FENIMORE COOPER

CUTEZĂTORII

ULTIMUL MOHICAN

EDITURA TINERETULUI

JAMES FENIMORE
COOPER

ULTIMUL MOHICAN

CUVÂNTUL TRADUCĂTORULUI

La 4 iulie 1776 Congresul american a proclamat neatârnarea coloniilor engleze de peste Atlantic, prin cunoscuta *Declaraţie de Independenţă,* redactată de Jefferson, Payne şi alţi patrioţi democraţi. Anglia n-a recunoscut însă independenţa Statelor Unite ale Americii decât după un război lung şi greu, de mai bine de şase ani, răstimp în care poziţia forţelor sociale angrenate în luptă s-a clarificat îndeajuns ca să se vadă că roadele libertăţii, cucerite prin sacrificiile americanilor dornici de o viaţă mai bună, aveau să fie redistribuite, într-o competeţie inechitabilă şi de lungă durată, cu noua clasă a burgheziei americane sclavagiste, aliată în secret cu bancherii şi

fabricanţii englezi. Constituţia americană adoptată în anul 1787 a consfinţit totuşi o victorie istorică.

Cu câteva decenii mai înainte, America de Nord fusese teatrul de operaţii al războaielor coloniale dintre Anglia şi Franţa, cele două puteri europene disputându-şi dreptul de stăpânire a bogatelor pământuri de pe noul continent. La aceste campanii sângeroase luau parte şi băştinaşii indieni, amăgiţi de promisiunile colonialiştilor sau sfâşiaţi de micile rivalităţi dintre căpeteniile de trib, aşa încât cele mai grele pierderi le-au suferit tot ei până la urmă, indiferent împotriva căruia din beligeranţi „dezgropaseră securea de război". Luptele fratricide dintre triburi au fost de mare folos şefilor de stat major, care „se băteau până la ultimul indian", într-un război lung şi intermitent, prelungit câteodată înadins spre a favoriza exterminarea posesorilor legitimi ai bogăţiilor disputate. Tragedia poporului indian a continuat şi s-a agravat după întemeierea şi consolidarea Statelor Unite ale Americii. Supravieţuitorii au fost alungaţi cu forţa spre ţinuturile aride dinspre sud-vest, închişi în ţarcuri, ca fiarele sălbatice, şi nimiciţi treptat, prin măsuri administrative insuportabile, sau direct, prin acele „expediţii punitive" ale trupelor federale, care au înscris în istoria S.U.A. pagini cutremurătoare.

James Cooper[1] s-a născut în anul 1789, la Burlington, în statul New Jersey, puţin după terminarea războiului de independenţă al ţării sale, cetăţean al primei republici burgheze din istoria omenirii. Părintele său trăise viaţa aprigă a coloniştilor de la „frontieră", adică a pionierilor care, trecând hotarele civilizaţiei, şi-au făcut drum şi cămin în sălbăticia ţinuturilor neumblate, în prerii sau păduri virgine, luptând cu toporul şi cu puşca pentru fiecare stânjen de pământ preschimbat în ogor. Încăpăţânat şi dibaci în afaceri, bătrânul Cooper a achiziţionat în timpul războiului de independenţă un mare domeniu, pe ţărmul lacului Otsego, în centrul statului New York, pe care l-a defrişat şi parcelat, întemeind orăşelul Cooperstown, unde s-a şi mutat cu numeroasa-i familie, un an după naşterea lui James. În acest mediu ciudat, amestec de bunăstare burgheză şi primitivitate, la marginea codrilor milenari, printre colonişti şi piei-roşii, ascultând legendele americane despre civilizaţia străveche şi războaiele marelui popor subjugat, tânărul James şi-a petrecut cei mai frumoşi ani visând să egaleze în bravură pe eroii acelor minunate poveşti, întâmplate aievea în peisajul jocurilor copilăriei sale. A primit o educaţie conservatoare şi puritană, crescut de tatăl său în credinţa „federaliştilor", apărători ai constituţiei din 1787. Dar dacă de unele păreri politice retrograde nu s-a mai putut dezbăra toată viaţa, viitorul scriitor, îndrăgostit de libertate, a renunţat repede la privilegiile avuţiei, hotărându-se la 16 ani să părăsească şcoala şi casa, angajându-se în marina comercială, apoi în marina de război. Vreme de cinci ani a călătorit pe toate

mările. După moartea tatălui său – împuşcat la o întrunire publică – s-a căsătorit şi s-a stabilit la ţară, într-un sat de pe moşia soţiei. Nu vădea pe-atunci niciun fel de înclinaţii literare. A devenit scriitor printr-o întâmplare amuzantă. Citea soţiei, într-o seară de iarnă, unul din acele romane englezeşti la modă, cu teme din „viaţa sferelor înalte", care încă epatau marea burghezie americană. Plictisit la culme, şi-a întrerupt furios lectura, făgăduind să scrie el însuşi, oricând, ceva mai bun. Astfel, în 1820, publică romanul său de debut, destul de slab, sub un pseudonim care să-l recomande totuşi ca „made in England" – precauţie inutilă, pentru că nu se prea deosebea în fond de literatura incriminată a britanicilor. Contemporanii salută totuşi zgomotos, în el, „apariţia unui mare scriitor american".

Conştient deodată de marea forţă a cuvântului scris, James Cooper şi-a dat seama că de fapt nu se dovedise câtuşi de puţin „scriitor american" şi cu atât mai puţin „mare"; de asemenea, nu făcuse decât să imite stilul desuet al străinilor, fără să se gândească la adevărul permanent că ceea ce cinsteşte opera şi personalitatea oricărui scriitor autentic e legătura lui directă cu poporul, cu oamenii, pământul şi istoria ţării lui. După un an de muncă asiduă da la tipar *Spionul,* primul roman american şi adevărata sa carte de debut, care-i aduce fulgerător gloria, în cele două continente. De-aici înainte, organizându-şi viaţa publică şi particulară în aşa fel, încât să-şi dedice literaturii cea mai mare parte a timpului, James Fenimore Cooper reuşeşte acest adevărat „tur de forţă", de a pune în practică formula de mulţi invidiată: „anul şi romanul!", publicând până la sfârşitul vieţii un număr considerabil de cărţi, mai ales romane de aventuri.

În anul 1823, în literatura mondială apare un nou erou memorabil, Natty Bumppo, principalul personaj al romanului *Pionierii,* prin care Cooper îşi începea ciclul celor cinci cărţi, reunite mai târziu sub titlul *Aventurile lui Ochi-de-Şoim.* Înainte de a întreprinde urmarea acestui pasionant deschizător de serie, autorul mai scrie două romane, dintre care trebuie menţionat *Pilotul,* roman de aventuri pe mare, care avea să exercite, ca tot restul operei lui Cooper, o puternică înrâurire asupra unor scriitori ca Jules Verne, Mayne Read, A. Conan Doyle, Karl May şi alţii. Revenind la ciclul lui Natty Bumppo, romancierul publică în 1826 *Ultimul mohican,* şi în anul următor – *Preria,* terminată în Europa, unde Cooper fusese numit într-un post diplomatic. Apoi ciclul e lăsat în părăsire vreme de aproape cincisprezece ani, în care timp, paralel cu o vie activitate publicistică pentru apărarea ideilor umanitare şi democratice înscrise pe steagul revoluţiei americane şi ale revoluţiilor europene din al treilea deceniu al secolului al XIX-lea, James Fenimore Cooper scrie câteva romane istorice pline de interes şi cu vădite aluzii la actualitatea epocii sale. Romanul alegorico-publicistic *Monikins* (nume inventat de Cooper, spre a denumi nişte

creaturi inferioare, conduse în viaţă numai de pofta de bani[2]) este o satiră politică ascuţită şi spirituală, pe linia tradiţiei iluminismului, amintind în multe privinţe de Swift cu *Călătoriile lui Gulliver*. Romancierul critică unele forme de constituţionalism englez şi domnia dolarului în America, arătându-se profund îngrijorat de ravagiile pe care morala banului le face în rândurile concetăţenilor săi. Continuând seria acestor polemici, în tratatul *Democratul american* şi-n alte două romane cu caracter publicistic, Cooper reuşeşte să-şi facă un număr atât de însemnat de inamici în propria-i ţară, încât, în culmea gloriei literare, părintele romanului american ajunge să fie expulzat până şi din biblioteca oraşului Cooperstown. Îndurerat şi dezamăgit, se refugiază din nou în trecut, încheind în numai doi ani ciclul *Aventurilor lui Ochi-de-Şoim* cu romanele *Căutătorul de urme* (1840) şi *Vânătorul de cerbi* (1841). În ultima parte a vieţii şi activităţii lui literare, Cooper cade sub influenţa cercurilor conservatoare, care se opuneau revendicărilor micilor fermieri sărăciţi de latifundiari. Declinul marelui romancier realist şi romantic inaugurează a doua perioadă a romantismului american, epocă mai superficială şi pesimistă, din care literatura S.U.A. nu-şi va mai reveni decât spre sfârşitul veacului al XIX-lea, prin Walt Whittman şi Mark Twain.

James Fenimore Cooper a rămas în literatura universală mai ales ca autor al ciclului de romane din care face parte şi cel de faţă, *Ultimul mohican*. Autorul a declarat de altminteri că această serie, ce constituie ansamblul perfect închegat al unei povestiri sau „ceva în genul unei drame în cinci acte", este opera lui cea mai de nădejde, căreia îi prevesteşte, dacă nu gloria, măcar o viaţă foarte lungă. Privită în perspectiva secolului ce s-a scurs de la dispariţia lui (pentru că James Fenimore Cooper a murit în 1851), seria *Aventurilor lui Ochi-de-Şoim* îşi păstrează într-adevăr culorile proaspete şi atrăgătoare şi întreaga valoare morală şi educativă cu care şi-a câştigat cei dintâi lauri odinioară.

Ca şi ciclul „cronicilor" lui Shakespeare, scrise într-o ordine ce întrerupe cronologia subiectului, succesiunea întâmplărilor din acest ciclu epic nu corespunde datelor apariţiei.

O ediţie destinată să înlesnească cititorului tânăr urmărirea neîntreruptă a peripeţiilor lui Natty Bumppo (el apare, în cursul acţiunii, sub diferite nume: Ochi-de-Şoim, Carabină-Lungă, Ciorap-de-Piele, Căutătorul-de-urme) ar trebui să înceapă cu *Vânătorul de cerbi* – a cărui acţiune se petrece în jurul anului 1740 – să continue cu *Ultimul mohican* – ce povesteşte întâmplări din 1757 – apoi cu *Căutătorul de urme* – în 1759, – *Pionierii* – 1793 – şi *Preria* – finalul ciclului, întristător, care-şi aduce eroii până în primii ani ai veacului trecut.

Firul de continuitate al celor cinci romane se împleteşte din două principale permanenţe: tema comună şi eroul principal. Tema este

istoria pionieratului american vreme de un secol, cuprinzând războaiele coloniale anglo-franceze, apoi războiul de independenţă, acţiunea concentrându-se asupra sorţii indienilor, deposedaţi de pământuri şi exterminaţi odată cu avansarea „civilizaţiei" spre „vestul sălbatic". Eroul, Natty Bumppo, e prezentat la început (în *Vânătorul de cerbi)* ca un tânăr alb, despărţit încă din fragedă copilărie de lumea „civilizată" şi crescut printre curajoşii şi nobilii indieni delawari, care trăieşte ca om liber în pădurea virgină şi păşeşte acum pe „prima potecă a războiului". În romanele următoare este un bărbat matur, reputat pentru bravura şi dibăcia lui de războinic, iar în ultimele două „acte" ale ciclului său, Cooper ni-l înfăţişează nins de vârstă, ca un patriarh al pionierilor, un filosof al naturii, ce nu-şi mai află locul în mijlocul unei lumi pervertite de pofta aurului. Figura lui personifică, în literatura americană, visul gânditorilor şi scriitorilor epocii iluminismului şi romantismului despre eliberarea omului din lanţurile convenţiilor sociale, despre omul „în stare naturală", bun şi fericit, necorupt de civilizaţie. Faţă de utopismul acestui ideal uman, Cooper are avantajul de a crea un caracter cu numeroase trăsături valabile, datorită felului în care el deplânge cu mândrie şi demnitate racilele lumii morale pe care eroul său o refuză. Acestea sunt bigotismul, intoleranţa şi obscurantismul puritan al „civilizatorilor" albi, precum şi cupiditatea, necinstea, laşitatea şi neomenia ce stau la rădăcina moralei burgheze a colonialiştilor. Dar ceea ce James Fenimore Cooper demască şi combate cu înflăcărare în ciclul *Aventurilor lui Ochi-de-Şoim* este rasismul, dispreţul faţă de neamul brav al băştinaşilor piei-roşii, ideea stupidă şi inumană a superiorităţii unei rase faţă de alta. Susţinând egalitatea naturală a tuturor oamenilor, dreptul lor egal la fericire, libertate şi bunăstare, autorul se situează pe poziţia gânditorilor progresişti care au conceput şi proclamat principiile *Declaraţiei de Independenţă* şi ale *Declaraţiei Drepturilor Omului.*

De bună seamă că înzestrându-şi eroul cu o etică puţin neverosimilă (în care îmbină morala creştin-primitivă cu precepte din credinţele străvechi indiene şi observaţii religioase extrase din cărţile deiştilor francezi), Cooper a creat o nouă şi originală legendă a „bunului sălbatic", nu prea deosebită totuşi de aceea a romantismului european. Sunt şi alte personaje, a căror apariţie niţel artificială şi locvace, în spiritul epocii, nu ne atrage la fel astăzi: ingenua frumoasă şi dezarmată, ofiţerul fără frică şi prihană etc. Dar cititorul zilelor noastre nu se opreşte la aceste limite, inerente începuturilor oricărei literaturi. Natty e o figură legendară, dar în aceeaşi măsură veridică. El se deosebeşte de eroii romantismului dulceag prin calităţile lui omeneşti reale: e un om al faptei, curajos şi întreprinzător, nu cunoaşte „tristeţea şi plictisul" celorlalţi, e încrezător în izbânda oamenilor de acţiune, cinstit şi generos. Nu este un meditativ lipsit de

voinţă; viaţa lui e plină de peripeţii şi primejdii, pe care le înfruntă şi le învinge prin însuşirile lui fizice şi morale de erou autentic, vrednic de admiraţie. Gorki a scris despre el: „Sub ochii cititorului trăieşte şi acţionează un om bizar – necărturar, pe jumătate sălbatic, însă dăruit cu cele mai mari virtuţi ale omului cu adevărat civilizat: o cinste fără pată în relaţiile cu oamenii, o dragoste neşovăielnică faţă de ei, un om gata oricând să sară inimos în ajutorul aproapelui, ca să-i uşureze soarta". De aceea, Ochi-de-Şoim a fost şi rămâne unul dintre eroii favoriţi ai tineretului.

Eroul lui Fenimore Cooper are multe trăsături comune cu Robinson; dar Natty se deosebeşte fundamental de înaintaşul său singuratic prin aceea că, pe insula-i pustie, eroul lui Defoe întemeiază o societate capitalistă („sălbaticul" Vineri e un fel de valet), în vreme ce viteazul american fuge de această societate, iar „sălbaticul" Chingachgook îi este prieten şi frate.

Intenţia autorului, de a-l ţine cu totul izolat de lume pe acest om excepţional, nu putea fi realizată până la capăt, fără a-i primejdui veridicitatea. Deşi ura civilizaţia cuceritorilor, Ochi-de-Şoim a slujit-o cu credinţă, cu sau fără voie, fiindcă contactul cu oricare dintre oamenii timpului său, albi sau piei-roşii, mai ales într-o vreme de sângeroase rivalităţi politice, îl angrena în relaţii sociale în fond neconforme cu punctul său de vedere. În cartea de faţă, Ochi-de-Şoim îi ajută pe colonialiştii englezi împotriva francezilor şi aliaţilor lor indieni, convins că-şi face datoria de patriot şi om de onoare. Pionier îndrăzneţ, el sprijină avansarea „civilizaţiei" spre vestul îndepărtat şi asistă la agonia poporului indian, fără să-i înţeleagă tragedia. Natty nu este deci un „singuratic conştient", aşa cum l-a dorit Cooper. Caracterul său complex ni-l apropie, viu şi durabil, iar destinul mizer ce-i încununează sfârşitul (atât lui Natty, cât şi prietenului său mohican) ia proporţiile unui simbol impresionant: „lumea nouă" respinge nobilele însuşiri ale eroilor de odinioară. America pionierilor, a oamenilor mândri şi liberi, ieşiţi din popor, e aruncată în lanţurile legilor capitalismului, iar virtuţile ei se molipsesc de viciile moralei cuceritorilor şi se sting sugrumate.

Ciclul de cinci volume *Aventurile lui Ochi-de-Şoim* e o operă romantică, cu puternice elemente realiste, vădind legături profunde cu veacul iluminismului. Aerul sentimental şi tendinţa moralizatoare, precum şi iluziile teoretice manifestate de autor sunt explicabile. Ceea ce ridică valoarea artistică şi reprezentativă a acestei opere e fresca veridică a colonizării continentului american în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, zugrăvită de un maestru al construirii intrigii şi desfăşurării dramatice a acţiunii. Cooper a fost un creator al romanului istoric de aventuri şi unul dintre principalii peisagişti epici din literatura universală. Ciclul său este un exemplu de povestire

palpitantă în cadrul unei splendide naturi.

Numeroase mărturii confirmă preţuirea înaltă de care s-a bucurat scriitorul american pe continent. Goethe a citit la optzeci de ani *Ultimul mohican* cu interesul şi plăcerea vârstei tinereţii, iar Lermontov, comparându-l pe Cooper cu Walter Scott, maestrul romanului englez de evocare istorică, a spus că în romanele americane este „neasemuit mai multă poezie, profunzime şi valori literare". Balzac, care a folosit deseori în opera lui inovaţiile aduse tehnicii romanului de James Fenimore Cooper, a adăugat însă elogiilor sale cordiale această rezervă: „Dacă Cooper s-ar fi realizat tot atât de deplin în zugrăvirea caracterelor, cum s-a realizat în tablourile de natură, s-ar fi spus ultimul cuvânt al artei noastre".

Autorul *Ultimului mohican* e un clasic care şi-a dobândit o uriaşă popularitate în rândurile cititorilor din întreaga lume, iar influenţa lui asupra romanului de aventuri este considerabilă şi binefăcătoare prin latura originală şi educativă a scrisului său. I s-au reproşat deseori unele defecte de stil, afirmându-se că limba lui nu-i suficient de clară şi ordonată. Mark Twain a scris chiar o recenzie maliţioasă, intitulată *Contravenţiile literare ale lui Cooper*. Dar în ciuda tuturor imperfecţiunilor de formă, generaţii întregi au fost şi încă vor mai fi încântate de lectura plăcută şi folositoare a operei marelui romancier, şi pe bună dreptate.

MIHNEA GHEORGHIU

CAPITOLUL I

Te-ascult şi inima mi-e pregătită;
Alt rău decât lumesc nu-mi poţi aduce;
Ia spune, mi-am pierdut regatul?
Grijă-i
Purtam; atuncea m-ai scăpat de-o grijă.

SHAKESPEARE
(Richard al II-lea)

O trăsătură specifică a bătăliilor care s-au dat odinioară în coloniile Americii de Nord era aceea că, mai înainte de a apuca să se încaiere, adversarii trebuiau să se lupte întâi cu ostenelile şi primejdiile marilor pustietăţi. Un brâu lat de păduri ce păreau de nepătruns despărţea

posesiunile provinciilor duşmane ale Franţei şi Angliei. Îndrăzneţul colonist şi europeanul încercat – care luptau cot la cot – pierdeau de multe ori luni de zile ca să ţină piept puhoaielor ori să-şi croiască drum prin cheile munţilor, până să aibă prilejul de a-şi dovedi vitejia în adevăratele bătălii. Luându-se la întrecere cu războinicii băştinaşi în privinţa puterii de a rezista la privaţiuni, se arătau hotărâţi să răzbească cu orice preţ şi, pe bună dreptate, se putea crede că peste puţină vreme n-avea să mai rămână nici în inima codrilor vreun cotlon mai ferit sau vreo tainică poieniţă, care să poată sluji de refugiu dinaintea năvalei acelora care acum îşi vărsau sângele, fie din răzbunare, fie pentru politica rigidă şi egoistă a îndepărtaţilor monarhi ai Europei.

Poate nicio regiune dintre aceste întinse frontiere n-a oferit un tablou mai autentic al înverşunării şi cruzimii sălbaticelor războaie din acea vreme, ca teritoriul cuprins între izvoarele fluviului Hudson şi lacurile din vecinătate.

Înlesnirile pe care natura le dăruise aici marşului combatanților erau prea vădite, ca să nu fie luate în seamă de amândouă taberele. Pânza prelungă a lacului Champlain se întindea de la frontierele Canadei, pătrunzând adânc în hotarele provinciei vecine a New Yorkului şi formând o trecătoare naturală, până la mijlocul distanţei pe care francezii trebuiau s-o aibă în stăpânire, pentru a-şi putea lovi mai bine inamicul. Lacul Champlain se termina în partea de sud primind tributul unui alt lac, a cărui apă era atât de limpede, încât misionarii iezuiţi o rezervaseră exclusiv pentru botezuri, şi din această pricină i se spunea „Lacul Sfintei Cuminecături”. Englezii – mai puţin credincioşi – au socotit că fac destulă onoare acestei ape neîntinate dându-i numele monarhului care domnea atunci la ei, al doilea prinţ din casa de Hanovra. Cele două naţiuni căzuseră astfel de acord să răpească stăpânitorilor sălbatici ai pădurilor de pe aceste ţărmuri dreptul de a-i perpetua numele străvechi: Lacul Horican[3].

Înconjurat de munţi şi scăldând cu apele lui o puzderie de insule, Lacul Sfânt se întindea şi către sud, pe o lungime de douăspreze leghe. De pe podişul ce ţinea piept apelor începea un *portage*[4] de aproape douăsprezece mile, care ducea până pe malurile Hudsonului, la un loc unde – în afară de obişnuitele cataracte – râul devenea navigabil până la estuar.

În timp ce, cu spiritul lor neobosit şi cutezător, francezii nu pregetau să-şi taie drum şi prin trecătorile îndepărtate şi aproape de netrecut ale munţilor Allegani – ca să-şi pună în aplicare planurile lor de agresiune şi invazie – fireşte, ei nu uitau de fel avantajele naturale pe care le oferea ţinutul mai sus descris, devenit apoi arena însângerată a celor mai multe bătălii din războaiele pentru stăpânirea coloniilor americane. În diferite puncte care dominau locurile pe unde

trecerea era mai uşoară, s-au construit forturi, ce au fost cucerite şi recucerite, distruse şi reconstruite, după capriciile victoriei. Agricultorul se ferea de aceste meleaguri primejdioase, retrăgându-se în vatra aşezărilor mai vechi şi adăpostite. Şi oştiri mai numeroase decât acelea care în patria britanică hotărâseră de multe ori soarta coroanei se înfundau în aceşti codri, de unde soldaţii – când se mai întorceau – ieşeau atât de istoviţi şi descurajaţi de înfrângeri, încât semănau cu nişte stafii sculate din morminte.

Deşi îndeletnicirile paşnice erau necunoscute în această regiune nenorocită, pădurile erau însufleţite de prezenţa omului. Văile şi poienele răsunau de sunetele semeţe ale unei muzici războinice, şi ecourile munţilor repetau strigătele de bucurie ale unui tineret viteaz şi nesăbuit, mândru de forţa şi voioşia lui, care mărşăluia falnic, pentru a pogorî, prea curând, în lunga noapte a uitării.

Pe acest teatru de sângeroase lupte s-au petrecut întâm-plările ce vom încerca să le povestim. Era în cel de-al treilea an al ultimului război dintre Franţa şi Marea Britanie, război dus pentru stăpânirea unor pământuri sortite să nu aparţină nici uneia dintre ele.

Incapacitatea conducătorilor militari şi o nenorocită lipsă de energie a miniştrilor au făcut ca Marea Britanie să decadă din situaţia strălucită la care ajunsese datorită spiritului întreprinzător şi talentului vechilor ei oşteni şi oameni de stat. Nemaifiind temută de duşmani, cei care o slujeau pierdeau repede acea încredere izbăvitoare din care se adapă demnitatea. Fără a fi contribuit la pricinuirca stării acesteia de lucruri, coloniştii îi suportau consecinţele, răbdând umilinţe după umilinţe. De curând văzuseră sosind o armată de elită – din ţara pe care o venerau ca pe patria-mamă şi o socoteau invincibilă – o armată condusă de un comandant care, pentru rarele-i însuşiri, fusese ales dintr-o mulţime de militari experimentaţi; o văzuseră apoi pusă pe fugă, în mod ruşinos, de o mână de francezi şi indieni, şi scăpând de la o distrugere totală numai datorită calmului şi curajului unui tânăr locuitor din Virginia[5], a cărui faimă, datorită fericitei înrâuriri ce-o exercită virtutea, avea să crească după câţiva ani, ajungând până în ţările cele mai îndepărtate ale creştinătăţii.

Acest dezastru neaşteptat lăsase descoperită o vastă regiune de la frontieră, şi frica de felurite primejdii închipuite devenise mai mare decât efectul nenorocirilor reale. Coloniştilor îngroziţi li se părea mereu că aud urletele sălbaticilor la fiecare suflare a vântului care răzbătea şuierând din imensele păduri ale Vestului. Firea înspăimântătoare a acestor duşmani nemiloşi dădea proporţii nebănuite grozăviilor războiului. În amintirea lor erau încă vii nenumărate masacre comise de curând, şi oamenii ascultau cu îngrijorare amănuntele înfiorătoare ale poveştilor despre nişte înfricoşătoare omoruri, făptuite în puterea nopţii de locuitorii acestor

codri nepătrunşi.

În timp ce călătorii entuziaşti erau dispuşi să ridice-n slăvi foloasele, de altfel pline de riscuri, ale ţinutului acestuia sălbatic, teama cuprinsese chiar şi marile oraşe, unde mulţi tremurau de spaimă, iar mamele îngrijorate îşi strân-geau la piept pruncii adormiţi. Într-un cuvânt, spaima care denaturează totul pornise să se întindă vertiginos, în pofida raţiunii şi curajului. Până şi cei mai îndrăzneţi începuseră să creadă că rezultatul luptei este nesigur şi, pe zi ce trecea, sporea numărul acelor ticăloşi care socoteau că toate posesiunile din America ale coroanei engleze vor fi cucerite de inamicii ei creştini sau vor fi pustiite de aliaţii sălbatici ai acestor inamici.

Când se află deci, la fortul care apăra capul *portage*-ului situat între Hudson şi lacuri, că generalul francez Montcalm a fost văzut suind de-a lungul lacului Champlain cu o armată cât-i frunza şi iarba, nimeni nu mai puse la îndoială aceste afirmaţii; ele au început să fie ascultate mai mult cu frica josnică a laşului, decât cu bucuria calmă pe care o încearcă luptătorul, auzind că duşmanul se află în bătaia puştii lui.

Această veste fusese adusă, spre sfârşitul unei zile de vară, de un curier indian, cu un mesaj din partea lui Munro, comandantul fortului de pe malul Lacului Sfânt, care cerea să i se trimită urgent întăriri. Depărtarea dintre cele două forturi era – după cum s-a spus – mai mică de cinci leghe. Drumul, sau mai bine zis poteca dintre ele, fusese lărgit, ca să poată trece carele, astfel că distanţa, pe care acest fiu al pădurii o parcursese în două ore, putea să fie străbătută cu uşurinţă de un detaşament de soldaţi – cu muniţii şi bagaje – de la răsăritul până la asfinţitul soarelui, într-o singură zi.

Credincioşii slujitori ai coroanei engleze denumiseră unul din aceste forturi din pădure William-Henry, iar pe celălalt – Edward, după numele celor doi prinţi ai familiei domnitoare. Bătrânul ostaş scoţian, de care am pomenit[6], avea misiunea apărării primului fort, cu un regiment de trupe regulate şi câţiva provinciali, mult prea puţin pentru a face faţă formidabilei armate pe care Montcalm o conducea spre fortificaţiile sale; însă cel de-al doilea fort era comandat de generalul Webb – care avea în subordine armatele regelui din provinciile Nordului – cu o garnizoană de peste cinci mii de oameni. Reunind diferitele detaşamente aflate la dispoziţia lui, acest ofiţer putea concentra o forţă cam de două ori mai mare de ostaşi încercaţi, pe care trebuia să-i opună neînfricatului francez ce se aventurase destul de departe de grosul armatei, cu o forţă foarte puţin superioară numericeşte.

Totuşi, stăpâniţi de sentimentul slăbiciunii lor, ofiţerii şi soldaţii păreau mai bucuroşi să aştepte la adăpostul meterezelor sosirea inamicului, decât să-i iasă înainte şi să-ncerce a-i stăvili înaintarea, urmând exemplul dat chiar de francezi, la fortul Duquesne – când

loviseră cu succes avangărzile engleze în plină înaintare.

După ce şi-au revenit puţin din zăpăceala pricinuită de această veste, în tranşeele ce se întindeau de-a lungul malurilor Hudsonului şi care formau un lanţ de apărare exterioară a fortului se răspândi zvonul că un detaşament alcătuit din o mie cinci sute de soldaţi trebuie să pornească în marş, la revărsatul zorilor, spre William-Henry – fort situat în extremitatea nordică a *portage*-ului. Zvonul deveni curând certitudine când de la cartierul general sosi un ordin prin care se punea în vedere companiilor respective să se pregătească imediat de plecare.

Nu mai rămase niciun fel de îndoială asupra intenţiilor lui Webb, şi timp de o oră sau două nu se văzură decât chipuri îngrijorate şi soldaţi alergând grăbiţi în toate părţile. Recruţii se foiau dintr-un loc într-altul şi întârziau pregătirile de plecare printr-un exces de zel în care se amesteca ardoarea unora şi nemulţumirea altora. Cătanele mai vechi se pregăteau de drum cu un calm care dispreţuia orice semn de pripeală; deşi înfăţişarea lor era senină, privirile uneori neliniştite dovedeau că nu erau prea încântaţi de acest înfricoşător război al pădurilor, cu care nu se deprinseseră încă de ajuns.

Treptat, soarele asfinţi printre valurile iluminate ale munţilor dinspre apusul îndepărtat şi, când întunericul acoperi cu vălul său această aşezare retrasă, zgomotul pregătirilor de plecare se potoli încetul cu încetul. În sfârşit, se stinse şi ultima lumină în cabana de bârne a unui ofiţer; arborii aruncară umbre mai dese peste fortificaţii şi peste fluviu, iar deasupra bivuacului se aşternu o linişte la fel de profundă ca şi aceea ce domnea în imensa pădure ce-i împresura.

Dis-de-dimineaţă, când verdele întunecat şi conturul neregulat al câtorva pini din apropiere începu să se reliefeze pe azurul atât de pur al orizontului, potrivit ordinelor primite în seara trecută, ostaşii fură treziţi de răpăitul darabanelor, al căror ecou – în aerul jilav al dimineţii – răsuna până departe în pădure. Într-o clipă, întreaga tabără începu să freamăte. Fiecare soldat ieşea degrabă din bârlogu-i, să asiste la plecarea camarazilor săi sau la întâmplările care s-ar mai fi putut produce acuma, în ultimul ceas.

Curând, detaşamentul se alinie în coloană de marş. Soldaţii în termen şi cei în solda coroanei îşi luară locul, ţanţoşi, în flancul drept, iar coloniştii, mai umili, se aşezară în stânga, cu docilitatea unei îndelungate obişnuinţe. Mai întâi porniră cercetaşii; îi urmă o gardă puternică şi apoi căruţele cu bagajele. Şi, mai înainte ca lumina cenuşie a dimineţii să se risipească în razele soarelui, coloana principală a luptătorilor părăsi tabăra cu o alură cât mai războinică, spre a potoli neliniştea recruţilor, care aveau să primească botezul focului.

Până când camarazii lor îi mai putură zări, ostaşii detaşamentului

mărşăluiră în ordine şi-şi păstrară alura. În sfârşit, sunetul surlelor din fanfară se îndepărtă de tot, şi pădurea păru că înghite masa de oameni ce pătrunsese în tainiţa ei.

Adierile vântului nu mai aduceau soldaţilor rămaşi în tabără zgomotul coloanei, şi ultimele rânduri dispăruseră demult, când se observă că se fac iarăşi pregătiri, pentru o altă plecare, dinaintea unei cabane de bârne, de o mărime puţin obişnuită, la intrarea căreia străjuiau santinele din garda personală a generalului englez. În acest loc aşteptau, gata înşăuaţi, vreo şase cai, din care doi urmau probabil să fie încălecaţi de femei de un rang deosebit – lucru nu prea des întâlnit pe meleagurile acestea sălbatice. Un al treilea cal purta harnaşamentul şi armele unui ofiţer de stat-major. Frâul şi şeile simple ale celorlalţi şi bagajele cu care erau încărcaţi arătau că sunt destinaţi pentru servitori şi ordonanţe. Ceva mai departe de acest spectacol neobişnuit se formaseră câteva grupuri de curioşi şi gură-cască, unii admirând armăsarul pursânge al ofiţerului, alţii privind prosteşte la toate aceste pregătiri. Printre aceşti curioşi era şi unul care, prin atitudinea lui, contrasta vădit cu ceilalţi spectatori, neavând nimic dintr-un pierde-vară. Înfăţişarea îi era destul de ciudată, mai mult neplăcută, deşi nu părea slut de fel. În picioare, statura-i depăşea pe a celorlalţi; aşezat, nu părea mai mare decât alţii. Aceeaşi disproporţie marca întreaga lui făptură. Avea un cap mare, umeri înguşti, braţe lungi, mâini mici, chiar delicate, pulpe şi picioare firave, însă de-o lungime neobişnuită, iar genunchii păreau mai diformi decât tot corpul acestei stranii făpturi.

Îmbrăcămintea bălţată a acestui individ îi evidenţia şi mai mult cusururile. Purta o haină sinilie cu pulpane largi, dar scurte, cu guler jos, din care ieşea un gât lung şi subţire. Avea pantaloni de saftian galben, strânşi pe pulpe, înnodaţi deasupra genunchilor cu o fundă pleoştită. Nişte ciorapi vărgaţi, de bumbac, şi o pereche de pantofi, din care numai unul avea pinten, îi completau costumul în partea inferioară a corpului. Niciunul din defecte nu era ascuns, ba, dimpotrivă, posesorul – ori din nerozie, ori din vanitate – părea că-şi dă osteneala să-şi arate toate frumuseţile. Din buzunarul enorm al unei veste de mătase lăbărţate şi răpciugoase, împodobită cu un galon de argint, uzat, se vedea un instrument care – dată fiind atitudinea atât de războinică a personajului – ar fi lăsat să se creadă că este cine ştie ce armă periculoasă şi necunoscută. Deşi minuscul, acest instrument aţâţase curiozitatea multor europeni ce se aflau în tabără, cu toate că numeroşi colonişti îl mânuiau nu numai fără teamă, ci chiar dovedind o îndelungă obişnuinţă. O pălărie uriaşă, de forma celor purtate de preoţi cu vreo treizeci de ani în urmă, dădea oarecare demnitate unui chip ce părea mai curând bine dispus decât inteligent şi care, firește, avea nevoie de acest ajutor nefiresc pentru a da

impresia că individul deţine o înaltă funcţie.

În timp ce grupurile de soldaţi se ţineau la o oarecare distanţă de locul unde se făceau noile pregătiri de călătorie, manifestându-şi astfel respectul faţă de reşedinţa impenetrabilă a cartierului general al lui Webb, personajul pe care l-am descris mai sus păşi în mijlocul servitorilor de la cai, exprimându-şi foarte degajat unele aprecieri critice cu privire la nobilele animale.

— Mi se pare, prietene – vorbi dânsul cu o voce neobişnuit de blândă, care constrasta izbitor cu ciudăţenia înfăţişării sale diforme – că acest cal nu-i născut pe meleagurile noastre şi că e dintr-un ţinut străin, poate din insuliţa ceea de peste ocean. Nu mă laud, dar am văzut multe la viaţa mea: am văzut cele două porturi, acela de la gura Tamisei, care este capitala bătrânei Englitere, şi pe cel ce se numeşte Newhaven; acolo am văzut căpitani de corăbii mari şi mici, încărcând în vasele lor o mulţime de patrupede – ca în Arca lui Noe – ca să le vândă în Jamaica; însă nicicând n-am văzut un animal ca ăsta, atât de asemănător cu calul de război zugrăvit în scripturi: „Bate pământul şi se bucură de puterea lui când iese să-i înfrunte pe războinici. Nechează la sunetul trâmbiţelor şi adulmecă din depărtare bătălia, răcnetele căpitanilor şi strigătul de izbândă”. Ai zice că rasa cailor din Israel s-a perpetuat până-n zilele noastre. Nu-i aşa, prietene?

Neprimind niciun răspuns la acest discurs neobişnuit, care – fiind rostit cu o voce atât de blajină, deşi răsunătoare – ar fi meritat pe bună dreptate oarecare atenţie, cel ce folosise limbajul sfintelor scripturi se uită la bărbatul tăcut căruia i se adresase întâmplător şi găsi un nou prilej să-şi manifeste admiraţia. Îşi aţinti privirile asupra staturii drepte şi ţepene a curierului indian care, seara trecută, adusese în tabără veşti atât de neplăcute. Deşi înfăţişarea acestuia era foarte calmă, părând că priveşte cu totală indiferenţă scena zgomotoasă ce se desfăşura în preajma lui, se putea observa – sub această linişte aparentă – un aer de amară mândrie şi tristeţe, care ar fi atras atenţia oricui l-ar fi privit altfel decât cu vădita uimire a omului nostru. Locuitorul pădurii purta la brâu tomahawkul[7] şi pumnalul specific tribului său, cu toate că nu arăta să fie un războinic. Dimpotrivă, din întreaga lui făptură se desprindea o nelămurită sfârşeală, o adâncă istovire, din care părea că nu-şi mai poate reveni. Culorile pe care sălbaticii le folosesc pentru tatuaj, când se gătesc de luptă, se amestecaseră şi dădeau trăsăturilor lui un aer de neglijenţă dispreţuitoare, care îl făcea şi mai respingător; doar ochii îi străluceau, ca nişte stele sclipind înfocate şi sălbatice în mijlocul unor nori negri de furtună. Privirea-i pătrunzătoare – însă precaută – întâlni, o singură clipă, pe aceea a europeanului, însă îşi schimbă îndată direcţia, fie din şiretenie, fie din dispreţ, şi rămase pierdută în depărtare.

E cu neputinţă de bănuit ce gânduri anume ar fi sugerat lunganului

de european acest scurt şi tăcut schimb de priviri între două fiinţe atât de ciudate, fireşte dacă atenţia acestuia n-ar fi fost atrasă imediat de altceva.

Servitorii se mişcară mai repede şi îndată răsună clinchetul unor voci plăcute, ceea ce însemna că doamnele pentru care se pregătiseră caii urmau să pornească neîntârziat la drum. Admiratorul nobilului armăsar se dădu câţiva paşi înapoi, îndreptându-se spre o iapă slăbănoagă, care păştea nişte resturi de iarbă ofilită. Sprijinit de ea, cu cotul rezemat de pătura ce-i ţinea loc de şa, el continuă să fie spectatorul cavalcadei, în timp ce mânzul iepei îşi termina liniştit dejunul de dimineaţă sub burta maică-sii, indiferent la cele ce aveau loc de cealaltă parte.

Un tânăr în uniforma trupelor regale conduse la cai două doamne, care – judecând după costume – se pregăteau să înfrunte oboseala unei lungi călătorii prin pădure. Cea care părea mai tânără – deşi amândouă erau încă în prima tinereţe – lăsă să i se zărească, sub adierea dimineţii care îi săltă voalul prins de pălăria de castor, obrazul frumos, părul bălai şi ochii de un albastru închis. Minunatele culori ale orizontului, ce creşteau spre răsărit, pe deasupra pinilor, nu erau nici mai strălucitoare şi nici mai delicate decât bujorii obrajilor ei, şi nici chiar frumoasa zi ce începea la ceasul acela nu putea fi mai fermecătoare decât surâsul cald ce-l acordă tânărului ofiţer, când acesta o ajută să urce în şa. Cealaltă, ce părea să se bucure de aceeaşi atenţie din partea cavalerului lor, îşi ferea chipul frumos de privirile soldaţilor cu o grijă care dovedea că era cu cel puţin patru sau cinci ani mai în vârstă. Totuşi se putea observa că, deşi costumul de călătorie îi sublinia graţia desăvârşită, era mai împlinită la trup decât însoţitoarea ei.

Îndată ce urcară în şa, tânărul ofiţer se săltă cu uşurinţă pe mândrul său buiestraş şi toţi trei îl salutară pe Webb care – din politeţe – rămase în uşa cabanei sale până când se depărtară. Întorcându-şi caii, o porniră în trap domol, urmaţi de servitori, şi se îndreptară spre poarta dinspre miazănoapte a taberei.

Cât timp parcurseră această scurtă distanţă nu schimbară niciun cuvânt, doar cea mai tânără dintre doamne scoase o uşoară exclamaţie atunci când curierul indian trecu pe neaşteptate pe lângă ei, pentru a-şi lua locul în fruntea cavalcadei, pe poteca lărgită. Această mişcare neprevăzută a indianului nu smulse niciun strigăt de spaimă de pe buzele celeilalte, însă, surprinsă, lăsă vălul să-i alunece, ceea ce făcu să i se vadă faţa care exprima, în acelaşi timp, milă, admiraţie şi groază, cât timp ochii săi negri urmăriră mişcările sălbaticului. Părul acestei doamne era negru şi strălucitor ca pana corbului. Faţa nu-i era oacheşă, ci mai curând îmbujorată de un sânge prea fierbinte. Acest chip, cu trăsături desăvârşite şi pline de demnitate, n-avea nimic

vulgar sau lipsit de armonie. Ea surâse, cerând parcă îngăduinţă pentru clipa de slăbiciune prin care trecuse, şi zâmbi arătându-şi dinţii de o albeaţă strălucitoare. Îşi puse din nou voalul pe care i-l luase vântul, îşi înclină graţios capul şi continuă drumul tăcută, ca şi cum s-ar fi gândit la cu totul altceva decât la cele ce se petreceau în jurul ei.

CAPITOLUL II

„Sola, sola. Wo ha, sola!”
SHAKESPEARE

În timp ce una din distinsele doamne, al căror portret l-am schiţat, rămase pe gânduri, cealaltă îşi reveni pe dată din teama pricinuită de apariţia indianului şi, râzând de propria-i slăbiciune, se adresă pe un ton glumeţ tânărului ofiţer ce se afla lângă dânsa:

— Heyward, în păduri se văd adeseori apărând asemenea năluci? Sau ai vrut să ne faci o surpriză amuzantă? Dacă-i aşa, îţi mulţumim nespus; dar dacă nu, Cora şi cu mine vom avea nevoie de tot curajul cu care ne lăudam, chiar înainte de a da ochii cu înfricoşătorul de Montcalm.

— Acest indian e un curier al armatei noastre şi poate fi socotit ca un erou al acestor meleaguri – răspunse tânărul ofiţer. El s-a oferit să ne conducă la lacuri pe o potecă mai puţin cunoscută, mai scurtă decât drumul pe care am fi fost obligaţi să-l luăm, urmând marşul domol al detaşamentului. De altminteri, aşa va fi şi mult mai agreabil.

— Nu-mi prea place omul ăsta – răspunse tânăra doamnă, încercând să-şi ascundă teama. Desigur, dumneata îl cunoşti bine, altfel n-ai avea atâta încredere în el!?

— Vrei să spui poate, Alice, că altfel nu v-aş fi încredinţat lui? se însufleţi Heyward. Da, îl cunosc; altfel nu i-aş fi acordat deplină încredere, mai ales în aceste momente. Se zice că ar fi canadian, totuşi a trăit printre prietenii noştri mohawki, care, după cum ştii, formează una din cele „şase naţiuni”[8]. A ajuns printre noi, după câte am auzit,

în urma unei întâmplări ciudate, în care a fost amestecat şi tatăl dumitale, care se pare că s-a purtat cam aspru cu el în acea împrejurare. Dar am uitat povestea asta veche; important este că acum ne este prieten.

— Dacă a fost duşmanul tatălui meu, îmi place şi mai puţin! strigă Alice, înspăimântată de-a binelea. Vrei să-i adresezi câteva vorbe, maior Heyward, ca să-i pot auzi glasul? Probabil că-i o prostie, dar eu de multe ori îi cunosc pe oameni după glasul lor.

— Ne pierdem vremea – replică tânărul maior. Nu va răspunde probabil decât prin vreo exclamaţie. Deşi e posibil să înţeleagă, se preface că nu înţelege engleza, cum fac cei mai mulţi sălbatici, şi ar vorbi cu atât mai puţin acum, când războiul cere să fie cât mai demn. Dar iată că s-a oprit; poteca noastră trebuie să fie prin apropiere.

Maiorul Heyward nu se înşelase. Când ajunseră la locul unde se oprise indianul, acesta le arătă cu mâna o potecă ce se pierdea în pădurea deasă, atât de strâmtă, încât nu puteau frece decât unul câte unul.

— Iată poteca noastră – zise maiorul, coborând glasul. Nu vă arătaţi în vreun fel neîncrederea, căci aţi putea să pricinuiţi tocmai pericolul de care vă temeţi.

— Ce crezi, Cora? întrebă Alice neliniştită. Dacă am urma detaşamentul, n-am fi mai în siguranţă, deşi prezenţa lor ne-ar fi poate cam neplăcută?

— Nu cunoaşteţi obiceiurile sălbaticilor şi cred că vă înşelaţi asupra locului unde poate fi adevărata primejdie – spuse Heyward. Dacă duşmanii au ajuns pe *portage,* ceea ce nu-i cu putinţă, pentru că noi am trimis cercetaşi înainte, îi vom găsi probabil atacând detaşamentul, şi multe capete vor fi scalpate, fiindcă traseul eşalonului este cunoscut. Al nostru însă nu poate fi cunoscut, pentru că noi înşine l-am stabilit abia de-o oră.

— De ce să te temi de acest om numai pentru că n-are obiceiurile noastre şi pielea nu-i este albă? întrebă Cora cu răceală.

Alice nu mai şovăi şi, dând narrangasetului[9] său o lovitură cu cravaşa, pătrunse pe poteca strâmtă şi întunecată, unde la fiecare pas tufişurile împiedicau mersul.

Tânărul o privi cu o admiraţie vădită şi, lăsând-o pe cea mai tânără, dar nu mai frumoasă dintre însoţitoarele sale, să i-o ia înainte, începu să depărteze el însuşi ramurile arborilor, pentru ca sora Alicei să poată trece mai uşor. Cât despre servitori, se părea că primiseră instrucţiuni speciale, deoarece, în loc să intre în pădure, o luaseră pe drumul detaşamentului. Această măsură – spuse Heyward – fusese sugerată de călăuza lor, pentru a nu lăsa prea multe urme, în cazul că din întâmplare câţiva sălbatici canadieni ar fi pătruns atât de departe înaintea armatei.

Cărarea era plină de mărăcinişuri şi de aceea, pe o apreciabilă distanţă, călătorii nu mai putură vorbi. După ce traversară însă liziera pădurii, se aflară sub o boltă de copaci înalţi, prin a căror coroană nu pătrundeau razele soarelui. Aici drumul era mai bun. Îndată ce ghidul observă aceasta, grăbi pasul şi dădu trap, spre a zori şi caii ce-l urmau.

Tânărul ofiţer tocmai întorcea capul ca să-i spună ceva Corei, însoţitoarea sa cu ochii negri, când auzi de departe un tropot surd. Îndată trase de dârlogi şi îşi opri armăsarul, iar cele două însoţitoare îl imitară, făcând un scurt popas, pentru a afla explicaţia acestei neaşteptate întâmplări.

După câteva minute văzură un mânz alergând ca un cerb peste trunchiurile pinilor, şi după el zăriră apărând pe individul a cărui înfăţişare ciudată am descris-o în capitolul precedent. Înainta cu toată viteza pe care putea s-o aibă mârţoaga lui, fără s-o snopească în bătaie. Pe scurta distanţă ce o străbătuseră de la cartierul general al lui Webb până la ieşirea din tabără, călătorii noştri n-avuseseră prilejul să observe straniul personaj care se apropia de ei în acest moment. Dacă cineva s-ar fi uitat mai cu atenţie la el, atunci când mergea pe jos, şi ar fi observat avantajele remarcabile ale staturii sale uriaşe, ar fi putut băga de seamă şi acum, când era călare, că avea o oarecare ţinută.

Deşi dădea neîncetat pinteni bietei lui iepe costelive, tot ce obţinea de la ea era din când în când un galop pe picioarele din urmă, cele din faţă neizbutind să părăsească trapul, dând astfel şi un rău exemplu picioarelor din urmă care, fireşte, nu întârziau să le imite. Schimbarea aceasta rapidă provoca o asemenea iluzie optică, încât maiorul, deşi un perfect cunoscător în materie de cai, nu putu să-şi dea seama ce fel de mers are acest animal, pe care acuma călăreţul îl grăbea cu atâta hărnicie, ca să-i ajungă pe ei din urmă.

Mişcările îndemânaticului călăreţ nu erau mai puţin ciudate decât ale mârţoagei lui. La fiecare schimbare de poziţie a acesteia, stăpânul ei îşi ridica, apoi îşi ghemuia brusc înalta-i statură, în scări, producând astfel prin lungirea şi scurtarea ciolănoaselor sale picioare o asemenea mărire şi micşorare a taliei, încât era imposibil să bănuieşti cum arăta într-adevăr. Dacă adăugaţi că, din cauza nenumăratelor lovituri de pinten, primite mereu în acelaşi loc, partea din urmă a iepei părea că aleargă mai iute decât cea din faţă, dând mereu din coadă spre flancul lovit, aveţi imaginea completă a calului şi călăreţului nostru.

În primul moment, chipul bărbătesc şi deschis al lui Heyward se întunecă, dar se destinse încetul cu încetul când văzu această figură originală, aşa că atunci când străinul ajunse la câţiva paşi de el, surâdea de-a binelea. Alice reuşi cu greutate să se ţină ca să nu izbucnească într-un hohot de râs, şi ochii negri şi gânditori ai Corei străluciră de o veselie pe care mai curând obişnuinţa, decât firea ei,

contribui s-o tempereze.

— Căutaţi pe cineva pe-aici? i se adresă Heyward, când necunoscutul, încetinindu-şi mersul, ajunse aproape de ei. Nădăjduiesc că nu ne aduceţi ştiri proaste.

— Bineînţeles! zise străinul, făcându-şi vânt cu pălăria sa triunghiulară de castor, gest cam deplasat în aerul tare al pădurii, fără a-şi lămuri auditorii la care din întrebările puse se referea răspunsul său. După ce se mai răcori, îşi recăpătă răsuflarea şi urmă: Am aflat că dumneavoastră vă duceţi la fortul William-Henry şi, cum avem acelaşi drum, am socotit că dacă vom fi mai mulţi va fi cu atât mai plăcut pentru ambele părţi.

— Socoteala voturilor nu prea s-a făcut drept; noi suntem trei, iar dumneata nu te-ai consultat decât cu dumneata.

— Fireşte, primul lucru e să-ţi cunoşti părerea (şi unde sunt femei, nu este uşor); apoi trebuie să iei o decizie. Eu le-am făcut pe amândouă, şi iată-mă-s!

— Dacă vrei să mergi către lac, ai greşit drumul – spuse Heyward cu răceală. E cealaltă potecă, cu cel puţin o jumătate de milă în urma dumitale.

— Ştiu – ripostă necunoscutul, fără a se lăsa intimidat de această primire rece. Am petrecut o săptămână la fortul Edward şi ar fi trebuit să fiu mut ca să nu întreb de drumul pe care trebuie să-l urmez. Şi dacă aş fi mut, s-ar duce meseria mea. După o strâmbătură, care exprima o modestă satisfacţie pentru această afirmaţie cu totul de neînţeles pentru interlocutorii săi, adăugă grav: Nu e potrivit pentru un om de profesia mea să fie prea familiar cu cei pe care este însărcinat să-i instruiască; iată pentru ce n-am vrut să mă iau după detaşament. De altfel, m-am gândit că o persoană de rangul dumneavoastră trebuie să ştie mai bine ca oricine care este calea cea mai bună şi m-am hotărât să vă însoţesc, pentru a vă face drumul mai plăcut, discutând prieteneşte…

— E o hotărâre cam arbitrară şi luată puţin cam în pripă! exclamă maiorul, neştiind dacă trebuie să fie mâniat sau să izbucnească în râs. Dar aţi pomenit de instrucţie, de profesie. Faceţi cumva parte din corpul provincial, ca instructor în nobila ştiinţă a războiului, sau sunteţi unul din cei ce trag linii şi unghiuri, spre a explica misterele matematicilor?

Străinul privi un moment, foarte mirat, spre cel ce-l interoga astfel, apoi expresia de încântare de sine i se schimbă într-o umilinţă gravă şi răspunse:

— Sper că n-am jignit pe nimeni şi n-am de ce să cer să fiu iertat, deoarece n-am mai comis niciun păcat capital de când l-am rugat ultima dată pe Dumnezeu să-mi ierte greşelile. N-am înţeles ce vreţi să spuneţi despre linii şi unghiuri; cât despre explicarea misterelor, o las

pe seama ofiţerilor ce au asemenea vocaţie. N-am alt merit decât câteva cunoştinţe în arta măreaţă de a oferi cerului umile rugăciuni şi mulţumiri arzătoare cu ajutorul psalmilor.

— Acest om este desigur un discipol al lui Apolo! exclamă Alice care, revenindu-şi din încurcătură, se amuza de această întâlnire. Îl iau sub protecţia mea. Nu te încrunta, Heyward, şi, ca să-mi satisfaci dorinţa de a-l asculta, dă-i voie să călătorească cu noi! De altfel – adăugă ea, coborând vocea şi uitându-se la Cora care mergea agale pe urmele posomorâtului şi tăcutului lor ghid – va fi un prieten în plus la caz de nevoie.

— Crezi, Alice, că aş putea conduce tot ce am mai scump pe un drum pe care aş bănui măcar că există cel mai mic pericol?

— Nu mă gândesc acum la asta, Heyward, însă acest străin mă amuză şi, pentru că e un iubitor al muzicii, să nu fim atât de răi, încât să-i refuzăm tovărăşia!

Ea se uită galeş şi întinse cravaşa. Privirile li se întâlniră un moment, şi tânărul ofiţer îşi întârzie plecarea, pentru a prelungi această clipă. Alice plecă ochii. Ofiţerul cedă fermecătoarei vrăji, dădu pinteni calului şi îndată fu lângă Cora.

— Prietene, îmi pare bine că te-am întâlnit! se adresă Alice străinului, făcându-i semn s-o urmeze şi strunindu-şi calul în buestru. Părinţii, poate prea îngăduitori, m-au convins că aş avea oarecare aptitudini ca să pot susţine un duet, aşa că putem să ne mai veselim pe drum, cântând. Cum sunt totuşi cam nepricepută, aş fi încântată să primesc sfaturile unui maestru atât de experimentat!

— Este nespus de înviorător, atât pentru spirit, cât şi pentru trup, să cânţi psalmi la timpul potrivit, căci nimic nu te uşurează mai mult ca o asemenea îndeletnicire! replică maestrul de cânt, gata s-o acompanieze fără să se lase rugat. Dar trebuie patru persoane pentru a putea organiza un cor bun. Sunt convins că aveţi o voce melodioasă şi, cu ajutorul cerului, eu pot ţine partea tenorului, până la nota cea mai ridicată. Ne lipseşte un alto şi un bas. Judecând după inflexiunile glasului său, acest ofiţer al regelui, care şovăia să mă primească în tovărăşia sa, pare să fie un bas.

— Fii atent să nu judeci cam îndrăzneţ şi cam pripit; aparenţele sunt adesea înşelătoare – zise Alice, zâmbind. Deşi maiorul Heyward poate produce uneori sunete asemănătoare basului, cum aţi auzit prea bine adineauri, vă asigur că glasul său obişnuit este mult mai aproape de tenor.

— Se pricepe la cântarea psalmilor? întrebă călătorul cu naivitate.

Alice era gata-gata să izbucnească în râs, însă reuşi să se stăpânească.

— Mă tem că-i plac mai mult cântecele de lume – răspunse ea. Viaţa unui soldat nu se prea potriveşte cu evlavia pentru cele sfinte.

— Vocea, ca şi celelalte talente, este dată omului pentru a uza, nu pentru a abuza de ea! replică grav străinul. Nimeni nu poate să mă acuze că nu m-am îngrijit vreodată de darurile date de Dumnezeu. Tinereţea mea, ca a regelui David, am consacrat-o muzicii. Mulţumesc însă cerului că niciodată un cântec profan n-a murdărit buzele mele.

— Aţi studiat deci doar muzica religioasă?

— Bineînţeles! După cum psalmii lui David oferă frumuseţi pe care nu le găseşti în nicio limbă, tot aşa muzica lor este superioară oricărei armonii profane. Sunt fericit să pot afirma că glasul meu n-a exprimat decât dorinţele şi gândurile regelui din Israel, căci, deşi timpul şi împrejurările au putut cere oarecare neînsemnate modificări, tălmăcirea lor, pe care o folosim în coloniile Noii Anglii, este superioară tuturor cuvintelor celorlalte, prin bogăţia, exactitatea şi simplitatea ei spirituală, redând cu multă fidelitate originalul acestui scriitor inspirat. Niciodată nu pornesc la drum, niciodată nu poposesc şi nu mă culc fără a avea la mine un exemplar din această carte sfântă. Iată-l. Este a douăzeci şi şasea ediţie publicată la Boston, anno Domini 1744, intitulată: „Psalmi, imnuri şi cântări spirituale din Vechiul şi Noul Testament, tălmăcite aidoma în stihuri engleze, pentru folosinţa, înălţarea sufletească şi consolarea credincioşilor, atât în timpul slujbelor cât şi în particular, îndeosebi pentru cei din Noua Anglie”.

În timp ce făcea elogiul acestei opere a poeţilor din ţara sa, psalmistul trase dintr-un buzunar lucrarea despre care vorbea şi, fixându-şi pe nas o pereche de ochelari, cu ramă de fier, deschise volumul cu o adevărată veneraţie. Apoi, fără alte perifraze şi apologii, rostind doar un scurt „Ascultaţi!”, duse la gură instrumentul despre care am pomenit, scoase un sunet foarte ascuţit, pe care vocea sa îl repetă cu o octavă mai jos şi cântă următorul psalm, cu un ton blând, sonor şi armonios, care sfida muzica, poezia şi chiar bălăbăneala mârţoagei sale:

„O! Cât e de bine, cât e de înălţător ca fraţii să locuiască totdeauna în pace şi bună învoire! Acesta a fost balsamul de preţ care se răspândea asupra bărbii lui Aaron şi-i pogora până la cutele veşmântului[10]…”

Cântecul solemn era însoţit de un gest cum nu se poate mai potrivit şi care n-ar putea fi imitat decât după o lungă ucenicie. De fiecare dată când o notă era mai ridicată, îşi înălţa mâna dreaptă, iar când tonul era jos, şi-o cobora, urmând cadenţa şi atingând un moment foile cărţii sfinte. Acest acompaniament manual devenise probabil necesar după o îndelungată obişnuinţă, căci îl respecta cu stricteţe până la sfârşitul strofei, accentuând în mod deosebit cele două silabe ale ultimului verset.

O asemenea tulburare a liniştii pădurii nu putea să nu atragă atenţia celorlalţi călători, care mergeau puţin mai înainte. Indianul spuse

câteva cuvinte, într-o engleză stricată, lui Heyward, iar acesta, întorcându-se în şa, se adresă străinului, întrerupându-i cântecul:

— Deşi nu ne pândeşte momentan niciun pericol, e totuşi prudent să călătorim prin pădure făcând cât mai puţin zgomot! Iartă-mă deci, Alice, dacă vă tulbur distracţia, rugând pe însoţitorul nostru să cânte cu altă ocazie.

— Fireşte că mă tulburi – îi răspunse Alice, cu un ton niţel iritat – căci de când sunt n-am mai auzit o asemenea discordanţă între muzică şi text, şi tocmai acum, când făceam consideraţii ştiinţifice asupra cauzelor ce pot face ca un text prost să fie executat perfect, ai venit cu vocea dumitale de bas să întrerupi farmecul meditaţiilor mele!

— Nu ştiu ce înţelegi prin „vocea mea de bas" – răspunse Heyward, vădit jignit de această observaţie – însă ştiu că siguranţa dumitale, Alice, şi a Corei mă interesează acum infinit mai mult decât toată muzica lui Haendel la un loc.

Deodată, maiorul tăcu, întoarse repede capul spre un tufiş din preajma potecii şi privi bănuitor la călăuza indiană, care continua să meargă cu o gravitate imperturbabilă. I se păruse că vede strălucind printre frunze ochii negri ai unui sălbatic, însă, nezărind nimic şi neauzind niciun zgomot, socoti că s-a înşelat şi, surâzând de greşeala sa, reluă conversaţia pe care acest incident o curmase.

Heyward nu se înşelase totuşi. Greşise însă lăsând să-i aţipească măcar pentru un moment vigilenţa, de obicei atât de trează. Căci de-abia trecuseră călăreţii, când printre ramurile tufişului se ivi capul unui bărbat atât de hidos, pe cât îl poate face arta de a se vopsi a unui sălbatic şi toată ura care îl poate însufleţi. El urmări cu privirea pe călătorii ce se depărtau, şi o mulţumire fioroasă i se zugrăvi pe chip când văzu direcţia ce o luau aceia pe care-i socotea de pe acum victimele sale. Siluetele graţioase ale celor două doamne, pe care maiorul le urma pas cu pas, se mai zăriră câteva clipe printre arbori. În sfârşit, maestrul de muzică, ce forma ariergarda micului convoi, se pierdu şi el în desimea pădurii.

CAPITOLUL III

Pe când aceste şesuri zăceau înţelenite,
Băteau, învolburate, imense fluvii-n maluri,
Foşneau prelung spre ape
pădurile-nfrunzite,
Se revărsau torente cu spumele pe valuri
Şi susurau izvoare prin luncile tihnite.

BRYANT

Lăsându-l pe prea încrezătorul Heyward şi pe însoţitorii săi să se afunde tot mai mult în inima unei păduri ce ascundea locuitori atât de perfizi, vom profita de privilegiul acordat autorilor şi vom plasa acum locul scenei la câteva mile mai la vest de locul unde s-a petrecut până acum acţiunea.

În aceeaşi zi, doi bărbaţi se opriseră pe malul unui râu mic, dar foarte repede, cale de vreun ceas de tabăra lui Webb. Păreau că aşteaptă sosirea unui al treilea sau un eveniment neprevăzut. Bolta imensă a pădurii se întindea până deasupra râului, întunecându-i apele. Razele soarelui începuseră să-şi piardă puterea şi, curând, dogoarea zilei scăzu. Aburii ce se înălţau din izvoare, lacuri şi râuri formau în văzduh o adevărată perdea. În acest loc retras – ca pretutindeni pe întinsele singurătăţi ale Americii – sub arşiţa lui iulie, domnea o tăcere adâncă, întreruptă doar de şoaptele persoanelor de care am pomenit, de zgomotul ce-l făcea ciocănitoarea, pigulind în scoarţa arborilor, de strigătul strident al gaiţei şi de vuietul înăbuşit al unei cascade îndepărtate.

Aceste sunete slabe erau prea familiare celor din pădure, pentru a-i distrage de la discuţia care-i interesa. Unul avea pielea roşie şi veşmintele ciudate ale băştinaşilor pădurii; celălalt, deşi ars de soare şi îmbrăcat grosolan, aproape ca sălbaticii, arăta a fi de origine europeană.

Primul se aşezase pe o buturugă putredă, acoperită de muşchi, astfel încât putea vorbi însoţindu-şi cuvintele cu gesturi domoale, cum fac de obicei indienii când discută.

Corpul său aproape gol era tatuat cu un cap de mort, zugrăvit în alb şi negru. Era ras în cap, în afară de şuviţa[11] care, potrivit spiritului războinic al indienilor, este păstrată pe vârful capului, ca pentru a face în ciudă duşmanului ce ar fi vrut să-l scalpeze. Ca podoabă nu purta decât o pană de vultur, înfiptă în şuviţa ce-i atârna pe umărul stâng; la brâu avea un tomahawk şi un cuţit de scalpat, de fabricaţie engleză, iar pe genunchi ţinea o puşcă scurtă, de tipul celor cu care politica albilor înarmează pe sălbaticii lor aliaţi. După pieptul lat, mâinile şi picioarele musculoase şi expresia gravă a chipului recunoşteai îndată un războinic matur; niciun semn de bătrâneţe nu părea să-i umbrească încă vigoarea.

Trupul albului – judecând după pielea neacoperită de veşminte – dovedea că din cea mai fragedă tinereţe dusese o viaţă aspră şi grea. Era mai curând slab decât gras; însă toţi muşchii păreau căliţi de oboseală, de arşiţă, de vânturi şi zăpezi. Purta o „cămaşă de vânătoare" verde, tivită cu galben[12], şi o bonetă uzată, de piele. Şi el purta la brâu un cuţit trecut printr-o centură asemănătoare aceleia care strângea veşmintele sărăcăcioase ale indianului, dar nu avea tomahawk. Mocasinii[13] săi erau împodobiţi la fel ca ai localnicilor, iar pulpele-i erau strânse cu un fel de jambiere de piele, legate în părţi şi prinse deasupra genunchiului cu o vână de cerb. O tolbă şi un corn îi completau echipamentul; în apropiere, pe un trunchi de arbore, era sprijinită puşca lui, cu ţeava lungă[14] – armă pe care viclenii europeni i-au învăţat pe sălbatici s-o socotească drept cea mai ucigătoare. Ochii vânătorului erau mici, energici, focoşi, privind pretutindeni în timp ce vorbea, ca şi cum ar fi pândit un vânat sau s-ar fi temut de apropierea vreunui duşman. Cu toată această atitudine de neîncredere, nu părea un om prefăcut; dimpotrivă, în acea clipă chipul său trăda o fire fără ascunzişuri.

— Chiar tradiţiile tale sunt de partea mea, Chingachgook – zise el, folosind limba neamurilor ce locuiau altădată între Hudson şi Potomac şi pe care vom încerca s-o traducem, pentru cititorii noştri, mai liber, căutând totuşi să-i păstrăm specificul. Părinţii voştri au venit dinspre asfinţit, au străbătut fluviul cel mare[15], i-au bătut pe băştinaşi şi le-au luat pământurile; ai mei au venit dinspre cerul roşu al dimineţii; după ce au trecut marele lac cu apă sărată, au început să lucreze, urmând îndeaproape pilda alor voştri. Dumnezeu să ne fie judecător şi, ca prieteni ce suntem, sa nu ne certăm din aceasta pricină.

— Părinţii mei au luptat cinstit împotriva omului roşu! răspunse mândru indianul, în aceeaşi limbă. Ochi-de-Şoim, oare nu-i deosebire între săgeata cu vârf de piatră a războinicilor noştri şi glonţul de

plumb cu care ucideţi voi?

— Un indian poate să aibă dreptate, deşi natura i-a dăruit o piele roşie – zise albul plecând capul, fiindcă simţea adevărul acestei observaţii. Părea convins că nu apără o cauză dreaptă, dar, după o clipă de gândire, răspunse la obiecţia interlocutorului, în măsura în care-i permiteau cunoştinţele sale limitate: Nu sunt un om învăţat – adăugă el – şi nu mi-e ruşine s-o mărturisesc; însă, judecând după cum i-am văzut pe compatrioţii voştri vânând cerbul şi veveriţa, îmi vine să cred că puşca a fost mai puţin periculoasă în mâinile străbunilor, decât o săgeată cu un vârf de piatră bine ascuţit, ţâşnită din arcul unui indian.

— Povesteşti aşa cum ai învăţat de la părinţi! replică Chingachgook, făcând un gest dispreţuitor cu mâna. Dar ce spun bătrânii voştri? Le istorisesc tinerilor lor războinici că atunci când Feţele-Palide au luptat împotriva oamenilor roşii, aceştia aveau corpul tatuat pentru război şi că erau înarmaţi cu securi de piatră şi puşti de lemn?

— N-am prejudecăţi şi nu mă laud cu ce m-a dăruit natura, deşi nici cel mai mare duşman al meu, care este un irochez, n-ar îndrăzni să nege că sunt cu adevărat alb – răspunse vânătorul, privindu-şi cu o satisfacţie ascunsă mâinile slabe şi palide. Admit că cei ce au culoarea pielii mele au unele obiceiuri pe care, ca om cinstit, n-aş putea să le aprob. Bunăoară, au năravul să scrie în cărţi ceea ce au făcut şi au văzut, în loc să le povestească în satele lor, pentru ca minciuna lăudărosului celui laş să poată fi dezminţită, iar vorbele curajosului, confirmate de tovarăşii săi… Datorită acestui prost obicei, un bărbat vrednic, care nu-şi pierde timpul în mijlocul femeilor, ca să înveţe să descifreze semnele negre puse pe hârtia albă, nu mai apucă s-audă vreodată slăvindu-se faptele îndrăzneţe ale părinţilor săi şi nu se mai mândreşte să-i imite şi să-i întreacă în vrednicie. Cât despre mine, sunt convins că toţi bumppii erau buni trăgători, căci au pentru puşcă o îndemânare înnăscută şi asta mi-a fost transmisă, fireşte, şi mie, din tată-n fiu, căci sfintele porunci ne învaţă că moştenim toate însuşirile strămoşilor, fie ele bune sau rele, deşi în privinţa aceasta nu bag mâna-n foc pentru nimeni. Dar orice poveste are două feţe: aşa că te întreb, Chingachgook, ce s-a întâmplat, după spusa oamenilor roşii, când părinţii noştri s-au întâlnit pentru prima dată?

O tăcere urmă după această întrebare, apoi indianul, cău-tând să fie cât mai demn, îşi începu scurta-i povestire, cu un ton solemn, menit să întărească adevărul spuselor sale:

— Ascultă-mă, Ochi-de-Şoim – zise el – şi urechile tale nu vor sorbi minciuni. Îţi voi spune ce mi-au istorisit părinţii mei şi ce-au făcut mohicanii. Şovăi o clipă, apoi, privind pe tovarăşul său cu luare-aminte, continuă cu glasul uneori întrebător, alteori afirmativ: Nu-i aşa că apa fluviului ce curge la picioarele noastre este uneori vara mai

sărată, şi curentul urcă atunci spre izvorul său?

— Nu se poate nega că tradiţiile voastre au dreptate în această privinţă, căci am văzut cu propriii mei ochi ceea ce-mi povesteşti şi mi-este greu să explic de ce apa, care la umbră este mai întâi aşa de dulce, devine atât de amară la soare.

— Şi curentul? întrebă indianul, aşteptând răspunsul, cu tot interesul aceluia ce doreşte confirmarea unei minuni pe care este forţat s-o creadă, deşi n-o înţelege. Strămoşii lui Chingachgook n-au minţit.

— Nici Sfânta Scriptură nu-i mai adevărată decât spusa lor – răspunse vânătorul – şi nimic nu-i mai adevărat pe lume, dar aici e vorba de ceea ce albii numesc flux şi reflux, un lucru destul de clar şi uşor de explicat. Apa mării pătrunde timp de şase ore în fluviu, iar şase ore se retrage, şi iată pentru ce: când apa mării este la un nivel mai înalt decât fluviul, curge în el până când, la rândul ei, apa fluviului, ridi-cându-se, trece înapoi în mare.

— Apele râurilor care izvorăsc din pădurile noastre şi care se îndreaptă spre Lacul cel Mare merg totdeauna de la deal la vale, până când ajung ca mâna mea, şi atunci nu mai merg – reluă indianul, întinzând braţul orizontal.

— Niciun om cinstit nu poate nega asta – zise cercetaşul puţin intrigat de lipsa de încredere cu care i se păruse că-i e primită explicarea misterului mareelor. Admit că ce spui este adevărat când e vorba de o suprafaţă redusă şi având acelaşi nivel. Însă totul depinde de modul cum socoteşti lucrurile: pe o întindere mică, pământul are acelaşi nivel, dar considerat în întregime este rotund. În acest fel, apa poate să fie stătătoare în lacurile cu apă dulce, după cum ştim amândoi, pentru că am văzut; însă când apa se întinde pe un spaţiu vast ca marea, pământul fiind rotund, cum putem crede că mai e firesc sa fie liniştită? E ca şi cum ţi-ai închipui că râul stă liniştit dincolo de stâncile acelea negre, ce sunt cale de o milă mai sus de noi, deşi propriile noastre urechi ne conving acum că formează acolo o cascadă.

Cu toate că raţionamentele filosofice ale tovarăşului său nu păreau să-l mulţumească pe indian, acesta era prea mân-dru ca să-şi trădeze neîncrederea; lăsă, dimpotrivă, impresia că-l ascultă cu deplină convingere şi îşi reluă povestirea pe acelaşi ton solemn.

— Noi am pogorât de pe meleagurile unde soarele se ascunde în timpul nopţii, străbătând vastele câmpii care hrănesc bivolii, până am ajuns pe malurile fluviului celui mare; acolo am luptat împotriva alligewilor şi am înroşit pământul cu sângele lor. De pe malurile marelui fluviu până la nemărginitul lac cu apă sărată n-am mai întâlnit pe nimeni. La o mică depărtare ne urmau cei din tribul Maqua. Am spus că ţinutul va fi al nostru, de la locul unde apa nu mai urcă în acest fluviu până la un alt râu, cale de douăzeci de zile, spre

părţile unde domneşte vara. Am păstrat, ca oameni paşnici, regiunea pe care o cucerisem ca războinici. I-am împins pe cei din tribul Maqua în fundul pădurilor, ca să trăiască la un loc cu urşii; ei n-au mai gustat sarea decât cu vârful buzelor, ei n-au mai pescuit în Lacul cel Mare cu apă sărată, şi noi le aruncam oasele peştilor.

— Am auzit despre toate acestea şi cred că-i adevărat – zise vânătorul, văzând că indianul tace – dar s-au în-tâmplat cu mult înainte ca englezii să fi sosit în acest ţinut.

— Un pin creştea pe atunci acolo unde vezi acest castan. Primele Feţe-Palide ce au venit printre noi nu vorbeau englezeşte; ei au ajuns aici într-o luntre mare, pe vremea când părinţii mei şi vecinii lor pieiroşii înmormântaseră toma-hawkul. Atunci, Ochi-de-Şoim – şi vocea indianului nu trăda via emoţie ce o încerca, decât printr-un ton şoptit şi gutural, care făcea aproape armonioasă limba acestui popor – atunci, Ochi-de-Şoim, nu alcătuiam decât un popor şi eram fericiţi. Lacul sărat ne dădea peşte, pădurile cerbi, văzduhul păsări; ne însuram şi făceam copii, ne închinam Marelui Spirit, iar pe cei din tribul Maqua îi ţineam departe de noi, că nici nu puteau să ne audă cântecele de izbândă.

— Şi ştii ceva despre familia, ta, de atunci? întrebă albul. Eşti un om drept, un adevărat indian, şi bănuiesc că ai moştenit însuşirile părinţilor tăi, fireşte, războinici viteji, bărbaţi înţelepţi, care aveau loc de cinste în jurul focului marelui sfat.

— Tribul meu era părintele naţiunilor acestora, însă în vinele mele curge un sânge neamestecat, sângele căpeteniilor de altădată. Olandezii au debarcat şi au dat poporului meu apa de foc[16]. Au băut din ea, până când cerul li s-a părut că este aidoma cu pământul şi au crezut prosteşte că l-au găsit pe Marele Spirit. Pe urmă şi-au pierdut pământurile. Pas cu pas au fost respinşi departe de malul râului şi eu, care sunt căpetenie şi sagamor, n-am mai apucat să văd niciodată strălucind soarele decât printre ramurile arborilor şi nicicând n-am îngenuncheat la mormintele părinţilor mei!

— Mormintele inspiră gânduri înalte – zise albul, mişcat de înfăţişarea de calmă suferinţă a tovarăşului său – şi ajută adesea pe om în bunele lui intenţii. Cât despre mine, mă aştept să-mi putrezească ciolanele fără mormânt, aici, în pădure, dacă nu cumva voi sluji de hrană lupilor. Şi unde se află tribul tău, care a pornit cu multe veri în urmă, să-şi în-tâlnească rudele în Delawar?

— Unde sunt florile tuturor verilor care s-au scurs de atunci? S-au ofilit, s-au aşternut unele peste altele. La fel şi cu familia şi tribul meu: toţi au plecat pe rând către ţărmul spiritelor. Mă aflu în piscul muntelui, trebuie să cobor şi eu la vale, iar când Uncas mă va urma, nu va mai exista pe lume nicio picătură din sângele sagamorilor, căci fiul meu este ultimul mohican.

— Uncas este aici! Cine pomeneşte de Uncas? vorbi din apropiere un glas, având acelaşi timbru blând şi gutural.

Vânătorul îşi trase cuţitul din teaca de piele şi făcu o mişcare involuntară cu mâna cealaltă, s-apuce puşca; însă indianul nu păru de loc surprins de această întrerupere neaşteptată, şi nici măcar nu întoarse capul să vadă cine vorbeşte.

În clipa următoare, un tânăr războinic trecu printre ei, păşind fără zgomot, şi se aşeză pe malul apei. Tatăl nu-şi exprimă în niciun fel mirarea şi toţi tăcură câteva minute, fiecare parcă aşteptând momentul când ar fi putut să vorbească fără să pară curios ca o femeie sau nerăbdător ca un copil. Bărbatul alb, se vedea prea bine, voia să respecte obiceiurile lor şi, punându-şi cuţitul în teacă, tăcu şi el.

În sfârşit, Chingachgook, ridicând încet privirile spre feciorul său, îl întrebă:

— Ei bine, îndrăznesc maquaşii să-şi lase urmele mocasinilor în aceste păduri?

— Am fost pe urmele lor – răspunse tânărul indian – şi ştiu că sunt atâţi cât degetele celor două mâini ale mele; dar stau ascunşi ca nişte laşi.

— Ticăloşii, umblă să scalpeze şi să jefuiască! zise omul alb, căruia îi vom lăsa denumirea de Ochi-de-Şoim, pe care i-au dat-o tovarăşii săi. Zelosul francez Montcalm îşi va trimite iscoadele până în tabăra noastră şi nu se va lăsa până nu va afla drumul pe care vom trece.

— Ajunge! zise tatăl, privind soarele care asfinţea. Îi vom scoate din ascunzători ca pe nişte cerbi hăituiţi. Ochi-de-Şoim, haide să mâncăm, şi o să dovedim mâine maquaşilor că suntem cu adevărat bărbaţi.

— Sunt gata, şi pentru una, şi pentru alta – răspunse vânătorul – dar ca să-i atacăm pe aceşti laşi irochezi trebuie mai întâi să-i găsim, şi ca să mâncăm, ne trebuie vânat. Ah, vorbeşti de drac şi dracul la uşă! Colo, între tufe, la poalele muntelui, văd mişcând cele mai frumoase perechi de coarne pe care le-am zărit în anotimpul ăsta. Acum, Uncas – adăugă el coborând vocea, ca unul ce învăţase să fie prevăzător – pariez pe trei încărcături de praf de puşcă contra unei măsuri de wampum[17] că voi lovi animalul între ochi, şi mai aproape de cel drept decât de cel stâng.

— Imposibil – strigă tânărul indian, cu toată însufleţirea tinereţii sale, ridicându-se în picioare – nu se zăreşte decât vârful coarnelor!

— E un flăcăiandru! zise albul, dând din cap şi adresân-du-se tatălui. Crede că un vânător, atunci când vede numai o parte a trupului unui cerb, nu ştie precis unde-i restul!

El luă puşca, o propti în umăr şi tocmai se pregătea să dea o probă de dibăcia cu care se lăudase, când războinicul îi îndepărtă arma cu mâna, zicând:

— Ochi-de-Şoim, doreşti să te lupţi cu maquaşii?

— Da, da! Aceşti indieni au un adevărat instinct al pădurii! zise cercetaşul, sprijinind de pământ patul puştii, convins de greşeala sa. Apoi adăugă: Uncas, mă văd silit să las acest cerb în seama săgeţii tale. Altfel, l-am putea vâna pentru aceşti pungaşi de irochezi.

Tatăl făcu un gest de aprobare şi Uncas – văzând con-simţământul – se aruncă la pământ şi înaintă spre animal, târându-se cu multă băgare de seamă.

Când ajunse la distanţă potrivită de tufiş, îşi puse o săgeată în arc cu cea mai mare grijă, în timp ce coarnele rămu-roase ale cerbului se mişcau, ca şi cum ar fi simţit apropierea duşmanului. Apoi îndată se auzi zbârnâitul coardei întinse: o linie albă brazdă aerul şi pătrunse în mărăciniş, de unde cerbul rănit ţâşni imediat spre duşmanul său. Uncas se feri cu dibăcie de coarnele animalului furios şi, în clipa când trecu, îi înfipse cuţitul în gât. Cerbul făcu un salt şi căzu în râu, a cărui apă se coloră de sânge.

— Iată ce înseamnă dibăcia unui indian, şi e o treabă demnă să fie văzută! zise vânătorul, râzând satisfăcut. Se pare totuşi că o săgeată are nevoie şi de un cuţit, pentru ca lucrul să fie dus la bun sfârşit.

— Sst! şopti Chingachgook, întorcându-se spre el cu vioiciunea unui câine de vânătoare ce a adulmecat vânatul.

— Ce, e o turmă întreagă? strigă vânătorul, ai cărui ochi începură să strălucească de patima meseriei. Dacă vin în bătaia puştii, trebuie să dobor unul, chiar de-ar fi ca detunătura să trezească toate cele şase naţiuni! Auzi ceva, Chingachgook? Că, pentru urechile mele, pădurea e mută!

— A fost un singur cerb şi acela e mort – răspunse indianul punând urechea la pământ. Aud zgomot de paşi!

— Poate lupii au alungat cerbul prin pădure şi acum îl urmăresc în mărăcinişuri.

— Nu, nu! răspunse indianul, ridicându-se deodată demn şi rezemându-se de buturugă, cu liniştea sa obişnuită. Aud caii unor oameni albi. Sunt fraţi de-ai tăi, Ochi-de-Şoim; tu să le vorbeşti!

— Fireşte că am să le vorbesc, într-o engleză de care nu i-ar fi ruşine nici regelui. Însă nu văd pe nimeni apropiindu-se şi n-aud niciun zgomot, nici de oameni, nici de cai – răspunse vânătorul, în limba care se fălea că o ştie atât de bine. Mi se pare ciudat că un indian recunoaşte apropierea unui alb mai lesne decât unul ca mine, despre care chiar duşmanii recunosc că sunt alb curat, deşi am trăit destul de mult timp cu pieile-roşii pentru a putea fi bănuit că nu sunt pursânge! Ah! Am auzit trosnind o creangă uscată. Acum aud foşnind tufele. Da, da, am confundat acest zgomot cu acela al cascadei; dar iată-i că vin! Dumnezeu să-i păzească pe irochezi!

CAPITOLUL IV

Du-te, urmează-ţi drumul! Înainte
De a fi ieşit din această pădure,
Îţi voi plăti ocara ce mi-aduci.

SHAKESPEARE
(Visul unei nopţi de vară)

Abia rostise cercetaşul aceste cuvinte, că şeful acelora a căror apropiere o simţise urechea exersată şi atentă a indianului se arătă în apropiere. Una din potecile bătătorite de cerbi traversa o mică vale şi ajungea la râu, chiar la locul unde poposise omul alb şi cei doi însoţitori ai săi cu pielea roşie. Pe această potecă înaintau acum agale călătorii care tulburaseră străfundul pădurii şi veneau de-a dreptul spre vânătorul ce se pregătea să-i întâmpine vorbindu-le englezeşte.

— Cine-i? strigă acesta, aruncând puşca cu nepăsare pe braţul stâng şi trecând arătătorul peste trăgaci, astfel încât să nu lase impresia ca-i ameninţă. Cine sunt cei ce au înfruntat primejdiile pădurii şi ale fiarelor, ca să pătrundă aici?

— Creştini – răspunse cel care mergea în fruntea călătorilor – prieteni ai legii şi ai regelui, nişte oameni ce au străbătut această pădure, de la răsăritul soarelui, fără a mânca nimic şi care sunt groaznic de istoviţi din cauza drumului.

— V-aţi rătăcit deci – îi întrerupse vânătorul – şi vă daţi seama în ce încurcătură vă aflaţi, pentru că nu mai ştiţi încotro s-o luaţi?

— Ai dreptate: întocmai cum un pui nu ştie nimic, aflându-se sub aripa mamei, tot astfel noi, deşi arătăm ca nişte oameni în toată firea, nu ştim mai multe decât un pui rătăcit. Nu ştii la ce depărtare suntem de un fort englez numit William-Henry?

— Ce?! strigă cercetaşul izbucnind în râs, dar se stăpâni îndată, de teamă să nu fie auzit de vreun duşman care ar sta pe undeva la pândă. Aţi pierdut urma vânatului ca un câine care ar avea între el şi un cerb lacul Horican! Fortul William-Henry, omule? Dacă eşti prieten al regelui şi ai legătură cu armata, ai face mai bine să te iei după cursul acestui râu, până la fortul Edward; acolo-l veţi găsi pe generalul Webb, care-şi pierde vremea în loc să înainteze spre trecători, să-l respingă pe francezul ăla obraznic, dincolo de lacul Champlain, în bârlogul lui.

Înainte ca vânătorul să fi putut primi răspunsul, un alt călăreţ ieşi din tufe şi înaintă spre el.

— La ce depărtare ne aflăm deci de fortul Edward? întrebă noul venit. Am plecat azi-dimineaţă de la locul unde ne sfătuiţi să ne ducem şi noi dorim să mergem tocmai la celălalt fort, ce se află la capătul lacului.

— Atunci se vede treaba că v-aţi pierdut vederea mai înainte de a pierde calea! Căci drumul care străbate *portage*-ul e lat cât două uliţe, ba chiar cam ca şoseaua Londrei şi ca strada din jurul palatului regal.

— Noi nu contestăm faptul că acel drum n-ar fi cel bun! replică Heyward zâmbind, fiindcă, aşa cum cititorul a-nţeles mai dinainte, dânsul era. E destul să vă spunem însă că am avut încredere într-o călăuză indiană, care ne-a făgăduit să ne conducă pe o cale mai scurtă, deşi nu prea umblată, şi că am avut o prea bună părere de cunoştinţele lui. Într-un cuvânt, nu ştim unde suntem.

— Un indian să se rătăcească în pădure! dădu neîncrezător din cap vânătorul. Câtă vreme razele soarelui dogoresc pe vârfurile arborilor şi râurile au cascade, când fiecare colţişor de muşchi pe care îl zăreşte îi spune unde va străluci la noapte steaua polară, asta mi se pare greu de admis. Pădurea-i plină de potecile pe care cerbii coboară pe malul râurilor, de toţi cunoscute, iar cârdurile de gâşte sălbatice nu şi-au luat încă zborul spre Canada! Mi se pare foarte ciudat ca un indian să se rătăcească între Horican şi cotul râului. E un mohawk?

— Prin naştere nu e, însă a fost adoptat de acest trib. Cred că-i născut ceva mai la nord, din seminţia celor numiţi huroni.

— Uh! Uh! strigară cei doi indieni, care, în timpul discuţiilor, stătuseră aşezaţi şi nemişcaţi, în aparenţă nepăsători la ceea ce se petrecea. Ei săriră în picioare deodată, ceea ce dovedea că uimirea îi scosese din rezerva lor obişnuită.

— Un huron – repetă vânătorul, continuând să dea din cap cu o vădită neîncredere – e o seminţie de tâlhari, oricine i-ar fi adoptat! Pentru că v-aţi dat pe mâinile unuia din acest trib, mă miră chiar că n-aţi întâlnit şi alţii. Din fericire, deocamdată nu este niciun pericol, deoarece fortul William-Henry este încă departe.

— Uitaţi că v-am spus că ghidul nostru a devenit un mohawk, unul din aliaţii armatei noastre.

— Şi eu vă repet că acel ce este născut mingo, va muri mingo. Un mohawk! Când e vorba de cinste, pomeneşte-mi de un delawar sau de un mohican. Iar dacă e pe luptă, deşi aceştia nu-s arţăgoşi din fire, pentru care motive ticăloşii de maqua, mişeii lor duşmani, au spus că-s muieri, apoi nu-i războinic mai bun decât un delawar sau un mohican.

— Destul, destul! zise Heyward cu oarecare nerăbdare. Nu vă cer un certificat de bună purtare pentru un om pe care îl cunosc şi care pentru voi este un străin. Nu mi-aţi răspuns la întrebare. La ce depărtare ne aflăm de grosul armatei de la fortul Edward?

— Se pare că aceasta depinde mai ales de cel care vă serveşte de

călăuză. Un cal ca al dumitale ar putea bate un drum lung de la răsăritul la asfinţitul soarelui!

— Nu vreau să pălăvrăgim, prietene – zise Heyward, încercând să-şi potolească nemulţumirea şi vorbind mai blând. Dacă vreţi să ne spuneţi la ce depărtare se află fortul Edward şi să ne conduceţi acolo, n-o să vă plângeţi de felul cum veţi fi răsplătiţi.

— Dacă o fac, cine mă asigură că nu servesc de călăuză unui duşman sau că nu conduc un spion al lui Montcalm în apropierea armatei noastre? Nu toţi cei ce vorbesc englezeşte sunt slujitori credincioşi ai regatului.

— Dacă serveşti în trupele noastre, după cum bănuiesc, ca cercetaş, trebuie că ai auzit de cel de-al şaizecilea regiment al regelui.

— Al şaizecilea! Deşi port uniforma de vânător în loc de cea stacojie, cunosc multe despre regimentul Royal Americans.

— Atunci, fireşte, ai cunoştinţă de numele maiorului acestui regiment!

— Al maiorului? strigă vânătorul, luându-şi o înfăţişare mândră. Dacă în acest ţinut e cineva care-l cunoaşte pe maiorul Effingham, apoi acela vă stă dinainte.

— Sunt mai mulţi maiori în acest regiment. Acesta de care-mi vorbeşti e cel mai vechi în grad; eu m-am referit la cel ce a obţinut acest grad mai recent şi comandă trupele ce se află în garnizoană, la fortul William-Henry.

— Da, da, am auzit despre un tânăr foarte bogat, venit de prin provinciile de la miazăzi şi care a obţinut de curând acest post. E mult prea tânăr pentru a ocupa o asemenea funcţie, datorită căreia dă porunci unor ostaşi cărunţi. Se zice totuşi că e un bun militar şi un om de onoare!

— Oricine ar fi şi oricare ar fi drepturile datorate gradului său, el îţi vorbeşte acum şi deci nu poţi să vezi în el un duşman.

Vânătorul îl măsură surprins pe Heyward, îşi scoase boneta şi îi vorbi pe un ton mai puţin degajat ca înainte, deşi se vedea că mai are oarecare îndoieli.

— Mi s-a comunicat că un grup de persoane trebuia să plece din tabără azi-dimineaţă către malul lacului.

— E adevărat, însă am preferat să iau un drum mai scurt, având deplină încredere în cunoştinţele indianului de care ţi-am vorbit.

— Care v-a înşelat şi apoi v-a părăsit.

— Nu! De părăsit nu m-a părăsit, căci se află puţin în urma mea.

— Voi fi încântat să-l cunosc. Dacă e un irochez, am să vă spun îndată, după mutra lui de tâlhar şi după felul tatuajului.

La aceste cuvinte, vânătorul trecu repede pe lângă iapa predicatorului – în timp ce mânzul ei, profitând de acest răgaz, începuse să sugă – apoi o luă de-a lungul cărării şi întâlni la câţiva

paşi pe cele două doamne, care aşteptau neliniştite rezultatul acestei discuţii. Ceva mai departe dădu peste călăuza indiană. Se rezemase de un arbore şi înfrunta cu cel mai desăvârşit calm privirile scrutătoare ale vânătorului, însă cu o înfăţişare atât de întunecată şi sălbatică, încât te treceau fiorii.

După ce-l cercetă atent, vânătorul se înapoie la locul lui. Trecând din nou pe lângă doamne, se opri o clipă, admirându-le frumuseţea, şi răspunse cu o satisfacţie vădită la înclinarea din cap a Alicei, pe care aceasta o însoţi cu un surâs amabil. Când ajunse lângă iapa care-şi alăpta mânzul, făcu de asemenea un scurt popas, ca să ghicească cine ar putea fi proprietarul mârţoagei. În sfârşit se reîntoarse lângă Heyward.

— Un mingo rămâne tot un mingo! începu el cu glas scăzut, dând din cap. Şi dacă Dumnezeu l-a croit aşa, nu-l pot schimba nici mohawkii, nici vreun alt trib. Dacă am fi singuri, adică dacă mi-aţi îngădui să-l las pe acest nobil alergător pradă lupilor, aş putea să vă conduc eu însumi într-o oră la fortul Edward, căci nu facem mai mult de o oră până acolo; doar că, însoţit de doamnele pe care le-am văzut, acest lucru nu este posibil.

— De ce? Fireşte, sunt obosite, dar mai pot merge câteva mile.

— Nu-i posibil! repetă vânătorul hotărât. N-aş vrea să fac nicio milă pe întuneric, însoţit de acest curier indian, chiar dacă mi s-ar da cea mai bună puşcă din colonii. În pădure sunt ascunşi irochezi, iar mişelul vostru de mohawk ştie prea bine unde să-i afle, ca un bun însoţitor ce este.

— Aşa credeţi? spuse Heyward, aplecându-se pe şa şi vorbind în şoaptă. Mărturisesc că eu însumi am avut oarecare bănuieli, deşi am căutat să mi le ascund, prefăcându-mă ca am încredere în el, numai pentru a nu-mi înspăimânta însoţitoarele. Tocmai pentru că îl suspectez, am refuzat să-l mai urmez şi am hotărât să merg eu înainte.

— Mi-a fost de ajuns numai să-l privesc ca să-mi dau seama că-i un bandit – zise cercetaşul, apăsând cu degetul pe buze, în semn de prudenţă. Ticălosul stă acum rezemat de copacul acela stufos; piciorul lui e drept în faţa trunchiului şi, de unde mă aflu, pot – adăugă el, bătând uşor pe patul puştii – să-i trimit un glonţ între gleznă şi genunchi, care o să-l lecuiască o lună întreagă de pofta de a mai da târcoale prin pădure. Dacă mă întorc la el, vicleanul ăsta ar putea să bănuiască ceva şi ar dispărea printre arbori, ca un cerb speriat.

— Nu pot să admit asta! Poate-i nevinovat. Deşi acum sunt convins de trădarea lui!…

— Niciodată nu rişti să te înşeli dacă-l socoteşti pe un irochez trădător – spuse vânătorul, ridicând brusc puşca.

— Stai! strigă Heyward. Trebuie să mai avem răbdare. Şi totuşi am toate motivele să cred că ticălosul m-a înşelat…

Vânătorul, care, ascultând de maior, renunţase la planul de a-l mai schilodi pe curier, se gândi puţin, făcu un semn şi cei doi indieni, însoţitorii săi, veniră îndată lângă el. Le spuse ceva cu însufleţire, în limba lor delawară, şi deşi vorbea în şoaptă, după gesturile sale se vedea prea bine că le descria situaţia duşmanului lor ascuns. Curând ei înţeleseră exact despre ce era vorba şi, lăsându-şi puştile, se îndepărtară făcând un lung ocol şi intrară în desişul pădurii, fiecare pe altă parte, cu atâta băgare de seamă, încât era imposibil să le auzi zgomotul paşilor.

— Acum, domnule maior, duceţi-vă la el – spuse vânătorul – şi ţineţi-l pe acest bandit de vorbă. Cei doi mohicani ai mei or să-l înhaţe, fără să-i strice nici măcar zugrăveala de pe trup.

— O să-l înhaţ eu însumi! spuse Heyward cu semeţie.

— Dumneavoastră?! Ce puteţi face călare împotriva unui indian care se ascunde în tufe?

— Am să descalec.

— Credeţi că atunci când o să vă vadă că aţi scos un singur picior din scară va mai aştepta să-l scoateţi şi pe celălalt? Cine are de-a face cu indieni în pădure trebuie să procedeze ca ei, dacă vrea s-o scoată la capăt. Haide, duceţi-vă la ticălosul ăsta şi faceţi-l să creadă că-l socotiţi cel mai credincios prieten pe care-l aveţi pe pământ.

Heyward se pregătea să urmeze acest sfat, deşi rolul pe care trebuia să-l joace nu se potrivea firii sale mândre. Totuşi, fiecare moment care trecea îl convingea din ce în ce mai mult că încrederea nesăbuită ce o avusese în indian îl pusese într-o situaţie foarte critică. Soarele asfinţise şi pădurea se cufunda repede într-un întuneric adânc[18], ce-i amintea că era ora aleasă de obicei de sălbatici pentru a-şi executa planurile lor şirete, de nemiloasă răzbunare.

Foarte îngrijorat, îl părăsi pe vânător, iar acesta începu să vorbească tare cu străinul care, în cursul dimineţii, se alăturase atât de puţin protocolar grupului condus de maior. Trecând pe lângă doamne, le spuse câteva cuvinte de încurajare şi constată cu plăcere că erau convinse că încurcătura în care se aflau nu se putea datora decât unei întâmplări. Lăsându-le să creadă că se sfătuiesc asupra drumului ce urmează să-l apuce, maiorul mai înaintă puţin şi îşi struni calul lângă arborele de care se rezemase, posomorât, curierul.

— Uite, Magua – îi spuse el, căutând să ia un ton încrezător şi sincer – vine noaptea şi totuşi suntem la aceeaşi distanţă de fortul William-Henry ca şi azi-dimineaţă, când am plecat din tabăra lui Webb. Mă tem că te-ai înşelat în privinţa drumului, şi eu de asemenea. Din fericire am întâlnit însă un vânător, acela pe care îl auzi acum vorbind cu maestrul nostru de muzică; el cunoaşte toate potecile şi ascunzişurile pădurii şi mi-a făgăduit să mă conducă într-un loc unde vom putea să ne adăpostim până în zori.

— E singur? întrebă indianul într-o engleză stricată, fixându-l pe maior cu ochii scânteind.

— Singur? repetă şovăitor Heyward, căci era prea novice în arta de a minţi, pentru a o folosi fără ezitare. Nu, Magua, nu este singur, de vreme ce suntem împreună.

— Atunci, Vulpea-Şireată[19] va pleca – zise călăuza, apucând foarte liniştit o mică traistă pe care o avea lângă el. Aşa, Feţele-Palide nu vor mai avea de văzut pe lângă ei decât oameni de aceeaşi culoare cu dânşii.

— Cine să plece? Cine se cheamă Vulpea-Şireată?

— Este numele pe care părinţii săi canadieni l-au dat lui Magua – răspunse indianul, mândru că avea o poreclă, deşi nu ştia, probabil, că cel care i-o dăduse nu-i asigura de fel reputaţia de om cumsecade. Pentru Vulpea-Şireată, noaptea este totuna cu ziua, atunci când Munro o aşteaptă.

— Cum va da socoteală Vulpea-Şireată tatălui celor două fete, comandantul fortului Wilham-Henry? Va îndrăzni să-i spună scoţianului celui aprig că le-a lăsat fără călăuză, după ce i-a făgăduit să le călăuzească?

— Cu toate că el, capul încărunţit, are glasul puternic şi braţ lung, pe Vulpea-Şireată, cât va fi în pădure, nu-l va ajunge nici glasul şi nici braţul lui.

— Dar mohawkii ce vor zice? Îl vor îmbrăca în fuste şi-l vor sili să rămână în wigwam[20] cu muierile, căci nu li se va părea demn sa-l ţină printre ei, în rândul războinicilor.

— Vulpea-Şireată ştie urma drumului către marile lacuri şi e în stare să regăsească oasele părinţilor săi – răspunse neînduplecat curierul.

— Haide, Magua, haide, suntem doar prieteni! De ce să ne certăm? Munro ţi-a promis o răsplată bună pentru serviciile tale. Îţi făgăduiesc şi eu una. Odihneşte-te, deschide-ţi traista, mănâncă ceva. N-avem timp de pierdut. Îndată ce doamnele vor mai prinde puţine puteri, vom pleca.

— Feţele-Palide sunt câinii femeilor lor – murmură indianul în limba lui. Şi când ele au chef să mănânce, războinicii trebuie să părăsească tomahawkul, ca să le hrănească lenea.

— Ce spui, Vulpe?

— Vulpea a zis: aşa-i bine!

Indianul ridică ochii asupra lui Heyward, cu o atenţie vădită, însă, întâlnindu-i privirile, întoarse capul, se aşeză calm pe pământ, deschise traista, scoase câteva rămăşiţe de provizii şi începu sa le mănânce, după ce privi în jur, precaut.

— Bine! zise maiorul. Vulpea va avea putere şi ochi destul de buni ca să găsească drumul mâine dimineaţă. Tăcu puţin, auzind în depărtare un zgomot uşor de frunze mişcate; simţind însă că trebuie să

distragă atenţia indianului, adăugă îndată: Trebuie să pornim înainte de răsăritul soarelui, altfel Montcalm ar putea să ne iasă în cale şi să ne taie drumul spre fort.

Mâna lui Magua alunecă de la gură de-a lungul coapsei şi, rămânând cu ochii în pământ, îşi întoarse capul într-o parte, îşi umflă nările şi ciuli urechile. Stătea complet nemişcat, parcă la pândă.

Heyward, care-l urmărea cu cea mai mare băgare de seamă, îşi liberă încet piciorul drept din scară şi duse mâna spre pielea de urs care acoperea pistoalele sale de la oblânc, cu intenţia de a lua unul, însă acest plan fu iute dejucat de atenţia indianului, ai cărui ochi păreau că văd totul în acelaşi timp, deşi nu mişcau şi nu se uitau nicăieri. În vreme ce maiorul şovăi încă asupra hotărârii ce trebuia să ia, Vulpea-Şireată se ridică în picioare cu atâta băgare de seamă, încât mişcându-se nu provocă nici cel mai mic zgomot. Heyward simţi atunci că trebuia să se decidă pe loc şi – trecând un picior pe deasupra șeii – coborî de pe cal, hotărât să reţină cu forţa pe perfidul său însoţitor. Totuşi, pentru a nu-i da de bănuit, căută să pară calm şi prietenos.

— Vulpea-Şireată nu mănâncă? zise el, dându-i porecla care părea că-l măguleşte cel mai mult. Pâinea nu-i bine coaptă? Pare uscată. Îmi dai voie să văd? Poate găsesc ceva din mâncarea mea, să-ţi placă.

Magua îl lăsă să întindă mâna spre traistă şi îi îngădui chiar să i-o atingă, fără să se arate deloc neliniştit, dar fără să schimbe nimic din atitudinea sa concentrată. Însă, când simţi degetele maiorului urcând încet de-a lungul braţului său gol, îl lovi peste mână şi, scoţând un strigăt pătrunzător, dintr-o singură săritură dispăru în desiş. Imediat, Chingachgook sosi ca o nălucă şi alergă pe urmele fugarului; un strigăt al lui Uncas păru să-l anunţe că l-a zărit; un fulger neaşteptat lumină un moment pădurea, şi detunătura care urmă dovedi că vânătorul trăsese un glonţ de puşcă.

CAPITOLUL V

…Într-o noapte ca aceasta, Thisbe, călcând
sfios pe iarba-n rouă, văzu – ea,
nevăzută – umbra leului…

SHAKESPEARE
(Neguţătorul din Veneţia)

Fuga neaşteptată a călăuzei şi strigătele celor care-l urmăreau făcură ca maiorul Heyward să fie atât de uluit, încât rămase câteva momente neştiind ce să facă. Aducându-şi aminte cât de important este să pună mâna pe fugar, se repezi în desiş pe urmele lui. Îndată, după mai puţin de o sută de iarzi, se întâlni cu cei trei camarazi ai săi, care renunţaseră la o urmărire zadarnică.

— De ce v-aţi descurajat atât de iute? strigă el. Ticălosul trebuie să fie ascuns pe aici, pe undeva, în dosul vreunui arbore, şi putem încă să-l prindem. Atâta vreme cât e liber, nu suntem în siguranţă.

— Vreţi să asmuţiţi un nor să prindă vântul – mormăi nemulţumit vânătorul. L-am auzit pe bandit alunecând prin frunziş ca un şarpe negru şi, zărindu-l o clipă doar, în apropierea pinului de aici, am tras la întâmplare, dar nu l-am nimerit. Dacă altul decât mine ar fi tras în câinele ăsta, aş fi zis că nu-i un puşcaş dibaci; nimeni însă nu poate să nege că am experienţă în această privinţă şi că e firesc să mă pricep. Priviţi acest sumac, are câteva frunze roşii, deşi nu suntem încă în anotimpul când trebuie să aibă această culoare.

— E sânge! E al Vulpii! E rănit! Poate că va cădea.

— Nu, nu, să nu credeţi asta! N-am izbutit decât să-i ating puţin pielea, şi fiara a întins-o şi mai repede. Când un glonţ nu face decât o

zgârietură, produce acelaşi efect ca o lovitură de pinten dată în coasta calului, adică îi iuţeşte pasul. Când însă pătrunde în carne, vânatul, după o săritură sau două, de obicei cade, fie că e cerb sau indian.

— De ce să nu-l mai urmărim? Suntem doar patru contra unui rănit!

— Vi s-a urât cu viaţa? Dracul ăsta roşu o să vă atragă, urmărindu-l, până sub tomahawkurile însoţitorilor săi. Ca unul care adeseori a auzit strigătul lor de război, am fost nesăbuit trăgând un glonţ de puşcă, al cărui zgomot a ajuns desigur până la cei ce ne pândesc. Dar era o ispită firească! Haide, prieteni, n-are rost să mai rămânem pe aceste meleaguri; mai bine o pornim, ca să ne piardă urma acest mingo viclean, sau scalpurile noastre se vor usca mâine pe vremea asta dinaintea taberei lui Montcalm!

Sfatul ăsta cumplit, pe care vânătorul îl dădu cu competenţa celui ce înţelegea cu tot curajul greutatea pericolului, îi aduse aminte cu durere lui Heyward de cele două frumoase doamne, pe care primise sarcină să le ocrotească. Uitându-se în jurul său şi făcând zadarnice eforturi de a străbate cu privirea prin întunericul ce pe sub bolta pomilor devenea tot mai adânc, simţea tot mai limpede că cele două tinere, departe de orice ajutor, erau acum la cheremul sălbaticilor, care – ca nişte animale de pradă – aşteptau noaptea pentru a da victimelor lovituri mai sigure şi mai periculoase. Amăgită de vaga lumină din preajmă, imaginaţia sa exaltată schimba în forme umane orice tufă bătută de vânt sau vreun trunchi de arbore răsturnat de uragane. De douăzeci de ori i se păru că vede groaznice chipuri de sălbatici arătându-se printre ramurile copacilor şi pândind mişcările micii lor trupe. Ridicând ochii spre cer, văzu câţiva norişori vineţi, tiviţi de ultimele raze ale asfinţitului; nici fluviul care curgea la poalele dealului nu se mai deosebea decât după pădurile dese ce-i urmăreau firul apei de-a lungul malurilor.

— Ce-i de făcut? întrebă cu glas tare, simţindu-se neputincios în faţa primejdiei imediate ce-l ameninţa. Nu mă părăsiţi! În numele cerului! Ocrotiţi-i pe cei pe care îi însoţesc, şi-mi puteţi cere pentru acest serviciu orice răsplată veţi voi!

Cei trei, care acum se sfătuiau între ei în limba indienilor, nu dădură atenţie acestei atât de stăruitoare şi neaşteptate rugăminţi. Deşi vorbeau în şoaptă, Heyward, apropiindu-se, distinse vocea mai agitată a tânărului războinic de celelalte, mai calme, ale vârstnicilor. Fireşte, discutau un plan care privea siguranţa drumului călătorilor. Neputându-se împăca cu ideea aşteptării, fiindcă închipuirea sa frământată socotea că fiecare minut putea da naştere la noi pericole, înaintă spre grupul lor, cu gândul de a preciza oferta recompensei generoase pe care le-o propusese. Tocmai atunci vânătorul, făcând un gest cu mâna – ca şi cum ar fi anunţat că cedează – rosti în engleză, parcă vorbind cu sine însuşi:

— Uncas are dreptate. N-am fi bărbaţi dacă am lăsa în voia sorţii două sărmane femei fără apărare. Chiar dacă pentru asta vom fi nevoiţi să dăm în vileag, deci să pierdem pentru totdeauna, ascunzătoarea noastră obişnuită. Domnilor, dacă vreţi să apăraţi aceşti plăpânzi muguri de furia celor mai răi şerpi, n-avem niciun moment de pierdut şi trebuie să luăm o hotărâre!

— Nu puteţi pune la îndoială sentimentele mele, şi v-am oferit…

— Oferiţi rugăciunile dumneavoastră celui de sus, căci numai el vă poate da destulă iscusinţă ca să înşelaţi viclenia duşmanilor ce se ascund în această pădure, însă scutiţi-ne de aceste oferte băneşti, pe care nu ştiu dacă veţi trăi dumneavoastră sa le înfăptuiţi, iar noi ca să beneficiem de ele. Aceşti mohicani şi cu mine vom face tot ce este omeneşte posibil pentru a scăpa cele două plăpânde flori, care, oricât de frumoase ar fi, nu sunt făcute pentru viaţa sălbatică. Da, le vom apăra fără a aştepta altă recompensă decât aceea pe care Dumnezeu o acordă celor ce fac o fapta bună. Însă mai înainte trebuie să ne promiteţi două lucruri, atât spre folosul dumneavoastră, cât şi al prietenilor dumneavoastră; altfel, în loc să vă fim de folos, v-am putea dăuna.

— Spune-le!

— În primul rând, să fiţi mut ca aceste păduri, orice s-ar întâmpla. În al doilea rând, să nu dezvăluiţi nimănui, oricine ar fi, ascunzătoarea unde o să vă conducem.

— Voi face tot ce-mi stă în putinţă ca să îndeplinesc întocmai cele două condiţii.

— Atunci urmaţi-mă, căci pierdem un timp care e la fel de preţios ca sângele pe care îl pierde un cerb rănit!

Cu tot întunericul din ce în ce mai adânc al nopţii, Heyward observă gestul de nerăbdare pe care îl făcu vânătorul, când porni repede spre ceilalţi însoţitori ai săi. Ajungând la locul unde le lăsase pe cele două doamne – care aşteptau cu o nerăbdare plină de nelinişte – maiorul le aduse la cunoştinţă, pe scurt, condiţiile impuse de noua lor călăuză şi le atrase atenţia asupra necesităţii de a păstra tăcerea şi de a avea destulă stăpânire asupra lor însele, pentru a-şi înfrânge orice exclamaţie de spaimă, orice s-ar întâmpla.

Aceste sfaturi erau destul de alarmante, aşa că ele le ascultară cu o vădită teamă.

Totuşi, siguranţa şi dârzenia maiorului, precum poate şi natura pericolului, le dădu curaj, pregătindu-le să suporte orice eventuale încercări.

Imediat, fără a răspunde un cuvânt, descălecară de pe cai, cu ajutorul maiorului, coborând spre malurile râului, unde cercetaşul îi adunase pe ceilalţi, mai mult prin gesturi expresive decât prin cuvinte.

— Şi ce facem cu dobitoacele acestea? zise vânătorul, care părea că

îşi asumase conducerea grupului. Să le facem de petrecanie şi să le aruncăm în râu, ar însemna să pierdem prea mult timp; iar dacă le lăsăm aici, am da de veste mingaşilor că stăpânii lor nu sunt prea departe!

— Să le aruncăm frâul de gât şi să le izgonim în pădure! sugeră Heyward.

— Nu! Mai bine să-i facem pe bandiţi să creadă că trebuie să fie la fel de iuţi ca aceşti cai, dacă vor să pună mâna pe călăreţi. O să-i tragem pe sfoară. Sst! Chingach… Ce se aude acolo, în mărăciniş?

— E mânzul!

— Pe mânz va trebui însă să-l omorâm! spuse vânătorul, apucând coama animalului, care îi scăpă. Hei, Uncas – adăugă el – o săgeată!

— Staţi! strigă în gura mare proprietarul animalului condamnat, fără să ţină seama că însoţitorii săi vorbeau în şoaptă. Cruţaţi-l pe copilul lui Miriam; e cel mai frumos vlăstar al unei mame credincioase; nu e în stare să facă niciun rău nimănui.

— Când oamenii luptă ca să-şi păstreze viaţa pe care le-a dat-o Dumnezeu, nici zilele semenilor lor nu sunt mai preţioase; ce să mai vorbim de viaţa animalelor pădurii! spuse cercetaşul. Dacă mai spuneţi un singur cuvânt, vă las la bunul plac al maquaşilor. O săgeată, Uncas, şi trage cu sete! N-avem timp pentru a doua lovitură.

Nici nu terminase cuvintele şi mânzul rănit se înălţă pe picioarele dinapoi, pentru a recădea îndată pe genunchii dinainte. Tocmai se străduia să se ridice, când Chingachgook, repede ca gândul, îi înfipse cuţitul în gât şi-l zvârli în râu, pe al cărui curent fu purtat la vale, gâfâind, cu ultimele puteri ale vieţii ce se scurgeau din el.

Această faptă în aparenţă crudă, însă absolut necesară, îi făcu pe călătorii noştri să înţeleagă mai bine ca niciodată în ce primejdie se află; iar dârzenia calmă a acelora care erau principalii actori ai acestei scene îi înspăimântă şi mai mult. Cele două surori se strânseră tremurând una lângă cealaltă, şi Heyward – punând involuntar mâna pe unul din pistoalele ce şi le pusese la centură, când coborâse de pe cal – se aşeză între ele şi umbrele compacte care păreau că aruncă un văl de nepătruns până în străfundul pădurii.

Totuşi, cei doi indieni nu pierdură niciun moment şi, luând caii de frâu, îi obligară să intre în albia râului.

La o mică depărtare de ţărm făcură un ocol şi curând putură să înainteze ascunşi de înălţimea malului – de-a lungul căruia apucară într-o direcţie opusă cursului apei.

În acest timp, vânătorul trase o luntre din coajă de copac, ascunsă sub un tufăriş ale cărui ramuri lungi formau un fel de boltă deasupra apei, apoi făcu semn celor două surori să urce. Ele se supuseră fără ezitare, aruncând priviri pline de teamă în urma lor, spre pădurea care părea o barieră neagră, întinsă de-a lungul malurilor fluviului.

Îndată ce Cora şi Alice se aşezară, vânătorul spuse maiorului să intre după el în râu şi fiecare să susţină din câte o parte barca fragilă, împingând-o împotriva curentului, în faţa privirilor uluite ale proprietarului mânzului ucis. Aşa înaintară câtva timp, într-o tăcere întreruptă doar de murmurul apei şi zgomotul surd ce-l făcea luntrea. Maiorul nu acţiona decât după semnele făcute de călăuza sa, care ba se apropia de ţărm, ba se depărta, după cum voia să evite locurile unde apa era fie prea mică pentru ca luntrea să poată trece, fie prea adâncă, şi ar fi fost primejdie să fie luaţi de curent. Uneori se oprea, şi în mijlocul liniştii profunde – pe care apropierea cascadei o făcea mai solemnă – asculta cu atenţie dacă nu răzbătea vreun zgomot din pădurile adormite. Când se asigura că pretutindeni domneşte tăcerea şi că auzul fin nu-i semnala niciun indiciu de apropierea vreunui duşman, o pornea din nou încet, înaintând cu cea mai mare prudenţă.

În sfârşit ajunseră la un loc unde privirile mereu la pândă ale maiorului descoperiră, la o mică depărtare, un grup de umbre negre pe o înălţime ce domina râul, învăluindu-l într-un întuneric adânc. Neştiind dacă trebuie să mai înainteze, el arătă, cu degetul, tovarăşului său stâncile care îl nelinişteau.

— Da, da – spuse vânătorul calm – indienii, cu instinctul lor de prevedere, au ascuns aici caii. Apa nu lasă nicio urmă de trecere, şi bezna unei asemenea gropi ar orbi şi o bufniţă.

Curând ajunseră la acel loc şi grupul se reuni, vânătorul sfătuindu-se iarăşi cu cei doi mohicani. În acest timp, acei a căror soartă era legată de buna-credinţă şi inteligenţa acestor locuitori ai pădurii avură răgazul să cerceteze în amănunt situaţia în care se aflau.

Râul era gâtuit aici între stânci prăpăstioase, vârful uneia înaintând deasupra apei până aproape de locul unde se oprise luntrea. Toate aceste stânci erau împădurite cu arbori mari, de parcă fluviul curgea sub o boltă sau într-un ponor strâmt şi adânc. Întregul spaţiu dintre aceste stânci acoperite de copaci al căror vârf de-abia se contura pe azurul bolţii cereşti, era învăluit în beznă; în urma lor nu se putea vedea nimic, din pricină că râul făcea o cotitură, nezărindu-se decât linia neagră a apei. Însă în faţă, la o mică depărtare, părea că apa cădea din cer în fundul unor peşteri adânci, cu un zgomot care se auzea până departe în pădure. Era un loc parcă anume făcut pentru contemplare şi tihnă, iar cele două surori, admirând frumuseţea acestui peisaj – plăcut şi romantic în acelaşi timp – respirară uşurate. Un freamăt ce se produse în mijlocul călăuzelor le făcu să se trezească din contemplarea farmecului sălbatic cu care noaptea izbutise să învăluiască locurile acelea primejdioase.

Caii fuseseră legaţi de tulpina unor tufişuri ce crescuseră din crăpăturile stâncilor şi urmau să stea toată noaptea acolo, cu picioarele în apă. Vânătorul îi urcă pe Heyward, pe cele două

însoţitoare ale sale şi pe profesorul de muzică la un capăt al luntrei, iar el se duse la celălalt, la fel de dârz ca şi cum ar fi fost la postul de comandă al unui vas de linie. Cei doi indieni se întoarseră cu băgare de seamă la locul părăsit, şi vânătorul propti o prăjină lungă într-un vârf de stâncă pentru a împinge barca până în mijlocul râului. Timp de câteva minute, lupta între curentul năvalnic şi fragila luntre, care căuta să înainteze, păru să aibă şanse îndoielnice. Călătorii primiseră ordinul să nu-şi schimbe locul şi să nu facă nicio mişcare, şi de-abia îndrăzneau să respire, de teamă să nu răstoarne barca, privind în acelaşi timp cu spaimă şuvoiul ameninţător. De douăzeci de ori crezură că o să fie înghiţiţi de ape, însă dibăcia experimentatului cârmaci, printr-un ultim şi desperat efort, triumfă. Când Alice îşi acoperi ochii înspăimântată, convinsă că or să fie zvârliţi în torentul ce spumega la poalele cascadei, barca se opri în apropierea unei platforme de stâncă, ce se ridica numai foarte puţin deasupra apei.

— Unde suntem şi ce ne mai rămâne de făcut? întrebă Heyward, văzând că eforturile vânătorului încetează.

— Sunteţi la poalele Glennului – îi răspunse vânătorul vorbind tare, fără teamă că vocea sa s-ar putea distinge în vacarmul stârnit de cascadă. Iar acum rămâne să debarcăm cu băgare de seamă, ca să nu răsturnăm luntrea, pentru că vom coborî pe acelaşi drum, mai repede decât am urcat. E greu de urcat râul când apele au crescut, mai ales că cinci persoane e o povară mult prea grea pentru o barcă uşoară, făcută doar din scoarţă de copac. Haide, porniţi-o-n sus pe stâncă, iar eu mă voi duce să-i aduc pe mohicani şi nişte carne de cerb, căci mai bine îţi laşi scalpul pradă cuţitului mingaşilor, decât să posteşti în mijlocul belşugului.

Pasagerii săi nu întârziară să-i execute instrucţiunile. Nici nu terminaseră bine de debarcat, că lotca se depărtă cu iuţeala unei săgeţi. Doar o clipă mai zăriră statura înaltă a vânătorului – care părea că lunecă pe valuri – apoi dispăru în beznă.

După plecarea călăuzei lor, călătorii nu ştiau ce trebuie să facă, nici măcar n-aveau curajul să înainteze pe stâncă în întunericul ce-i înconjura, de teamă să nu calce greşit şi să se prăbuşească în vreunul din adâncile hăuri ce se aflau în jurul lor, în fundul cărora se auzea apa clocotind. Nu aşteptară însă prea mult, fiindcă, ajutat de cei doi mohicani, vânătorul şi barca apărură curând şi se apropiară de platformă, într-un timp mult mai scurt decât calculase maiorul că-i trebuie cercetaşului să-şi ajungă din urmă tovarăşii.

— Iată-ne acum la adăpost, cu o garnizoană-n regulă şi bine aprovizionaţi! exclamă cu bucurie Heyward. De-aici putem să desfidem pe Montcalm şi pe toţi aliaţii lui. Spune-mi, curajosul meu străjer, vezi cumva pe ţărm pe vreunul din acei pe care îi numeşti irochezi?

— Îi numesc irochezi pentru că eu consider duşman pe orice băştinaş ce vorbeşte o limbă străină, deşi pretinde că serveşte pe rege. Dacă Webb vrea să găsească indieni cinstiţi şi de bună-credinţă, să aducă triburile delawarilor, iar pe lacomii săi mohawki, pe perfizii săi oneizi şi pe toate cele şase populaţii de ticăloşi să-i alunge la francezi, unde le stă mai bine acestor tâlhari.

— Asta ar însemna să înlocuim pe aceşti aliaţi războinici cu nişte prieteni nefolositori, căci am auzit că delawarii au îngropat tomahawkul şi au consimţit să poarte numele de muieri.

— Da, spre ruşinea veşnică a olandezilor şi a irochezilor, care s-au folosit ele unealta diavolului pentru a-i hotărî să încheie un asemenea tratat. Însă eu îi cunosc de douăzeci de ani şi îl voi numi mincinos pe oricine va afirma că sângele care curge în vinele unui delawar este al unui laş. Aţi alungat triburile lor de pe malul mării şi mai vreţi să credeţi şi ce spun duşmanii lor, ca să vă amăgiţi conştiinţa şi să dormiţi liniştiţi. Nu, nu! Orice indian care vorbeşte o limbă străină este pentru mine un irochez, fie că tribul lui îşi are castelele[21] în York sau în Canada.

Maiorul, observând că ataşamentul de nezdruncinat al vânătorului pentru cauza prietenilor săi delawari sau mohicani – căci erau două ramuri ale aceluiaşi trib – părea să prelungească o discuţie inutilă, schimbă subiectul conversaţiei.

— Cu sau fără tratatul acela – spuse el – sunt convins că cei doi tovarăşi ai dumitale sunt luptători pe cât de curajoşi, pe atât de prevăzători. Au văzut sau au auzit pe vreunul din duşmanii noştri?

— Indianul este un om care se face mai întâi simţit şi apoi văzut – răspunse vânătorul, urcându-se pe stâncă şi aruncând nepăsător la pământ cerbul pe care-l cărase pe umeri. Când mă găsesc în apropierea mingaşilor am încredere în orice alte semne decât în văz.

— Ţi-a spus auzul că au descoperit retragerea noastră?

— Nu mi-ar face plăcere să fi aflat, deşi suntem într-un loc unde ne-am putea apăra straşnic. N-aş putea însă să afirm că n-am văzut adineauri caii noştri tremurând, ca şi când ar fi simţit lupul, iar lupul este un animal care adulmecă urmele indienilor, în speranţa că s-ar putea înfrupta din resturile vreunui cerb ucis de sălbatici.

— ÎI uiţi pe cel ce se află la picioarele noastre şi al cărui miros putea ae asemenea să atragă lupii? Să ne gândim şi la mânzul omorât. Dar ce zgomot se aude?

— Sărmană Miriam! exclamă îndurerat maestrul de cânt. Mânzul tău a fost hărăzit să fie pradă fiarelor sălbatice! Apoi, acoperind cu vocea sa tumultul apei, intonă următoarele verseturi: „El lovi pe primii născuţi din Eghipet, pe primii născuţi ai omului şi ai animalelor. O, Eghipet, ce minuni au strălucit în mijlocul tău, asupra faraonului şi slujitorilor săi!”

— Moartea mânzului îi frânge inima – zise vânătorul – dar e un semn bun când vezi un bărbat că-i atât de legat de animalele sale. Dar, pentru că e fatalist, o să-şi spună că ce s-a întâmplat a fost scris să se-ntâmple şi-o să se consoleze, recunoscând că e drept să ucizi un animal cu patru picioare, pentru a salva viaţa unor fiinţe omeneşti. Unde mai pui că ceea ce spuneaţi adineauri de lupi se poate adeveri, un motiv în plus ca să tăiem cerbul ăsta şi să aruncăm resturile în râu; altminteri ne pomenim aici cu o haită-ntreagă de lupi, pe stânci, urlând ca şi cum ne-ar face vinovaţi pentru fiecare îmbucătură pe care o s-o mâncăm. De altfel, deşi limba delawarilor este ca o carte de nedescifrat pentru irochezi, ticăloşii aceia vicleni au destul instinct ca să priceapă de ce urlă un lup în puterea nopţii.

În timp ce făcea aceste observaţii, vânătorul adunase cele câteva scule de care avea nevoie şi, terminând ce avea de spus, îi părăsi pe călători, însoţit de cei doi mohicani, care păreau că-i înţeleg toate gândurile fără să fie nevoie să le dea explicaţii. Tustrei dispărură pe rând, parcă înghiţiţi de stânca neagră ce se înălţa la câţiva stânjeni de la marginea apei.

CAPITOLUL VI

Din cântecele care odinioară
Erau atât de dragi Sionului,
Pe cele mai frumoase le cântară,
Ca să le-nchine Domnului.

BURNS

Heyward şi cele două femei notară această dispariţie misterioasă cu o vădită îngrijorare, căci, deşi atitudinea albului nu le dăduse până acum niciun prilej de bănuială, îmbrăcămintea lui grosolană, tonul său dârz şi îndrăzneţ, înverşunarea cu care putea să-şi urască vrăjmaşii, faptul că nu cunoşteau firea celor doi indieni atât de tăcuţi erau destule motive pentru a isca neîncrederea în sufletele-n care trădarea călăuzei indiene stârnise nu de mult atâta nelinişte.

Singur maestrul de muzică părea nepăsător la tot ce se întâmpla. Se aşezase pe vârful unei stânci şi părea cufundat în gânduri nu prea plăcute, judecând după suspinele pe care le scotea la fiecare minut. Curând se auzi un zgomot surd – ca şi cum cineva ar fi vorbit în fundul pământului – şi imediat o lumină izbi ochii călătorilor,

dezvăluindu-le tainele acestei ascunzători.

La capătul unei peşteri săpate adânc în stâncă – a cărei lungime părea mult mai mare în perspectivă şi din pricina luminii care străluce a – stătea vânătorul, ţinând în mână o torţă dintr-o ramură groasă de pin. Razele vii, căzând în plin pe chipul său bronzat şi veşmintele-i neobişnuite, îi dădeau o înfăţişare de romantism sălbatic, prin costumul său ciudat, prin musculatura-i care părea de fier şi amestecul bizar de perspicacitate, de vigilenţă şi simplitate, pe care trăsăturile feţei îl exprimau de la prima vedere.

La câţiva paşi înaintea lui se afla Uncas, care putea de asemenea fi văzut foarte bine. Călătorii priviră cu îngrijorare statura dreaptă şi suplă a tânărului mohican, ale cărui atitudini şi mişcări aveau o graţie naturală. Purta un costum verde de vânătoare, la fel cu acel al omului alb, însă ceea ce atrăgea atenţia erau ochii negri strălucitori, mândri şi dârji, teribili şi calmi totodată. Chipul, cu trăsături regulate, avea culoarea caracteristică rasei sale, în toată puritatea ei; avea o frunte înaltă, frumos boltită, şi un cap trufaş pe care n-avea decât un smoc de păr.

Pentru prima dată Duncan Heyward şi însoţitoareie sale aveau răgazul să contemple trăsăturile regulate ale unuia din cei doi indieni pe care îi întâlniseră într-o împrejurare atât de deosebită; ei se simţiră mult mai liniştiţi văzând expresia mândră şi hotărâtă – deşi sălbatică – a chipului tânărului mohican. Se convinseră astfel că aveau în faţa ochilor un om foarte simplu, dar în niciun caz un mişel dispus să-i trădeze. Naiva Alice îl privea cu aceeaşi admiraţie pe care ar fi acordat-o unei statui greceşti, peste care o minune ar fi suflat duhul vieţii; cât despre Heyward, deşi obişnuit să vadă adesea corpurile perfecte ale indienilor, îşi exprimă deschis admiraţia faţă de un specimen atât de perfect proporţionat.

— Cred – îi şopti Alice – că am să dorm liniştită sub paza unui străjer atât de voinic şi de curajos. Fireşte, Duncan, scenele îngrozitoare de tortură, despre care am auzit atât vorbindu-se şi am citit în cărţi, nu se pot petrece în prezenţa unor asemenea fiinţe.

— Acestea sunt calităţi naturale ce se pot întâlni într-adevăr la acest popor straniu – răspunse maiorul – şi sunt de acord cu dumneata, Alice; o frunte şi nişte ochi ca aceştia sunt mai curând făcuţi să intimideze decât să înşele. Totuşi, să nu ne amăgim pe noi înşine, pretinzând de la acest popor alte virtuţi decât acelea ce sunt proprii sălbaticilor. Exemple strălucite de calităţi neobişnuite sunt destul de rare la creştini, şi cu atât mai mult la indieni. Să sperăm totuşi, pentru onoarea naturii umane, că asemenea însuşiri se pot găsi şi printre indieni şi că acest tânăr mohican nu ne va înşela aşteptările, fiind pentru noi ceea ce ne arată toată înfăţişarea lui: un prieten curajos şi credincios.

— Aţi vorbit cum trebuie, maior Heyward! zise Cora. Privindu-l pe acest copil al naturii, cine s-ar putea gândi la culoarea pielii sale?

O tăcere de câteva momente – în care el păru oarecum încurcat – urmă acestei observaţii. O întrerupse vocea vânătorului, care strigă călătorilor să intre în peşteră.

— Focul începe să lumineze prea tare şi ar putea să-i aducă pe mingaşi pe urmele noastre – le spuse după ce intrară. Uncas, întinde pătura la intrare, să nu vadă ticăloşii lumina! N-o să avem o cină aşa cum s-ar cuveni unui maior din regimentul Royal Americans, însă am văzut detaşamente din acest corp, care erau foarte mulţumite să mănânce vânat crud, chiar şi fără condimente[22]. Chipurile aici avem sare din belşug, după cum vedeţi, şi iată şi focul datorită căruia o să facem o friptură straşnică. Uite şi nişte ramuri de saxafrax pe care doamnele se pot aşeza. Nu sunt chiar atât de confortabile ca fotoliile lor de acaju, nu-s împodobite cu perne de puf, dar au în schimb un miros mai plăcut[23]. Haide, prietene, nu te mai gândi la bietul mânz! Era o fiinţă nevinovată, care încă nu suferise. Moartea l-a scutit de povara şeii şi de oboseala picioarelor.

Uncas făcu ceea ce i se ordonase, şi când Ochi-de-Şoim tăcu, nu se mai auzi decât zgomotul cascadei, ca un tunet îndepărtat.

— Suntem în siguranţă în această peşteră? întrebă Heyward. Nu-i pericol să fim surprinşi? Am fi la cheremul unui singur om înarmat, care s-ar posta la intrare!

O apariţie spectrală înaintă prin spatele vânătorului şi, luând din vatră o torţă aprinsă, o ridică în aer, pentru a lumina fundul acestui bârlog. Alice scoase un strigăt înăbuşit de spaimă, şi chiar Cora se ridică grăbită. Însă Heyward le linişti, spunându-le că acel pe care-l vedeau era prietenul lor Chingachgook, indianul, care, ridicând o altă pătură, le arătă că peştera avea o a doua ieşire, apoi, plecând cu torţa, străbătu ceea ce s-ar putea numi o fisură largă în stâncă – în unghi drept cu grota în care se aflau – însă sub cerul liber, şi ajunse la o altă peşteră, aproape la fel cu prima.

— Nu prind ei vulpi bătrâne ca Chingachgook şi ca mine într-o vizuină cu o singură intrare! glăsui vânătorul, râzând. Puteţi să vedeţi acum dacă locul este bun. Roca e calcaroasă şi toată lumea ştie că nu-i dură şi zgrunţuroasă, aşa că la nevoie nu-i o pernă prea rea, când tufele şi lemnul de brad sunt rare. Altădată, cascada cădea la câţiva paşi de locul unde ne aflăm şi forma o pânză de apă la fel de frumoasă şi regulată ca şi Hudsonul. Însă timpul este un mare distrugător al lucrurilor măreţe! Aceste tinere doamne n-au avut încă prilejul să observe asta: aspectul locului s-a deteriorat. Stâncile sunt pline de crăpături şi piatra este pe alocuri mai poroasă, astfel că apa a pătruns prin ele, a format găuri, s-a retras, şi-a croit un nou drum la sute de picioare, formând până la urmă cascade care nu mai au nicio formă.

— Şi în ce parte a stâncilor ne aflăm? întrebă maiorul.

— Ne aflăm aproape de locul unde Providenţa a făcut apelor întâiul lor făgaş, însă unde, după cât se pare, au fost prea rebele ca să mai rămână. Când au găsit o rocă mai puţin tare de o parte şi de alta, au străpuns-o săpând aceste două peşteri în care ne-am ascuns.

— Suntem deci pe o insulă?

— Da, cu o cascadă de fiecare parte, cu râul şi în faţă şi în spate. La lumina zilei o să vă conduc pe vârful stâncii, ca să vedeţi meandrele apei, care curge după toane. Ba sare, ba se prăvale, ba se strecoară, ba se avântă; într-un loc este albă ca zăpada, în altul verde ca iarba; într-o parte formează torenţi năvalnici de parc-ar vrea să crape pământul, în alta murmură ca un pârâiaş şi are chef să formeze vârtejuri, săpând în rocă. Aşa, ca-ntr-o argilă. Tot cursul râului pare zăpăcit, întâi curge liniştit, ca şi cum ar vrea să respecte vechea matcă; însă de aici apele se despart şi curenţi puternici se formează de-a lungul malurilor; apele par că o iau înapoi, ca şi cum le-ar părea rău că părăsesc sălbăticia pădurii, pentru a se amesteca cu apa sărată. Da, doamnă, acest voal la fel de fin ca o pânză de păianjen, pe care îl purtaţi în jurul gâtului, nu este decât o grosolană plasă de prins peşte, pe lângă desenele delicate pe care râul le-a sculptat în unele locuri pe nisip, ca şi cum, scăpând de robie, a vrut să încerce tot felul de meşteşuguri. Şi totuşi, la ce a ajuns? După ce şi-a făcut toanele ca un copil încăpăţânat, mâna care l-a croit îl forţează să se reunească, şi râul, întregit, porneşte liniştit şi se pierde în mare, unde i-a fost sortit să se verse de la începutul veacurilor.

Călătorii ascultaseră cu plăcere descrierea Glennului[24] făcută cu atâta claritate de vânător – în primul rând fiindcă îi convinsese că acolo se aflau în deplină siguranţă – dar nu puteau să preţuiască aceste frumuseţi sălbatice la fel cu Ochi-de-Şoim. De altfel, situaţia lor nu le permitea să contemple frumuseţile acelui loc; şi cum, vânătorul, în timp ce le vorbea, nu-şi întrerupsese îndeletnicirile de bucătar decât pentru a le indica cu o furculiţă ştirbă direcţia unor meandre ale fluviului, atenţia le era atrasă de perspectiva mai directă – deşi mai vulgară – a fripturii.

Cina completată cu câteva delicatese luate de Heyward din desagii purtaţi de cai, atunci când îi părăsiseră, fu deosebit de apreciată de trupa obosită. Uncas luă asupră-şi să se îngrijească de tot ce aveau nevoie doamnele, făcându-le mici servicii, cu un amestec de graţie şi demnitate, lucru care-l amuză nespus pe Heyward, cu atât mai mult cu cât el ştia că aceasta constituie o abatere de la tradiţiile indienilor, care nu permiteau războinicilor să se umilească făcând vreo treabă casnică, mai ales pentru femeile lor. Totuşi, deoarece pentru ei îndatoririle ospitalităţii erau socotite sacre, această violare a obiceiurilor naţionale şi ignorarea demnităţii masculine nu stârniră

niciun comentariu.
Dacă însă în tovărăşia lor s-ar fi găsit cineva mai puţin ocupat – rezervându-şi rolul de observator – ar fi remarcat că tânărul nu era complet imparţial în serviciile ce le făcea celor două surori. E drept că el oferea Alicei cu politeţea cuvenită vasul plin cu apă limpede şi talerul de lemn, frumos cioplit, cu o bucată de vânat fript; însă când făcea acelaşi lucru pentru sora ei, ochii-i negri se aţinteau asupra chipului Corei cu o expresie de blândeţe ce n-avea nimic din stăpânirea de sine cu care străluceau de obicei. O dată sau de două ori, fiind obligat să le vorbească spre a le atrage atenţia în timp ce le servea, el se exprimă într-o engleză niţel stâlcită, dar destul de inteligibilă, cu un accent indian pe care vocea sa guturală şi caldă îl făcu atât de plăcut[25], încât cele două surori îl priveau cu mirare şi admiraţie. Cu prilejul celor câteva cuvinte schimbate între ei se stabiliră, după toate aparenţele, relaţii destul de prieteneşti.

Totuşi, chipul lui Chingachgook rămase grav şi netulburat. Se aşezase în locul cel mai luminat de văpăile focului, aşa că oaspeţii – care-l priveau adeseori cu nelinişte – puteau să-i distingă bine trăsăturile vii ale feţei, sub podoaba zugrăvelii lui războinice. Ei găseau că asemănarea tatălui cu fiul este izbitoare, fireşte ţinând seama de diferenţa de vârstă şi de urmele ce le lăsase pe înfăţişarea fiecăruia oboseala şi munca. Cruzimii obişnuite a expresiei îi făcuse loc acea linişte nepăsătoare care pune stăpânire pe un războinic indian, când n-are prilejul să-şi arate virtuţile. Totuşi era uşor de observat – după înfăţişarea ce o lua uneori chipul său – că nu trebuie să fie întărâtat prea mult, pentru ca tatuajele viu colorate de pe obraji – făcute pentru a-şi intimida vrăjmaşii – să-şi afle justificarea.

În partea cealaltă a focului, privirile vânătorului erau mereu la pândă; el mânca şi bea cu o poftă netulburată de teama primejdiei, însă vigilenţa sa era trează. De douăzeci de ori vasul sau halca de vânat rămaseră suspendate aproape de buze, în timp ce-şi înclina capul pentru a asculta dacă nu se amestecă vreun sunet suspect în zgomotul asurzitor al cascadei, ceea ce, de altminteri, călătorilor noştri le reamintea mereu în ce situaţie periculoasă se află, făcându-i să uite ciudăţenia insulei unde trebuiseră să caute adăpost. Însă cum aceste dese pauze nu erau urmate de nicio observaţie, neliniştea pe care le-o cauza se risipea repede.

— Haide, prietene, gustă berea mea din pin de Canada! zise vânătorul către sfârşitul mesei, scoţând dintr-un frunziş un mic butoiaş şi întinzându-l cântăreţului care, aşezat lângă el, se înfrupta din plin din friptură. O să te facă să uiţi pe nenorocitul acela de mânz şi o să vezi viaţa mai în roz. Beau pentru prietenia noastră şi nădăjduiesc că o stârpitură de cal n-o să semene discordia între noi. Cum te numeşti?

— Gamut, David Gamut – răspunse maestrul de cânt, după ce-şi

şterse gura cu dosul palmei, pregătindu-se să-şi înece necazurile în băutura aromată ce i se oferea.

— Frumos nume, moştenit desigur de la nişte părinţi cinstiţi! replică vânătorul. Îmi place, deşi numele albilor, în această privinţă, sunt departe de a preţui cât ale sălbaticilor. Cel mai mare laş pe care l-am cunoscut se numea Lyon, iar soţia sa, Patience[26], avea o fire atât de cicălitoare, că v-ar fi făcut s-o luaţi la sănătoasa, mai avan ca un cerb fugărit de o haită de câini. La indieni, dimpotrivă, un nume este o problemă de conştiinţă şi arată cum e cel care-l poartă. Bunăoară, Chingachgook înseamnă „Şarpele-cel-Mare", nu pentru ca ar fi în realitate un şarpe mare sau mic, însă i s-a dat acest nume deoarece cunoaşte toate ascunzişurile inimii omeneşti şi ştie, cu prudenţă, să tacă, lovindu-şi vrăjmaşii când se aşteaptă ei mai puţin. Şi care este meseria dumitale?

— Umil maestru în arta psalmodiei.

— Poftim?

— Îi învăţ să cânte pe tinerii recruţi din Connecticut!

— Ai putea sa ai altă meserie. Căţelandrii aceia urlă cam prea mult prin pădure, tocmai unde ar trebui să-şi ţină răsuflarea, ca vulpea-n vizuină. Ştii să tragi cu puşca?

— Mulţumesc cerului, n-am avut niciodată prilejul să utilizez instrumente ucigătoare!

— Poate ştii să mânuieşti compasul, să trasezi pe hârtie cursul apelor şi linia munţilor neumblaţi, pentru ca cei ce vă urmează să-i poată recunoaşte, privindu-le planul?

— Nu mă ocup cu asemenea lucruri!

— Păi, cu asemenea picioare, chiar un drum lung ar trebui să ţi se pară scurt! Bănuiesc că uneori eşti însărcinat să duci ordinele urgente ale generalului.

— Nu! Nu-mi urmez decât înalta mea vocaţie, dând lecţii de muzică sacră!

— Ciudată vocaţie! spuse Ochi-de-Şoim, stăpânindu-şi râsul. Să-ţi petreci viaţa ca papagalul, imitând toate tonurile înalte sau joase, care pot să iasă din gâtlejul omului! Bine, prietene, îmi închipui c-ai fost hărăzit cu talentul ăsta. Regret doar că n-ai unul mai util: de pildă, să fii bun ochitor! Dar, haide, arată-ne ce ştii să faci în meseria dumitale! Va fi un mod prietenesc de a ne spune noapte bună. Mai ales că e timpul ca aceste doamne să recapete forţe pentru călătoria de mâine, căci va trebui să plecăm în zorii zilei, mai înainte ca maguaşii să înceapă să se agite.

— Primesc cu mare plăcere – zise David, aşezându-şi pe nas nite ochelari cu ramă de fier şi scoţând din buzunar micul şi nepreţuitul său volum, pe care i-l întinse Alicei. Ce poate fi mai potrivit şi mai mângâietor decât să mulţumim astă-seară cerului, după o zi în care

ne-au pândit atâtea pericole? Nu mă acompaniaţi?

Alice surâse afirmativ, însă privindu-l pe Heyward roşi şi şovăi.

— De ce nu? şopti maiorul. Fireşte, ceea ce vă propune acela ce poartă numele regelui-profet merită toată atenţia într-un asemenea moment!

Încurajată de aceste cuvinte, Alice se hotărî să facă ce-i cerea David şi ceea ce în acelaşi timp o îndemna pietatea, dragostea ei pentru muzică şi propria-i înclinaţie. Deschiseră, cartea la un imn care era destul de potrivit cu situaţia în care se găseau călătorii. Poetul traducător, mărginindu-se să imite pe monarhul inspirat al lui Israel, redase cu fidelitate poezia strălucită a regescului psalmist. Cora afirmă că va cânta cu sora ei, aşa că începură psalmul după ce David, potrivit obiceiului său, dădu tonul cu diapazonul.

Melodia era gravă şi solemnă. Când se înălţa până la registrul vocilor armonioase ale celor două surori, când cobora atât de jos, încât zgomotul cascadei părea un acompaniament firesc. David se vădi un dirijor priceput, conducând potrivit locului unde se cânta; şi niciodată sunete mai pure n-au răsunat în văgăunile acestei peşteri. Indienii stăteau nemişcaţi, cu privirile aţintite în gol, şi ascultau cu o atenţie care parcă-i transformase în statui de piatră. Vânătorul, care la început îşi rezemase bărbia în mână cu un aer total nepăsător, începu să asculte cu luare-aminte. Pe măsură ce strofele se succedau, chipul i se însenină. Gândul îl purta către vremea copilăriei, când mai auzise asemenea psalmi în bisericile din colonii, cântate însă de voci mai puţin suave. Înainte de sfârşitul psalmului, ochii i se umeziră şi, dintr-un izvor care părea secat de mult timp, lacrimi mari prinseră să i se prelingă pe obrajii deprinşi doar cu ploile furtunilor.

Cântăreţii tocmai intonau o melodie gravă, foarte tristă, pe care urechea o asculta cu atâta plăcere, când deodată un strigăt ce n-avea nimic omenesc, nici pământesc, străpunse văzduhul şi pătrunse nu numai în peşteră, ci şi în străfundul inimii celor prezenţi. Urmă o tăcere adâncă, de parcă acest zgomot înfiorător şi extraordinar ar fi suspendat căderea apelor.

— Ce-i asta? murmură Alice, după câteva clipe de cumplită nelinişte.

— Ce-i asta? repetă Heyward, cu voce tare.

Nici vânătorul şi nici indienii nu-i răspunseră. Ei ascultau ca şi cum s-ar fi aşteptat să-l audă repetându-se; chipurile lor exprimau mirarea de care erau cuprinşi. În sfârşit, vorbiră ceva în limba delawară, şi Uncas ieşi cu precauţie din peşteră, prin intrarea opusă aceleia prin care călătorii intraseră. După plecarea lui, vânătorul răspunse în engleză la întrebarea ce i se pusese.

— Ce-o fi sau ce n-o fi – zise – nimeni n-ar putea să ştie, deşi Chingachgook şi cu mine străbatem pădurile astea de mai bine de

treizeci de ani. Credeam că nu există ţipăt de indian sau de animal sălbatic, pe care urechile mele să nu-l fi auzit. Acum văd cât am fost de încrezut şi de neştiutor.

— Nu-i oare strigătul de război al sălbaticilor, când vor să-şi înspăimânte duşmanii? întrebă Cora, aranjându-şi voalul, cu o linişte pe care sora sa nu o împărtăşea.

— Nu, nu! răspunse vânătorul. Era un ţipăt înfiorător, care aproape că avea ceva supranatural. Dacă auzi măcar o dată un strigăt de război, nu te poţi înşela niciodată. Ei bine?! zise, văzând că intră tânărul şef indian, şi căruia i se adresă în limba sa de baştină. Ce-ai văzut? Se vede lumina prin pături?

Răspunsul a fost scurt – în aceeaşi limbă – şi păru categoric.

— Nu se vede nimic de afară – zise Ochi-de-Şoim, dând nemulţumit din cap. Lumina de aici nu poate să se vadă de afară. Dumneavoastră, care aveţi nevoie de somn, treceţi în cealaltă peşteră şi încercaţi să dormiţi, căci trebuie să ne sculăm înainte de răsăritul soarelui, ca să încercăm să ajungem la fortul Edward în timp ce mingaşii încă mai dorm.

Cora dădu exemplu surorii sale, cu o siguranţă care a făcu pe timida Alice s-o urmeze. Totuşi, înainte de a pleca, îl rugă în şoaptă pe maior să le urmeze. Uncas ridică pătura, pentru a le face loc să treacă, şi cum surorile se întoarseră spre a-i mulţumi, ele văzură pe vânător înaintea focului care se stingea, cu fruntea sprijinită în mâini, ceea ce dovedea că era frământat de provenienţa zgomotului aceluia inexplicabil care le întrerupsese atât de neaşteptat rugăciunea de seară.

Heyward luă o creangă de brad aprinsă şi trecu în cealaltă peşteră, unde aşeză mica torţă astfel ca să mai poată lumina. Pentru prima dată de când părăsiseră întăriturile fortului Edward, el se afla singur cu cele două însoţitoare.

— Nu ne părăsi, Duncan! îl rugă Alice pe maior. Este imposibil să ne mai gândim să dormim într-un loc ca acesta, când strigătul acela îngrozitor ne mai răsună în urechi.

— Să cercetăm mai întâi – răspunse Heyward – dacă sunteţi în siguranţă în această fortăreaţă, şi apoi să vorbim de celelalte.

El înaintă până în fundul peşterii şi găsi acolo o ieşire asemănătoare celei dintâi, de asemenea ascunsă cu pături, pe care le ridică şi respiră aerul curat şi proaspăt dinspre râu. Un braţ al apei curgea năvalnic chiar la picioarele lui, într-o matcă adâncă şi strâmtă, săpată în stâncă; apa parcă se întorcea înapoi, se frământa, clocotea, spumega şi se zvârlea apoi în prăpastia unei cascade. Acest zăgaz natural îi păru o barieră care avea să-i pună la adăpost de orice teamă.

— Natura a durat în această parte o stavilă de netrecut – zise, arătându-le această prăpastie întunecată, înainte de a coborî pătura. Şi

cum la cealaltă intrare ştiţi că sunteţi păzite de santinele curajoase şi credincioase, nu văd de ce nu aţi urma sfatul bunei noastre gazde. Sunt sigur că şi Cora e de părerea mea, şi somnul vă este necesar la amândouă.

— Cora poate să recunoască înţelepciunea acestui sfat, fără să fie însă în stare să-l pună în practică – spuse sora mai mare, aşezându-se lângă Alice, pe o grămadă de ramuri şi frunze de saxafrax. Chiar dacă n-am fi auzit acest strigăt înfricoşător, sunt destule motive pentru care nu putem dormi. Întreabă-te şi dumneata, Heyward, cum am putea să uităm cât de neliniştit e tatăl nostru când se gândeşte că fiicele lui, pe care le aşteaptă de aseară, îşi petrec noaptea într-o pădure sălbatică, pândite de atâtea primejdii?

— Tatăl vostru este ostaş, Cora. El ştie ce înseamnă pădurea.

— Dar e tată, Duncan, şi natura nu-şi uită drepturile.

— Câtă blândă îngăduinţă a arătat totdeauna faţă de dorinţele, de capriciile mele! exclamă Alice, ştergându-şi ochii. Am fost nechibzuite şi egoiste, surioară, când am pornit să-i facem această vizită. Nu trebuia să-i smulg consimţământul pentru această călătorie pripită, dar am vrut sa-i arăt că, oricât l-ar neglija ceilalţi, în aceste momente de grea încercare cel puţin copiii lui îi sunt devotaţi.

— Când a aflat că aţi sosit la fortul Edward – zise maiorul – a căzut pradă unei cumplite lupte între teamă şi iubirea de tată; dar faptul că nu v-aţi văzut vreme atât de îndelungată a făcut ca să învingă curând dragostea paternă. „Curajul nobilei mele Cora o să vă conducă, a spus el, şi nu vreau să-i dezamăgesc speranţele. Fie ca măcar o parte din dârzenia ei să însufleţească pe acela ce are sarcina să apere onoarea suveranului nostru!”

— De mine n-a zis nimic, Heyward? întrebă Alice, cu un fel de gelozie plină de afecţiune. Este imposibil s-o fi uitat pe „mica lui Elsie”!

— Fireşte că da! replică îndată tânărul ofiţer. A vorbit de dumneata în termenii cei mai afectuoşi şi a spus o mulţime de lucruri pe care nu mă încumet să le repet, dar pe care le simt cât sunt de adevărate! Odată chiar a spus…

Duncan se opri, căci în timp ce privea stăruitor pe Alice – care se uita la el cu o afecţiune tandră, de teamă să nu piardă niciun cuvânt – acelaşi strigăt înfiorător se auzi a doua oară şi-i făcu să amuţească. Urmară câteva minute de linişte mormântală şi toţi trei se priviră aşteptând cu nelinişte repetarea ţipătului. În sfârşit, pătura care ascundea prima intrare se ridică încet şi apăru vânătorul, pe al cărui chip începea să se citească neliniştea în faţa unui mister care părea să-i ameninţe cu un pericol necunoscut, împotriva căruia chiar priceperea, curajul şi experienţa sa păreau să fie neputincioase.

CAPITOLUL VII

…Ei nu dorm; îi văd aşezaţi pe stânca
aceea înaltă, un pâlc înfricoşător…

GRAY

— A mai rămâne astfel, când asemenea zgomote se aud în pădure – zise Ochi-de-Şoim – ar însemna să nu ne pese de un avertisment dat spre binele nostru. Aceste tinere doamne mai pot încă sta aici, însă mohicanii şi cu mine ne ducem să străjuim pe stâncă, şi cred că un anume maior din al şaizecilea regiment va binevoi să ne însoţească.

— Ne pândeşte deci un pericol imediat? întrebă Cora.

— Acel ce strigă aşa de ciudat, spre a ne fi de folos, ştie ce pericol ne paşte. Cât despre mine, cred că m-aş împotrivi voinţei cerului dac-aş sta înmormântat în peşteră, după ce mi se dau asemenea semnale. Până şi acel biet suflet ce-şi petrece viaţa cântând a fost zguduit de groaznicul urlet şi, precum spune, „e gata de bătălie”. Şi dac-ar fi vorba de-o bătălie, treacă-meargă, ne mai pricepem noi şi am scoate-o la capăt, însă, pe cât ştiu, atunci când strigăte de-astea străbat văzduhul, ele prevestesc un altfel de război.

— Dacă temerile noastre, dragă prietene, se leagă de primejdiile vreunei calamităţi supranaturale – zise Cora dârză – nu-i un motiv prea serios să ne alarmăm. Sunteţi sigur că vrăjmaşii noştri n-au scornit vreun nou mijloc de a ne înspăimânta, pentru ca victoria lor să fie mai uşoară?

— Doamnă – răspunse grav cercetaşul – am ascultat timp de treizeci de ani toate zgomotele ce se pot auzi în pădure; le-am ascultat cu toată luarea-aminte a celui a cărui viaţă depinde prea adesea de ascuţimea auzului. Nici răcnetul panterei, nici glasul papagalului, nici orice diavolească născocire a mingaşilor n-ar putea să mă păcălească. Am auzit pădurile gemând ca nişte oameni mâhniţi, am auzit tunetul bubuind în văzduh, am auzit freamătul vântului printre ramurile poleite şi trăsnetul spintecând cerul şi scuipând văpăi, şi niciodată nu m-am gândit să aud altceva decât ceea ce-i dat de cel ce ţine în mâna lui tot ce există. Însă nici mohicanii, nici eu, care sunt un alb „pursânge”, nu ne putem dumeri de strigătul pe care l-am auzit. Socotim, aşadar, că e un semnal dat spre binele nostru.

— Extraordinar! exclamă Heyward, luându-şi pistoalele pe care le

pusese într-un colţ al peşterii, când intrase. Fie că-i semn de pace sau de război, trebuie să-i acordăm toată atenţia. Arată-mi drumul, prietene! Te urmez!

Când ieşiră din peşteră către locul de trecere ce separa cele două grote, aerul împrospătat de apele tumultuoase ale râului le dădu noi puteri. Vântul sufla la suprafaţa apei, părând c-o face să se zvârle mai cu putere în prăpastia în care se prăvălea cu un bubuit de tunet. Doar zgomotul acesta şi vuietul tulburau liniştea şi tăcerea nopţii. Luna se înălţase pe cer şi razele ei se oglindeau în apele râului, luminând vârfurile pinilor, dar stânca pe care erau căţăraţi rămăsese în umbră. În zadar fiecare din ei – profitând de această slabă lumină – privea cu luare-aminte la cele două maluri, pentru a descoperi vreun semn de viaţă ce le-ar fi putut explica urletele îngrozitoare pe care le auziseră; în lumina slabă şi înşelătoare nu vedeau decât arbori şi stânci.

— Pretutindeni nu domneşte decât liniştea şi tăcerea unei nopţi încântătoare! şopti maiorul. Cora, cât de minunată ne-ar părea în alte împrejurări o asemenea privelişte! Dac-am fi în siguranţă, ceea ce-ţi provoacă poate acum teamă ar constitui o desfătare.

— Ascultă! îl întrerupse Alice.

Acest sfat era inutil. Acelaşi strigăt ţâşni pentru a treia oară. Părea că izbucneşte din străfundul apelor, din mijlocul fluviului şi se răspândeşte de acolo în pădurea din împrejurimi, repetat de toate ecourile stâncilor.

— Dacă ştie careva ce creatură poate să urle aşa – zise Ochi-de-Şoim – îl rog să-mi spună, căci eu socotesc că nu-i de pe acest pământ!

— Iată, eu am să te dezamăgesc! zise Duncan. Recunosc perfect acest urlet, fiindcă nu o dată l-am auzit pe câmpul de bătaie, în împrejurări ce se ivesc adesea în viaţa unui soldat. E strigătul înfricoşat al unui cal în agonie, provocat fie de suferinţă, fie de vreo spaimă înfiorătoare. Sau calul meu este acum sfâşiat de vreo fiară sălbatică, sau se află într-o primejdie din care ştie că nu poate să mai scape. Nu mi-am dat seama când eram în peşteră, dar acum, aici, în aer liber, sunt sigur că nu mă înşel.

Cercetaşul şi cei doi tovarăşi ai săi ascultară această simplă explicaţie cu vădita uşurare a unor inşi care, aflând lucruri noi, simt în acelaşi timp că gândurile negre le sunt în sfârşit alungate. Cei doi îşi manifestară uimirea şi bucuria exclamând: „Uhh!”, iar Ochi-de-Şoim – după ce chibzui niţel – răspunse maiorului:

— Nu pot să neg ceea ce spuneţi, căci nu mă prea pricep la cai, deşi nu duceam lipsă de ei în ţinutul unde m-am născut. Poate că vreo haită de lupi s-a căţărat pe stâncă şi caii cer ajutor omului, în felul lor. Uncas, sări în luntre şi du-te de aruncă o torţă aprinsă în mijlocul haitei; altminteri, lupii vor sfâşia animalele, şi tocmai mâine, când va trebui să călătorim cât mai repede, n-o să avem cai.

Tânărul şef indian se dusese pe malul apei şi tocmai se pregătea să coboare în luntre spre a executa ordinul, când un hăulit care dură câteva minute, până se pierdu în fundul pădurii, vesti că lupii abandonaseră prada, cuprinşi de o spaimă subită. Uncas se reîntoarse îndată să se sfătuiască pe şoptite cu tatăl său şi cu vânătorul.

— Am fost în seara asta – vorbi Ochi-de-Şoim – iarăşi ca vânătorii care n-au mai cunoscut semnele cerului, iar soarele i-a ocolit zile în şir! Abia acum începem să vedem semnele după care trebuie să ne orientăm, iar poteca noastră e plină de spini. Aşezaţi-vă în umbra stâncii, e mai deasă decât a pinilor, şi să ne lăsăm în grija Domnului. Nu vorbiţi decât în şoaptă şi ar fi poate mai bine ca fiecare să stea de vorbă doar cu gândurile lui.

Vorbirea şi purtarea cercetaşului le produse o vie impresie, deşi nu se arăta prea înfricoşat. Era clar că slăbiciunea trecătoare, căreia îi fusese pradă, dispăruse datorită explicaţiei unui mister pe care experienţa lui se dovedise neputincioasă să-l dezlege, şi deşi se mai aflau într-o situaţie grea, era iarăşi înarmat cu obişnuita lui energie. Mohicanii păreau că împărtăşesc aceeaşi stare de spirit şi se aşezară la o oarecare distanţă unul de altul, ca să poată supraveghea din umbră cele două maluri ale râului.

În asemenea împrejurări, firește, călătorii noştri îşi imitară călăuzele. Heyward se duse în peşteră şi luă câteva grămezi de saxafrax, pe care le aşternu în locul strâmt care despărţea cele două încăperi, şi invită pe cele două surori să şadă aici, la adăpost de gloanţele sau săgeţile ce-ar fi putut fi trase de pe malurile râului. După ce le linişti, asigurându-le că nu le poate ameninţa nicio primejdie, se aşeză în imediata lor apropiere, spre a le putea vorbi foarte încet. David, după exemplul oamenilor pădurii, îşi strecură picioarele lui mari într-o crăpătură a stâncii, ca să nu fie rănit.

Trecu astfel o bună bucată de vreme fără să se întâmple nimic deosebit. Luna ajunsese la zenit, şi blânda ei lumină cădea aproape perpendicular pe cele două surori, adormite una în braţele celeilalte. Heyward le înveli cu şalul cel mare al Corei – lipsindu-se astfel de o privelişte care-l încânta – şi căută la rându-i să-şi înjghebeze un culcuş pe stâncă. David începuse să tragă nişte sforăituri de care urechea sa delicată s-ar fi simţit jignită, dac-ar fi putut să le audă. Într-un cuvânt, afară de Ochi-de-Şoim şi mohicani, toţi ceilalţi se lăsară pradă somnului.

Însă ocrotitorii lor neobosiţi nu slăbiră o clipă paza. Nemişcaţi, ca stânca din care păreau că fac parte, doar privirile li se roteau neîncetat de-a lungul liniei întunecate, formată de arborii de la liziera pădurii ce mărginea cele două maluri ale râului. Nu făceau niciun zgomot şi, oricât de atent te-ai fi uitat la ei, nu le-ai fi simţit nici măcar răsuflarea. Desigur, această prudenţă, excesivă în aparenţă, era

determinată de o experienţă pe care n-ar fi putut-o înşela vrăjmaşii lor, oricât de dibaci ar fi fost; dar, cu toată straja lor, nu descoperiseră niciun pericol. În sfârşit, luna coborî spre orizont şi o lumină pală vesti revărsatul zorilor, pe sub vârful arborilor de la cotitura pe care o făcea râul în apropiere.

Atunci, Ochi-de-Şoim se însufleţi; vânătorul se ridică, alunecă târându-se de-a lungul stâncii şi-l trezi pe maior.

— E timpul să plecăm – îi şopti. Treziţi pe doamne şi fiţi gata să urcaţi în luntre îndată ce dau semnalul!

— Ai petrecut o noapte liniştită? îl întrebă Heyward. Cât despre mine, cred că somnul mi-a biruit dorinţa de a sta de veghe.

— Totul e la fel de liniştit ca la miezul nopţii – răspunse Ochi-de-Şoim. Tăcere, dar să fim gata de orice!

Cât ai clipi, maiorul se ridică şi trase şalul ce acoperea pe cele două surori. La această mişcare, Cora se trezi şi întinse mâna, ca şi cum ar fi vrut să-l îndepărteze, în timp ce Alice murmura cu o voce caldă: „Nu, tată, nu am fost părăsite! Duncan era cu noi”.

— Da, fermecătoare şi nevinovată făptură – şopti tânărul – Duncan este cu voi, şi atât timp cât va fi în viaţă, atât timp cât vreo primejdie o să vă ameninţe, n-o să vă părăsească niciodată! Alice, Cora, treziţi-vă! A sosit momentul să plecăm.

Un strigăt de spaimă al celei mai tinere dintre surori şi chipul încremenit de groază al celeilalte, care se ridicase în picioare, a fost singurul răspuns ce-l primi, căci abia terminase de vorbit, când strigăte şi urlete înfiorătoare răsunară de pretutindeni, făcând să le îngheţe sângele în vine. Parcă toţi dracii iadului se răspândiseră în văzduh şi-şi manifestau furia barbară prin răcnetele cele mai sălbatice. Nici nu puteai deosebi dincotro veneau; umpleau pădurea, râul, stâncile şi răzbăteau până în fundul peşterilor şi în văzduh. David se sculă cât era de lung şi, astupându-şi urechile cu amândouă mâinile, strigă:

— Ce larmă! Ce urlete! Parcă iadul şi-a deschis porţile!

O duzină de fulgere străluciră în acelaşi timp pe malul opus; tot atâtea detunături urmară imediat, şi sărmanul cântăreţ se prăbuşi în nesimţire, în acelaşi loc unde adineauri dormise adânc. Cei doi mohicani răspunseră curajos, cu strigăte de război, la noile ţipete de victorie pe care le scoseseră duşmanii lor, văzându-l doborât pe David. Urmă un schimb de împuşcături, însufleţit şi repede; însă luptătorii – şi de o parte şi de alta – erau prea dibaci şi prevăzători pentru a se expune gloanţelor.

Maiorul – crezând că fuga este singura lor salvare – aştepta cu nerăbdare să audă zgomot de lopeţi. Râul curgea la fel de repede, dar pe apă nu se vedea nicio barcă. În mintea lui se înfiripă bănuiala că vânătorul îi părăsise fără milă. Tocmai atunci o dâră de lumină ţâşni

de după o stâncă din spatele lui, şi urletul de agonie ce-i urmă îi dădu de veste că glonţul ucigaş fusese tras de puşca cea lungă a lui Ochi-de-Şoim şi că-şi atinsese ţinta. După acest prim eşec, asediatorii se retraseră îndată şi pretutindeni domni iarăşi tăcerea dinainte de izbucnirea tumultului.

Maiorul profită de primul moment favorabil, pentru a-l transporta pe sărmanul David în grota strâmtă, unde se adăpostiseră cele două surori. Într-un minut, toată mica trupă se reuni aici.

— Bietul om a scăpat nescalpat – zise calm vânătorul, trecând mâna prin părul lui David – dar a dovedit cu prisosinţă ce-nseamnă să ai limba prea lunga şi mintea prea scurtă! Nu-i de-a dreptul nebunie să-ţi arăţi unor sălbatici înfuriaţi cogeamite trup pe vârful unei stânci? Mă întreb daca a scăpat cu viaţă!

— N-a murit? întrebă calmă Cora, căutând să-şi ascundă tulburarea. Putem face ceva ca să uşurăm suferinţele acestui nenorocit?

— Nu vă temeţi, trăieşte! Are să mai zacă niţeluş şi are să se trezească ceva mai înţelept. Asta până când îi va suna de-a binelea ceasul – spuse Ochi-de-Şoim, privind pieziş la David, în timp ce-şi încărca puşca cu un sânge rece de admirat. Apoi se adresă lui Uncas: Du-l în peşteră, Uncas, şi întinde-l pe saxafrax. Cu cât o să zacă mai mult acolo, cu atât o să fie mai bine, căci mă îndoiesc să-şi poată găsi aici, pe stânci, vreun locşor unde să-şi adăpostească cotonoagele astea lungi; iar cu cântările lui nu le va putea ţine piept irochezilor.

— Crezi c-au să atace din nou? întrebă Heyward.

— N-aş putea să cred că un lup înfometat s-ar mulţumi să înfulece doar o îmbucătură. Aşa obişnuiesc ei să se retragă, când nu reuşesc să surprindă vrăjmaşii. S-au oprit pentru că au pierdut un om, însă vor reveni cu noi şiretlicuri, ca să ne împresoare şi să-şi facă trofee din scalpurile noastre. Marea noastră speranţă este să putem rezista până când Munro ne va trimite ajutor. Să dea Dumnezeu să ne trimită întăriri cât mai curând, sub comanda unuia care să cunoască bine obiceiurile indienilor.

În timp ce vorbea astfel, peste chipul său trecuse o umbră de adâncă nelinişte, ce se risipise însă îndată.

— Ai auzit, Cora, ce soartă ne aşteaptă – zise Duncan – dar ştii că tatăl tău e neliniştit de absenţa voastră şi că va reuşi să ne salveze. Haide, deci, cu Alice în peşteră, unde cel puţin veţi fi la adăpost de gloanţele fioroşilor noştri duşmani, dacă ne mai atacă, şi veţi putea da nenorocitului nostru tovarăş îngrijirile necesare, după îndemnul inimii voastre bune.

Surorile îl urmară în a doua peşteră, unde David părea că începe să-şi vină în fire. După ce-l lăsă pe cântăreţ în seama lor, maiorul se pregăti să plece.

— Duncan!… îl chemă tremurând Cora, când era gata să iasă din

grotă.

El se opri şi întoarse capul. Chipul Corei era de o paloare cadaverică, buzele-i tremurau şi îl privea atât de ciudat, încât alergă îndată la ea.

— Aminteşte-ţi, Duncan, cât de preţioasă e pentru noi viaţa dumitale; nu uita că un tată ţi-a încredinţat ce are mai scump pe lume. Gândeşte-te că totul depinde de prudenţa dumitale şi, mai ales, nu uita – adăugă ea, îmbujorându-se – cât de drag eşti celor ce poartă numele de Munro.

— Dacă în adevăr ceva poate să mă facă să ţin mai mult la viaţă este tocmai o asigurare atât de mângâietoare! răspunse maiorul, întorcând fără să vrea ochii spre Alice, care-l privea-n tăcere. Gazda noastră vă poate însă confirma că, în calitate de maior al celui de-al şaizecilea regiment, sunt chemat să particip direct la apărarea acestui loc. Sarcina noastră este totuşi uşoară; e vorba doar să ţinem la respect, timp de câteva ceasuri, o haită de câini sângeroşi.

Fără să mai aştepte răspunsul, se smulse farmecului ce-l reţinea lângă cele două surori şi se duse la vânător şi tovarăşii lui, pe care îi găsi în strâmtul pasaj ce unea cele două peşteri. Cercetaşul tocmai îl dăscălea pe tânărul mohican.

— Ascultă, Uncas – zicea vânătorul – prea îţi risipeşti praful de puşcă! Pui o încărcătură prea mare şi smucitura puştii te face să greşeşti ţinta. Puţin praf de puşcă, puţin plumb şi o ţeavă lungă, iată ce trebuie ca să smulgi unui mingo urletul de moarte. Cel puţin asta m-a învăţat experienţa! Haide, haide, fiecare la postul său, căci nu se ştie niciodată când şi unde un maqua[27] îşi va ataca duşmanul.

Cei doi indieni se îndreptară liniştiţi spre postul lor de veghe, acolo unde petrecuseră toată noaptea, şi se aşezară la oarecare depărtare unul de altul, în crăpăturile stâncilor care dominau cascada. Vânătorul şi Heyward se postară lângă o tufă de pini piperniciţi, care prinseseră rădăcini în mijlocul micii insule. Ei se ascunseră cât putură mai bine, printre mărăcini şi pietre. În spatele lor se înălţa o stâncă golaşă, izbită de apa fluviului, care se despărţea aici în două braţe ce se zvârleau în prăpastia de care am pomenit. Cum zorii zilei luminau tot mai limpede, începură să se zărească cele două maluri, putându-se vedea şi în pădure, până la oarecare depărtare.

Rămaseră mult timp aşa, la postul lor, fără ca nimic să trădeze intenţia duşmanilor de a-i ataca din nou. Maiorul începu chiar să spere că sălbaticii – descurajaţi de eşecul primului lor atac – se lăsaseră păgubaşi. Când îndrăzni să împărtăşească tovarăşului său acest gând încurajator, Ochi-de-Şoim răspunse dând neîncrezător din cap:

— Nu cunoaşteţi firea unui maqua, dacă socotiţi că au să se retragă aşa uşor, fără sa aibă măcar scalpul unuia dintre noi. Azi-dimineaţă

urlau vreo patruzeci, şi ei ştiu prea bine câţi suntem aici, ca să renunţe aşa curând la pradă. Sst! Ia priviţi colo sus, în josul râului, aproape de prima cascadă! Să fiu al dracului dacă ticăloşii n-au cutezat să treacă înot; şi, spre nenorocirea noastră, au avut destul noroc ca să se menţină la suprafaţă şi să ajungă la capul insulei. Tăcere, nu vă mişcaţi, altminteri, cu o învârtitură de cuţit, au să vă smulgă părul de pe coroană.

Heyward înălţă capul cu luare-aminte şi văzu ceea ce pe bună dreptate i se păru o minune de dibăcie şi curaj. Cu timpul, apa rosese stânca, făcând cascada mai puţin abruptă şi mai puţin perpendiculară decât sunt de obicei alte cataracte. Câţiva dintre înverşunaţii lor inamici cutezaseră să se arunce în voia curentului, nădăjduind desigur că vor izbuti să ajungă la capul insulei, ca să-şi surprindă victimele.

Tocmai când vânătorul tăcu, patru dintre ei îşi şi arătară capul deasupra câtorva trunchiuri de arbori duşi de apă, ce se proptiseră într-un mal al insulei şi care dăduseră, poate, şi sălbaticilor ideea de a întreprinde acţiunea lor plină de primejdii.

Un al cincilea apăru ceva mai departe. Încercând să reziste curentului, acesta făcea eforturi zadarnice să ajungă la insulă; tocmai ridicase un braţ, să se agaţe de însoţitorii săi, când vârtejul apei îl învinse şi se prăbuşi în hău. Un urlet de desperare se auzi din fundul prăpastiei, şi apa îl înghiţi. Apoi urmă o tăcere de mormânt.

Dintr-un impuls de generozitate, Duncan făcu un gest ca pentru a încerca să-l ajute pe cel ce pierea, dar se simţi oprit de mâna de fier a cercetaşului.

— Ce vrei să faci – îl întrebă în şoaptă, dar hotărât, Ochi-de-Şoim – vrei să ne duci la moarte sigură, atrăgând atenţia mingaşilor unde ne aflăm? Aşa am economisit o încărcătură de praf de puşcă şi muniţiile ne sunt la fel de preţioase ca răsuflarea pentru cerbul urmărit. Încarcă-ţi din nou pistoalele, căci umezeala aerului, pricinuită de cascadă, s-a transmis poate prafului de puşcă şi, îndată după ce trag, pregăteşte-te de o luptă corp la corp!

După acest avertisment duse un deget la gură şi scoase un şuierat prelung, la care i se răspunse din partea cealaltă a stâncii, unde se aflau cei doi mohicani. Fluieratul făcu să apară la suprafaţa apei capetele înotătorilor, dar dispărură imediat. Îndată după aceea, auzind un zgomot uşor, maiorul întoarse capul şi-l zări pe Uncas, care, căţărându-se, ajunsese lângă ei. Ochi-de-Şoim îi spuse câteva cuvinte în limba delawară şi tânărul se aşeză, cu o admirabilă prudenţă şi cu un calm desăvârşit, acolo unde i se arătă. Heyward ardea de nerăbdare, însă vânătorul, chiar în acest moment critic, socoti necesar să dea tinerilor săi însoţitori o lecţie de trageri.

— Dintre toate armele – zise el – o puşcă cu ţeava lungă, bine călită, este cea mai periculoasă când se află în mâini bune, deşi cere un braţ

zdravăn, un ochi bun şi o încărcătură potrivită ca să dea tot ce poate da. Armurierii nu se gândesc destul la meseria lor când fac puşti de vânătoare, şi mai ales jucărioarele astea care se numesc pistoale, fiindcă…

Fu întrerupt de Uncas, care exclamă:

— Uhh, uhh!…

— Îi văd, băiete, îi văd bine! zise Ochi-de-Şoim. Se pregătesc să se caţăre pe insulă, altfel nu şi-ar scoate piepturile roşii afară din apă. Ei bine! Să vină! adăugă, cercetând din nou încărcătura şi cremenea puştii. Primul care înaintează merge la moarte sigură, fie el chiar Montcalm în persoană!

În clipa aceea, noi urlete izbucniră în pădure şi, la acest semnal, cei patru sălbatici, ieşind din adăposturi, năvăliră spre cei asediaţi. Heyward se pregătea să sară în întâmpinarea lor, însă calmul de nezdruncinat al însoţitorilor săi îi domoli nerăbdarea. Când sălbaticii prinseră să treacă stâncile pe care izbutiseră să ajungă şi începură să înainteze scoţând urlete înfiorătoare, puşca vânătorului se ridică încet din mijlocul pinilor. Răsună o detunătură, şi indianul care era în frunte – răsucindu-se-n aer ca un cerb rănit – căzu din înaltul stâncii.

— Acum, Uncas – zise vânătorul, cu ochi scânteietori, trăgând din teacă cuţitul cel mare – atacă pe ticălosul care se află cel mai departe, şi noi vom avea grijă de ceilalţi doi!

Uncas se grăbi să asculte. Heyward dădu vânătorului unul din pistoalele sale şi traseră amândoi când socotiră momentul potrivit, însă amândoi fără succes.

— Ştiam şi ţi-am spus-o! bombăni cercetaşul, aruncând cu dispreţ peste stânci obiectul pentru care n-avea nicio stimă. Haide, daţi năvală, câini ai iadului! Veniţi! N-o să aveţi de-a face cu o stârpitură!

De-abia pronunţase aceste cuvinte, că îi ieşi în faţă un sălbatic cu o statură uriaşă şi cu un chip fioros. Pe Duncan îl atacă imediat un altul, şi o luptă corp la corp începu. Ochi-de-Şoim şi adversarul său se apucară unul pe altul de braţul înarmat cu cuţitul. Câteva momente se măsurară cu privirea, fiecare străduindu-se din răsputeri să-şi elibereze braţul fără a da drumul adversarului. În cele din urmă, muşchii viguroşi şi căliţi ai albului izbândiră asupra puterii neiscusite a duşmanului. Braţul acestuia cedă strânsorii aprige a cercetaşului care, liberându-şi brusc mâna dreaptă, înfipse cuţitul de oţel în inima vrăjmaşului său.

În acest timp, Heyward ducea o luptă mult mai periculoasă. De la primul atac, sabia i se frânsese de cuţitul adversarului; acuma nu-i mai rămăsese decât nădejdea în forţa şi dârzenia pe care ţi-o dă desperarea. Se lupta însă cu un duşman tot atât de dârz. Din fericire, maiorul reuşi să-l dezarmeze, şi cuţitul sălbaticului se rostogoli pe stâncă-n jos. Acum rămânea să se vadă care dintre ei va izbuti să-l

arunce pe celălalt în prăpastie. În focul trântei se apropiau din ce în ce mai mult de marginea prăpastiei, şi Duncan îşi dădu seama că trebuie sa apeleze la ultimele-i puteri, pentru a ieşi victorios. Luptând pe viaţă şi pe moarte, ajunseră pe buza prăpastiei. Heyward simţea cum degetele sălbaticului i se împletesc tot mai strâns înjurul gâtului şi vedea foarte aproape obrazul cu un surâs hidos al acestuia, care părea să-i spună că preferă să piară cu el odată, dacă nu izbuteşte să-l ucidă. Puterile îl părăseau încetul cu încetul şi îl cuprinse spaima. În clipa în care îşi dădu scama că e pierdut, între el şi sălbatic se ivi un braţ cu pielea roşie, strângând lama strălucitoare a unui cuţit; apoi indianul slăbi deodată strânsoarea. Valuri de sânge îi ţâşniră din mâinile care-l sugrumau şi, în timp ce braţul salvator al lui Uncas îl trăgea pe Heyward înapoi, adversarul său, cu chipul descompus de furia înfrângerii, se prăvăli în prăpastie.

— Să ne adăpostim imediat! strigă vânătorul, care tocmai atunci îşi răpusese duşmanul. Să ne adăpostim! Ne e viaţa în joc! Nu trebuie să credem că povestea s-a terminat!

Tânărul mohican scoase un strigăt de triumf, potrivit obiceiului tribului său, şi cei trei învingători coborâră de pe vârful stâncii, la posturile lor de dinainte de luptă.

CAPITOLUL VIII

Răzbunătorii patriei tot mai aşteaptă.

GRAY

Avertismentul vânătorului era întemeiat. În timpul luptei pe care am descris-o, niciun strigăt nu însoţise vuietul cascadei; s-ar fi zis că rezultatul bătăliei îi redusese la tăcere pe sălbaticii adunaţi pe malul opus, fiind obligaţi de mişcările iuţi intervenite în poziţia combatanţilor să nu deschidă focul, ceea ce ar fi putut fi la fel de fatal şi unui prieten, şi unui duşman. Când însă sorţii victoriei se vădiră, urlete de mânie şi de răzbunare izbucniră dinspre liziera pădurii, umplând văzduhul. Sălbaticii deschiseră un foc repede, ca şi cum ar fi vrut să se răzbune pe stânci şi arbori pentru moartea alor lor.

Chingachgook rămăsese la postul său în tot timpul luptei, cu o dârzenie de nezdruncinat, şi, fiind adăpostit, trăgea pe îndelete în sălbatici, cauzându-le mult rău. Când auzi strigătul de triumf al lui Uncas, tatăl îşi exprimă bucuria făcând la fel. Apoi nu-şi mai semnală

prezenţa la postul său decât prin loviturile de puşcă pe care continua să le tragă. Aşa se scurseră cu iuţeala gândului câteva minute, în cursul cărora asediatorii trăgeau fie salve, fie lovituri răzleţe în jurul asediaţilor. Stâncile, arborii, tufele purtau urmele gloanţelor. Cu toate acestea, fiind bine adăpostiţi în locul ales, David rămase singurul rănit dintre ei.

— Lasă-i să-şi irosească praful de puşcă! zise vânătorul, cu sânge rece, pe când gloanţele şuierau pe lângă ei. Când or să termine, vom avea de unde culege plumb, şi cred că bandiţii or să se lase păgubaşi înainte ca aceste bătrâne stânci să fie fărâmate. Uncas, îţi repet, pui o încărcătură prea mare de praf de puşcă; niciodată o puşcă cu recul prea puternic nu nimereşte-n ţintă. Ţi-am spus să ocheşti pe acest necredincios sub dâra albă a frunţii; glonţul tău a trecut două degete deasupra. Mingaşii sunt pe ducă, şi umanitatea ne ordonă să zdrobim şarpele cât mai repede posibil.

Vorbise în engleză, şi un zâmbet abia schiţat al tânărului mohican dovedi că înţelegea această limbă şi că pricepuse ce-i spusese Ochi-de-Şoim. Totuşi nu răspunse şi nu încercă să caute o justificare.

— Nu-ţi dau voie să-l acuzi pe Uncas că n-ar avea chibzuinţă sau dibăcie! zise maiorul. Adineauri mi-a scăpat viaţa cu atâta sânge rece şi curaj, încât şi-a făcut din mine un prieten, care n-o să uite niciodată ce-i datorează.

Uncas se ridică puţin, pentru a întinde mâna lui Heyward. În timpul acestei mărturii de prietenie, ochii tânărului sălbatic străluceau de o inteligenţă atât de vie, încât Duncan uită cine şi cum era sălbaticul său tovarăş de luptă.

Ochi-de-Şoim privea cu o aparentă nepăsare manifestarea de afecţiune dintre cei doi tineri, apoi rosti calm:

— Prietenii îşi datoresc adeseori viaţa unul altuia, prin pustietăţi. Îndrăznesc să spun că eu însumi am făcut oarecare servicii de acest fel lui Uncas, şi-mi amintesc foarte bine că m-a scăpat de cinci ori de la moarte: de trei ori luptând cu mingaşii, o dată pe când străbăteam Horicanul şi ultima oară când…

— Iată o lovitură ceva mai bine ochită decât altele! exclamă maiorul, făcând o mişcare involuntară, în timp ce un glonţ ricoşa într-o stâncă din imediata lui apropiere.

Vânătorul culese bucata informă de metal şi, cercetând-o cu grijă, zise dând din cap:

— Ciudat! Plumbii nu se turtesc în cădere! Te pomeneşti că trag în noi din nori.

Uncas ridică îndată puşca spre cer şi Ochi-de-Şoim, ur-mărindu-i direcţia, găsi imediat explicaţia acestui mister. Un stejar mare se înălţa pe malul drept al fluviului, chiar în faţa poziţiei lor. Un sălbatic se urcase în copac şi de acolo domina şi acest adăpost, unde credeau ca

nu-i pot ajunge gloanţele. Noul duşman era numai pe jumătate ascuns în ramurile copacului, de parcă s-ar fi descoperit înadins să urmărească efectul tragerii lui mişeleşti.

— Diavolii ăştia or să se caţăre şi-n cer, ca să ne sară în cap! zise vânătorul. Nu trage încă, Uncas, aşteaptă să fiu gata şi eu, să deschidem focul din două părţi!

Uncas se supuse. Ochi-de-Şoim îi făcu apoi semn, şi gloanţele lor porniră deodată. Frunze şi bucăţi din scoarţa copacului se răspândiră în vânt, însă indianul – pitit după trunchi – nu fu lovit, ba chiar, arătându-şi chipul cu un zâmbet fioros, mai trase o dată. Glonţul străpunse boneta vânătorului. Din pădure izbucniră din nou urlete sălbatice şi o grindină de plumbi începu să şuiere pe deasupra capetelor asediaţilor, ca şi cum duşmanii lor voiau să-i împiedice să părăsească locul unde nădăjduiau că vor fi ucişi de gloanţele curajosului războinic din vârful stejarului.

— Trebuie să punem ordine în treaba asta! spuse vânătorul, uitându-se neliniştit în jurul său. Uncas, cheamă-l pe tatăl tău! Avem nevoie de toate armele noastre, ca să-i venim de hac omidei din copacul acela.

Uncas dădu îndată strigăt şi, înainte ca Ochi-de-Şoim să-şi fi încărcat din nou puşca, Chingachgook se şi afla lângă ei. Când fiul său îi relată situaţia în care se-aflau din cauza periculosului duşman, tatăl scoase un „uhh!” de mirare, apoi nu mai arătă niciun semn de surpriză sau teamă. Vânătorul şi cei doi mohicani vorbiră puţin în limba delawară, apoi se despărţiră pentru a executa de îndată planul ce-l stabiliseră.

De când fusese descoperit, luptătorul căţărat în stejar continuase să tragă neîncetat, deşi fără reuşită. Vigilenţa duşmanilor săi îl împiedica să ochească bine, căci, îndată ce-şi descoperea o parte din corp, devenea ţinta gloanţelor mohicanilor şi ale vânătorului. Totuşi, loviturile lui se apropiau tot mai mult de ţintă; Heyward – care era mai vizibil din cauza uniformei – avea hainele ciuruite de gloanţe; ultimul îl şi atinsese la un braţ, şi acum sângera.

Încurajat de acest succes, sălbaticul făcu o mişcare ca să ochească mai bine pe maior, gest care îi scoase la iveală picioarele. Ochii vigilenţi ai celor doi mohicani îl surprinseră la timp, şi împuşcăturile lor porniră în aceeaşi secundă, reunite într-o singură detunătură. De data aceasta, una din cele două lovituri, sau poate amândouă, îşi atinse ţinta. Sălbaticul voi să-şi retragă coapsa rănită, dar efortul pe care trebui să-l facă îi descoperi cealaltă parte a corpului. Iute ca fulgerul trase şi vânătorul, şi în aceeaşi clipă puşca îi scăpă huronului din mâini, iar omul căzu, nemaiputându-se sprijini. În cădere se agăţă însă cu mâinile de o creangă care se îndoi mult sub greutatea lui, dar nu se rupse, aşa că indianul rămase suspendat între cer şi prăpastia pe

marginea căreia crescuse stejarul.

— Fie-ţi milă, mai trimite-i o-ncărcătură! exclamă Heyward, întorcând capul de la acest spectacol înfiorător.

— Niciun grăunte! răspunse Ochi-de-Şoim. Moare sigur! N-avem praf de puşcă de irosit! Luptele cu indienii pot dura uneori zile întregi. Sunt în joc scalpurile noastre sau ale lor, şi Dumnezeu, care ne-a făcut, ne-a-nvăţat să ţinem la viaţă.

Unui raţionament atât de judicios nu i se putea răspunde nimic. Urletele sălbaticilor încetaseră; nu mai trăgeau şi toţi îşi aţintiseră privirile asupra nenorocitului aflat într-o situaţie atât de desperată. Trupul i se bălăbănea din cauza vântului şi, deşi nici nu se văicărea, nici nu gemea, chipul sau trăda groaza şi desperarea, de câte ori se-ntorcea cu ură spre duşmanii săi.

De trei ori, învins de milă, Ochi-de-Şoim ridică puşca, hotărât să-i scurteze agonia; de trei ori, din prudenţă, puse patul puştii în pământ. După câtva timp, o mână a huronului, istovit, se desprinse de creangă, şi eforturile lui zadarnice pentru a se agăţa din nou măreau grozăvia spectacolului. Vânătorul nu mai putu rezista. Trase. Capul sălbaticului se aplecă pe piept, membrele zvâcniră, cealaltă mână încetă să mai strângă ramura de care se ţinea şi, căzând în prăpastia căscată sub picioarele lui, nefericitul sălbatic dispăru pentru totdeauna.

Mohicanii nu scoaseră niciun strigăt de triumf; se priviră însă, ca şi cum i-ar fi cuprins groaza. Un singur urlet se auzi din pădure, apoi o linişte adâncă. Ochile-Şoim părea preocupat numai de ceea ce făcuse, ba chiar îşi reproşa cu voce tare slăbiciunea de care dăduse dovadă.

— Parcă-s copil! zise el. Era ultima mea încărcătură de pulbere şi ultimul glonţ. Mort sau viu, tot cădea până la urmă! Uncas, aleargă la barcă şi adu-mi repede cornul cu praf de puşcă; e cel din urmă şi, pe cât îi cunosc eu pe mingaşi, vom avea nevoie până la ultimul firicel.

Tânărul mohican plecă îndată, iar cercetaşul porni să-şi scotocească buzunarele şi să-şi scuture, nemulţumit, cornul gol. Acest examen – cu rezultate nu prea satisfăcătoare – nu dură prea mult, căci un strigăt ascuţit al lui Uncas îi atrase atenţia. Deşi urechea lui Duncan nu era prea experimentată, el înţelese că o altă nenorocire îi pândeşte. Neliniştit de soarta celor două surori lăsate în peşteră – se ridică imediat în picioare, fără să se mai gândească la primejdia la care se expunea. Cei doi însoţitori – de asemenea uimiţi şi îngrijoraţi – îl imitară, şi tustrei dădură atât de repede buzna spre pasajul ce separa cele două peşteri, încât gloanţele duşmanilor nu-şi atinseră ţinta. Strigătul lui Uncas le făcuse să iasă din grotă şi pe cele două surori şi chiar pe David, aşa rănit cum era. Mica trupă se reuni în acelaşi loc şi fu de ajuns să arunce o privire spre râu, ca să-şi dea seama de catastrofă.

La o mică depărtare de stâncă se vedea lotca plutind, împinsă de un

indian care se ascundea în fundul ei. Îndată ce vânătorul îl zări, îşi propti puşca în umăr şi, involuntar, apăsă pe trăgaci, însă cremenea scăpără doar o inutilă scânteie.

— E prea târziu! exclamă cu ciudă şi desperare. E prea târziu! Pe ticălos îl duce curentul şi chiar dacă am avea praf de puşcă, cu greu am putea să-l doborâm, pentru că pluteşte repede.

Tocmai când tăcu, huronul înălţă capul de sub lotcă şi, văzând că nu mai era în bătaia puştii, ridică mâinile în sus, către tovarăşii săi, şi scoase un strigăt de triumf. Îndată i se răspunse cu urlete de bucurie, de parcă un întreg sobor de draci se veseleau de prăbuşirea unui suflet de creştin.

— Aveţi dreptate să vă bucuraţi, feciori ai iadului! zise Ochi-de-Şoim, aşezându-se pe un vârf de stâncă şi îm-pingând cu piciorul arma-i nefolositoare. Puştile noastre, cele mai bune din câte se află prin pădurile astea, nu mai preţuiesc acum nici măcar cât o creangă mâncata de carii sau nişte coarne de cerb, lepădate anul trecut.

— Şi ce-o să ne facem? Ce-are să fie acum? întrebă Heyward, fără să-şi piardă curajul, dar dorind să cunoască ce le mai rămânea de făcut.

Vânătorul nu-i răspunse decât arătându-şi cu mâna părul capului, într-un fel atât de expresiv, încât nu mai era nevoie de cuvinte.

— N-am ajuns încă în situaţia asta – replică maiorul. Putem să ne apărăm în peşteră, să nu-i lăsăm să debarce.

— Cu ce? întrebă calm Ochi-de-Şoim. Cu săgeţile lui Uncas? Cu lacrimile femeilor? Nu, nu, sunteţi tânăr, sunteţi bogat, aveţi prieteni; aşa, ştiu că-i greu gândul morţii. Însă – adăugă, privind spre cei doi mohicani – să ne amintim de sângele nostru curat şi să dovedim acestor locuitori ai pădurii că albul poate să sufere şi să moară cu aceeaşi dârzenie ca omul roşu, când i-a sosit ceasul.

Heyward – aruncând o privire fugară în direcţia indicată de gestul vânătorului – văzu din atitudinea celor doi indieni că temerile lui se confirmă. Chingachgook, care se aşezase mândru pe altă stâncă, îşi trăsese cuţitul şi tomahawkul de la brâu, îşi dăduse jos penajul de vultur şi îşi trecea mâna prin smocul de păr, ca şi cum s-ar fi pregătit pentru operaţia la care se putea aştepta oricând. Chipul său era calm, deşi gânditor, şi ochii-i negri şi strălucitori îşi pierduseră însufleţirea din timpul luptei, având acum o expresie mai potrivită împrejurărilor.

— Situaţia noastră nu este încă desperată – zise maiorul, în orice moment ne pot sosi ajutoare. Cât despre duşmani, nu-i mai văd în împrejurimi; s-au retras, au renunţat probabil la o luptă în care au recunoscut că au mult mai mult de pierdut decât de câştigat.

— Poate să treacă un minut sau o oră – răspunse Ochi-de-Şoim – până ce şerpii ăştia blestemaţi ne vor ataca din nou, dar sunt pe aici, prin preajma noastră! Oricum, tot vor veni, şi atunci va fi fără scăpare.

Frate Chingachgook – adăugă el, servindu-se de limba delawarilor – am luptat acum împreună pentru ultima oară şi maquaşii vor scoate strigătul de izbândă, ucigând pe înţeleptul mohican şi pe Faţa-Palidă care văd tot atât de bine noaptea ca şi ziua.

— Fie ca femeile mingaşilor să le plângă moartea! zise Chingachgook cu aerul său demn, obişnuit, şi cu o dârzenie de neclintit. Şarpele-cel-Mare al mohicanilor a pătruns în wigwamurile lor şi le-a otrăvit izbânda prin strigătele copiilor ai căror părinţi nu se vor mai întoarce niciodată! De când s-au topit zăpezile, unsprezece războinici au fost doborâţi, departe de mormintele părinţilor lor, şi nimeni nu ştie unde să-i găsească, atâta timp cât limba lui Chingachgook va rămâne mută. Lasă-i să tragă din teacă cel mai ascuţit cuţit, să învârtească tomahawkul cel mai iute, căci cel mai primejdios duşman ce-l au se află în mâinile lor. Uncas, fiul meu, ultimul vlăstar al unei rase nobile, cheamă-i pe laşi, spune-le să se grăbească, până nu-şi pierd curajul şi se vor transforma în femei!

— Îşi caută morţii printre peşti – răspunse vocea blândă şi gravă a tânărului şef indian. Huronii plutesc pe râu împreună cu ţiparii lunecoşi şi cad din stejari ca poamele coapte, gata de mâncare, iar delawarii râd!

— Da, da – încuviinţă cercetaşul, care ascultase ciudatele cuvinte ale celor doi indieni. Sângele lor indian se înfierbântă şi vor să-i aţâţe pe maquaşi, ca să-i ucidă mai repede. Cât despre mine, care am sânge de alb, voi şti să mor cum se cuvine să moară un alb: fără cuvinte insultătoare şi fără păreri de rău.

— De ce să mori? îi zise înaintând spre el Cora, care până atunci, de spaimă, rămăsese rezemată de o stâncă. Drumul e acum liber; puteţi trece râul înot. Fugiţi în pădure, cu ajutorul lui Dumnezeu! Haide, plecaţi, oameni curajoşi! Aţi înfruntat prea multe primejdii pentru noi! Nu vă mai legaţi viaţa de soarta noastră nenorocită! V-aţi făcut datoria cu prisosinţă!

— Nu-i cunoaşteţi pe irochezi, dacă socotiţi că au lăsat drumul liber spre pădure! răspunse Ochi-de-Şoim şi adăugă simplu: E adevărat că dacă ne-am lăsa duşi de curent, am ieşi repede din bătaia puştilor lor, şi nici glasul nu li l-am mai auzi.

— Atunci, de ce mai pierdeţi vremea?! exclamă Cora. Săriţi imediat în râu! De ce să măriţi numărul victimelor unui duşman ce nu cunoaşte mila?

— De ce? spuse vânătorul, privind mândru în jurul său. E mai bine să mori împăcat cu tine însuţi, decât să trăieşti cu conştiinţa întinată. Ce i-am putea răspunde lui Munro, dacă ne-ar întreba unde i-am lăsat copiii şi de ce i-am părăsit?

— Du-te şi spune-i că te-am însărcinat să-l rogi să ne trimită ajutoare urgente – zise cu însufleţire Cora. Spune-i că huronii ne-au

târât în pustietăţile dinspre nord, dar că poate să ne scape, dacă e prevăzător şi acţionează repede. Iar dacă ajutorul va sosi prea târziu – adăugă emoţionată Cora, cu vocea stinsă – transmite-i ultimele noastre gânduri, asigură-l de dragostea şi de binecuvântarea celor două fete ale lui, spune-i să nu le plângă sfârşitul prea timpuriu şi să aştepte cu o smerită încredere ceasul când cerul îi va îngădui să le întâlnească.

La aceste cuvinte, chipul vânătorului trădă o nelinişte adâncă. O ascultase cu cea mai mare atenţie, şi când Cora termină de vorbit, îşi sprijini bărbia în mână şi tăcu un răstimp, ca şi cum s-ar fi gândit la propunerea ce i se făcuse.

— Aveţi oarecare dreptate – spuse el în sfârşit – şi nu se poate afirma că această propunere nu e făcută în spirit creştinesc; însă ceea ce poate fi bun pentru un indian, poate fi rău pentru un alb, pentru care numai corceala ar constitui o scuză. Chingachgook, Uncas, aţi auzit ce-a spus femeia albă cu ochii negri?

Rosti apoi câteva cuvinte în delawară, şi vorbele sale, deşi pronunţate calm, aveau un ton hotărât. Chingachgook îl ascultă cu obişnuita-i gravitate şi păru că înţelege importanţa celor ce i se spuseseră şi că se gândeşte adânc. După ce şovăi un moment, înclină capul şi dădu aprobativ din mână, spunând în engleză: „Bine", cu patosul obişnuit tribului său. Îşi puse din nou la brâu tomahawkul şi cuţitul, se îndreptă tăcut spre marginea stâncii, dinaintea malului unde se aflau duşmanii, se opri un moment, arătă pădurile care erau dincolo şi spuse câteva cuvinte în limba sa, indicând drumul ce avea să-l urmeze. Apoi se aruncă în fluviu şi peste puţin timp dispăru din ochii privitorilor.

Vânătorul îşi amână puţin plecarea. Se adresă generoasei Cora, care respira mai uşurată văzând succesul intervenţiei sale:

— Uneori tinerii sunt la fel de înţelepţi ca şi cei bătrâni. Ceea ce aţi spus e foarte înţelept, ca să nu zic mai mult. Dacă sunteţi atraşi în pădure, adică acei dintre dumneavoastră care o să fie deocamdată cruţaţi, frângeţi cât mai multe ramuri în cale şi călcaţi apăsat, ca să rămână urme adânci de paşi. Dacă cineva le poate observa, fiţi sigur că acela va fi un prieten care nu vă va părăsi până la capătul lumii. Zicând acestea, cercetaşul luă mâna Corei, o strânse emoţionat, îşi ridică puşca pe care o privi puţin melancolic şi, după ce o ascunse cu grijă într-un marăciniş, se avântă spre malul apei, pe unde dispăruse Chingachgook. Stătu o clipă agăţat de stânci, ca şi cum ar fi şovăit, şi uitându-se în jurul său cu ciudă, exclamă: Dacă aş mai fi avut un corn de praf de puşcă, niciodată n-aş fi păţit o asemenea ruşine.

La aceste cuvinte sări în râu şi dispăru repede, la fel ca mohicanul.

Toate privirile se aţintiră atunci spre Uncas, care rămăsese sprijinit de o stâncă, păstrându-şi un calm desăvârşit. După o scurtă linişte, Cora îi arătă râul şi-i spuse:

— Prietenii tăi n-au fost observaţi! Probabil acum sunt în siguranţă. De ce întârzii să-i urmezi?

— Uncas vrea să rămână – răspunse foarte liniştit tânărul indian, în limba engleză.

— Pentru ca să măreşti pericolul captivităţii noastre şi să micşorezi şansele eliberării? exclamă Cora, plecându-şi ochii sub privirile arzătoare ale tânărului indian. Pleacă, tânăr generos! continuă ea, dându-şi seama de influenţa ce o avea asupra indianului. Pleacă şi fii mesagerul nostru cel mai de încredere. Du-te şi caută-l pe tatăl meu şi spune-i că îi cerem să-ţi pună la dispoziţie mijloacele de a ne salva. Pleacă imediat, te rog, te conjur!

Chipul calm al lui Uncas se înnoră de tristeţe, însă nu mai şovăi. Din trei sărituri ajunse pe marginea stâncii, se aruncă în râu şi nu-l mai văzură. Peste puţin îi zăriră capul apărând în mijlocul şuvoiului, pentru ca să dispară îndată în depărtare.

Toate acestea se petrecură în numai câteva clipe, devenite atât de preţioase. Imediat ce Uncas nu se mai zări, Cora se întoarse spre maior şi îi spuse aproape tremurând:

— Am auzit că eşti un înotător iscusit, Duncan! Te rog, nu mai pierde timpul şi urmează bunul exemplu ce l-au dat aceste fiinţe generoase şi credincioase.

— Asta aşteaptă Cora Munro de la acel care s-a obligat să le apere? întrebă Duncan, surâzând cu amărăciune.

— Nu-i momentul să despicăm firu-n patru şi să recurgem la sofisme! exclamă Cora cu vehemenţă. Nu trebuie acum decât să chibzuim cât mai repede care-i datoria noastră. Nu poţi să ne faci niciun serviciu în situaţia în care ne găsim, şi e necesar să-ncerci să salvezi o viaţă atât de preţioasă prietenilor dumitale.

Duncan nu răspunse nimic; aruncă însă o privire îndurerată spre Alice, care se agăţase de braţul lui ca un copil speriat.

— Gândeşte-te! continuă Cora, după o scurtă pauză, în care păru că luptă să înlăture temerile pe care voia să le ascundă. Moartea este ceea ce ni se poate întâmpla mai rău, şi este un tribut pe care orice făptură trebuie să-l plătească lui Dumnezeu, atunci când i-o cere.

Heyward răspunse mâhnit şi nemulţumit:

— Cora, sunt multe lucruri mai rele decât moartea, de care poate să vă scutească prezenţa unui om gata la orice sacrificiu!

Cora nu răspunse nimic şi, acoperindu-şi faţa cu şalul, o luă de braţ pe Alice, care era aproape pierită de spaimă, şi intră cu ea în cea de-a doua peşteră.

CAPITOLUL IX

Bucură-te în linişte: surâzi şi alungă,
iubito, gândurile negre care-ţi apasă
fruntea neprihănită.

(Moartea Agrippinei)

Liniştea subită şi aproape magică ce a urmat zgomotelor luptei, tulburată numai de vuietul cascadei, îl făcuse pe Heyward să-şi închipuie că se trezea dintr-un vis; şi cu toate că tot ce văzuse şi făcuse, toate evenimentele la care participase erau adânc săpate în mintea lui, îi era greu să se convingă că aceasta era realitatea. Neştiind încă nimic despre soarta acelora care încercaseră să-şi salveze viaţa în valurile repezi, ascultă mai întâi cu atenţie dacă nu se aude vreun semnal, vreun strigăt de bucurie sau de durere, care să anunţe reuşita sau sfârşitul dezastruos al primejdioasei lor acţiuni. Dar în zadar; odată cu Uncas dispăruse orice urmă a celor întâmplate şi orice veste despre soarta lor.

Chinuit de îndoială, Duncan uită de precauţiile ce-i fuseseră atât de des recomandate în timpul luptei şi nu şovăi să înainteze pe buza prăpastiei; dar nu putu distinge vreun semn dacă prietenii săi sunt în siguranţă ori dacă inamicii se apropie sau sunt ascunşi prin apropiere.

Pădurea care mărginea râul părea lipsită iarăşi de orice suflare a vieţii. În locul urletelor de mai înainte se auzea acum doar vuietul căderii de apă. O pasăre de pradă, cocoţată pe ramurile uscate ale unui pin putrezit, situat la oarecare distanţă, care părea că fusese spectatorul imobil al luptei, îşi luă zborul în acea clipă şi descrise în aer cercuri mari, după vreo pradă nevăzută. În acelaşi timp o gaiţă, al cărei ţipăt strident fusese acoperit de strigătele sălbaticilor, spintecă iarăşi liniştea, fericită că a fost lăsată în posesia domeniilor ei pustii. Aceste diferite semne ale singurătăţii făcură să pătrundă în inima lui Heyward o rază de îmbărbătare şi maiorul se simţi gata să întreprindă ceva, încrezător în sorţii izbânzii.

— Huronii nu se văd – spuse el apropiindu-se de David, care şedea pe un bolovan, cu spatele sprijinit de peretele de stâncă, încă năucit de lovitura pe care o primise. Să ne retragem în peşteră şi să lăsăm restul în grija Providenţei.

— Îmi aduc aminte doar că, împreună cu două doamne, am înălţat slavă lui Dumnezeu – zise maestrul de psalmodie – dar de atunci judecata cerului m-a pedepsit pentru păcatele mele, fiindcă pare-mi-se că m-a cuprins un somn care nu era somn, şi urechile mi-au fost sfâşiate de sunete discordante, de parcă natura şi-ar fi uitat armonia, iar timpul lumii acesteia şi-ar fi vestit sfârşitul.

— Sărmane! spuse Heyward. N-a lipsit mult ca sfârşitul vremii dumitale pământeşti să fi sunat într-adevăr. Hai, vino după mine! Te voi conduce într-un loc ferit, unde vei fi cruţat de orice alte sunete decât ale psalmodiei dumitale..

— Căderea aceasta de ape este ca o melodie – spuse David, apăsându-şi mâna pe frunte. Sunetele cascadei sunt dulci urechilor mele! Dar nu ştiu dacă nu mai plutesc încă în aer strigătele acelea confuze şi îngrozitoare, ca şi cum spiritele tuturor procleţilor...

— Nu, acum nu – îl întrerupse Heyward, nerăbdător – urletele acelor demoni au încetat şi sper că s-au retras. Acum este linişte deplină, nu se-aude decât apa fluviului. Intră deci în peşteră, unde vei putea cânta după pofta inimii!

David surâse melancolic, dar o sclipire de satisfacţie îi străluci în ochi când auzi această aluzie la scumpa lui vocaţie. Nu şovăi deloc să se lase condus într-un loc care să-i permită să-şi cânte psalmii şi, sprijinit de braţul maiorului, pătrunse în peşteră.

Prima grijă a lui Heyward – imediat după intrarea lor– a fost să mascheze deschizătura cu un maldăr de saxafrax; înapoia acestui slab meterez întinse păturile indienilor, ca s-o astupe şi mai bine. Acum, numai o slabă rază de lumină străbătea în grotă, prin cea de a doua ieşire, care era foarte strâmtă şi care – cum am spus-o – dădea pe un braţ al râului, ce se întâlnea cu celălalt puţin mai jos.

— Nu-mi place – spuse el, terminând de baricadat intrarea – acest

principiu al indienilor de a înceta lupta în cazurile ce li se par desperate. Principiul nostru spune că speranţa să nu piară cât mai e viaţa; asta e în orice caz o maximă care se potriveşte mai bine cu firea soldatului. Cât despre dumneata, Cora, nu e nevoie să-ţi adresez cuvinte de încurajare; dârzenia şi judecata dumitale ştiu ce are de făcut o fată în aceste împrejurări. Dar n-am putea face cumva să uscăm lacrimile dumnişoarei care-ţi plânge la piept?

— Sunt mai liniştită, Duncan – spuse Alice, desprinzân-du-se din braţele surorii sale şi încercând sa pară liniştită, cu toate că obrajii îi erau scăldaţi în lacrimi. Acum sunt mult mai liniştită. În acest loc singuratic nu avem desigur a ne teme de nimic; cine ne-ar putea descoperi? Să ne punem nădejdea în aceşti oameni inimoşi, care s-au expus la atâtea primejdii ca să ne poată ajuta!

— Scumpa noastră Alice vorbeşte acum ca o adevărată fiică a lui Munro! spuse Heyward, înaintând şi strângându-i mâna. Cu asemenea exemple de curaj, orice bărbat ar roşi dacă nu s-ar purta ca un erou! Le conduse apoi în fundul peşterii şi strânse cu putere în mână pistolul, în timp ce încruntarea sprâncenelor arăta că era hotărât la orice. Dacă năvălesc huronii, nu vor pătrunde aici chiar aşa uşor cum cred ei – murmură el. Şi, sprijinindu-se de stâncă, aşteptă desfăşurarea evenimentelor, cu ochii mereu aţintiţi asupra singurei ieşiri a adăpostului lor.

O linişte îndelungată urmă ultimelor cuvinte ale maiorului. Aerul proaspăt al dimineţii pătrunsese în grotă, şi influenţa lui binefăcătoare produsese un fericit efect asupra sufletului celor asediaţi.

Fiecare clipă care se scurgea, fără a aduce cu ea semnele unor noi primejdii, le aprindea în inimă pâlpâirea de speranţă care licărea în fiecare, cu toate că nici unul dintre ei nu îndrăznea să împărtăşească celorlalţi o nădejde pe care clipa următoare ar fi putut-o spulbera.

Numai David părea străin de aceste emoţii. O rază de lumină, pornită din strâmta ieşire a peşterii, îl arăta foarte ocupat cu răsfoirea cărţuliei lui, ca şi cum ar fi căutat un psalm mai potrivit cu situaţia de acum. Probabil că se hotărâse să ia de bune cele spuse de maior, când îl adusese în peşteră. În sfârşit, strădania lui îşi obţinu recompensa. Fără apologie, fără explicaţie, exclamă deodată cu glas tare:

— „Insula Wight”[28] – suflă în ciudatul lui diapazon, îşi încercă glasul prin câteva sunete surde, pentru a-şi găsi tonul just, şi vocea-i armonioasă purcese apoi întru cântarea pe care o anunţase.

— Nu-i primejdios? întrebă Cora, întorcându-şi brusc ochii negri către maior.

— Bietul om! spuse Heyward. Vocea îi e prea slabă ca să poată străbate zgomotul cascadei. Să-l lăsăm deci să se consoleze în felul lui, dat fiind că nu e niciun risc.

— „Insula Wight”! repetă David, privind în jurul lui demn şi

mândru, de parcă s-ar fi aflat printre şcolarii lui. Este o arie frumoasă şi are cuvintele foarte solemne. Să o intonăm deci cu tot respectul cuvenit!

După ce-şi îngădui un moment de tăcere, desigur în scopul de a atrage şi mai mult atenţia auditorilor săi, cântăreţul începu să cânte, mai întâi cu glas scăzut, apoi din ce în ce mai ridicat, încât peştera se umplu de sunete armonioase. Melodia, pe care slăbiciunea vocii o făcea parcă mai mişcătoare, îi cuceri încetul cu încetul pe cei ce o ascultau, făcându-i să treacă cu vederea proasta traducere a textului pe care Gamut îl alesese cu atâta grijă. Alice îşi şterse lacrimile fără să-şi dea seama şi-şi opri ochii înduioşaţi asupra palidului cântăreţ, cu o încântare sinceră pe care nu căuta s-o ascundă. Cora surâse aprobator la eforturile pioase ale aceluia care purta numele poetului iudeu, în vreme ce Heyward, părăsindu-şi o clipă veghea, admira deopotrivă entuziasmul scânteietor din privirile cântăreţului şi strălucirea atât de dulce din ochii încă umezi ai tinerei Alice.

Muzicantul îşi dădu seama de interesul pe care-l trezea. Amorul lui propriu, satisfăcut, îi dădu noi puteri, şi vocea lui îşi recâştigă volumul şi bogăţia, fără a pierde nimic din dulceaţă. Bolţile peşterii răsunau de aceste sunete melodioase, când un strigăt îngrozitor îl făcu să amuţească, de parcă cineva i-ar fi pus deodată un căluş.

— Suntem pierduţi! strigă Alice, aruncându-se în braţele Corei.

— Încă nu, încă nu! spuse Heyward tulburat. Strigătul sălbaticilor vine din centrul insulei; a fost probabil pricinuit de vederea tovarăşilor lor morţi. Noi nu suntem descoperiţi şi putem încă spera.

Oricât de slabă ar fi fost speranţa dată de Duncan, ea fu binevenită, fiindcă vorbele lui le făcură pe cele două surori să-şi dea seama că pot să aştepte desfăşurarea evenimentelor în linişte. Alte strigăte urmară, şi în curând se auziră glasurile sălbaticilor care acum ajunseseră pe stânca de deasupra celor două peşteri. Văzduhul continua să răsune de urlete, pe care numai omul le poate produce şi numai când este în cea mai completă stare de barbarie.

În curând aceste zgomote înfricoşătoare se porniră din toate părţile; unii îşi chemau tovarăşii de pe marginea apei, alţii le răspundeau de sus, de pe stâncă. Câteva strigăte răsunară în vecinătatea crăpăturii ce despărţea cele două peşteri. Ele se amestecau cu altele pornite dinspre râpa în care acum coborâseră câţiva huroni. Într-un cuvânt, aceste urlete înfricoşătoare se înmulţeau şi se apropiau din ce în ce, astfel încât cele patru persoane refugiate în grotă simţiră mai mult ca niciodată că trebuie să păstreze cea mai mare linişte.

În mijlocul acestui tumult se auzi un strigăt de triumf, la o mică distanţă de intrarea mascată cu ramuri de saxafrax. Atunci Heyward, convins că se descoperise această ieşire, îşi pierdu orice speranţă. Dar se linişti auzindu-i pe sălbatici alergând spre locul unde vânătorul îşi

ascunsese puşca, ce, din întâmplare, fusese găsită. Acum chiar putea distinge câte ceva din ceea ce-şi spuneau huronii, fiindcă sălbaticii rosteau şi cuvinte împrumutate din limba vorbită în Canada. Mai multe glasuri strigară în acelaşi timp: „La Longue-Carabine!" şi ecourile repetară acest nume dat unui celebru vânător, care servea îndeobşte ca cercetaş în tabăra engleză. Astfel Heyward află abia acum cine-i fusese călăuza.

Cuvintele: „La Longue-Carabine! Carabină-Lungă!" treceau din gură în gură, şi toată haita năvălitorilor părea că se adunase în jurul unui trofeu care indica moartea stăpânului acelei faimoase flinte. După o consfătuire zgomotoasă, întreruptă adesea de izbucniri de o bucurie sălbatică, huronii se despărţiră şi alergară în toate părţile, făcând să răsune văzduhul de numele acelui inamic despre care Heyward înţelese, după unele crâmpeie de cuvinte, că sperau să-i găsească şi leşul în vreo crăpătură de stâncă.

— Acum e momentul cel mai grav! şopti el încet de tot celor două surori care tremurau. Dacă această grotă scapă cercetărilor lor, suntem salvaţi. În orice caz, după cele ce spuneau, suntem siguri că prietenii noştri nu le-au căzut în gheare şi putem spera că în două ore Webb ne va trimite ajutor.

Câteva minute se scurseră într-o tăcere plină de nesiguranţă şi totul anunţa că sălbaticii îşi continuau cercetările cu sporită atenţie. De mai multe ori îi auziră trecând prin defileul strâmt care despărţea cele două peşteri; aceasta se putea recunoaşte după foşnetul frunzelor care se rupeau sub picioarele lor. În sfârşit, grămada adunată de Heyward fu împinsă la o parte şi o rază de lumină pătrunse, dintr-acolo, în grotă. Cora strânse pe Alice la piept, cuprinsă de groază, şi Duncan se ridică cu iuţeala fulgerului. Strigăte puternice izbucniră şi din peştera vecină. Huronii o descoperiseră în sfârşit şi intraseră şi acolo, iar după numărul glasurilor ce se auzeau, părea că toată trupa se strânsese aici sau se îngrămădise la intrare.

Cele două peşteri erau la distanţă atât de mică una de alta, încât maiorului i se păru imposibil să nu li se descopere ascunzătoarea. Mânat de acest gând cumplit, se repezi spre bariera fragilă, care nu-i despărţea decât cu câţiva paşi de inamicii săi înverşunaţi; se apropie chiar de mica deschizătură pe care o făcuse întâmplarea şi-şi lipi de ea ochiul, ca sa observe mişcările sălbaticilor.

Chiar lângă braţul său se afla un indian de o statură colosală; părea că vocea lui da ordinele pe care ceilalţi le executau. Puţin mai departe văzu prima peşteră plină de huroni. Năvălitorii scotoceau prin toate cotloanele, cu cea mai scrupuloasă luare-aminte. Sângele care cursese din rana lui David înroşise grămada de frunze de saxafrax pe care fusese culcat. Descoperind-o, indienii scoaseră strigăte de bucurie, asemănătoare urletelor unei haite de câini care regăseşte pista

pierdută. Imediat începură să dea la o parte ramurile, ca să vadă dacă nu ascundeau pe duşmanul atât de urât şi temut de ei. Fără să ştie, ei le aruncau în intervalul care despărţea cele două peşteri. Un războinic cu un chip înspăimântător se apropie de şef, ţinând în mână un braţ din aceste ramuri, şi îi arătă cu un aer de triumf urmele de sânge de care erau acoperite, pronunţând cu vioiciune câteva fraze. Heyward le ghici înţelesul, auzind repetându-se de mai multe ori cuvintele „La Longue-Carabine". Indianul azvârli ramurile pe care le ţinea în mână, tot peste grămada aşezată de maior în faţa intrării celei de a doua peşteri şi astupă lumina ce pătrundea prin deschizătură. Tovarăşii săi, imitându-l, aruncară tot acolo ramurile pe care le luau din prima peşteră şi întăriră astfel fără voie siguranţa acelora care se refugiaseră în cea de a doua, căci nimeni nu se mai putea gândi sa dea la o parte un morman de mărăcini, despre care fiecare huron credea că sunt aruncate de ceilalţi în timpul cercetărilor.

Pe măsură ce păturile întinse acolo erau împinse de ramurile îngrădite într-o masă compactă, Duncan respira mai uşurat. În vârful picioarelor se îndreptă spre locul din centrul peşterii, de unde putea să vadă ieşirea către râu. Indienii păreau că renunţaseră să mai caute; se auzea cum ieşeau din peşteră spre locul unde acostaseră; urletele lor desperate arătau că se adunaseră iar în jurul cadavrelor camarazilor ucişi.

Abia atunci maiorul se întoarse spre cele două femei; cât durase acest scurt răstimp de pericol iminent se temuse ca nelinişstea zugrăvită pe chipul său să nu alarmeze şi mai mult pe cele două tinere, care erau şi aşa destul de îngrozite.

— Au plecat, Cora – şopti el. Alice, au fugit pe drumul pe care au venit. Suntem salvaţi! Să mulţumim cerului, căci numai el ne-a putut scăpa de aceşti duşmani nemiloşi.

— Rog pe bunul Dumnezeu să primească fierbinţile mele mulţumiri! spuse Alice, smulgându-se din braţele surorii sale şi aruncându-se în genunchi, pe stâncă. Pe bunul Dumnezeu, care a cruţat lacrimile unui tată încărunţit şi a salvat viaţa acelora pe care-i iubesc atât!

Heyward şi Cora – mai stăpână pe sine decât sora ei – priviră cu înduioşare această manifestare emoţionantă şi maiorul se gândi că niciodată evlavia nu s-a arătat sub o formă mai seducătoare decât în rugăciunile Alicei. Ochii îi străluceau de focul recunoştinţei, obrajii săi redobândiseră toată prospeţimea, şi pe chipul ei se putea citi cât era de mişcată. Dar când începu ruga, cuvintele parcă-i îngheţaseră; o paloare de moarte îi acoperi chipul, iar privirea-i deveni fixă şi plină de spaimă; mâinile încleştate, pe care le ridicase spre cer, arătară către ieşirea ce da spre râu şi tot corpul începu să-i tremure. Ochii lui Heyward urmăriră imediat direcţia mâinilor Alicei şi pe pragul intrării peşterii zări un om cu chipul sălbatic şi feroce. În acea clipă recunoscu

pe mişelul lor însoţitor; era Vulpea-Şireată.

În acest moment de surpriză şi groază, maiorul nu-şi pierdu cumpătul. După înfăţişarea indianului îşi dădu seama că ochii lui, obişnuiţi cu lumina zilei, nu străbătuseră încă întunericul care domnea în peşteră. Crezu chiar că, retrăgându-se cu cele două femei într-un colţ mai întunecos decât acela unde se afla David, ar putea scăpa privirilor trădătorului. Dar o expresie de crudă satisfacţie se zugrăvi deodată pe chipul sălbaticului. Era prea târziu; fuseseră descoperiţi.

Maiorul nu putu suporta expresia brutală şi triumfătoare care dovedea că totul era pierdut; neascultând decât de ura sa şi gândindu-se numai cum să ucidă pe acest perfid duşman, îşi descărcă pistolul în direcţia mişelului. Împuşcătura răsună ca o erupţie de vulcan, şi când curentul din peşteră risipi fumul, în locul unde zărise pe indian Heyward nu mai văzu pe nimeni. Alergă la deschizătură şi-l văzu pe trădător strecurându-se îndărătul unei stânci care-l făcu nevăzut.

O linişte adâncă urmă detunăturii, ce li se păru indienilor că iese din măruntaiele pământului. Dar după ce Vulpea scoase un chiot lung de bucurie, un urlet general îi răspunse: toţi tovarăşii săi se adunară iar, se înapoiară în defileul care despărţea peşterile şi, înainte ca Heyward să aibă timp să-şi revină din consternare, bariera slabă de saxafrax fu dată peste cap, sălbaticii se repeziră în grotă şi, apucând pe cei patru călători ce se aflau acolo, îi târâră afară, în mijlocul huronilor triumfători.

CAPITOLUL X

Mi-e teamă ca mâine dimineaţă să nu
dormim la fel de mult, pe cât am ve-

gheat noaptea trecută.

SHAKESPEARE
(Visul unei nopţi de vară)

De îndată ce Duncan îşi reveni din şocul provocat de această neaşteptată nenorocire, începu să observe chipurile şi modul de comportare al celor ce-i capturaseră. Indienii, contrar obiceiului lor de a-şi sărbători nebuneşte triumful, respectau nu numai pe cele două surori înmărmurite de spaimă, ci chiar pe dânsul. Deşi costumul său militar şi mai ales epoleţii atrăseseră atenţia câtorva indivizi care întinseseră de mai multe ori mâna, cu ochii sclipind de dorinţa de a-şi însuşi aceste podoabe, un ordin al şefului, rostit pe un ton autoritar, îi oprise, şi Heyward se convinse că aveau un motiv special de a-i cruţa, cel puţin deocamdată.

În vreme ce doar câţiva dintre cei mai tineri dădeau asemenea semne de deşartă slăbiciune, războinicii mai experimentaţi continuau să exploreze cu luare-aminte cele două peşteri, scotocind prin toate crăpăturile stâncilor, iar înfăţişarea lor arata că roadele victoriei obţinute nu-i mulţumiseră. Fiindcă nu putuseră totuşi descoperi victimele pe care doreau să se răzbune, sălbaticii se apropiară de cei doi bărbaţi şi îi întrebară răstit, într-o franceză stâlcită, unde era cel numit Carabină-Lungă. Duncan se prefăcu a nu înţelege întrebările lor repetate, iar David, care nu ştia boabă franţuzeşte, nici nu mai trebui să se prefacă. În sfârşit, obosit de insistenţele lor şi temându-se să nu-i scoată din sărite prin tăcerea lui încăpăţânată, căută din ochi pe Magua, care ar fi putut servi ca interpret, hotărându-se să răspundă acestui interogatoriu care devenea din clipă în clipă tot mai insistent şi mai ameninţător.

Purtarea acestui sălbatic se deosebea izbitor de aceea a tovarăşilor lui. Nu luase parte în niciun fel la noile cercetări făcute după capturarea celor patru prizonieri şi – în timp ce câţiva huroni, pe care setea de jaf îi făcuse să scotocească prin raniţa cercetaşului, îşi împărţeau acum cele câteva boarfe sărăcăcioase – aşezat la o oarecare distanţă îndărătul celorlalţi, Vulpea-Şireată părea atât de liniştit, atât de satisfăcut, încât era evident că cel puţin în ceea ce-l privea obţinuse prin trădarea lui tot ce dorise să câştige. Când ochii maiorului întâlniră privirile tăioase, deşi calme, ale călăuzei sale, le evită cu scârbă; simţind însă nevoia să-şi ascundă dispreţul într-un astfel de moment, făcu un efort şi-i adresă cuvântul:

— Vulpea-Şireată este un războinic prea viteaz – îi spuse dânsul, stăpânindu-se – ca să refuze să explice unui om neînarmat ce vor de la el aceia al căror prizonier este.

— Vor să ştie unde este vânătorul care cunoaşte toate cărările

pădurilor – răspunse Magua într-o engleză stricată, rânjind şi apâsându-şi mâna pe frunzele de saxafrax cu care-şi bandajase rana proaspătă de la umăr. Carabină-Lungă! adăugă el. Puşca lui e bună, ochiul nu i se închide niciodată, dar, ca şi puşca cea mică a şefului alb, nu are nicio putere asupra Vulpei-Şirete.

— Le Renard este prea viteaz – spuse Heyward – ca să se gândească la loviturile primite în război sau la mâna care i le-a dat.

— Eram oare în război – replică Magua – când indianul ostenit se odihnea pe trunchiul unui stejar, ca să-şi guste turta? Cine a umplut tufişurile cu duşmani la pândă? Cine a tras cuţitul? Cine avea pacea în vorbă şi sângele în suflet? Spus-a oare Magua că securea războiului este dezgropată? Şi el a dezgropat-o?

Heyward nu îndrăzni să-şi contrazică acuzatorul, rea-mintindu-i de trădare, dar nu voi nici să-şi înfrâneze dispreţul, cerându-i scuze. De aceea tăcu. Pe de altă parte, Magua păru că nu vrea să continue discuţia. Se aşeză din nou pe stânca de pe care se ridicase adineauri. Dar strigătul: „La Longue-Carabine!" izbucni de îndată ce sălbaticii, neliniştiţi, îşi dădură seama că această scurtă convorbire s-a terminat.

— Îi auzi? rosti Magua nepăsător. Huronii roşii cer viaţa lui Carabină-Lungă sau, de nu, vor vărsa sângele acelora care-l ascund!

— A scăpat, a fugit departe – răspunse maiorul.

Magua surâse dispreţuitor.

— Când omul alb moare – spuse el – se crede scăpat, dar pieile-roşii ştiu cum să chinuiască şi sufletul vrăjmaşului lor. Unde-i este hoitul? Arată-le huronilor scalpul lui.

— N-a murit, a fugit.

— Este el pasăre, să-şi poată lua zborul când vrea? întrebă indianul, scuturând capul neîncrezător. E peşte, să poată înota pe sub apă? Şeful alb citeşte în cărţile lui şi crede că huronii n-au judecată.

— Fără să fie peşte, Carabină-Lungă poate înota cum zici. După ce şi-a terminat praful de puşcă, s-a aruncat în curentul apei, care l-a dus departe, în timp ce ochii huronilor erau acoperiţi de un nor.

— Şi pentru ce şeful alb n-a făcut ca el? De ce a rămas? El e o piatră care merge la fundul apei, sau părul îi arde capul? Vrea să fie scalpat?

— Dacă tovarăşul tău, care şi-a pierdut viaţa în prăpastie, ar putea să-ţi răspundă, ţi-ar spune că nu sunt o piatră – răspunse maiorul, crezând că trebuie să facă uz de acest stil ostentativ, care stârneşte totdeauna admiraţia sălbaticilor. Oamenii albi socotesc însă că numai laşii îşi părăsesc femeile.

Magua murmură printre dinţi câteva cuvinte de neînţeles şi apoi spuse:

— Şi delawarii ştiu să înoate tot aşa bine cum ştiu să se strecoare printre buruieni? Unde este Şarpele-cel-Mare?

Huronul rostise numele în canadiană: Le Gros-Serpent. Heyward îşi dădu seama că inamicii săi cunoşteau chiar mai bine decât el pe cei doi sălbatici care îi fuseseră tovarăşi de primejdie.

— A plecat tot pe apă-n jos – răspunse el în silă.

— Dar Le Cerf-Agile nu e aici?

— Nu ştiu cine-i Cerbul-cel-Sprinten – replică maiorul, căutând să câştige timp.

— Uncas – spuse Magua, pronunţând acest nume delawar chiar cu mai mare greutate decât cuvintele engleze. „Bounding Elk" este numele cu care omul alb îl cheamă pe tânărul mohican.

— Nu ne putem înţelege! răspunse Heyward, dorind să prelungească discuţia. Cuvântul elk înseamnă elan; acela de deer căprioară; cerb se spune stag.

— Da, da – murmură indianul, vorbind singur în limba sa. Feţele-Palide sunt nişte femei limbute; au mai multe cuvinte pentru acelaşi lucru, în timp ce o piele-roşie vorbeşte o dată şi bine. Adresându-se atunci maiorului în engleza sa stricată, îi justifică numele pe care canadienii îl dăduseră tânărului mohican: Căprioara e sprintenă, dar slabă – spuse el. Elanul şi cerbul sunt sprinteni, dar şi puternici. Fiul Şarpelui-cel-Mare se cheamă de aceea „Le Cerf-Agile". A sărit peste râu, în pădure?

— Daca vorbeşti de tânărul delawar – răspunse Heyward – află că şi el a plecat pe firul apei.

Cum pentru un indian nu era nimic neverosimil în acest fel de a fugi, Magua se arătă mai încrezător. El admise chiar că cele auzite sunt adevărate, cu o grabă care era o nouă dovadă a puţinei importanţe pe care el personal o arăta capturii acestor indivizi. Dar

tovarăşii. săi nu erau de aceeaşi părere.

Huronii aşteptară rezultatul acestei scurte convorbiri în cea mai mare linişte, cu răbdarea care caracterizează pe sălbatici. Când Heyward tăcu, toţi ochii se îndreptară spre Magua, cerându-i în acest mod expresiv rezultatul celor discutate. Indianul întinse braţul spre râu şi câteva cuvinte adăugate acestui gest au fost de ajuns pentru a-i face să înţeleagă ce se întâmplase cu aceia pe care voiau să se răzbune.

Vestea se răspândi printre ei imediat, şi huronii scoaseră urlete înfricoşătoare, care arătau cât de furioşi erau că victimele le scăpaseră. Unii alergau ca nişte nebuni, dând din mâini; alţii scuipau în râu, ca pentru a-l pedepsi că a favorizat evadarea fugarilor, lipsindu-i pe învingători de drepturile lor legitime; ceilalţi, şi nu erau din cei mai puţin de temut, aruncau priviri nemiloase spre captivii aflaţi în puterea lor, părând că-i opreşte de la o răzbunare cruda numai obişnuinţa lor de a-şi stăpâni pornirile. Erau şi unii care însoţeau acest limbaj mut cu gesturi ameninţătoare, neînduplecaţi nici de făpturile firave, nici de frumuseţea celor două fete. Unul dintre ei merse chiar până acolo, încât apucă cu o mână părul lung şi frumos de pe umerii Alicei, în timp ce altul, rotind un cuţit deasupra capului, părea că arată în ce chip îngrozitor ar putea-o lipsi de aceasta minunată podoabă.

Tânărul maior nu putu suporta acest gest înfricoşător şi, cu un efort pe cât de desperat, pe atât de inutil, încercă să sară în ajutorul Alicei; dar mâinile îi erau legate la spate şi la prima mişcare simţi mâna grea a şefului indian strângându-i umărul ca o menghine. Convins că o rezistenţă inutilă n-ar putea decât să-i întărâte şi mai mult pe huroni, se supuse sorţii şi căută să dea puţin curaj bietelor fete, explicându-le că sălbaticii obişnuiau să-i înfricoşeze pe cei pe care n-aveau intenţia să-i execute.

Încercând să consoleze şi să liniştească pe cele două surori, Heyward nu era însă atât de naiv să se amăgească singur. El ştia că autoritatea unui şef indian se sprijinea pe temelii foarte puţin solide, fiind datorată mai mult unei superiorităţi fizice decât unei raţiuni morale. Primejdia trebuia deci cântărită în proporţie cu numărul sălbaticilor care-i înconjurau. Ordinul cel mai categoric al celui ce părea şeful lor putea fi călcat în fiecare clipă, de primul indian care, în furia lui răzbunătoare, ar fi vrut să-i aducă jertfă spiritului unui prieten sau părinte. Cu tot calmul aparent şi cu tot curajul lui, inima îi era strânsă de deznădejde şi de teama morţii ori de câte ori vedea pe câte unul apropiindu-se de cele două nefericite surori sau aţintind priviri întunecate asupra unor fiinţe care nu erau câtuşi de puţin în stare să se apere.

Temerile sale se mai potoliră totuşi când îl văzu pe şef chemându-şi

în jurul lui războinicii, la un fel de consiliu de război. Consfătuirea nu dură prea mult, iar hotărârea luată păru unanimă. Gesturile celor care vorbeau erau îndreptate înspre tabăra lui Webb şi păreau a arăta că se tem de un atac dinspre partea aceea. Probabil că acesta fusese motivul grabei lor atât de agitate.

În timpul scurtelor dezbateri, Heyward avu răgazul să admire prudenţa cu care huronii îşi efectuaseră debarcarea după încetarea ostilităţilor.

S-a spus mai înainte că jumătate din acea mică insulă era o stâncă, la poalele căreia se aflau câteva trunchiuri de copaci împinşi de ape. Ei au ales acest punct pentru coborâre, probabil după ce duseseră barca prin pădure, ocolind cataracta; au pus în ea armele şi muniţiile şi, în timp ce doi sălbatici mai cu experienţă aveau misiunea să o conducă împreună cu şeful, ceilalţi i-au urmat înot. Debarcară deci chiar în locul unde fusese răpus unul dintre primii sosiţi, dar acum aveau avantajul că erau în număr mult mai mare şi aveau arme de foc. Era neîndoios că aceasta fusese ordinea stabilită pentru sosire, pentru că era respectată şi la plecare. Transportară barca pe uscat, de la o extremitate la alta a insulei, şi o lansară în apă aproape de platforma unde vânătorul îşi călăuzise tovarăşii.

Cum orice protestări erau inutile şi rezistenţa imposibilă, Heyward se supuse şi intră în barcă de îndată ce primi ordin, urmat de cele două surori şi de David, care nu se trezise din uimire. Apoi se instală cârmaciul, şi barca porni, urmată înot de ceilalţi sălbatici. Huronii nu cunoşteau nici întortocherile, nici stâncile ascunse sub apa acestui râu, dar erau destul de pricepuţi în acest fel de navigaţie, ca să nu comită vreo greşeală şi să observe obstacolele primejdioase. Fragila luntre înaintă uşor de-a lungul curentului iute, şi în câteva minute prizonierii coborâră pe ţărmul de miazăzi al fluviului, aproape în faţa locului unde se îmbarcaseră în seara precedentă.

Indienii se sfătuiră iarăşi, la fel de repede ca mai înainte, în timp ce câţiva plecară să caute caii, ale căror nechezaturi înspăimântate contribuiseră probabil la descoperirea stăpânilor lor. Atunci trupa se împărţi: şeful încălecă pe calul maiorului şi, urmat de cea mai mare parte a oamenilor săi, trecu râul şi dispăru în pădure, lăsând prizonierii sub paza a şase sălbatici, în fruntea cărora se afla Vulpea-Şireată. Această situaţie neaşteptată îl nelinişti din nou pe Heyward.

Atitudinea stăpânită, destul de neobişnuită la aceşti sălbatici, îl făcuse să creadă că sunt ţinuţi prizonieri, spre a fi predaţi lui Montcalm. Cum închipuirea celor aflaţi în primejdie este mereu trează atunci când este înviorată de vreo speranţă, oricât de slabă sau îndepărtată, Duncan se gândise chiar că generalul francez ar fi putut miza pe dragostea de părinte a lui Munro, socotind că ar fi mai tare decât aceea faţă de ţară. Căci deşi Montcalm era considerat ca un

ostaş întreprinzător şi plin de curaj, era cunoscut şi ca foarte iscusit în acele şiretlicuri politice, care nu respectă totdeauna regulile moralei şi care dezonorau în acea epocă întreaga diplomaţie europeană.

Toate aceste ingenioase presupuneri erau răsturnate acum de purtarea huronilor. Era evident că şeful şi aceia care-l urmaseră se îndreptau către extremitatea Horicanului şi că nu se mai puteau aşteptau la altceva decât să rămână captivi în mâinile sălbaticilor. Dorind să iasă cu orice preţ din această crudă nesiguranţă, se gândi să încerce puterea banului. Îşi stăvili repulsia şi, întorcându-se către Magua, care luase aerul şi glasul unui om ce trebuia acum să poruncească celorlalţi, îi spuse pe un ton amical, prin care ar fi vrut să-şi arate încrederea:

— Aş voi să adresez câteva cuvinte lui Magua, dar nu se cuvine să fie auzite decât de un şef mare ca el.

Indianul se întoarse, îl privi cu dispreţ şi îi răspunse:

— Vorbeşte, copacii n-au urechi!

— Dar huronii nu sunt surzi, şi cuvintele care trec prin urechile marilor oameni ai unei naţiuni ar putea zăpăci pe tinerii războinici. Dacă Magua nu vrea să asculte, ofiţerul regelui va şti să păstreze tăcerea.

Sălbaticul dădu cu nepăsare câteva ordine tovarăşilor săi, care strângeau cu stângăcie şeile cailor celor două surori şi, despărţindu-se câţiva paşi de ei, făcu un gest precaut prin care indica lui Heyward să-l urmeze.

— Acum vorbeşte – spuse el – dacă sunt cuvinte pe care Vulpea-Şireată le poate auzi!

— Le Renard-Subtil a dovedit că este vrednic de numele pe care i l-au dat părinţii săi canadieni – rosti maiorul. Recunosc acum că a procedat înţelepţeşte: văd tot ce a făcut ca să ne slujească şi nu-l voi uita când va sosi ora răsplătirii. Da, Vulpea-Şireată a dovedit că este nu numai un mare luptător, un mare şef în consiliu, dar ştie şi cum să-şi păcălească duşmanii.

— Dar ce-a făcut Vulpea-Şireată? întrebă indianul cu răceală.

— Ce-a făcut? răspunse Heyward. A văzut că pădurile sunt pline de trupe inamice, prin care nu putea să treacă nici şarpele fără să cadă în vreo capcană, şi s-a prefăcut că a greşit drumul, ca să-i ocolească pe huroni; apoi a lăsat să se creadă că se întoarce la ai săi, la cei care l-au gonit ca pe un câine din wigwamurile lor, pentru a le recâştiga încrederea; şi atunci când ne-am dat în sfârşit seama de planul lui, nu l-am ajutat oare cum trebuie şi ne-am purtat în aşa fel, încât să-i facem pe huroni să creadă că omul alb a crezut că prietenul său, Vulpea, este duşmanul lui? Nu sunt acestea adevărate? Şi când Vulpea, prin prudenţa lui, a închis ochii şi a astupat urechile huronilor, nu i-a făcut el să uite că a fost silit de ei să se refugieze la

tribul Mohawk? Cine i-a sfătuit să plece în goană în părţile de miazănoapte şi să lase Vulpea cu prizonierii pe ţărmul de miazăzi al fluviului? Şi acum se va întoarce şi va conduce pe cele două fiice la tatăl lor, bogatul scoţian cu părul cărunt. Da, da, Magua, am văzut toate astea şi m-am şi gândit la felul cum trebuie răsplătită prudenţa şi cinstea ta. Mai întâi, comandantul fortului William-Henry va fi generos cum trebuie să fie un şef atât de mare pentru un asemenea serviciu. Medalia[29] pe care o poartă Magua va fi de aur, nu de cositor; cornul lui va fi totdeauna plin de praf de puşcă; dolarii care-i vor suna în buzunare vor fi la fel de mulţi câte pietricele sunt pe malurile Horicanului; şi cerbii vor veni să-i lingă mâna, căci îşi vor da seama că nu vor putea scăpa de puşca cea lungă ce i se va da. Cât despre mine, nu ştiu cum să întrec dărnicia scoţianului, dar şi eu… da… eu voi….

— Ce va da şeful cel tânăr care a venit dinspre soare-răsare? întrebă indianul, văzând pe Heyward şovăind în alegerea ultimelor promisiuni din cele ce aprind în chip cât mai viu dorinţele unui indian.

— Va face să curgă în faţa wigwamului lui Magua un râu de apă de foc[30], adusă din insulele de peste marele lac sărat, astfel că inima marelui şef va fi mai uşoară ca penele păsării-muscă şi suflarea lui mai dulce ca mireasma florilor.

Magua ascultase cu adâncă tăcere discursul insinuant şi abil al lui Duncan, care dăduse aceste explicaţii pe îndelete, ca să producă mai multă impresie. Când maiorul vorbise de presupusa stratagemă pe care a folosit-o indianul ca să-şi înşele propria naţie, acesta a luat un aer de gravitate prudentă. Când a făcut aluzie la injuriile pe care le bănuia că au silit pe huron să se îndepărteze de-ai lui, văzu strălucind în ochii lui Magua o sclipire de o atât de nestăvilită ferocitate, încât crezu că a atins coarda sensibilă; şi când ajunse la partea din discursul său prin care căuta să-i aţâţe lăcomia, după cum voise să-i zgândăre dorul de răzbunare, obţinu o deosebită atenţie de la ascultătorul lui. Întrebarea pe care i-o pusese Vulpea îi fusese adresată cu tot calmul şi întreaga demnitate a unui indian; dar era uşor de văzut, după expresia şireată a trăsăturilor sale, că el se gândea mai mult la răspunsul pe care trebuia să-l dea.

După câteva momente de cugetare, huronul duse o mână la frunzele care-i serveau de bandaj şi întrebă iarăşi, cu o urmă de enervare:

— Prietenii fac astfel de semne?

— Crezi că La Longue-Carabine ar fi lăsat în trupul unui duşman un semn atât de uşor?

— Dar delawarii se strecoară ca şerpii printre mărăcini, ca să-i învenineze tocmai pe cei pe care-i iubesc?

— Crezi că Şarpele-cel-Mare s-ar fi lăsat auzit de urechi pe care el ar fi avut de gând să le asurzească?

— Şeful alb îşi aprinde iarba de puşcă în obrazul acelora pe care-i

socoate fraţi?

— Îşi greşeşte el vreodată ţinta când vrea să ucidă cu adevărat? replică Duncan, zâmbind cu sinceritate bine jucată.

Aceste întrebări şi răspunsuri s-au succedat repede şi fură urmate de câteva momente de tăcere. Duncan crezu că indianul ezită şi, ca să-şi asigure izbânda, reîncepu enumerarea tuturor recompenselor care i-ar fi acordate, dar acesta îl întrerupse printr-un gest expresiv.

— Ajunge! spuse el. Vulpea-Şireată este un şef înţelept şi vei vedea ce va face. Pleacă şi taci din gură. Când Magua va vorbi, va veni timpul să i se răspundă.

Observând că ochii indianului erau fixaţi cu un fel de nelinişte asupra tovarăşilor săi, Duncan se retrase imediat, ca să nu aibă aerul că a avut vreo înţelegere suspectă cu şeful lor. Magua se apropie de cai şi se prefăcu că este mulţumit de modul cum camarazii săi îi echipaseră. Apoi făcu semn maiorului să le ajute pe cele două surori să încalece, el servindu-se de limba engleză numai în ocazii importante şi indispensabile.

Nemaigăsind niciun pretext plauzibil de întârziere, Duncan, deşi împotriva dorinţei sale, ajută pe cele două fete deznădăjduite să urce pe cai şi încercă să aline temerile spunându-le încet şi în puţine cuvinte ce noi speranţe dobândise. Surorile tremurau de spaimă şi aveau desigur mare nevoie de această încurajare, căci abia mai îndrăzneau să ridice ochii, de teamă să nu întâlnească privirile fioroase ale acelora care deveniseră stăpânii destinului lor. Iapa lui David fusese luată de prima trupă, astfel că maestrul de canto şi Duncan fură siliţi să meargă pe jos. Situaţia aceasta nu-i păru totuşi de loc supărătoare lui David, care se gândi că ar putea profita făcându-i pe sălbatici să meargă mai încet. El întorcea mereu capul înspre fortul Edward, în speranţa zadarnică de a auzi în pădure vreun zgomot care să arate sosirea ajutorului de care aveau atât de urgentă nevoie.

Când totul fu pregătit, Magua dădu semnalul de plecare şi trecu în fruntea micului convoi. David mergea după el; rana îl durea mai puţin şi părea că acuma-şi dă perfect seama de neplăcuta situaţie în care se află. Urmau cole două surori, având alături pe maior. Indienii închideau convoiul fără a-i slăbi din ochi, clipă de clipă, pe cei patru preţioşi captivi.

Merseră astfel câtva timp într-o adâncă linişte, întreruptă doar de cele câteva cuvinte de mângâiere pe care maiorul le adresa când şi când celor două femei şi de desele exclamaţii pioase, prin care David îşi manifesta amărăciunea gândurilor cu o smerită resemnare. Înaintau spre sud, într-o direcţie aproape opusă drumului care ducea la fortul William-Henry. Acest fapt dădea de bănuit că Magua nu schimbase nimic din primele lui planuri, dar Heyward credea că cedase totuşi ofertelor lui ispititoare, ştiut fiind că drumul cel mai ocolit duce

totdeauna la ţelul său pe un indian, când trebuie să recurgă la viclenie.

Făcură astfel multe mile prin păduri fără sfârşit şi nimic nu da a înţelege că s-ar apropia capătul călătoriei. Maiorul cerceta adesea poziţia soarelui, ale cărui raze aureau ramurile copacilor, şi aştepta nerăbdător momentul când viclenia lui Magua i-ar permite să ia un drum mai potrivit cu speranţele lor. Uneori îşi închipuia că şiretul sălbatic, desperat că nu întâlneşte armata lui Montcalm, se îndrepta spre un loc cunoscut de el, situat pe graniţă, unde îşi instalase tabăra un distins ofiţer, care se bucura de favoarea celor şase naţiuni. Să fie încredinţat lui sir William Johnson i se părea o soluţie mult preferabilă aceleia de a fi împins până în deşertul Canadei; dar, înainte de a ajunge acolo, rămâneau încă de făcut multe leghe prin pădure, şi fiecare pas îl depărta mai mult de teatrul de operaţiuni, unde îl chemau onoarea şi datoria lui de soldat.

Numai Cora îşi aminti instrucţiunile pe care i le dăduse vânătorul la plecare şi de fiecare dată când se ivea ocazia întindea mâna să apuce o ramură, ca s-o frângă. Dar vigilența neobosită a indienilor făcea execuţia acestui plan tot atât de grea, pe cât de primejdioasă, şi întâlnind privirile sălbatice ale paznicilor se grăbi a le risipi bănuielile, renunţând definitiv la planul ei. Totuşi o dată, o singură dată, reuşi să rupă o ramură de sumac şi un gând fulgerător o făcu să lase să-i cadă o mănuşă, pentru a marca în mod vizibil trecerea lor. Această viclenie nu scăpă neobservată de huronul din imediata ei apropiere; el ridică mănuşa, i-o înapoie, rupse şi strivi ramura de sumac astfel încât să facă să se creadă că prin tufişul acela trecuse vreun animal sălbatic, şi duse mâna la tomahawk cu un gest atât de expresiv, încât Cora pierdu orice dorinţă de a lăsa după ea cel mai mic semn care să arate ce drum au urmat.

În realitate, caii puteau să lase pe pământ urmele copitelor; dar fiecare grup de huroni avusese grijă să-şi oprească câte doi cai, probabil tot în scopul de a induce în eroare pe cei care ar fi venit să le dea ajutor prizonierilor.

De douăzeci de ori simţise Heyward nevoia să strige pe căpetenia convoiului, dar chipul întunecat şi rezervat al sălbaticului îl descurajase. Tot timpul marşului, Magua nu s-a întors decât de două sau trei ori, ca să arunce o privire de şef asupra micului convoi, fără a rosti vreun cuvânt. Orientându-se numai după soare sau consultând poate acele semne cunoscute numai de agerimea indienilor, mergea cu pas sigur, aproape în linie dreaptă, în această pădure imensă, străbătută de mici văi, de înălţimi muntoase, de râuleţe şi râuri, şi chiar dacă poteca era bătută sau abia bănuită, ori o pierdeau cu totul, el nu încetinea iuţeala mersului şi pasul neobosit îi era la fel de sigur. De câte ori ridicau ochii, călătorii îl zăreau printre trunchiurile de

pini, mergând tot timpul cu pas egal şi cu fruntea sus. Pana cu care-şi împodobise capul îi flutura în vânt.

Acest marş rapid avea totuşi un ţel. După ce trecură printr-o vale în care şerpuia un râuşor, începură să urce un deal atât de râpos, încât cele două surori fură nevoite să descalece de pe cai. Când ajunseră pe culme, se aflau pe un podiş pustiu, presărat cu câţiva copaci. La umbra unuia dintre ei, Magua se întinse ca să-şi caute odihna de care întreaga trupă avea cea mai mare nevoie.

CAPITOLUL XI

De-l iert, să-mi fie seminţia blestemată!

SHYLOCK
(Neguţătorul din Veneţia)

Indianul alesese pentru haltă unul din dealurile abrupte, de formă piramidală, ca nişte înălţimi artificiale, atât de numeroase în Statele Unite. Acesta era destul de înalt, avea creştetul teşit şi coborâşul iute, dar una din părţi se deosebea printr-o neregularitate puţin obişnuită. Avantajele pe care le prezenta această înălţime ca loc de odihnă păreau a fi numai forma şi povârnişul ei, care făceau ca locul să fie greu de luat prin surprindere, iar apărarea lui mai uşoară. Dar cum Heyward, dat fiind timpul îndelungat ce trecuse de la cele întâmplate şi distanţa parcursă de atunci, nu mai spera ajutor, privea situaţia fără niciun interes şi nu-l preocupa decât grija faţă de nefericitele femei. Indienii scoseseră frâul de pe cei doi cai şi-i lăsaseră să pască puţina iarbă care creştea pe platou, apoi întinseseră dinaintea celor patru prizonieri, aşezaţi la umbra unui mesteacăn ale cărui ramuri se ridicau ca un acoperământ deasupra capetelor lor, nişte rămăşiţe din hrana luată din peşteră.

Cu toată iuţeala marşului, unul din indieni găsise prilejul să vâneze cu arcul un căprior. Până în momentul când s-au oprit, purtase animalul pe umeri. Acum tovarăşii săi, alegându-şi bucăţile care li se păreau mai gustoase, începură să manânce carnea crudă, în dispreţul total al artei culinare. Magua era singurul care nu participa la acest ospăţ neobişnuit; el şedea deoparte şi părea cufundat în gânduri.

Această cumpătare, atât de rară la un indian care are ce mânca, atrase atenţia maiorului. Tânărul crezu că huronul chibzuia asupra mijloacelor pe care le-ar putea întrebuinţa ca să înşele vigilenţa camarazilor săi şi să intre în posesia recompenselor promise. Dorind să-l ajute cu sfaturile sale în plăsmuirea planurilor ce-şi clădea şi să-l ispitească şi mai tare, se ridică, făcu ca din întâmplare câţiva paşi şi ajunse lângă huron, fără să aibă aerul că premeditase această mişcare.

— N-a mers Magua destul în faţa soarelui, ca să nu mai aibă a se teme de vreo primejdie dinspre canadieni? îl întrebă el, ca şi cum nu ar mai fi avut nicio îndoială de buna înţelegere care exista între ei. Nu este mai bine ca şeful fortului William-Henry să-şi revadă fiicele mai înainte ca o altă noapte sa-i împietrească inima de durerea că le-a pierdut şi să-l facă poate mai puţin darnic?

— Oare Feţele-Palide îşi iubesc mai puţin copiii ziua ca noaptea? întrebă pe un ton rece indianul.

— Câtuşi de puţin! răspunse Heyward, grăbindu-se să repare greşeala pe care se temea că a făcut-o. Omul alb poate uita şi adeseori uită şi pe aceia cărora le-a făgăduit iubirea eternă, dar iubirea unui părinte pentru copilul său nu moare decât odată cu el.

— E atât de duioasă inima bătrânului şef alb – întrebă Magua – încât să ducă într-atâta dorul copiilor pe care-i are cu femeile lui? Ştiu că-i din cale afară de aspru cu războinicii săi şi are ochi de piatră.

— Este sever cu cei leneşi şi răi – spuse maiorul – dar este drept şi omenos faţă de cei care se poartă bine. Am cunoscut mulţi părinţi buni, dar nu am văzut niciodată – la niciun tată – o dragoste atât de puternică pentru copiii săi. I-ai văzut capul cărunt, Magua, sus, în fruntea soldaţilor lui, dar eu i-am văzut ochii scăldaţi în lacrimi atunci când îmi vorbea de cele două fiice ale lui, care sunt acum în puterea ta!

Heyward tăcu deodată, neştiind cum să interpreteze expresia pe care o căpătă brusc chipul indianului, care-l asculta cu o atenţie deosebită. Mai întâi crezu că bucuria evidentă pe care o arăta huronul, auzind vorbindu-se astfel despre dragostea lui Munro pentru fiicele lui, se datorase recompensei făgăduite, dar pe măsură ce vorbea vedea că această bucurie îi schimonoseşte chipul atât de groaznic, încât bănui îngrozit că e la mijloc o pornire mai pătimaşă şi mai rău prevestitoare decât pofta de aur.

— Treci la locul tău! îi spuse indianul, închizându-se apoi deodată într-o nepăsare de mormânt. Întoarce-te la locul tău şi spune-i fetei cu ochii negri ca Magua vrea să-i vorbească. Tatăl său va ţine seama de făgăduiala fiicei.

Duncan crezu că aceste vorbe erau inspirate din dorinţa de a obţine de la Cora fie o recompensă mai mare, fie o nouă asigurare că promisiunile făcute vor fi executate întocmai. Se întoarse deci la

mesteacănul sub care se odihneau cele două fete şi le spuse că Magua dorea să vorbească cu cea mai mare.

— Ştii ce-şi doreşte mai mult decât orice un indian – îi spuse el, conducând-o spre locul unde o aştepta sălbaticul. Fii darnică cu praful de puşcă, cu păturile, mai ales cu rachiul, cel mai preţios lucru în ochii celor de teapa lui, şi ai face bine să-l asiguri că-i vei da şi dumneata câteva daruri, promiţându-i-le cu graţia care-ţi este atât de naturală. Gândeşte-te bine, Cora, că viaţa dumitale şi a Alicei pot depinde de abilitatea şi prezenţa de spirit de care vei da dovadă în această întrevedere.

— Şi viaţa dumitale, Heyward?

— A mea are prea puţină însemnătate; eu mi-am şi dat-o regelui şi va fi preţul izbânzii primului duşman care va avea puterea să mi-o ia. Eu nu am tată să mă aştepte. Puţini sunt şi prietenii ce mă vor plânge, dacă voi avea soarta care aşteaptă pe cei porniţi pe drumul gloriei. Dar, sst! ne apropiem de indian! Magua, iată pe tânăra doamnă cu care doreşti, să vorbeşti.

Huronul se ridică încet şi rămase aproape un minut tăcut şi nemişcat. Făcu atunci lui Heyward un semn din mână să se retragă.

— Când huronul vorbeşte unor femei – spuse el – urechile tribului său se astupă.

Deoarece Duncan păru că şovăie dacă trebuie sau nu să se supună, Cora se întoarse spre dânsul, surâzând calm:

— Ai auzit, Heyward, şi cel puţin delicateţea ar trebui să te facă să te retragi. Du-te lângă Alice şi convinge-o că totul se va sfârşi cu bine.

Aşteptă să plece şi, adresându-se lui Magua cu glasul ei ferm, îl întrebă demn:

— Ce vrea să spună Vulpea fiicei lui Munro?

— Ascultă! începu huronul, punându-i mâna pe braţ, ca pentru a-i atrage mai mult atenţia. Cora se stăpâni şi-şi retrase braţul calmă şi dârză, pregătindu-se să asculte. Magua era şef şi războinic de seamă printre huronii lacurilor; văzuse de douăzeci de ori soarele de vară topind în râuri zăpezile a douăzeci de ierni şi încă nu întâlnise o Faţă-Palidă; şi era fericit. Atunci, părinţii lui canadieni au venit în păduri, l-au învăţat să bea apă de foc şi şi-a băut minţile. Huronii l-au izgonit departe de mormintele strămoşilor săi, cum ar fi gonit un bizon. A fugit pe marginile lacurilor şi a ajuns în „oraşul tunului”. Acolo a trăit din vânat şi pescuit. Dar l-au gonit iarăşi în păduri, în braţele duşmanilor lui. Şeful, care era născut huron, a ajuns astfel războinic la mohawki!

— Am auzit şi eu ceva din povestea asta – spuse Cora, văzând că se întrerupe ca să-şi stăpânească zbuciumul simţămintelor ce-l frământau la amintirea nedreptăţilor pe care şi le închipuia că au fost comise împotriva lui.

— E vinovat Le Renard – continuă el – dacă nu i-a fost dat să-i fie capul mai tare ca stânca? Cine i-a dat să bea apă de foc? Cine l-a înrăit? Feţele-Palide, oamenii de culoarea ta!

— Sunt eu răspunzătoare dacă există oameni nesăbuiţi şi nesocotiţi printre cei de-o culoare cu mine? răspunse liniştit Cora.

— Nu! Magua este un om, nu un nebun. El ştie că femei ca dumneata nu-şi deschid niciodată buzele ca să bea apă de foc. Spiritul cel Mare ţi-a dat înţelepciune.

— Ce pot să spun sau să fac eu faţă de nenorocirile dumitale, ca să nu spun greşelile dumitale?

— Ascultă! repetă indianul, reluându-şi chipul grav de mai înainte. Când părinţii dumitale, englezi şi francezi, au dezgropat securea războiului, Vulpea şi-a ridicat tomahawkul odată cu tribul mohawk şi a mers împotriva propriul său popor. Apoi Feţele-Palide au fugărit pieile-roşii în adâncul pădurilor şi în lupta aceea ne conducea un alb. Bătrânul şef al Horicanului, tatăl dumitale, era marele conducător al naţiunii noastre. El poruncea tribului Mohawk să facă una sau alta, şi era ascultat. A făcut o lege care spunea că dacă un indian bea apă de foc şi vine apoi în wigwamurile de pânză[31] ale războinicilor lui va fi pedepsit. Magua, ca un nesăbuit, a băut, şi licoarea înfocată l-a mânat în coliba lui Munro. Ce-a făcut atunci omul cu părul cărunt? Să spună fiica lui!

— El nu şi-a călcat porunca pe care o dăduse şi l-a pedepsit pe vinovat, făcând dreptate.

— Dreptate! repetă indianul, aruncând asupra chipului liniştit al fetei o privire piezişă, plină de cruzime. Dreptate-i asta, să faci rău şi să pedepseşti pe ceilalţi? Magua nu era vinovat, apa de foc vorbea şi lucra în el, dar Munro n-a vrut să-l creadă. Şeful huron a fost prins, legat de un stâlp şi bătut cu vergile, ca un câine, dinaintea tuturor războinicilor cu faţă palidă.

Cora tăcu, neştiind cum să justifice în ochii unui indian acest act de severitate – poate imprudent – al tatălui ei.

— Uite – continuă Magua, dezgolindu-şi pieptul pictat de sub pânza subţire a calicoului – iată urme lăsate de gloanţe şi cuţite! Un războinic şi le poate arăta cu cinste înaintea întregii lui naţiuni; dar omul cu părul cărunt a brăzdat spatele şefului huron cu semne pe care trebuie să le ascundă, ca o squaw[32] sub cârpa asta vopsită de oamenii albi.

— Credeam că un războinic indian ştie să fie răbdător, că sufletul său nu simte, nu cunoaşte chinurile care-i fac trupul să sufere.

— Când chippewaşii au legat pe Magua de stâlp şi i-au făcut această rană – răspunse huronul cu un gest de mânie, trecându-şi degetele pe o cicatrice lungă care-i străbătea tot pieptul – huronul le-a râs în obraz şi le-a spus că numai femeile dau lovituri aşa de puţin dureroase.

Atunci sufletul îi plutea deasupra norilor. Dar când a simţit pe trup vergile umilitoare ale lui Munro, sufletul îi era în fundul pământuiui. Sufletul unui huron nu se îmbată şi nu uită niciodată.

— Dar poate fi alinat. Dacă tatăl meu a comis o nedreptate faţă de dumneata, dovedeşte-i, dându-i înapoi fiicele, că un huron poate uita o insultă. Ştii ce ţi-a făgăduit maiorul Heyward!

Magua scutură din cap, oprind-o să repete nişte promisiuni pe care le dispreţuia.

— Atunci ce vrei? întrebă Cora, dându-şi seama cu durere că sinceritatea generosului Duncan se lăsase înşelată de viclenia duşmănoasă a sălbaticului.

— Ceea ce vrea un huron este să răsplătească binele prin bine şi răul cu rău.

— Deci vrei sa te răzbuni de insulta pe care ţi-a adus-o Munro, asupra celor două fiice ale lui, fără apărare? Îmi închipuiam că un om ca dumneata socoteşte că este mai demn să caute să-l întâlnească faţă în faţă şi să-i ceară socoteală ca un războinic.

— Feţele-Palide au braţe lungi şi cuţite bine ascuţite – răspunse indianul, zâmbind răutăcios. De ce să se ducă Vulpea-Şireată în mijlocul puştilor războinicilor albi, când ţine în mâini însuşi sufletul inamicului?

— Atunci spune-mi ce intenţii ai, Magua! zise Cora, luptându-se cu sine ca să vorbească liniştit. Vrei să ne ţii prizoniere în păduri sau pui la cale ceva şi mai rău? Există recompense sau mijloace de a îndrepta ofensa ce ţi s-a adus, care să-ţi poată îmblânzi inima? Cel puţin dă libertate tinerei mele surori şi lasă să cadă asupra mea toată mânia ta. Redă-o tatălui ei, şi răzbunarea dumitale să se mulţumească cu o singură victimă. Pierderea celor două fiice ar putea duce pe bătrân în mormânt şi ce satisfacţie ar avea Le Renard?

— Ascultă mai departe! reluă indianul. Fata cu ochi albaştri se va putea înapoia la Horican să spună bătrânului şef tot ce s-a întâmplat, dacă fata cu ochii negri vrea să-mi jure, pe Spiritul cel Mare al părinţilor ei, că nu mă va minţi.

— Şi ce vrei să-ţi promit? întrebă Cora care, prin sângele ei rece şi aerul său demn, exercita o tainică putere asupra furiei abia stăvilite a sălbaticului.

— Când Magua a părăsit pe ai săi, femeia lui a fost dată unui alt şef. Acum a făcut pace cu huronii şi se va întoarce lângă mormintele părinţilor săi, pe malurile Marelui Lac. Fiica şefului englez să se învoiască a-l urma şi să locuiască de-a pururi în wigwamul lui.

Oricât de revoltătoare îi apăru Corei o asemenea propunere, îşi păstră totuşi destulă stăpânire de sine şi-i răspunse fără să arate nici cea mai mică spaimă:

— Ce mulţumire ar putea afla Magua împărţindu-şi wigwamul cu o

femeie care nu-l iubeşte, cu o femeie de altă naţie şi culoare decât a sa? Nu-i mai bine să primească aurul lui Munro şi să cumpere cu el mâna şi inima unei tinere hurone?

Glasul indianului amuţi aproape un minut, dar privirile lui crude se fixară asupra ei cu o astfel de expresie, încât ea coborî ochii, temându-se să nu-i facă o şi mai îngrozitoare propunere. În sfârşit, Magua reluă cuvântul şi îi spuse cu răutate:

— Când plouau loviturile de nuiele pe spinarea şefului Huron, el ştia deja cum va pune mâna pe femeia care are să îndure adevărata suferinţă. Ce plăcere va fi pentru Magua sa vadă în fiecare zi pe fata lui Munro aducându-i vânatul! Corpul omului cu părul cărunt se va putea odihni în mijlocul tunurilor sale, dar inima lui, ha! ha! Vulpea-Şireată o va ţine sub cuţit.

— Bestie! strigă Cora, indignată la culme. Într-adevăr că meriţi numele ce ţi s-a dat! Numai un demon putea să născocească o răzbunare atât de cumplită! Dar prea mult te încrezi în puterea ta! Vei vedea că ai într-adevăr inima lui Munro în mână, dar ea îşi bate joc de cruzimea ta.

La această ieşire de revoltă, huronul răspunse printr-un surâs sinistru care dovedea că hotărârea sa rămâne neclintită, şi-i făcu semn să se retragă, ca şi cum i-ar fi spus că audienţa luase sfârşit.

Cora, regretând că şi-a ieşit din fire, fu nevoită să se supună, căci Magua se şi înapoiase la camarazii săi, care tocmai terminau prânzul dezgustător. Heyward alergă în întâmpinarea ei şi o întrebă de rezultatul acestei convorbiri, în tot timpul căreia nu-i slăbise din ochi. Dar erau la doi paşi de Alice, şi Cora, temându-se să n-o înspăimânte şi mai mult, evită să răspundă direct acestei întrebări şi nu divulgă insuccesul decât prin expresia nefiresc de palidă şi răvăşită a chipului ei şi prin privirile furişe, pline de nelinişte, pe care le aruncă înspre paznicii lor.

Sora ei o întrebă dacă ştia cel puţin ce aveau de gând să facă cu ei, dar ea nu-i răspunse decât ridicând braţul spre grupul sălbaticilor, apoi strigă cu o tulburare ce n-o mai putea stăpâni, în timp ce strângea pe Alice la piept:

— Uite! Uite! Citiţi pe chipurile lor soarta ce ne-aşteaptă! Acum vă daţi seama?

Gestul acesta şi glasul ei întretăiat de suspine impresionară pe cei ce-o ascultau mai mult decât orice cuvinte, şi ochii tuturora se îndreptară spre ţinta privirilor ei înfricoşate.

Îndată ce Magua ajunse aproape de sălbaticii care stăteau întinşi pe jos nepăsători, porni să le vorbească cu tonul plin de demnitate al unui adevărat şef indian. De la primele-i cuvinte, ceilalţi se ridicară, într-o atitudine atentă şi respectuoasă. Cum vorbea în limba lui, prizonierii, chiar dacă n-ar fi fost ţinuţi la distanţă de tomahawkurile

indienilor, nu puteau decât cel mult să bănuiască ce le spunea, după intonaţiile glasului şi gesturile expresive, întrebuinţate totdeauna de un sălbatic atunci când vorbeşte.

La început, glasul şi gesturile lui păreau potolite. Când trezi îndeajuns atenţia tovarăşilor săi, Magua arăta atât de des cu mâna în direcţia marilor lacuri, încât Duncan trase concluzia că le vorbea de ţara părinţilor lor şi de seminţia lor îndepărtată. Cei ce-l ascultau lăsau să le scape din când în când un uff! de admiraţie la adresa oratorului.

Le Renard era prea şiret ca să nu profite de acest avantaj. Le descrise drumul lung şi greu pe care-l străbătuseră după ce şi-au părăsit pădurile natale şi wigwamurile, ca să meargă să lupte împotriva duşmanilor părinţilor lor din Canada. Aminti de războinicii naţiei lor, le lăudă isprăvile, rănile, scalpurile dobândite şi nu uită, bineînţeles, să facă elogiul celor ce-l ascultau. De fiecare dată când Vulpea-Şireată vorbea în mod special de câte unul, se vedea pe chipul acestuia strălucind mândria şi fiecare confirma, prin gesturi vii, că laudele ce i se aduceau erau întemeiate.

Apoi, părăsind accentul înflăcărat şi plin de trufie, de care se folosise ca să enumere luptele şi izbânzile lor din trecut, coborî tonul ca să descrie mai simplu cataracta Glenn, poziţia inaccesibilă a micii insule, stâncile ei, peşterile şi cascada dublă. Pomeni de Carabină-Lungă şi se întrerupse, până când se potoli ultimul ecou al urletelor furioase ce-i răspunseră. Arătă cu degetul pe tânărul războinic englez luat prizonier şi le reaminti moartea viteazului huron, care fusese aruncat într-o prăpastie, în lupta cu el. Zugrăvi apoi moartea aceluia care, suspendat între cer şi pământ, fusese pentru toţi o privelişte atât de cumplită timp de câteva clipe. Făcu de asemenea panegiricul tuturor acelora care pieriseră în atacul insulei, stăruind îndelung asupra curajului şi virtuţilor lor.

Când sfârşi de istorisit ultimele evenimente petrecute, vocea lui căpătă un ton gutural, dulceag şi tânguitor, evocând durerea femeilor şi copiilor acelora care-şi pierduseră viaţa, părăsirea în care se vor afla, mizeria ce-o vor suferi, mâhnirea ce-i va cuprinde, şi le vorbi de răzbunarea la care au dreptul. Ajuns aici, dădu din nou glasului său tăria de la început, strigând:

— Oare huronii sunt câini râioşi, ca să rabde toate acestea? Cine va avea inima să-i spună femeii lui Menowgua că peştii îi sfâşie trupul şi naţia lui nu l-a răzbunat încă? Cine va îndrăzni să se arate înaintea mamei lui Wassawattimie, femeia aceea atât de mândră, fără să aibă mâinile scăldate-n sângele vrăjmaşilor? Ce vom răspunde bătrânilor când ne vor întreba câte scalpuri am adus, iar noi nu le vom putea arăta nici măcar un fir de păr? Toate femeile ne vor arăta cu degetul. O pată neagră întunecă numele de huron şi trebuie spălată în sânge.

Glasul i se pierdu în mijlocul strigătelor de mânie, de parcă pe

creştetul muntelui, în locul celor câţiva indieni, ar fi năvălit tot tribul.

În timp ce Magua îşi ţinea astfel cuvântarea, nefericiţii prizonieri, care-l urmăreau cu înfrigurare, citeau limpede pe chipul celor care-l ascultau că Vulpea obţinuse ce voia. Istorisirii lui triste, indienii îi răspunseră prin strigăte pline de mâhnire, apoi tabloului izbânzilor lor, prin strigăte voioase, laudelor, prin gesturi aprobatoare. Când le vorbea de bravură, privirile lor scânteiau, când le-a amintit de rănile primite în luptă, ochii li s-au umplut de ură, iar când a făcut aluzie la dispreţul cu care îi vor copleşi femeile naţiei lor, au lăsat capul în piept; dar de îndată ce-a rostit cuvântul „răzbunare" şi i-a făcut să simtă că cinstea tribului depindea acum de ei, ridicându-se imediat, toată hoarda a început să strige cu mânie şi cei mai furioşi au dat năvală spre prizonieri, cu cuţitul într-o mână şi tomahawkul în alta.

Văzându-i venind, Heyward se repezi între năvălitori şi cele două surori şi – deşi neînarmat – atacând pe primul cu forţa desperării, reuşi să-i oprească o clipă, mai ales că sălbaticii nu se aşteptau la rezistenţă. Această împrejurare dădu timp lui Magua să intervină şi, prin strigătele ascuţite şi gesturi, reuşi să le spună ceva care le atrase luarea-aminte. Cuvintele pe care le rostea acum n-aveau alt scop decât să-i convingă să nu-şi ucidă imediat victimele, ci să le prelungească agonia. Propunerea fu primită prin zgomotoase aclamaţii de o bucurie feroce şi indienii se pregătiră să o pună cât mai degrabă în practică.

Doi războinici voinici se repeziră deodată asupra lui Heyward, iar altul sări la psalmist, care părea un adversar mai puţin de temut. Dar niciunul din cei doi captivi nu cedă fără a opune o rezistenţă viguroasă, din păcate zadarnică. David însuşi îl trânti la pământ pe sălbaticul care sărise asupra lui, iar pe maior nu reuşiră să-l imobilizeze decât toţi ceilalţi laolaltă. Îl legară apoi cu nuieluşe lungi şi flexibile de trunchiul unui brad, ale cărui crengi serviseră lui Magua în timpul cuvântării lui, când mimase căderea huronului împuşcat.

Când Duncan îşi reveni, îşi dădu seama cu durere că soarta lui avea să fie împărtăşită de toţi prietenii săi. La dreapta lui o văzu pe Cora, legată şi ea de un copac, palidă şi agitată, dar cu o hotărâre nestrămutată în ochii ei ageri, cu care urmărea toate mişcările duşmanilor. În schimb, pe Alice, numai legăturile care o înlănţuiau de un alt brad, la stânga, o făceau să stea pe picioare, căci părea mai mult moartă decât vie; capul îi căzuse pe piept şi tremura toată, pierită de groază. Mâinile îi erau împreunate ca pentru rugăciune; dar în loc să-şi ridice ochii spre cer, către singura fiinţă de la care mai putea aştepta ajutor, îl fixa pe Duncan, cu un fel de încredere copilărească. Pe David, deşi luase parte la scurta luptă, această situaţie, cu totul nouă pentru el, părea să-l mire nespus.

Indienii erau ocupaţi cu pregătirile. Setea de răzbunare a huronilor luase o nouă direcţie, către rafinamentele unei cruzimi perfecţionate

de o experienţă multiseculară. Unii tăiau ramuri, ca să înjghebeze ruguri mari împrejurul victimelor, alţii ciopleau ţăruşi de lemn, pe care să-i înfigă în carnea prizonierilor. Doi dintre ei se căzneau să îndoaie la pământ doi brazi tineri, apropiindu-le vârfurile, de care aveau să-l lege pe Heyward de braţe şi apoi să-l tragă în sus, despicându-l. Dar toate aceste chinuri păreau să nu fi fost de ajuns ca să potolească setea de răzbunare a lui Magua.

În timp ce monştrii mai puţin inventivi din care se compunea banda pregăteau sub ochii nefericiţilor prizonieri mijloacele obişnuite şi cunoscute pentru tortura care li se pregătea, el se apropie de Cora şi o invită cu un surâs diabolic să ia aminte la pregătirile care se făceau pentru uciderea lor.

— Ei – rânji el – ce spune fiica lui Munro? Capul îi este prea trufaş ca să i se poată odihni pe aşternutul unui wigwam de indian. Se va simţi mai bine poate când se va rostogoli ca o piatră rotundă la poalele dealului, ca să servească de jucărie lupilor? Sânul ei nu vrea să hrănească copiii unui huron. Ei bine, îi va vedea pe huroni spurcându-i sânul cu scuipatul lor!

— Ce vrea să spună această bestie? strigă Heyward.

— Nimic – răspunse ferm Cora – e un sălbatic, un sălbatic neştiutor şi barbar, care nu-şi dă seama de cele ce spune şi de ceea ce face. Să folosim ultimele noastre clipe ca să rugăm cerul să pogoare asupră-i căinţă şi iertare.

— Iertare! repetă furios indianul care, înţelegând greşit, credea că i se cere să-i ierte. Ţinerea de minte a unui huron este mai lungă decât mâna Feţelor-Palide, şi îndurarea lui, mai scurtă decât dreptatea lor. Vorbeşte: să trimit tatălui tău capul cu păr blond şi pe ale celorlalţi doi? Consimţi să-l urmezi pe Magua pe malul Marelui Lac, ca să-i aduci apă şi să-i pregăteşti hrană?

— Lasă-mă! îi strigă-n obraz Cora, cu un adânc dispreţ şi cu un glas atât de grav, încât o clipă îl ţintui-n loc pe barbar. Pângăreşti cu gânduri necurate ultimele rugăciuni şi mă împiedici sa mă-ndrept spre cer!

Impresia pe care o produsese asupra lui Magua fu de scurtă durată.

— Uite – continuă el, arătând-o pe Alice cu o bucurie sălbatică – uite-o cum plânge! E prea tânără ca să moară. Aş putea s-o trimit lui Munro, ca să aibă cine să-i pieptene părul cărunt şi să-i mai ţină bătrâna inimă în viaţa.

Cora nu putu rezista ispitei de a privi într-acolo şi citi în ochii surioarei ei groaza, deznădejdea şi dragostea de viaţă, atât de firească fiecărei fiinţe.

— Ce spune, scumpa mea Cora? strigă cu glas tremurător Alice. Zice că vrea să mă trimită la tata?

Cora ramase câteva clipe cu ochii aţintiţi la ea, pradă unei

şfâşietoare emoţii. În sfârşit reuşi să vorbească, şi glasul ei, pierzându-şi stapânirea obişnuită, căpătă tonul unei gingăşii aproape materne.

— Alice – îi spuse ea – huronul ne oferă amândurora viaţa, ba chiar mai mult, promite că vă va reda, ţie şi lui Duncan, nepreţuitului nostru Duncan, libertatea şi veţi fi predaţi prietenilor noştri şi tatii, nefericitului nostru tată, dacă eu mi-aş putea călca pe inima asta îndărătnică, pe orgoliul şi mândria mea şi aş consimţi…

Nu mai putu urma; vocea i se stinse. Împreună mâinile şi ridică ochii spre cer, ca pentru a implora înţelepciunea infinită ca s-o îndrumeze ce trebuie să facă.

— Să consimţi la ce? strigă Alice. Continuă, draga mea Cora! Ce vrea de la noi? Oh! De ce nu mi s-a adresat mie! Cu câtă bucurie aş muri ca să te salvez pe tine şi pe Duncan, să pot aduce o cât de mică mângâiere sărmanului nostru tată!

— Să mori! repetă Cora pe un ton mai calm şi mai hotărât. Moartea n-ar fi nimic, dar alternativa este groaznică! Vrea – continuă ea lăsând capul în jos, de ruşine că este obligată să divulge propunerile înjositoare ce i se făcuseră – vrea să-l urmez în sălbăticie, să merg cu el la huroni, să rămân cu el; într-un cuvânt, să-i devin femeie! Spune acum, Alice, iubita mea soră, şi dumneata, maior Heyward, ajutaţi slaba mea minte cu poveţele voastre. Trebuie să-mi răscumpăr viaţa printr-un astfel de sacrificiu? Tu, Alice, şi dumneata, Duncan, aţi consimţi să o primiţi din mâinile mele cu acest preţ? Vorbiţi! Spuneţi-mi amândoi ce trebuie să fac! Sunt gata să fac ceea ce hotărâţi!

— Dac-aş vrea să trăiesc cu acest preţ? strigă maiorul indignat. Cora, Cora, nu-ţi bate joc de durerea noastră! Nici nu mai pomeni de această dezgustătoare alternativă! Singur gândul acesta mi se pare de o mie de ori mai îngrozitor ca moartea!

— Ştiam că acesta îţi va fi răspunsul! spuse Cora şi chipul ei se însufleţi la aceste cuvinte, iar o clipă privirile i se umplură de strălucire. Dar ce spune scumpa mea Alice? Sunt gata să fac orice pentru ea şi nu va auzi din parte-mi niciun murmur.

Heyward şi Cora ascultară tăcuţi şi cu cea mai mare atenţie, dar din partea Alicei nu se auzi niciun răspuns. Braţele îi căzuseră de-a lungul trupului şi degetele-i erau agitate de uşoare convulsiuni. Capul îi era plecat pe piept, picioarele i se muiaseră şi nu mai era susţinută decât de curmeiul care o lega strâns de copac. Totuşi, după câteva clipe, culorile i se iviră iarăşi în obraji şi capul se mişcă, dar ca să exprime printr-un gest expresiv cât era de departe de a dori ca sora ei să facă sacrificiul de care vorbise.

— Nu! Nu, nu! Mai bine să murim! Să murim aşa cum am trăit – abia putu să şoptească.

— Ei bine, mori atunci! strigă Magua, scrâşnind din dinţi, mânios că tânăra fată, pe care o crezuse slabă şi lipsită de energie, arăta deodată

atâta hotărâre. Azvârli asupra ei, din toate puterile, securea, şi arma ucigaşă, despicând aerul, reteză, sub ochii îngroziţi ai lui Heyward, o şuviţă din părul Alicei şi se înfipse adânc în copac, la un deget deasupra capului ei.

Această privelişte scoase pe Heyward din sărite; desperarea îi dădu forţe noi şi, cu o sforţare puternică, rupse legăturile cu care era înlănţuit şi se repezi asupra unui sălbatic care, scoţând un urlet înfricoşător, tocmai ridicase tomahawkul să dea o lovitură mai sigură victimei sale. Cei doi luptară o clipă şi se prăbuşiră încleştaţi la pământ, dar trupul aproape gol al huronului se lăsa greu apucat de maior; adversarul îi scăpă şi, sprijinindu-şi genunchiul în pieptul lui, ridică cuţitul. Duncan văzu sclipirea lamei gata să-l atingă, când un glonţ îi trecu şuierând pe la ureche şi, în acelaşi timp, auzi pocnetul unei împuşcături. Heyward îşi simţi pieptul uşurat de greutatea ce-l apăsa şi pe chipul sălbaticului împietri o expresie de nedumerire, apoi, după ce huronul se clătină şovăind, căzu neînsufleţit pe frunzele uscate de lângă el.

CAPITOLUL XII

Plec, domnule, şi într-o clipă voi fi
înapoi la dumneavoastră.

CLOVNUL
(Noaptea regilor)

Sălbaticii rămaseră buimăciţi văzând cum moartea a lovit fără veste pe unul dintre ei. Dezmeticindu-se, căutară să vadă cine era puşcaşul atât de îndrăzneţ şi atât de sigur de lovitura lui, ca să tragă asupra inamicului fără teama de a-l răni pe acela pe care voia să-l salveze. Numele lui Carabină-Lungă fu rostit aproape în acelaşi timp de toate gurile, însoţit de un urlet de furie şi jale. Din tufişul unde huronii îşi lăsaseră armele de foc le răspunseră alte strigăte puternice, şi ucigaşii scoaseră noi răcnete de mânie când îi văzură pe duşmanii lor tăindu-le calea spre arme.

Ochi-de-Şoim, prea nerăbdător să-şi mai încarce carabina pe care şi-o regăsise în tufiş, se repezi asupră-le, apucând puşca de ţeavă şi despicând aerul. Dar cu toate că fugea foarte repede, i-o luă înainte un tânăr sălbatic care, în mână cu un cuţit şi învârtind în cealaltă cumplitul tomahawk, aruncându-se în mijlocul huronilor, se aşeză ca o pavăză în faţa Corei. Un al treilea inamic, pe al cărui corp pe jumătate gol erau zugrăvite semnele înfricoşătoare ale morţii, se repezi ca fulgerul, cu o înfăţişare tot atât de ameninţătoare. Strigătele de mânie ale huronilor fură urmate de exclamaţii repetate de surpriză, când recunoscură pe inamicii care se repeziseră asupra lor: „Cerbul-cel-Sprinten!", „Şarpele-cel-Mare!" „Le Cerf-Agile!", „Le Gros-Serpent!".

Primul care-şi reveni din buimăceală fu Magua. Dându-şi imediat seama că nu are decât trei adversari, îşi încurajă prin strigăte însoţitorii şi, dându-le el însuşi pilda, se repezi chiuind, cu cuţitul în mână, asupra lui Chingachgook. Acesta fu semnalul unei încăierări generale. Niciuna din cele două tabere n-aveau arme de foc, aşa că doar lupta ucigătoare, corp la corp, cu arme de atac, fără arme de apărare, avea să decidă de partea cui va fi victoria.

Uncas atacă cel dintâi pe un huron, căruia-i zdrobi capul cu o formidabilă lovitură de tomahawk. Această primă izbândă reduse la egalitate numărul combatanţilor, revenindu-i fiecăruia câte un singur inamic. Heyward smulse securea lui Magua din copacul de care era legată Alice şi se avântă în luptă.

Loviturile urmau una după alta cu iuţeala fulgerului, ca grindina într-o furtună. Puterea lui Ochi-de-Şoim întrecu pe cea a adversarului său, care fu întins la pământ cu o lovitură năprasnică cu patul puştii. Era al doilea.

În acest timp, Heyward, mânat de o furie nestăvilită, îşi aruncase securea împotriva huronului care-l ameninţa, în loc să aştepte ca să fie mai aproape de el şi apoi să-l lovească. Sălbaticul, atins în frunte, păru că şovăie şi se opri o clipă din fugă. Impetuosul maior, înflăcărat de această aparenţă de succes, se repezi asupra lui cu mâinile goale şi recunoscu imediat că a comis o imprudenţă. Avu nevoie de o deosebită iscusinţă şi de toate puterile ca să se apere de loviturile deznădăjduite pe care i le dădea inamicul lui cu cuţitul. Neputându-l ataca la rândul lui, reuşi până la urmă să-l prindă în braţe şi încercă să-i imobilizeze mâinile. Dar această sforţare îi slei repede puterile. În clipa când simţi că forţele-l părăsesc, auzi în apropiere un glas care striga:

— Moarte şi nimicire, nicio milă pentru blestemaţii de mingo!

În aceeaşi clipă, patul puştii lui Ochi-de-Şoim izbi în plin ţeasta huronului, şi Duncan simţi cum îi alunecă din braţe, moale şi inert, trupul vrăjmaşului său.

După ce tânărul mohican îşi răpusese primul adversar şi-şi aruncă

ochii în jur ca un leu mâniat, căutând un altul, îl zări pe cel de-al cincilea huron, care, găsindu-se fără adversar în această luptă pe viaţă şi pe moarte şi mânat de un spirit de răzbunare diavolesc, scosese un răcnet mânios şi alerga spre Cora, aruncând în ea de departe securea, ca pentru a o anunţa ce soartă o aşteaptă. Arma bine ascuţită atinse numai copacul, însă tăie legăturile care o înlănţuiau pe fată. Ea se smulse din strânsoare şi fugi la Alice, o cuprinse în braţe şi încercă cu mâinile tremurânde să-i dezlege ramurile care încă o ţineau prizonieră. Acest gest de afecţiune mişcătoare ar fi înduioşat pe oricine, dar sângerosul huron nu se înduplecă; o apucă pe Cora de părul frumos care-i unduia desfăcut pe gât şi pe umeri, o trânti în genunchi şi făcu să scânteieze în faţa ochilor ei un cuţit, pe care-l învârti în jurul capului ei, pentru a o face să vadă în ce chip cumplit o va lipsi de această podoabă. Dar plăti scump clipa asta de feroce contemplaţie. Uncas tocmai observase scena fioroasă şi nici trăsnetul n-ar fi lovit mai cu iuţeală. Din trei salturi, tânărul mohican tăbărî asupra duşmanului şi ciocnirea fu atât de violentă, încât îl zvârli la câţiva stânjeni. Se ridicară în acelaşi timp şi se repeziră unul la altul cu o furie egală, cu sângele curgându-le şiroaie, dar lupta se sfârşi curând, căci în chiar clipa când cuţitul lui Uncas străpungea inima huronului, tomahawkul lui Heyward şi patul puştii vânătorului îi zdrobeau craniul.

Lupta se sfârşise, cu excepţia trântei crâncene dintre Şarpele-cel-Mare şi Vulpea-Şireată, a cărei soartă nu era încă hotărâtă. Aceşti războinici barbari dovedeau că merită poreclele ce le fuseseră date în trecutele bătălii. După ce un timp s-au izbit cu o ură turbată şi s-au apărat de lovituri mortale, se încleştaseră corp la corp şi căzuseră amândoi, continuându-şi lupta pe pământ, încolăciţi ca nişte şerpi.

Pe când lupta celorlalţi se terminase aşa cum ştim, locul unde continua trânta aceasta nu se mai putea deosebi decât printr-un nor de praf şi de frunze uscate, care se înălţau ca stârnite de un vârtej. Mânaţi de motive deosebite, de iubire filială, de prietenie şi recunoştinţă, Uncas, vânătorul şi maiorul alergară în grabă să dea ajutor camaradului lor. Dar în zadar cuţitul lui Uncas căuta un loc să străpungă inima inamicului; în van Ochi-de-Şoim ridica patul puştii ca să-l lovească în cap; zadarnic Heyward pândea momentul, ca să poată apuca un braţ sau un picior al huronului; mişcările scurte şi iuţi ale celor doi luptători acoperiţi de sânge şi praf erau atât de rapide, încât trupurile lor păreau că formează unul singur şi nimeni nu cuteza să lovească, de teamă să nu se înşele asupra victimei şi să omoare tocmai pe acela căruia ţineau să-i scape viaţa.

Erau scurte momentele când se vedeau strălucind ochii feroci ai huronului, ca aceia ai dragonului cu privirea ucigătoare, din poveste. Prin norii de praf care-l înconjurau, trădătorul putea citi în privirile

celor din jur că nu avea să se aştepte nici la îndurare, nici la milă; dar înainte de a primi lovitura ce i se sortise, în locul lui apărea chipul înfierbântat al mohicanului. Pe nesimţite, teatrul luptei se schimbase, deplasându-se aproape de marginea podişului de pe creştetul micului munte. În sfârşit, Chingachgook prinse momentul să aplice inamicului său o lovitură sigură de cuţit şi în aceeaşi clipă Magua îi dădu drumul, scoase un horcăit şi rămase întins, cu faţa-n jos, fără să mai dea vreun semn de viaţă. Mohicanul se ridică imediat şi strigătul său de triumf făcu să răsune pădurea.

— Victorie delawarilor! Victorie mohicanilor! strigă Ochi-de-Şoim. Dar – adăugă el imediat – o lovitură bună cu patul puştii, lovitura de graţie, aplicată de un om cu sângele neamestecat, nu va lipsi pe prietenul nostru nici de onoarea victoriei, nici de dreptul ce-l are la scalpul celui învins.

Ridică puşca în aer pentru lovitura menită tigvei hu-ronului doborât, dar în aceeaşi clipă Vulpea-Şireată făcu o mişcare neaşteptată şi, rostogolindu-se de pe marginea podişului, de-a lungul povârnişului, dispăru în mai puţin de un minut în mijlocul tufişurilor dese. Cei doi mohicani, care-şi crezuseră inamicul răpus, rămaseră o clipă ca împietriţi şi porniră să-l urmărească pe coastă-n vale, cu graba a doi ogari care adulmecă urma vânatului. Dar un strigăt ascuţit al cercetaşului le schimbă planul, rechemându-i sus pe platou.

— Lăsaţi-l să se ducă! îi sfătui el dintr-un ciudat spirit de dreptate. Unde vreţi să-l mai găsiţi? S-a şi tupilat în vreo vizuină. A dovedit astfel că nu degeaba a fost poreclit Vulpe, înşelător şi laş ce e! Un delawar cinstit, văzându-se învins, ar fi aşteptat să-şi primească lovitura-n cap, fără să se opună, dar bandiţii ăştia de maqua ţin la viaţă, ca pisicile sălbatice. Trebuie să-i ucizi de două ori, ca să fii sigur că sunt morţi o dată. Lăsaţi-l să se ducă! E singur, n-are nici puşcă, nici arc; e rănit şi are cale lungă de bătut ca să ajungă la francezi sau la ai lui. E ca un şarpe căruia i s-au smuls colţii veninoşi; nu ne mai poate face rău, cel puţin până ce mocasinii noştri ne vor purta către locuri mai sigure. Dar uite, Uncas – adăugă el în delawară – tatăl tău a şi început să recolteze scalpurile. Cred c-ar fi bine să te asiguri că toţi vagabonzii ăştia sunt morţi de-a binelea; să nu ne trezim că le vine pofta să se scoale ca celălalt şi să fugă prin pădure, ţipând ca o gaiţă cu aripile tăiate.

Zicând acestea, cinstitul dar neînduplecatul vânător se duse să examineze pe fiecare din cele cinci cadavre întinse la mică distanţă unul de altul, înţepându-le cu vârful cuţitului, ca să se asigure că nu mai există în ele nicio scânteie de viaţă, cu atâta indiferenţă, de parc-ar fi avut de-a face cu nişte hoituri de fiare. Totuşi, Chingachgook i-o luase înainte, fiindcă ridicase imediat după luptă trofeele victoriei: scalpurile învinşilor.

Dimpotrivă, Uncas, renunţând la vechile obiceiuri fioroase şi lăsându-se mânat de firea sa mai blândă, îl urmă pe Heyward, care alergase de îndată spre cele două femei. Când desfăcură legăturile care o înlănţuiau încă pe Alice şi pe care Cora singură nu putuse să le rupă, cele două surori se aruncară una în braţele celeilalte.

Nu vom încerca să zugrăvim recunoştinţa de care au fost cuprinse faţă de bunul Dumnezeu, văzându-se redate vieţii şi tatălui lor, în chip atât de neaşteptat. Ruga le-a fost adâncă şi tăcută. Alice nu s-a ridicat din genunchi decât ca să se arunce din nou în braţele surorii sale, copleşind-o de multe şi fierbinţi îmbrăţişări, ce-i fură înapoiate cu prisosinţă. Rosti suspinând numele tatălui lor şi, printre lacrimi, ochii ei blânzi ca ai unei porumbiţe se însufleţiră de focul nou al speranţei.

— Suntem salvate! strigă ea. Suntem salvate! Scumpul nostru părinte ne va mai putea îmbrăţişa, inima lui nu va fi sfâşiată de durerea morţii noastre. Şi tu, Cora, iubita mea soră şi mamă, eşti din nou cu mine! Şi dumneata, Duncan – adăuga ea, privindu-l cu un surâs de o îngerească nevinovăţie – dragul şi viteazul nostru Duncan, ai scăpat teafăr din această primejdie grozavă!

La aceste cuvinte spuse cu o căldură pornită din suflet, Cora nu răspunse decât strângându-şi sora la piept cu şi mai multă dragoste; nici chiar Heyward nu se ruşină de lacrimile ce-i sclipeau în gene, şi Uncas, înroşit de sângele duşmanilor şi de al său, în aparenţă spectator nepăsător al acestei scene înduioşătoare, dovedea prin expresia privirilor lui că depăşeşte poate cu câteva secole pe sălbaticii lui compatrioţi.

În timpul acestor peripeţii emoţionante, Ochi-de-Şoim, după ce s-a asigurat că niciunul dintre inamicii întinşi la pământ nu mai are putinţa să le facă vreun rău, se apropie de David şi-i desfăcu legăturile pe care continua să le suporte cu o resemnare exemplară.

— Gata! zise vânătorul, aruncând la o parte ultima ramură pe care o tăiase. Iată-te din nou cu toate mădularele slobode, deşi nu te slujeşti de ele cu mai multă judecată decât cea de care a dat dovadă natura atunci când le-a zămislit. Dacă nu iei în nume de rău părerea unui om care nu-i mai în vârstă decât dumneata, dar care poate spune că, petrecându-şi cea mai mare parte din viaţă în pustiuri, a dobândit mai multă experienţă decât îl arată anii, am să-ţi spun ceea ce gândesc: ar fi mai înţelept din partea dumitale dacă ai vinde primului nebun ce-ţi iese în cale instrumentul ăsta din buzunar şi cu banii luaţi pe el ţi-ai cumpăra vreo armă care să-ţi fie mai de folos, chiar un pistol ruginit. Poate aşa, cu oleacă de grijă şi dibăcie, ai mai scoate-o la capăt, fiindcă îmi închipui că acum ochii dumitale te-au învăţat în sfârşit că chiar cioara preţuieşte mai mult decât papagalul; cel puţin, aceea tot mai ajută la ceva, că face să dispară de pe suprafaţa pământului spurcăciunile, dar celălalt nu-i bun decât să te încurce în pădure,

amăgind pe cei care stau să-l asculte.

— Armele şi trâmbiţele sunt bune-n bătălie – răspunse cântăreţul eliberat – dar cântecele de recunoştinţă, la victorie! Prietene – spuse el, întinzând vânătorului o mână mică şi firavă, pe când ochii lui umezi îi scânteiau – îţi mulţumesc pentru tot părul care mi-a rămas pe cap. Poate că există şi păr mai frumos, mai ondulat, dar eu m-am mulţumit totdeauna cu al meu şi l-am găsit potrivit pentru capul pe care-l acoperă. Dacă nu am luat parte la bătălia din urmă, asta se datoreşte, te asigur, mai puţin unei lipse de bunăvoinţă, cât afurisitelor de curmeie cu care m-au legat păgânii. Tu te-ai arătat viteaz şi iscusit în luptă, şi dacă-ţi aduc mulţumire înainte de a-mi împlini alte datorii mai măreţe şi mai de seamă, înseamnă că ai dovedit că eşti vrednic de slava unui creştin.

— Ce-am făcut eu e floare la ureche! răspunse Ochi-de-Şoim, cu mai puţină indiferenţă de când psalmistul îi adresase cuvinte de recunoştinţă atât de sunătoare. Ai să vezi multe de-astea, dacă apuci să mai rămâi printre noi. Dar mi-am regăsit pe bătrânul meu prieten „Ucigătorul-de-Cerbi” – adăugă el, bătând cu palma patul puştii. Asta zic şi eu victorie! Irochezii sunt de obicei şireţi, dar uită să fie tocmai când trebuie; altfel nu-şi lăsau armele de foc departe de ei. Dacă Uncas şi tată-său ar fi avut răbdarea cu care sunt înzestraţi indienii, am fi întâmpinat pe aceşti bandiţi cu trei gloanţe în loc de unul şi i-am fi curăţat pe toţi mai repede şi mai lesne, mai ales pe ticălosul care-a spălat putina. Dar aşa a fost scris şi mai bine nu se poate.

— Adevăr grăieşti – răspunse David – şi se vede că eşti însufleţit de duhul creştinesc. Cel ce trebuie mântuit va fi mântuit şi cel ce trebuie osândit va fi osândit. Aceasta este doctrina adevărului şi ea este mângâierea pentru sufletul unui bun creştin.

Vânătorul se aşezase tacticos şi-şi întorcea puşca pe toate părţile, cu grija unui părinte care cercetează toate membrele copilului care a căzut rău. Auzind replica lui David, ridică ochii asupra lui cu un aer de vădită nemulţumire şi nu-i dădu răgaz să continue.

— Doctrina asta sau ce-o fi – spuse el – este o credinţă pentru mişei, nu pentru un om cinstit. Eu pot crede că huronul ăsta, de sub nasul meu, va să-şi primească moartea din mâna mea; asta da, pentru că îl văd cu ochii mei. Dar că ar putea să-şi ia o răsplată, pentru ticăloşiile lui, acolo sus, nu cred până nu văd. N-ai să mă faci niciodată să cred, de pildă, că Chingachgook, care-i acolo, ar putea fi pedepsit în ziua judecăţii din urmă.

— Nu ai argumentaţie pentru o doctrină atât de îndrăzneaţă şi nici autoritate ca s-o susţii! strigă David, pătruns de argumente subtile şi metafizice, care pe vremea lui şi mai ales în ţinutul lui întuneca deseori nobila simplitate a revelaţiei, căutând să străbată cu vorbe misterul de nepătruns al naturii divine. Templul dumitale este

construit pe nisip şi primul uragan îl va nărui din temelii. Te întreb care sunt argumentele dumitale pentru o afirmaţie atât de puţin caritabilă. (David, ca toţi aceia care ţin neapărat să susţină un sistem, nu reuşea totdeauna să-şi aleagă expresiile.) Citează-mi capitolul şi versetul care cuprinde un text în stare să sprijine ce susţii şi spune-mi în ce cărţi sfinte se află.

— Cărţi! repetă Ochi-de-Şoim cu cel mai mare dispreţ. Mă crezi poate un mucos care se ţine de şorţul babelor bisericoase. Crezi dumneata că puşca asta de pe genunchii mei e o pană de gâscă, cornul meu de pulbere o călimară şi tolba o năframă în care să-mi car prânzişorul la şcoală? Cărţi, auzi! Ce nevoie are de cărţi un om ca mine, un războinic al deşertului, cu sângele curat? Nu am decât una la viaţa mea şi cuvintele scrise acolo sunt prea lămurite şi prea simple ca să aibă nevoie de argumente, cu toate că mă pot lăuda că am lucrat din greu patruzeci de ani buni ca s-o pătrund.

— Şi cum se cheamă tomul ăsta? întrebă maestrul de psalmodie, înţelegând greşit sensul celor spuse de camaradul său.

— Este colea, deschis în faţa ochilor dumitale – răspunse cercetaşul – şi cel căruia îi aparţine nu-i deloc zgârcit: dă voie oricui să-l ia să-l citească. Am auzit că sunt unii care au nevoie de vrafuri de cărţi ca să se convingă că există Dumnezeu. Se poate ca oamenii, în aşezările lor, să schimonosească cele înfăptuite de el în asemenea chip, încât să facă îndoielnic, faţă de negustori şi preoţi, ceea ce este limpede ca lumina zilei, aici, în pustietate. Dar dacă cineva se îndoieşte, n-are decât să mă urmeze, de când răsare până apune soarele, în adâncul pădurii, şi am să-l fac să vadă destule ca să-şi dea seama că nu-i decât un prost şi că cea mai mare prostie a lui este să vrea să se ridice la treapta unei fiinţe a cărei bunătate şi putere nu o va egala niciodată.

Când David îşi dădu seama că discuta cu un om a cărui credinţă îşi avea originea în natură şi care dispreţuia toate subtilităţile metafizicii, renunţă numaidecât la o controversă din care crezu că nu se va alege nici cu cinste, nici cu folos. În timp ce vânătorul vorbea încă, se aşezase jos lângă el şi, scoţându-şi micul volum de psalmi şi ochelarii cu ramă de fier, se pregăti să-şi îndeplinească o îndatorire pe care afrontul ce-l primise ortodoxia lui o întârziase. David era un fel de menestrel al Lumii Noi, desigur foarte departe de timpurile acelor trubaduri inspiraţi care, în vechime, slăveau renumele unui baron sau al unui prinţ; dar era un bard în spiritul ţării în care trăia, acum gata să-şi exercite talentele întru celebrarea victoriei, mulţumind smerit proniei. Aşteptă cu răbdare ca Ochi-de-Şoim să termine de vorbit, şi atunci, ridicând ochii şi vocea, spuse tare:

— Prieteni, vă invit să va uniţi glasul cu al meu, să mulţumiţi cerului că ne-a scăpat din mâinile barbarilor necredincioşi şi să ascultaţi imnul de slavă cântat pe frumoasa arie zisă „Northampton”.

Indică pagina unde se aflau versurile pe care le vor cânta, ca şi cum ascultătorii săi ar fi avut fiecare în mână câte o carte, asemănătoare, în care să le caute, şi, după obicei, îşi lipi instrumentul de buze, ca să ia şi să dea tonul, cu aceeaşi gravitate pe care ar fi avut-o într-un templu al dreptei-credinţe. Însă de data aceasta, niciun glas nu se uni cu al său, fiindcă cele două surori erau prea ocupate cu manifestările de dragoste de care am vorbit, iar ceilalţi aveau alte treburi. Indiferenţa aparentă a ascultătorilor săi nu-l descurajă deloc; îşi începu cântecul şi-l duse de unul singur până la capăt, fără să se întrerupă.

Vânătorul îl ascultă, continuându-şi în tăcere inspecţia puştii. Şi era vizibil că însuşirile lui David nu-l mai impresionau ca în ajun. Într-un cuvânt, niciodată un cântăreţ ambulant nu şi-a arătat iscusinţa în faţa unor ascultători mai neatenţi; şi cu toate acestea, luând în consideraţie credinţa fierbinte a cântăreţului, este îngăduit să se creadă că niciodată cântecele unui bard nu s-au apropiat mai mult ca atunci de Dumnezeu. Ochi-de-Şoim se ridică, în sfârşit, clătinând din cap şi, mormăind printre dinţi nişte vorbe din care nu s-au putut auzi decât „gâtlej” şi „irochez”, se duse să examineze arsenalul huronilor. Chingachgook îl urmă şi recunoscu printre arme puşca lui şi a fiului său. Heyward şi chiar David găsiră de asemenea cu ce să se înarmeze; nu le lipsiră nici muniţiile, pentru ca armele să le fie într-adevăr de folos.

După ce şi-au ales fiecare ce le trebuia şi-şi distribuiră trofeele rămase, vânătorul anunţă că sosise timpul să se gătească de plecare. David îşi terminase cântările, iar cele două surori îşi reveniseră complet din spaima prin care trecuseră. Ajutate de Heyward şi de tânărul mohican, coborâră muntele, pe care nu de mult îl urcaseră însoţite de nişte călăuze atât de deosebite de cele de-acuma. Apoi, încălecând pe caii care avuseseră timp să se odihnească şi să pască iarbă şi muguri de arbuşti, porniră la drum, în frunte cu acela care le arătase în clipe de neuitată groază atâta zel şi devotament. Prima etapă n-a fost lungă. Ochi-de-Şoim, părăsind o potecă urmată de huroni la venire, ocoli pe dreapta, traversă un pârâiaş şi făcu semn de oprire într-o vâlcea umbrită de câţiva ulmi. Nu erau decât la un sfert de milă de dealul fatal, iar caii nu folosiseră de fapt celor două surori decât să treacă pârâul fără să-şi ude încălţămintea.

Indienii şi vânătorul păreau să cunoască acest loc. Ajunşi acolo, îşi sprijiniră puştile de un copac şi începură să măture frunzele uscate, nu departe de trei sălcii plângătoare, apoi săpând pământul cu cuţitele, dădură repede de un izvor de apă curată şi limpede. Atunci Ochi-de-Şoim privi în jurul lui, ca şi cum ar fi căutat un obiect pe care se aştepta să-l găsească şi pe care nu-l mai vedea şi începu să ocărască:

— Ticăloşii din tribul Mohawk, sau fraţii lor, tuscarorii şi onondagii,

au venit să se adape aici, şi derbedeii au şterpelit plosca.. Iată ce înseamnă să faci servicii unor câini nerecunoscători! Dumnezeu şi-a întins mâna milostivă asupra acestor păduri şi a făcut să iasă din măruntaiele pământului un izvor de apă curată, care ar putea aproviziona toate prăvăliile farmaciştilor din coloniile Americii şi, poftim, secăturile l-au astupat, au bătătorit pământul deasupra, de parc-ar fi dobitoace şi nu făpturi cu chip omenesc!

În timp ce vânătorul îşi vărsa astfel necazul, Uncas îi întinse tăcut plosca de care pomenise şi pe care o găsise pusă cu grijă pe ramurile unei sălcii, dar scăpase privirilor nerăbdătoare ale tovarăşului său. După ce o umplu cu apă, Ochi-de-Şoim se trase mai la o parte, se aşeză pe un trunchi şi bău cu mare plăcere, apoi începu să examineze pe îndelete rămăşiţele ospăţului huronilor, pe care le strânsese în tolba lui de vânat.

— Îţi mulţumesc! îi spuse lui Uncas, înapoindu-i plosca goală. Ia să vedem acum cum trăiesc ticăloşii de huroni când ies la drumul mare. Uite ici! Derbedeii se pricep care sunt cele mai bune bucăţi la un căprior şi ai jura că sunt în stare să taie şi să prăjească o bucată de vânat tot atât de bine ca cel mai bun bucătar din ţară. Dar când colo, carnea e crudă, căci irochezii sunt tot nişte sălbatici. Uncas, ia amnarul ăsta şi aprinde focul! Cred că ni se cuvine un hărtănaş de friptură după atâta oboseală.

Heyward, văzând că prietenii lor se pregătesc de masă, ajută pe cele două surori să coboare de pe cai, ca să se odihnească pe iarbă, şi în timp ce se punea mâncarea la foc, curiozitatea îl îndemnă să întrebe prin ce fericit concurs de împrejurări sosiseră călăuzele lor tocmai la timp ca să le scape viaţa.

— Cum se face, dragă prietene, că v-aţi întors atât de repede – se adresă el cercetaşului – şi că n-ai adus niciun ajutor din garnizoana fortului Edward?

— Dacă am fi trecut de cotul râului de sub cascadă, am fi sosit aici tocmai la timp ca să vă acoperim leşurile cu frunze, dar desigur mult prea târziu ca să vă salvăm scalpurile. Nu, nu. În loc de a ne istovi alergând la fort, am rămas la pândă pe malurile Hudsonului, ca să iscodim mişcările huronilor.

— Deci aţi fost martori la tot ce ni s-a întâmplat?

— Nu chiar la tot; ochii indienilor sunt prea ageri ca să le scape ceva, aşa că am stat ascunşi. De fapt, cel mai greu lucru a fost să silim pe tânărul ăsta să stea liniştit lângă noi. Ah, Uncas, te-ai purtat mai degrabă ca o femeie curioasă, decât ca un războinic al naţiei tale!

Ochii vii ai lui Uncas se fixară o clipă asupra vânătorului, dar nu răspunse şi nu arătă în niciun fel că s-ar căi de purtarea lui. Dimpotrivă, lui Heyward i se păru că remarcă pe faţa tânărului mohican o expresie de mândrie şi era vădit că tăcerea lui se datora

respectului pentru cei ce-l ascultau şi stimei sale nedezminţite faţă de vânătorul alb.

— Ai văzut cum am fost capturaţi? adăugă maiorul.

— Am auzit – răspunse Ochi-de-Şoim, apăsând pe acest cuvânt. Urletele indienilor sunt un limbaj destul de limpede pentru oamenii care şi-au petrecut viaţa în păduri. Dar când aţi debarcat, am fost nevoiţi să ne strecurăm ca şerpii sub mărăcinişuri, ca să nu fim zăriţi, şi din acel moment nu v-am mai văzut decât legaţi de copacii de-acolo, pentru a fi ucişi la stâlp, după obiceiul indienilor.

— Salvarea noastră este opera providenţei – spuse Heyward. E aproape o minune că aţi luat drumul cel bun, pentru că huronii s-au despărţit imediat în două trupe, cu câte doi cai fiecare.

— Ah! exclamă vânătorul, ca unul care-şi aduce aminte că s-a găsit cândva într-o mare încurcătură. Asta era cât pe-aci să ne facă să vă pierdem urma, dar ne-am hotărât s-o luăm în partea asta, pentru că am socotit, pe bună dreptate, că bandiţii nu-şi vor târî prizonierii spre nord. Numai că după ce am făcut câteva mile fără să găsim nici măcar o singură ramură ruptă, după cum ne fusese vorba, inima a început să mi se strângă, mai ales că toate urmele de paşi erau de mocasini indieni.

— Huronii au avut precauţia să ne încalţe ca pe ei – spuse Duncan, ridicând un picior, ca să arate încălţămintea indiană ce i se pusese.

— Mda, o socoteală afurisită, demnă de ei; numai că noi eram învăţaţi cu de-alde astea şi nu ne-au putut trage pe sfoară cu mica lor născocire.

— Atunci, cărui fapt îi datorăm salvarea noastră?

— Unui fapt pe care unui alb, fără nicio picătură de sânge indian în vine, ar trebui să-i fie ruşine să-l mărturisească: judecăţii tânărului mohican asupra unui lucru pe care eu ar fi trebuit să-l cunosc mai bine decât el. Până şi acum, când am văzut adevărul cu propriii mei ochi, îmi vine greu să cred.

— Asta-i extraordinar! Şi anume?

— Uncas a fost deştept – răspunse vânătorul, aruncând o privire plină de interes şi curiozitate înspre caii celor două surori – şi ne-a arătat că cei doi cai ai doamnelor călcau în acelaşi timp cu amândouă picioarele de aceeaşi parte, ceea ce nu se întâmplă la niciun animal cu patru picioare sau patru labe din câte cunosc, afară de urşi. Şi pasămite că doi cai merg astfel, cum m-am convins de altminteri cu propriii mei ochi şi cum dovedesc urmele după care ne-am luat, cale de douăzeci de mile, până v-am găsit.

— Aceasta-i rara însuşire a acestor cai. Sunt de pe malurile golfului Narraganset, din mica provincie a plantaţiilor Providence. Sunt neobosiţi şi renumiţi pentru mersul lor lin şi special, cu toate că şi alţi cai pot fi dresaţi să păşească la fel.

— Poate – spuse Ochi-de-Şoim, care ascultase această explicaţie cu deosebită atenţie – se prea poate! Eu, cu toate că am numai sânge alb, mă pricep mai bine la cerbi şi la castori decât la animalele astea de povară. Maiorul Effingham are nişte cai de rasă nemaipomeniţi, dar n-am văzut niciunul din ei care să meargă atât de ciudat.

— Fără îndoială – răspunse Duncan – pentru că el pretinde alte calităţi la cai, pe când aceştia sunt dintr-o rasă foarte apreciată tocmai pentru cinstea de a fi destinaţi să poarte poveri asemănătoare cu cele de faţă.

Mohicanii întrerupseseră preparativele de masă, ca să asculte sfârşitul acestei conversaţii, şi când maiorul termină de vorbit, se priviră miraţi, iar tatăl lăsă să-i scape un „uhh" de încântare. Vânătorul rămase câteva clipe să se gândească, ca unul care vrea să-şi pună în ordine în minte noile cunoştinţe dobândite, apoi, aruncând încă o privire curioasă spre cei doi cai, adăugă:

— Pot să spun că, de când europenii s-au stabilit în ţara asta, se văd lucruri tot mai ciudate, care arată că omul se foloseşte cum vrea de făpturile firii, atunci când o poate stăpâni. Dar, oricare ar fi mersul acestor animale, firesc sau dobândit, pe dreapta sau într-o parte, Uncas e cel care a băgat de seamă asta şi urmele lor ne-au condus la un tufiş unde, lângă urma unei copite de cal se afla o ramură de sumac ruptă sus, la o înălţime, care nu se putea atinge decât călare, în timp ce cele de dedesubt erau rupte şi strivite la întâmplare, de un om care mersese pe jos. Mi-am zis imediat că vreunul din isteţii ăştia de irochezi, văzând că una din doamne a rupt ramura de sus, a făcut tot vălmăşagul cela, ca să se creadă că e isprava vreunei fiare.

— Agerimea dumitale nu te-a înşelat; totul s-a petrecut întocmai.

— Nicio scofală! Ca să pricepi asta nu-i nevoie de o prea mare agerime. Era oricum mult mai uşor de observat decât mersul unui cal învăţat. Atunci mi-a venit în cap că aceşti mingo vor trage la izvorul ăsta, căci ticăloşii cunosc însuşirile apei ăsteia.

— Este deci renumită? întrebă Heyward, examinând cu mai multă atenţie această vale retrasă şi micul izvor înconjurat de o movilă de pământ cafeniu închis.

— Sunt puţine piei-roşii care, călătorind la miazăzi sau la răsărit de marile lacuri, să nu fi auzit lăudându-i-se proprietăţile. Vrei să guşti şi dumneata?

Heyward luă plosca şi, după ce înghiţi câteva picături din apa mult lăudată, o înapoie cu o strâmbătură de dezgust. Vânătorul surâse şi clătină din cap:

— Văd că nu-ţi prea place, dar asta-i fiindcă nu eşti obişnuit. O vreme, nici mie nu mi-a plăcut, dar acum o găsesc chiar pe gustul meu, întocmai cum îi place căprioarei apa sărată[33]. Nici cele mai bune vinuri ale voastre nu sunt mai plăcute de cum e apa aceasta gâtlejului

unei piei-roşii, mai ales când se simte sfârşit, pentru că îl înviorează pe loc. Dar văd că Uncas e gata cu fripturile şi e timpul să mâncăm, fiindcă mai avem cale lungă înainte.

Punând astfel capăt conversaţiei, Ochi-de-Şoim începu să profite de rămăşiţele căpriorului care scăpaseră lăcomiei huronilor. Masa a fost servită fără ceremonie, la fel cum fusese preparată, şi cei doi mohicani, împreună cu cerce-taşul, îşi potoliră foamea în liniştea şi graba ce caracterizează pe oamenii care ştiu că-i aşteaptă noi munci şi noi oboseli.

De îndată ce şi-au împlinit această necesară îndatorire, cei trei dădură duşcă încă o ploscă cu apa din acest tainic izvor. De cincizeci de ani îşi dau întâlnire frumuseţea, bogăţia şi talentele din tot nordul Americii, pentru a-şi căuta sănătatea şi mulţumirea[34] în jurul acestor izvoare.

Ochi-de-Şoim dădu apoi semnalul de plecare. Cele două surori încălecară. Duncan şi David îşi luară puştile şi le urmară. Vânătorul mergea înainte, după obiceiul lui, iar cei doi mohicani încheiau coloana. Micul convoi merse destul de repede pe poteca îngustă, spre nord, lăsând apa izvorului să-şi croiască drum spre pârâul vecin, şi leşurile huronilor morţi să putrezească fără prohod, pe creştetul muntelui – soartă destul de obişnuită pentru războinicii acestor păduri, ca să provoace milă sau să mai merite comentarii.

CAPITOLUL XIII

Am să caut un drum mai uşor.

PARNELL

Drumul ales de Ochi-de-Şoim tăia în diagonală şesurile nisipoase, acoperite de păduri şi întretăiate din când în când de văi şi dealuri, ce mai fuseseră străbătute dimineaţa de cei patru călători, dar ca prizonieri ai lui Magua. Soarele coborâse spre orizont, căldura nu mai era înăbuşitoare şi respirară mai liber sub bolta copacilor seculari ai pădurii.

Călătorii noştri mergeau repede, aşa că apucară să facă o bucată bună de drum, cu mult înainte de a se întuneca.

Ca şi sălbaticul căruia îi luase locul, vânătorul părea că se orientează după nişte semne numai de el ştiute. Mergea mereu cu acelaşi pas, iute şi neşovăitor. O privire aruncată în treacăt pe muşchii copacilor, o alta spre asfinţit, susurul unor râuleţe peste care treceau îi erau de ajuns ca să-l asigure că nu se înşelase asupra drumului. În acest timp, pădurea începuse să-şi piardă culorile bogate, iar verdele de smarald, care străluciseră toată ziua pe frunzişul boltelor, se preschimba pe nesimţite într-un negru sumbru, în lumina palidă care vestea sfârşitul zilei.

În timp ce Cora şi Alice căutau încă să mai prindă printre ramuri ultimele raze ale astrului care, asfinţind în toată splendoarea, tivea cu aur şi purpură o masă de nori îngrămădiţi la mică distanţă deasupra colinelor dinspre apus, vânătorul se opri deodată şi se întoarse către cei ce-l urmau:

— Iată – spuse el, întinzând braţul spre cer – semnele care-l vestesc pe om că-i ceasul să-şi caute odihna şi hrana de care are nevoie. E bine să luăm aminte la ele, cum fac păsările cerului şi animalele câmpului. Nu avem mult timp de odihnă, fiindcă îndată ce se va crăpa de ziuă va trebui să ne continuăm drumul. Îmi aduc aminte că prima oară când am vărsat sânge omenesc a fost aici, prin împrejurimi, într-o încăierare cu cei din tribul Maqua. Ridicaserăm un fel de mic fort din trunchiuri de copaci, ca să ne apărăm scalpurile. Dacă nu ma înşală memoria, trebuie să fie aici, spre stânga.

Fără să aştepte răspuns, vânătorul coti brusc într-acolo şi intră într-o pădurice deasă de castani tineri. Ca unul care ştia să descopere ceea ce căuta, dădea acum la o parte ramurile joase. După ce făcu două sau trei sute de paşi printre mărăcinişurile şi spinii care-i stăteau în drum,

pătrunse într-un luminiş, în mijlocul căruia era un dâmb acoperit cu frunziş verde, pe care se afla edificiul dărăpănat de care pomenise.

Era o construcţie grosolană, din acelea ce se înjghebau pe vremuri la repezeală, numai la mare nevoie, şi căreia i se spunea „fort", dar la care nimeni nu se mai gândea după trecerea pericolului în vederea căruia îl construise. Se ruinase în singurătatea pădurii, părăsit şi uitat. Pe vasta graniţă a deşerturilor, care despărţea odinioară provinciile vrăjmaşe, se pot găsi adesea astfel de monumente, care stau mărturie trecerii şi luptelor oamenilor. Sunt nişte ruine legate de istoria coloniilor, la fel de sumbre ca tot ceea ce le înconjoară[35].

Acoperişul de scoarţă de copac se prăbuşise de mulţi ani şi rămăşiţele erau amestecate cu pământ; dar trunchiurile de pini puse în grabă ca grinzi se aflau în acelaşi loc, cu toate că într-o parte slăbiseră şi ameninţau să provoace prăbuşirea întregii construcţii.

Pe când Heyward şi însoţitorii lui ezitau să se apropie de edificiul ce părea că-i gata să se prăvălească, Ochi-de-Şoim şi cei doi indieni intrară în el fără teamă, plini de curiozitate. Cel dintâi examina ruinele – atât pe dinăuntru, cât şi pe dinafară – cu interesul unui om care-şi aduce din ce în ce mai bine aminte de nişte fapte trăite de mult, iar Chingachgook povestea fiului său, în limba lui, peripeţiile luptei care se dăduse în acest ţinut singuratic, în tinereţile lui. În vorbele pline de mândrie ale mohicanului se simţea un accent melancolic.

Între timp, cele două surori coborâseră de pe cai şi se pregăteau bucuroase de acea scurtă odihnă în aerul răcoros al serii şi într-o linişte şi siguranţă deplină, tulburată doar de trecerea animalelor prin pădure.

— Prietene – îl întrebă maiorul pe vânător, după ce acesta isprăvise de cercetat locurile amintite – n-ar fi fost mai bine dacă poposeam într-un loc mai retras, mai puţin cunoscut decât acesta?

— Greu ai să găseşti pe cineva azi în viaţă – răspunse Ochi-de-Şoim cu glas potolit – care să ştie de existenţa acestui fort. Nu se scriu aşa de des cărţi în care să se vorbească despre bătălii ca acelea dintre mohicani şi mohawki. Acel război nu-i privea decât pe ei. Eram foarte tânăr pe atunci şi am luptat alături de mohicani, pentru că ştiam că sunt pe nedrept năpăstuiţi. Patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi ne-au hărţuit ticăloşii, dând ocol meterezelor acestui fort, al cărui plan îl născocisem eu, pentru că, după cum ştiţi, eu sunt un alb, nu un indian. Mohicanii m-au ajutat să-l construiesc şi aici ne-am apărat, zece câţi eram, împotriva a douăzeci de vrăjmaşi, până când am rămas acelaşi număr de amândouă părţile. Atunci am dat iureş împotriva acestor câini şi niciunul din ei nu s-a mai întors la tribul lui, ca să povestească soarta celorlalţi. Da, da, eram tânăr pe atunci; sângele vărsat în lupte era ceva nou pentru mine. Mi-aduc aminte mai ales că nu puteam

înţelege cum se face că fiinţe ca mine, care mai înainte erau însufleţite şi pline de viaţă, pot rămâne întinse la pământ, lăsate pradă fiarelor sălbatice sau sortite să putrezească în ploi şi zăpezi. Eu, cu mâinile mele, am strâns leşurile şi le-am îngropat; movila pe care stau acum aceste doamne este mormântul lor şi un locşor bunicel de odihnă, cu toate că are la temelie oasele mohawkilor.

Auzind aceste cuvinte, Heyward şi cele două surori săriră în picioare. Cu toate că trăiseră scene groaznice, în care fuseseră gata să-şi piardă viaţa, se-nfiorară aflând că erau să-nnopteze pe mormântul unei cete de sălbatici. Trebuie să mărturisim că la această impresie contribuia şi lumina din ce în ce mai întunecată a asfinţitului, cât şi liniştea marii păduri, iar luminişul îngust în care se aflau era înconjurat de pini mari, atât de apropiaţi unul de altul, încât păreau că formează, cu tavanul norilor grei de deasupra, zidul unui cavou.

— S-au dus; nu mai pot face rău nimănui – continuă vânătorul cu un surâs blând, văzându-le cât sunt de speriate. Nu vor mai putea scoate nici strigăte de război, nici să mai arunce cu tomahawkul. Din toţi câţi au pus mâna să-i aşeze atunci acolo unde zac, nu mai suntem în viaţă decât eu şi Chingachgook. Ceilalţi erau fraţii şi rudele lui, iar cei doi mohicani pe care-i vedeţi sunt ultimii din tot neamul lor.

Ca la un semn, călătorii noştri îşi îndreptară ochii spre cei doi indieni care se puteau deosebi în întuneric, la oarecare distanţă. Puţinele cuvinte ale vânătorului îi mişcaseră adânc. Uncas asculta cu mare atenţie istorisirile tatălui său, în care era vorba de faptele războinicilor din neamul lor.

— Crezusem că delawarii sunt oameni paşnici – spuse maiorul – şi că în timp de război încredinţează tocmai mohawkilor, cu care v-aţi luptat voi, apărarea pământurilor lor.

— Dacă asta-i adevărat în parte – răspunse Ochi-de-Şoim – în totul nu-i decât o minciună sfruntată. Cândva, de mult, prin intrigile olandezilor, s-a făcut un tratat prin care dumnealor intenţionau să-i dezarmeze pe băştinaşii ţinutului, care aveau drepturi străvechi asupra pământurilor lor. Mohicanii, cu toate că făceau parte din acelaşi trib, fiind mai aproape de englezi, n-au participat la acel tratat, bizuindu-se numai pe bărbăţia lor. Tot aşa au făcut şi delawarii, când şi-au dat scama de prostia lor. În faţa voastră se află un şef din marii sagamori mohicani! Odinioară, neamul lui vâna cerbii pe o întindere mult mai mare decât comitatul care aparţine azi lui Patteroon Albany, şi toate pârâiele şi munţii pe unde treceau tot ale lor erau. Şi ce i-a rămas acum ultimului descendent al acestui trib? Poate, când va vrea Dumnezeu să găsească şase picioare de pământ în care să odihnească în pace, se va afla prin preajmă-i un prieten care să se ostenească să-l aşeze într-o groapă destul de adâncă, să nu-l poată ajunge fierul plugului.

— Destul! spuse Heyward, temându-se ca subiectul abordat de vânător să nu dăuneze armoniei dintre ei. Azi am mers mult, şi puţini oameni din rasa noastră sunt înzestraţi cu atâta vigoare ca dumneata, care pari că nu ştii ce-i oboseala ori primejdia.

— Încheieturile zdravene şi oasele unui bărbat sănătos o scot întotdeauna la capăt în împrejurări din astea – răspunse vânătorul, privindu-şi membrele musculoase cu un aer de vădită mulţumire, care dovedea că fusese impresionat de complimentul primit. În multe părţi am văzut oameni mai înalţi şi mai bine legaţi, dar ar trebui să cutreieri un oraş o zi întreagă ca să dai de unul în stare să bată cincizeci de mile pe picioare, fără oprire, sau să alerge, cu câinii odată, la vânătoare, ceasuri în şir. Ei, dar este mai cuminte să presupunem că aceste doamne, după toate câte li s-au întâmplat azi, doresc să se odihnească, fiindcă nu toate făpturile sunt la fel. Uncas, dezgroapă izvorul cela de sub frunzar; până atunci, tatăl tău şi cu mine vom face un umbrar din crengi de castan, sub care să se adăpostească, şi apoi un pat bun din frunze uscate!

Discuţia se încheie cu aceste cuvinte, iar cei trei prieteni porniră să rostuiască cele cuvenite, pentru ca doamnele să se odihnească în condiţii cât mai omeneşti. Dezgropară un izvor de apă limpede, care cu mulţi ani în urmă hotărâse pe mohicani să aleagă tocmai acest loc pentru vremelnica lor fortăreaţă. Acoperiră cu ramuri dese un colţ al fortului, ca să le ferească umbrarul de brumă, totdeauna abundentă în această climă, apoi sub acest acoperiş potriviră un aşternut gros de frunze uscate.

Resturile căpriorului fript de tânărul mohican au constituit pentru Alice şi Cora o gustare din care se-nfruptară mai mult de nevoie decât de plăcere. Cele două surori intrară apoi în fortul ruinat şi, după ce mulţumiră lui Dumnezeu, se întinseră pe aşternutul ce li se pregătise. Curând adormiră frânte de oboseală şi zguduite încă de peripeţiile prin care trecuseră.

În speranţa că a doua zi totul va fi bine, Duncan hotărâse să petreacă noaptea de veghe la uşa fortului, dar dându-şi seama de intenţia lui, cercetaşul îi spuse, întinzându-se liniştit pe iarbă şi arătând spre Chingachgook:

— Ochii unui om alb nu sunt destul de ageri şi de pătrunzători, ca să poată fi un bun pândar într-o situaţie ca asta. Hai să ne culcăm, o să stea mohicanul de strajă!

— Noaptea trecută am adormit în post ca un nepriceput – spuse Heyward – şi am mai puţină nevoie de odihnă ca voi, care aţi dat dovadă că sunteţi mai buni ostaşi decât mine. Odihniţi-vă toţi trei, rămân eu de gardă!

— Ai fi o foarte bună santinelă – răspunse Ochi-de-Şoim – dacă ne-am afla în faţa corturilor albe ale regimentului şaizeci şi ne-ar sta

dinainte inamici ca francezii! Dar noaptea, în mijlocul acestei pustietăţi, judecata dumitale n-ar fi mai de preţ ca aceea a unui copil, şi toată vigilenţa nu ţi-ar sluji la nimic. Dormi, ca mine şi ca Uncas, şi n-avea grijă!

Heyward văzu că tânărul indian se şi întinsese la poalele movilei, în iarba grasă, voind desigur să profite de puţinele momente de odihnă ce-i rămâneau. David îl imitase, căci oboseala drumului lung îi reaprinsese durerea pricinuită de rană, şi sunete mai puţin armonioase ca vocea lui de cântăreţ arătau că adormise buştean. Nevrând să mai lungească vorba inutil, maiorul se prefăcu că cedează şi se aşează rezemat cu spatele de grinzile vechiului fort, cu toate că era hotărât să nu închidă ochii înainte de a-i încredinţa bătrânului Munro pe cele două fete, cu paza cărora fusese însărcinat. Vânătorul, crezând că Duncan doarme, nu întârzie să închidă şi el ochii, şi în jurul lor domni în curând o tăcere tot atât de profundă ca şi singurătatea în care se aflau.

Câtva timp, Heyward, atent la cel mai mic zgomot, reuşi să-şi ţină ochii deschişi. Pe măsură ce umbrele nopţii deveneau mai dese, se străduia să pătrundă bezna. Când lumina stelelor mai limpezi întunericul, deosebi clar pe cei doi prieteni întinşi pe iarbă şi pe Chingachgook în picioare, nemişcat ca trunchiul de copac pe care se sprijinise, la marginea micului luminiş unde poposiseră. În sfârşit, pleoapele îngreunate i se coborâră ca o perdea, prin care încă i se părea că vede strălucind aştrii nopţii. Mai auzi respiraţia uşoară a celor două surori care dormeau la câţiva paşi îndărătul lui, apoi foşnetul lung al frunzelor şi, târziu, ţipătul lugubru al unei bufniţe. Făcând o sforţare ca să întredeschidă ochii, îi fixă o clipă asupra unui tufiş şi îi închise iar fără să vrea, crezând că-l văzuse pe străjerul lor. Curând însă capul îi căzu pe umăr, umărul simţi nevoia să se sprijine de pământ şi în sfârşit adormi adânc, visând că este un cavaler din vechime, de strajă la uşa cortului unei prinţese salvate din robie, sperând că prin această dovadă de devotament îi va câştiga inima.

Dormea încă liniştit şi fără vise, când simţi pe umăr o atingere uşoară. Trezit brusc, sări în picioare amintindu-şi numai vag de ceea ce-şi propusese la căderea nopţii.

— Cine e – strigă el ca la carte, căutându-şi sabia în locul unde o purta de obicei – prieten sau duşman?

— Prieten – răspunse liniştit Chingachgook, arătându-i cu degetul luna care arunca printre copaci o rază oblică asupra bivuacului lor. Şi adăugă într-o engleză stâlcită: A venit luna, fortul omului alb e încă departe, foarte departe. Trebuie să plecăm cât somnul mai ţine încă închişi cei doi ochi ai francezului.

— Ai dreptate – replică maiorul – trezeşte-ţi prietenii şi puneţi dârlogii pe cai. Până atunci eu am să le spun însoţitoarelor mele să se

trezească şi să fie gata de plecare.

— Ne-am şi trezit, Duncan – se auzi vocea dulce a Alicei de sub umbrar – şi ne-am refăcut puterile pentru drum, fiindcă am dormit foarte bine. Dar sunt sigură că dumneata ai stat treaz toată noaptea, după o zi atât de lunga şi plină de peripeţii, ca să ne păzeşti.

— Spune, mai degrabă, că aşa aş fi voit să fac – răspunse înciudat Heyward – dar blestemaţii de ochi m-au trădat iarăşi! Este a doua oară că m-am arătat nedemn de misiunea ce mi s-a încredinţat.

— Nu încerca să negi, Duncan – spuse surâzând tânăra Alice, ieşind graţioasă din vechiul fort. Razele lunii luminau chipul ei, şi mai frumos acum, după cele câteva ore de somn liniştit. Ştiu că pe cât eşti de nepăsător în ceea ce te priveşte, pe atât eşti de grijuliu când este vorba de soarta celorlalţi. Nu s-ar putea să rămânem noi aici câtva timp de pază, ca dumneata şi ceilalţi să vă puteţi odihni puţin? Cora şi cu mine vom face bucuroase de gardă, cu grija cuvenită.

— Dacă ruşinea ar avea puterea să mă împiedice să dorm, n-aş mai închide ochii toată viaţa – urmă tânărul ofiţer, începând să se simtă prost şi privind chipul candid al Alicei, ca să vadă dacă nu cumva îşi bate joc de el, dar nu descoperi nimic care să-i confirme această bănuială. Din păcate, este foarte adevărat – adăugă el – că după ce am prorocit toate aceste primejdii, n-am avut nici măcar meritul de a vă fi păzit pe când dormeaţi, cum ar fi trebuit să facă un adevărat soldat; în mod imprudent, am avut prea mare încredere în mine.

— Numai Duncan poate îndrăzni să-i aducă lui Duncan o astfel de învinuire – spuse Alice. Hai, du-te şi te odihneşte puţin şi fii sigur că eu şi Cora ne vom îndeplini bine misiunea de santinele.

Heyward, mai încurcat ca niciodată, era pe punctul de a-şi aduce noi imputări pentru lipsa lui de vigilenţă, când atenţia îi fu atrasă de o exclamaţie şoptită a lui Chingachgook şi de atitudinea lui Uncas, care trăgea cu urechea înspre pădure.

— Mohicanii aud un inamic – spuse vânătorul, care era de mult gata de plecare. Aripa vântului le aduce semnul de primejdie.

— Ferească Dumnezeu! strigă Heyward. Şi aşa a fost destulă vărsare de sânge.

Cu toate acestea, pe când vorbea, maiorul îşi luă puşca şi înaintă spre marginea luminişului, gata să-şi ispăşească vina şi să apere siguranţa camarazilor săi, dacă va fi nevoie, prin sacrificiul vieţii.

— O fi vreun animal sălbatic care dă târcoale după pradă – spuse el mai încet, de îndată ce prinse-n urechi zgomotele încă îndepărtate pe care le auziseră mohicanii.

— Linişte! îl opri vânătorul. E pas de om; îl recunosc de departe, cu toate că simţurile mele nu se pot compara cu ale unui indian. Poate că ticălosul de huron, care ne-a scăpat, a întâlnit vreo avangardă de sălbatici din armata lui Montcalm şi ne-a luat urma. Nu mi-ar plăcea

de fel să mai vărs sânge omenesc prin părţile astea – adăugă el, aruncând o privire îngrijorată în jur – dar dacă trebuie, n-o să am încotro. Uncas, bagă caii în fort şi intraţi şi voi degrabă, prieteni! Cu toate că-i vechi, ne mai poate apăra şi a fost obişnuit să audă împuşcături.

Ordinul fu executat imediat. Cei doi mohicani băgară caii în vechiul edificiu, şi mica trupă îi urmă în cea mai mare linişte.

Zgomotul paşilor care se apropiau se auzea acum prea limpede ca să se mai îndoiască cineva că era vorba de paşi omeneşti. În curând se auziră şi glasuri care se strigau şi-şi răspundeau într-un dialect indian. Vânătorul, apropiindu-şi gura de urechea lui Heyward, îi şopti că recunoştea limba huronilor. Când sosiră în locul unde caii intraseră în mărăcinişuri, era limpede că nu mai ştiau ce să facă, pentru că pierduseră urmele după care păreau că se luaseră până atunci.

După numărul vocilor, să tot fi fost douăzeci de inşi, şi fiecare îşi dădea părerea în acelaşi timp asupra drumului care-l aveau de urmat.

— Bandiţii ştiu că suntem puţini – urmă Ochi-de-Şoim către Heyward, care privea şi el printr-o crăpătură dintre trunchiurile de copaci – altfel nu s-ar distra să sporovăiască zadarnic ca nişte squaw. Ascultă-i numai! Ai zice că fiecare din ei are două limbi şi un singur picior!

Heyward, brav de felul lui şi câteodată chiar prea temerar, când era vorba să lupte, nu putu răspunde nimic tovarăşului său în acel moment de mare încordare. Îşi strânse doar puşca mai tare şi-şi lipi ochiul de deschizătură cu şi mai multă atenţie.

Toţi tăcură, afară de unul, şi tonul grav al aceluia care luă cuvântul dădu a-nţelege că poruncile lui sunt ascultate cu respect. După câteva clipe, zgomotul frunzelor şi ramurilor dovedi că huronii se despart şi merg în diferite părţi ale pădurii, ca să regăsească urmele pierdute. Din fericire, luna ce răspândea un mănunchi de raze în micul luminiş era prea slabă ca să lumineze adâncul pădurii, şi timpul cât le-a trebuit călătorilor ca să se ascundă în vechiul fort fusese atât de scurt, încât sălbaticii n-au putut observa niciun semn al trecerii lor. Dac-ar fi fost ziuă, ei le-ar fi descoperit cu siguranţă urmele. Aşa însă, toate cercetările lor se dovediră zadarnice.

Totuşi, după câteva minute, se auziră apropiindu-se câţiva sălbatici. Acum era limpede că se aflau la numai câţiva paşi de castanii tineri care înconjurau luminişul.

— Vin – spuse Heyward, dându-se un pas înapoi, ca să-şi vâre ţeava puştii în spaţiul dintre două bârne. Să tragem îndată ce ne vor intra în bătaia armelor.

— Stai binişor! îi şopti Ochi-de-Şoim. Un foc de armă sau numai mirosul unui cartuş ne-ar aduce pe cap toată haita acestor lupi înfometaţi. Dacă vrea Dumnezeu să luptăm ca să ne salvăm scalpurile,

ai încredere în experienţa unor oameni care le cunosc năravurile şi nici nu dau bir cu fugiţii, când le aud strigătele de război.

Duncan aruncă o privire îndărăt şi le văzu pe cele două surori tremurând, strâns îmbrăţişate, în fundul fortului. Cei doi mohicani, drepţi şi nemişcaţi ca doi brazi, stăteau gata să lovească, dacă împrejurările ar fi cerut-o. Stăpânindu-şi firea, acum hotărât să aştepte semnalul celor mai experimentaţi decât el în acest fel de lupte, se apropie de deschizătură, ca să zărească ce se petrece afară. Un huron înalt, înarmat până-n dinţi, pătrunse în luminiş şi înaintă câţiva paşi înspre ei. În timp ce privea vechiul edificiu, razele lunii îi luminară faţa în plin. Chipul lui trăda surpriza şi curiozitatea stârnite de ceea ce descoperise cu numai o clipă înainte. Scoase o exclamaţie, care la un indian exprimă totdeauna prima din aceste două emoţii, şi cu glas scăzut îl strigă pe unul din camarazii lui să vină lângă el.

Aceşti copii ai pădurilor rămaseră nemişcaţi câteva clipe, cu ochii aţintiţi asupra vechiului fort şi, vorbind în limba lor, făceau tot felul de gesturi. Oprindu-se la fiecare pas, se apropiară încet, ca nişte căprioare speriate, a căror curiozitate le înfrânge teama. Piciorul unuia din ei atinse uşor movila de care am vorbit. Se aplecă s-o cerceteze şi gesturile lui expresive arătau că-şi dă seama că se află în faţa unui mormânt.

Heyward văzu atunci cum vânătorul face o mişcare ca să se asigure dacă îi iese destul de uşor cuţitul din teaca şi coborî gura puştii. Maiorul făcu la fel şi se pregăti pentru lupta care acuma părea inevitabilă.

Cei doi sălbatici erau atât de aproape, încât dacă vreunul dintre cai ar fi făcut cea mai mică mişcare, ar fi fost auzit imediat. Dar, după ce descoperiră ce cuprindea ridicătura de pământ care le atrăsese privirile, dădură impresia că nu-i mai interesa altceva. Vorbeau încet şi solemn, cuprinşi parcă de un fel de respect religios, amestecat cu o vagă teamă. Se retraseră apoi cu prudenţă, întorcându-se de mai multe ori spre edificiul în ruine, de parcă se aşteptau să vadă ieşind din el spiritele morţilor îngropaţi în acele locuri. În sfârşit, intrară din nou în pădure şi dispărură.

Ochi-de-Şoim sprijini patul puştii de pământ şi, respirând adânc, şopti:

— Da, respectă morţii şi acum asta le-a salvat şi viaţa lor. Şi poate şi pe-a noastră…

Heyward auzi remarca cercetaşului, dar nu răspunse, întreaga atenţie i se concentrase asupra huronilor care se retrăgeau. Nu se mai vedeau, dar se auzeau încă în apropiere. Era sigur că trupa se strânsese nu departe de ei şi asculta cu seriozitate cele relatate de cei doi despre mormintele văzute. Îi auziră vorbind încă câteva minute, dar mult mai puţin zgomotos ca la venire, apoi paşii le răsunară din ce

în ce mai puţin, tot mai departe, până se pierdură cu totul în adâncul pădurii.

Vânătorul aşteptă totuşi un semn de la Chingachgook, prin care să-i dea asigurări că nu se mai auzea niciun sunet. Apoi îi spuse lui Heyward să scoată caii în luminiş şi să le ajute pe cele două însoţitoare ale sale să încalece. Îndată ce aceste dispoziţii fură executate, o porniră la drum. Cora şi Alice aruncară o ultimă privire asupra fortului în ruine şi a mormântului mohawkilor, pe urmă micul convoi pătrunse în adâncul pădurii.

CAPITOLUL XIV

— Cine-i acolo?
— Ţărani, oameni sărmani din Franţa!

SHAKESPEARE
(Henric al VI-lea)

De când părăsiră fortul şi până intrară mai adânc în pădure, fiecare era prea îngrijorat ca să scoată vreun cuvânt. Vânătorul şi-a păstrat locul în capul coloanei, ca mai înainte, dar, spre deosebire de seara precedentă, chiar după ce făcuseră o bucată de drum bunişoară, care-i punea la adăpost de inamici, mergea mai încet şi cu mai multă prudenţă, pentru că nu cunoştea această parte a pădurii. S-a oprit de mai multe ori să se sfătuiască cu cei doi mohicani, să observe poziţia lunii şi a stelelor şi să cerceteze cu o grijă sporită scoarţa şi muşchiul copacilor.

În timpul acestor scurte halte, Heyward şi cele două surori, încă temători de duşmanii lor, erau atenţi la cel mai mic zgomot care putea să le vestească apropierea sălbaticilor. Însă vasta întindere a pădurilor părea înmormântată într-o linişte veşnică. Păsările, animalele şi oamenii, dacă s-ar mai fi aflat în pădure, păreau cufundaţi în somnul cel mai adânc. Deodată se auzi şopotul îndepărtat al unui râuleţ. Cu toate că era doar un susur slab, călăuzele se bucurară de noul indiciu şi îşi îndreptară numaidecât paşii în direcţia aceea.

Ajungând la malul micului râu, făcură o nouă haltă. Ochi-de-Şoim îşi scoase mocasinii şi îi invită pe Heyward şi Gamut să facă la fel. Coborâră caii în vadul nu prea adânc al apei şi merseră aşa, prin apă, aproape o oră, pentru ca cei care i-ar fi urmărit să le piardă urma.

Când trecură râul ca să intre în pădurea de pe celălalt mal, luna era ascunsă pe după nişte nori negri dinspre apus, dar vânătorul nu păru de fel încurcat de întuneric, aflându-se pesemne într-un ţinut cunoscut, fiindcă o luă iarăşi la picior, fără nicio şovăială, repede şi sigur de sine.

Curând, drumul deveni mai abrupt; munţii se apropiau aici din două părţi, şi călătorii îşi dădură seama că au ajuns la o trecătoare. Ochi-de-Şoim se opri iar şi, aşteptând să se adune toţi, le vorbi pe un ton îngrijorat, pe care liniştea şi întunericul îl făceau şi mai grav.

— E uşor să ştii potecile şi râurile din pustietăţi – spuse el – dar cine poate şti dacă dincolo de aceşti munţi nu este instalată tabăra unei mari armate?

— Deci nu suntem la prea mare depărtare de fortul William-Henry? întrebă Heyward, apropiindu-se de vânător cu interes.

— Mai avem o bucată bună de drum până acolo şi nu cea mai uşoară! Ce-i mai greu este să vedem cum şi pe unde ne vom putea apropia de fort nestingheriţi. Uite – adăugă Ochi-de-Şoim, arătându-i printre copaci un loc unde se afla o întindere de apă, în a cărei suprafaţă liniştita se oglindea strălucirea stelelor – acela e Heleşteul Sângelui. Suntem pe un teren pe care nu l-am parcurs de prea multe ori, dar pe care-l cunosc bine, fiindcă m-am bătut aici odată din zori până în asfinţit.

— A! Va să zică peticul ăsta de apă este mormântul vitejilor care au pierit în bătălia aceea faimoasă? Îl ştiam după nume, dar nu l-am văzut niciodată.

— Am avut într-o singură zi trei bătălii cu olando-francezii – continuă vânătorul, mai degrabă urmându-şi şirul gândurilor, decât ca să răspundă maiorului. Am dat faţă cu inamicul tocmai când pregăteam avangărzii lui o ambuscadă, şi ne-a gonit prin defileu ca pe nişte cerbi speriaţi, până la malurile Horicanului. Aici ne-am regrupat îndărătul unui parapet de copaci doborâţi în pripă, am trecut la contraatac sub ordinele lui sir William – a fost înnobilat pe urmă pentru modul cum s-a comportat în acea zi – şi le-am plătit cu vârf şi-ndesat înfrângerea din cursul dimineţii. Sute de francezi şi olandezi au văzut în seara aceea soarele pentru ultima oară, şi chiar comandantul lor, Dieskau[36], ne-a căzut în gheare. Era atât de ciuruit de răni, încât a trebuit să se întoarcă în ţara lui şi de atunci s-a lăsat de militărie şi de războaie.

— A fost o zi glorioasă! exclamă Heyward cu entuziasm tineresc. I-a mers vestea până la armata noastră din sud.

— Da, dar povestea nu s-a terminat aşa. Am fost însărcinat de maiorul Effingham, din ordinul special al lui sir William, să trec de-a lungul flancului francez, să traversez *portage*-ul şi să transmit ştirea la fortul de pe Hudson. Uite, chiar în locul de colo, pe culmea ceea

împădurită, am întâlnit un detaşament care ne venea în ajutor. M-am întors cu ei, conducându-i unde se află inamicul, care tocmai era ocupat să ia masa. Nici cu gândul nu gândeau că ziua aceea sângeroasă nu se sfârşise încă pentru ei.

— Şi i-aţi luat prin surprindere?

— Dacă moartea poate fi o surpriză pentru nişte oameni care se gândeau numai cum să-şi umple burţile. Nu le-am dat timp să răsufle, căci nici ei nu ne-au cruţat dimineaţa, şi toţi aveau de plâns nişte rude sau prieteni. Când s-a terminat lupta, morţii şi chiar muribunzii au fost aruncaţi de-a valma în heleşteul ăsta. Am văzut apa cum s-a roşit de sânge, căpătând o culoare pe care niciodată nu i-ar fi dat-o măruntaiele pământului.

— Este un mormânt foarte liniştit pentru nişte războinici. Ai făcut mult timp serviciu pe graniţa asta?

— Eu!? răspunse cercetaşul, îndreptându-şi trupul înalt, cu un aer de mândrie ostăşească. Toţi munţii ăştia sunt plini de ecourile împuşcăturilor mele; nu ştiu dacă se află măcar o milă pătrată între Horican şi Hudson pe care „Ucigătorul-de-Cerbi" să nu fi răpus un trup, fie el de vrăjmaş sau de fiară. Cât despre liniştea acestui mormânt, e o altă poveste. Sunt oameni în tabără care gândesc şi spun că nimeni nu poate avea linişte în mormânt, dacă a fost îngropat când mai avea încă zile; şi în învălmăşeala de atunci nu a mai fost timp să se cerceteze care era mort şi care mai avea suflet în el. Sst! Cineva se plimbă pe malul lacului!

— Nu prea văd cine şi-ar putea părăsi căminul, ca noi, ca să se plimbe noaptea prin pustietăţile pădurii!

— Asemenea făpturi nu se sperie de pustietăţi şi un trup care-şi petrece ziua în apă nu se sinchiseşte de bruma nopţii – spuse Ochi-de-Şoim, strângând braţul lui Heyward, gest care-l făcu pe tânărul maior să-şi dea seama că acest om, de obicei atât de întreprinzător, era stăpânit acum de o frică superstiţioasă.

— Doamne sfinte! exclamă maiorul. E un om! Ne-a văzut şi vine spre noi. Pregatiţi-vă armele, prieteni! Nu se ştie ce ne mai aşteaptă!

— Cine-i? strigă în franţuzeşte un glas puternic care, în liniştea şi întunericul acela, părea că vine dintr-o altă lume. *Qui vive?*

— Ce spune? întrebă vânătorul. Nu vorbeşte nici în limba indiană, nici engleză.

— *Qui vive?* repetă glasul, însoţindu-şi somaţia de zgomotul făcut de o puşcă care e încărcată, pe când cel ce o purta luă poziţia de tragere.

— *France!* răspunse Heyward ieşind din umbra arborilor şi înaintând spre santinelă.

— De unde veniţi şi unde mergeţi aşa de dimineaţă? întrebă santinela.

— Am făcut o recunoaştere şi mă duc la culcare – urmă Heyward

într-o impecabilă franceză.

— Sunteţi deci ofiţer al regelui?

— Desigur, *camarade!* Mă iei drept un ofiţer din colonii? Sunt căpitan de *chasseurs*.

Heyward răspunse astfel pentru că observase, după uniforma santinelei, că aparţinea unui regiment de grenadieri.

— Am cu mine pe fetele comandantului de la William-Henry, pe care le-am făcut prizoniere – continuă el. Ai auzit de ele? Le duc la general.

— Pe legea mea, doamnelor, îmi pare rău de dumneavoastră – se întoarse spre ele tânărul grenadier, ducându-şi politicos mâna la bonetă – dar aşa-i războiul! Veţi vedea că generalul nostru e un viteaz care ştie să se poarte cu doamnele.

— *Cest le caractĕre des gens de guerre*[37] – îi răspunse Cora în franţuzeşte, cu o prezenţă de spirit admirabilă. Adio, prietene! Îţi urez să ai de îndeplinit o misiune mai plăcută.

Soldatul o salută, ca pentru a-i mulţumi. Heyward adăugă un: *„Bone nuit, mon cammarade”*, şi micul convoi îşi urmă nestingherit drumul, lăsând santinela să-şi continue straja pe malul lacului, fără să bănuiască şiretlicul şi fredonând o arie din ţara lui, de care poate îşi amintise văzând pe cele două tinere:

„Vive le vin, vive l’amour” etc.

— Mare noroc că ai putut vorbi cu banditul ăla pe limba lui! spuse Ochi-de-Şoim, după ce se mai depărtară, punând piedica la carabină şi apucând-o vânătoreşte. Am văzut imediat că era un franţuz şi bine a făcut că ne-a vorbit frumos şi politicos, altfel s-ar fi dus să-şi caute compatrioţii în fundul heleşteului.

Fu întrerupt de un geamăt lung, ce părea că iese din străfundul heleşteului pe care-l lăsaseră-n urmă. Era atât de lugubru, încât ai fi zis că vine într-adevăr de la duhurile închise în acel mormânt de ape.

— A fost de om viu – spuse cercetaşul – o stafie nu ar fi mânuit arma cu atâta precizie.

— De om care a fost viu, dar mă îndoiesc că mai face parte din lumea asta – răspunse maiorul, băgând de seamă că Chingachgook nu mai era cu ei.

Un alt geamăt, mult mai slab, fu urmat de un zgomot surd, asemănător cu acela pe care-l produce un corp greu, aruncat în apă. Apoi o linişte adâncă. Pe când şovăiau dacă trebuie să înainteze sau să-l aştepte pe indian, într-o nesiguranţă pe care fiecare clipă o făcea mai penibilă, îl văzură că apare în sfârşit, având prins la centură scalpul nefericitei santinele franceze. Întârziatul îşi puse la loc cuţitul şi tomahawkul încă pline de sânge, apoi îşi luă locul, liniştit, în flancul micii trupe, cu aerul satisfăcut al unui om încredinţat că a făptuit o treabă demnă de toată lauda.

Vânătorul îşi sprijini patul puştii în pământ, încrucişă mâinile pe capătul ţevii şi rămase câteva clipe pe gânduri.

— Ar fi un act de cruzime şi de barbarie din partea unui alb – zise el în cele din urmă, dând din cap cu un aer melancolic – dar asta este în firea indienilor şi bănuiesc că aşa trebuia să fie. Totuşi aş fi preferat să i se fi întâmplat unui blestemat de mingo, nu acestui vesel flăcău, venit aici tocmai din ţările vechi.

— Destul! spuse Heyward, temându-se ca însoţitoarele lui să nu afle ceva din incidentul sângeros care-i întârziase. Îşi stăpâni indignarea, cugetând cu glas tare cam în felul vânătorului: Ce-a fost a fost şi nu mai putem face nimic! Gata! Desigur, ai observat că suntem pe linia avanposturilor inamicului. Ce drum propui să urmăm?

— Da – răspunse Ochi-de-Şoim, luându-şi puşca la umăr. După cum spui, ce-a fost a fost şi nu mai are rost să ne gândim. Dar pare limpede că francezii şi-au instalat tabăra în jurul fortului, şi printre ei ar fi să trecem ca aţa prin urechile acului.

— Şi-avem şi prea puţin timp ca să încercăm – spuse maiorul, ridicând ochii spre un nor gros, care ascundea luna ce apunea.

— Şi prea puţin timp – repetă cercetaşul. Totuşi, cu ajutorul proniei, nu avem decât două căi ca să ieşim din impas.

— Spune repede, timpul e scurt!

— Una ar fi ca graţioasele doamne să descalece şi să lăsăm caii în plata Domnului. Îi trimitem pe mohicani înainte, ca să ne cureţe drumul, şi noi vom intra în fort păşind pe cadavrele duşmanilor.

— Asta nu, în niciun caz! strigă mărinimosul Heyward. Un soldat ar reuşi poate să-şi facă drum în acest chip, dar nu cu un întreg convoi după el.

— Este adevărat că o potecă înroşită de sânge nu va fi prea potrivită pentru nişte picioare fragile – încuviinţă cercetaşul – dar am crezut totuşi necesar să fac această propunere, cu toate că nici mie nu-mi place. Singurul nostru mijloc de scăpare rămâne deci să ieşim din linia santinelelor franceze, apoi, luând-o spre apus, să intrăm în munţi, unde am să vă ascund atât de bine, încât toţi copoii dracului de Montcalm nu v-ar putea da de urmă, chiar dacă v-ar căuta luni întregi.

— Atunci aşa facem, şi fără zăbavă!

N-a fost nevoie să spună mai mult, căci în aceeaşi clipă Ochi-de-Şoim zise: „După mine!”, se întoarse şi reluă drumul care îi condusese în această situaţie primejdioasă. Mergeau în linişte şi cu grijă, atenţi la fiecare pas, să nu le fie drumul închis de vreo patrulă, sau vreun pichet al inamicului să le ia urma. Trecând pe malul heleşteului pe care-l părăsiseră cu puţin înainte, Heyward şi vânătorul aruncară într-acolo, pe furiş, o privire posomorâtă. Căutară zadarnic din ochi făptura care se plimba pe mal, dar micile valuri care agitau încă lacul confirmau fapta sângeroasă de care nu se mai puteau îndoi. În curând

însă şi micul heleşteu dispăru în întunericul ce-i învăluia, odată cu amintirea tristei întâmplări.

Vânătorul, schimbând direcţia, o luă spre munţii care mărgineau plaiul către apus. Îşi conduse cu paşi grăbiţi tovarăşii, până când se cufundară în umbra deasă, aruncată de vârfurile înalte şi abrupte. Drumul era greu, fiindcă valea era presărată cu enorme blocuri de stâncă prăbuşite şi întretăiate de multe râpe. Aceste obstacole le încetineau mersul la fiecare pas. Pe de altă parte însă, munţii înalţi ce-i înconjurau le răsplăteau oboseala, dându-le un sentiment de siguranţă.

În sfârşit începură să urce o potecă strâmtă, şerpuind curios printre copaci şi stânci, aşa fel încât se vedea că fusese tăiată de oameni de munte, deprinşi cu ţinuturile cele mai sălbatice. Pe măsură ce urcau spre creastă, întunericul ce stăpânea totul în jurul lor se risipea treptat, şi ochii lor începură să distingă mai clar împrejurimile. Intrară în zona unor tufişuri dese de arbuşti şi ajunseră pe un platou acoperit de muşchi unde, în sfârşit, culorile strălucitoare ale dimineţii se iveau printre pinii ce creşteau pe un munte situat de cealaltă parte a văii Horicanului.

Atunci vânătorul le spuse celor două surori să coboare de pe cai şi, scoţând bietelor animale obosite şaua şi frâul, le lăsă libere să pască puţina iarbă şi tufele pipernicite de pe acele înălţimi.

— Hai – le îndemnă el – mergeţi şi căutaţi-vă hrana pe unde veţi putea şi voi, dar băgaţi de seama să n-ajungeţi voi hrana lupilor înfometaţi care hoinăresc prin munţii ăştia.

— De-acum nu mai avem nevoie de ei? întrebă Heyward.

— Priveşte şi dumneata şi judecă! răspunse Ochi-de-Şoim, înaintând spre marginea dinspre răsărit a podişului şi făcând semn şi celorlalţi să-l urmeze. Dacă ar fi tot aşa de uşor să citeşti în sufletul omului, cum se poate vedea de aici ca-n palmă tot ce se petrece în tabăra lui Montcalm, făţărnicia ar fi mai rară şi viclenia unui mingo ar ieşi la iveală tot aşa lesne ca cinstea unui delawar.

Când călătorii văzură marginea prăpăstioasă a podişului, constatară că pe bună dreptate vânătorul le spusese că-i va conduce într-o ascunzătoare inaccesibilă şi-i admirară cu toţii iscusinţa.

Muntele pe care se aflau atunci Heyward şi tovarăşii săi se ridica cu aproape o mie de picioare deasupra nivelului văii. Era un con imens, puţin avansat faţă de lanţul ce se întinde pe mai multe mile de-a lungul malurilor dinspre apus ale lacului şi care se îndreaptă apoi spre Canada în lungi spinări abrupte, acoperite de prea puţină verdeaţă. Sub picioarele lor, malurile de miazăzi ale Horicanului formau un larg semicerc de la un munte la altul, împrejurul unei câmpii accidentate şi puţin înalte. Spre nord se întindea Lacul Sfânt, a cărui suprafaţă limpede, văzută de la înălţimea aceea, părea o panglică dantelată de

nenumărate golfuleţe, înfrumuseţate de promontoare de forme fantastice şi pe care erau presărate nenumărate insuliţe. Ascuns de după munţi, sau acoperit de o masă de vapori ce se ridicau de la suprafaţa lui şi se mişcau în toate părţile, după cum îi gonea vântul de dimineaţă, lacul se pierdea din vedere câteva mile mai departe. Dar între vârfurile a doi munţi apărea iarăşi, făcându-şi drum spre nord şi arătându-şi apele limpezi în depărtare, înainte de a se vărsa în Champlain. Spre sud se întindea defileul sau, mai bine zis, şesul neregulat despre care am vorbit.

În direcţia aceea, pe un spaţiu de mai multe mile, munţii dominau ţinutul de pretutindeni, din ce în ce mai mărunţi, până ce se contopeau cu nivelul pământului nisipos care forma ceea ce se chema *portage*-ul. De-a lungul a două lanţuri de munţi, care mărgineau valea şi malurile lacului, se ridicau acum nori de vapori din singurătăţile pădurii, în vârtejuri uşoare, ca nişte trâmbe de fum din coşurile unor case ascunse, care coborau după aceea contopindu-se cu ceaţa ce acoperea locurile joase. Un singur nor, alb ca zăpada, plutea chiar deasupra întinderii de apă care se numea Heleşteul Sângelui.

Pe malul meridional al lacului şi mai înspre apus se zăreau meterezele şi clădirile interioare ale fortului William-Henry. Cele două bastioane principale păreau că ţâşnesc din apa lacului care le scălda temeliile, pe când părţile laterale şi colţurile erau apărate de un şanţ larg şi adânc, în faţa căruia se întindea o mlaştină. Copacii fuseseră doborâţi până la o anumită distanţă pe liniile de apărare ale fortului, rămânând o peluză verde, largă, până unde începea apa limpede a lacului, iar stâncile abrupte îşi ridicau capul negru până peste vârful copacilor celor mai înalţi, din pădurile învecinate.

În faţa fortului erau postate câteva santinele care supravegheau mişcările inamicului, iar în interiorul zidurilor se puteau zări, pe lângă corpul de gardă, câţiva soldaţi care păreau moleşiţi de somn, după garda din timpul nopţii. Către sud-est, dar legată direct cu fortul, era o tabără instalată pe o culme, unde ar fi fost mai înţelept să se construiască chiar fortul. Ochi-de-Şoim spuse maiorului că trupele care se aflau acolo erau companiile auxiliare care părăsiseră Hudsonul odată cu el. Din fundul pădurilor situate ceva mai spre sud se vedeau ridicându-se în depărtare trâmbe de fum des şi negru, uşor de deosebit de vaporii mai transparenţi, de care era plin aerul. Arătând într-acolo, vânătorul adăugă că grosul trupelor inamice staţionează pe poziţiile acelea.

Dar pe maior îl preocupa mai mult ce se vedea pe malurile de apus ale lacului, foarte apropiate de malul de sud. Pe o linie de pământ care, de la înălţimea unde se aflau, părea prea strâmtă ca să cuprindă o armată atât de însemnată, dar care de fapt se întindea pe mai multe sute de picioare, de la malurile Horicanului până la poalele munţilor,

erau ridicate corturi albe, în număr suficient pentru o armată de zece mii de oameni. În faţa lor fuseseră amplasate bateriile de tragere şi în timp ce călătorii noştri priveau, fiecare cu alte emoţii, harta acestui vast teatru de operaţii, bubuitul brusc al unei salve de artilerie se multiplică, din ecou în ecou, până în munţii dinspre răsărit.

— Se crapă de ziuă, acolo jos – spuse vânătorul cu sânge rece. Cei care nu dorm vor să-i trezească pe cei care dorm, cu salve de tun. Am ajuns cu câteva ore prea târziu; Montcalm a umplut pădurile cu blestemaţii lui de irochezi.

— Într-adevăr, toată regiunea e încercuită – confirmă Heyward – dar nu-i niciun chip să trecem totuşi cumva? Ar fi oricum preferabil să ne facă prizonieri francezii, decât să cădem în mâinile indienilor.

— Ia te uită, obuzul de adineauri a ciupit colţul casei comandantului! exclamă Ochi-de-Şoim, uitând o clipă că vorbea în faţa celor două fete ale lui Munro. Ah! Franţujii ăştia ştiu să tragă cu tunul şi au s-o facă praf, oricât de solidă ar fi, în mai puţin timp decât a fost construită!

— Heyward – spuse Cora – nu pot suporta gândul unei primejdii la care să nu fiu părtaşă. Să mergem la Montcalm şi să-i cerem permisiunea de a intra în fort. Crezi c-ar îndrăzni să refuze cererea unei fiice care nu vrea decât să-şi regăsească tatăl?

— Ţi-ar fi greu să ajungi până la franţuz cu scalpul pe cap – răspunse vânătorul liniştit. Dac-aş avea una din cele o mie de bărci goale, priponite colo la malul lacului, am putea încerca să intrăm în fort, dar aşa… Na, stai că focul nu mai ţine mult! Uite că se lasă o ceaţă care în curând va preschimba ziua în noapte. Asta va face săgeata unui indian mai primejdioasă ca tunul, dar nu-i mai puţin adevărat că pe noi ne poate favoriza şi, dacă aveţi curaj, vom încerca străpungerea, mai ales că am mare poftă să împrăştii câţiva câini de mingo pe care-i văd, colo, cum dau târcoale grămezii de proiectile.

— Fii fără grijă – spuse Cora cu hotărâre – te vom urma fără teamă, în orice primejdie.

Vânătorul se întoarse spre ea şi o privi cu un surâs deschis, de inimoasă încuviinţare şi admiraţie.

— Dac-aş avea cu mine – exclamă el – numai o mie de oameni cu braţe zdravene şi ochiul treaz, care să privească moartea-n faţă, ca dumneavoastră, în mai puţin de o săptămână i-aş trimite pe francezii ăştia înapoi la bârlogurile lor, urlând ca nişte câini în lanţ şi ca lupii hămesiţi. Hai dar – continuă el, adresându-se celorlalţi însoţitori – s-o pornim mai înainte ca ceaţa să ajungă până la noi; văd că se îndeseşte şi ne poate ascunde până la capăt. Dacă se întâmplă să vă rătăciţi, luaţi aminte să aveţi mereu vântul în obrazul stâng, ori ţineţi-vă de mohicani, care se orientează la fel de bine noaptea ca şi ziua.

Le făcu semn cu mâna să-l urmeze şi începu să coboare muntele, cu

pas iute şi atent. Heyward ajuta pe cele două surori care mergeau mai încet. Sosiră la poalele muntelui mai puţin osteniţi şi mai repede decât la urcuş.

Luând-o înainte, Ochi-de-Şoim îşi conduse călătorii la marginea peluzei ce se întindea dinaintea porţii de la apus a fortului, care nu era decât la o jumătate de milă de locul unde se oprise ca să dea timp lui Heyward să-l ajungă cu cele două fete. Favorizaţi de natura terenului şi îmboldiţi de grabă, depăşiră valul de ceaţă care acoperea acum întreg Horicanul şi pe care un vânt foarte slab îl împingea încet spre ei. Erau deci nevoiţi să mai aştepte, ca ceaţa să-şi întindă mantia întunecată peste tabăra inamică. Cei doi mohicani profitară de acest moment de repaus, ca să înainteze spre liziera pădurii şi să observe ce se petrece dincolo. Ochi-de-Şoim îi urmă îndată, ca să afle cu o clipă mai devreme care e situaţia şi să vadă ce are de făcut.

Nu lipsi mult; se întoarse roşu de necaz şi-şi arătă imediat nemulţumirea în termeni nu prea distinşi.

— Şmecherii de franţuji au postat un pichet de piei-roşii şi de albi chiar în drumul nostru. Cum naiba să ştim pe ceaţă dacă n-o să dăm buzna ca oile taman în mijlocul lor?

— Nu putem face un ocol ca să evităm primejdia – îl întrebă Heyward – şi apoi să revenim pe drumul bun?

— Când te depărtezi pe ceaţă de direcţia marşului, cine poate şti când şi cum ai s-o regăseşti?! răspunse vânătorul. Să nu crezi că negurile Horicanului seamănă cu rotocoalele de fum dintr-o pipă a păcii sau cu acelea de izgonit ţânţarii.

Nici nu termină vorba şi un obuz trecu şuierând pe alături, izbind un brad, apoi căzu la pământ. Cei doi indieni se apropiară imediat, şi Uncas se adresă vânătorului în limba delawară, agitat şi cu multe gesturi.

— Se prea poate, flăcăule – mormăi Ochi-de-Şoim – şi trebuie să riscăm. Nu putem trata frigurile morţii ca pe o simplă durere de măsele. Să mergem; uite că se lasă şi ceaţa.

— O clipă! strigă Heyward. Mai întâi explică-mi ce proiecte ai.

— Îi dăm drumul repede – răspunse vânătorul – deşi şansele nu-s prea mari. Totuşi e ceva mai mult decât nimic. Uncas spunea că obuzele astea au brăzdat pământul în linie dreaptă, de la bateriile din fort până aici, aşa că în lipsa altor indicaţii gropile proiectilelor ne vor arăta drumul. Deci să nu mai vorbim şi să o luăm din loc, că dacă mai întârziem niţeluş, se risipeşte ceaţa, şi rămânem descoperiţi la jumătatea drumului, între tunurile celor două armate.

Recunoscând că într-un moment de impas ca acesta era desigur mai potrivită acţiunea decât discuţiile, Heyward se aşeză între cele două surori, pentru a le ajuta să meargă mai repede, fără să piardă din ochi pe cel ce-i călăuzea. În curând putură constata că acesta nu exagerase

desimea negurilor Horicanului, căci nu făcuseră nici douăzeci de paşi şi fură învăluiţi de o pâclă atât de adâncă, încât ei înşişi abia se distingeau unii pe alţii.

Ocoliseră puţin la stânga şi tocmai coteau spre dreapta, către punctul situat, după cum calculase Heyward, cam la jumătatea drumului de poarta fortului, când le răsună în urechi un strigăt înfricoşător, ce părea că porneşte de la o depărtare de numai câţiva stânjeni.

— *Qui va lŕ?*

— Daţi-i drumul repede! spuse vânătorul încet, luând-o iar spre stânga.

— Repede! repetă Heyward pe acelaşi ton.

În acelaşi timp, o duzină de voci repetară ameninţător somaţia.

— *C'est moi!* strigă Duncan ca să câştige timp, grăbind pasul şi trăgând după el pe cele două fete speriate.

— *Bęte! Qui moi?*

— Un amic al Franţei! reluă Duncan în franţuzeşte, fără să se oprească.

— Pari mai curând un inamic al Franţei. Opreşte sau, pe Dumnezeu, te fac amic cu dracul! Nu vrei? Foc, camarazi, foc!

Ordinul fu executat imediat şi cincizeci de împuşcături de muschetă porniră în acelaşi timp. Din fericire se trăsese mai mult la întâmplare şi cam alături de direcţia fugarilor. Totuşi, gloanţele trecură nu prea departe de ei, iar urechile lui David şi ale celor două fete, puţin obişnuite cu acest fel de muzică, crezură că le aud şuierând la două degete de ele. Francezii scoteau strigăte puternice şi Heyward auzi răsunând clar ordinul de a trage a doua salvă şi a se porni imediat în urmărirea lor. Maiorul explică în două vorbe vânătorului ce spuneau francezii şi acesta îi opri; apoi hotărî fără şovăire ce au de făcut.

— Vom trage şi noi – spuse el. Or să creadă că e un atac al garnizoanei din fort şi, până să ceară ei ajutor şi până să le vină, suntem de mult la ţintă.

Planul era bine conceput, dar execuţia lui nu reuşi întru totul, fiindcă îndată ce francezii auziră salva, păru că întreaga câmpie se umple de oameni şi porniră împuşcături din toate părţile, de la malurile lacului până la cele mai îndepărtate colţuri ale pădurilor.

— O să atragem asupra noastră întreaga lor armată – spuse Heyward. Înainte, prietene, înainte! Acum e în joc şi viaţa dumitale, şi a noastră.

Vânătorul era gata sa urmeze acest sfat, dar în clipa aceea de haos general îşi schimbase fără să vrea locul şi acum nu mai ştia încotro s-o ia. În zadar îşi expuse obrajii la bătaia vântului: în aer nu era nici cea mai mică adiere. În această încurcătură deznădăjduită, Uncas observă deodată brazdele săpate de ghiuleaua care căzuse în pădure şi care

răsese în acel loc vârfurile unor muşuroaie de furnici.

— Stai să văd direcţia – zise Ochi-de-Şoim aplecându-se, apoi se redresă imediat şi o porni iute la drum, însoţit de ceilalţi.

Voci, strigăte, înjurături, împuşcături se auzeau din toate părţile şi din ce în ce mai aproape. Deodată, o lumină fulgerătoare spintecă ceaţa, urmată de o detunătură repetată de ecourile tuturor munţilor, şi mai multe proiectile răscoliră câmpia.

— Asta-i din fort! strigă vânătorul, oprindu-se iarăşi. Şi noi alergăm ca nebunii spre pădure, de-a dreptul în cuţitele Maquaşilor!

De îndată ce-şi dădură seama de greşeala lor, se grăbiră s-o repare şi, ca să meargă mai repede, Duncan o dădu pe Cora în grija tânărului mohican, care păru să consimtă foarte bucuros la această schimbare.

Era acum limpede că, fără să ştie precis unde se află, duşmanii erau pe urmele lor, şi se aşteptau să fie ucişi sau cel puţin luaţi prizonieri, dintr-o clipă într-alta.

— *Point de quartier aux coquins!*[38] strigă o voce care părea a ofiţerului ce conducea urmărirea, puţin în urma lor.

Dar în aceeaşi clipă, un glas puternic şi autoritar strigă în faţa lor, din înălţimea unui bastion al fortului:

— Viteji ai regimentului şaizeci, rămâneţi la posturile voastre! Aşteptaţi până puteţi zări pe inamic şi apoi trageţi în plin, până măturaţi terenul.

— Tată! Tată! se auzi un ţipăt din ceaţă. Sunt eu, Alice, Elisie a ta! Salvează-ţi fiicele!

— Opriţi! strigă glasul de adineauri, cu un ton de îngrijorare şi de duioşie părintească. E ea! Dumnezeu mi-a redat copiii! Să se deschidă poarta! O ieşire, viteji din al şaizecilea, o ieşire! Dar deocamdată niciun glonţ, ca să nu-mi ucideţi copilele. O şarjă la baionetă!

Călătorii noştri, care ajunseseră lângă poartă, auziră scârţâind ţâţânele ruginite, şi Duncan văzu primul ieşind la atac un şir lung de soldaţi în uniformă roşie. Recunoscând batalionul comandat de el, se aşeză în fruntea lor şi în curând îi sili pe urmăritori să dea la rândul lor înapoi.

O clipă, Alice şi Cora rămaseră surprinse de dezorientare, văzându-se atât de brusc părăsite de maior, dar înainte de a apuca să-şi comunice mirarea, ba chiar de a-şi da mai bine seama de cele întâmplate, un ofiţer voinic ca un uriaş, cu părul albit mai ales de lupte, decât de povara anilor, şi căruia timpul îi îmblânzise aerul de mândrie războinică, fără să-i scadă din prestanţă, năvăli pe poartă afară, se repezi spre ele şi le strânse fierbinte la piept. Şi în timp ce lacrimi mari îi şiroiau pe obrajii palizi şi obosiţi, uriaşul acesta exclamă cu un pronunţat accent scoţian:

— Mulţumescu-ţi ţie, Doamne, că le-ai purtat de grijă! Acum, orice primejdie m-ar aştepta, robul tău e pregătit!

CAPITOLUL XV

„Să mergem să-i aflăm scopul soliei:
aș fi ghicit-o lesne, înainte ca francezul
să fi scos vreun cuvânt.”

(Henric al V-lea)

Cele câteva zile care au urmat sosirii lui Heyward şi a celor două surori la William-Henry trecură în lipsurile, neliniştea şi primejdiile asediului. Inamicul, cu forţe superioare, cărora Munro nu le putea opune o serioasă rezistenţă, grăbea asediul. Parcă Webb şi armata lui ar fi adormit pe malurile Hudsonului şi ar fi uitat situaţia gravă în care se găseau compatrioţii lui. Montcalm umpluse toate pădurile *portage*-ului cu indieni. Zi şi noapte se auzeau strigătele şi urletele lor în toată tabăra engleză. Acestea măreau temerile şi demoralizarea soldaţilor, înclinaţi să exagereze primejdiile ce-i aşteptau.

În fortul asediat, situaţia era însă alta. Însufleţiţi de vorbele şi exemplul şefilor lor, ostaşii nu-şi dezminţeau faima la care severul lor comandant ţinea atât de mult.

Pe de altă parte, generalul francez, vestit pentru experienţa şi iscusinţa lui, părea mulţumit că străbătuse pustietăţile în vederea acestui atac şi socotea inutil să ocupe munţii din vecinătate, de unde ar fi putut uşor bombarda şi nimici pe cei din fort, avantaj de care ar fi trebuit să ţină seama după tactica modernă.

Această neglijare a înălţimilor, sau mai curând teama de greutăţile escaladării, era o greşeală obişnuită cam în toate bătăliile din acea epocă. Poate că ea se datora şi luptelor cu indienii, care aveau loc de obicei în păduri, unde nu erau fortăreţe de atacat şi unde artileria devenea aproape inutilă. Neglijenţa aceasta s-a perpetuat până la revoluţie şi i-a făcut pe americani să piardă importanta fortăreaţă Ticonderoga, pierdere care a deschis drumul armatei lui Bourgoyne spre ceea ce constituia atunci inima ţarii. Astăzi se priveşte cu mirare această greşeală, oricare ar fi numele ce i s-ar da. Se ştie că neglijarea avantajelor pe care le dau poziţiile de pe înălţimi, oricât de anevoios ar fi transportul materialului – cu toate că adesea s-a exagerat această dificultate, cum s-a întâmplat la Mont-Défiance – ar face pe respectivul genist, însărcinat cu dirijarea lucrărilor militare, şi chiar pe

generalul comandant de armată, să-şi piardă definitiv reputaţia.

Acum, regiunea pe care am încercat s-o descriem poate fi străbătută într-o trăsură bună, de călătorii cei mai comozi, chiar de bolnavi, sau de amatorii de pitoresc. Cei doritori să-şi caute sănătatea ori să facă cercetări, sau să-şi desfete privirile, mai pot naviga şi pe apele artificiale[39] create din iniţiativa unui om de stat, care a îndrăznit să-şi rişte reputaţia politică în această curajoasă încercare[40]. Dar situaţia prezentă nu trebuie să ne facă să credem că strămoşii noştri străbăteau pădurile, urcau munţii sau pluteau pe lacuri cu aceeaşi uşurinţă. Transportul unui singur tun de calibru mare era considerat pe atunci o adevărată victorie, dacă terenul şi mijloacele ar fi permis să se transporte în acelaşi timp şi muniţiile, căci fără ele tunul n-ar fi fost decât un burlan de fier, greu, stânjenitor şi inutil.

Bravul scoţian, care apăra atunci fortul William-Henry, simţea din plin greutăţile ce rezultau din această stare de lucruri. Dar, cu toate că Montcalm neglijase să profite de înălţimi, îşi amplasase cu pricepere bateriile de câmp, mânuite cu putere şi îndemânare. Asediaţii din fortăreaţa situată în fundul pustiului nu le puteau opune decât mijloace reduse de apărare, înjghebate în pripă.

În seara celei de-a cincea zi de asediu, cea de-a patra de la înapoierea lui la fort, maiorul Heyward profită de un scurt armistiţiu, ca să inspecteze parapetul unui bastion situat pe malurile lacului, să respire puţin aer curat şi să cerceteze ce progrese făcuseră lucrările asediatorilor în timpul zilei. Era singur, în afară de santinela ce se plimba pe metereze, căci artileriştii se retrăseseră şi ei, ca să se bucure de suspendarea momentană a trudnicei lor îndatoriri. Seara era liniştită şi adierea plăcută care venea dinspre lac înviora peisajul încântător, tulburat până de curând de bubuitul artileriei şi de zgomotul asurzitor al proiectilelor care cădeau în lac. Soarele lumina priveliştea dinspre asfinţit. Munţii acoperiţi de verdeaţă se împodobeau cu ultimele raze ale amurgului sau se întunecau sub umbrele unor nori mici, goniţi unul după altul de adierea proaspătă. Nenumărate insule împodobeau Horicanul, ca margaretele pe un covor de verdeaţă, unele mai joase, aproape la nivelul apei, altele ca nişte înalte ostroave verzi. Pe luciul lacului pluteau o sumedenie de bărci pline de ofiţeri şi soldaţi din armata asediatorilor, care gustau în linişte desfătările pescuitului.

Scena aceasta era în acelaşi timp calmă şi însufleţită, fiindcă, în contrast cu mişcarea şi vioiciunea oamenilor, natura era liniştită şi de o simplitate maiestuoasă.

Două mici drapele albe care fâlfâiau, unul în colţul fortului celui mai apropiat de lac, celălalt pe o baterie avansată din tabăra lui Montcalm, constituiau emblema armistiţiului momentan, care amânase nu numai ostilităţile, dar chiar duşmănia combatanţilor.

Puţin în urmă, în acelaşi loc aveau să fluture cutele lungi de mătase ale stindardelor rivale ale Franţei şi Angliei.

O sută de tineri francezi, pe cât de veseli, pe atât de neatenţi, trăgeau de-un lung năvod pe malul nisipos al lacului, în apropiere de tunurile fortului care amuţiseră vremelnic. La poalele munţilor, plaiul răsuna de strigătele vesele ale soldaţilor care se distrau cu diferite jocuri; unii alergau pe malul lacului, ca să urmărească mai de aproape cum merge pescuitul şi vânătoarea, alţii urcau pe munte, ca să îmbrăţişeze cu privirea acest uriaş tablou viu. Soldaţii rămaşi de gardă, cu toate că îşi continuau supravegherea, urmăreau şi ei acest spectacol. Mai multe grupuri dansau şi cântau în sunete de tobă şi fluier, în mijlocul unui cerc de indieni, atraşi de zgomot tocmai din fundul pădurii. Într-un cuvânt, totul avea mai degrabă înfăţişarea unei zile de petrecere, decât a câtorva ceasuri de întrerupere a oboselilor şi primejdiilor războiului.

Duncan privea acest spectacol de câteva minute şi era cufundat în gânduri, când auzi paşi pe povârnişul din faţa porţii de care am mai vorbit. El înaintă pe colţul bastionului, ca să vadă cine erau cei ce se apropiau, şi-l zări pe Ochi-de-Şoim sub paza unui ofiţer francez. Vânătorul avea chipul îngrijorat şi deprimat şi se vedea că se simte umilit şi aproape dezonorat de faptul că ajunsese în puterea inamicului. Nu purta puşca lui favorită şi avea mâinile legate la spate cu o curea de piele de cerb. În asemenea cazuri se obişnuia să fie trimişi mesageri cu steaguri albe, ca să se transmită unele comunicări, aşa că maiorul, înaintând pe marginea bastionului, se aşteptase să vadă un ofiţer francez însărcinat să aducă pe cineva. Dar de cum recunoscu statura înaltă şi chipul vechiului său camarad, tresări surprins şi se grăbi să coboare din bastion în interiorul fortăreţei, ca să-l întâmpine.

Însă alte voci îi atraseră puternic atenţia, făcându-l o clipă să uite unde pornise. Din celălalt capăt al bastionului veneau spre el Alice şi Cora, care se plimbau pe parapet, unde, ca şi dânsul, ieşiseră să respire aerul proaspăt al serii. Din momentul când le părăsise, ca să le acopere intrarea în fort, oprindu-i pe urmăritori, nu le mai văzuse nici măcar o singură clipă. Le lăsase atunci palide, sfârşite de oboseala primejdiilor prin care trecuseră. Acum le vedea cu obrajii îmbujoraţi şi cu fruntea senină, cu toate că mai păstrau o umbră de nelinişte. Nu era deci de mirare că această neaşteptată întâlnire îl făcu pe tânărul militar să uite de cealaltă grijă, lăsându-i în suflet numai dorinţa să stea de vorbă cu ele. Vioiciunea Alicei nu-i dădu timp să le adreseze el primul cuvântul.

— Iată-te deci, cavaler infidel şi nepoliticos, care ne-ai părăsit în drum! exclamă ea, simulând un ton de reproş dezminţit de ochii, surâsul şi gestul mâinii. Te aşteptăm de zile întregi, de secole, să ne

cazi la picioare şi să ne ceri iertare de fuga dumitale ruşinoasă, căci nici chiar un cerb speriat, cum ar spune amicul nostru Ochi-de-Şoim, n-ar fi fugit mai repede.

— Alice vrea de fapt să-ţi vorbească de dorinţa ce-o aveam ca să-ţi mulţumim din toată inima – spuse Cora mai gravă şi mai serioasă. Dar nu-i mai puţin adevărat că am fost surprinse că nu te-am văzut de atunci, când ştiai că atât noi, cât şi tata îţi suntem la fel de recunoscători.

— Tatăl dumneavoastră vă poate spune că, deşi nu eram în apropierea dumneavoastră, am avut grijă să fiţi în siguranţă – răspunse maiorul. Posesiunea acestor corturi – adăugă el, arătând tabăra ocupată de detaşamentul venit din fortul Edward – a fost viu disputată, şi cine va pune mâna pe această poziţie va cuceri în curând şi fortul, cu tot ce se află în el. Aici am socotit că e de datoria mea să-mi petrec toate zilele şi nopţile de când aţi sosit în fort. Dar – continuă el, întorcând puţin capul cu un aer încurcat şi necăjit – dacă ştiam că purtarea mea a fost astfel înţeleasă, ruşinea m-ar fi împiedicat desigur să îndrăznesc să mă arăt în ochii dumneavoastră.

— Heyward! Duncan! exclamă Alice, înaintând ca să-i poată citi pe faţă expresia tulburată, în timp ce o şuviţa din părul ei auriu îi căzuse pe obrazul îmbujorat şi ochii i se umeziseră – dac-aş fi ştiut că gluma mea te va întrista într-atâta, n-aş mai fi deschis gura. Cora îţi poate adeveri cât de mult ţi-am apreciat devotamentul şi cât de sincer, cât de adânc recunoscătoare îţi suntem.

— Şi Cora vrea să adeverească? întrebă voios Heyward, căruia i se risipi neliniştea după cuvintele atât de calde ale Alicei. Ce zice sora dumitale, care-i totdeauna atât de serioasă? Va găsi vreo scuză pentru soldatul credincios care l-a făcut pe cavaler să vă neglijeze?

Cora nu-i răspunse imediat şi rămase câteva clipe cu faţa spre Horican, ca şi cum ar fi fost atentă la cele ce se petreceau pe suprafaţa lacului. Când ochii ei negri se îndreptară spre maior exprimau atâta nelinişte, încât tânărul fu cuprins de îngrijorare.

— Nu te simţi bine, miss Munro? o întrebă el. Regret că ne-am ţinut de glume, în timp ce dumneata eşti suferindă.

— Nu-i nimic – răspunse ea, fără să accepte braţul pe care i-l oferea. Dacă nu pot vedea viaţa în roz ca aceasta tânără şi inocentă entuziastă – adăugă ea sprijinindu-şi cu afecţiune mâna pe braţul surorii sale – asta se datoreşte experienţei şi poate firii mele nenorocite. Dar vezi, maior Heyward – continuă ea, făcând un efort ca să gonească orice urmă de slăbiciune – priveşte în jurul dumitale şi spune-mi ce privelişte poate fi aceasta ce ne înconjoară, pentru fiica unui soldat care nu cunoaşte altă fericire decât onoarea şi reputaţia părintelui ei.

— Niciuna, nici alta nu pot fi întunecate de împrejurări pe care nu-i stă în putere să le biruie – răspunse Duncan cu căldură. Dar cele ce-mi

spui mă cheamă la datorie. Trebuie să merg la tatăl dumitale şi să-l întreb ce hotărâre a luat cu privire la apărarea noastră. Dumnezeu să te păzească, nobilă Cora, căci aşa trebuie să te numesc. Ea îi oferi mâna, dar buzele-i tremurau şi faţa-i deveni palidă. În clipe de fericire, ca şi de restrişte, ai să fii totdeauna o minunată pildă pentru orice femeie. La revedere, Alice – adăugă el cu un accent de duioşie. Sper ca în curând să ne revedem ca învingători şi în momente mai vesele.

Fără să aştepte răspuns, coborî repede de pe bastion, traversă o mică esplanadă şi după câteva momente se afla dinaintea comandantului. Când Heyward intră, Munro se plimba cu paşi mari prin odaia lui, foarte îngrijorat.

— Gând la gând, maior Heyward – apuse el. Tocmai voiam să te rog să-mi faci plăcerea să vii aici.

— Am văzut cu mâhnire, domnule, că cercetaşul pe care vi l-am recomandat cu atâta căldură a sosit aici ca prizonier al francezilor. Sper că nu aveţi niciun motiv să-i suspectaţi fidelitatea.

— Fidelitatea lui Carabină-Lungă mi-e cunoscută de mult timp şi e mai presus de orice bănuială, cu toate că norocul lui de totdeauna pare să-l fi părăsit. Montcalm l-a făcut prizonier şi, cu blestemata politeţe a ţării lui, mi l-a trimis plocon îndărăt şi mi-a transmis în bătaie de joc că, „ştiind cât îl apreciez, nu voia să mă lipsească de serviciile lui". Este un mod făţarnic de a-l avertiza pe un om de ce nenorociri îl aşteaptă, maior Duncan Heyward!

— Dar generalul Webb, întăririle pe care le-aşteptăm?…

— Când ai venit încoace ai privit spre sud şi nu le-ai zărit? se miră comandantul, surâzând cu amărăciune. Ei, dragul meu, eşti tânăr şi prea nerăbdător, nu laşi acelor domni timpul să mărşăluiască.

— Sunt în marş? V-a raportat asta cercetaşul?

— Când, şi pe ce drum, vânătorul a omis să-mi spună. Se pare că avea şi o scrisoare, şi asta e singura parte mai plăcută din toată afacerea. Cu toate graţiile marchizului de Montcalm al dumitale, sunt convins ca dacă acest mesaj ar fi conţinut ştiri proaste, politeţea acestui domn l-ar fi obligat să mi le aducă la cunoştinţă.

— Deci a trimis pe mesager şi a oprit mesajul?

— Întocmai, şi asta din ceea ce se numeşte bonomie. Pariez, dacă s-ar putea afla adevărul, că bunicul nobilului marchiz a dat lecţii de dans.

— Dar ce spune cercetaşul? Are ochi, urechi şi limbă; ce raport verbal v-a dat?

— O! Sigur că are toate organele cu care l-a înzestrat natura şi este oricând gata să ne spună tot ce-a văzut şi a auzit. Ei bine, rezultatul raportului său e că există pe malurile Hudsonului un anumit fort, aparţinând maiestăţii sale britanice, care se cheamă Edward, în

cinstea alteţei sale ducele de York, şi care este ticsit de soldaţi, aşa cum se cuvine.

— Şi nu e nicio mişcare, niciun semn care să arate intenţia lor de a ne sări în ajutor?

— A văzut o paradă dimineaţa şi o paradă seara. Când un băiat din trupele provinciale… dar şi dumneata eşti pe jumătate scoţian, Duncan, şi cunoşti proverbul care spune că atunci când unu-şi toarnă praf de puşcă-n mâncare şi mai aruncă-n ea şi un tăciune, ia foc! Aici veteranul părăsi brusc tonul de amară ironie şi continuă grav şi îngândurat: Şi totuşi trebuie să fi fost în scrisoarea aceea ceva şi era bine să ştim ce anume.

— Trebuie să ne hotărâm repede – spuse Duncan, grăbindu-se să profite de schimbarea dispoziţiei comandantului său, ca să-i vorbească de anumite lucruri pe care el le socotea şi mai importante – fiindcă ţin să vă raportez că fortificaţiile taberei nu mai pot rezista mult şi îmi pare rău că trebuie să adaug că lucrurile nu-mi par să meargă cu mult mai bine în fort. Jumătate din tunurile noastre sunt scoase din funcţie.

— Ar putea fi altfel? Unele au fost pescuite din fundul lacului, celelalte au tot ruginit în mijlocul pădurii, de când s-a descoperit ţara asta, iar cele mai bune nu sunt decât nişte jucării de corsari, nu tunuri. Crezi că se poate instala o artilerie ca lumea în mijlocul pustiului, la trei mii de mile de Marea Britanie?

— Zidurile noastre sunt gata să se prăbuşească – continuă Heyward fără să-şi piardă cumpătul în faţa acestei noi izbucniri a comandantului. Proviziile încep să ne lipsească şi soldaţii dau semne de nemulţumire şi îngrijorare.

— Maior Heyward – răspunse Munro, întorcându-se spre tânărul său ofiţer cu aerul demn al vârstei și gradului său – aş fi servit degeaba în armata maiestăţii sale o jumătate de secol şi degeaba mi-a albit părul, dacă n-aş fi la curent cu cele ce raportezi şi cu toate cele referitoare la împrejurările grele şi urgente în care ne găsim. Dar avem mari îndatoriri faţă de armatele regelui şi unele faţă de noi înşine. Atâta vreme cât îmi mai rămâne o singură speranţă de ajutor, voi apăra acest fort, la nevoie chiar cu pietrele adunate de pe malul lacului. Ne-ar fi prins bine scrisoarea aceea blestemată, ca să aflăm intenţiile omului pe care contele de Loudon ni l-a lăsat ca locţiitor al său.

— Pot să vă fiu cu ceva de folos în această chestiune?

— Da, domnule, poţi! Pe lângă alte atenţii, marchizul de Montcalm m-a invitat la o întrevedere personală cu el, în spaţiul dintre fortificaţiile noastre şi liniile sale. Cred însă că nu se cade să mă arăt grăbit să-l văd şi am intenţia să te trimit pe dumneata, care eşti ofiţer superior, să mă înlocuieşti. Ar însemna să pătăm onoarea Scoţiei, dacă am da prilejul să se spună că am fost întrecuţi în bune maniere de un reprezentant al oricărei alte ţări de pe faţa pământului.

Fără să intre în discuţii asupra formelor de politeţe ale diferitelor ţări, Duncan se mărgini să asigure pe veteran că era gata să-l suplinească în numita întrevedere. Urmă o lungă conversaţie confidenţială, în timpul căreia Munro informă pe tânărul ofiţer despre tot ce avea de făcut, adăugând câteva sfaturi dictate de propria-i experienţă, apoi Heyward îşi luă rămas bun de la comandantul său.

Cum nu putea acţiona decât în calitate de reprezentant al comandantului fortului, Duncan renunţă la ceremonialul care ar fi trebuit să însoţească o întrevedere între cei doi şefi ai forţelor inamice. Armistiţiul era încă în curs şi după ce tobele dădură semnalul, cam la zece minute după ce primi instrucţiunile, maiorul ieşi pe poartă, precedat de un drapel alb. Fu primit cu formalităţile obişnuite, de ofiţerul comandant al avanposturilor, şi condus imediat în cortul renumitului general care comanda armata franceză.

Montcalm primi pe tânărul maior, de faţă fiind ofiţerul lui principal şi căpeteniile diferitelor triburi de indieni, aliate cu el în acest război. Fără să vrea, Heyward se opri deodată când, aruncându-şi ochii asupra pieilor-roşii, deosebi printre ei figura fioroasă a lui Magua, care-l privea cu atenţia calmă şi întunecată pe care o exprima în mod obişnuit chipul viclean al acestui sălbatic. O uşoară exclamaţie de surpriză îi scăpă, dar amintindu-şi de misiunea ce o avea de îndeplinit, îşi stapâni orice aparenţă exterioară de emoţie şi se întoarse spre generalul inamic, care făcuse deja un pas în întâmpinarea lui.

La epoca de care vorbim, marchizul de Montcalm era în floarea vârstei şi putem adăuga că ajunsese la apogeul gloriei. Dar chiar în această situaţie de invidiat era politicos şi binevoitor şi se distingea atât prin manierele lui alese, cât şi prin bravura de care dăduse atâtea dovezi şi datorită căreia, doi ani mai târziu, avea să-şi piardă viaţa în câmpiile Abraham. Duncan, întorcând ochii de pe chipul fioros şi mârşav al lui Magua, se bucură să întâlnească aerul cavaleresc, gesturile prevenitoare şi surâsul politicos al generalului francez.

— *Monsieur* – începu Montcalm – *j'ai beaucoup de plaisir ŕ…* Ei, dar unde este interpretul?

— Cred că nu va fi necesar, domnule – spuse Heyward cu modestie – vorbesc puţin franceza.

— A! Îmi pare foarte bine! replică marchizul, şi luându-l pe Duncan de braţ cu familiaritate, îl conduse în cealaltă extremitate a cortului, unde puteau sta de vorbă fără să fie auziţi. Am oroare de nemernicii ăştia – adăugă el în franţuzeşte – căci nu ştii niciodată dacă poţi avea încredere în ei. Ei bine, domnule, ar fi fost o cinste pentru mine să am o întrevedere personală cu comandantul dumneavoastră, dar mă felicit că este înlocuit de un ofiţer ca dumneavoastră, atât de distins şi desigur atât de amabil.

Duncan se înclină, sincer încântat de compliment, cu toată

hotărârea eroică ce o luase de a nu se lăsa ademenit de manierele alese ale generalului inamic. Montcalm, după o clipă de gândire, reluă:

— Comandantul dumneavoastră e un om brav, monsieur, şi ştiu că mai mult decât oricine este capabil să reziste atacului nostru. Dar n-ar fi timpul totuşi să ţinem seama şi de considerentele omeneşti, nu numai de curajul ostăşesc? Şi unele şi altele caracterizează un adevărat erou.

— Noi privim aceste două calităţi ca inseparabile – răspunse Duncan, surâzând – dar cum dumneavoastră ne daţi numeroase exemple pentru primele, până în prezent n-avem niciun motiv deosebit să le punem în acţiune pe celelalte.

Montcalm se înclină la rândul lui, cu aerul unui om prea iscusit ca să ţină seamă de cuvinte linguşitoare, şi după un moment de gândire adăugă:

— E posibil ca telescoapele mele să mă fi înşelat şi ca fortificaţiile dumneavoastră să fi rezistat artileriei mele mai bine decât am crezut! Fără îndoială, ştiţi de ce forţe dispunem?

— În această privinţă avem diferite informaţii – răspunse Heyward nepăsător – dar le socotim de maximum douăzeci de mii de oameni.

Francezul îşi muşcă buzele, îşi fixă ochii asupra maiorului, ca pentru a-i citi gândurile, şi apoi adăugă, cu o indiferenţă afectată, ca şi cum ar fi voit să recunoască această cifră care dubla efectivele armatei sale:

— Nu-i un compliment pentru un soldat, monsieur, dar trebuie să admit că, cu toată grija noastră, n-am putut ascunde numărul efectivului nostru. S-ar crede totuşi că dacă avem oarecare şanse de izbânda ele pot fi confirmate numai în aceste păduri. Dar cu toate că dumneavoastră credeţi că este încă prea devreme ca să ţineţi seama de consideraţii omeneşti – continuă el surâzând – îmi îngădui să cred că un tânăr ostaş ca dumnevoastră nu poate fi indiferent faţă de legile curteniei. După câte am aflat, fiicele comandantului au intrat în fort, chiar în timp ce era încercuit!

— Da, domnule – răspunse Heyward – dar această situaţie, departe de a ne clinti hotărârea, ne face să ne dublăm sforţările prin exemplul de curaj pe care ni l-au dat nouă tuturor. Dacă n-ar fi nevoie decât de dârzenie pentru a respinge un inamic atât de iscusit ca domnul de Montcalm, aş încredinţa bucuros apărarea fortului William-Henry celei mai mari dintre acele două tinere doamne.

— În legile noastre salice[41] se află o dispoziţie înţeleaptă, în virtutea căreia coroana Franţei nu poate fi trecută în mâinile unei femei – răspunse Montcalm rece şi cu oarecare aroganţă, dar reluându-şi imediat aerul său obişnuit, degajat şi politicos, adăugă: Dar cum toate marile calităţi sunt ereditare, este un motiv în plus ca să vă dau crezare. Totuşi, aceasta nu ne poate face să uităm, cum v-am

spus, că şi curajul trebuie să aibă o limită şi că este timpul să ne-nţelegem omeneşte. Bănuiesc, domnule, că sunteţi autorizat să trataţi asupra condiţiilor de predare a fortului?

— Excelenţa voastră găseşte că ne apărăm cu prea multă slăbiciune şi socoteşte că se impune să luăm această măsură?

— Mi-ar părea rău ca această inutilă rezistenţă să se prelungească astfel, încât să exaspereze pe amicii mei cu piele roşie – spuse Montcalm, fără să răspundă la întrebare şi aruncându-şi privirea asupra grupului de indieni gravi, atenţi la întrevedere. Chiar acum îmi este greu să obţin de la ei să respecte legile războiului la, fel ca naţiunile civilizate.

Heyward tăcu, căci îşi aminti de primejdiile prin care trecuseră de curând printre aceşti sălbatici, el şi cele două însoţiteiare cu care a împărţit suferinţele.

— *Ces messieurs-lŕ* – continuă Montcalm, voind să profite de impresia pe care credea că a făcut-o prin cuvintele lui – sunt formidabili când sunt furioşi şi ştiţi cât e de greu să le potoleşti mânia. Ei bine, domnule, doriţi să vorbim de condiţiile de predare?

— Mă tem că excelenţa voastră nu apreciază suficient forţa fortului William-Henry şi posibilităţile garnizoanei sale.

— Eu nu asediez Quebecul, ci un biet fort cu metereze de pământ, apărat, ce-i drept, de o viteză garnizoană, dar numai de două mii trei sute de oameni – răspunse el laconic.

— Este foarte adevărat că fortificaţiile noastre sunt de pământ, domnule, şi că nu sunt plasate pe stâncile Capului Diamand, dar sunt înălţate pe acest mal, care s-a dovedit fatal lui Dieskau şi glorioasei lui armate. Şi dumneavoastră nu puneţi la socoteală o forţă considerabilă, care nu este decât la câteva ore de marş de noi şi pe care trebuie s-o privim ca făcând parte din mijloacele noastre de apărare.

— Da – răspunse Montcalm, cu un ton foarte indiferent – cam şase până la opt mii de oameni, pe care prudentul lor şef socoteşte mai înţelept să-i ţină în adăposturi decât să-i avânte în luptă.

A fost rândul lui Heyward să-şi muşte buzele de ciudă, auzind pe marchiz vorbindu-i cu atâta nepăsare de un corp de armată despre care ştia că-i exagerează efectivul real. Amândoi tăcură câteva clipe, şi Montcalm, luând iar cuvântul, dădu a înţelege că socotise vizita ofiţerului englez ca neavând alt scop decât să propună condiţii de capitulare. La rândul lui, maiorul căuta să aducă discuţia în aşa fel, încât să silească pe generalul francez să facă aluzie la scrisoarea pe care o interceptase. Dar niciunul, nici altul nu reuşi să-şi atingă scopul şi, după o lungă şi inutilă convorbire, Duncan se retrase cu o impresie favorabilă despre calităţile şi politeţea generalului inamic, dar tot atât de neştiutor, ca şi la venire, în privinţa celor ce dorea să afle.

Montcalm îl însoţi până la uşa cortului şi-l însărcină să repete

comandantului fortului invitaţia anterioară de a-i acorda cât mai curând posibil o întrevedere pe terenul situat între cele două armate. Acolo se despărţiră. Ofiţerul care-l adusese pe Duncan îl conduse iar la avanposturi, apoi maiorul intră în fort şi se prezentă imediat comandantului său.

CAPITOLUL XVI

Dar, înainte de a începe lupta, deschide scrisoarea.

(Regele Lear)

Maiorul Heyward îl găsi pe Munro în tovărăşia celor două fiice ale sale. Alice şedea pe genunchii lui şi degetele ei delicate se distrau împletind şi despletind părul alb care cădea pe fruntea tatălui său. Acest gest copilăresc făcea pe veteran să-şi încrunte din când în când sprâncenele, dar ea îi însenina fruntea, sărutându-i-o cu buzele ei trandafirii. Cora, senină şi serioasă ca totdeauna, stătea lângă ei şi privea la glumele surorii sale cu aerul de duioşie maternă care

caracteriza dragostea ce i-o purta.

Bucuria curată şi liniştită ce le-o oferea această reuniune familială făcuse pe cele două surori să uite momentan nu numai de primejdiile înfruntate în pădure, dar şi de cele care le mai ameninţau. Se vedea că doreau să se bucure de acest scurt răgaz dintre bătălii, consacrându-l sentimentelor celor mai curate şi mai înalte, fiicele lui uitându-şi temerile, iar veteranul grijile în aceste clipe de odihnă şi siguranţă.

Duncan, care, în graba lui de a raporta comandantului rezultatele misiunii ce i se încredinţase, intrase fără să anunţe, rămăsese un minut spectator nemişcat al unei scene ce-l înduioşa mult şi pe care nu voia s-o întrerupă, dar ochii vioi ai Alicei îl zăriră într-o oglindă din faţa ei şi fata se ridică, roşindu-se, de pe genunchii tatălui ei.

— Maiorul Heyward!

— Ei, ce-i cu el? o întrebă dânsul. L-am trimis să stea la taifas cu franţuzul, în tabăra lui. Ah, iată-te, ai şi sosit, domnule! continuă el. Eşti tânăr şi iute de picior! Hai, copii, luaţi-vă catrafusele! Credeţi că un soldat n-are destule pe cap, ca să i-l mai împuiaţi şi voi cu flecăreli femeieşti?

Cora se ridică imediat, văzând că prezenţa lor nu mai era de dorit, şi Alice o urmă cu surâsul pe buze.

În loc de a întreba pe maior de rezultatul misiunii sale, Munro se plimbă câteva minute cu mâinile la spate şi capul înclinat pe piept, cufundat în gânduri. În fine ridică asupra lui Duncan ochii plini de duioşie părintească şi exclamă:

— Sunt două fete minunate, Heyward! Cine n-ar fi mândru să le fie tată?

— Cred că ştiţi de mult ce cred despre aceste două admirabile surori, domnule colonel.

— Fără îndoială, băiete, fără îndoială! Şi-mi aduc aminte că chiar în ziua sosirii dumitale la fort ţi-ai deschis inima în privinţa acestui subiect, într-un fel foarte plăcut mie, dar te-am întrerupt, pentru că am crezut că nu este cazul ca un soldat bătrân să vorbească de pregătiri de nuntă şi să se bucure de acestea într-un moment când ar fi posibil ca inamicii regelui său să ia parte la ospăţul de nuntă, fără să fie poftiţi. Totuşi cred că am făcut rău, Duncan. Da, am făcut rău şi sunt gata să ascult cele ce ai să-mi spui.

— Cu toată bucuria pe care o am de a auzi cele ce-mi spuneţi, domnule, trebuie mai întâi să vă raportez despre mesajul pe care marchizul de Montcalm…

— La dracu cu franţuzul ăsta şi cu toate hoardele lui! strigă veteranul, încruntându-se. Montcalm n-a pus încă stăpânire pe William-Henry şi nu va pune niciodată, dacă Webb se poartă cum trebuie. Nu, domnule, nu, mulţumită lui Dumnezeu nu suntem încă într-o situaţie aşa de desperată, încât Munro să nu-şi poată vedea o

clipă de micile lui îndatoriri familiale. Mama dumitale era unica fiică a celui mai bun prieten al meu, Duncan, şi acum am să te ascult, chiar dacă toţi cavalerii Sfântului Ludovic, în cap cu Sfântul lor, s-ar afla la poartă şi m-ar ruga să le acord o audienţă. Pe legea mea, grozav cavalerism, care poate fi cumpărat cu câteva căpăţâni de zahăr! Şi marchizii lor de trei parale? Se pot face marchizi de ăştia cu duzinele în Lethian. Scaietele[42] da, zic şi eu că e un ordin vechi şi autentic; adevăratul *nemo me impune lacessit*[43] – al cavalerismului. Şi dumneata ai avut strămoşi care au făcut parte din acest ordin, podoaba nobilimii scoţiene.

Heyward, văzând că superiorul său îşi face o plăcere puţin răutăcioasă din a-şi arăta dispreţul pentru mesajul generalului francez şi ştiind că această dispoziţie a lui Munro nu va fi de lungă durată, se prefăcu la rându-i indiferent faţă de cele ce-avea să raporteze despre misiunea sa şi trecu la subiectul care-l interesa mai mult.

— Precum ştiţi, sir – îi spuse el – am îndrăznit să sper că-mi faceţi onoarea de a mă considera fiul dumneavoastră.

— Da, băiete, ai vorbit destul de limpede ca să pricep asta din cele ce mi-ai spus. Dar ai vorbit tot atât de deschis şi fiicei mele?

— Nu, pe onoarea mea, domnule! N-am vrut să abuzez de încrederea pe care mi-aţi acordat-o; ar fi însemnat un abuz să profit de o asemenea ocazie şi să-i împărtăşesc dorinţele mele.

— Ai procedat ca un om de onoare, Heyward, şi nu pot decât să aprob astfel de sentimente; dar Cora Munro este o fată prea înţeleaptă şi discretă, care are un suflet prea nobil ca să fie nevoie să o dădăcească cineva, fie chiar tatăl ei.

— Cora?

— Da, Cora! Despre ce vorbim, domnule? Nu despre pretenţiile dumitale la mâna domnişoarei Munro?

— N-n-nu cred să fi pronunţat numele ei – bâlbâi Duncan încurcat.

— Şi atunci pentru cine mi-ai cerut dumneata consimţământul? spuse veteranul ridicându-se demn, vădit ofensat.

— Aveţi o altă fiică, domnule – răspunse Heyward – nu mai puţin gingaşă şi frumoasă.

— Alice! exclamă Munro tot atât de surprins ca şi Duncan, când auzise numele Corei.

— Către dânsa se îndreaptă toate sentimentele mele, domnule.

Tânărul aşteptă în linişte rezultatul efectului extraordinar ce-l produsese asupra bătrânului ostaş o declaraţie la care era evident că acesta nu se aştepta. Timp de câteva minute Munro străbătu camera cu paşi mari, agitat şi cufundat în gânduri. În sfârşit se opri în faţa lui Heyward, îşi aţinti ochii asupra lui, copleşit de emoţie şi cu buzele tremurând:

— Duncan Heyward, mi-ai fost drag pentru că mi-a fost drag acela

al cărui sânge îţi curge în vine. Mi-ai fost drag pentru dumneata însuţi, pentru calităţile pe care le-am văzut în dumneata. Mi-ai fost drag pentru că am crezut că poţi face fericită pe fiica mea; dar toată această afecţiune s-ar schimba în ură dacă aş fi sigur că este adevărat faptul de care mă tem.

— Ferească Dumnezeu ca vreo faptă oricât de neînsemnată sau cel mai mic gând al meu să ducă la o schimbare atât de cumplită! exclamă Heyward, primind deschis şi drept în ochi privirea pătrunzătoare a comandantului său.

Fără să-şi dea seama că tânărul care-l asculta nu-i putea înţelege sentimentele ascunse în fundul sufletului, Munro se lăsă greu înduplecat de vădita sinceritate a celuilalt şi, stăpânindu-se, continuă pe un ton mai blând.

— Doreşti să-mi devii fiu, Duncan – îi spuse el – dar nu ştii încă povestea vieţii aceluia pe care vrei să-l numeşti părinte. Ia loc şi îţi voi deschide, în cât mai puţine cuvinte îmi va fi posibil, o inimă ale cărei răni sunt încă vii.

Uitaseră complet de mesajul lui Montcalm; nu se mai gândea la el nici cel ce-l primise, nici cel căruia îi era destinat. Îşi traseră câte un scaun şi, pe când bătrânul tăcea ca să-şi adune ideile, lăsându-se pradă unor amintiri triste, tânărul îşi înfrână nerăbdarea şi luă o atitudine atentă şi respectuoasă. În sfârşit, Munro începu să povestească.

— Ştii, desigur, maior Heyward, că familia mea este veche şi nobilă, cu toate că bogăţia n-a favorizat-o într-o măsură corespunzătoare rangului ei. Aveam cam vârsta dumitale când mi-am dăruit inima Alicei Graham, fiica unui *laird*[44] vecin cu noi, un om foarte bogat. Dar diferite motive, poate sărăcia mea, au făcut ca tatăl ei să se opună căsătoriei noastre. În consecinţă am făcut ceea ce trebuia să facă orice om cinstit: i-am înapoiat Alicei legământul şi am părăsit Scoţia, înrolându-mă în serviciul regelui. Am văzut multe ţări şi mi-am vărsat sângele prin multe colţuri ale lumii, apoi am fost trimis în Indiile occidentale. Acolo, întâmplarea a făcut să cunosc o doamnă care, cu timpul, mi-a devenit soţie şi mi-a dăruit pe Cora. Era fiica unui om cu origine nobilă, a cărui soţie avusese nenorocul, dacă-ţi convine termenul – zise bătrânul cu mândrie – să deschidă, cu toate că într-un grad destul de îndepărtat, din nefericita clasă pe care mişelia oamenilor a redus-o la o sclavie infamă, menită să slujească destrăbălării naţiunilor zise civilizate. Da, domnule, şi această nenorocire a lovit şi Scoţia noastră, în urma alipirii ei nefireşti, la o ţară străină,de negustori. Dar dacă aş găsi printre ei un om care ar îndrăzni să-şi permită să privească cu dispreţ pe fiica mea, îţi spun pe cuvântul meu că ar simţi toată greutatea mâniei unui tată! Dar, chiar dumneata, maior Heyward, eşti născut în coloniile din sud, unde aceste fiinţe fără de noroc sunt privite ca aparţinând unei rase

inferioare alei noastre.

— Din fericire, acesta este adevărul, domnule – spuse Duncan atât de încurcat, încât lăsă ochii în pământ.

— Şi aduci o învinuire fiicei mele! strigă tatăl pe un ton în care se observa în acelaşi timp suferinţa şi mânia. Oricât de frumoasă şi virtuoasă ar fi, nu vrei să amesteci sângele Heywarzilor cu un sânge atât de degradat şi dispreţuit?

— Dumnezeu să mă păzească de o prejudecată atât de nedemnă şi necugetată! răspunse Duncan, cu toate că glasul conştiinţei îi şopti că acest gând, fruct al educaţiei, era înrădăcinat în inima lui atât de adânc, încât parcă ar fi fost sădit de mâinile naturii. Blândeţea, nevinovăţia, graţia şi voioşia celei mai tinere dintre fiicele dumneavoastră vă explică îndeajuns motivele mele, domnule colonel, ca să nu fiu învinuit de o astfel de nedreptate.

— Ai dreptate – spuse bătrânul, revenind la tonul mai blând de la început – este imaginea vie a ceea ce era mama ei atunci, înainte de a şti ce-i suferinţa. Când moartea mi-a răpit soţia, m-am întors în Scoţia, îmbogăţit în urma acestei căsătorii. Şi ai să crezi, Duncan? Am regăsit-o pe acea făptură îngerească, aceea care fusese prima mea dragoste, aşteptându-mă, nemăritată, timp de douăzeci de ani şi numai din dragoste pentru ingratul care putuse s-o uite. A făcut şi mai mult, m-a iertat şi, lucrurile fiind precum ţi-am spus, s-a căsătorit cu mine.

— Şi a devenit mama Alicei! exclamă Heyward, cu o grabă care ar fi putut fi deplasată, dacă bătrânul militar n-ar fi fost atât de prins de amintiri.

— Da, aşa a fost – răspunse Munro – şi a plătit cu viaţa darul nepreţuit pe care mi l-a făcut. Dar e o sfântă printre sfinţii cerului, domnule, şi nu se cuvine ca un om, la sfârşitul vieţii sale, să murmure împotriva unei soarte demne de invidiat. Mi-a fost dată un singur an, prea puţine zile de fericire pentru o femeie care şi-a petrecut tinereţea în suferinţe fără speranţă.

Era ceva atât de impunător în durerea bătrânului, încât Heyward nu îndrăzni să-i adreseze măcar o vorbă de mângâiere. Munro părea că uitase că nu-i singur: chipul lui exprima o sfâşietoare părere de rău, în timp ce de pe obraji lacrimi mari îi picurau pe podea. În cele din urmă se ridică deodată şi, străbătând o singură dată odaia, de la un cap la altul, îşi reveni şi se apropie de Heyward, cu un aer impunător şi demn.

— Domnule maior – îl întrebă – nu urma să-mi comunici ceva din partea marchizului de Montcalm?

Duncan se ridică la rândul lui şi începu imediat, cam încurcat, să dea raportul în legătură cu mesajul pe care-l avea de transmis. Nu este nevoie să reamintim aici modul abil, dar politicos în care generalul francez ştiuse să înlăture toate încercările făcute de Heyward ca să

afle de la el motivul întrevederii pe care o propusese comandantului fortului William-Henry, şi nici mesajul conceput în termeni politicoşi, dar foarte hotărâţi, prin care dădea să înţeleagă că Munro trebuie să vină el însuşi să ceară această explicaţie sau să răspundă că se poate lipsi de ea.

În timp ce Munro asculta relatarea amănunţită a maiorului asupra întrevederii sale cu generalul inamic, simţămintele de tată trecură cu încetul pe-al doilea plan, şi când Duncan termină raportul asupra misiunii sale, în faţa lui se afla numai veteranul nemulţumit, rănit în sentimentele sale de soldat.

— Destul, maior Heyward! exclamă bătrânul pe un ton care dovedea cât era de jignit de purtarea marchizului. Mi-ai spus suficient cât să se poată scrie un volum de comentarii asupra politeţei franceze. Iată un domn care mă invită la o consfătuire, şi când trimit ca înlocuitor un subaltern foarte capabil, ca dumneata, pentru că eşti, Duncan, cu toată tinereţea dumitale, refuză să se explice şi-mi răspunde pe ocolite, printr-o ghicitoare!

— Domnule colonel, se poate ca despre locţiitorul dumneavoastră să aibă o idee mai puţin măgulitoare, de altfel vă rog să luaţi notă că invitaţia făcută, pe care m-a însărcinat să v-o repet, s-a adresat de la început comandantului fortului şi nu ofiţerului secund.

— Ei bine, domnule – răspunse Munro – un ofiţer secund nu are întreaga putere şi aceeaşi demnitate ca şi cel pe care-l reprezintă? Vrea să discute cu Munro personal! Pe legea mea, Duncan, sunt gata să merg, numai pentru a-i arăta dârzenia noastră, în ciuda numărului şi ameninţărilor lui. Ar fi poate o atitudine politică nu prea rea, tinere, ce spui?

Duncan, care socotea ca foarte important să se afle cât mai curând posibil conţinutul scrisorii pe care fusese însărcinat s-o aducă cercetaşul, se grăbi să sprijine această idee.

— Fără nicio îndoială! zise el. Indiferenţa şi liniştea noastră nu-i vor inspira încredere.

— Niciodată n-ai spus ceva mai adevărat! Aş vrea să vină să ne-ncerce fortificaţiile în plină zi, într-un asalt. Numai astfel îţi poţi da seama dacă un inamic poate rezista, şi acest mijloc ar fi infinit mai de dorit decât sistemul de canonadă pe care l-a adoptat. Frumuseţea şi bărbăţia artei războiului a fost mutilată, maior Heyward, prin practicile moderne ale lui monsieur Vauban al dumneavoastră. Strămoşii noştri erau mai presus de această laşitate ştiinţifică!

— Asta poate fi foarte adevărat, sir, dar suntem obligaţi acum să ne apărăm cu aceleaşi arme întrebuinţate împotriva noastră. Ce binevoiţi a hotărî cu privire la acea întrevedere?

— Am să mă întâlnesc cu franţuzul, fără teamă şi fără întârziere, aşa cum se cuvine unui fidel slujitor al regelui meu. Du-te, maior

Heyward, dă ordine să sune fanfara şi trimite un mesager să facă cunoscut marchizului cine vine. Îl vom urma cu o mică gardă, precum se cuvine celui ce are sarcina să apere onoarea regelui său. Dar ascultă, Duncan – adăugă el, coborând glasul, cu toate că erau singuri – ar fi bine să avem la îndemână întăriri, să nu fie la mijloc vreo stratagemă a lor.

Trecând imediat la executarea acestui ordin, tânărul părăsi încăperea şi, cum ziua era pe sfârşite, nu pierdu nicio clipă, pentru a face pregătirile necesare. Nu-i trebuiră decât câteva minute ca să constituie garda prevăzută şi să trimită în tabăra francezilor un trompet cu un drapel alb, spre a anunţa sosirea comandantului fortului. Când totul fu gata, conduse escorta la poartă, unde găsi pe superiorul său aşteptându-l. De îndată ce îndepliniră ceremonialul obişnuit al plecării, veteranul şi tânărul lui însoţitor ieşiră din fortăreaţă, urmaţi de escortă.

Nu erau decât la aproximativ o sută de paşi de bastioane, când văzură ieşind dintr-un drum prăpăstios, sau mai bine zis dintr-o râpă ce tăia câmpul dintre bateriile asediatorilor şi fort, o mică trupă de soldaţi, care însoţeau pe generalul lor. Din clipa când, părăsindu-şi fortificaţiile, pornise spre poziţiile inamicului, Munro îşi luase o ţinută marţială, mergând cu pas voinicesc, de paradă. De îndată ce zări panaşul alb al pălăriei lui Montcalm, ochii bătrânului uriaş scânteiară de vigoarea unei tinereţi renăscute.

— Spune-le băieţilor să fie cu ochii-n patru – spuse el lui Duncan cu jumătate glas – şi să fie gata să tragă la primul semnal, căci cu aceşti slujitori ai lui Ludovic nu eşti niciodată sigur! În acelaşi timp, noi ne vom prezenta înaintea lor ca unii care nu au niciun motiv de temere. Mă înţelegi, maior Heyward?

Fu întrerupt de sunetul tobelor francezilor, cărora colonelul dădu ordin să li se răspundă la fel. Fiecare parte trimise înainte un ofiţer de ordonanţă, purtând un drapel alb. Prudentul scoţian se opri; Montcalm înaintă spre trupa inamică mergând cu prestanţă şi salută pe veteran scoţându-şi cu un gest larg pălăria, al cărei panaş atinse aproape pământul.

Înfăţişarea lui Munro avea ceva mai bărbătesc şi mai impunător, dar nu avea aerul degajat şi politeţea insinuantă a ofiţerului francez. Amândoi tăcură un moment, privindu-se cu interes şi curiozitate. Montcalm vorbi cel dintâi, cum cerea rangul său superior şi natura întrevederii. După ce-i adresă lui Munro câteva cuvinte de curtoazie şi se întoarse spre Duncan cu un surâs plăcut, ca pentru a-i spune că-l recunoaşte, continuă tot pe franţuzeşte:

— Sunt încântat, monsieur, că ne-aţi făcut plăcerea de a vă afla aici! Prezenţa dumneavoastră ne va dispensa de a recurge la un interpret obişnuit; lăsându-mă în seama dumneavoastră, voi simţi aceeaşi

siguranţă de parc-aş vorbi eu însumi limba dumneavoastră.

Duncan răspunse acestui compliment printr-o înclinare a capului, şi Montcalm, întorcându-se spre escorta sa care, imitând pe cea a lui Munro, se aliniase în spatele lui, urmă, facând un semn din mână:

— *En arričre, mes enfants, il fait chaud; retirez-vous un peu*[45].

Înainte de a imita această dovadă de încredere, maiorul Heyward aruncă o privire împrejurul lui şi văzu cu oarecare nelinişte, pe toată liziera pădurilor, numeroase grupuri de sălbatici, care ieşiseră curioşi să urmărească de departe conferinţa.

— Domnul de Montcalm va recunoaşte cu uşurinţă diferenţa în ce priveşte situaţia noastră – spuse el oarecum încurcat, arătându-i în acelaşi timp aceste trupe auxiliare, care mişunau jur împrejur. Dacă dăm drumul escortei, rămânem singuri în faţa celor mai primejdioşi inamici ai noştri.

— Monsieur – spuse Montcalm cu căldură, punându-şi mâna pe inimă – aveţi drept garanţie cuvântul de onoare al unui gentilom francez şi aceasta ar trebui să fie de ajuns.

— Şi este de ajuns, domnule – reluă Duncan. Întorcându-se spre ofiţerul care comanda escorta, adăugă: înapoi, domnule, retrăgeţi-vă până în locul unde nu veţi auzi ce se vorbeşre, şi aşteptaţi noi ordine.

Acest dialog a avut loc în franceză şi Munro, care nu înţelesese niciun singur cuvânt, privi retragerea escortei cu o vădită nemulţumire şi ceru imediat explicaţii maiorului.

— Nu este în interesul nostru, domnule, să nu arătăm nicio neîncredere? spuse Heyward. Domnul de Montcalm ne garantează siguranţa, pe cuvântul său de onoare, şi am dat ordin detaşamentului să se retragă la oarecare distanţă, pentru a dovedi că avem încredere în cuvântul său.

— Poate ai dreptate, domnule maior, dar eu tot n-am încredere prea mare în cuvântul tuturor acestor marchizi sau cum se cheamă. Titlurile de nobleţe sunt prea răspândite în ţara lor, ca să-i poţi socoti pe toţi oameni de onoare.

— Uitaţi, domnule colonel, că suntem în conferinţă cu un militar care s-a distins pe calea armelor atât în Europa cât şi în America? Din partea unui om care se bucură de o reputaţie atât de binemeritată, n-avem de ce ne teme.

Bătrânul comandant făcu un gest de resemnare, dar chipul lui rigid arăta că persista totuşi în această lipsă de încredere provenită mai curând dintr-un fel de ură ereditară împotriva francezilor, decât din vreun semn exterior, care ar fi putut întemeia acum un sentiment atât de puţin binevoitor. Montcalm aştepta cu răbdare sfârşitul acestei mici discuţii pe şoptite între cei doi ofiţeri englezi şi, apropiindu-se, deschise conferinţa.

— Am dorit să am această întrevedere cu superiorul dumneavoastră

– zise el adresându-se lui Duncan – pentru că sper că se va lăsa convins că a făcut deja tot ce s-a putut cere de la dânsul pentru a apăra onoarea suveranului său şi că acum va consimţi să ia în seamă şi cerinţele omeniei. Voi recunoaşte totdeauna că a rezistat în chip cât se poate de onorabil şi că a continuat rezistenţa atât timp cât a avut măcar cea mai slabă speranţă de a salva situaţia.

Când aceste cuvinte i se comunicară lui Munro, acesta răspunse cu demnitate, dar destul de politicos:

— Oricât aş preţui această mărturie a domnului de Montcalm, va fi mai binevenită când o voi merita pe deplin.

Generalul francez surâse în timp ce Duncan îi traducea răspunsul şi adăugă imediat:

— Preţuirea pe care o arăţi unui om de valoare pe care-l stimezi rămâne în umbră când întâlneşti o îndărătnicie inutilă. Domnul colonel n-ar vrea să-mi vadă tabăra, să numere el însuşi oamenii şi să se convingă, prin urmare, că este imposibil să mai reziste cu succes?

— Ştiu că regele Franţei e bine slujit – răspunse scoţianul imperturbabil, de îndată ce Duncan îi traduse – dar şi regele, stăpânul meu, are trupe la fel de credincioase şi de numeroase.

— Care, din fericire pentru noi, nu sunt aici – completă Montcalm, cu însufleţire, fără a mai aştepta traducerea. În război sunt situaţii cărora un bărbat viteaz trebuie să se supună cu acelaşi curaj pe care-l arată în faţa inamicului.

— Dac-aş fi bănuit că domnul de Montcalm ştie atât de bine englezeşte, nu m-aş mai fi ostenit să-i fac o traducere proastă a celor spuse de comandantul meu – remarcă Duncan pe un ton înciudat, amintindu-şi de dialogul pe care-l avusese cu Munro un moment mai înainte.

— Pardon, monsieur – răspunse generalul francez, roşind uşor – este o mare diferenţă între a putea înţelege câteva cuvinte dintr-o limbă străină şi a fi în stare s-o vorbeşti. Vă rog deci să continuaţi a-mi servi de interpret. Munţii aceştia – adăugă el după o clipă de tăcere – ne-au fost de mare folos ca să ne putem da seama de starea fortificaţiilor dumneavoastră şi pot să vă asigur că în clipa de faţă ştiu, tot aşa de bine ca şi dumneavoastră, cât de şubrede sunt.

— Întreabă-l pe generalul francez – urmă Munro cu mândrie – dacă luneta lui poate să bată până la Hudson şi dac-a văzut când şi pe unde va trebui să-ntâmpine armata lui Webb.

— Să-l lăsăm pe generalul Webb să răspundă singur la această întrebare – replică diplomatic Montcalm, întinzându-i lui Munro o scrisoare deschisă. Veţi vedea în această epistolă, domnule, că nu este deloc probabil ca mişcările trupelor sale să fie neliniştitoare pentru armata mea.

Veteranul apucă scrisoarea fără să mai aştepte ca Duncan să-i

traducă cele spuse, cu o grabă care dovedea ce importanţă dădea conţinutului acestei misive. Dar abia o citi şi se schimbă la faţă: buzele începură să-i tremure, hârtia îi scăpă din mâini, capul îi căzu pe piept, ca unui om căruia toate speranţele-i fuseseră spulberate dintr-o singură lovitură.

Duncan ridică scrisoarea şi, fără a încerca să se scuze pentru libertatea ce-şi lua, n-avu nevoie decât să-şi arunce ochii pe ea, ca să se asigure de vestea cumplită pe care o cuprindea. Şeful lor comun, generalul Webb, departe de a-i îndemna să reziste, îi sfătuia în termenii cei mai clari şi precişi să se predea imediat, aducând ca argument că el nu putea să le trimită în ajutor nici măcar un singur om.

— Nu încape nicio îndoială! exclamă Heyward, întorcând scrisoarea pe o parte şi pe alta. Este sigiliul şi semnătura lui Webb; acesta este desigur mesajul interceptat.

— Omul acesta m-a trădat! strigă Munro cu amărăciune. În casa mea va dăinui o ruşine care nu mi-a călcat niciodată pragul! Webb vrea să arunce dezonoarea asupra părului meu alb.

— Nu vorbiţi astfel! izbucni înfierbântat Duncan. Suntem încă stăpâni pe fort şi pe onoarea noastră! Ne vom apăra! Ne vom vinde atât de scump viaţa, încât inamicul să simtă că a plătit din greu sacrificiul acesta!

— Îţi mulţumesc, băiete! spuse bătrânul, revenindu-şi din stupoare. De data aceasta tu ai redeşteptat în Munro sentimentul datoriei. Să ne înapoiem în fort şi, îndărătul meterezelor, să ne săpăm mormântul!

— Domnilor – interveni Montcalm, înaintând spre ei vădit impresionat – se vede că ştiţi prea puţin despre Louis de Saint-Véran, dacă-l consideraţi capabil să profite de această scrisoare ca să umilească nişte ostaşi atât de bravi, dezonorându-se pe sine. Înainte de a vă retrage, ascultaţi cel puţin ce condiţii de capitulare vă ofer!

— Ce zice franţuzul? întrebă veteranul cu o mândrie dispreţuitoare. Îşi face un merit din faptul că a luat prizonier un curier şi că a interceptat un bileţel al cartierului general? Domnule maior, spune-i că dacă vrea să-şi bată inamicii cu vorbe, va fi mai câştigat ridicând asediul fortului nostru şi ducându-se să împresoare fortul Edward.

Duncan îi explică ce spusese marchizul.

— Domnule de Montcalm, suntem gata să vă ascultăm – spuse Munro pe un ton mai liniştit.

— Este imposibil să păstraţi fortul – reluă marchizul – şi regescul meu stăpân are interesul să fie distrus. Dar domniilor voastre şi bravilor dumneavoastră camarazi vi se va acorda orice favoare ostăşească veţi pretinde.

— Drapelele? întrebă Heyward.

— Le veţi duce în Anglia şi le veţi arăta regelui vostru.

— Armele?

— Le veţi păstra, nimeni nu le va folosi vreodată mai bine decât dumneavoastră.

— Predarea fortului? Plecarea noastră?

— Se va proceda în modul cel mai onorabil pentru dumneavoastră.

Duncan explică aceste propuneri comandantului său, care le ascultă cu o vizibilă surpriză, adânc mişcat de această extraordinară generozitate la care se aştepta atât de puţin.

— Du-te, Duncan, cu acest marchiz, care este un adevărat marchiz. Urmează-l în cortul lui şi stabileşte cu dânsul toate condiţiile. Am trăit destul, ca să văd la bătrâneţe două lucruri pe care nu le-aş fi crezut niciodată posibile: un englez care se teme să-şi ajute camarazii de arme şi un francez care este prea cinstit ca să profite de avantajul obţinut.

După ce vorbi astfel, veteranul îşi lăsă capul în piept şi, după ce salută pe marchiz, se întoarse încet spre fort. Înfăţişarea lui abătuta arătă garnizoanei că soarta le fusese potrivnică. Munro nu şi-a mai revenit niciodată din şocul produs de această lovitură neaşteptată; schimbarea produsă în caracterul său hotărât i-a pricinuit moartea prematură.

Duncan rămase să stabilească condiţiile capitulării fortului. Se înapoie în fort în timpul primului schimb al gărzii de noapte şi, după o scurtă întrevedere cu comandantul, se reîntoarse în tabăra franceză. Apoi se anunţă în mod public încetarea ostilităţilor. Munro semnase capitularea, în virtutea căreia fortul trebuia predat inamicului a doua zi dimineaţă, iar garnizoana era autorizată să iasă cu drapelele-n frunte, cu toate armele şi bagajele, deci, conform principiilor militare, cu onoarea nepătată.

CAPITOLUL XVII

Să ţesem, să ţesem lâna,
Firu-i tors, urzeala-i gata;
Munca-i pe sfârșite.

GRAY

Cele două tabere puse faţă-n faţă în pustiurile Horicanului petrecură noaptea de 9 august 1757 aproape la fel cum ar fi petrecut-o dacă s-ar fi aflat pe cel mai nobil câmp de bătălie din Europa: învinşii – demoralizaţi şi copleşiţi de întristare, învingătorii – bucuroşi de victorie. Dar atât pentru tristeţe, cât şi pentru bucurie există o margine, şi la căderea nopţii, liniştea acestor păduri uriaşe nu mai era întreruptă decât de glasul nepăsător al vreunui tânăr francez, care fredona un cântec la avanposturi, sau de somaţia ameninţătoare a santinelelor de pe meterezele fortului, căci englezii păzeau încă bastioanele şi nu voiau să lase pe inamic să se apropie înaintea momentului fixat pentru predarea fortului. Dar către zori încetă orice mişcare şi un străin în zadar s-ar fi străduit să descopere, după sunet, prezenţa unui număr atât de mare de oameni înarmaţi pe malurile Lacului Sfânt.

La ceasul acesta de tăcere adâncă, pânza care acoperea cortul principal al taberei franceze se ridică încet şi un bărbat care era în interior ieşi fără zgomot. Era înfăşurat într-o mantie care avea de scop să-l apere de răcoarea umedă şi pătrunzătoare a pădurilor, dar şi de a-i ascunde identitatea. Grenadierul de gardă la intrarea cortului generalului francez îl lăsă să treacă fără să-l oprească, prezentându-i arma „pentru onor”, şi îl văzu înaintând cu pas sprinten prin cetatea de corturi, în direcţia fortului William-Henry. Când necunoscutul întâlnea, în trecere, pe vreuna din santinele postate în diferite puncte ale taberei, răspundea scurt la întrebările obişnuite şi, după cât se părea, într-un mod satisfăcător, căci nimeni nu-l opri nicăieri.

Cu excepţia acestor întâlniri, care se repetară destul de des, nicio întâmplare nu-i tulbură plimbarea tăcută şi înaintă astfel din centrul taberei până la ultimul avanpost dinspre fort. Când trecu prin faţa soldatului care era de strajă în punctul cel mai apropiat de inamic, acesta strigă după obicei:

— *Qui vive?*

— *France!*

— Parola?

— Victoria – răspunse misteriosul personaj, apropiindu-se de santinelă pentru a-i spune încet cuvântul de trecere.

— Bun! replică soldatul, aşezându-şi iar puşca pe umăr. Aţi ieşit cam prea devreme la plimbare, monsieur!

— Este mai bine să fii treaz, *mon enfant* – îi răspunse celălalt, apăsând pe aceste cuvinte şi privindu-l în ochi. Apoi, ridicându-şi un fald al mantalei care îi căzuse de pe umeri, continuă să înainteze spre fortul englez, în timp ce soldatul, cu o mişcare de surpriză, îi dădu onorul în modul cel mai respectuos şi, reluându-şi garda, murmură cu glasul pe jumătate:

— Da, pe cinstea mea, trebuie să fii treaz, căci mi se pare că avem un caporal de gardă care nu ştie ce-i somnul!

Ofiţerul nu auzi sau se prefăcu că nu aude cuvintele ce-i scăpaseră santinelei şi nu se opri decât când ajunse la malul nisipos al lacului, atât de aproape de bastionul apusean al fortului, încât vecinătatea acestuia putea să-i fie primejdioasă. Câţiva nori pluteau în văzduh, şi unul din ei ascundea în acel moment globul lunii, care dădea o lumină foarte slabă, abia conturând lucrurile. Se aşeză precaut după un copac mare şi rămase sprijinit de el câtva timp, dând impresia că priveşte cu multă atenţie fortificaţiile mute ale englezilor. Privirile lui îndreptate spre metereze nu erau numai curioase. Ochii păreau să deosebească cu pricepere locurile mai rezistente de părţile mai slabe şi cercetările lui nu trădau o prea mare încredere. În sfârşit păru mulţumit de investigaţia făcută şi, privind nerăbdător spre vârful de răsărit al munţilor, ca şi cum s-ar fi temut să nu fi sosit prea târziu ca să vadă ivindu-se zorile, era să se înapoieze, când un zgomot uşor, pe care-l auzi pe bastionul din apropiere, îl hotărî să rămână.

Văzu atunci cum un om se apropie de marginea meterezului, apoi se opreşte părând că priveşte lung, la rândul lui, corturile din tabăra franceză. Aruncă şi el o privire să vadă zorii zilei, apoi îşi întoarse ochii spre vasta întindere a apelor lacului, care semăna cu o altă boltă cerească, lichidă, împodobită cu mii de stele. Chipul abătut al omului care stătea sprijinit de parapet şi care, după cât părea, era cufundat în gânduri întunecate, statura lui înaltă, ora la care se afla în acel loc, toate acestea făceau pe observatorul ascuns, care-i pândea mişcările, să se convingă că era însuşi comandantul fortului.

Discreţia şi prudenţa îi dictau să se retragă, şi necunoscutul ocoli trunchiul copacului, ca să plece fără să fie văzut, când un alt zgomot îi atrase atenţia şi îi opri pentru a doua oară paşii; acest zgomot părea cauzat de clipocitul apelor lacului, dar nu se asemăna deloc cu valurile provocate de vânt. Se auzeau din când în când cum se ciocnesc unele de altele caicele. După o clipă văzu corpul unui indian înălţându-se

încet de pe malul lacului, urcând fără zgomot pe ţărm, înaintând spre el şi oprindu-se de cealaltă parte a copacului îndărătul căruia se afla el. Ţeava unei puşti se îndreptă spre bastion; dar mai înainte ca sălbaticul să aibă timp să tragă, mâna ofiţerului opri trăgaciul armei ucigaşe.

Surprins, indianul, al cărui plan laş şi perfid fusese zădărnicit într-un chip atât de neaşteptat, scoase un „uhh!" de supărare.

Fără să spună nimic, ofiţerul francez îi puse mâna pe umăr şi-l trase în linişte la o oarecare depărtare de locul acela, unde convorbirea care a urmat ar fi putut deveni primejdioasă cel puţin pentru unul dintre ei. Apoi descheindu-şi puţin mantaua, astfel ca să i se poată vedea uniforma şi crucea Sfântului Ludovic prinsă de piept, Montcalm îl întrebă pe un ton sever:

— Ce înseamnă asta? Oare fiul meu nu ştie că părintele lui canadian şi englezii au îngropat securea războiului?

— Ce pot face huronii? răspunse indianul într-o franceză stâlcită. Niciunul din războinicii lor nu are de arătat niciun scalp, iar Feţele-Palide s-au făcut prieteni unii cu alţii!

— A! Le Renard-Subtil! Acest zel mi se pare ciudat la un prieten care cu puţin timp în urmă ne era duşman! De câte ori a răsărit soarele de când Vulpea a lovit stâlpul de război al englezilor?

— Unde e soarele? Dincolo de munţi, şi este întunecat şi rece. Dar când va răsări iar, va fi luminos şi dogoritor. Le Renard-Subtil este soarele tribului său. Între el şi tribul lui sunt mulţi nori şi mulţi munţi, dar acum el străluceşte şi cerul lui e fără nori.

— Ştiu foarte bine că Le Renard are putere asupra fraţilor săi; ieri umbla să facă trofee din scalpul lor, şi azi îl ascultă în faţa focului conducătorilor.

— Magua este un mare şef.

— S-o dovedească, învăţând pe ai săi să se poarte cum trebuie faţă de noii noştri prieteni!

— Pentru ce şeful părinţilor noştri canadieni şi-a adus tinerii războinici în aceste păduri? De ce-a pus să se tragă cu tunurile împotriva acestei case de pământ?

— Ca s-o cucerească. Ţara asta aparţine stăpânului meu şi el a dat ordin tatălui tău din Canada să gonească pe englezii care au pus mâna pe ea. Ei au consimţit să se retragă şi acum tatăl tău nu-i mai socoteşte inamici.

— Bun, dar Magua a dezgropat securea ca s-o înroşească în sânge. Acum străluceşte. Când va fi roşie, o vom îngropa, dar Magua s-a legat prin cuvânt să nu păteze crinii Franţei.

— Inamicii marelui rege de dincolo de lacul de apă sărată trebuie să fie inamicii huronilor, după cum prietenii lui trebuie să fie prietenii lor.

— Prietenii lor? repetă indianul batjocoritor. Să-i dea voie părintele lui Magua să-i ia mâna.

Montcalm, care ştia că influenţa pe care şi-o dobândise printre triburile sălbatice şi-o putea menţine mai degrabă prin concesii decât prin autoritate, îi întinse, în silă, mâna. Magua o apucă şi, punând degetul generalului francez pe o cicatrice adâncă, în mijlocul pieptului, îl întrebă cu un ton de triumf:

— Ştie părintele meu ce-i asta?

— Care războinic nu ştie? Este semnul lăsat de un plumb.

— Şi asta? continuă indianul, arătându-i spatele gol, căci nu avea pe el calicoul obişnuit.

— Asta? Fiul meu a fost batjocorit. Cine a făcut asta?

— Magua a dormit pe un pat prea tare în wigwamurile englezilor, şi beţele aşternutului au lăsat semnele acestea.

Sălbaticul însoţi aceste cuvinte de un surâs amar, care însă nu-i ascundea furia abia stăpânită. Apoi, luându-şi aerul de demnitate fioroasă al unui şef indian, adăugă:

— Spuncţi-le tinerilor războinici ai dumneavoastră că sunt în pace cu englezii! Le Renard-Subtil ştie ce trebuie să spună războinicilor huroni.

Fără să mai adauge un cuvânt şi fără să aştepte răspuns, Magua îşi puse puşca sub braţ şi reluă în linişte drumul către pădurea unde aveau tabăra compatrioţii săi. Pe când trecea linia posturilor, mai multe santinele îl somară să stea, dar nu le răspunse, iar acestea îl lăsară cu viaţă numai pentru că, recunoscând că-i un indian din Canada, ştiau cât erau de încăpăţânaţi aceşti sălbatici.

Montcalm rămase câtva timp pe locul unde-l lăsase indianul, absorbit de gânduri triste şi reflectând la firea greu de stăpânit a acestor aliaţi ai săi. Renumele îi fusese odată compromis de o întâmplare oribilă, în împrejurări ca acelea de acum. Frământat de aceste gânduri, simţi ce mare responsabilitate apasă pe umerii acelora care nu sunt destul de scrupuloşi în alegerea mijloacelor de a-şi atinge ţelul şi cât e de primejdios să pui în mişcare o maşină ale cărei efecte nu le poţi stăpâni.

Alungând aceste gânduri pe care le socotea drept dovezi de slăbiciune în asemenea clipe de izbândă, se îndreptă spre cortul lui. Acum mijeau zorile şi generalul dădu ordin să se sune deşteptarea.

Când răsunară în tabăra francezilor primele sunete de tobă, răspunseră imediat şi cei din fort; aproape în acelaşi timp se auzi în toată valea o muzică războinică, ce acoperi răpăitul tobelor. Cornurile şi trompetele învingătorilor răsunară fără încetare, până când se adunară toţi oamenii. Îndată ce fluierele din fort dădură semnalul de capitulare, în tabără se restabili liniştea.

Între timp se luminase şi, când armata franceză se alinie ca să-şi

aştepte generalul, razele soarelui făceau să strălucească toate armele. Capitularea, cunoscută deja de toţi, se anunţă oficial şi compania hotărâtă să păzească porţile fortului cucerit defila pe dinaintea comandantului. Trompeţii sunară pornirea în marş şi, în acelaşi timp, în ambele părţi se făcură ultimele pregătiri pentru predarea şi primirea fortului în faţa gurilor de tun amuţite.

Când se dădu semnalul de evacuare a fortului, în liniile întregii armate anglo-americane se observară semnele unei plecări silite. Soldaţii, mâhniţi, îşi aruncau pe umăr armele neîncărcate, apoi se încolonau; se vedea însă că rezistenţa faţă de inamic le înfierbântase sângele şi abia aşteptau ocazia să se răzbune pentru o insultă care le rănise mândria, cu toate că li se micşorase umilinţa prin faptul că li se dăduse permisiunea să iasă din fort cu toate onorurile militare. Femeile şi copiii alergau încoace şi încolo, unele ducând câteva boccele, celelalte căutând în coloană pe soldaţii care le purtau de grijă.

Munro apăru în mijlocul trupelor sale tăcute, îndurerat, dar cu fruntea sus. Era limpede că predarea neaşteptată a fortului fusese pentru el o lovitură ireparabilă, deşi încerca s-o suporte cu toată bărbăţia unui războinic.

Heyward era adânc mişcat. Se achitase de toate îndatoririle ce le avusese de îndeplinit şi se apropie de bătrân pentru a-l întreba dacă-i mai poate fi de folos cu ceva.

— Fetele mele! răspunse laconic, dar pe un ton deosebit de expresiv.

— Doamne! exclamă Duncan. Nu s-a dat nicio dispoziţie specială pentru plecarea lor?

— Azi nu sunt decât ostaş, maior Heyward – răspunse veteranul. Toţi cei pe care-i vezi în jurul meu au dreptul să se numească copiii mei!

Maiorul înţelese. Fără să piardă nicio clipă, atât de preţioasă atunci, alergă la locuinţa ce o ocupase comandantul, să caute pe cele două surori. Le găsi în uşă, gata de plecare, înconjurate de un grup de femei care plângeau şi se văicăreau şi care se adunaseră în acel loc, închipuindu-şi că aici vor găsi mai multă protecţie. Deşi Cora era palidă şi neliniştită, nu-şi pierduse nimic din fermitate; dar ochii Alicei, roşii şi scânteietori, dovedeau câte lacrimi vărsase. Amândouă îl primiră pe tânărul ostaş cu vădită bucurie, şi Cora, împotriva obiceiului său, îi adresă cea dintâi cuvântul.

— Fortul e pierdut – îi spuse ea cu un surâs melancolic – dar vreau să sper că cel puţin ne rămâne onoarea nepătată.

— Este mai curată ca oricând! exclamă Heyward. Dar, dragă miss Munro, este timpul să vă gândiţi mai puţin la ceilalţi şi mai mult la dumneavoastră. Datoria de ostaş, onoarea, acea onoare pe care ştii s-o preţuieşti atât de bine, cere ca tatăl dumitale şi cu mine să mergem în

fruntea trupelor, cel puţin până la o anumită distanţă. Unde să găsim acum, în toată această confuzie şi în dezordinea unei astfel de plecări, pe cineva care să poată veghea asupra voastră şi să vă poată ocroti?

— N-avem nevoie de nimeni – răspunse Cora. Cine-ar îndrăzni să facă vreun rău fiicelor unui astfel de părinte, în asemenea momente?

— Nu v-aş lăsa singure, chiar dacă mi s-ar da comanda celui mai bun regiment al maiestăţii sale – replică maiorul, căutând cu ochii în jurul său. Gândeşte-te că Alice nu-i înzestrată cu aceeaşi tărie sufletească ca dumneata, şi numai Dumnezeu ştie ce grozăvii mai are de îndurat.

— Poate că ai dreptate – reluă Cora, cu un surâs mai trist ca cel dinainte. Dar ascultă! Întâmplarea ne-a şi trimis pe prietenul de care crezi că vom avea nevoie.

Ducan înţelese imediat ce voia să spună. Îi ajunse la urechi sunetul lent şi grav al muzicii bisericeşti, atât de cunoscut în coloniile din est, şi-l făcu să se îndrepte degrabă spre o clădire alăturată, părăsită deja de cei ce o ocupaseră. Găsi aici pe David exprimându-şi, în felul cunoscut, sentimentele sale de pietate.

Rămase la uşă fără să se arate, până în momentul când David încetă mişcarea din mână cu care-şi dirija singur cântările, socotind că şi-a terminat rugăciunea. Îl bătu pe umăr, spre a-i atrage atenţia, şi-i explică pe scurt ce voia de la el.

— Bucuros! încuviinţă discipolul regelui profet. Am găsit în aceste două tinere doamne tot ce poate fi mai fermecător şi mai melodios într-o făptură omenească. După ce-am înfruntat împreună atât de mari primejdii, se cuvine să călătorim tot împreună, liniştiţi. Le voi urma de îndată ce-mi voi sfârşi rugăciunea de dimineaţă şi nu mai lipseşte decât doxologia. Vrei s-o cântăm împreună? Aria este uşoară: cea cunoscută sub numele de „Southwell”.

Îşi deschise cărticica şi, suflând din nou în ciudatul instrument cu care lua tonul exact, David îşi continuă cântecul cu o atenţie atât de încordată, încât Duncan fu obligat să aştepte până sfârşi ultimul verset. Văzu apoi cu plăcere că-şi pune ochelarii în toc şi cartea în buzunar.

— Să ai grijă – îi spuse el atunci – ca toţi să se poarte faţă de tinerele doamne cu respectul cuvenit. Nimeni să nu-şi permită vreo apreciere nepotrivită cu privire la comportarea tatălui lor sau să ia în râs nenorocirile ce i-au lovit. Servitorii lui te vor ajuta în îndeplinirea acestei misiuni.

— Bucuros – repetă David.

— E posibil – continuă maiorul – să întâlniţi în drum vreun grup de indieni sau chiar francezi care să dea târcoale convoiului. În acest caz ai să le reaminteşti termenii capitulării şi ai să-i ameninţi, la nevoie, că vei raporta lui Montcalm purtarea lor. Un singur cuvânt va fi de

ajuns.

— Dacă nu va fi de ajuns, le voi vorbi pe alt ton – răspunse David, scoţându-şi iar cartea şi ochelarii. Am aici un cântec care, dacă este cântat cum se cuvine şi în glasul indicat, ar impune chiar celor mai îndărătnici oameni. Şi se porni sa-l intoneze:

„De ce, păgâni, această furie barbară?”…

— Destul! Destul! făcu Heyward, întrerupând această invocaţie muzicală. Ne-am înţeles şi e timpul ca fiecare să ne gândim la cele ce avem de făcut.

Gamut consimţi şi plecară împreună spre cele două surori. Cora primi politicoasă pe noul şi ciudatul ei protector, şi obrajii palizi ai Alicei se însufleţiră de un surâs şiret, când îi mulţumi lui Duncan pentru că-şi dăduse osteneala şi făcuse o alegere atât de bună.

Maiorul răspunse că a făcut tot ce i-au îngăduit împrejurările şi că, dat fiind că nu era nicio primejdie reală, prezenţa lui David era suficientă pentru siguranţa lor. În sfârşit, după ce le făgădui că la câteva mile de Hudson va veni lângă ele, le părăsi în grabă, ca să-şi ia locul în fruntea trupelor.

Semnalul de plecare fusese dat şi coloana engleză se pusese în mişcare. Un răpăit lung de tobă izbucni în apropiere, şi cele două surori tresăriră văzând uniformele albe ale grenadierilor francezi, care puneau stăpânire pe porţile fortului. Când sosiră la metereze, li se păru că pe deasupra capului trece un nor. Ridicară ochii şi zăriră faldurile albe ale stindardului Franţei plutind pe cel mai înalt bastion.

— Să ne grăbim – zise Cora – locul acesta nu mai e potrivit pentru fiicele unui ofiţer englez.

Alice luă la braţ pe sora ei şi amândouă înaintară spre poartă, însoţite tot timpul de femeile şi copiii ce le înconjurau. Când ieşiră, ofiţerii francezi care se găseau acolo, aflând că sunt fiicele comandantului, le salutară cu respect, dar fără obişnuita curtoazie, pentru că aveau destul bun simţ ca să-şi dea seama că, în asemenea situaţie, nu le-ar fi făcut nicio plăcere celor două surori.

Cum abia se aflau cai şi căruţe pentru răniţi şi bolnavi, Cora şi sora sa hotărâseră să meargă pe jos, ca să nu lipsească pe vreunul din aceşti nenorociţi de ajutorul ce le era atât de necesar. Cu toate acestea, mulţi dintre soldaţii abia intraţi în convalescenţă erau totuşi obligaţi să-şi târască membrele schilodite în urma coloanei. Deşi erau atât de slabi încât cu greu se puteau mişca, fusese imposibil să se găsească în acel pustiu mai multe mijloace de transport. Toţi erau în marş: soldaţii trişti şi tăcuţi, răniţii şi bolnavii care gemeau şi femeile îngrozite, fără să ştie pentru ce.

Când acest ultim grup părăsi fortificaţiile ce nu mai puteau ocroti de-aci înainte nici pe cei teferi, nici pe cei în suferinţă, un nou tablou

se desfăşură în acelaşi timp sub ochii tuturor. Pe dreapta, la oarecare distanţă, armata franceză era aliniata sub arme. Montcalm îşi adunase trupele de îndată ce grenadicrii luaseră-n primire paza porţilor fortului. Soldaţii priveau cu atenţie, dar tăcuţi, cum defilau învinşii, dându-le toate onorurile militare cuvenite, fără a-şi îngădui nici insulte, nici glume care să-i umilească. Armata engleză, de aproape trei mii de oameni, forma două eşaloane care se apropiau acum pentru a se îndrepta către drumul din pădure ce ducea spre Hudson. Pe liziera pădurii, nu departe de drum, se înşiruiau o sumedenie de indieni ieşiţi să-i privească, ca nişte ulii, pe care numai teama de o armată superioară îi împedica să se arunce asupra prăzii. Unii dintre ei se amestecară totuşi în diferitele grupuri care urmau coloanele învinşilor rămase în urmă, cu toate că se dăduse ordin strict ca nimeni să nu se depărteze; dar indienii aceştia păreau numai nişte observatori tăcuţi şi fioroşi.

Avangarda condusă de Heyward atinsese deja defileul şi dispărea puţin câte puţin printre copaci, când atenţia Corei fu atrasă de un zgomot ca de ceartă, ce se auzi în grupul din spate. Un soldat rămas în urmă din trupele provinciale ispăşea pentru neascultarea lui: prea încărcat de bagaje, rămăsese în urmă şi era pe punctul de a fi prădat. Un indian voia să i le smulgă, dar americanul era viguros şi prea avar ca să cedeze fără rezistenţă cele ce-i aparţineau. Urmă o încăierare care deveni generală. Deodată, ca prin farmec, apărură o sută de sălbatici în locul unde, cu câteva minute mai înainte, abia s-ar fi numărat o duzină. Noii veniţi voiau sa-l ajute pe jefuitor, iar americanii căutau să se opună. Cora recunoscu în mijlocul indienilor pe Magua, care-i aţâţa. Femeile şi copiii se opriseră, îngrămădindu-se unii în alţii, ca un stol de păsări speriate, apoi indianul reuşi să-şi smulgă prada şi sălbaticii se retraseră, lăsându-şi inamicii să-şi continue marşul.

Când grupul de femei se apropie de ei, culoarea vie a unui şal purtat de una din ele atrase un huron, care se şi repezi să-l înhaţe. Femeia ţinea în braţe un copil, acoperit de un colţ al şalului şi, mai curând de frică decât din dorinţa de a-l păstra, strânse cu putere şalul şi copilul la sân. Cora era gata să-i spună să cedeze sălbaticului şalul la care râvnea atât, dar acesta, lăsând o clipă şalul de care trăgea, smulse copilul din braţele mamei şi, cu un surâs feroce, îi întinse o mână, ca pentru a-i arăta că e gata să facă schimb, iar cu cealaltă învârtea copilul deasupra capului, ţinându-l de picioare, ca pentru a-i dovedi şi mai mult valoarea răscumpărării ce o pretindea. Femeia se repezi desperată la el.

— Iată… ţine! Ia tot! Tot! striga nefericita mamă, abia putând să respire, în timp ce, cu mâna tremurândă, se dezbrăca de toate veşmintele la care putea renunţa. Ia tot ce am, dar dă-mi copilul!

Sălbaticul dădu cu piciorul, dispreţuitor, la aceste boarfe fără valoare şi, văzând că alt indian luase şalul pe care-l dorea el, cruzimea i se transformă în furie. Zdrobi capul copilului de o stâncă şi aruncă la picioarele mamei trupul care palpita încă. Nenorocita rămase o clipă împietrită; ochii rătăciţi i se fixară asupra fiinţei desfigurate pe care, cu un minut înapoi, o strânsese cu duioşie la piept. Apoi ridică capul spre cer, ca pentru a invoca urgia cerească asupra ucigaşului copilului. Dar huronul, înfuriat şi mai mult de vederea sângelui, îi crăpă capul cu o lovitură de tomahawk. Ea căzu şi muri îmbrăţişând trupul neînsufleţit al copilului.

În aceste clipe de învălmăşeală, Magua îşi duse mâinile la gură şi scoase fatalul şi înfricoşătorul strigăt de luptă. Toţi indienii, răspândiţi pe unde erau, îl repetară, şi pe toată liziera pădurii răsunară urlete înfiorătoare.

Într-o clipă, cu iuţeala cailor de curse cărora li se deschide bariera, aproape două mii de sălbatici ţâşniră din pădure şi se repeziră cu furie asupra ariergărzii armatei engleze ce se mai afla în câmpie şi asupra grupurilor răzleţe care o urmau la mică distanţă. Nu vom insista asupra scenei oribile şi revoltătoare care urmă. Moartea secera pretutindeni, cu înfăţişarea ei cea mai hidoasă. Rezistenţa unora nu făcu decât să întărâte furia ucigaşilor, care loveau chiar când victimele lor nu mai erau în stare sa le simtă loviturile. Sângele curgea în şuvoaie şi această privelişte înfierbântase atât de cumplit mânia barbarilor, încât unii dintre ei îngenuncheau şi-l beau cu o plăcere infernală.

Trupele ariergărzii se constituiră imediat în careu, pentru a răspunde atacului printr-o acţiune militară organizată, şi reuşiră în bună parte, deşi mulţi soldaţi lăsară să li se smulgă din mâini armele neîncărcate, în speranţa zadarnică de a domoli astfel furia cumpliţilor duşmani. Dar masacrarea grupurilor răzleţe continuă.

În mijlocul acestei grozăvii, timp de zece minute care li s-au părut secole, cele două surori rămăseseră împietrite de groază. Când a căzut prima victimă, celelalte femei s-au strâns grămadă, toate ţipând şi văicărindu-se, împiedicându-le orice mişcare, iar când au reuşit să scape din strânsoare, era prea târziu: Cora şi sora ei nu mai puteau fugi nicăieri fără să cadă sub tomahawkurile sălbaticilor care le împresuraseră din toate părţile.

Strigăte, gemete, plânsete şi blesteme se amestecau cu răcnetele indienilor.

În acel moment, Alice zări un ostaş englez, de statura tatălui ei, care străbătea în goană câmpia, în direcţia taberei lui Montcalm. Era într-adevăr el. Înfruntând toate primejdiile, bătrânul alerga la generalul francez să-i ceară socoteală şi să obţină un ajutor destul de tardiv. Cincizeci de tomahawkuri şi de cuţite se ridicară ameninţătoare în

calea lui, dar braţul încă iute al veteranului respingea calm mâna care voia să-l ucidă, fără să se apere în alt fel şi fără să-şi încetinească pasul. Sălbaticii păreau că-i respectă gradul, vârsta şi bravura. Din fericire pentru el, răzbunătorul Magua îşi căuta victime în mijlocul ariergărzii, pe care bătrânul o părăsise.

— Tată! Tată! Suntem aici! strigă Alice de îndată ce-l recunoscu. Ajutor! Vino, tată, că ne omoară!

Repetă de mai multe ori, dar în zadar, acest strigăt care ar fi înmuiat şi o inimă de piatră. La ultima chemare, Munro păru că aude ceva, dar Alice căzuse jos fără cunoştinţă, iar Cora o acoperise cu trupul ei, plângând în hohote. Bătrânul nu le mai putea vedea, nu mai auzi repetându-se chemarea de adineauri şi, dând din cap îndurerat, continuă să meargă, răspunzând numai aceleia a datoriei.

— Domnişoarelor – spuse David care, deşi fără apărare, nu îşi părăsise postul – aici e sabatul diavolilor. Nu se cuvine unor creştini să rămână aici. Ridicaţi-vă, trebuie să fugim!

— Fugi! îi răspunse Cora, strângându-şi sora în braţe, încearcă să scapi dumneata! Nouă nu ne poţi fi de niciun ajutor.

Gestul expresiv cu care fata însoţi aceste cuvinte îl făcu pe Gamut să priceapă că Alice îşi pierduse cunoştinţa, iar sora ei era hotărâtă să n-o părăsească. Îşi aruncă ochii asupra demonilor care, aproape de el, continuau să ucidă, şi atunci, ridicând fruntea, îşi îndreptă statura înaltă, şi trăsăturile chipului său arătară că luase o hotărâre însemnată.

— Dacă tânărul păstor evreu – spuse el – a putut îmblânzi sufletul rău al lui Saul prin dulceaţa harpei sale şi prin cântecele lui divine, de ce n-aş încerca aici puterea muzicii?

Îşi umflă pieptul şi începu să cânte atât de tare, încât acoperea toate strigătele, gemetele muribunzilor şi urletele fioroase ale ucigaşilor.

Câţiva sălbatici care se repeziseră spre ei cu intenţia de a le jefui pe cele două surori şi de a le scalpa, văzură lângă ele, în picioare, această arătare ţeapănă, cântând cu ochii la cer, şi se opriră să-l asculte. Mirarea li se transformă în admiraţie şi, exprimându-şi unii faţă de alţii stima lor pentru dârzenia cu care războinicul alb îşi cânta imnul de moarte, plecară să-şi caute victimele şi prada în altă parte.

Încurajat şi înşelat de acest succes, David îşi dublă eforturile, încredinţat că intervenţia lui e de natură divină. Cântecul atrase însă un sălbatic care alerga din grup în grup, căutând vizibil o anumită victimă demnă de el. Era Magua, care scoase un urlet de triumf, văzând că foştii lui prizonieri îi picaseră iarăşi în gheare.

— Vino – răcni el, apucând rochia Corei cu mâna udă de sânge – wigwamul huronului te aşteaptă. Nu-i mai bine acolo ca aici?

— Pleacă! răspunse Cora, întorcând capul.

Indianul îi puse sub ochi mâna roşie de sânge şi-i spuse rânjind cu satisfacţie:

— E roşie cu toate că vinele din care a ţâşnit erau albe!

— Bestie! strigă ea. Tu eşti autorul acestui măcel!

— Magua este un şef mare! răspunse el triumfător. Fata cu părul negru vrea să-l urmeze la tribul său?

— Nu, niciodată! răspunse dârz Cora. Loveşte dacă vrei, şi du-ţi răzbunarea până la capăt.

Indianul ezită o clipă, apoi se aplecă brusc, apucă în braţe trupul neînsufleţit al Alicei şi o luă la fugă spre pădure.

— Stai! strigă Cora, alergând după el înnebunită. Stai, blestematule! Lasă copila! Ce vrei să faci?

Dar Magua era surd la glasul ei sau mai degrabă îşi dădea seama cât de mult ţinea ea la povara ce purta şi era hotărât să nu-i scape.

— Aşteaptă, domnişoară, aşteaptă! strigă după ea Gamut. Harul divin începe să-şi arate puterea asupra diavolilor acestora şi totul se va potoli în curând.

La rândul lui, văzând că nu i se dă ascultare, credinciosul David se luă după Cora, începând un alt cântec, însoţit, după obiceiul lui, de mişcarea braţului său lung, în sus şi în jos. Străbătură astfel marginea câmpiei, în mijlocul fugarilor, muribunzilor şi morţilor. Alice, dusă în braţe de fiorosul huron, nu era deocamdată ameninţată de nicio primejdie, dar Cora ar fi fost de mult ucisă de loviturile sălbaticilor, dacă nu s-ar fi aflat în urma ei neobişnuitul personaj care, în ochii huronilor uimiţi, părea cuprins de nebunie, şi asta îl salvă.

Vulpea, care cunoştea mijloacele de a ocoli primejdiile şi de a se feri de urmăritori, pătrunse în desişul pădurii printr-o mică râpă, unde-l aşteptau cei doi cai părăsiţi de călători cu câteva zile înainte şi găsiţi de ei. Erau păziţi de un sălbatic nu mai puţin fioros ca el. Magua aruncă de-a curmezişul pe unul din cai trupul Alicei, încă leşinată, şi făcu semn Corei să urce pe celălalt.

Cu toată oroarea pe care i-o inspira prezenţa omului acestuia, Cora simţi un fel de uşurare că nu mai avea dinainte îngrozitoarea privelişte din câmpie. Urcă pe cal şi întinse spre sora ei braţele cu atâta grijă şi duioşie, încât îl mişcă şi pe huron. Suind-o pe Alice pe acelaşi cal cu sora ei, îl luă de dârlogi şi-l trase în adâncul pădurii.

David, despre care socotise probabil că nu merită nici oboseala de a-i da o lovitură de tomahawk, văzând că nimeni nu-l ia în seamă şi că rămâne singur, îşi aruncă unul din picioarele lui lungi pe după şaua calului părăsit de indian şi, credincios misiunii primite, le urmă pe cele două surori, cât de aproape îi permitea drumul greu spre podiş.

În curând începură să urce; dar cum mişcările calului începură s-o trezească pe Alice din leşin, Cora, atentă pe de o parte la sora ei şi pe de alta la strigătele ce se mai auzeau din câmpie, nu observă în ce parte erau duse. Sosind pe culmea unui munte, recunoscu locul unde le condusese cu câteva zile înainte cercetaşul, sub auspicii mai prieteneşti. Aici, Magua le dădu voie să descalece. Cu toate că erau captive, curiozitatea, ce pare inseparabilă de groază, le îndemnă să-şi arunce încă o dată ochii spre dureroasa privelişte ce se desfăşura acuma la picioarele lor.

Masacrul nu se terminase. Huronii îşi urmăreau victimele din toate părţile, în vreme ce armata regelui creştin al Franţei sta deoparte, într-o impasibilitate ce n-a fost niciodată explicată şi care a aruncat o pată de neşters pe reputaţia comandantului ei. Sălbaticii nu încetară să lovească decât atunci când setea de jaf le întrecu setea de sânge. Încetul cu încetul, vaietele muribunzilor şi strigătele ucigaşilor au fost înăbuşite de răcnetul general de triumf al sălbaticilor[46].

CAPITOLUL XVIII

Ei! orice; un ucigaş onorabil dacă vrei,
fiindcă n-am făcut nimic mânat de ură,
ci de simţământul onoarei.

SHAKESPEARE
(Othello)

În analele coloniilor, întâmplarea sângeroasă şi barbară pe care am înfăţişat-o pe scurt în capitolul precedent poartă denumirea binemeritată de „masacrul de la fortul William-Henry". Un episod de acelaşi soi, petrecut nu de mult, compromisese de mai înainte reputaţia generalului francez. Nici moartea lui glorioasă şi timpurie n-a putut şterge cu totul această pată, al cărei trist răsunet a mai fost uitat însă cu vremea. Montcalm a murit ca un erou, în câmpiile Abraham, dar nimeni n-a uitat că-i lipsea acea însuşire morală fără de care nu există măreţie adevărată. S-ar putea scrie o carte în care, folosindu-se acest grăitor exemplu, să se dovedească imperfecţiunea virtuţilor omeneşti şi să se demonstreze cât de uşor chiar sentimentele cele mai generoase, cum ar fi omenia şi curajul cavaleresc, pot păli în faţa unor socoteli făcute cu inimă de piatră şi a interesului personal, rău înţeles. Într-adevăr, omul acesta, care a fost mare prin atributele secundare ale eroismului, s-a arătat mai prejos de el însuşi când a trebuit să dovedească în ce măsură un principiu este mai presus decât

politica. O asemenea sarcină ar depăşi însă drepturile unui romancier. Şi cum istoria, ca şi dragostea, obişnuieşte să-şi învăluie eroii într-o aureolă plăsmuită, posteritatea nu va vedea desigur în Louis de Saint-Veran decât pe viteazul apărător al ţării sale, uitând de cruda nepăsare de care s-a făcut vinovat pe malurile râurilor Oswego şi Horican. Deplângând îndureraţi această slăbiciune a muzei istoriei, ne vom retrage deci din incinta sacră a domeniului ei, pentru a ne reîntoarce la cărările mai umile ale ficţiunii.

Cea de-a treia zi după capitularea fortului era şi ea pe sfârşite. Cititorii noştri vor binevoi însă să ne însoţească din nou în vecinătatea Lacului Sfânt. Când l-am părăsit, împrejurimile lui erau teatrul plin de vaiere al unor întâmplări înfricoşătoare. Acum, liniştea adâncă ce stăpânea peste tot se putea numi pe drept cuvânt o linişte de moarte. Învingătorii plecaseră după ce distruseseră redutele taberei lor, din care nu mai rămăseseră în picioare decât puţine din colibele înjghebate de soldaţi. Interiorul fortului fusese dat pradă focului, meterezele – aruncate în aer, tunurile – ridicate sau demontate şi stricate. Într-un cuvânt, pretutindeni domnea dezordinea şi harababura; privirea nu întâlnea decât o masă de ruine încă fumegânde şi, puţin mai departe, mai multe sute de leşuri neîngropate, dintre care unele şi serviseră drept hrană păsărilor de pradă şi animalelor sălbatice.

Până şi anotimpul părea să nu mai fie acelaşi. O masă compactă de nori făcea ca soarele să fie lipsit de căldura, împiedicând trecerea razelor. Norii aceştia, care se ridicaseră deasupra munţilor şi o porniseră spre nord, erau acum împinşi spre sud, într-o pânză lungă şi neagră, de un vânt năprasnic, un adevărat uragan ce părea încărcat cu chiciura lunii noiembrie. Pe Horican nu se mai vedea plutind mulţimea de bărci de mai înainte; apele lui izbeau îndârjite în malul de sud, ca şi cum ar fi voit să arunce pe nisip spuma valurilor pângărite. Lacul îşi păstra totuşi obişnuita limpezime, care acum nu mai oglindea însă decât norul întunecat ce acoperea toată bolta cerească. Aerul plăcut şi umed, care cu câteva zile mai înainte făcea încântătoare priveliştea şi îmblânzea înfăţişarea ei sălbatică, fusese alungat de vântul de nord, care sufla peste apă cu toată furia, nelăsând nici ochiului, nici închipuirii ceva demn de admiraţie.

Vântul acesta puternic uscase iarba câmpiei, ce părea arsă ca de un foc nimicitor. Doar câte o tufă verde se mai înălţa ici şi colo, ca să vestească fertilitatea viitoare a acestui pământ îmbibat de sânge omenesc. Toate aceste împrejurimi, care păreau atât de atrăgătoare pe timp frumos, sub un cer senin, se înfăţişau acum ca un tablou alegoric al vieţii, în care lucrurile apăreau în culorile lor cele mai izbitoare, pe care nicio umbră nu le atenua.

Dar daca vântul dezlănţuit abia lăsa să se mai zărească puţinele tufe

verzi care izbutiseră să scape tefere mâniei lui nimicitoare, el făcea să apară şi mai limpede, în toată goliciunea lor, îngrămădirile de stânci pleşuve ce se ridicau aproape de jur împrejurul câmpiei şi ochiul ar fi căutat zadarnic un aspect mai blând pe cerul al cărui albastru era ascuns privirii de norii groşi ce pluteau cu repeziciune prin văzduh.

Vântul era totuşi inegal: când mătura pământul cu un fel de geamăt surd, ce părea să se adreseze urechilor înţepenite ale morţilor, când, şuierând cu putere în văzduh, se abătea asupra pădurilor, frângea crăcile copacilor şi presăra pământul cu frunze. Păsările de pradă erau singurele fiinţe ce însufleţeau pustiul: trecând în zbor peste oceanul verde al pădurilor, se repezeau să-şi caute cumplita pradă pe locul masacrului.

Într-un cuvânt, totul împrejur oferea o privelişte jalnică. S-ar fi spus că în locul acela intrarea era interzisă şi moartea lovise pe toţi cei ce îndrăzniseră să pătrundă în el. Dar această interdicţie părea să fi încetat şi, pentru prima oară de la plecarea celor care săvârşiseră masacrul, precum şi a celor ce lăsaseră să fie comis, nişte fiinţe omeneşti îndrăzneau să se aventureze pe aceste înfiorătoare meleaguri.

În seara zilei de care vorbim, cu o oră înainte de asfinţit, cinci bărbaţi ieşeau din defileul care ducea prin păduri pe malurile Hudsonului şi înaintau în direcţia fortului distrus. La început mergeau încet şi cu luare-aminte, ca şi cum le-ar fi fost groază să se apropie de locurile măcelului sau le-ar fi fost teamă ca grozăvia să nu înceapă iarăşi. Un tânăr sprinten mergea înaintea celorlalţi, cu precauţia şi îndemânarea unui băştinaş, urcându-se pe toate înălţimile ce întâlnea, pentru a cerceta împrejurimile şi indicându-le celorlalţi, prin gesturi, drumul pe care-l socotea mai potrivit. Cei ce-l urmau erau la rândul lor tot atât de prudenţi şi de vigilenţi. Unul din ei, tot un indian, se aţinea la oarecare distanţă, pe flanc, şi scruta neîncetat marginea pădurii, cu ochi deprinşi să deosebească cel mai mic semn care ar fi vestit apropierea vreunei primejdii. Ceilalţi trei erau albi şi umblau îmbrăcaţi pe potriva primejdioasei lor acţiuni.

Privelişţea groaznică ce le izbea privirea aproape la fiecare pas producea asupra fiecăruia efecte deosebite. Cel ce mergea în frunte arunca o ochire furişă asupra victimelor mutilate pe lângă care treceau, stăpânindu-şi emoţia vădită; era însă prea tânăr ca să ramână nepăstor. Celălalt indian nu arăta nicio slăbiciune. Înainta printre cadavre cu pas sigur şi dârz şi era aşa de luminat, încât îţi dădeai uşor seama că se obişnuise de mult cu astfel de privelişti.

Simţămintele produse de vederea nenumăratelor cadavre nu erau aceleaşi nici în sufletul celor trei albi, deşi erau pentru toţi la fel de dureroase. Unul din ei, un bărbat impunător, al cărui păr alb şi al cărui chip îmbătrânit dovedeau, cu toată deghizarea lui, că era

obişnuit de mult cu urmările dezastruoase ale războiului, nu se sfia să geamă la vederea crimelor odioase săvârşite de sălbatici. Tânărul de lângă el se cutremura de indignare, dar dădea impresia că se stăpâneşte ca să nu-şi tulbure şi mai mult tovarăşul. Doar cel ce mergea în urma lor nu se gândea de fel să ascundă tot ce simţea. Chiar şi la cea mai înfiorătoare privelişte niciun muşchi nu i se clintea, părând să privească totul cu seninătate; doar la răstimpuri îşi exprima oroarea şi indignarea prin ocări şi blesteme.

Fără îndoială că cititorul a şi recunoscut în aceste cinci persoane pe prietenul lor Ochi-de-Şoim, pe colonelul Munro şi pe maiorul Heyward: tatăl în căutarea copiilor lui, tânărul atât de strâns legat de întreaga familie şi cei trei bărbaţi ce dăduseră atâtea dovezi de vitejie şi credinţă în împrejurările crude pe care le-am relatat.

Ajungând la jumătatea drumului dintre pădure şi fortul William-Henry, Uncas, care mergea înainte, scoase un strigăt care atrase imediat lânga el pe cei ce-l însoţeau. Ajunsese pe locul în care fuseseră măcelărite femeile. Trupurile lor intrate în descompunere erau îngrămădite unele peste altele. Oricât le-ar fi fost de greu, Munro şi Duncan avură curajul să cerceteze cu atenţie toate cadavrele mai mult sau mai puţin mutilate, pentru a vedea dacă nu recunosc printre ele pe Cora şi pe Alice. După ce sfârşiseră această cercetare, tatăl şi îndrăgostitul se simţiră mai uşuraţi; nu numai că nu găsiseră acolo pe acelea pe care le căutaseră cu atâta teamă să nu le afle printre cadavre, dar printre puţinele veşminte lăsate de ucigaşi victimelor lor nu recunoscuseră nimic care să fi aparţinut celor două surori.

Erau însă chinuiţi de o nesiguranţă tot atât de dureroasă ca şi cel mai cumplit adevăr. Stăteau în picioare, tăcuţi şi trişti, înaintea înfiorătorului morman de cadavre, când vânătorul li se adresă pentru prima oară de la plecare:

— Am văzut multe câmpuri de luptă – spuse el, roşu de mânie. De multe ori am umblat mile întregi pe urme de sânge. Dar n-am văzut niciodată atât de limpede, ca aici, ce poate face mâna diavolului! Răzbunarea este un sentiment care cuprinde de obicei sufletul indienilor şi toţi cei care mă cunosc ştiu că în vinele mele nu curge nici măcar o picătură din sângele lor; dar în faţa cerului ce stăpâneşte şi aceste pustietăţi, trebuie să spun că dacă vreunul din ticăloşii de francezi, care au îngăduit un astfel de masacru, se va afla în bătaia puştii mele, arma va şti cum să-l lovească, atât timp cât cremenea va produce o scânteie care să aprindă praful de puşcă. De tomahawk şi de cuţit să se folosească cei deprinşi cu ele. Ce zici, Chingachgook – adăugă el în limba delawară – au să se laude huronii roşii de isprava asta faţa de squawele lor, când vor veni zăpezile cele mari?

Pe chipul mohicanului trecu o umbră de mânie. Trase pe jumătate cuţitul din teacă, dar, întorcând apoi ochii, chipul lui îşi reluă liniştea

de mai înainte.

— Montcalm! Montcalm! continuă vânătorul cu glas ameninţător. Preoţii spun că va veni o zi când tot ce-a făcut omul în viaţă va fi privit pe lumea cealaltă cu ochi ce nu vor mai avea nimic din slăbiciunea omenească. Vai de acel ce va avea de dat socoteală despre cele întâmplate în această câmpie! A, pe sângele meu, curaj, uite printre morţi o piele-roşie care a fost scalpat! Cercetează-l, Chingachgook! Poate e unul dintr-ai voştri, care au dispărut, şi în acest caz trebuie îngropat cum merită un luptător viteaz. Îţi citesc în ochi, sagamorule; ştiu că pentru viaţa acestuia va plăti un huron, chiar mai înainte ca vântul să împrăştie mirosul sângelui.

Mohicanul se apropie de cadavrul desfigurat şi, după ce-l întoarse, recunoscu pe el semnele distinctive ale uneia din cele şase naţiuni aliate care, deşi luptau în rândurile engleze, erau duşmane de moarte ale naţiei sale. Împingându-l cu piciorul, cu dispreţ, se îndepărtă de el cu aceeaşi nepăsare ca de leşul unui câine. Vânătorul îi înţelese foarte bine gestul şi, ca să nu-şi piardă şirul ideilor, continuă să tune şi să fulgere împotriva generalului francez.

— Numai Dumnezeu, în înţelepciunea şi puterea lui nemărginită, poate să mătură astfel de pe suprafaţa pământului atât de mulţi oameni dintr-odată, căci el singur ştie cum trebuie să lovească sau nu. Cine afară de el ar putea să înlocuiască măcar o singură fiinţă din cele cărora le ia viaţa? Cât despre mine, nu mă lasă inima nici să ucid un al doilea cerb, înainte de a fi terminat de mâncat pe primul; nu fac asta decât când am de mers cale lungă sau când trebuie să stau la pândă. Când te afli pe câmpul de luptă, în faţa inamicului, e cu totul altceva. Acolo trebuie să mori cu puşca sau cu tomahawkul în mână, după cum ţi-e pielea: albă sau roşie. Uncas, vino aici şi lasă corbii să vină să se ospăteze în voie din ticălosul acela de mingo. Ştiu din experienţă proprie că păsările astea au o preferinţă deosebită pentru carnea celor din tribul Oneida; de ce să nu le laşi să se sature în voie?

— Uhu! strigă tânărul mohican, ridicându-se în vârful picioarelor, cu ochii aţintiţi la marginea pădurii din faţă, unde zărise ceva. Strigătul lui îndemnă pe corbi să se ducă să-şi caute prada puţin mai departe.

— Ce-i? întrebă vânătorul, coborând glasul şi ghemuindu-se ca o panteră gata să se arunce asupra prăzii. Unde nu dă Dumnezeu să fie vreun francez care dă târcoale morţilor ca să-i prade, deşi nu le-a mai rămas mare lucru; cred că acum puşca mi-ar nimeri în plină ţintă.

Uncas nu răspunse. Sărind cu uşurinţa unei căprioare, ajunse într-o clipă la marginea pădurii, rupse o ramură de pin şi desprinse o fâşie din vălul verde al Corei, pe care îl flutură deasupra capului. Cel de-al doilea strigăt ce-l scoase tânărul mohican şi vălul subţire aduseră numaidecât lângă el pe ceilalţi însoţitori.

— Copila mea! strigă Munro cu glasul întretăiat. Cine-mi va reda copila?

— Uncas va încerca – răspunse tânărul indian, simplu, dar plin de căldură.

Făgăduiala aceasta şi tonul cu care fu făcută nu avură niciun efect asupra nenorocitului tată, care abia auzise cuvintele lui Uncas. Apucând bucata din vălul Corei, o strânse tremurând în mâini, în timp ce-şi rotea ochii rătăciţi asupra tufelor din preajmă, ca şi cum ar fi sperat că-i vor reda fiica sau i-ar fi fost teamă să nu găsească acolo rămăşiţele ei însângerate.

— Aici nu văd morţi – spuse Heyward, cu vocea răguşită şi aproape sugrumată de teamă. Se pare că măcelul n-a ajuns până aici.

— Asta-i sigur şi limpede ca lumina zilei – zise Ochi-de-Şoim cu obişnuitul său sânge rece – dar sau dânsa sau cei care-au răpit-o trebuie să fi trecut pe aici; îmi aduc foarte bine aminte de vălul pe care-l purta, ca să-si ascundă chipul admirat de toţi; fâşia e sigur ruptă din el. Da, Uncas, ai dreptate – răspunse el celor câteva cuvinte pe care acesta i le adresase în limba delawară – cred c-a trecut chiar dânsa pe aici. O fi fugit în pădure, ca un cerb speriat. Care fiinţă înzestrată cu picioare ar fi rămas locului, ca să fie ucisă? Acum să-i căutăm urmele, căci trebuie să existe, şi le vom găsi. De altfel, vă asigur că ochii unui indian sunt în stare să recunoască chiar urmele lăsate de pasărea muscă în văzduh.

— Dumnezeu să te binecuvânteze! exclamă tatăl, foarte mişcat. Dumnezeu să te răsplătească! Dar unde-au putut fugi? Unde-mi voi găsi copilele?

În acest timp, tânărul mohican şi începuse să facă cercetările despre care vorbise Ochi-de-Şoim. Abia sfârşise Munro întrebarea la care nu spera de loc să obţină un răspuns satisfăcător, că mohicanul scoase un nou strigăt de bucurie, la o mică depărtare de aceeaşi margine a pădurii. Însoţitorii alergară spre el şi Uncas le arătă o altă bucată din acelaşi văl, pe care-o găsise agăţată de ultima ramură a unui mesteacăn.

— Mai domol! Mai domol! spuse Ochi-de-Şoim, întinzându-şi puşca, pentru a împiedica pe Heyward s-o pornească mai departe în căutare. Să nu ne înflăcărăm, căci riscăm să ne abatem de la drumul pe care mergem. Un pas imprudent ne poate face să pierdem ceasuri întregi. Nu se poate tăgădui că suntem pe urme bune.

— Dar pe unde trebuie s-o luăm ca să nu le pierdem? întrebă Heyward cu oarecare nerăbdare.

— Depinde de împrejurări pe ce drum au apucat – răspunse vânătorul. Dacă erau singure, poate au ocolit în loc să meargă drept înainte, şi atunci s-ar putea să se afle numai la douăsprezece mile de noi. Dimpotrivă, dacă au fost luate de huroni sau de alţi indieni, aliaţi

cu francezii, e de bănuit că au şi ajuns la graniţele Canadei. Dar ce importă! adăugă el, văzând neliniştea şi descurajarea zugrăvindu-se pe chipul colonelului şi al maiorului. Cei doi mohicani şi cu mine am dat de capătul firului şi vom ajunge la celălalt, chiar de-ar fi la o sută de leghe. Mai domol, Uncas! Mai domol! Eşti atât de nerăbdător, parc-ai fi născut în colonii! Uiţi că picioarele uşoare lasă urme puţin adânci.

— Uhu! strigă la rându-i Chingachgook, care cerceta tufişurile ce păreau călcate în picioare de cineva care a încercat să-şi deschidă drum spre pădure. Ridicându-se, arătă cu mâna pe pământ, cu înfăţişarea cuiva care vede o reptilă scârboasă.

— E cu siguranţă o urmă de picior de bărbat! exclamă Duncan, aplecându-se şi cercetând locul arătat. A venit fără îndoiala de pe malul lacului. Asta înseamnă că surorile sunt prizoniere.

— Tot e mai bine decât să moară de foame rătăcind prin pădure – spuse liniştit Ochi-de-Şoim. Putem fi şi mai siguri că n-o să le pierdem urmele. Acum m-aş prinde, pe cincizeci de piei de castor contra a cincizeci de amnare de armă, că mohicanii şi cu mine vom găsi wigwamurile ticăloşilor în mai puţin de o lună. Apleacă-te, Uncas, şi vezi dacă nu poţi afla ceva din urmele acestui mocasin; căci e o urmă de mocasin, nu de gheată.

Tânărul mohican îngenunche, îndepărtă cu multă precauţie câteva frunze uscate, care l-ar fi încurcat în cercetările pe care le făcea cu aceeaşi meticulozitate ca un avar ce priveşte o monedă de aur suspectă. Se ridică, în sfârşit, satisfăcut.

— Ei – întrebă vânătorul – ce-ai descoperit?

— E Vulpea-Şireată.

— Iar ticălosul ăsta blestemat! Nu vom scăpa de el decât când o să stea de vorbă cu puşca mea.

Vestea aceasta i se păru lui Heyward prevestitoare de noi nenorociri şi, deşi era înclinat să admită că era adevărată, îşi arătă totuşi o îndoială care-i dădea oarecare mângâiere.

— Poate că te-ai înşelat – spuse el. Toţi mocasinii seamănă unul cu altul.

— Un mocasin să semene cu altul! strigă Ochi-de-Şoim. Atunci se poate spune că şi picioarele sunt la fel, şi totuşi toată lumea ştie că unele sunt lungi, şi altele scurte; unele au glezna mai sus, altele mai jos; unele au mersul înăuntru, altele în afară. Nici mocasinii nu se aseamănă, cum nu se aseamănă cărţile, cu toate că cei ce se pricep mai bine să le citească nu sunt în stare să deosebească mocasinii unii de alţii. Aşa-i în viaţă, fiecare cu talentele lui. Fă-mi loc, Uncas! Fie că e vorba de cărţi sau de mocasini, două păreri fac mai mult ca una.

Se aplecă la rândul său, examină urma cu atenţie şi, după câteva clipe, se ridică.

— Ai dreptate, Uncas – spuse el. E urma pe care am văzut-o de

atâtea ori, acum câteva zile, când îl fugăream. Derbedeul o să bea mereu când o să aibă ocazie. Indienii voştri când beau merg totdeauna mai apăsat ca ceilalţi; un beţiv, fie el alb sau piele-roşie, are nevoie de o bază mai solidă. Are exact aceeaşi lungime şi aceeaşi lăţime. Cercetează şi tu urma, sagamorule! De multe ori ai măsurat urmele acestei lepre, de când l-am urmărit de la stânca Glenn până la Izvorul Sănătăţii.

Chingachgook îngenunche şi el şi, după o scurtă cercetare, se ridică şi rosti cu gravitate, deşi cu un accent străin, numele de Magua.

— Da – zise Ochi-de-Şoim – e sigur! Tânara domnişoară cu ochi negri şi Magua au trecut pe aici.

— Şi Alice? întrebă tremurând Heyward.

— Încă n-am găsit nicio urmă de-a ei – îi răspunse vânătorul, cercetând cu atenţie arborii, tufişurile şi pământul. Dar ce se vede acolo? Uncas, du-te şi vezi ce e pe pământ, aproape de mărăcinişul acela?

Tânărul indian ascultă şi, când dădu vânătorului obiectul ridicat de el, acesta-l arătă însoţitorilor săi, râzând cu poftă, dar plin de dispreţ.

— E jucăria, fluierașul cântăreţului nostru – spuse el. Va să zică a trecut şi el pe aici. Acum avem destule urme, aşa că până şi un popă se poate orienta. Uncas, caută urmele unor ghete destul de lungi şi largi, care să poată susţine trupul deşirat al unui om înalt de şase picioare şi două degete. Încep să cred că din acel caraghios se mai poate scoate ceva; dacă şi-a părăsit flecuşteţul, poate că se apucă de o meserie mai folositoare.

— Cel puţin a rămas la postul lui – spuse Heyward – iar Cora şi Alice au un prieten lângă ele!

— Da – spuse Ochi-de-Şoim sprijinindu-şi puşca în pământ şi aplecându-şi capul spre ţeavă, cu dispreţ – un prieten care o să le fluiere la cap. Dar o să împuşte el vreun cerb pentru mâncare? O să-şi recunoască drumul după muşchiul copacilor? O să taie el gâtul unui huron ca să le apere? Dacă nu e în stare de aşa ceva, atunci primul papagal[47] pe care-l va întâlni se va dovedi tot atât de iscusit ca el. Ei bine, Uncas, găseşti ceva care să semene cu urma unui astfel de picior?

— Uite o urmă ce pare lăsată de picior de om – spuse Heyward, care profită de această ocazie ca să schimbe subiectul unei discuţii ce-i displăcea. El îi era recunoscător lui David că nu părăsise pe cele două surori. Crezi că-i piciorul prietenului nostru?

— Fii atent când pui mâna pe frunze – strigă vânătorul să nu strici urma! Asta e urma unui picior, dar al domnişoarei cu părul negru, căci e prea mic pentru înălţimea cântăreţului. Numai călcâiul lui ar acoperi-o toată.

— Unde-i? Lasă-mă să văd urmele picioarelor copilei mele! zise

Munro, înaintând printre tufişuri şi îngenunchind ca să privească de aproape. Cu toate că pasul ce lăsase urma era uşor, ea se vedea destul de bine şi ochii veteranului se întunecară privind-o. Când se ridică, Duncan observă că tatăl stropise cu lacrimi urma trecerii fiicei sale. Voind să-i aline desperarea ce ameninţa să-l cuprindă în fiecare clipă şi care l-ar fi făcut neputincios în faţa încercărilor ce-i aşteptau, el spuse vânătorului:

— Acum, dac-am găsit aceste semne sigure, să nu pierdem o clipă şi să pornim la drum! În asemenea împrejurări, fiecare minut trebuie să pară un secol nefericitelor prizoniere!

— Nu totdeauna câinele care fuge mai repede prinde cerbul – răspunse Ochi-de-Şoim, cu ochii aţintiţi pe urmele descoperite. Ştim că huronul, domnişoara cu părul negru şi cântăreţul au trecut pe aici; dar ce s-a întâmplat cu tânăra blondă cu ochi albaştri? Cu toate că e mai mică şi mai puţin curajoasă ca sora sa, nu-i mai puţin drăgălaşă. Cum se face că nimeni nu vorbeşte de ea? N-are prieteni pe aici?

— Ferească Dumnezeu! strigă Duncan cu înflăcărare. Dar de ce această întrebare? N-o căutăm şi pe ea? Cât despre mine, n-am să mă las până n-oi găsi-o!

— În acest caz ar fi bine să mergem pe drumuri diferite – spuse vânătorul – căci e limpede că n-a trecut pe aici. Oricât ar călca de uşor, i-am fi zărit urmele.

Heyward făcu un pas înapoi şi păru că e copleşit de deznădejde. După ce se gândi un moment, vânătorul continuă fără să dea cea mai mică atenţie faptului că maiorul se schimbase la faţă:

— Picioarele femeilor care trăiesc prin păduri nu pot lăsa o astfel de urmă. Prin urmare, urmele acestea sunt ori ale fetei brune, ori ale surorii ei. Cele două bucăţi de văl găsite arată că cea dintâi a trecut pe aici. Unde sunt însă semnele care să ne permită să stabilim că şi cealaltă era cu ea? Dar n-are a face; să cercetăm urmele astea, şi dacă nu descoperim altele, ne vom întoarce în câmpie să căutăm alt drum. Înainte, Uncas, şi fii atent la frunzele uscate; eu voi avea grijă de tufişuri. Haideţi, prieteni, înainte! Uite că soarele se lasă dincolo de munţi.

— Şi eu – întrebă Heyward – nu pot să fac nimic?

— Dumneata – spuse Ochi-de-Şoim, care o şi pornise înainte cu cele două piei-roşii – dumneata mergi după noi, şi dacă zăreşti vreo urmă, ai grijă să n-o strici.

Mergeau abia de câteva minute, când indienii se opriră să cerceteze iar câteva semne pe pământ. Tatăl şi fiul vorbeau tare şi cu vioiciune; când priveau locul cu pricina, se uitau unul la altul, plini de o vădită mulţumire.

— Trebuie să fi găsit urma piciorului celui mic! strigă Ochi-de-Şoim alergând la ei, fără să se mai gândească la rolul pe care şi-l rezervase

în această explorare. Dar ce-i asta? Cum? Un loc de pândă? Ei nu! Pe cea mai bună puşcă din ţinuturile astea, iată iar urmele de cai care merg în aceeaşi parte! Acum nu mai e nicio taină, lucrul este tot atât de limpede ca steaua polară la miezul nopţii. Sunt călări. Uite colo bradul de care au fost legaţi caii, căci locul e bătătorit împrejur, şi uite poteca cea mare care duce spre nord, în Canada.

— Dar nu avem încă nicio dovada că Alice, că miss Munro cea tânără, e cu sora ei! spuse Duncan.

— Nu – răspunse vânătorul – afară dacă nu aflăm vreuna în obiectul ridicat chiar acum de tânărul mohican.

— Să-l vedem, Uncas!

Heyward recunoscu numaidecât una din bijuteriile pe care le purta Alice; cu memoria fidelă a unui îndrăgostit, îşi aminti că i-o văzuse la gât, în ziua fatală a măcelului. Se grăbi să spună acest lucru însoţitorilor săi şi o duse la piept cu atâta însufleţire, încât vânătorul crezu că a scăpat-o din mână şi începu s-o caute pe jos.

— Vai – spuse el, după ce dădu în zadar frunzele la o parte cu patul puştii – când nu mai vezi bine e semn sigur de bătrâneţe! O podoabă atât de sclipitoare şi să n-o văd! Dar nu face nimic! Din fericire văd încă destul de bine ca să trimit la ţintă glonţul ce iese din ţeava puştii mele, şi asta e de ajuns pentru răfuielile mele cu tribul Mingo. Aş fi vrut totuşi să găsesc flecuşteţul acela măcar aşa, ca să-l pot da eu celei căreia îi aparţine. Asta ar însemna, cum s-ar zice, că am unit cele două jumătăţi ale unui drum lung, căci acum, între cele două domnişoare şi noi se află fluviul Saint Laurent şi poate chiar Marile Lacuri.

— Iată un motiv în plus ca să nu ne oprim şi să ne continuăm imediat drumul – spuse Heyward.

— Se spune că sânge fierbinte şi sânge tânăr e aproape acelaşi lucru – replică Ochi-de-Şoim. Nu ne ducem să prindem veveriţe sau să dăm brânci unui cerb în Horican. Începem un drum care va dura zile şi nopţi şi avem de străbătut pustiuri pe unde piciorul omului nu calcă decât arareori şi în care toate cunoştinţele din cărţile voastre n-ar fi îndeajuns ca să vă poată călăuzi. Într-o astfel de expediţie nu pleacă niciun indian mai înainte de a-şi fi fumat luleaua în faţa vetrei sfatului şi, cu toate că sunt alb şi nu corcitură, aprob acest obicei al lor, pentru că-ţi dă timp de gândit. De altfel, în timpul nopţii am putea pierde urmele. Să ne întoarcem! Noaptea asta avem să aprindem focul între ruinele vechiului fort, şi mâine, în zorii zilei, vom fi odihniţi, bine dispuşi şi gata să ne îndeplinim misiunea ca nişte adevăraţi bărbaţi, nu ca nişte femei flecare sau ca nişte copii nerăbdători.

Heyward văzu, după tonul şi înfăţişarea vânătorului, că era zadarnic să se împotrivească. Munro căzuse iar în starea de apatie din care ieşea rareori de când se abătuseră atâtea nenorociri pe capul lui; nu-şi schimba atitudinea decât când era foarte emoţionat. Pentru că aceasta

era situaţia, maiorul îl luă de braţ pe veteran şi-i urmară pe vânător şi pe indieni, care se îndreptau spre câmpie.

CAPITOLUL XIX

SAL: Dacă nu-ţi plăteşte, doar n-ai
să-i tai din carne; la ce ţi-ar folosi?
EVREUL: Să fac momeală pentru
peşti; şi dacă nu-i bună nici pentru
ei, îmi va potoli măcar setea mea de
răzbunare.

SHAKESPEARE
(Neguţătorul din Veneţia)

Când cei cinci călători sosiră la fortul William-Henry, umbrele serii dădeau ruinelor lui un aspect şi mai înfiorător. Vânătorul şi cei doi mohicani se grăbiră să-şi facă pregătiri pentru dormit, dar cu un aer grav şi serios, care dovedea că priveliştea aceasta făcuse şi asupra lor o impresie mai puternică decât voiau s-o arate. Sprijinind de un zid câteva grinzi pe jumătate arse, făcură un fel de streaşină şi, după ce Uncas le acoperi cu crengi, locuinţa lor rudimentară fu gata. De îndată ce-l termină, tânărul indian arată cu degetul adăpostul. Heyward înţelese ce vrea să-i spună cu acest gest, şi-l duse acolo pe Munro, rugându-l să se odihnească. După ce-l lăsă pe veteran singur cu gândurile lui, ieşi afară, zbuciumul din el nedându-i tihna să urmeze sfatul ce-l dăduse bătrânului său prieten.

În timp ce Ochi-de-Şoim şi cei doi tovarăşi ai lui făceau focul, pregătindu-se pentru cina lor frugală, alcătuită numai din carne uscată, de urs, tânărul maior urcă pe ruinele unui bastion, de pe care putea să vadă Horicanul. Vântul încetase, iar valurile loveau mai potolit şi mai regulat malurile nisipoase. Norii, obosiţi de fugă, începeau să se destrame; cei mai deşi se îngrămădeau în mase negre la orizont, iar ceilalţi pluteau încă pe deasupra apei lacului şi pe creştetul munţilor, ca un stol de păsări speriate, care nu se pot hotărî să se depărteze de locul unde şi-au lăsat cuibul. Ici-colo, câte o stea strălucitoare lupta împotriva norilor ce se roteau în văzduh, ca o rază luminoasă ce-ar fi sfredelit bolta întunecată a cerului. O beznă de nepătruns acoperea munţii ce împrejmuiau ţinutul, iar câmpia părea acum un nesfârşit cimitir părăsit, în care stapânea liniştea morţii.

Duncan privi câtva timp acest peisaj, atât de potrivit cu toate cele întâmplate. Privirile i se îndreptau când spre ruinele în mijlocul cărora

vânătorul şi cei doi prieteni ai săi şedeau în jurul focului, când spre lumina palidă ce se mai zărea încă spre asfinţit, colorând norii în trandafiriu. Apoi privirea i se pierdu îndelung în întunericul ce învăluia câmpia presărată cu atâţia morţi.

Deodată i se păru că dintr-acolo veneau nişte zgomote, dar atât de slabe şi nedesluşite, încât nu putea să-şi explice natura lor şi nici să se convingă că nu se înşela. Ruşinat de neliniştea ce-l cuprinse fără să vrea, voi să-şi alunge gândurile şi se-ntoarse spre lac, admirând stelele ce se reflectau pe faţa lucie şi unduioasă a apei. Dar urechea rămasă la pândă prinse din nou zgomotele acelea ciudate, punându-l în gardă împotriva unei primejdii ascunse. Atunci îşi concentră atenţia, şi zgomotul, acum mai distinct, îi păru a fi acela al unui pas grăbit.

Nemaiputându-şi stapâni neliniştea, îl chemă încet pe vânător lângă el. Acesta îşi luă puşca sub braţ şi se apropie de maior atât de agale şi de nepăsător, încât ai fi zis că se simte în cea mai deplină siguranţă.

— Ia ascultă! îi şopti Duncan, când vânătorul se aşeză liniştit lângă el. Aud nişte zgomote care ar putea dovedi că Montcalm n-a părăsit cu totul câmpul de bătaie după victorie.

— De multe ori, urechile fac mai mult ca ochii – răspunse vânătorul, cu sânge rece, terminând de mestecat bucata de carne de urs pe care şi-o plimba prin gură – cu toate că, după izbândă, francezilor le face mai mare plăcere să se întoarcă la ei acasă şi s-o sărbătorească cu jocuri şi cântece.

— Se poate, dar în timp de război un indian nu prea-nchide ochii, iar pofta de jaf îl poate ţine-n loc pe un huron, chiar dacă toţi ceilalţi tovarăşi ai lui au plecat. Ar fi prudent să stingem focul şi să stăm la pândă. Ascultă! Nu auzi zgomotul despre care ţi-am vorbit?

— Rareori un indian umblă singur printre morţi. Când e înfierbântat şi furios, e gata să ucidă oricând şi oricum, însă după ce-a scalpat un vrăjmaş şi i-a despărţit bine sufletul de trup, îşi uită duşmănia şi lasă mortul să se odihnească în pace. Dar, fiindcă veni vorba de suflet, ce crezi, domnule maior, pieile-roşii şi noi, albii, o să intrăm într-o zi în aceeaşi împărăţie a cerului?

— Fără îndoială, fără îndoială! Sst! Mi s-a părut că aud iar zgomotele acelea, dar poate că nu era decât foşnetul mesteacănului de colo.

— Cât despre mine – continuă Ochi-de-Şoim, întorcând capul cu nepăsare înspre partea arătată de Heyward – cred că raiul e un loc de popas fericit şi, prin urmare, fiecare o să fie tratat acolo după gusturile şi tabieturile lui. Cred că pieile-roşii nu sunt prea departe de adevăr când spun că după moarte vor merge în păduri frumoase, pline de vânat, cum pretind toate tradiţiile lor, şi bănuiesc că nu i-ar fi ruşine unui alb cu sânge curat să-şi petreacă timpul…

— Ei, acum auzi?

— Da, da. Când e pradă bogată, lupii vin în haite, ca şi atunci când hrana lipseşte. Dac-ar fi lumină şi-am avea răgaz, am putea alege pe cei cu cele mai frumoase blănuri. Dar să revenim la viaţa din rai. Am auzit pe predicatori spunând că cerul este un popas fericit; dar nu toţi oamenii au aceleaşi idei cu privire la fericire. De exemplu, eu, şi asta o spun cu toată evlavia faţă de voia Domnului, n-aş zice că e prea plăcut să stai toată ziua închis şi să asculţi predici, dată fiind pornirea mea firească pentru mişcare şi vânătoare.

Duncan care, după explicaţia vânătorului, înţelesese de unde venea zgomotul ce-l neliniştise, dădu mai multă atenţie vorbelor însoţitorului său, curios să vadă unde-l va duce această discuţie.

— E greu – spuse el – să-ţi dai socoteală de sentimentele pe care le va încerca omul la judecata din urmă.

— Ar fi groaznic – reluă vânătorul, urmându-şi firul aceleiaşi idei – pentru un om care şi-a petrecut atâtea zile şi atâtea nopţi sub cerul liber. Ar fi ca şi cum ai adormi aproape de izvorul Hudsonului şi te-ai trezi lângă cascadă. Dar e o mângâiere să ştii că serveşti un stăpân îndurător, deşi fiecare o face în felul lui şi ne despart de el nesfârşite pustiuri. Ei, dar ce naiba se aude?

— Nu-i zgomotul făcut de lupii ieşiţi la pradă, aşa cum ai spus? întrebă Duncan.

Ochi-de-Şoim dădu negativ din cap şi făcu iute semn maiorului să-l urmeze într-un loc unde nu ajungea lumina focului. După ce luă această precauţie, ascultă iarăşi cu atenţia încordată, aşteptând ca zgomotul să se repete. Dar vigilenţa îi fu zadarnică şi, după câteva minute de linişte necurmată, îi şopti lui Heyward:

— Trebuie să-l chemăm imediat pe Uncas! Cu simţurile lui de indian o să audă ceea ce nu putem auzi noi. Ce să-i faci, eu, ca alb, nu-mi pot nici aici renega originea.

Sfârşind aceste cuvinte, scoase un strigăt imitând ţipătul bufniţei, la care de îndată tânărul mohican, ce vorbea cu taică-său lângă foc, se ridică şi privi în toate părţile, ca să-şi dea seama de unde venea ţipătul. Când vânătorul îl repetă, Duncan îl văzu pe Uncas apropiindu-se de ei cu băgare de seamă.

În puţine cuvinte, Ochi-de-Şoim îi dădu unele instrucţiuni în limba delawară. Îndată ce tânărul indian află despre ce era vorba, se depărtă câţiva paşi şi se lungi la pământ. Lui Heyward i se păru că stă complet nemişcat. Trecură câteva minute. În sfârşit, maiorul, surprins că indianul stă atâta timp în această poziţie şi curios să afle cum va putea descoperi astfel ceea ce-l interesa, înaintă spre locul unde-l văzuse întinzându-se la pământ. Dar, spre marea lui mirare, constată că Uncas dispăruse, iar pata neagră, pe care o lua el drept trupul indianului, era doar umbra unor ruine.

— Unde a dispărut tânărul mohican? îl întrebă el pe vânător, de

îndată ce se întoarse lângă el. L-am văzut trântindu-se acolo şi aş fi jurat că nu s-a mai sculat.

— Sst! Vorbeşte mai încet! Cineva ne dă târcoalc şi cei din tribul Mingo au urechi bune. Uncas s-a depărtat târâş; acum e în câmpie, şi dacă a întâlnit vreun maqua, o să-i spună el o vorbuliţă bună.

— Va să zică crezi că Montcalm nu şi-a luat toţi indienii? Să dăm de veste însoţitorilor noştri şi să ne pregătim armele; suntem numai cinci, dar nici unuia nu-i e frică de un duşman, oricât de numeros.

— Daca ţii la viaţă, nu le spune nimic! Ia uită-te la sagamorul care stă lângă foc! Nu seamănă cu un mare şef indian? Dacă cineva ne pândeşte, va citi pe faţa lui că nu ne aşteptăm la nicio primejdie.

— Dar aşa cum stă acum, e o ţintă sigură pentru o săgeată sau un glonţ. Lumina focului îl descoperă complet şi e sigur că el o să fie întâia victimă.

— Nu se poate tăgădui că nu e un grăunte de adevăr în cele ce spui – răspunse Ochi-de-Şoim, mai neliniştit decât păruse până atunci – dar ce putem face? La cea mai mică mişcare suspectă putem fi atacaţi, mai înainte de a ne fi putut organiza apărarea. El ştie, după semnalul ce l-am dat lui Uncas, că se petrece ceva neobişnuit şi-i voi da altul, ca să-l anunţ că suntem pândiţi de câţiva mingo. Instinctul lui de indian îl va învăţa ce trebuie să facă.

Vânătorul îşi duse degetele la gură şi scoase un fel de şuierat de şarpe, care-l făcu pe Duncan să tresară. Chingachgook îşi sprijinise capul pe o mână şi părea cufundat în gânduri. Când auzi şuieratul de şarpe, înălţă capul şi roti împrejur ochii lui negri. Această mişcare bruscă, poate involuntară, nu dură decât o clipă şi fu singurul get de surpriză sau de nelinişte care se observă la el. Nu se atinse de puşcă şi nici de tomahawkul pe care-l scosese de la cingătoare, ca să fie mai liber în mişcări, şi care îi era la îndemână. Luă iar poziţia de mai înainte, dar îşi sprijini capul pe cealaltă mână, pentru a face să se creadă că nu făcuse această mişcare decât pentru a-şi odihni celălalt braţ, şi aşteptă cu o linişte de care numai indienii pot fi în stare.

Heyward observă totuşi că, pe când unor spectatori mai puţin atenţi li s-ar fi părut că şeful mohican e pe jumătate adormit, nările îi erau mai dilatate ca de obicei, capul puţin răsucit într-o parte, ca să tragă cu urechea la cel mai uşor zgomot, şi ochii îi aruncau priviri vii şi iuţi în toate părţile.

— Ia te uită la acest nobil războinic – şopti Ochi-de-Şoim, luându-l pe Heyward de braţ – ştie că cel mai mic gest al lui ne-ar face să ne uităm prudenţa şi că am fi atunci la bunul plac al acestor ticăloşi de…

Fu întrerupt de fulgerul unei împuşcături. Urmă o detunătură şi un snop de scântei ţâşni în jurul locului asupra căruia ochii lui Heyward erau aţintiţi cu admiraţie. O singură privire îl asigură că, în aceeaşi clipă, Chingachgook dispăruse. Între timp, vânătorul îşi încărcase

faimoasa-i puşcă lungă şi nu aştepta decât clipa când inamicul se va ivi în bătaia ei. Dar atacul păru să se mărginească la acea tentativă zadarnică la viaţa lui Chingachgook. Celor doi tovarăşi li se păru, de vreo două sau trei ori, că aud un zgomot îndepărtat în mărăcinişuri; dar ochii încercaţi ai vânătorului desluşiră în curând o haită de lupi ce fugeau, fără îndoială speriaţi de împuşcătură. După alte câteva minute de nesiguranţă şi nerăbdare se auzi un plescăit puternic în direcţia lacului, urmat de o a doua împuşcătură.

— E puşca lui Uncas – zise vânătorul. Îi cunosc detunătura cum cunoaşte un tată glasul copilului său. E o carabină bună şi mi-a fost de mare folos înainte de a o căpăta pe asta a mea de-acuma.

— Ce s-a-ntâmplat? întrebă Duncan. Se pare că ne pândesc duşmani care au jurat să ne piardă.

— Primul glonţ dovedeşte că nu ne voiesc binele, dar indianul acesta ne dovedeşte, la rândul lui, că ticăloşii n-au izbutit să ne facă niciun rău – răspunse Ochi-de-Şoim, arătându-l pe Chingachgook care se-ndrepta agale către foc. Înaintând spre el, îi spuse: Ei, ce-i, sagamorule? Ne atacă mingaşii sau sunt doar reptilele acelea care se târăsc în urma armatelor şi fură scalpurile morţilor, ca să se laude apoi faţă de femeile lor cu isprăvile săvârşite împotriva Feţelor-Palide?

Chingachgook îşi reluă locul cu cel mai mare sânge rece şi nu răspunse nimic mai înainte de a cerceta un tăciune din foc, lovit de glonţul ce-i fusese destinat. Pe urmă, ridicând degetul, se mărgini să pronunţe monosilabic:

— Hm!

— Aşa-i cum bănuiam – spuse vânătorul, aşezându-se lângă el. Şi cum ticălosul s-a aruncat în lac înainte ca Uncas să fi tras, e probabil c-o să scape şi-o să se bucure că a întins o cursă la doi mohicani şi unui vânător alb. Despre cei doi ofiţeri nu va pomeni, fiindcă e ştiut că ei nu se prea bagă în chestii de-astea. Ei! N-are decât! Oameni cinstiţi se află peste tot, dar, pe Dumnezeul meu, nu la tribul Maqua. Totuşi, chiar printre ei se pot întâlni unii care să-şi bată joc de un asemenea mincinos şi lăudăros. Glonţul acestui mişel ţi-a şuierat pe la urechi, sagamorule.

Chingachgook aruncă o privire nepăsătoare spre tăciunele atins de glonţ, arătând că nu fusese deloc tulburat de acest incident. În acea clipă se întoarse şi Uncas şi se aşeză lângă foc, aproape de prietenii săi, la fel de nepăsător şi liniştit ca şi tatăl său.

Heyward îi privea, urmărindu-le toate mişcările cu un viu interes, mirat şi curios în acelaşi timp, mai-mai să creadă că vânătorul şi cei doi indieni se înţelegeau prin semne secrete care lui îi scăpau. În loc de a povesti în amănunt cele petrecute în întunericul din câmpie, cum ar fi făcut un tânăr european plin de nerăbdare şi poate exagerând puţin, Uncas se mulţumi să lase faptele să vorbească pentru el. De

altfel, nu era nici locul, nici momentul pe care l-ar fi ales un indian, ca să se laude cu isprăvile lui. Poate că dacă Heyward nu l-ar fi întrebat, n-ar fi auzit de la el nicio vorbă privitoare la cele petrecute.

— Ce s-a întâmplat cu duşmanul nostru, Uncas? îl întrebă intrigat ofiţerul. Ţi-am auzit împuşcătura şi cred că n-ai tras în aer.

Tânărul mohican ridică pulpana hainei şi arătă trofeul însângerat al izbânzii sale – un scalp prins la cingătoare. Chingachgook îl lua în mână şi îl privi o clipă cu atenţie, îi dădu apoi drumul cu mult dispreţ, exclamând:

— Uha! Oneida!

— Un oneida! repetă vânătorul, care începea să se însufleţească şi îşi mai pierdu din nepăsarea lui, asemănătoare aceleia a tovarăşilor săi. Înaintă curios, să examineze şi el răsplata hidoasă a victoriei tânărului mohican. Pentru Dumnezeu! exclamă el. Dacă suntem urmăriţi de oneida, în timp ce noi îi urmărim pe huroni, ne vom afla între două haite de draci! Ia te uită! Pentru ochii unui alb, nu-i nicio deosebire între scalpul ăsta şi acela al oricărui alt indian. Cu toate astea, sagamorul e sigur că scalpul a crescut pe capul unui mingo şi desluşeşte chiar numele tribului! Dar tu, Uncas, ce zici? Din ce trib era ticălosul pe care l-ai trimis pe lumea cealaltă, şi bine ai făcut?

Uncas ridică ochii asupra vânătorului şi-i răspunse cu vocea lui plăcută şi muzicală:

— Oneida.

— Tot Oneida! strigă Ochi-de-Şoim. Spusa unui indian e de obicei adevărată; dar când vorbele lui sunt confirmate şi de un al doilea indian, poţi să le socoteşti literă de evanghelie.

— Bietul om s-a înşelat – spuse Heyward – ne-a luat drept francezi; altfel n-ar fi atacat nişte aliaţi.

— Să iei un mohican, zugrăvit în culorile tribului său, drept un huron – strigă vânătorul – asta ar fi ca şi cum ai confunda straiele albe ale grenadierilor lui Montcalm cu hainele roşii ale englezilor. Nu, nu, dihania ştia bine ce face, nu s-a înşelat deloc în povestea asta, căci între mingo şi delawari n-a fost niciodată mare prietenie, indiferent cu care dintre albi e aliat tribul lor. Cu toate că tribul Oneida se află-n slujba maiestăţii sale regelui Angliei, care este şi domnul şi stăpânul meu, puşca mea n-ar fi stat mult la îndoială şi i-ar fi trimis câteva gloanţe acestei lepre, dacă norocul mi l-ar fi scos în cale.

— Ar fi însemnat să calci tratatele care există între noi şi ai fi procedat într-un mod nedemn de dumneata.

— Când un om trăieşte mai mult timp printre oameni cinstiţi, până la urmă, dacă el nu e un ticălos, se înfiripează între ei o legătură foarte trainică. E adevărat că viclenia albilor a izbutit să semene zâzania între triburi, fie că erau prietene, fie că se duşmăneau. Deşi vorbesc aceeaşi limbă şi s-ar putea spune că fac parte din acelaşi trib,

huronii şi oneida umblă să se scalpeze unii pe alţii. Şi delawarii sunt împărţiţi între ei: unii au rămas în jurul focului marelui sfat de pe malurile fluviului şi luptă pentru aceeaşi cauză, ca tribul Mingo, iar cea mai mare parte din ei au plecat în Canada, din ură faţă de acelaşi trib Mingo. Cu toate acestea, nu stă în firea pieilor-roşii să-şi schimbe simţămintele după cum bate vântul, şi iată pentru ce prietenia unui mohican pentru un mingo e la fel ca aceea a unui om alb pentru un şarpe.

— Îmi pare rău că vorbeşti astfel! Credeam că indienii care locuiesc în vecinătatea aşezărilor noastre s-au aliat cu noi pentru că au văzut că dreptatea este de partea noastră.

— Pe cinstea mea, cred că e mai firesc să te ocupi de dreptatea ta decât de a celorlalţi. Cât despre mine, prefer dreptatea pe care mi-o fac singur. Nu, n-am să spun că urăsc un mingo, asta nu se potriveşte nici cu religia, nici cu rasa mea, dar repet că, dacă n-am folosit puşca împotriva ticălosului ce ne dădea târcoale, asta se datoreşte numai întunericului.

Încredinţat de temeinicia argumentelor sale, oricare ar fi fost efectul lor asupra celui ce le asculta, cinstitul, dar necruţătorul vânător întoarse capul în altă parte, ca şi cum ar fi voit să pună capăt acestei controverse.

Heyward se căţără iar pe meterez, prea neliniştit şi prea puţin obişnuit cu aceste curse întinse de oamenii pădurii, ca să nu se teamă de un alt atac asemănător. Nu acelaşi lucru se întâmplă cu vânătorul şi cu mohicanii. Simţurile lor, călite de obişnuinţă şi de nevoie, le dădeau putinţa nu numai să descopere primejdia, ci îi făceau chiar să nu se teamă de nimic. Niciunul din ei nu părea să aibă cea mai mică îndoială în ceea ce privea siguranţa lor, şi o dovediră începând a se sfătui despre cele ce aveau de făcut. Zâzania dintre triburile şi chiar dintre populaţiile la care făcuse aluzie Ochi-de-Şoim era în acea epocă în toi. Legătura strânsă dintre ele, datorită limbii şi originii lor comune, fusese ruptă. În urma acestei dezmembrări, delawarii şi mingaşii, nume generice date celor şase naţii aliate, luptau sub acelaşi steag, deşi erau duşmani între ei, în timp ce ultimii erau potrivnici huronilor. Delawarii erau şi ei împărţiţi. Dragostea de pământul ce aparţinuse strămoşilor lor îi ţinuse pe sagamor şi pe fiul său sub stindardele regelui Angliei, împreună cu o mică trupă de delawari, care serveau în fortul Edward; dar se ştia că cea mai mare parte din acest trib, din ură faţă de mingaşi, trecuse de partea lui Montcalm.

Este bine ca cititorul să ştie, dacă n-a aflat până acum din cele spuse mai înainte, că delawarii sau lenapii se mândreau că sunt trunchiul acestui numeros popor, altădată stăpân pe toate pădurile şi câmpiile din nordul şi răsăritul ţinuturilor care alcătuiesc astăzi Statele Unite ale Americii. Mohicanii erau una din cele mai vechi şi mai alese

ramuri ale acestei nobile viţe.

Vânătorul şi cei doi tovarăşi ai lui se aşezaseră să discute asupra felului în care vor acţiona în mijlocul atâtor triburi de sălbatici, cunoscând interesele opuse ce-i învrăjbeau pe consângeni între ei şi care-i hotărâseră pe unii, care se duşmăneau mai de mult, să devină deodată aliaţi. Duncan cunoştea şi el destul de bine obiceiurile indienilor, aşa că ştia pentru ce focul fusese aţâţat din nou, şi cei doi mohicani şi vânătorul se aşezaseră gravi, învăluiţi într-un nor de fum. Instalându-se într-un loc de unde putea vedea totul, fiind totuşi atent la cel mai mic zgomot ce s-ar fi auzit din câmpie, aştepta rezultatul sfatului, cu toată răbdarea.

După câteva clipe de tăcere, Chingachgook îşi aprinse o lulea de lemn, al cărei cap era făcut dintr-o piatră poroasă de prin părţile locului, cioplită cu multă artă. După ce trase câteva fumuri, o dădu lui Ochi-de-Şoim, care trase şi el şi o trecu lui Uncas. Luleaua trecu astfel de trei ori de la unul la altul, în mijlocul celei mai mari tăceri, şi niciunul nu părea că vrea să ia cuvântul. În sfârşit, Chingachgook, ca cel mai în vârstă şi cel mai mare în rang, rupse tăcerea, expunând pe scurt planul lui şi arătându-şi părerea în puţine cuvinte, calm şi demn. Vânătorul îi răspunse, mohicanul îi ripostă, însoţitorul lui făcu noi obiecţiuni, dar tânărul Uncas ascultă tăcut şi respectuos până când Ochi-de-Şoim îi ceru şi lui părerea. După tonul şi gesturile vorbitorilor, Heyward trase concluzia că tatăl şi fiul erau de aceeaşi părere, iar vânătorul alb susţinea altceva. Discuţia se înfierbânta puţin câte puţin şi era limpede că fiecare ţinea la părerea lui.

Dar, cu toată înflăcărarea ei, această controversă prietenească ar fi putut fi luată drept pildă chiar de adunarea creştinească cea mai bine constituită, inclusiv sinoadele la care participă numai preacucernicii purtători ai cuvântului lui Dumnezeu, pentru modestia, răbdarea şi cuviinţa celor trei inşi ce discutau. Vorbele lui Uncas fuseseră ascultate cu aceeaşi atenţie ca cele izvorâte din experienţa şi înţelepciunea mai mare a tatălui său. Departe de a se arăta nerăbdători să ia cuvântul, fiecare din oratori nu răspundea la cele spuse decât după ce se gândea câteva minute, în linişte, la cele auzite şi la ce trebuia să spună.

Cuvintele mohicanilor erau însoţite de gesturi atât de naturale şi de expresive, încât lui Heyward nu-i fu prea greu să urmărească firul discuţiilor. Acelea ale vânătorului i se părură mai puţin limpezi, pentru că, din mândrie pentru rasa lui, acesta se exprima rece şi neînsufleţit, ca toţi anglo-americanii când nu sunt scoşi din fire. Repetarea semnelor prin care cei doi indieni arătau diferitele urme ce se pot găsi într-o pădure dovedeau că ei stăruiau să se continue drumul pe uscat, pe când braţul lui Ochi-de-Şoim, îndreptat de mai multe ori spre Horican, părea să spună că vânătorul era de părere să

călătorească pe apă.

Ochi-de-Şoim părea să cedeze şi problema era pe punctul să se rezolve împotriva lui, când se ridică brusc şi, lăsând deoparte indiferenţa, începu să gesticuleze, întrebuinţând toate metodele elocvenţei indiene. Trase în aer un semicerc, de la răsărit la apus, pentru a arăta mersul soarelui, şi repetă acest semn de atâtea ori, câte zile socotea că vor întrebuinţa în călătoria lor prin păduri. Apoi desenă pe pământ o linie întortocheată, arătând, paralel prin gesturi, obstacolele ce le vor întâmpina: munţii şi râurile. Descrise, luând un aer ostenit, vârsta şi slăbiciunea lui Munro, care în acest timp era cufundat într-un somn adânc, şi păru să nu aibă o prea bună părere despre posibilităţile fizice ale lui Duncan, de a birui greutăţile de care pomenim. Maiorul îşi dădu seama că era vorba de el, când văzu pe vânător întinzând mâna şi-l auzi pronunţând cuvintele: Mână-Spartă. Aceasta era porecla pe care triburile prietene de indieni i-o dădeau pentru generozitatea lui. Vânătorul imită apoi mişcarea uşoara a unei bărci ce despică apele unui lac cu ajutorul lopeţilor şi arătă contrastul, contrafăcând mersul lent al unui om obosit. În sfârşit, termină şi întinse braţul spre scalpul indianului din tribul Oneida, pesemne pentru a arăta că este necesar să plece repede şi să nu lase după ei nicio urmă.

Mohicanii îl ascultară cu gravitate şi pe chipul lor se citea impresia pe care o făcuseră vorbele vânătorului asupra lor. Încetul cu încetul fură convinşi şi, la sfârşitul celor spuse de Ochi-de-Şoim, începură să scoată exclamaţii puternice, care, la sălbatici, sunt semne de aprobare şi echivalează cu aplauze. Într-un cuvânt, Chingachgook şi fiul său trecură de partea vânătorului cu atâta simplitate, încât, dac-ar fi fost reprezentanţii unui mare popor civilizat, şi-ar fi compromis pentru totdeauna reputaţia politică prin faptul că cedaseră atât de uşor.

Din moment ce hotărârea era luată, nu se mai ocupară decât de rezultatul discuţiei. Ochi-de-Şoim, fără să privească în jurul lui ca să citească în ochii tovarăşilor săi succesul obţinut, se întinse liniştit înaintea focului care ardea încă şi adormi pe loc.

Lăsaţi oarecum singuri, mohicanii, care consacraseră atâta timp intereselor celorlalţi, profitară de acest moment, ca să se ocupe de ei înşişi; ieşind din rezerva gravă şi autoritară a unui şef indian, Chingachgook începu să vorbească fiului său cu tonul blând şi vesel al unui tată iubitor; Uncas îi răspunse, cu o afecţiune respectuoasă. Înainte de a adormi, vânătorul putu să observe schimbarea completă ce se petrecuse deodată în atitudinea celor doi însoţitori ai săi.

Este cu neputinţă să descriem muzicalitatea limbajului lor, când îşi arătau bucuria şi iubirea reciprocă. Timbrul glasului lor, în special al celui tânăr, pornea de la registrul cel mai de jos şi se ridica până la cel mai înalt, cu o intonaţie ce părea feminină. Ochii tatălui urmăreau cu

plăcere mişcările graţioase şi nevinovate ale fiului său şi zâmbea la răspunsurile lui. Luminat de aceste simţăminte, chipul lui Chingachgook nu mai părea deloc fioros, şi emblema morţii, zugrăvită pe piept, făcea să se creadă că e vorba de o deghizare glumeaţă şi nu de un simbol sinistru.

După ce petrecură o oră plină de voie bună, tatăl declară că vrea să doarmă, îşi înfăşură capul cu pătura ce o purta pe umeri şi se întinse pe pământ. Uncas nu mai scoase niciun cuvânt; strânse tăciunii în aşa fel, încât să întreţină o căldură plăcută la picioarele tatălui său şi-şi căută şi el un culcuş printre ruine.

Siguranţa ce-o arătau aceşti oameni sălbatici dădu încredere lui Heyward, care nu întârzie să-i imite, şi, mult înainte de miezul nopţii, toţi cei ce căutaseră un adăpost printre ruinele fortului William-Henry dormeau tot atât de adânc ca victimele trădării barbare, ale căror oase erau sortite să putrezească pe acea câmpie.

CAPITOLUL XX

Când Ochi-de-Şoim porni să-şi trezească tovarăşii de drum, stelele străluceau încă pe cer. Auzind zgomot, Munro şi Heyward deschiseră ochii şi, scuturându-şi hainele, se şi ridicară, în timp ce vânătorul îi chema în şoaptă de la intrarea adăpostului primitiv sub care-şi petrecuseră noaptea. Când ieşiră, îşi găsiră călăuza aşteptându-i. Îi

salută printr-un gest expresiv, prin care mai curând le recomanda să păstreze tăcerea.

— Spuneţi-vă rugăciunile în gând – le şopti el la ureche, apropiindu-se. Cel căruia le adresaţi ştie toate limbile, dar mai ales pe aceea a sufletului, pretutindeni aceeaşi, pe când cea vorbită, în fiecare ţară e alta. Să nu rostiţi nicio silabă, căci rareori un alb ştie cât de tare trebuie să se vorbească în pădure; ne-am putut da seama de acest lucru din exemplul dat de bietul cântăreţ. Haideţi – continuă el, îndreptându-se spre un meterez distrus – să coborâm pe aici în şanţ, şi luaţi seama ca în mers să nu vă loviţi de pietre sau de dărâmături!

Cei doi ofiţeri se conformară recomandărilor cercetaşului, deşi motivele acestor precauţii deosebite erau încă un mister pentru unul din ei. După ce merseră câteva minute prin şanţul care înconjura fortul din trei părţi, descoperiră că era astupat aproape complet de ruinele clădirii şi fortificaţiilor prăbuşite. Totuşi, cu grijă şi răbdare, izbutiră să-l străbată şi ajunseră în sfârşit pe malurile nisipoase ale Horicanului.

— Iată o urmă care n-ar putea fi găsită decât cel mult după miros – spuse vânătorul, privind mulţumit în urmă drumul greu, parcurs de ei. Când fugi, să te fereşti de iarbă, că te dă de gol; în lemn însă şi în piatră nu rămân urmele mocasinilor. Dacă aţi fi purtat cizme, aţi fi avut totuşi oarecare motive să vă temeţi; dar când ai sub tălpi o piele de cerb bine tăbăcită, poţi să fii de cele mai multe ori sigur că n-ai să laşi urme pe stânci. Trage barca puţin mai sus, Uncas! În locul unde te afli, urma piciorului rămâne în nisip tot atât de uşor ca în untul olandezilor de la stabilimentul lor de pe Mohank. Încet-încet, să nu atingă barca pământul! Altfel ticăloşii ar afla cu siguranţă unde ne-am îmbarcat.

Tânărul indian ascultă de aceste sfaturi, şi vânătorul, smulgând dintre ruine o scândură, pe care o sprijini cu un capăt de barca în care se şi afla Chingachgook cu fiul său, făcu semn celor doi ofiţeri să treacă. Îi urmă şi el, şi după ce se asigură că nu lăsau în urmă niciun semn, de care părea să se teamă atât, trase scândura spre el şi o aruncă cu putere în mijlocul dărâmăturilor care ajunseseră până aproape de ţărm.

Heyward continuă să tacă până când cei doi indieni care vâsleau traseră barca la oarecare distanţă de fort, printre umbrele dese, aruncate de munţii de la răsărit pe suprafaţa limpede a lacului. Apoi îl întrebă pe Ochi-de-Şoim:

— De ce-am plecat în aşa mare grabă şi cu atâtea precauţii?

— Daca sângele unui oneida ar fi putut colora apa asta, nu mi-ai pune astfel de întrebări. Nu-ţi aminteşti de târâtoarea ucisă aseară de Uncas?

— Nu l-am uitat; dar dumneata mi-ai spus că era singur, şi de un

mort nu mai e cazul să-ţi fie teamă.

— Fără îndoială, a încercat singur lovitura; dar un indian care face parte dintr-un trib de războinici atât de numeros este totdeauna răzbunat, şi pe omorâtor îl paşte oricând moartea.

— Dar prezenţa noastră şi autoritatea colonelului Munro ne-ar pune la adăpost de mânia unor aliaţi, mai ales când e vorba de un mizerabil care şi-a meritat soarta. Sper că această plecare pripită n-o să te facă să te abaţi de la linia dreaptă pe care am hotărât s-o urmăm!

— Crezi dumneata că glonţul acestui ticălos ar fi ricoşat, dacă în drumul lui s-ar fi găsit maiestatea sa regele Angliei? Văd că socoteşti că e atât de uşor unui alb să facă pe pieile-roşii să înţeleagă de ce acel paşnic francez, care este generalul comandant al Canadei, n-a îngropat şi securea de război a huronilor săi?

Răspunsul pe care Heyward se pregătea să i-l dea fu îngheţat pe buzele lui de un geamăt adânc, smuls lui Munro de imaginile crude pe care această întrebare i le pricinuise. După un moment de tăcere, mişcat de durerea bătrânului său prieten, îi răspunse lui Ochi-de-Şoim, grav şi solemn:

— Numai în faţa lui Dumnezeu o să dea socoteală marchizul de Montcalm de această faptă.

— Da, e un strop de adevăr în cele ce spui dumneata, căci sunt întemeiate pe religie şi pe onoare. Totuşi e o mare diferenţă între a arunca un regiment de uniforme albe între o bandă de sălbatici şi un grup de prizonieri pe care sălbaticii îi măcelăresc, şi a face cu vorbe frumoase pe un indian furios să uite că are o puşcă, un tomahawk sau un cuţit, când trebuie să-l iei cu binişorul, numindu-l: *fiul meu.* Dar, slavă Domnului – continuă vânătorul, aruncând o privire mulţumită spre fortul William-Henry, care începea să dispară în întuneric, şi râzând încet, după obiceiul lui – acum n-au decât să ne caute urmele pe suprafaţa apei; numai să nu se împrietenească cu peştii şi să nu afle de la ei ce mâini au ţinut vâslele. Până se vor hotărî ce drum să ia, între noi şi ei se va găsi tot Horicanul.

— Cu atâţia duşmani în faţă şi alţii în urma noastră, se pare că această călătorie va fi destul de primejdioasă.

— Primejdioasă! repetă Ochi-de-Şoim, cât se poate de liniştit. Nu tocmai primejdioasă. Dacă avem ochi şi urechi bune, putem avea un avans de câteva ore asupra ticăloşilor. Şi în cel mai rău caz, dac-ar trebui să schimbăm focuri de puşcă, suntem aici trei care ştim să ochim tot atât de bine ca cel mai bun puşcaş din întreaga voastră armată. Zău că nu tocmai primejdioasă! Nu am pretenţia să afirm că nu vom trece prin momente grele. Cum bine spui dumneata, ni se vor întinde curse, dar muniţiile nu ne lipsesc şi vom găsi adăposturi bune.

Se pare că prin primejdie, Heyward, care se distinsese prin curajul său, înţelegea cu totul altceva decât Ochi-de-Şoim. Se aşeză tăcut. Şi

barca pluti mai departe pe malul lacului, pe o distanţă de mai multe mile.

Se făcuse ziuă, când ajunseră în partea Horicanului unde se îngrămădeau nenumărate insule, cele mai multe împădurite. Montcalm cu armata lui se retrăsese pe acest drum şi poate că lăsase câteva detaşamente de indieni, fie pentru a-şi apăra ariergarda, fie ca să adune pe cei rămaşi în urmă. Se apropiară deci de această regiune în cea mai mare tăcere şi cu toate precauţiunile.

Chingachgook lăsă vâsla, cedând-o vânătorului. Ochi-de-Şoim şi Uncas conduseră cu grijă barca prin numeroasele canaturi care despărţeau insuliţele; de pe fiecare dintre ele se puteau ivi pe neaşteptate duşmani ascunşi. Pe măsură ce barca înainta, ochii mohicanului cercetau fără încetare fiecare ostrov şi fiecare tufiş şi s-ar fi spus că privirea lui voia să ajungă şi pe vârful stâncilor care se înălţau pe malurile lacului, şi chiar în adâncul pădurilor. Heyward, interesat atât de frumuseţile naturale ale locului, cât şi de gândurile ce-l frământau, începu să creadă că se temuse fără motiv. Deodată însă, la un semnal dat de Chingachgook, vâslele rămaseră nemişcate.

— Uhu! strigă Uncas, în timp ce tatăl său lovea uşor în marginea bărcii ca să anunţe că se apropie o primejdie.

— Ce-i? întrebă vânătorul. Lacul e atât de liniştit, de parc-a uitat ce-i bătaia vântului, şi se poate vedea pe luciul apei cale de mai multe mile; dar nu zăresc nici măcar o raţă.

Indianul ridică cu gravitate o vâslă şi o îndreptă către punctul spre care îi erau fixate neîncetat privirile. La oarecare distanţă înaintea lor se afla una din acele insule împădurite, atât de liniştită, încât ai fi crezut că niciodată piciorul omului nu i-a tulburat singurătatea.

Duncan urmărise cu ochii mişcarea lui Chingachgook.

— Nu văd decât pământ şi apă – spuse el – şi priveliştea e minunată!

— Ssst! i-o tăie vânătorul. Da, sagamorule, faci totul cu socoteală! Nu-i decât o umbră; dar umbra nu-i firească. Vezi, domnule maior, negura aceea care se formează deasupra insulei? Dar nici nu poţi s-o numeşti negură, căci seamănă mai curând cu un nouraş lunguieţ.

— Sunt aburii ce se ridică din apă.

— Aşa ar spune un copil. Dar nu observi că aceşti aşa-zişi aburi sunt mai negri la bază? Se văd bine cum ies din pădurea de la celălalt capăt al insulei. Eu vă spun că e fum şi cred că se înalţă de la un foc care-i aproape să se stingă.

— Ei bine! Să debarcăm pe insulă, ca să înlăturăm orice îndoială. E prea mică, aşa că pe ea nu are loc o trupă prea numeroasă, iar noi suntem cinci.

— Dacă judeci şiretenia unui indian după regulile scrise prin cărţile dumitale sau numai cu isteţimea unui alb, ai să te înşeli de multe ori,

şi scalpul dumitale e în mare pericol.

Ochi-de-Şoim se întrerupse o clipă ca să se gândească şi cercetă cu mai mare atenţie semnele ce păreau să trădeze prezenţa duşmanului, apoi adăugă:

— Dacă-mi este îngăduit să-mi dau părerea în această chestiune, cred că nu ne rămân decât două soluţii: prima e să facem cale-ntoarsă şi să lăsăm pe altă dată urmărirea huronilor; cea de-a…

— Niciodată! strigă Heyward, mai tare decât ar fi trebuit în acele împrejurări.

— Bine, bine – continuă vânătorul, făcându-i semn să se liniştească. Şi eu sunt de părerea dumitale, dar ca unul păţit ce mă aflu, am crezut că trebuie să arăt aceste două alternative. În acest caz trebuie să ne continuăm drumul, şi dacă în insulă sunt francezi, indieni sau alţii, vom vedea cine ştie să vâslească mai bine. Am oarecare dreptate, sagamorule?

Mohicanul nu răspunse decât lăsând vâsla în jos. Cum avea misiunea să stea la cârmă, acest gest arătă destul de bine intenţia lui, şi cei ce vâsleau îl ajutară imediat, aşa că în câteva minute ajunseră la un punct de unde puteau vedea ţărmul dinspre miazănoapte al insulei.

— Iată-i! spuse vânătorul. Acum vedeţi destul de limpede fumul, şi pe deasupra iată şi două bărci. Bandiţii nu ne-au zărit încă; altfel am auzi blestematul lor strigăt de luptă. Hai, să vâslim cu nădejde, prieteni! Suntem destul de departe de ei şi aproape în afara bătăii puştilor lor.

Îl întrerupse o împuşcătură, şi un glonţ plescăi în apă, la câteva picioare de barcă. Urletele înfiorătoare care se porniră apoi pe insulă îi vestiră că fuseseră descoperiţi şi, aproape în aceeaşi clipă, un grup de sălbatici se repezi spre bărci, se urcă în grabă în ele şi se luă după ei. Deşi era limpede că vor fi atacaţi, înfăţişarea vânătorului şi a celor doi mohicani rămase neschimbată; vâsliră doar mai cu putere, astfel, că mica lor barcă părea că zboară pe apă ca o pasăre.

— Ţine-i la distanţa asta, sagamorule! spuse Ochi-de-Şoim, privind liniştit pe deasupra umărului şi continuând să vâslească. Ţine-i la distanţa asta! Huronii n-au avut de când sunt, în tribul lor, o puşcă în stare să bată până la noi, şi eu ştiu ce poate face acest „Ucigător-de-Cerbi” al meu.

După ce se asigură că barca putea fi menţinută şi fără el la o distanţă potrivită, vânătorul lăsă vâsla şi puse mâna pe carabină. De trei ori o duse la ochi şi de trei ori o lăsă în jos, ca să spună însoţitorilor săi să-i lase pe vrăjmaşi să se mai apropie puţin. În sfârşit, după ce măsură din ochi distanţa care-l despărţea de aceştia, păru mulţumit şi, ţinându-şi mâna stângă sub ţeavă, era gata să apese pe trăgaci, când o exclamaţie neaşteptată a lui Uncas îl făcu să întoarcă capul spre el.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă el. Uhu-ul tău a scăpat viaţa unui huron pe care-l ochisem. Ce te-a făcut să strigi?

Uncas îi răspunse arătându-i ţărmul de răsărit al lacului, de unde o altă barcă se îndrepta spre ei, în linie dreaptă. Primejdia în care se aflau era evidentă ca să mai fie nevoie s-o comenteze. Ochi-de-Şoim lăsă numaidecât puşca şi apucă iar vâsla, în timp ce Chingachgook îndrepta barca mai aproape de malul apusean, spre a mări distanţa dintre ei şi noii lor duşmani, care zbierau plini de mânie. Această împrejurare neaşteptată îl scoase şi pe Munro din starea de apatie în care-l cufundaseră nenorocirile lui.

— Să tragem la mal – spuse el, cu înfăţişarea şi glasul unui ostaş cutezător – să ne urcăm pe o stâncă şi să-i aşteptăm pe sălbatici. Ferească Dumnezeu ca eu sau vreunul din cei ce mă însoţesc să mai avem a doua oară încredere în loialitatea francezilor sau a aliaţilor lor!

— Cel ce vrea să iasă din încurcătură când are de-a face cu indienii – replică Ochi-de-Şoim – trebuie să-şi uite mândria şi să se bizuie pe experienţa băştinaşilor. Trage mai mult la mal, sagamorule, să ne depărtăm de ticăloşi! S-ar putea însă ca ei să vâslească în aşa fel, încât să ne dea de furcă.

Vânătorul nu se înşela. Când huronii văzură că direcţia pe care o urmau îi ducea cu mult în urma bărcii pe care-o urmăreau, o luară pieziş şi, curând, cele două bărci pluteau paralel, la o distanţă de circa două sute de metri una de alta. Începu un fel de întrecere: fiecare din cele două bărci căuta să o ia înainte celeilalte, una ca să atace, cealaltă ca să scape. Nevoiţi să vâslească, huronii nu deschiseră focul numaidecât, dar ei erau mai numeroşi şi sforţările celor pe care-i urmăreau nu puteau ţine mult. În acel moment, Duncan văzu cu spaimă că vânătorul privea în jurul lui oarecum încurcat, parc-ar fi căutat vreun nou mijloc să mărească iuţeala sau să asigure fuga.

— Depărtează-te şi mai mult de soare, sagamorule! spuse Ochi-de-Şoim. Văd că unul din ticăloşi şi-a lăsat vâsla şi fără îndoială o să pună mâna pe puşcă. Dacă atinge pe unul din noi, ne scalpează pe toţi. Puţin mai la stânga, sagamorule, pune insula asta între ei şi noi.

Manevra nu fu zadarnică; pe când ei o luau la stânga unei insule lungi, împădurite, huronii, voind să se menţină pe aceeaşi linie, fură obligaţi s-o ia la dreapta. Vânătorul şi însoţitorii săi nu neglijară acest avantaj şi, când ieşiră din raza vizuală a inamicilor lor, îşi sporiră sforţările, care şi aşa erau uimitoare. Cele două bărci ajunseră în sfârşit la nordul insulei ca doi cai de curse la potou. Totuşi fugarii erau în avans, şi huronii, în loc să mai înainteze paralel, îi urmau, dar la o distanţă mai mică.

— Te-ai dovedit priceput la bărci, Uncas, când ai ales-o pe asta dintre cele lăsate de huroni lângă fortul William-Henry – spuse

vânătorul surâzând, mai satisfăcut de superioritatea luntrii sale decât de speranţa pe care o întrezărea că va scăpa de sălbatici. Bandiţii se gândesc numai să vâslească, aşa că, în loc de plumbi şi praf de puşcă, ne vom apăra pielea de pe cap cu bucăţile astea late de lemn.

— Se pregătesc să tragă – strigă Heyward după câteva clipe – şi, cum sunt în linie dreaptă, or să ţintească bine!

— Dumneata şi colonelul ascundeţi-vă în fundul bărcii! spuse vânătorul.

— Dacă ne-am ascunde în momente de primejdie, am da un foarte rău exemplu – răspunse Heyward surâzând.

— Doamne sfinte! exclamă Ochi-de-Şoim. Iată curajul albului! Ca multe alte acţiuni ale lui, acest curaj nu-i bazat pe raţiune. Crezi dumneata că sagamorul, că Uncas, că eu, care nu sunt o corcitură, am şovăi să ne punem la adăpost într-o situaţie în care n-ar fi de niciun folos să ne arătăm? De ce au mai înconjurat francezii Quebecul cu fortificaţii, dacă se luptă mereu în câmpie?

— Poate să fie adevărat, dragul meu – replică Heyward – dar noi nu obişnuim să facem ceea ce spui dumneata.

O salvă a huronilor întrerupse conversaţia şi, în timp ce gloanţele îi şuierau la urechi, Duncan văzu că Uncas întoarce capul, ca să vadă ce se întâmpla cu el şi cu Munro. Ofiţerul putu astfel constata că, deşi inamicii erau atât de aproape şi se afla şi el în primejdie, chipul tânărului războinic nu arăta alt sentiment în afară de mirarea de a vedea nişte oameni expunându-se fără niciun folos.

Chingachgook cunoaştea pesemne mai bine ideile albilor în această privinţă, căci nu făcu nicio mişcare şi continuă să-şi vadă numai de cârmă. Un glonţ lovi vâsla pe care o ţinea, chiar în momentul când o ridica; i-o smulse din mâini şi o aruncă în lac, la o depărtare de câteva picioare înainte. Un strigăt de bucurie se ridică dintre huroni, care îşi încărcară iar armele. Uncas descrise în apă un arc cu vâsla şi, prin această mişcare, apropie barca de lopata care plutea la suprafaţă. Chingachgook o luă şi, ridicând-o deasupra capului în semn de triumf, scoase strigătul de război al mohicanilor şi se grăbi să mărească viteza uşoarei bărci. Strigătele de: Şarpele-cel-Mare! Carabină-Lungă! Cerbul-cel-Sprinten! izbucniră deodată din bărcile ce-i urmăreau şi părură să-i înfierbânte şi mai mult pe sălbatici. Vânătorul, vâslind cu putere cu mâna dreaptă, îşi apucă puşca cu ştânga şi o ridică deasupra capului, ca pentru a sfida pe inamici. Huronii răspunseră acestei insulte mai întâi prin urlete furioase, şi apoi, aproape în acelaşi timp, printr-o nouă salvă. Un glonţ găuri marginea bărcii şi celelalte se auziră căzând în apă, la mică depărtare. În aceste momente critice, nu s-ar fi putut descoperi nicio urmă de emoţie pe chipurile mohicanilor; figura lor nu exprima nici teamă, nici nădejde; vâslele erau singurul lucru care părea că-i preocupă.

Ochi-de-Şoim întoarse capul spre Heyward şi-i spuse surâzând:

— Trag. Dar nu se află un singur mingo în stare să ochească bine o barcă în mers. Vezi cum şi-au redus, câinii, numărul vâslaşilor, ca să poată încărca puştile şi să tragă? Calculând după ochi, noi înaintăm cu trei picioare, în timp ce ei fac numai două.

Heyward, care nu avea pretenţia că poate calcula atât de bine viteza relativă a celor două bărci, nu era tot atât de liniştit ca însoţitorii săi; totuşi recunoscu în curând că, graţie sforţărilor şi iscusinţei acestora, precum şi setei de sânge ce-i chinuia pe ceilalţi, se depărtaseră destul de mult de inamicii lor.

Huronii traseră a treia oară şi un glonţ lovi vâsla vânătorului la douăzeci de centimetri de mâna lui.

— Minunat! spuse acesta, după ce examină cu atenţie locul lovit de glonţ. N-ar fi intrat nici în pielea unui copil, nicidecum în cea a unor oameni ca noi, oţeliţi de împrejurări grele. Acum, domnule maior, vrei să iei vâsla asta? Lui „Ucigă-Cerbi” al meu i-ar plăcea să ia puţin parte la conversaţie.

Duncan apucă vâsla şi o mânui cu un zel care răscumpăra lipsa lui de experienţă. Între timp, vânătorul îşi luase puşca şi, după ce schimbase capsa, ochi un huron care tocmai se pregătea să tragă. Glonţul porni şi sălbaticul căzu pe spate, lăsând să-i scape puşca în apă. Se ridică aproape în acelaşi moment, dar mişcările şi gesturile lui dovedeau că-i rănit grav. Însoţitorii săi, părăsindu-şi vâslele, se îngrămădiră în jurul lui, şi cele trei bărci se opriră.

Chingachgook şi Uncas profitară de acest moment de răgaz ca să răsufle, dar Duncan continuă să vâslească neîncetat şi cu însufleţire. Tatăl şi fiul se priviră calmi, dar plini de grijă. Fiecare din ei voia să ştie dacă celălalt nu usese rănit de împuşcăturile huronilor; amândoi ştiau că în asemenea caz nici unul, nici altul nu s-ar fi văietat sau n-ar fi scos vreo exclamaţie de durere. Din umărul sagamorului curgeau câteva picături de sânge, şi acesta, văzând că ochii lui Uncas îl priveau cu îngrijorare, luă apă în podul palmei, să-şi spele rana, mărginindu-se să dovedească astfel că glonţul îi zdrelise doar pielea.

— Încet, domnule maior, mai încet! spuse vânătorul, după ce-şi încărcă carabina. Suntem cam prea departe ca să ne mai ajungă vreun glonţ. Vezi că ticăloşii ăştia stau şi se sfătuiesc. Să-i lăsăm să se apropie; în astfel de cazuri se poate avea încredere în ochiul meu. Vreau să-i plimb până la capătul Horicanului şi să-i ţin la o depărtare de la care vă garantez că niciun glonţ de-al lor nu ne va face cel mult decât o zgârietură, în timp ce puşca mea va doborî din trei împuşcături cel puţin doi.

— Uiţi de ceea ce trebuie să ne preocupe mai mult – răspunse Heyward, vâslind cu forţe noi. Pentru Dumnezeu, să profităm că le-am luat-o înainte şi să ne depărtăm cât mai mult de inamicii noştri!

— Gândiţi-vă la copiii mei! exclamă Munro, cu glasul sugrumat şi deznădăjduit. Găsiţi-mi copiii!

Vânătorul era de mult obişnuit să dea superiorilor respectul cuvenit şi să asculte de ordinele lor. Privind cu regret bărcile vrăjmaşe, îşi puse puşca în fundul bărcii şi luă locul lui Duncan, care începuse să obosească. Ajutat şi de cei doi mohicani, se depărtară în câteva minute atât de mult de huroni, încât Duncan respiră mai uşurat şi se gândi că acum vor putea duce la bun sfârşit expediţia în care porniseră.

Lacul era mult mai lat în aceste locuri şi malul de care erau acum mai aproape era mărginit de munţi înalţi şi prăpăstioşi. Dar insulele se împuţinaseră şi erau uşor de ocolit. Vâslele se mişcau fără întrerupere şi vâslaşii arătau atâta sânge rece, încât ai fi crezut că iau parte la o întrecere.

În loc să tragă de-a lungul ţărmului de apus, pe care ar fi trebuit să coboare, prudentul mohican îşi îndreptă barca spre munţii îndărătul cărora se ştia că Montcalm îşi dusese armata, în temuta fortăreaţă Ticonderago. Cum huronii păreau că renunţaseră să-i urmărească, nu mai era niciun motiv să mai ia aceste precauţii excesive. Totuşi merseră în aceeaşi direcţie timp de mai multe ore, până ce ajunseră la un mic golf, pe malul nordic al lacului. Cei cinci navigatori coborâră şi traseră barca pe nisip. Ochi-de-Şoim şi Heyward urcară pe o înălţime învecinată şi, după ce privi cu atenţie, câteva minute, apele limpezi ale lacului, cât putea cuprinde cu ochii, vânătorul îi arătă lui Heyward un punct negru, în dreptul unui promontoriu mare, la o depărtare de mai multe mile.

— Îl vezi? îl întrebă el. Dacă-l vezi, experienţa dumitale de alb şi ştiinţa pe care ai luat-o din cărţi te-ar ajuta să ştii ce este, dac-ar trebui să-ţi găseşti singur drumul în acest pustiu?

— De la depărtarea asta, aş zice că-i vreo pasăre de apă, dacă totuşi e o fiinţă vie.

— E o barcă din scoarţă de mesteacăn, în care se află câţiva din viclenii mingo, însetaţi de sângele nostru. Deşi Providenţa a dat celor care trăiesc în păduri ochi mai buni decât celor din ţinuturile locuite, care n-au nevoie de o vedere atât de bună, nu există sălbatici destul de clarvăzători ca să-şi poată da seama de toate primejdiile care ne înconjoară în acest moment. Blestemaţii se prefac că nu se gândesc decât la cina lor; dar de îndată ce va apune soarele, vor fi pe urmele noastre, ca cei mai aprigi copoi. Trebuie să-i păcălim; altfel nu vom izbuti în misiunea noastră de urmărire şi Vulpea-Şireată are să ne scape iarăşi. Uneori, locurile astea sunt de folos, îndeosebi când vânatul se aruncă în apă – adăugă vânătorul, privind în jurul lui puţin neliniştit – dar nu te pun la adăpost. De n-ar fi peştii, Dumnezeu ştie ce-ar deveni această ţară, dacă aşezămintele albilor s-ar întinde până dincolo de cele două râuri. Vânătoarea şi războiul şi-ar pierde tot

farmecul.

— Bine, bine! Atunci să nu pierdem nicio clipă, decât dacă suntem constrânşi să stăm pe loc.

— Nu prea-mi place fumul pe care-l vezi că se ridică încet, de-a lungul stâncii de colo, dindărătul bărcii. Sunt sigur că-l văd şi alţi ochi afară de-ai noştri şi ştiu ce vrea să însemne. Dar cuvintele nu ajută la nimic; e timpul să trecem la fapte.

Ochi-de-Şoim coborî gânditor de pe înălţimea pe care se găseau şi, întorcându-se la cei rămaşi pe ţărm, le aduse la cunoştinţă, în limba delawară, rezultatul observaţiilor sale; după aceasta, se sfătuiră puţin, dar serios, şi începură să pună imediat în aplicare cele hotărâte.

Barca, trasă pe nisip, fu dusă pe umeri, şi micul grup intră în pădure, având grijă să lase urme cât se poate de vizibile. Întâlniră un râu pe care-l traversară nu prea departe de o stâncă pleşuvă, pe care cei care ar fi vrut să le cerceteze urmele, de bună seamă că le-ar fi pierdut. Aici se opriră şi se întoarseră înapoi, la râu, având grijă să meargă de-a- ndărătelea. Urcară în barcă, coborâră până la gurile lui, pe unde pătrunseră iarăşi în lac. Din fericire, o coamă scurtă de munte nu lăsa ca locul acesta să fie văzut de pe promontoriul lângă care zăriseră o barcă a huronilor, şi cum pădurea se întindea până la ţărm, părea imposibil să fie descoperiţi de la aşa mare depărtare. Profitară de aceste avantaje, ca să vâslească liniştiţi de-a lungul ţărmului şi, când nu mai fură copaci aproape deloc, Ochi-de-Şoim declară că socoteşte prudent să debarce din nou.

Halta se prelungi până pe înserat. Atunci se urcară iar în barcă şi, ocrotiţi de întuneric, vâsliră cu putere, ca să atingă coasta de apus. Pe această coastă se ridicau nişte munţi înalţi, care păreau îngemănaţi. Totuşi, ochiul ager al lui Chingachgook deosebi un mic golf în care conduse luntrea cu dibăcia unui pilot experimentat.

Barca fu din nou trasă la ţărm şi transportată, până la o anumită depărtare, în interiorul pădurii, în care fu ascunsă cu grijă, sub o grămadă de mărăcini. Fiecare îşi lua armele şi muniţiile, şi vânătorul anunţă pe Munro şi pe Heyward că el şi cu cei doi însoţitori erau gata să-şi înceapă cercetările.

CAPITOLUL XXI

Omul pe care-l vei găsi acolo va muri
de moartea unui prinţ.

SHAKESPEARE

Cei cinci călători ai noştri ajunseseră la hotarul unui ţinut care chiar astăzi este mai puţin cunoscut de locuitorii Statelor Unite decât pustiurile Arabiei şi stepele Tartariei. Este regiunea stearpă şi muntoasă care desparte apele Champlain-ului de cele ce se varsă în Hudson, Mohawk şi Saint-Laurent. De la epoca în care s-au petrecut evenimentele pe care le relatăm aici, spiritul activ al oamenilor a înconjurat-o cu un şirag de aşezăminte bogate şi înfloritoare; dar numai vânătorul şi indianul cutezau pe vremuri să se aventureze în această incintă necultivată şi sălbatică.

Ochi-de-Şoim şi mohicanii, care străbătuseră de mai multe ori munţii şi văile acestui vast pustiu, nu şovăiră să se afunde în adâncurile pădurii, cu siguranţa oamenilor obişnuiţi cu lipsurile, şi-şi urmară drumul timp de mai multe ore, călăuzindu-se după stele şi după cursul râurilor. În sfârşit, vânătorul propuse o haltă şi, după ce se sfătui cu indienii, aprinseră un foc şi se pregătiră să petreacă acolo restul nopţii.

Imitând exemplul însoţitorilor lor mai cu experienţă în această privinţă şi încrezându-se în ei, Munro şi Duncan adormiră fără teamă, deşi nu complet liniştiţi. A doua zi, când călătorii porniră iar la drum, soarele împrăştiase ceaţa şi răspândea o lumină puternică în pădure.

După câteva zile, Ochi-de-Şoim, care mergea mereu în frunte, înainta mai încet şi cu multă băgare de seamă. Se oprea deseori să cerceteze arborii şi mărăcinişurile şi nu străbătea niciun pârâu fără să examineze iuţeala, adâncimea şi culoarea apei. Neavând încredere numai în judecata lui, întreba de multe ori pe Chingachgook şi-i cerea sfatul. În ultima din aceste discuţii, Heyward observă că tânărul Uncas asculta tăcut, fără să-şi dea părerea, deşi se vedea că e foarte interesat de cele ce auzea. Maiorul fu foarte ispitit să se adreseze tânărului indian şi să-l întrebe dacă făcuseră vreun progres cu privire la scopul

călătoriei lor, dar tăcu, pentru că socotea şi el că putea avea încredere în deşteptăciunea şi iscusinţa mohicanului cel vârstnic şi a vânătorului. În sfârşit, acesta din urmă se întoarse spre maior şi-i explică, neîntrebat, încurcătura în care se aflau:

— Când am observat că urmele lui Magua se îndreaptă spre nord – spuse el – nu era nevoie să cuget prea îndelung ca să aflu că o să meargă prin văi, între apele Hudsonului şi ale Horicanului, până va ajunge la izvoarele râurilor din Canada, care-l vor conduce în inima ţării ocupate de francezi. Dar uite că suntem în apropiere de Scaroon[48] şi n-am descoperit nicio urmă că ar fi trecut pe aici. Omul e sortit să se înşele şi mă tem că nu suntem pe drumul cel bun.

— Dumnezeu să ne ferească de aşa ceva! exclamă Duncan. Să ne întoarcem şi să cercetăm terenul cu mai mare atenţie. În încurcătura asta, Uncas nu ne poate da un sfat?

Tânărul mohican se uită repede la tatăl său şi, reluându-şi aerul rezervat, continuă să tacă. Chingachgook remarcase privirea şi-i făcu un semn din mână, îngăduindu-i să vorbească.

De îndată, trăsăturile lui, până atunci atât de liniştite, se schimbară brusc şi străluciră de bucurie şi inteligenţă. Sărind cu uşurinţa unui cerb, alergă spre o mică înălţime, care nu era decât la o sută de paşi, şi se opri, cu un aer triumfător, pe un loc unde pamântul părea zgâriat de trecerea unui animal. Toţi ochii urmăreau cu atenţie fiecare mişcare a lui, şi pe chipul lui însufleţit şi mulţumit văzură un semn de izbândă.

— Da, astea sunt urmele lor! exclamă vânătorul, ajungând lângă Uncas. Tânărul e foarte inteligent şi pricepe minunat lucrurile, pentru vârsta lui!

— E foarte curios că nu ne-a spus imediat ce-a descoperit! se miră Duncan.

— Ar fi fost mai de mirare dac-ar fi vorbit fără să i se poruncească – răspunse Ochi-de-Şoim. Numai tinerii dumneavoastră albi, care iau din cărţi tot ce ştiu, îşi pot închipui că nu numai picioarele, dar şi cunoştinţele lor sunt mai sprintene decât acelea ale părinţilor lor. Dar tinerii indieni, care nu au drept dascăl decât viaţa şi experienţa, învaţă să cunoască preţul anilor şi respectă bătrâneţea.

— Uite! zise Uncas, arătând urmele mai multor picioare, toate îndreptate spre nord. Fata cu părul negru se apropie de ţara friguroasă.

— Niciodată un copoi n-a găsit vreo urmă mai frumoasă! îl lăudă vânătorul, pornind pe drumul indicat de urme. Avem noroc, mare noroc, şi putem să le urmărim cu ochii închişi! Uite, iar copitele celor două animale care au un trap atât de ciudat! Acest huron călătoreşte ca un general alb! E nebun sau orb! Şi întorcându-se puţin înapoi, adăugă râzând: Sagamorule, ia vezi, nu găseşti vreo urmă de roţi, căci

s-ar putea să-l vedem pe acest călător smintit în trăsură, cu toate că are pe urmele lui cei mai buni ochi din toată ţara?!

Mulţumirea vânătorului, zelul voios al lui Uncas, expresia liniştită a tatălui său şi izbânda nesperată, obţinută în această urmărire, în timpul căreia parcurseseră mai mult de patruzeci de mile, contribuiră să dea noi speranţe lui Munro şi maiorului. Mergeau repede şi cu aceeaşi încredere, ca şi cum ar fi mers pe o şosea. Dacă o stâncă, un pârâu, un teren mai anevoios ca de obicei întrerupeau şirul urmelor, ochii deprinşi ai vânătorului sau ai celor doi mohicani le descopereau iar la o mică depărtare şi rareori erau obligaţi să se oprească. De altfel, marşul lor era mai sigur, pentru că erau încredinţaţi că Magua socotise potrivit să călătorească prin văi, şi acest lucru nu le dădea nicio îndoială asupra direcţiei spre care trebuiau să se îndrepte.

Vulpea-Şireată se folosise totuşi, într-o oarecare măsură, de şiretlicurile la care recurg indienii când se retrag din faţa unui inamic. Urme false, lăsate dinadins, se întâlneau deseori, de câte ori dădeau de un râu sau natura terenului o permitea, dar cei ce-l urmăreau se lăsau rareori păcăliţi şi, când se întâmpla să fie traşi pe sfoară, îşi dădeau repede seama, fără sa piardă mult timp şi să meargă multă vreme după aceste urme înşelătoare.

Către mijlocul după-amiezei trecură Scaroonul şi, când soarele începu să asfinţească, se îndreptară spre apus. După ce străbătură o vale udată de un mic pârâu, ajunseră într-un loc unde se vedea limpede că Vulpea şi prizonierii săi făcuseră popas. Tăciunii pe jumătate arşi dovedeau că aprinseseră un foc mare; la o mică depărtare se mai aflau încă rămăşiţele unui cerb şi iarba păscută în jurul a doi arbori arăta că acolo fuseseră legaţi cei doi cai. Heyward descoperi la câţiva paşi un tufiş frumos, lângă care iarba era călcată în picioare. Privi cu emoţie locul acesta, lângă care bănuia că se odihniseră Alice şi Cora. Deşi în acel loc se vedeau pretutindeni urmele oamenilor şi animalelor, acele ale oamenilor încetară deodată şi nu duceau mai departe.

Era uşor să se urmărească semnele copitelor celor doi cai, dar părea că animalele rătăciseră singure, la întâmplare, după nutreţ. În sfârşit, Uncas le găsi urmele. Înainte de a se lua după ele, comunică însoţitorilor săi ceea ce descoperise şi, pe când ei se sfătuiau asupra acestei ciudate împrejurări, tânărul indian îşi făcu apariţia ţinând de căpăstru cei doi cai, care aveau şeile, harnaşamentul şi tot echipamentul rupte şi murdare, ca şi cum ar fi fost lăsaţi în voia lor de mai multe zile.

— Ce înseamnă asta? întrebă Heyward pălind şi aruncându-şi ochii în jurul lui, tremurând de teamă ca tufişurile şi mărăcinişurile să nu-i dezvăluie în curând vreo taină îngrozitoare.

— Asta înseamnă că suntem aproape de capatul drumului nostru şi

că ne găsim în ţara vrăjmaşă – răspunse vânătorul. Dacă ticălosul ar fi fost urmărit de aproape şi dacă tinerele doamne n-ar fi avut cai ca să-l poată urma repede, s-ar fi putut întâmpla să le scalpeze şi să plece mai departe numai cu scalpurile lor; dar socotind că nu mai are duşmani pe urmele lui şi bazându-se pe caii lor buni, garantez că nu s-a atins nici de un fir din părul lor. Îţi citesc gândurile, domnule maior, şi e o ruşine pentru neamul nostru să te gândeşti la aşa ceva; dar acela care crede că chiar un mingo ar maltrata o femeie care i-ar cădea în mână, afară de cazul când ar ucide-o cu o lovitură de tomahawk, nu cunoaşte deloc firea indienilor şi viaţa pe care o duc în pădurile lor! Dar am auzit că indienii, care sunt aliaţi cu francezii, au coborât în aceste păduri să caute elani şi, în acest caz, poate că nu suntem la prea mare depărtare de tabăra lor. Şi dacă n-ar veni, ce riscă? Nu e zi în care să nu se audă, în aceşti munţi, dimineaţa şi seara, zgomotul tunurilor din Ty, căci francezii construiesc o nouă linie de forturi între provinciile regelui şi Canada. Ceea ce e sigur e că aceştia sunt cei doi cai. Dar ce s-a întâmplat cu cei ce-i mânau? Trebuie neapărat să descoperim urmele lor.

Ochi-de-Şoim şi mohicanii începură să procedeze metodic. Traseră în gând un cerc de câteva sute de picioare în jurul locului unde se oprise Vulpea, şi fiecare din ei cercetă un sector. Dar aceste cercetări nu fură de mare ajutor. Urmele lăsate de picioare erau numeroase, dar păreau făcute de oameni care umblaseră încoace şi încolo, fără intenţia de a se depărta. Curând se înapoiară cu caii, fără să fi găsit nici măcar un semn care să arate că cei ce se opriseră în acest loc porniseră mai departe.

— Dracul i-a ajutat să născocească asemenea ticăloşie! exclamă vânătorul, puţin încurcat. Sagamorule, trebuie să facem noi cercetări, care să pornească de la acest mic izvor şi să examinăm terenul metru cu metru. Nu trebuie să lăsăm pe ticălosul de huron să se laude că are un picior care nu lasă nicio urmă.

Zis şi făcut. El şi cei doi indieni porniră să caute cu mai multă însufleţire, nelăsând niciun ciot, nicio frunză fără să cerceteze locul pe care-l acopereau, ştiind că şiretenia şi răbdarea indienilor merge până acolo încât sunt în stare să se oprească la fiecare pas ca să-şi ascundă urmele. Totuşi, cu toată această cercetare minuţioasă, nu putură descoperi nimic.

În cele din urmă, Uncas, care, cu vioiciunea lui obişnuită, îşi terminase misiunea cel dintâi, se gândi să facă un mic dig de pietre şi de pământ în curmezişul pârâului care se forma din izvorul pomenit. Prin acest mijloc opri cursul apei, care-şi căută un alt făgaş. Când albia rămase fără apă, Uncas se aplecă să o cerceteze cu atenţie şi un „uhu!” de surpriză arătă că făcuse o descoperire. Toţi se îngrămădiră îndată în jurul lui, şi el arătă pe nisipul fin şi umed care se afla pe

fund mai multe urme de mocasini, ce se vedeau perfect, dar toate asemănătoare.

— Tânărul ăsta o să facă cinste neamului său! exclamă Ochi-de-Şoim, privind aceste urme cu aceeaşi admiraţie pe care ar fi arătat-o un naturalist faţă de osemintele unui mamut sau ale unui krackeu[49]. Da, ăsta o să fie un spin în coastele huronilor! Totuşi, aceste urme n-au fost făcute de un indian. Urma călcâiului este prea apăsată, şi apoi este un picior atât de lung, de lat şi de pătrat la capăt! Ah! Uncas, fugi şi caută măsura piciorului cântăreţului; ai să găseşti o urmă perfectă la poalele stâncii care e în faţa noastră!

În timp ce Uncas îşi executa misiunea, tatăl său şi vânătorul rămaseră să privească urmele. Când tânărul indian se înapoie, măsura se potrivi exact. Ochi-de-Şoim declară cu foarte multă siguranţă că urmele ce le aveau sub priviri erau făcute de piciorul lui David.

— Acum ştiu totul – adăugă el – ca şi cum m-aş fi sfătuit cu Magua. Cântăreţul fiind un om al cărui talent se afla în gâtlej şi în picioare, i s-a dat să-şi pună altă pereche de mocasini; a fost pus să meargă primul, şi cei ce l-au urmat au avut grijă să pună piciorul exact pe urmele lui, ceea ce nu era prea greu, fiindcă apa era limpede şi puţin adâncă.

— Dar – exclamă Duncan – nu văd nicio urmă care să arate că paşii…

— … paşii celor două domnişoare? spuse vânătorul. Probabil că ticălosul a găsit vreun mijloc să le transporte, până când a crezut că nu mai are de ce să se teamă. Pariez pe ce am mai scump că o să le găsim urmele picioruşelor, în apropiere…

Îşi continuară marşul, de-a lungul pârâului, în albia căruia se vedeau mereu aceleaşi urme. Curând însă, apa intră iar în vechiul făgaş. Dar fiind acuma siguri de direcţia luată de huron, înaintară pe cele două maluri ale apei, mărginindu-se să le examineze cu mare atenţie, spre a recunoaşte locul unde Magua părăsise apa şi urmase drumul pe uscat.

După ce făcură astfel mai mult de o jumătate de mită, ajunseră într-un loc unde râul făcea un cot la poalele unei stânci pustii şi mari, pe care nu era nici pământ, nici vegetaţie. Aici călătorii noştri se opriră să se consulte, căci nu era uşor să afle dacă huronul şi cei ce-l urmau urcaseră muntele, pe piatra căruia nu ar fi rămas nicio urmă, sau dacă merseseră mai departe prin pârâu.

Şi bine făcură procedând astfel, căci în timp ce Chingachgook şi Ochi-de-Şoim discutau despre cele două posibilităţi, Uncas, care căuta dovezi precise şi cerceta împrejurimile stâncii, descoperi pe un smoc de muşchi urma pasului unui indian care călcase acolo, desigur, din nebăgare de scamă. Observând că vârful piciorului era îndreptat spre pădurea învecinată, alergă de îndată într-acolo şi găsi toate urmele,

tot atât de distincte ca cele ce-i conduseseră până la izvorul de unde plecaseră. Un al doilea „uhu!” anunţă tovarăşilor săi această descoperire şi puse capăt discuţiei.

— Da, da – zise vânătorul – numai mintea unui indian a putut născoci aşa ceva! Ochii unui alb ar fi fost orbi în faţa acestor urme.

— Ei, ce mai aşteptăm? întrebă Heyward.

— Încet! încet! îăspunsc Ochi-de-Şoim. Cunoaştem drumul, dar e bine să chibzuim totul temeinic. Asta-i teoria mea, domnule maior; nu trebuie să uităm niciodată mijloacele care ne pot învăţa să citim în cartea pe care ne-o deschide Providenţa şi această carte e mai importantă decât cele pe care le citiţi dumneavoastră. În ochii mei, totul este limpede acum, afară de un singur lucru: cum a izbutit ticălosul să transporte pe cele două domnişoare de-a lungul râului, de la izvor la stâncă? Căci trebuie să recunosc că un huron e prea mândru ca să le silească să intre cu picioarele în apă.

— Astea ar putea să te ajute să dezlegi taina? întrebă Heyward, arătându-i câteva ramuri tăiate de curând, lângă care se vedeau altele mai mici şi mai flexibile, care păreau să fi servit drept legături şi care erau aruncate la intrarea în pădure.

— Chiar aşa e! exclamă vânătorul mulţumit. Acum nu ne mai lipseşte nimic. Au făcut un fel de hamac din ramuri, pe care le-au aruncat când n-au mai avut nevoie de ele. Totul se explică; dar mă prind că au pierdut mult timp ca să născocească acest mijloc prin care să ascundă drumul pe care au mers. Am văzut indieni care au pierdut o zi întreagă şi tot n-au izbutit. Ei bine! Avem aici trei perechi de mocasini şi două perechi de picioruşe. Nu e de mirare că nişte făpturi firave se pot ţine pe nişte picioare atât de mici? Uncas, dă-mi puţin cureaua ta, să măsor pe cel mai mic, cel al domnişoarei blonde. Pe legea mea, ăsta-i un picior de copil de opt ani. Şi cu toate astea, cele două domnişoare sunt înalte şi bine făcute. Trebuie să mărturisim, şi acela dintre noi cu care soarta a fost mai darnică şi care e fericit de această dărnicie trebuie să recunoască cel dintâi că Providenţa este câteodată părtinitoare cu darurile ei; dar fără îndoială că are motive serioase ca să procedeze astfel!

— Sărmanele mele fiice nu sunt în stare să suporte asemenea oboseli! strigă Munro, privind cu duioşie părintească urmele lăsate de picioarele lor. Poate că au pierit sfârşite de oboseală, în vreun colţ al acestui pustiu!

— Nu, nu – spuse vânătorul, scuturând încet din cap – nu trebuie să vă temeţi de aşa ceva. E uşor de văzut că, deşi paşii sunt mici, mersul este sigur şi piciorul sprinten. Uitaţi-vă la urma asta: călcâiul abia s-a sprijinit de pământ, şi domnişoara brună a sărit ca să ocolească rădăcina asta mare. Nu, nu, nici una nici alta n-au riscat să rămână în drum din cauza lipsei de puteri. Cât despre cântăreţ, e o altă poveste:

începuseră să-l doară picioarele şi să fie obosit. Vedeţi că a alunecat deseori şi că mersul i-a fost greoi şi nesigur. S-ar spune că a fost încălţat cu bocanci pentru zăpadă. Da, da, un om care nu se gândeşte decât la gâtlejul lui nu are picioarele exersate cum trebuie.

Cu asemenea raţionamente, vânătorul, om cu experienţă, ştia să descopere adevărul cu o siguranţă şi o precizie aproape uimitoare. Siguranţa lui dădu oarecare încredere şi speranţă lui Munro şi lui Heyward şi, bazaţi pe argumente atât de simple şi fireşti, se opriră cu toţii să facă un popas şi să îmbuce câte ceva.

După ce sfârşiră de mâncat, vânătorul aruncă o privire spre soarele în asfinţit şi porni la drum atât de repede, încât colonelul şi maiorul nu-l puteau urma decât foarte greu.

Mergeau de-a lungul aceluiaşi pârâu, şi cum huronii crezuseră că nu mai trebuiau să ia măsuri de precauţie ca să-şi ascundă drumul, mersul celor ce-i urmăreau nu mai era întârziat de opririle pricinuite de nesiguranţa de mai înainte. Totuşi, în mai puţin de o oră, pasul lui Ochi-de-Şoim se domoli simţitor; în loc să meargă îndrăzneţ şi fără şovăială, se vedea cum întorcea capul când la dreapta, când la stânga, parc-ar fi bănuit că se apropie vreo primejdie. În sfârşit, se opri şi aşteptă să se apropie toţi însoţitorii lui.

— Huronii trebuie să fie pe aproape – spuse el, adresându-se mohicanilor. Văd că acolo, printre copacii aceia înalţi, cerul se înnegureză. Trebuie să fie o poiană mare şi se poate ca ticăloşii să-şi fi aşezat tabăra acolo. Sagamorule, urcă-te pe muntele din dreapta! Uncas se va urca pe cel ce mărgineşte râul şi eu voi continua drumul. Cel ce va vedea ceva, va anunţa pe ceilalţi prin trei cârâituri de corb. Am văzut adineauri câteva păsări de astea zburând pe deasupra stejarului aceluia uscat, ceea ce este încă un semn că în împrejurimi e o tabără de indieni.

Mohicanii se îndreptară fiecare spre locul ce li se arătase, fără să mai creadă de cuviinţă să răspundă, şi vânătorul îşi continuă drumul, împreună cu cei doi ofiţeri. Heyward mări pasul, ca să ajungă lângă călăuza lui, grăbit să dea cât mai curând posibil cu ochii de duşmanii pe care-i urmărise cu atâta nelinişte şi osteneală. În curând, însoţitorul său îi spuse să se retragă la poalele pădurii, care era mărginită de tufişuri dese, şi să-l aştepte acolo. Duncan îl ascultă şi după câteva minute ajunse pe o mică înălţime, de unde văzu o privelişte pe cât de extraordinară, pe atât de nouă.

Pe un spaţiu foarte întins, toţi copacii fuseseră doborâţi, şi lumina serii frumoase de vară, ce cădea pe această poiană mare, forma un contrast puternic cu întunecimea ce domneşte întotdeauna în orice pădure. La mică distanţă de locul unde se afla Duncan, râul alcătuia un mic lac, într-o vale cuprinsă între doi munţi. Apa ieşea apoi din acest bazin printr-o pantă atât de dulce şi regulată, încât părea mai

curând o lucrare efectuată de mâna omului decât de natură. Mai multe sute de mici locuinţe de pământ se înălţau pe malurile acestui lac, şi unele erau chiar cuprinse de apele care păreau să fi ieşit din albia lor. Acoperişurile lor rotunde, minunat calculate, spre a le apăra împotriva elementelor naturii, dovedeau mai multă dibăcie şi prevedere decât dovedesc de obicei locuinţele construite de băştinaşii acestei regiuni, mai ales cele vremelnice, ocupate doar la epocile la care se vânează şi se pescuieşte. Cel puţin aşa judeca Duncan. Contempla de câteva minute această privelişte, când văzu mai mulţi inşi înaintând în direcţia lui pe brânci şi târând după ei ceva greu, poate o unealtă de război, necunoscută de el. În aceeaşi clipă, mai multe capete negricioase se arătară în uşa câtorva locuinţe şi, în curând, ţărmurile lacului se umplură de o mulţime de fiinţe care se foiau în toate părţile, tot pe brânci, dar cu o repeziciune atât de uimitoare, încât nu le puteai urmări cu privirea, dispărând fie după copaci, fie după căsuţe. Îi fu deci peste putinţă să-şi dea seama ce făceau sau ce aveau de gând.

Alarmat de aceste mişcări suspecte şi inexplicabile, era pe punctul de a încerca să imite cârâitul corbului, pentru a-i chema la el pe însoţitorii săi, când un zgomot neaşteptat, pe care-l auzi în mărăcinişuri, îl făcu să-şi întoarcă privirea în altă parte.

Tresări şi se dădu fără sa vrea înapoi. Dar uitându-se la cel care-i părea un indian, în loc de a da un semnal de alarmă, care ar fi fost probabil prost imitat şi i-ar fi putut fi fatal, rămase nemişcat îndărătul unui tufiş, încercând să afle gândurile noului sosit. O clipă îi fu de ajuns ca să se asigure că nu fusese văzut.

Indianul părea ca şi el intrigat de micile locuinţe cu acoperişul rotund ale satului şi de mişcările vii şi iuţi ale locuitorilor lui. Era imposibil să i se citească expresia chipului sub masca grotescă de vopsea, şi totuşi trăsăturile sale păreau mai degrabă melancolice decât feroce. Capul îi era ras, după obicei, în afară de smocul de păr din creştet, de care erau prinse trei sau patru pene vechi de şoim. O bucată de pânză, în mare parte uzată, îi acoperea jumătatea de sus a corpului. Partea de jos n-avea drept veşmânt decât o cămaşă grosolană, prin mânecile căreia îşi vârâse picioarele. Pulpele erau goale şi zgâriate de spini, dar picioarele îi erau încălţate cu o pereche bună de mocasini din piele de urs. În concluzie, înfăţişarea acestui sălbatic era jalnică.

Duncan continua să se uite nedumerit la el, când vână-torul se ivi tiptil, fără zgomot.

— Vezi – îi spuse maiorul în şoaptă – am ajuns la tabăra lor, şi uite un sălbatic care o să ne incomodeze în marşul nostru.

Ochi-de-Şoim tresări şi ridică puşca fără zgomot, pe când privirea lui urma direcţia degetului lui Duncan. Întinzându-şi gâtul ca să vadă

mai bine pe acest individ suspect, după ce-l cercetă puţin, lăsă în jos arma ucigaşă.

— Nu-i huron – spuse el – şi nu aparţine nici măcar unui trib din Canada. Şi totuşi, după haine, se vede c-a jefuit un alb. Da, da, Montcalm a recrutat pe toţi pădurenii pentru expediţia lui şi a înrolat toate speciile de ticăloşi pe care i-a putut găsi. Dar nu are nici cuţit, nici tomahawk! Nu ştii unde şi-a lăsat arcul şi puşca?

— Nu i-am văzut nicio armă – răspunse maiorul – şi înfăţişarea lui nu-l arată sângeros. Singura primejdie pentru noi e să nu dea de ştire tovarăşilor lui care, după cum vezi, se târăsc pe malul lacului.

Vânătorul se întoarse să-l privească pe Heyward în faţă şi rămase un moment cu ochii aţintiţi asupra lui şi cu gura deschisă, atât de mirat, încât cu greu s-ar putea descrie expresia lui. În cele din urmă, faţa lui arătă că îi venea să râdă, dar nu scoase niciun sunet. Această expresie se citea foarte des pe chipul lui, fiindcă primejdiile îl învăţaseră să se abţină în astfel de situaţii.

— Tovarăşii lui, care se târâie pe malul lacului! repetă el. Iată ce înseamnă să iroseşti atâţia ani în şcoală, buchisind cărţi, şi să nu ieşi niciodată din aşezările albilor! Oricum ar fi, pungaşul ăsta are picioare lungi şi nu trebuie să avem încredere în el. Ţine-l la respect cu puşca dumitale şi eu am să fac un ocol, ca să-i cad în spate fără să-i ating pielea. Dar să nu tragi sub niciun motiv.

— Dar dacă eşti în primejdie – zise Heyward – nu pot…

Ochi-de-Şoim îl întrerupse printr-un nou râs înăbuşit, privindu-l ca unul care nu prea ştia cum să răspundă acestei întrebări.

— În acest caz, domnule maior, spuse el în cele din urmă – foc de salvă.

În clipa următoare era ascuns în mărăcini. Duncan aştepta cu nerăbdare clipa când îl va vedea iar; dar abia după câteva minute îl zări strecurându-se ca un şarpe, cu burta pe pământ, în spatele indianului pe care voia să-l facă prizonier. Când era numai la câţiva paşi de indian, se ridică încet, fără cel mai mic zgomot. În aceeaşi clipă, apele lacului clipociră de un zgomot neaşteptat, şi Duncan, privind grăbit, văzu cum o sută din făpturile ale căror mişcări îl intrigaseră atât se aruncau toate în lac.

Apucându-şi puşca, maiorul îşi aruncă iar ochii asupra indianului, pe care-l observa şi care, în loc să dea alarma, lungise gâtul spre lac şi privea cu un fel de curiozitate stupidă. În acest moment, Ochi-de-Şoim îşi ridică mâna ameninţătoare asupra acestuia, dar în loc să lovească, o lăsă să cadă, fără niciun motiv vizibil, şi începu iar să râdă tăcut. În sfârşit, în loc să-şi apuce victima de gât, o bătu uşor pe umăr şi-i spuse:

— Ei, prietene, vrei să-i înveţi pe castori să cânte?

— De ce nu? răspunse David. Fiinţa supremă, care le-a dat o

inteligenţă şi facultăţi atât de minunate, poate că le-ar da şi glas, ca să-i cânte imnuri de slavă.

CAPITOLUL XXII

BOT: S-au strâns toţi?
QUI: Fără îndoială; şi acesta-i un loc
admirabil pentru repetiţia noastră.

SHAKESPEARE
(Visul unei nopţi de vară)

Cititorul îşi poate închipui, mai bine decât i-am descrie noi, mirarea lui Heyward. Tabăra lui de indieni fioroşi se metamorfozase într-o colonie de castori; lacul lui nu mai era decât un heleşteu, format încetul cu încetul de aceste iscusite patrupede; cataracta devenise o ecluză, construită de dibăcia acestor animale, şi în sălbaticul a cărui apropiere îl neliniştise recunoscu pe vechiul lui tovarăş David Gamut. Prezenţa neaşteptată a maestrului de psalmodie îl făcu pe maior să spere că va revedea în curând pe cele două surori. Fără să şovăie un moment, ieşi din ascunzătoare şi alergă lângă cei doi principali actori ai acestei scene.

Veselia care-l cuprinsese pe Ochi-de-Şoim nu-l părăsise încă atunci când sosi Heyward. El îl puse pe David să se învârtească pe loc, ca să-l examineze în voie, şi jură de mai multe ori că felul în care era împopoţonat făcea mare cinste gustului huronilor. În sfârşit, îi luă mâna şi i-o strânse cu atâta putere, încât lui David îi dădură lacrimile, apoi îl felicită pentru metamorfozarea lui.

— Va să zică, te pregăteai să-i înveţi pe castori să cânte, nu-i aşa? îi spuse el. Aceste animale viclene cunosc câte ceva din meseria dumitale, căci bat măsura cu coada, după cum ai văzut. Dar era timpul să se arunce în apă, căci tare eram ispitit să le dau tonul cu acest „Ucigător-de-Cerbi" al meu. Am cunoscut mulţi oameni care ştiau să citească şi să scrie, dar nu aveau inteligenţa unui castor; din

păcate însă, pentru muzică, acest biet animal s-a născut mut. Ce părere ai dumneata despre aria asta?

Imită de trei ori cârâitul corbului. David îşi astupă cu mâinile urechile sensibile, şi Heyward, deşi fusese anunţat că acesta era semnalul hotărât, ridică ochii în văzduh, ca să cerceteze dacă nu zăreşte vreo pasăre.

— Uite – continuă vânătorul, arătând pe cei doi mohicani care, auzind semnalul, veneau fiecare din altă parte – e o melodie care are puteri deosebite: atrage la mine două puşti bune, fără să mai vorbim de cuţite şi tomahawkuri. După cum se vede, nu ţi s-a întâmplat nimic neplăcut; dar, acum, spune-ne ce s-a întâmplat cu cele două domnişoare?

— Sunt prizonierele păgânilor – răspunse David – dar, deşi le e sufletul tulburat, sunt sănătoase.

— Amândouă? întrebă Heyward, abia respirând.

— Amândouă – repetă David. Deşi călătoria noastră a fost obositoare, iar hrana neîndestulătoare, nu am avut de suferit altceva decât faptul că am fost luaţi prizonieri împotriva voinţei noastre şi duşi într-un ţinut îndepărtat.

— Dumnezeu să-ţi răsplătească mângâierea pe care mi-o aduc vorbele dumitale! exclamă Munro agitat. Scumpele mele fiice îmi vor fi deci înapoiate, tot atât de curate ca atunci când mi-au fost răpite.

— Mă îndoiesc că a sosit clipa eliberării lor – replică David, grav. Căpetenia acestor sălbatici e stăpânită de un duh necurat, care nu poate fi îmblânzit decât de atotputernicul. Am încercat totul cu el, dar nici armonia cântecului, nici puterea cuvintelor nu i-au muiat sufletul.

— Şi unde este ticălosul ăsta? întrebă brusc vânătorul.

— Azi e la vânătoare de elani cu tinerii lui războinici şi, după câte am aflat, mâine trebuie să intrăm mai adânc în aceste păduri şi să ne apropiem de frontierele Canadei. Cea mai mare dintre surori se află la un, trib vecin, ale cărui locuinţe se află dincolo de stânca aceea neagră pe care o vedeţi acolo. Cealaltă este în paza femeilor huronilor, care-şi au aşezările la două mile de aici, pe un podiş unde arborii au fost nimiciţi de foc în loc să fie doborâţi de secure.

— Alice! Sărmana mea Alice! exclamă Heyward. Va să zică nu are nici măcar mângâierea să ştie lângă ea pe sora ei!

— Pe ea a pierdut-o, dar are mângâierea pe care o dă sufletelor chinuite muzica imnurilor religioase.

— Cum – exclamă Ochi-de-Şoim – îi place să asculte muzica dumitale?!

— O muzică gravă şi solemnă, deşi trebuie să recunosc că, în ciuda eforturilor mele ca s-o distrez, o văd mai des plângând decât surâzând. În asemenea clipe nu-i mai cânt melodii sacre. Dar sunt clipe mai fericite şi mă simt foarte mulţumit, când văd cum sălbaticii se adună

în jurul meu, ca să audă cum invoc pronia cerească.

— Dar cum se face că ţi se dă voie să umbli singur? Că nu eşti supravegheat? întrebă Heyward.

— Nu este meritul unui viermuşor ca mine – răspunse Gamut, căutând să ia o înfăţişare de modestie umilă – dar deşi puterea psalmilor a fost întreruptă în timpul groaznicului masacru din câmpia străbătută de noi, ea a început să aibă efect din nou, chiar asupra sufletelor păgânilor. Iată de ce mi se dă voie să umblu pe unde cred de cuviinţă.

Ochi-de-Şoim începu să râdă, îşi atinse fruntea cu degetul, cu un gest expresiv, privind pe maior, şi se făcu poate mai bine înţeles când adăugă, în acelaşi timp:

— Indienii nu maltratează niciodată pe cei cărora le lipseşte asta. Dar spune-mi, prietene, când în faţa dumitale aveai drumul liber, de ce nu te-ai întors? Urmele sunt ceva mai vizibile decât ale unei veveriţe. De ce nu te-ai grăbit să duci aceste ştiri în fortul Edward?

Vânătorul, judecând după propria-i vigoare şi după obişnuinţa ce-o avea să recunoască cea mai uşoară urmă, uita că cerea lui David un lucru de care, de bună seamă, acesta n-ar fi fost în stare niciodată. Dar psalmodistul, cu simplitatea lui obişnuită, se mulţumi să-i răspundă:

— Cu toate că pentru mine ar fi fost o mare bucurie să revăd locuinţele creştinilor, picioarele mele ar fi urmat pe cele două sărmane domnişoare, chiar în provincia idolatră a iezuiţilor, mai degrabă decât să fac un pas înapoi, în timp ce ele lâncezesc în suferinţă şi captivitate.

Cu toate că sensul figurat al cuvintelor lui Gamut nu era inteligibil tuturora, tonul său ferm, expresia ochilor săi şi înfăţişarea lui deschisă şi sinceră îi lămureau îndeajuns, astfel că nimeni nu înţelese greşit. Uncas înaintă, aţinti tăcut asupra lui o privire de aprobare, în timp ce Chingachgook îşi arătă mulţumirea prin acea exclamare care la indieni ţine loc de aplauze.

— Dumnezeu n-a voit – spuse vânătorul dând din cap – ca omul să aibă grijă numai de gâtlejul său, ci să cultive şi cele mai nobile facultăţi cu care l-a înzestrat. Dar nenorocitul ăsta a căzut probabil de mic pe mâinile vreunei femei nepricepute, tocmai la vârsta la care ar fi trebuit să-şi facă educaţia sub cerul liber, în mijlocul frumuseţilor pădurii, încolo are numai intenţii bune. Uite, prietene, o jucărie pe care am găsit-o şi care-ţi aparţine. Aveam de gând să mă folosesc de ca ca să aprind focul, dar cum ţii la ea, ia-ţi-o şi să-ţi fie de bine!

Gamut îşi primi instrumentul cu o bucurie pe care o lăsă să se vadă în măsura în care socoti că nu-i ştirbea gravitatea profesiunii ce exercita. Scoase din instrument câteva sunete, urmate imediat de unele intonaţii ale glasului său, ca să se asigure că instrumentul lui favorit nu-şi pierduse niciuna din calităţi. De îndată ce se convinse, luă grav din buzunar cărticica de care s-a vorbit atât şi începu s-o

răsfoiască, ca să caute un imn de slavă mai lung.

Dar Heyward îi strică planul, punându-i o ploaie de întrebări asupra prizonierelor. Venerabilul tată îl luă şi el la rând, cu altele, aşa că David trebui să dea necontenit răspunsuri, deşi din timp în timp arunca asupra instrumentului câte o privire care arăta că grozav îi ducea dorul. Când se ivi ocazia, vânătorul începu şi el să-i pună o sumedenie de întrebări.

În acest fel şi cu câteva pauze, în care David încercă de mai multe ori să înceapă preludiul ameninţător al unui imn lung, aflară în sfârşit toate amănuntele necesare pentru îndeplinirea marii lor misiuni: salvarea celor două surori. Aflară că Magua rămăsese pe muntele unde-şi târâse prizonierele până când tumultul şi masacrul din câmpie se potoliseră complet.

Către amiază coborâse şi luase drumul Canadei, la apus de Horican. Cum cunoştea perfect acel drum şi ştia că nu e în primejdie să fie urmărit imediat, nu făcuse un marş prea forţat, deşi luase toate precauţiile ca să nu lase urme care să poată fi descoperire de cei ce eventual l-ar fi urmărit. După relatarea naivă a lui David, părea că prezenţa lui era mai curând suportată decât dorită. Dar nici chiar Magua nu era complet lipsit de acea veneraţie superstiţioasă cu care indienii privesc pe cei cărora Marele Spirit le-a luat minţile. Când venise noaptea, se luaseră cele mai atente precauţii ca cele două prizoniere să fie apărate de brumă, dar să şi fie împiedicate să fugă.

Ajungând în tabăra huronilor, Magua, potrivit tradiţiei de la care rar se depărta un sălbatic, le despărţise pe prizoniere. Cora fusese trimisă la un trib nomad, care locuia într-o vale îndepărtată. Dar David nu cunoştea istoria şi obiceiurile indienilor, aşa că nu putea spune nimic despre firea acestora şi nici cum se numea tribul. Tot ce ştia era că acest trib nu luase parte la expediţia împotriva fortului William-Henry, că, la fel ca huronii, era aliatul lui Montcalm şi avea legături de prietenie cu tribul războinic şi sălbatic cu care întâmplarea făcuse să se învecineze.

Mohicanii şi vânătorul ascultară cu interes erescând povestirea cam fără şir şi des întreruptă a cântăreţului de psalmi. În timp ce David încerca să descrie obiceiurile tribului de indieni la care fusese dusă Cora, Ochi-de-Şoim îl întrebă deodată:

— Nu ai văzut ce fel de cuţite au? Sunt de fabricaţie engleză sau franceză?

— Nu-mi era gândul la astfel de nimicuri! răspunse înţepat David. Împărtăşeam durerea celor două domnişoare şi mă gândeam numai cum să le alin suferinţa.

— O să vină vremea când n-ai sa mai socoteşti cuţitul unui sălbatic un lucru de nimic! spuse vânătorul, luând la rândul lui un aer dispreţuitor, pe care nu căută să-l ascundă. Au sărbătorit ziua

grânelor? Poţi să ne spui ceva despre totemurile[50] lor?

— Grânele nu ne-au lipsit niciodată; avem din abundenţă şi mulţumim lui Dumnezeu, căci grâul fiert în lapte are gust bun şi face bine la stomac. Cât despre totem, nu ştiu ce vrei să spui. Dacă e ceva în legătură cu muzica indienilor, nu trebuie căutat la ei; ei nu cântă niciodată imnuri de slavă Domnului şi par cei mai profani din toţi păgânii.

— Asta înseamnă să calomniezi pe indieni! Chiar tribul Mingo nu adoră decât pe adevăratul Dumnezeu! Asta o spun spre ruşinea rasei mele, dar e o minciună nesocotită a albilor când pretind că războinicii pădurilor se închină la chipuri cioplite de ei. E foarte adevărat că încearcă să trăiască în pace cu diavolul; dar cine n-ar vrea să trăiască în pace cu un vrăjmaş pe care nu-l poate birui? Nu e mai puţin sigur că nu cer ocrotire şi ajutor decât de la bunul şi Marele Spirit.

— Se prea poate, dar am văzut chipuri foarte ciudate mâzgălite pe corpul lor! Grija ce o au, admiraţia pe care le-o provoacă acestea, dovedesc un fel de orgoliu; între altele am văzut o mâzgăleală de asta care înfăţişa un animal scârbos şi necurat.

— Era un şarpe? întrebă cu vioiciune vânătorul.

— Nu tocmai, dar semăna cu un animal târâtor, ca un fel de broască ţestoasă de pământ, foarte respingătoare!

— Uhu! strigară în acelaşi timp cei doi mohicani, în timp ce vânătorul dădea din cap, cu înfăţişarea unui om care a descoperit ceva important, dar puţin plăcut.

Atunci, Chingachgook luă cuvântul şi se exprimă în limba delawară, cu un calm şi o demnitate care făcură să fie admirat chiar de cei ce nu-l puteau înţelege; gesturile lui erau expresive şi uneori chiar energice. Odată ridică braţul drept şi, lăsându-l să cadă încet, îşi sprijini un deget pe piept, ca pentru a întări cele ce spunea. Această mişcare dădu la o parte pânza ce-l înveşmânta, şi Duncan, care-i urmărea toate gesturile, văzu că pe piept îi era zugrăvită, sau mai curând schiţată, imaginea vietăţii despre care se vorbise, bine desenată cu albastru. Tot ce auzise despre despărţirea sângeroasă dintre numeroasele triburi ale delawarilor îi veni atunci în minte şi aşteptă momentul în care să poată pune întrebări, cu o nerăbdare pe care şi-o stăpânea cu mare greutate. În acelaşi timp era viu interesat de spusele şefului mohican, deşi, din nefericire, nu înţelegea niciun cuvânt.

Ochi-de-Şoim nu-i dădu timp să-l întrebe. De îndată ce Chingachgook sfârşi de vorbit, luă cuvântul, la rândul lui, şi se adresă maiorului în englezeşte:

— Am descoperit acum – îi spuse el – ceva care poate fi pentru noi folositor sau primejdios, după cum ne-o fi norocul. Sagamorul este din cea mai veche viţă delawară şi este marele şef al broaştelor ţestoase.

După cele ce ne-a spus cântăreţul, nu ne putem îndoi că se află câţiva din rasa aceasta printre cei văzuţi de el. Dac-ar fi întrebuinţat măcar jumătate din timpul ce l-a pierdut cântând, ca să pună câteva întrebări prudente, am fi putut afla numărul războinicilor din această castă, aflaţi aici. În orice caz, suntem pe un drum primejdios, căci un prieten care ţi-a întors spatele îţi poate face mai mare rău decât un vrăjmaş care urmăreşte deschis să te scalpeze.

— Explică-te! spuse Duncan.

— Ar fi o poveste prea tristă şi prea lungă, la care nu-mi place să mă gândesc, căci nu se poate nega că la început răul s-a datorat oamenilor albi. Rezultatul este că fraţii au ridicat tomahawkurile unii contra altora, şi mingaşii şi delawarii s-au găsit unii lângă alţii, pe acelaşi drum.

— Şi dumneata crezi că, în acest moment, Cora se află cu o parte din acest trib? întrebă Heyward.

Ochi-de-Şoim răspunse printr-un gest afirmativ şi părea că doreşte să pună capăt unei conversaţii asupra unui subiect care-i era neplăcut. Nerăbdătorul Duncan se grăbi să propună atunci, pentru eliberarea celor două surori, soluţii care nu puteau fi puse în aplicare şi care nu puteau fi sugerate şi adoptate decât din deznădejde. Munro păru că iese din starea lui de apatie ca să asculte proiectele extravagante ale tânărului maior, cu un aer de deferenţă, şi îşi dădu aprobarea, deşi, în alte împrejurări, vârsta şi judecata lui ar fi refuzat să accepte acest lucru. Dar vânătorul, după ce aşteptă cu răbdare să se domolească înflăcărarea îndrăgostitului, reuşi să-l convingă că e o nebunie să iei măsuri necugetate şi mai mult decât riscante, într-o chestiune care cerea atât sânge rece şi prudenţă, cât şi curaj şi hotărâre.

— Iată ce e mai bine să facem: cântăreţul să se înapoieze să cânte la indieni – adăugă el – să le anunţe pe cele două domnişoare că suntem pe aproape şi să vină să se sfătuiască cu noi când o să-i dăm semnalul. Eşti muzicant, prietene, şi cu siguranţă că eşti în stare să deosebeşti croncănitul corbului de acela al whip-poorwillului[51]?

— Desigur! Asta-i o pasăre cu viersul dulce şi trist, şi, deşi are două note prost cadenţate, n-are nimic neplăcut.

— Asta e! spuse vânătorul. Ei bine! Pentru că-ţi place viersul ei, ea o să-ţi servească drept semnal. Când ai să auzi whip-poorwillul cântând de trei ori, nici mai mult nici mai puţin, adu-ţi aminte să vii în pădure, în locul unde ţi se va părea că-l auzi.

— O clipă – spuse Heyward – am să-l însoţesc.

— Dumneata? strigă Ochi-de-Şoim, privindu-l surprins. Ţi s-a urât să vezi cum răsare şi asfinţeşte soarele?

— David e o dovadă vie că, nici huronii nu sunt fără cruţare.

— Dar gâtlejul lui David îi face un serviciu pe care niciun om cu mintea întreagă nu l-ar cere de la al său.

— Şi eu pot să fac pe nebunul, pe idiotul, pe eroul, pe cine vreți, numai ca să liberez din captivitate pe cea pe care-o iubesc. Nu mai faceţi obiecţii, sunt hotărât!

Vânătorul îl privi a doua oară, cu o mirare care-i tăie glasul. Dar Duncan care, din respect pentru experienţa tovarăşului său şi din stimă pentru serviciile ce i le făcuse, ascultase până atunci orbeşte de toate părerile lui, luă aerul de superioritate al unui om obişnuit să comande. Făcu un gest cu mâna, ca pentru a arăta că nu admitea nicio împotrivire, apoi spuse pe un ton mai moderat:

— Cunoşti destule mijloace de a mă deghiza. Pune-le imediat în aplicare şi schimbă-mi înfăţişarea! Dacă socoteşti ca e cazul, taie-mi şi părul! Într-un cuvânt, fă ce vrei cu mine, un nebun închipuit, dacă nu vrei să înnebunesc de-a binelea.

Vânătorul dădu nemulţumit din cap.

— Nu eu am căderea să spun că cel ce-a fost creat de mâna atotputernică a Providenţei trebuie să sufere vreo schimbare. De altfel, chiar dumneavoastră trimiteţi detaşamente în luptă, le daţi cuvânt de ordine, le fixaţi locul unde să se adune, ca cei ce luptă de aceeaşi parte să se poată recunoaşte şi să ştie unde să-şi găsească tovarăşii; aşa că…

— Ascultă-mă – exclamă Duncan, fără să-i dea timp sa-şi termine fraza – ai aflat de la bravul nostru prieten, care a urmat cu atâta credinţă pe cele două prizoniere, că indienii la care se află ele fac parte din două triburi diferite, dacă nu din două naţiuni diferite. Cea cu părul negru este la tribul care, după dumneata, este o ramură a delawarilor; cealaltă, cea mai tânără, este fără îndoială în mâinile duşmanilor noştri de moarte, a huronilor. Sa le eliberăm este partea cea mai grea şi cea mai primejdioasă a misiunii noastre şi vreau să încerc această aventură, aşa cum îmi dictează vârsta şi rangul meu. Aşa că, în timp ce dumneata vei negocia cu prietenii dumitale eliberarea uneia, eu voi salva-o pe cealaltă sau voi înceta să mai exist.

Înflăcărarea plină de mândrie a tânărului maior i se citea în ochi şi îi dădea o înfăţişare impunătoare, la care era greu de rezistat. Ochi-de-Şoim, deşi cunoştea cât se poate de bine viclenia indienilor şi înţelegea cât de primejdioasă era această încercare, socoti că nu se mai putea împotrivi unei hotărâri atât de neaşteptate. Poate că găsea în acest plan ceva care se potrivea cu îndrăzneala lui instinctivă şi cu pasiunea de neînvins ce o avea totdeauna pentru asemenea aventuri îndrăzneţe şi care creştea pe măsură ce căpăta experienţă. Ca să spunem aşa, primejdiile erau pentru el o bucurie fără de care nu putea trăi. Schimbându-şi deci planul, nu mai făcu nicio obiecţie faţă de proiectul maiorului Heyward şi începu să-i pună bucuros la dispoziţie mijloacele solicitate.

— Când un cerb vrea să se arunce în apă – spuse el, surâzând înveselit – trebuie să i te aşezi în faţă ca să-l împiedici, nu să-l goneşti

din urmă. Chingachgook are în tolba lui tot atât de multe culori ca nevasta unui ofiţer de artilerie pe care-o cunosc şi care face peisaje pe petice de hârtie, cu nişte munţi ce seamănă cu clăile de fân, şi aşază cerul albastru chiar lângă casă. Numai că sagamorul ştie să se folosească de ele. Ia loc pe buturuga asta şi garantez cu viaţa mea că în curând o să te facă să semeni atât de bine a nebun, încât nici dumitale n-o să-ţi vină să crezi!

Duncan se aşeză, şi Chingachgook, care ascultase toată conversaţia cu mare atenţie, începu treaba imediat. Iniţiat de mult în misterele unei arte cunoscute, mai mult sau mai puţin, de toţi sălbaticii, depuse toată grija ca să dea maiorului înfăţişarea dorită de el.

Îi trase pe frunte o linie, pe care indienii o socotesc drept simbolul unei firi deschise şi vesele. Se feri cu grijă de toate trăsăturile care ar fi putut arăta dispoziţii războinice şi îi desenă pe obraji figuri fantastice, care transformară pe militar în măscărici. Oameni de felul acesta nu erau un fenomen la indieni, şi cum Duncan era destul de deghizat prin costumul ce-l luase când plecase de la fortul Edward, avea oarecare motive să creadă că, ştiind perfect franţuzeşte, ar putea trece drept un jongler din Ticonderoga, care dă o raită printre diferitele populaţii aliate.

Când socotiră că faţa maiorului era îndeajuns de încondeiată, vânătorul îi dădu multe sfaturi şi instrucţiuni cu privire la modul cum trebuia să se poarte printre huroni, se înţeleseră asupra semnelor şi locului unde trebuiau să se întâlnească, în cazul când şi unii şi ceilalţi vor izbuti; în sfârşit, nimic nu fu uitat din cele ce-ar fi putut contribui la succesul misiunii.

Despărţirea dintre Munro şi tânărul său prieten fu dureroasă. Totuşi, colonelul păru că o acceptă cu un fel de indiferenţă, pe care n-ar fi arătat-o niciodată, dacă sufletul i-ar fi fost liniştit şi dacă durerea lui nu ar fi influenţat firea lui cordială şi afectuoasă.

Vânătorul, luându-l deoparte pe maior, îl informă despre intenţia lui de a-l lăsa pe veteran într-un adăpost sigur, în paza lui Chingachgook, în timp ce Uncas şi cu el vor căuta să ia câteva informaţii asupra tribului de indieni pe care avea motive serioase să-i creadă delawari. Îl sfătui din nou să fie mai ales prudent în tot ceea ce va crede de cuviinţă să spună sau să facă şi sfârşi prin a-i spune pe un ton solemn, în care se simţea o emoţie de care Duncan fu adânc mişcat:

— Şi acum, domnule maior, Dumnezeu să te lumineze şi să te păzească! Ai dat dovadă de un curaj care-mi place. E un dar al tineretului, mai ales când are sângele fierbinte şi inima vitează. Dar ascultă sfaturile unui om care ştie din experienţă că cele ce-ţi spune sunt adevărate: vei avea nevoie de mult sânge rece, de o dibăcie mai mare decât cea care se poate găsi în cărţi, pentru a dejuca vicleniile unui mingo şi a-i birui îndărătnicia. Dumnezeu să te ocrotească! Dar,

în sfârşit, dacă fac un trofeu din scalpul dumitale, bizuie-te pe făgăduiala unui om care e ajutat de doi războinici viteji: huronii or să plătească triumful lor prin tot atâţia morţi câţi au scalpat ei! Repet, domnule maior, Dumnezeu să-ţi binecuvânteze misiunea, căci este dreaptă şi-ţi face cinste; dar aminteşte-ţi că, pentru a-i înşela pe aceşti ticăloşi, este îngăduit să faci unele lucruri care nu prea stau în firea albilor.

Heyward strânse mâna bunului său tovarăş, care nu ştiu dacă trebuie să răspundă la o astfel de onoare, îi recomandă din nou să aibă grijă de bătrânul său prieten, care îi ură la rându-i mult noroc în misiunea lui şi, făcând semn lui David să-l urmeze, plecă numaidecât cu el.

Vânătorul urmări cu ochii pe tânărul maior, tot timpul cât îl mai zări, şi expresia lui arăta admiraţie pentru curajul şi hotărârea ofiţerului. În sfârşit, dând din cap, ca unul care părea ca se îndoieşte că-l va mai vedea vreodată, se înapoie la cei trei însoţitori ai lui şi dispăru cu ei în desişul pădurii.

Drumul pe care-l duse David pe Heyward străbătea luminişul în care se afla heleşteul castorilor şi şerpuia de-a lungul malurilor lui. Când maiorul rămase singur cu un om atât de simplu, atât de puţin în stare să-i fie de cel mai mic ajutor în împrejurările grele, începu să-şi dea seama, mai mult ca înainte, de toate greutăţile misiunii lui, dar fără să-şi piardă nădejdea că va reuşi.

Cum începea să se însereze, pustiul, care se întindea până departe în jurul lui, îi păru şi mai sumbru, şi mai sălbatic. Era chiar ceva înfricoşător în liniştea ce domnea asupra căsuţelor cu acoperişuri rotunde, care erau totuşi atât de populate. Privind aceste minunate construcţii, văzând iscusinţa cu care fuseseră făcute, se gândi că în această mare singurătate chiar animalele aveau un instinct ce se putea compara cu raţiunea, şi îşi dădu seama, cu oarecare nelinişte, de lupta inegală ce avea de dus şi în care se avântase cu atâta îndrăzneală. Dar, pe când se gândea astfel, îi veni în minte imaginea Alicei, chipul ei, izolarea şi pericolul în care se afla, şi uită de primejdiile la care se expunea el. Încurajându-l pe David prin vorbe şi fapte, se simţi cuprins de o nouă îndrăzneală şi merse mai departe cu pasul uşor şi puternic al unui tânăr curajos.

După ce ocoliră heleşteul castorilor, se depărtară de el şi începură să urce o mică înălţime, străbătând apoi un platou. După o jumătate de ceas ajunseră la un alt luminiş, străbătut şi acesta de un pârâu şi în care părea că sălăşluiseră de asemenea castorii; dar aceste inteligente animale îl părăsiseră, fără îndoială, pentru a se stabili în locul mai bun, din apropiere. O senzaţie foarte explicabilă făcu pe Duncan să se oprească o clipă înainte de a ieşi din pădure, ca un om care-şi adună toate puterile înainte de-a face un efort greu, pentru care ştie că va

avea nevoie de ele. Profită de această scurtă oprire, ca să-şi întipărească în minte toate amănuntele pe care le putea culege dintr-o privire aruncată în grabă.

La cealaltă extremitate a luminişului, aproape de un loc în care râul curgea de două ori mai repede şi apoi forma, într-o parte mai joasă, câteva cascade, se vedeau vreo şaizeci de cabane construite grosolan, din trunchiuri de copaci, ramuri, mărăcini şi pământ. Ele păreau aşezate la întâmplare, fără nicio pretenţie de a fi arătoase sau măcar curate pe dinafară. Erau atât de inferioare din toate privinţele, în comparaţie cu sălaşurile castorilor pe care Duncan le văzuse adineauri, încât îl cuprinse mirarea, mai mult ca întâia dată.

Uimirea îi fu şi mai mare când văzu – la lumina asfinţitului – douăzeci până la treizeci de chipuri omeneşti care se ridicau din mijlocul buruienilor înalte, ce creşteau în faţa colibelor sălbaticilor, şi dispăreau rând pe rând dinaintea ochilor săi, ca şi cum le-ar fi înghiţit pământul. Fiindcă nu putea decât să întrezărească aceste forme ciudate, care nu se arătau decât o clipă, ele îi păreau mai degrabă nişte fantome întunecate sau nişte făpturi supranaturale decât fiinţe omeneşti, în carne şi oase. Un trup gol apărea o clipă, agitând în aer braţele, cu gesturi ciudate, şi dispărea imediat, ca sa apară iar, pe neaşteptate, într-un loc mai îndepărtat sau să fie înlocuit de un altul, care avea aceeaşi înfăţişare misterioasă.

David, văzând că însoţitorul său se oprise, urmări direcţia privirilor lui şi-i spuse:

— Aici e mult pământ rodnic necultivat şi pot să spun fără să mă laud că, în scurtul timp de când sunt printre aceşti păgâni, am semănat aici multe boabe de grâu, dar nu am avut mulţumirea să le văd rodind.

— Popoarele astea sălbatice se ocupă mai mult cu vânătoarea decât cu muncile cu care sunt obişnuiţi oamenii în provinciile noastre – răspunse Heyward, cu ochii mereu aţintiţi asupra spectacolului ce continua să-l umple de mirare.

— Pentru suflet e mai multă bucurie decât trudă, să-ţi ridici glasul şi să lauzi pe Dumnezeu – replică David – dar aceşti copii abuzează cu cruzime de darurile cerului. Rar am găsit oameni ca ei, cărora natura să le fi dat cu mai multă mărinimie toate elementele care pot constitui o bună psalmodie şi, bineînţeles, n-ai să găseşti măcar unul care să nu fi neglijat acest talent. În trei seri la rând am fost în locul acesta; i-am strâns în jurul meu şi i-am îndemnat să repete imnul pe care-l cântam; dar ei n-au scos decât nişte strigăte ascuţite şi stridente, care-mi străpungeau sufletul şi-mi sfâşiau urechile.

— De cine vorbeşti? întrebă Duncan.

— De aceşti copii de diavoli, pe care-i vezi că pierd cu jocuri copilăreşti un timp pe care l-ar putea întrebuinţa mult mai bine, dacă

ar voi să mă asculte. Dar constrângerea binefăcătoare a disciplinei este necunoscută la acest popor lăsat de capul lui. Într-o ţară unde cresc atâţi mesteceni, nici măcar nu ştiu să întrebuinţeze vergile; şi nu e nicio minune pentru mine când văd că se abuzează de darurile Providenţei, ca să scoată sunete atât de false ca acestea.

Sfârşind aceste cuvinte, David îşi astupă urechile, ca să nu mai audă strigătele copiilor care, în acel moment, făceau să răsune întreaga pădure. Duncan, zâmbind la gândul superstiţiilor care îi veniseră o clipă în minte, îi zise dârz:

— Să înaintăm!

Maestrul de psalmodie se supuse fără să-şi ia mâinile de la urechi şi merseră cu îndrăzneală către ceea ce David numea corturile filistinilor.

CAPITOLUL XXIII

Dar deşi animalele sălbatice obţin un privilegiu de vânătoare, deşi acordăm cerbului un spaţiu reglementat prin lege, înainte de a da drumul la haite şi a ne încorda arcul, cine va găsi ceva de spus împotriva chipului în care această perfidă vulpe este momită în capcană sau ucisă?

SIR WALTER SCOTT
(Doamna lacului)

Se întâmplă foarte rar ca taberele indienilor să fie păzite de santinele înarmate ca acelea ale albilor. Înştiinţaţi de simţurile lor că se apropie o primejdie, chiar când aceasta este îndepărtată, sălbaticii se bazează în general pe cunoaşterea perfectă a urmelor din păduri şi

pe întinderea ţinuturilor şi greutatea drumurilor care-i despart de cei de care se tem. Inamicul care, printr-un concurs fericit de împrejurări, a înşelat vigilenţa cercetaşilor, care veghează la oarecare depărtare, nu găseşte deci, aproape niciodată, lângă locuinţe străji care să dea alarma. În afară de acest obicei generalizat, triburile aliate cu francezii cunoşteau foarte bine forţa loviturii ce fusese dată englezilor, ca să se teamă de vreo primejdie imediată din partea triburilor inamice care luptau pentru englezi.

Astfel, Heyward şi David se găsiră deodată în mijlocul copiilor ce se jucau, după cum am spus, fără ca cineva să fi dat cel mai mic semnal despre apropierea lor. Dar cum îi zări, tot grupul de copii, de parcă s-ar fi înţeles, începu să strige într-un fel foarte puţin armonios şi se făcu nevăzut ca prin farmec. Culoarea închisă a trupurilor goale se confunda la această oră cu aceea a ierburilor înalte şi uscate care-i ascundeau, şi totuşi, când se dezmetici şi privi mai atent, Duncan întâlni peste tot, printre ierburi, ochii negri şi vioi, aţintiţi asupra lui.

Curiozitatea copiilor fu pentru el un semn care nu i se păru încurajator şi pentru moment s-ar fi retras bucuros. Dar era prea târziu ca să mai şovăie. Ţipetele asurzitoare ale copiilor atrăseseră în pragul colibei celei mai apropiate o duzină de războinici, care aşteptau gravi ca cei doi nepoftiţi să se apropie de ei.

David, care se obişnuise cu asemenea scene, merse înainte, în linie dreaptă, cu un pas atât de sigur, încât ar fi fost nevoie de un obstacol puţin obişnuit ca să i-l schimbe, şi intră în colibă, sigur de sine şi liniştit. Era „clădirea” principală şi cea mai mare din acest soi de sat, deşi nu era construită mai bine şi cu alte materiale decât celelalte. În această colibă se ţineau sfaturile şi adunările publice ale tribului, pe tot timpul cât îşi avea reşedinţa temporară pe frontierele provinciei engleze.

Duncan izbuti cu oarecare greutate să-şi ia aerul nepăsător care trebuia, când trecu printre sălbaticii voinici şi foarte înalţi care erau grupaţi la uşă. Dar, gândindu-se că viaţa-i depindea numai de prezenţa lui de spirit, îşi imită însoţitorul pas cu pas şi, înaintând, se strădui să-şi adune ideile. O clipă, inima încetă să-i mai bată când se văzu în mijlocul unor duşmani atât de cruzi şi necruţători, dar reuşi să-şi stăpânească emoţia şi păşi până în centrul cabanei, fără să dea niciun semn de slăbiciune. Urmând exemplul lui David, înaintă spre un vraf de legături de ramuri parfumate ce se afla într-un colţ al colibei, luă una din ele şi se aşeză tăcut.

Când intră noul venit, sălbaticii care ieşiseră din colibă intrară numaidecât după el şi, aşezându-se în jurul lui, păreau că aşteaptă cu răbdare ca străinul să vorbească. Alţii se sprijiniseră cu un fel de nepăsare pe trunchiurile de copaci ce serveau drept stâlpi de susţinere pentru acest edificiu destul de şubred. Trei sau patru dintre războinici,

mai în vârstă şi pesemne mai cu renume, se aşezară, după cum le era obiceiul, puţin înaintea celorlalţi.

În colibă ardea o torţă ce arunca o lumină roşiatică pe chipurile indienilor, după cum flacăra era împinsă de curent dintr-o parte în alta. Duncan profită de acest lucru, pentru a încerca să recunoască pe chipurile lor la ce fel de primire trebuia să se aştepte. Dar nu era în stare să lupte împotriva vicleniei sălbaticilor, în mijlocul cărora se află.

Şefii, aşezaţi în faţa lui, abia dacă ridicară ochii spre el; rămăseseră cu privirea aţintită în pământ, într-o atitudine care ar fi putut fi interpretată drept respect, dar putea fi atribuită cu uşurinţă şi neîncrederii. Indienii care se aflau în umbră erau mai puţin rezervaţi, şi Duncan îi surprinse de mai multe ori cum îl priveau pe furiş, curioşi şi atenţi; şi, la drept vorbind, nu era trăsătură pe chipul lui şi nu făcea un gest, nu mişca un muşchi care să nu le atragă atenţia şi din care să nu facă fiecare vreo presupunere.

În sfârşit, un bărbat care începuse să încărunţească, dar ale cărui mişcări vii, ţinută dreaptă şi pas sigur arătau că avea încă toată vigoarea maturităţii, înaintă dintr-un colţ al încăperii în care stătuse, probabil ca să observe fără să fie văzut, şi, adresându-se lui Heyward, îi vorbi folosindu-se de limba wyandoţilor sau huronilor. Deşi maiorul nu putea înţelege ce-i spunea şi cu toate că nu le pricepea nici gesturile, ghici totuşi în tonul lui mai curând bunăvoinţă decât mânie. Făcu câteva semne, pentru a-i da să înţeleagă că nu cunoştea această limbă.

— Niciunul din fraţii mei nu vorbeşte franţuzeşte sau englezeşte? întrebă apoi Duncan în franţuzeşte, uitându-se pe rând la cei care se găseau lângă el, în speranţa că vreunul îi va răspunde. Cei mai mulţi se întoarseră spre el, ca pentru a-l asculta cu mai multă atenţie, dar nu primi răspuns de la nimeni.

— Mi-ar părea rău să cred – reluă Heyward, tot în franţuzeşte şi vorbind rar, în speranţa că va fi mai bine înţeles – că în acest trib viteaz şi înţelept nu se află nimeni care să înţeleagă limba de care se serveşte marele rege când vorbeşte cu fiii săi. I-ar face multă inimă rea să ştie că războinicii lui roşii au atât de puţin respect pentru el.

Urmă o lungă pauză; pe toate chipurile era zugrăvită o gravitate netulburată şi niciun gest, nicio clipire din ochi nu arătau ce impresie făcuse această observaţie. Duncan, care ştia că darul de a tăcea era o virtute la sălbatici, hotărî să ia şi el pildă de la ei şi profită de acest răstimp ca să-şi adune gândurile.

În sfârşit, acelaşi războinic care-i mai vorbise îl întrebă pe un ton tăios, întrebuinţând dialectul francez din Canada:

— Când tatăl nostru, marele rege, vorbeşte poporului său, întrebuinţează limba huronilor?

— Vorbeşte cu toţi aceeaşi limbă – răspunse Heyward – nu face nicio deosebire între fiii săi, fie că au pielea roşie, albă sau neagră, dar are o stimă aleasă pentru vitejii lui huroni.

— Şi cum va vorbi – continuă şeful – când i se vor arăta scalpurile care acum cinci nopţi erau pe capul jenghezilor[52]?

— Jenghezii erau duşmanii lui – spuse Duncan cu un fior în suflet – şi va spune: „Asta-i bine, huronii mei au fost viteji ca totdeauna”.

— Părintele nostru din Canada nu gândeşte aşa. În loc să privească înainte, ca să răsplătească pe indienii săi, priveşte în urmă. Vede jenghezii morţi, dar nu vede huronii. Ce înseamnă asta?

— Un şef mare ca el are mai multă minte decât grai. El priveşte înapoi, ca să vadă dacă vreun inamic nu se ia după urmele lui.

— Barca unui prieten mort nu poate pluti pe Horican – răspunse huronul întunecat. Urechile lui sunt deschise delawarilor, care nu ne sunt prieteni, şi i le împuiază cu minciuni.

— Se poate. Uite, mie mi-a dat ordin, mie care sunt un om învăţat în arta de a lecui bolile, să vin printre fiii săi, huronii roşii de la Marile Lacuri, şi să-i întreb dacă este cineva bolnav.

O altă tăcere, tot atât de îndelungată ca cea dintâi şi tot atât de adâncă, urmă declaraţiei lui Duncan asupra calităţii în care venise, sau mai curând asupra rolului ce-şi propusese să joace. Dar, în acelaşi timp, ca pentru a judeca dacă cele spuse de el erau adevărate sau false, toţi ochii se aţintiră asupra lui, cu o atenţie şi insistenţă care îl neliniştiră serios în ceea ce privea rezultatul acestei cercetări. În sfârşit, acelaşi huron vorbi iar:

— Oamenii învăţaţi din Canada îşi vopsesc pielea? îl întrebă el rece. I-am auzit că se laudă cu faţa lor palidă.

— Când un şef indian vine printre părinţii lui albi, îşi aruncă pielea de bivol, ca să pună cămaşa ce i se dăruieşte. Fraţii mei indieni mi-au dat această înfăţişare şi o respect din dragoste pentru ei.

Un murmur de aprobare arătă că acest compliment făcut indienilor era primit favorabil. Şeful făcu un gest de mulţumire, întinzând mâna. Cea mai mare parte din tovarăşii săi îl imitară şi o rumoare generală aprobă pe cel ce vorbise. Duncan răsuflă uşurat, văzând că scăpase de privirile iscoditoare care-l fulgerau, şi cum pregătise o poveste simplă, care ar fi făcut să se creadă înşelătoria lui nevinovată, nutrea speranţa că va reuşi în misiunea lui.

Un alt războinic se ridică şi, după o tăcere de câteva minute, de parcă s-ar fi gândit cum trebuie să răspundă mai bine celor spuse de străin, făcu un gest ca să anunţe că va lua cuvântul. Dar abia deschise gura, că un zgomot surd se auzi din pădure, şi aproape în acelaşi timp le ajunse la urechi un strigăt ascuţit şi pătrunzător, prelung, care se asemăna cu urletul jalnic al unui lup.

La această întrerupere neaşteptată, care atrase vădit întreaga atenţie

a indienilor, Duncan se ridică tremurând, atât de mult îl impresionase acest strigăt îngrozitor, deşi nu ştia cine-l scosese şi pentru care motiv. În aceeaşi clipă, toţi războinicii se repeziră afară din colibă şi umplură văzduhul cu strigăte puternice, care aproape că acopereau strigătele înfiorătoare pe care maiorul le mai auzea încă, din când în când, din pădure.

Neputând rezista dorinţei de a şti ce se petrecea, ieşi la rândul lui din colibă şi se găsi îndată în mijlocul unei mulţimi agitate, alcătuită, după cât se părea, din toţi locuitorii taberei. Bărbaţi, femei, bătrâni, copii, infirmi, tot tribul se strânsese acolo. Unii scoteau exclamaţii triumfătoare, alţii băteau din mâini cu o bucurie care avea în ea ceva feroce; toţi arătau o mulţumire sălbatică faţă de un eveniment neaşteptat. Deşi asurzit la început de tumult, Heyward descoperi în curând cheia acestui mister.

Cerul era încă destul de luminos, aşa că se putea zări între copaci o potecă de la marginea luminişului, care ducea în pădure. Un şir de războinici ieşise din desiş şi înainta spre locuinţe. Cel care mergea în frunte ducea un băţ pe care erau atârnate, cum se văzu după aceea, mai multe scalpuri. Strigătele îngrozitoare care se auziseră erau, ceea ce albii numiseră cu destulă dreptate, strigătul de moarte, şi repetarea lui avea de scop să anunţe tribului numărul inamicilor ucişi. Heyward cunoştea acest obicei al indienilor şi aceasta îl ajută să găsească explicaţia. Aflând deci că întreruperea se datora întoarcerii neprevăzute a unui grup de războinici plecaţi într-o expediţie, se mai linişti şi se felicită pentru această împrejurare, graţie căreia avea să i se dea mai puţină atenţie.

Războinicii sosiţi se opriră la o sută de metri de locuinţe. Strigătele lor, când de bocet, când de triumf, vrând să exprime pe rând gemetele muribunzilor şi bucuria învingătorilor, încetaseră cu desăvârşire. Unul din ei făcu câţiva paşi înainte şi chemă pe cei morţi cu voce tare, cu toate că aceştia nu puteau să-i audă cuvintele, după cum nu auziseră nici urletele înfiorătoare de mai înainte. Astfel făcu el cunoscută izbânda câştigată. Ar fi greu să dăm o idee despre extazul sălbatic şi manifestările de bucurie cu care fu primită această noutate.

Întreaga tabără se umplu într-o clipă de strigăte şi învălmăşeală. Războinicii îşi scoaseră cuţitele şi le învârtiră în aer, apoi, aşezaţi pe două rânduri, formară o alee care se întindea de la locul în care se opriseră învingătorii, până la uşa colibei de unde ieşise Duncan. Femeile luară beţe, securi, orice armă le căzu în mână şi se aşezară în rând, să ia parte şi ele la petrecerea plină de cruzime care urma să aibă loc. Nici chiar copiii nu voiau să piardă spectacolul: smulgeau de la cingătoarea tatălui lor tomahawkurile pe care abia le puteau ridica şi se strecurau între războinici, ca să imite pe sălbaticii lor părinţi.

În luminiş se pregătiră mai multe grămezi de mărăcini, şi femeile

bătrâne le dădeau foc, ca să facă lumină pentru cele ce aveau să se petreacă. Când se aprinse focul, care eclipsă puţina şi firava lumină a zilei ce mai rămăsese, priveliştea apăru mai distinctă şi mai hidoasă. Scena oferea un tablou izbitor, al cărui cadru era alcătuit de o masă întunecată de pini, pe care se profilau războinicii proaspăt sosiţi.

La câţiva paşi înaintea lor se aflau doi prizonieri care păreau sortiţi să joace rolul principal în scena crudă care urma să aibă loc. Lumina nu era destul de puternică, aşa că Heyward nu le putea vedea trăsăturile de la distanţa la care se afla, dar liniştea lor dovedea că erau însufleţiţi de sentimente cu totul diferite. Unul din ei îşi ţinea trupul drept, avea o înfăţişare dârză şi părea gata să înfrunte destinul ca un erou; celălalt îşi înclinase capul pe piept, ca şi cum ar fi fost copleşit de ruşine, sau paralizat de spaimă.

Duncan, care era un suflet generos, simţi o vie admiraţie, şi chipul lui era plin de compătimire pentru cel dintâi, cu toate că nu era prea prudent să-şi arate aceste sentimente. Totuşi nu-şi putea desprinde ochii de pe el; îi urmărea toate mişcările şi, văzând că picioarele şi mâinile lui păreau pe cât de sprintene, pe atât de robuste şi bine proporţionate, căuta să se convingă că, ajutat de o nobilă dârzenie, omul ar putea să scape de o primejdie atât de mare. Tânărul prizonier putea oare să spere că va supravieţui drumului pe care prevedea că va fi silit să-l facă între cele două rânduri de sălbatici furioşi, înarmaţi, care urmăreau să-l ucidă? Pe nesimţite, maiorul se apropie mai mult de huroni, cu răsuflarea tăiată de grija nefericitului prizonier.

În aceeaşi clipă auzi un singur strigăt: se dădea semnalul de pornire în cursa fatală. Se făcu o linişte adâncă timp de câteva momente, urmată de nişte urlete mai înfricoşătoare decât tot ce auzise vreodată. Una din cele două victime rămase nemişcată; cealaltă porni în aceeaşi clipă, cu uşurinţa unui cerb. Intră în defileul format de inamicii săi, dar nu continuă să-l parcurgă aşa cum se aşteptau toţi. Abia intră în el şi, înainte ca cineva să fi avut timp să-i dea măcar o singură lovitură, sări peste capul a doi copii şi se îndepărtă repede de huroni, pe un drum mai puţin primejdios. Văzduhul răsună de blesteme, rândurile se rupsceă şi fiecare începu să alerge de colo până colo.

Mărăcinii în flăcări răspândeau o lumină roşiatică şi sinistră. Sălbaticii mai depărtaţi de foc păreau spectre înnebunite zburând prin văzduh, iar ferocitatea acelora care treceau prin vecinătatea vâlvătăilor era subliniată de lumina pe care flăcările o aruncau pe chipurile lor arse de soare.

E lesne de înţeles că, în mijlocul unei astfel de mulţimi de inamici înverşunaţi, cel care fugise n-avea timp să răsufle. O clipă crezu că va izbuti să intre în pădure, dar o găsi păzită de cei ce-l făcuseră prizonier şi fu nevoit să se arunce din nou în centrul luminişului. Întorcându-se ca un cerb care vede vânătorul în faţa lui, sări dintr-un

singur salt peste o grămada mare de mărăcini aprinşi şi, trecând cu iuţeala unei săgeţi printr-un grup de femei, se ivi deodată la celălalt capăt al luminişului. Dar şi în partea aceea erau huroni care pândeau. Se îndreptă atunci spre locul cel mai întunecat, şi Duncan, care nu-l mai văzu câteva clipe, crezu că vioiul şi curajosul tânăr fusese ucis de loviturile barbarilor lui duşmani.

Nu mai putu deosebi decât o masă confuză de chipuri omeneşti care alergau încoace şi încolo, în dezordine. Cuţitele, beţele, tomahawkurile erau încă ridicate în aer şi acest lucru dovedea că lovitura fatală nu fusese încă dată. Strigătele stridente ale femeilor şi urletele înfiorătoare ale războinicilor făceau această privelişte şi mai înspăimântătoare. Din timp în timp, Duncan întrezărea în obscuritate o umbră sprintenă, care sărea cu uşurinţă peste câte un obstacol întâlnit în cale, şi spera atunci că tânărul prizonier îşi va mai putea păstra această uimitoare energie şi forţă, care păreau nesecate.

Deodată, mulţimea se dădu înapoi şi se apropie de locul unde se afla maiorul. Câţiva sălbatici voiră să treacă printr-un grup de femei şi copii, din care răsturnară câţiva, şi în mijlocul acestei învălmăşeli, Duncan îl văzu pe prizonier ivindu-se iar. Totuşi, puterile omului nu puteau să reziste încă mult timp la o încercare atât de groaznică, şi nefericitul părea că-şi dă seama. Cu puterile sleite, străbătu încă un grup de războinici uimiţi de îndrăzneala lui şi, sărind ca o căprioară, făcu – după cum i se păru lui Duncan – un ultim efort, ca să intre în pădure. Ca şi cum ar fi ştiut că nu trebuia să se teamă de nicio primejdie din partea tânărului ofiţer englez, fugarul trecu atât de aproape de el, încât în fugă îi atinse hainele.

Un sălbatic de o înălţime uriaşă îl urmărea cu tomahawkul ridicat şi ameninţa să-i dea lovitura mortală. Atunci Duncan, văzând primejdia iminentă, întinse piciorul ca din întâmplare, îi puse piedică huronului, şi acesta căzu, aproape la călcâiele celui pe care îl urmărea. Fugarul profită de acest avantaj şi, privindu-l pe Duncan, dispăru ca un meteor. Heyward îl căută în toate părţile şi, neputându-l descoperi, se bucură că reuşise să scape în pădure, când deodată îl zări stând sprijinit liniştit de un stâlp vopsit în diferite culori, lângă uşa cabanei principale.

Temându-se să nu se fi descoperit ajutorul dat la timp fugarului şi ca această împrejurare să nu-i fie fatală lui, Duncan îşi schimbase locul de îndată ce constată efectul intervenţiei sale, care scăpase pe necunoscut de la o moarte sigură, şi se amestecă în mulţimea îngrămădită în jurul cabanei principale cu un aer la fel de nemulţumit, ca şi gloata adunată să vadă o execuţie, dar care află că sentinţa a fost suspendată.

Un sentiment inexplicabil, mai puternic decât curiozitatea, îl îndemnă să se apropie de prizonier, dar ar fi trebuit să-şi croiască

drum cu coatele prin rândurile mulţimii înghesuite, lucru pe care nu-l socotea prudent în situaţia în care se afla acum. Văzu totuşi de la distanţă că prizonierul îşi trecuse un braţ împrejurul stâlpului sacru, care-l apăra, desigur sfârşit de oboseală, respirând cu greutate, dar stăpânindu-şi cu mândrie orice geamăt sau mişcare care i-ar fi putut trăda suferinţa. Un obicei străvechi, din moşi-strămoşi, făcea inviolabilă persoana lui până când sfatul tribului se va întruni şi îi va hotărî soarta; dar nu era greu de prevăzut ce va hotărî sfatul, judecând după sentimentele manifestate de cei ce-l înconjurau.

În limba huronilor nu există termen de dispreţ, epitete umilitoare, insulte care să nu-i fi fost adresate de femei tânărului străin, care reuşise să scape de mânia lor. Ele mergeau până într-acolo încât îl învinuiau de sforţările pe care le făcuse ca să scape şi îi spuneau, cu o ironie amară, că picioarele lui preţuiau mai mult decât mâinile şi că ar fi trebuit să i se pună aripi, pentru că nu ştia să se folosească nici de săgeţi, nici de cuţit. Prizonierul nu răspundea nimic la toate aceste insulte şi nu arăta nici teamă, nici mânie, ci numai un dispreţ demn. Înfuriate de calmul lui netulburat, dar mai ales de izbânda lui, femeile, după ce sfârşiră cu batjocurile pe care le cunoşteau, începură să urle înfiorător.

Apoi, una din bătrânele care aprinsese focurile în luminiş, îşi făcu drum prin mulţime şi se aşeză în faţa prizonierului. Faţa ei zbârcită, cu trăsături scofâlcite, şi murdăria ei dezgustătoare ar fi făcut să se creadă că e o vrăjitoare. Dând la o parte veşmântul uşor care o acoperea, îşi întinse braţul lung, numai piele şi os, spre prizonier şi începu să-i vorbească în limba delawară, ca să fie sigură că o va înţelege:

— Ascultă, delawarule – îi spuse ea, râzând batjocoritor – voi sunteţi o naţie de muieri şi mâinilor voastre vi se potriveşte mai bine sapa decât puşca. Femeile voastre zămislesc cerbi; şi dacă un urs, un şarpe sau o pisică sălbatică s-ar naşte printre voi, aţi lua-o la goană. Fiicele huronilor o să vă facă fuste, şi noi, ca peţitoare, o să vă căutăm bărbaţi.

Hohote sălbatice de râs, îndelung prelungite, urmară acestei din urmă batjocuri, şi în mijlocul glasurilor sparte sau piţigăiate ale bătrânelor, a căror răutate părea să fi crescut cu anii, se deosebeau vocile femeilor tinere. Dar străinul nu se sinchisea de batjocuri şi de insulte; ţinea mereu capul în sus şi ai fi zis că se crede singur, dacă n-ar fi aruncat din când în când câte o privire dispreţuitoare şi mândră asupra războinicilor, care stăteau tăcuţi în spatele femeilor.

Furioasă de calmul prizonierului, bătrâna îşi puse iar mâinile în şolduri şi-l împroşcă cu o nouă ploaie de batjocuri, pe care în zadar am încerca să le înşirăm pe hârtie. Dar, deşi se vede că avea o îndelungată experienţă în arta de a insulta pe nefericiţii prizonieri şi

îşi făcuse o reputaţie de acest soi în tribul ei, degeaba se întărâtă şi făcu spume la gură, fiindcă nu fu în stare să-l facă pe cel batjocorit nici măcar să-şi clintească un muşchi de pe faţă.

Ciuda provocată de această nepăsare începu să se transmită şi altor privitori. Un copilandru, care se vede că fusese primit numai de puţină vreme printre războinicii tribului său, sări în ajutorul vrăjitoarei, agitând tomahawkul ca să-l sperie pe nefericitul captiv. Prizonierul însă întoarse capul spre el cu o milă dispreţuitoare şi-şi reluă atitudinea liniştită pe care o avusese tot timpul până atunci. Dar mişcarea făcută îi îngăduise să-şi aţintească o clipă ochii dârzi şi pătrunzători în ochii lui Duncan, şi acesta recunoscu brusc pe tânărul mohican Uncas.

Uimirea îi tăie respiraţia. Tremurând de grijă pentru prietenul lui, Heyward lăsă capul în jos, de teamă ca expresia întipărită pe figura lui să nu grăbească soarta prizonierului, care părea totuşi că nu se temea de nimic, cel puţin în acel moment.

Aproape în aceeaşi clipă, un războinic, împingând cu brutalitate la o parte femeile şi copiii, îşi făcu drum prin mulţime, îl luă pe Uncas de braţ şi-l împinse în coliba cea mare, unde fu urmat de toţi şefii şi de războinicii mai de seamă ai tribului. Heyward, mânat de nelinişte, găsi şi el mijlocul să se strecoare printre ei, fără să atragă prea mult atenţia asupra lui.

Huronilor le trebuiră câteva minute ca să se aşeze după rangul pe care-l aveau în trib şi după influenţa fiecăruia, adică în aceeaşi ordine ca atunci când Heyward se înfăţişase înaintea lor. Bătrânii şi şefii principali se aşezară în centrul colibei, în partea mai bine luminată, sub torţă. Tinerii şi războinicii care făceau parte dintr-o categorie inferioară stăteau în cerc, mai în urmă. În mijlocul colibei, sub săpătura făcută în acoperiş ca să iasă fumul şi prin care se vedeau strălucind câteva stele, şedea Uncas, în picioare, calm şi plin de mândrie. Înfăţişarea lui mândră şi demnă nu scăpă privirilor pătrunzătoare ale judecătorilor săi şi adesea se uitau la el cu nişte ochi care nu-şi pierduseră nimic din ferocitate, dar care vădeau admiraţie pentru curajul lui.

Nu acelaşi lucru se întâmpla cu cel care, ca şi tânărul mohican, fusese condamnat să treacă printre cele două rânduri de sălbatici înarmaţi. El nu profitase de momentele de zarvă şi de învălmăşeală pe care le-am descris, ca să încerce să scape; şi deşi nimeni nu se gândise să-l supravegheze, rămăsese nemişcat, parcă întruchipând statuia ruşinii. Nicio mână nu-l înşfăcase ca să-l aducă în coliba de sfat; intrase singur, ca atras de un destin de la care simţea că nu se poate smulge.

Duncan profită de prima ocazie, ca să-l privească în faţă, temându-se să nu recunoască în el un alt prieten. Dar de la prima vedere se

încredinţă că era un străin şi, ceea ce-i păru şi mai inexplicabil, după chipul cum era vopsit pe trup, părea să fie un războinic huron. Dar în loc să stea printre camarazii săi, se aşezase singur într-un colţ, cu capul înclinat pe piept şi chircit, ca şi cum ar fi vrut să ocupe cât mai puţin loc posibil.

Când fiecare îşi luă locul ce i se cuvenea, în adunare se făcu linişte adâncă, şi şeful cu părul cărunt se adresă lui Uncas în limba delawarilor.

— Delawarule – îi spuse el – deşi faci parte dintr-un trib de muieri, ai dat dovadă că eşti un bărbat. Ţi-aş da bucuros de mâncare, dar cel care mănâncă la un loc cu un huron devine prietenul lui. Odihneşte-te până când răsare soarele şi ai să auzi cuvintele sfatului.

— Şapte nopţi lungi am ajunat, ca să cercetez urmele huronilor – răspunse Uncas. Copiii lenapilor ştiu să străbată drumul adevărului, fără să se oprească să mănânce.

— Doi din războinicii mei sunt pe urmele însoţitorului tău – reluă bătrânul şef, fără să pară că dă vreo atenţie înfruntării lui Uncas. Când se vor înapoia, glasul înţelepţilor sfatului îţi va spune: trăieşte sau mori!

— Dar huronii n-au urechi? strigă tânărul mohican. Delawarul, de când e prizonierul vostru, a auzit de două ori focul unei puşti bine cunoscute. Cei doi războinici ai voştri nu se vor întoarce niciodată.

O linişte de câteva minute urmă acestei declaraţii îndrăzneţe, care amintea de puşca lui Ochi-de-Şoim. Duncan, neliniştit de această tăcere neaşteptată, înălţă capul, ca să încerce să citească pe chipul sălbaticilor ce impresie făcuse asupra lor cele spuse de tânărul său prieten, dar şeful reluă în acel moment cuvântul şi se mulţumi să spună:

— Dacă lenapii sunt atât de iscusiţi, de ce unul dintre cei mai viteji războinici de-ai lor se află aici?

— Pentru că a urmărit paşii unui laş care fugea – răspunse Uncas – şi pentru că a căzut într-o cursă. Castorul este isteţ şi totuşi poate fi prins.

Vorbind astfel, arătă cu degetul pe huronul singuratic, ghemuit într-un colţ, dar fără să-i acorde altă atenţie decât o privire de dispreţ. Cuvintele, gesturile şi privirea lui produceau o impresie puternică asupra celor ce-l ascultau. Toţi ochii se îndreptară în acelaşi timp spre omul pe care-l arătase, şi murmurul care se iscă ajunse până la mulţimea de femei, şi de copii îngrămădiţi la uşă, atât de strânşi unul în altul, încât între ei nu rămăsese niciun spaţiu gol, oricât de mic.

În acest timp, şefii mai în vârstă îşi împărtăşeau impresiile prin fraze scurte, rostite pe şoptite şi însoţite de gesturi energice. Urmă iar o tăcere îndelungată, gravă, care preceda, după cum ştiau toţi cei prezenţi, sentinţa solemnă şi importantă ce urma să se dea. Huronii

care stăteau mai în urmă se ridicau pe vârful picioarelor, ca să poată vedea, şi chiar vinovatul, uitând o clipă de ruşinea care-l acoperea, ridică neliniştit capul, ca să citească în privirea şefilor ce soartă îl aşteaptă. În sfârşit, bătrânul şef, despre care am vorbit destul de des, se ridică, trecu pe lângă Uncas, înainta spre huronul izolat şi se opri în faţa lui, într-o atitudine demnă.

În aceeaşi clipă, bătrâna care-l copleşise pe Uncas cu atâtea insulte intră în colibă, luă în mână singura torţă care-o lumina şi începu să execute un fel de dans, murmurând cuvinte care puteau fi socotite o incantaţie. Nimeni n-o chemase în cabană, dar nimeni nu părea dispus să-i spună să iasă afară.

Apropiindu-se de Uncas, ridică torţa în aşa fel, încât să-i lumineze din plin faţa şi cea mai mică emoţie să se poată citi pe chipul lui. Dar mohicanul înfruntă cu tărie şi această nouă încercare, îşi păstră atitudinea mândră şi liniştită; ochii lui nu-şi schimbară direcţia şi nici măcar o clipă nu-şi aruncă privirea asupra chipului respingător al zgripţuroaicei. Mulţumită de isprava ei, îl părăsi, lăsând să se vadă o uşoară umbră de bucurie, şi se duse să repete gestul cu compatriotul ei, care nu arătă însă aceeaşi stăpânire de sine.

Şi acesta era în floarea vârstei, iar puţinele veşminte pe care le purta nu-i puteau ascunde frumoasa conformaţie a torsului, braţelor şi coapselor, care se desenau perfect la lumina torţei. Duncan îl privi, însă îşi întoarse repede ochii, cu dezgust şi oroare. Tot corpul îi era agitat de convulsiile fricii. Văzându-l astfel, bătrâna începu un fel de cântec încet şi plângăreţ, dar şeful întinse braţul şi o dădu la o parte.

— Trestie-Mlădioasă – zise el, adresându-se tânărului huron – deşi Marele Spirit ţi-a dat o înfăţişare plăcută, ar fi fost mai bine pentru tine dacă nu te-ai fi născut. În luptă, limba ta vorbeşte prea mult. Niciunul din tinerii mei războinici nu face securea să intre mai adânc în stâlpul războiului, dar niciunul nu loveşte mai slab pe jenghezi. Inamicii noştri cunosc forma spatelui tău, dar niciodată nu ţi-au văzut culoarea ochilor. De trei ori te-au chemat la luptă şi de trei ori ai refuzat să te duci. Nu eşti demn de tribul nostru. Numele tău nu va mai fi rostit. A şi fost uitat.

Pe când şeful pronunţa aceste cuvinte, cu pauze după fiecare frază, huronul ridică în sus capul, din respect pentru vârsta şi rangul celui care-i vorbea. Ruşinea, teama, groaza şi mândria îi erau zugrăvite în acelaşi timp pe chip. Din aceste sentimente care i se băteau în suflet, învinse mândria. Ochii i se însufleţiră deodată şi priviră dârz pe războinicii ale căror laude ar fi vrut să le merite, cel puţin în ultimele lui clipe. Se ridică şi, descoperindu-şi pieptul, privi fără să tremure cuţitul fatal care strălucea în mâna necruţătorului său judecător. Fu văzut surâzând, chiar în timp ce unealta morţii i se implânta încet în inimă, de parcă ar fi simţit o bucurie descoperind că moartea nu-i atât

de groaznică cum îl făcuse să creadă, până atunci, firea lui temătoare. În sfârşit căzu fără suflare la picioarele lui Uncas, mereu calm şi nemişcat.

Bătrâna scoase un urlet de jale, stinse torţa aruncând-o la pământ şi, deodată, în cabană domni un întuneric complet. Toţi cei care se aflau acolo ieşiră imediat, ca nişte stafii rătăcitoare, şi Duncan crezu că a rămas singur cu trupul victimei, din care viaţa încă nu se scursese cu totul.

CAPITOLUL XXIV

Astfel vorbi înţeleptul; regii – fără
să mai întârzie – încheiară sfatul şi
ascultară de şeful lor.

POPE
(Traducere din lliada)

Numai o clipă fu de ajuns ca să-l convingă pe Heyward că se înşelase crezând că a rămas singur în colibă. O mână îl atinse pe braţ şi-l strânse tare, apoi recunoscu imediat vocea lui Uncas, care îi şopti la ureche:

— Huronii sunt nişte câini! Vederea sângelui unui laş nu poate niciodată să facă să tremure pe un războinic. Capul-Cărunt şi sagamorul sunt în siguranţă; puşca lui Ochi-de-Şoim nu doarme! Pleacă de aici! Uncas şi Mână-Spartă trebuie să pară că nu se cunosc. Nu mai spune nimic!

Duncan ar fi vrut să ştie mai multe, însă prietenul său, împingându-l spre uşă cu putere, dar blând, îl avertiză asupra pericolului ce-i pândea pe amândoi, dacă s-ar fi descoperit că se cunosc.

Cedând în faţa necesităţii, deşi cu inima strânsă, maiorul plecă şi se amestecă în mulţimea din jurul colibelor. Focurile din poiană, gata să se stingă, aruncau o lumină palidă şi tremurătoare asupra celor ce treceau sau se adunau în grupuri; totuşi, câte o vâlvătaie mai răzbătea până în fundul colibei celei mari unde se zărea Uncas, singur, în picioare, în aceeaşi atitudine, având în faţa lui leşul huronului. Curând, câţiva războinici luară cadavrul să-l ducă în pădure, fie ca să-l îngroape, fie să-l dea pradă animalelor sălbatice.

După această scenă solemnă, Duncan începu să intre în diferite cabane – fără ca nimeni să-l întrebe ceva sau măcar să-i dea atenţie – cu speranţa că va găsi vreo urmă a aceleia pentru iubirea căreia înfruntase asemenea pericole. În situaţia în care se găsea atunci întregul trib, i-ar fi fost uşor să fugă şi să-şi întâlnească însoţitorii, dar un nou interes, deşi mai puţin puternic, îl îndemna să stea printre huroni.

El continuă câtva timp să treacă de la o colibă la alta, foarte îngrijat că nu găsea ceea ce căuta. În sfârşit renunţă la o cercetare inutilă, se întoarse acolo unde se ţinuse sfatul, cu nădejdea de a-l întâlni pe David şi a pune capăt unei îndoieli ce devenea tot mai neliniştitoare.

Când ajunse la uşa colibei ce slujise de sală de judecată şi loc de execuţie, observă că pe toate chipurile domnea din nou calmul. Războinicii se adunaseră iar acolo; fumau liniştiţi şi discutau grav despre principalele incidente ale expediţiei lor la fortul William-Henry. Deşi reîntoarcerea lui Duncan ar fi trebuit să le reamintească împrejurările puţin cam suspecte ale sosirii lui printre ei, prezenţa lui nu produse totuşi nicio reacţie deosebită. Scena fioroasă care se petrecuse părea să-i favorizeze planurile şi ofiţerul deghizat îşi propuse să nu neglijeze niciun mijloc ca să profite de acest avantaj la care nu se gândise.

Intră în cabană, fără să aibă aerul că şovăie, şi se aşeză grav într-un colţ. O privire aruncată pe furiş fu de ajuns să-l asigure că Uncas se

află în acelaşi loc, dar că David nu era acolo. Tânărul mohican nu era supus niciunei constrângeri; doar un tânăr huron din apropiere nu-l scăpa din ochi, şi un războinic înarmat se sprijinea de zid, lângă intrare. Altminteri, prizonierul părea liber. Totuşi i se interzise să ia parte la discuţie şi, aşa, complet nemişcat cum stătea, părea mai curând o frumoasă statuie, decât o fiinţă vie.

Heyward văzuse prea recent un exemplu fioros de pedeapsă, obişnuită în acest trib, în ghearele căruia căzuse de bunăvoie, dintr-un exces de încredere în sine, de aceea ar fi preferat ca în acest moment, când descoperirea identităţii lui i-ar fi putut fi fatală, să poată continua să tacă şi să mediteze decât să vorbească. Din nefericire, nu toţi cei de faţă păreau să adopte faţă de el aceeaşi atitudine, căci de-abia trecuseră câteva minute de când se aşezase cu prudenţă mai în umbră, că un bătrân şef de lângă el i se adresă în franceză:

— Tatăl meu din Canada nu-şi uită copiii – zise – şi-i mulţumesc. Un duh necurat s-a cuibărit în soţia unuia dintre tinerii mei războinici. Vraciul străin poate s-o scape de el?

Heyward avea oarecare cunoştinţe de şiretlicurile pe care le foloseau şarlatanii indieni când bănuiau că spiritele rele au pus stăpânire pe vreun ins din tribul lor. El îşi dădu seama că această împrejurare putea să-i favorizeze planurile, şi neaşteptata propunere i se păru minunat de potrivită. Cu toate acestea, simţind că e necesar să-şi păstreze demnitatea – aşa cum se cuvenea personajului pe care îl juca – îşi stăpâni emoţia şi răspunse cu o voce misterioasă, cum îi cerea rolul:

— Sunt duhuri felurite: unele se supun puterii înţelepciunii, altele îi rezistă.

— Fratele meu este un mare vraci – replică indianul. El o să încerce!

Un gest de aprobare, făcut cu importanţă, fu răspunsul lui Heyward. Huronul se mulţumi cu această asigurare şi, reluându-şi pipa, se cufundă iarăşi în tăcere. Nerăbdătorul Heyward blestemă în gând toate aceste obiceiuri ciudate ale sălbaticilor, însă căută să pară la fel de nepăsător ca bătrânul şef, care părea să fie tatăl pretinsei posedate.

Trecură zece minute şi acest scurt răgaz i se păru un veac maiorului, care ardea de nerăbdare să-şi înceapă ucenicia. În sfârşit, huronul îşi lăsă pipa, îşi strânse pe piept veşmântul de pânză şi se pregăti să plece. Dar chiar atunci, un războinic înalt intră în încăpere şi, înaintând tăcut, se aşeză pe acelaşi mănunchi de ramuri pe care stătea Duncan. Presupusul vraci îşi privi în treacăt vecinul şi, fără să vrea, un tremur îi zgudui trupul când îl recunoscu pe Magua.

Reîntoarcerea neaşteptată a acestui şef viclean şi de temut întârzie plecarea bătrânului, care-şi reaprinse pipa; alţii făcură la fel, şi chiar Magua, luându-şi-o pe a sa, o umplu cu tutun şi începu să fumeze atât de nepăsător şi de liniştit, ca şi cum n-ar fi lipsit două zile în care se

obosise vânând.

Trecu aşa un sfert de ceas – care i se păru maiorului o veşnicie – şi toţi războinicii erau învăluiţi într-un nor de fum, când unul dintre ei se adresă noului venit:

— Magua a găsit elanii?

— Tinerii mei războinici sunt copleşiţi de poveri. Trestia-Mlădioasă să meargă să-i întâmpine şi să-i ajute – răspunse Magua.

Acest nume – care nu trebuia să mai fie pronunţat în trib – făcu să le cadă tuturor pipele din gură, ca şi cum ar fi conţinut miasme otrăvitoare. O tăcere grea şi adâncă domni peste adunare, în timp ce fumul, ridicându-se în mici rotocoale, urca spre spărtura din acoperiş, iar torţa lumina chipurile bronzate ale şefilor.

Cei mai mulţi se uitau în pământ; doar câţiva tineri îşi îndreptară privirile spre un bătrân cu părul alb, aşezat între cei doi şefi ai tribului. Totuşi, acesta nu atrăgea atenţia prin nimic deosebit; avea o înfăţişare tristă, şi straiele lui erau ca ale indienilor obişnuiţi. La fel ca cei mai mulţi din jurul său, îşi pironise ochii în pământ, însă ridicându-i o clipă înspre cei ce-l înconjurau, văzu că devenise obiectul curiozităţii generale. Atunci se ridică şi rupse tăcerea cu aceste cuvinte:

— E o minciună! N-am copii! Pe acela care-mi poartă numele l-am uitat. Sângele său e ca al Feţelor-Palide, nu ca acel ce curge în vinele unui huron. Chippervaşii cei blestemaţi au înşelat-o pe squawa mea. Marele Spirit a hotărât ca rasa Wiss-en-tush să se stingă! Sunt mulţumit că ea se sfârşeşte cu mine! Am spus!

Nenorocitul tată privi în jur, ca şi cum ar fi căutat aprobare în ochii celor ce îl ascultaseră, însă obiceiurile aspre ale tribului său cereau prea mult de la un bătrân nevolnic. Expresia chipului său dezminţea cuvintele mândre şi înflorite pe care le rostise; legile naturii învingeau stoicismul şi toţi muşchii feţei zbârcite trădau frământarea sufletului. Rămase câtva timp în picioare, pentru a se bucura de un triumf aşa de scump plătit, şi apoi – ca şi cum vederea celorlalţi i-ar fi fost o povară – îşi acoperi capul cu pulpana veşmântului şi ieşi tăcut, îndreptându-se spre coliba lui, ca să-şi plângă durerea cu o soţie care avea aceeaşi vârstă ca el şi era cuprinsă de aceeaşi mâhnire.

Indienii – care cred că virtuţile şi viciile se moştenesc – îl lăsară să plece în linişte. După ieşirea lui, unul din şefi, cu o delicateţe ce ar putea uneori să servească de exemplu într-o societate civilizată, căută să îndepărteze atenţia tinerilor de la acest spectacol al slăbiciunii, la care asistaseră, şi se adresă vesel lui Magua:

— Delawarii dau târcoale prin preajma noastră, ca urşii care caută stupii cu miere. Dar surprins-au ei vreodată un huron dormind?

Magua se încruntă fioros şi exclamă:

— Delawarii lacurilor?

— Nu. Acei ce poartă fustă de squawe şi locuiesc pe malurile râului cu acelaşi nume. Unul din ei a venit până aici.

— Războinicii noştri i-au luat scalpul?

— Nu – răspunse şeful arătându-i-l pe Uncas, care stătea la fel de dârz şi nemişcat. Are picioare bune, deşi braţul său e mai curând făcut pentru sapă decât pentru tomahawk.

În loc să fie curios să-l vadă pe acest prizonier dintr-un trib odios, Magua continuă să fumeze cu obişnuitul său aer meditativ, pe care şi-l lua când nu avea nevoie să recurgă la viclenie sau să folosească elocinţa-i sălbatică. Deşi mirat de ceea ce aflase, nu spuse nimic, hotărât să-şi explice îndoielile într-un moment mai prielnic. De-abia după câteva minute, scuturându-şi cenuşa din pipă şi ridicându-se să-şi strângă cingătoarea în care se afla tomahawkul, întoarse capul spre prizonierul ce era puţin mai departe, în spatele lui.

Uncas părea adâncit în gânduri, însă vedea tot ce se petrecea. Observând gestul lui Magua, făcu şi el la fel, ca să nu dea impresia că îi e teamă, şi privirile lor se întâlniră. Câtva timp, cei doi bărbaţi, mândri şi necruţători, se înfruntară, fără ca vreunul să izbutească să facă pe celălalt să-şi plece ochii.

Tânărul mohican parcă era mistuit de un foc lăuntric; nările îi tremurau ca ale unui tigru gonit de vânători şi înfăţişarea sa era aşa de falnică, aşa de impunătoare, încât nu trebuia să ai prea multă fantezie ca să admiri în el însăşi imaginea zeului războiului. Chipul lui Magua nu era mai puţin înflăcărat; la început trăda doar mânia şi dorinţa de răzbunare, însă faţa-i exprima numai o bucurie feroce când exclamă:

— Cerbul-cel-Sprinten!

Când auziră acest nume vestit şi prea bine cunoscut, toţi războinicii se ridicară în acelaşi timp şi uimirea învinse un moment calmul stoic al indienilor. Toţi, până la unul, repetară într-un glas acest nume urât şi respectat, iar femeile şi copiii, îngrămădiţi la intrare, îl reluară ca un ecou. Strigătele lor ajunseră până în cele mai depărtate colibe; toţi cei care le auziră ieşiră afară, şi urlete prelungi izbucniră de pretutindeni.

Totuşi, şefii nu-şi părăsiră locul, ca şi cum le-ar fi fost ruşine că îşi trădaseră neliniştea. Tăceau însă cu toţii, măsurând curioşi pe duşmanul a cărui vitejie fusese fatală atâtor războinici din tribul lor.

Era un triumf pentru Uncas, dar el nu-şi arătă altfel bucuria decât printr-o atitudine plină de mândrie şi linişte, şi zâmbi dispreţuitor. Magua observă; strânse pumnul, întinse braţul, agitându-l ameninţător spre prizonier, şi-i strigă în engleză:

— Mohicane, trebuie să mori!

— Apele din Izvorul Sănătăţii – răspunse Uncas în delawară – nu vor învia pe huronii care sunt înmormântaţi pe munte; oasele lor au să

putrezească acolo. Huronii sunt squawe şi femeile lor bufniţe. Haide, adunaţi-i pe toţi câinii de huroni, ca să vadă un războinic! Nările mele sunt pângărite! Ele simt sângele unui laş!

Această ultimă aluzie provocă rumoare, căci un mare număr de huroni – la fel ca Magua – înţelegeau limba de care se servise Uncas. Şiretul sălbatic observă imediat că poate să tragă foloase de pe urma acestei stări de spirit şi se hotărî să profite.

Lăsând să-i cadă blana ce-i acoperea un umăr, Magua întinse un braţ şi vesti astfel că vrea să ia cuvântul. Deşi, pentru că lipsise, pierduse o parte din influenţa ce o avea asupra tovarăşilor săi, nimeni nu-i contesta curajul şi îl socoteau cel mai mare orator al tribului; aşa că niciodată nu-i lipseau ascultătorii şi aproape totdeauna reuşea să-i convingă pe ceilalţi. Însă, în această împrejurare, setea sa de răzbunare îi scotea şi mai în evidenţă darurile-i fireşti.

Începu să povestească tot ce se petrecuse cu prilejul atacurilor de la stânca Glennului, despre felul în care vrăjmaşii lor cei mai de temut scăpaseră; descrise apoi situaţia în care se aflase pe muntele cel mic, pe care se retrăsese cu prizonierii ce-i căzuseră în mână, dar nu pomeni nimic despre torturile la care voise să-i supună şi trecu repede la atacul neaşteptat al lui Carabină-Lungă, al Şarpelui-cel-Mare şi al Cerbului-cel-Sprinten, povestind cum însoţitorii lui fuseseră măcelăriţi şi cum chiar pe el îl socotiseră mort.

Aci făcu o pauză, ca şi cum ar fi vrut să-şi exprime evlavia faţă de cei morţi, în realitate căutând să observe efectul discursului său. În adevăr, toate privirile erau aţintite asupra lui şi acum toţi îl ascultau atât de atenţi, încât s-ar fi putut crede înconjurat de statui.

Coborând vocea, deşi până atunci vorbise tare şi clar, el înşiră calităţile admirabile ale celor morţi, neuitând niciuna care ar fi putut face o impresie favorabilă: unul din ei nu fusese niciodată la vânătoare fără să se întoarcă încărcat de vânat; altul ştia să descopere urmele duşmanilor, oricât de iscusiţi ar fi fost; un altul dăduse totdeauna pildă de curaj, pe când celălalt era de o bunătate fără margini. Într-un cuvânt, le zugrăvi portretele astfel, încât într-un trib mic, alcătuit dintr-un număr restrâns de familii, fiecare avea un motiv să fie impresionat.

— Oasele acestor războinici – continuă el – se află oare în mormintele străbunilor lor? Voi ştiţi că nu sunt acolo. Sufletele lor s-au dus spre asfinţit; ele străbat apele cele mari, către lumea spiritelor. Dar au plecat fără merinde, fără puşti, fără cuţite, fără mocasini, goi şi săraci, aşa cum s-au născut. Asta-i drept? Intra-vor ei în ţara drepţilor, ca irochezii cei flămânzi sau ca ticăloşii de delawari? Fără arme şi fără veşminte pe umeri, putea-vor ei să întâlnească pe fraţii lor? Ce-au să zică părinţii noştri când au să-i vadă sosind astfel? Vor crede că triburile wyandoţilor au decăzut! Îi vor primi cu ochi răi şi vor spune:

un chippervas a venit aici luându-şi numele de huron! Fraţilor, nu trebuie să-i uităm pe aceşti morţi! O piele-roşie nu uită niciodată! O să încărcăm spatele acestui mohican până o să se încovoaie sub povară şi o să-l trimitem pe urmele tovarăşilor noştri. Ei ne cer ajutor şi, deşi urechile noastre nu-i aud, ei ne strigă: „Nu ne uitaţi!" Când vor vedea că sufletul acestui mohican aleargă după ei cu greaua lui sarcină, îşi vor continua călătoria mai liniştiţi, şi copiii noştri vor zice: „Iată ce-au făcut părinţii noştri pentru prietenii lor! Noi trebuie să facem la fel pentru ei!" Ce-i oare un jenghez? Noi am omorât o mulţime. Însă pe pământ mai sunt încă destui! Numai sângele unui indian poate să spele pata de pe numele huronilor! Să moară deci acest delawar!

Se poate uşor bănui ce efect avu o cuvântare ca aceasta asupra unor asemenea ascultători. Magua îmbinase cu abilitate ceea ce trebuia să emoţioneze pe camarazii lui cu ceea ce putea să le deştepte prejudecăţile superstiţioase, aşa încât huronii care, printr-o lungă obişnuinţă, erau înclinaţi să-şi sacrifice victimele zeilor protectori, pierdură orice urmă de omenie, gândindu-se acum numai să-şi satisfacă imediat setea de răzbunare.

Un războinic, ale cărui trăsături erau cumplit de fioroase, ascultase pe orator cu cea mai mare atenţie. Chipul îi trăda simţămintele, vădind ura şi dorinţa de răzbunare. Îndată ce Magua tăcu, se ridică, scoţând un urlet de diavol, şi învârti deasupra capului securea strălucitoare şi bine ascuţită. Strigătul şi gestul lui fură atât de neaşteptate, încât nimeni n-ar fi putut să se împotrivească acestui plan sângeros. La lumina torţei se văzu în aceeaşi clipă lama strălucitoare, zburând prin cabană, şi braţul lui Magua, încercând să-l oprească pe indian. Mişcarea lui Magua nu fu de prisos, căci arma nu făcu decât să atingă lungul penaj care împodobea smocul de păr al lui Uncas şi străbătu peretele de pământ al cabanei, ca şi cum ar fi fost aruncată de o catapultă sau de o balistă.

Duncan auzise groaznicul strigăt al sălbaticului războinic şi îi văzuse gestul. Însă de-abia avu timpul să încerce să se scoale – ca şi cum i-ar fi putut fi de vreun ajutor lui Uncas – că primejdia trecuse şi spaima i se schimbase în admiraţie. Tânărul mohican, care stătea în picioare, îşi aţintise privirea asupra duşmanului, fără nicio umbră de emoţie. Zâmbi, ca şi cum i-ar fi fost milă, şi spuse în limba sa câteva cuvinte dispreţuitoare.

— Nu! zise Magua, după ce se asigură că prizonierul nu fusese rănit. Trebuie ca squawele să-l vadă tremurând şi să asiste la chinurile lui; altfel, răzbunarea noastră nu ar fi decât un joc de copil. Să fie ţinut închis în întuneric. O să vedem dacă un delawar poate să doarmă azi, când ştie că o să moară mâine.

Câţiva tineri războinici îl înhăţară atunci pe prizonier, îl legară cu frânghii din scoarţă de copac şi-l târâră afară din cabană. Uncas

mergea hotărât; totuşi păru să şovăie când ajunse în faţa uşii. Aici se opri puţin, doar pentru a se reîntoarce şi a se uita în jur la duşmani, cu priviri mândre şi dispreţuitoare. Când întâlni ochii lui Duncan, păru să-i spună că nu e pierdută încă orice speranţă.

Magua, mulţumit de succesul pe care-l obţinuse – sau cu gândul la alte planuri – nu mai puse alte întrebări. Învelindu-şi pieptul cu blana, ieşi din colibă fără să mai vorbească de un subiect ce ar fi putut deveni fatal aceluia lângă care şezuse.

Cu toată grija şi via sa nelinişte pentru soarta lui Uncas, Heyward se simţi mai uşurat când văzu că pleacă Magua, duşmanul lor atât de periculos şi de perfid. Pe de altă parte, rumoarea ce o produsese cuvântarea acestuia începuse să se risipească. Războinicii îşi reluaseră locurile, şi nori de fum umplură din nou încăperea. Aproape o jumătate de oră nimeni nu rosti niciun cuvânt; de-abia dacă clipeau; potrivit obiceiului acestor triburi – în acelaşi timp atât de impetuoase şi atât de nepăsătoare – după un asemenea tumult urma o tăcere gravă şi apăsătoare.

În loc să se îndrepte spre colibele unde maiorul făcuse cercetări zadarnice, însoţitorul său îl conduse drept spre poalele muntelui vecin – acoperit de păduri – care domina tabăra huronilor. Ca sa ajungă acolo, din cauza tufelor dese, fură obligaţi să urmeze o potecă strâmtă şi întortocheată. Copiii începuseră iar să se joace în poiană. Înarmaţi cu crengi, se aşezaseră pe două rânduri, între care fiecare din ei alerga pe rând, cât îl ţinea picioarele, pentru a ajunge la stâlpul protector.

Pentru ca imitaţia să fie cât mai completă, aprinseseră din măracinişuri mai multe focuri mari, ale căror văpăi luminau paşii lui Duncan, făcând peisajul şi mai sălbatic. În faţa unei stânci impunătoare intrară pe un fel de alee, croită în pădure de cerbi în migraţiile lor periodice. Chiar atunci, copiii aţâţară focurile din apropierea lor, aruncând alte ramuri uscate, şi văpăile luminară mai bine suprafaţa lucioasă a stâncii şi aleea pe care se aflau, făcând să se vadă la oarecare depărtare în calea lor un fel de muşuroi negru.

Indianul se opri ca şi cum n-ar fi ştiut dacă trebuie să mai înainteze, şi tovarăşul său făcu la fel. Muşuroiul negru – care părea imobil – începu atunci să se mişte într-un fel ce-i păru inexplicabil lui Duncan. Focul aruncând în acel moment o lumină mai vie, se văzu mai clar. Heyward zări un urs monstruos care, deşi mormăia fioros, nu păru că vrea să-i atace şi, în loc să înainteze spre el, se aşeză pe marginea drumului, ridicându-se în două labe. Huronul îl cercetă cu multă luare-aminte şi, fără îndoială, convingându-se că acest oaspe nepoftit n-are gânduri rele, îşi continuă liniştit drumul.

Duncan, care ştia că indienii domesticesc uneori aceste animale, urmă exemplul însoţitorului său, crezând că este un urs îmblânzit al tribului, ce se dusese în pădure, să caute stupi de albine.

Trecură la câţiva paşi de urs, iar acesta îi lăsă să treacă nestingheriţi. Huronul, care la început şovăise să mai înainteze şi-l cercetase cu atenţie, nu mai era deloc neliniştit şi nici măcar nu privi animalul. Totuşi, din când în când, Heyward se uita înapoi, să vadă ce face fiara şi eventual să se apere dacă l-ar ataca pe neaşteptate. El începu să fie neliniştit văzând că ursul îi urmează pas cu pas, şi tocmai se pregătea să-l anunţe pe indian, când acesta, deschizând o uşă din scoarţă de copac, care închidea intrarea unei peşteri de munte, îi făcu semn să-l urmeze.

Duncan se bucură că găsiseră un adăpost atât de potrivit şi se pregărea să tragă uşa după el, când observă că cineva îl împiedică. Se întoarse, văzu laba ursului ţinând poarta, şi animalul pe urmele lui. Acum se aflau într-o galerie strâmtă şi întunecoasă şi nu se mai puteau întoarce, căci ar fi trebuit să facă faţă periculosului adversar. Neavând ce face, Duncan merse mai departe, căutând să se ţină cât mai aproape de călăuza lui. Ursul era mereu pe urmele lor: uneori mormăia, şi de două-trei ori îşi sprijini chiar labele enorme pe spatele maiorului, ca şi cum ar fi vrut să-l împiedice să pătrundă mai departe în peşteră.

E greu de spus dacă Heyward ar fi putut să mai suporte multă vreme situaţia asta neobişnuită, însă curând se mai linişti, zărind drept în faţa lui o licărire slabă, la care ajunseseră în câteva minute.

Grota fusese săpată şi lucrată cu iscusinţă. Fusese despărţită în mai multe încăperi, prin pereţi făcuţi din scoarţă de copac, ramuri şi pământ. Mai multe crăpături în bolta peşterii lăsau să pătrundă lumina în timpul zilei, iar noaptea încăperile erau luminate de foc şi de torţe. Aici era magazia de muniţii şi de alimente şi se ţineau straiele cele mai preţioase ale huronilor; dar mai ales se păstrau obiectele care erau proprietatea obştească a tribului. Femeia bolnavă – care se credea că este stăpânită de o putere supranaturală – fusese transportată în acest loc, pentru că se socotea că spiritele rele ce o tulburau puteau pătrunde mai greu prin stâncă decât prin frunzişul ce alcătuieşte acoperişul unei colibe. Bolnava zăcea pe un pat din frunze uscate şi era înconjurată de un grup de femei, în mijlocul cărora Heyward recunoscu pe prietenul său David Gamut.

O privire îi fu de ajuns pretinsului medic să-şi dea seama că bolnava era într-o stare departe de a-l mai încuraja să-şi arate talentele de vindecător. Avusese un atac de paralizie generală, pierduse graiul, nu putea să se mai mişte şi părea că nu mai simte nicio durere. Heyward nu se necăji, căci maimuţărelile la care trebuia să recurgă, jucându-şi rolul în faţa indienilor, le făcea pentru o femeie prea bolnavă ca să-i mai dea speranţe zadarnice. Gândul ăsta îl făcu să aibă conştiinţa mai împăcată şi tocmai se pregătea să înceapă„operaţiile” sale medicale şi vrăjitoreşti, când îi atrase atenţia un alt vraci, tot atât de savant ca şi el în arta de a vindeca şi care propuse să se încerce puterea psalmilor.

David, care la intrarea lor era gata să intoneze un imn, aşteptă mai întâi câteva minute şi, luând tonul cu diapazonul, se porni să cânte cu o însufleţire ce ar fi produs o minune, dacă pentru a te tămădui asta ar fi fost de ajuns şi dacă credeai în eficacitatea acestui remediu. Nimeni nu-l întrerupse, pentru că indienii, socotindu-l slab de minte, îl credeau sub protecţia cerului, iar Duncan era prea încântat de acest răgaz, ca să încerce să-l scurteze. În timp ce cântăreţul executa ultima cadenţă cu glas mai puternic, maiorul tresări auzind aceleaşi sunete repetate de o voce ce părea că venea din mormânt şi n-avea nimic omenesc. Privi în jur şi văzu în colţul cel mai întunecos al încăperii ursul, aşezat pe labele dinapoi, bălăbănindu-se şi imitând prin mormăituri melodia cântăreţului.

E mai uşor de închipuit decât de descris efectul produs asupra lui David de un ecou atât de ciudat şi de neaşteptat. Holbă ochii, amuţi imediat şi rămase cu gura căscată. Spaima, uimirea, admiraţia îl făcură să uite cele câteva fraze pe care le pregătise ca să-i anunţe lui Heyward veşti importante. Izbuti doar să strige în grabă, în engleză: „Te aşteaptă, e aici”, şi fugi din peşteră.

CAPITOLUL XXV

— Aţi transcris rolul leului? Atunci

daţi-mi-l, căci am memoria cam slabă.
— Poţi să-l joci fără să-l repeţi; trebuie doar să urli.

SHAKESPEARE
(Visul unei nopţi de vară)

Ultimele clipe ale unui muribund au întotdeauna ceva solemn, dar de data aceasta scena avea şi ceva comic. Ursul continua să se bălăbăne în dreapta şi-n stânga, deşi încercările lui de a imita melodia lui David încetaseră, odată cu fuga cântăreţului. Cele câteva cuvinte, pe care Gamut le adresase lui Heyward în engleză, fuseseră înţelese numai de el: „Te aşteaptă! E aici!" Aceste cuvinte trebuiau să aibă totuşi un tâlc, dar deşi Duncan se uită prin toate ungherele încăperii, nu observă nimic ce i-ar fi putut spulbera îndoielile. Maiorul avu prea puţină vreme să examineze situaţia, căci şeful huron înaintă spre patul bolnavei şi făcu semn grupului de femei să se retragă. Curiozitatea le îndemnase să vină pentru a asista la descântecele vraciului străin. Totuşi se supuseră, deşi cu multă părere de rău. Îndată ce indianul auzi zgomotul surd al uşii pe care femeile o închiseră la plecare, se întoarse spre Duncan şi-i spuse:

— Acum, frate, arată-ţi puterea!

Somat atât de categoric, Heyward se temu că orice întârziere ar putea să devină primejdioasă. Adunându-şi în grabă gândurile, se pregăti să facă farmecele şi descântecele ciudate de care se servesc şarlatanii indieni, pentru a-şi ascunde neştiinţa; însă când voi să înceapă, fu întrerupt de urs, care începu să mormăie fioros. Scena se repetă de două ori şi de fiecare dată întreruperea ursului fu mai sălbatică şi mai ameninţătoare.

— Vracii sunt pizmaşi – spuse huronul. Vor să fie singuri. Aşadar, plec! Frate, această femeie este soţia unuia din cei mai curajoşi războinici ai noştri. Alungă cât mai repede duhul care-o chinuie! Lasă-mă-n pace! mai spuse el ursului, care continua să mormăie. Lasă-mă-n pace! Plec!

Se ţinu de cuvânt şi Duncan se pomeni singur în fundul unei peşteri, doar cu o muribundă şi cu un animal atât de temut. Acesta păru că ascultă cu isteţimea unui adevărat urs zgomotul paşilor indianului ce se depărta. În sfârşit, uşa trântită vesti că ieşise din peşteră. Atunci ursul înaintă alene spre Heyward, şi când ajunse la doi paşi, se ridică pe labele dinapoi şi stătu în faţa lui, întocmai ca un om. Duncan căută din ochi în jur vreo armă, să se apere împotriva unui atac la care se aştepta dintr-un moment în altul, dar nu zări nici măcar un băţ.

Totuşi, se părea că animalul îşi schimbase toanele pe neaşteptate:

nu mai mormăia, nu mai dădea niciun semn de mânie, şi în loc să se bălăbănească de la dreapta la stânga, tot corpu-i păros părea frământat de o ciudată agitaţie. Îşi puse labele de dinainte pe cap şi-l zgudui cu putere; iar în timp ce Heyward privea acest spectacol cu o mirare ce-l făcuse să încremenească, capul ursului îi căzu la picioare şi văzu apărând figura curajosului vânător, care prinse ca de obicei să râdă înfundat, din toată inima.

— Sst! şopti Ochi-de-Şoim, ca să preîntâmpine exclamaţia de uimire de pe buzele lui Duncan. Ticăloşii nu sunt prea departe şi dacă aud ceva ce li s-ar părea că nu seamănă a vrăjitorie, o să ne sară-n spinare.

— Spune-mi, ce-i mascarada asta şi de ce-ai riscat o intervenţie atât de primejdioasă?

— Ah! De multe ori întâmplarea face mai mult decât raţiunea şi calculul. Însă cum totdeauna o poveste trebuie să aibă un început, am să-ţi spun totul de la cap. După ce-aţi plecat, l-am dus pe comandant şi pe sagamor într-o veche aşezare de castori, unde au a se teme de huroni mai puţin decât dacă ar fi în mijlocul garnizoanei fortului Edward, căci indienii din nord-vest, neavând încă legături cu negustorii noştri, continuă să respecte castorii. Apoi, Uncas şi cu mine am plecat, după cum ne înţelesesem, să cercetăm cealaltă tabără. Dar spune-mi, pe Uncas nu l-ai văzut?

— Ba, din nefericire, da. E prizonier şi l-au condamnat să piară mâine, în zorii zilei.

— Nu ştiu ce mă făcea să bănuiesc că o să sfârşească aşa – zise vânătorul, cu un ton mai puţin vesel şi încrezător, însă, reluând îndată obişnuitul său ton bărbătesc, adăugă: Ăsta-i adevăratul motiv pentru care mă vezi aici: doar n-o să las în mâinile huronilor pe acest tânăr atât de curajos! Cât de veseli ar fi ticăloşii dacă ar putea să lege spate-n spate, de acelaşi stâlp, pe Cerbul-cel-Sprinten şi pe Carabină-Lungă, cum mă poreclesc ei! Şi totuşi nu-mi explic de ce mi-au dat o asemenea poreclă, căci între „Ucigătorul meu de Cerbi” şi o adevărată carabină de Canada e tot atâta deosebire câtă este între o cremene şi lutul pentru pipe.

— Continuă, nu te depărta de la subiect. Huronii se pot întoarce dintr-o clipă într-alta.

— Nu-i niciun pericol! Ştiu ei că unui vraci trebuie să-i lase timp ca să-şi facă farmecele. Sunt sigur că n-o să fim întrerupţi nici cât un misionar din colonii, care predică două ceasuri încheiate. Ei bine! Pornind în recunoaştere spre cealaltă tabără, am dat peste o bandă din aceşti ticăloşi, care se întorceau de la ai lor. Uncas are sângele prea iute pentru cercetăşie, dar în privinţa asta nu-l pot acuza, e tânăr! A urmărit un huron care o luase la fugă ca un laş şi l-a făcut să cadă într-o cursă.

— Şi-a plătit destul de scump laşitatea!

— Da! Te înţeleg şi nu mă miră: ăsta le e felul. Dar să revenim la povestea noastră. N-am nevoie să mai spun că, dacă am văzut că l-au luat prizonier pe tânărul meu prieten, n-am pregetat să iau urma huronilor, cu toate precauţiile necesare. Am avut chiar două-trei încăierări cu nemernicii ăştia, dar nu de asta-i vorba. După ce le-am trântit puţin plumb în cap, am înaintat fără zgomot spre locuinţele lor. Întâmplarea, şi de ce s-o numesc întâmplare, un dar deosebit al Providenţei, sau mai bine zis un dar ceresc, m-a purtat tocmai spre locul unde unul din vrăjitorii lor se pregătea să se îmbrace ca să dea, după cum pretind ei, o mare bătălie cu satana. I-am ars o lovitură de pat de puşcă în cap, ca să-i iau niţeluş minţile, şi, de teamă să nu i se facă poftă să zbiere când s-o trezi, i-am pus între dinţi, ca să înfulece la caz că i se face foame, o ramură zdravănă de pin, pe care i-am legat-o pe după gât. Apoi l-am ţintuit de un copac şi i-am luat blana, hotărât să joc eu rolul de urs, ca să văd ce-o să iasă.

— L-ai jucat de minune! Nu te-ai fi făcut de ruşine nici chiar în faţa unui urs veritabil.

— Cine a stat vreme îndelungată în pustietăţi şi-l cunoaşte oleacă mai bine, ar fi un şcolar prost dacă n-ar şti să-i imite mormăitul şi mişcările. Dac-ar fi fost o pisică sălbatică sau o panteră, aş fi avut mai mult de furcă; dar nu-i mare scofală să imiţi mişcările unui animal atât de greoi. Şi totuşi, chiar rolul unui urs poate să fie rău jucat, căci e mai uşor să maimuţăreşti natura decât s-o imiţi, ori asta nu o ştie toată lumea. Dar să revenim la treburile noastre. Unde este fata?

— Dumnezeu ştie! Am cercetat toate colibele huronilor şi n-am descoperit niciun semn care să mă facă să cred că se află în tabăra lor.

— N-ai auzit ce-a spus cântăreţul când a fugit? Zicea că te aşteaptă, că e aici!

— Mi-am închipuit că vorbea de această biată femeie, care aşteaptă de la mine o vindecare pe care nu i-o pot da.

— Nătărăului i-a fost frică şi s-a exprimat prost! Voia să vorbească de fata comandantului! Haide! Aici e un perete care desparte încăperile. Trebuie să arunc o privire dincolo. Un urs trebuie doar să ştie să se caţăre! Poate-i pe acolo vreun stup şi vezi că sunt un animal căruia îi plac dulciurile!

La aceste cuvinte, vânătorul se duse spre perete şi se căţără pe el, cu mişcările greoaie şi stângace ale animalului a cărui blană o purta; însă când ajunse sus, făcu semn maiorului să tacă şi coborî îndată.

— E acolo – şopti vânătorul. Poţi să intri prin această uşă. Am vrut să-i spun câteva cuvinte de mângâiere, însă vederea unui asemenea monstru ar fi făcut-o să-şi piardă minţile! Deşi în această privinţă, domnule maior, nu eşti nici dumneata mult mai frumos zugrăvit.

Duncan, care se îndreptase spre uşă, se opri descumpănit, auzind aceste cuvinte.

— Sunt chiar atât de hidos? întrebă el cu o ciudă vădită.

— Nu chiar aşa ca să sperii un lup sau să pui pe goană un regiment la atac – răspunse Ochi-de-Şoim. Însă îmi amintesc că te lăudau că eşti ceva mai frumuşel. Squawele indienilor n-o să-ţi dispreţuiască mutra asta bălţată, însă tinerele albe preferă să ai culoarea pielii lor. Iată – adăugă el, arătându-i un loc unde apa, ţâşnind dintr-o crăpătură a stâncii, forma o mică fântână cristalină – poţi uşor să scapi de mâzgălelile cu care te-a împodobit sagamorul. Când o să te întorci, o să-ţi fac eu alta. Nu te nelinişti de asta, nimic nu-i mai obişnuit decât un vraci care-şi schimbă mâzgăleala chipului când îşi face farmecele.

Vânătorul nu avu nevoie de prea multe argumente ca să-l convingă. Nici nu terminase de vorbit şi Duncan şi începuse să-şi şteargă până şi cele mai mici urme din masca sa împrumutată. Când termină aceste pregătiri pentru revederea ce urma să aibă loc, se despărţi de vânător şi dispăru pe uşa care-i fusese arătată.

Ochi-de-Şoim îl văzu cu mulţumire plecând şi îi recomandă să nu piardă prea mult timp cu pălăvrăgeala, apoi, profitând de răgaz, cercetă camera de provizii a huronilor, fiindcă, cum spuneam, această peşteră era şi magazia de provizii a tribului.

Duncan pătrunsese într-o altă galerie strâmtă şi întunecoasă, însă lumina pe care o văzu strălucind spre dreapta fu pentru el steaua polară. Această parte a peşterii slujea de închisoare pentru fata fostului comandant al fortului William-Henry. O mulţime de obiecte, provenite din jaful fortăreţei, zăceau pe pământ: arme, haine, stofe, cufere şi pachete de tot felul. În mijlocul acestei harababuri se afla Alice în picioare, palidă şi tremurând de nelinişte, însă tot încântătoare. David o informase despre sosirea lui Duncan printre huroni.

— Duncan! exclamă ea, ca şi cum ar fi fost înspăimântată de propriul ei glas.

— Alice! răspunse maiorul şi, sărind peste mai multe obiecte ce-i stăteau în drum, ajunse lângă ea.

— Eram încredinţată că n-ai să mă părăseşti, Duncan! Dar văd că nu-i nimeni cu dumneata, şi oricât de preţioasă mi-ar fi prezenţa dumitale, aş vrea să ştiu că nu eşti chiar singur.

Heyward, văzând-o tremurând atât de tare, încât de-abia se mai ţinea pe picioare, o rugă să se aşeze şi îi povesti foarte pe scurt toate întâmplările pe care cititorii noştri le cunosc. Alice îl ascultă, de-abia ţinându-şi răsuflarea, şi cu toate că maiorul nu aminti decât în treacăt de desperarea lui Munro, fata izbucni în plâns. Totuşi, încetul cu încetul se mai linişti şi, când Heyward termină, era, dacă nu complet calmă, cel puţin mai resemnată.

— Acum, Alice – adăugă el – eliberarea depinde în mare parte chiar de dumneata. Cu ajutorul vânătorului, prietenul nostru drag şi oţelit,

vom izbuti să scăpăm din mâinile acestui trib barbar, însă trebuie să te înarmezi cu mult curaj. Gândeşte-te că ai să revezi pe scumpul dumitale părinte şi că fericirea lui şi a dumitale depinde acum numai de dumneata.

— Pentru el sunt gata să fac orice.

— Dar pentru mine, Alice, n-ai face nimic?

Ea îl privi pe Heyward atât de nevinovată şi uimită, încât acesta se simţi obligat să fie mai explicit.

— Nu-i aici momentul, nici locul să-ţi împărtăşesc visul meu cel mai fierbinte, scumpă Alice! Însă orice inimă e însetată de fericire. Se zice că nenorocirile leagă cel mai trainic pe oameni, aşa că după toate cele întâmplate, de când ai fost luată prizonieră, explicaţiile dintre colonel, dumneata şi mine sunt mult mai uşoare.

— Şi scumpa mea Cora, Duncan? Fireşte, n-aţi uitat de Cora?

— Uitat? Nu, desigur!

— Venerabilul dumitale părinte nu face nicio deosebire între copiii lui; însă eu… N-ai să te superi, Alice, dacă o să-mi exprim o preferinţă…

— N-ai dreptate! exclamă Alice, retrăgându-şi mâna pe care i-o ţinea maiorul într-a lui. Totdeauna vorbeşte de dumneata ca de prietenul cel mai apropiat.

— Chiar îi sunt un asemenea prieten şi doresc să-i fiu cât mai mult! Însă tatăl dumitale, Alice, mi-a permis să nădăjduiesc că o legătură mai strânsă, mai sacră, ne-ar putea uni pe noi amândoi.

Alice prinse să tremure şi întoarse o clipă capul, însă revenindu-şi aproape imediat, aruncă spre iubitul ei o privire plină de dragoste copilărească.

— Heyward – îi şopti ea – înainte de a-mi spune mai mult, du-mă la tatăl meu şi lasă-mă să-i obţin eu consimţământul.

— Cum aş putea sa nu-ţi fac mărturisirile astea? se pregătea să răspundă tânărul maior. Dar simţi că cineva îl bate uşor pe umăr.

Se întoarse tresărind şi întâlni privirile fiorosului Magua, strălucind de o bucurie infernală. Dac-ar fi ascultat de primul impuls, ar fi năvălit asupra sălbaticului şi şi-ar fi pus toate nădejdile într-o luptă pe viaţă şi pe moarte. Însă era neînarmat, iar huronul avea şi cuţit şi tomahawk; pe de altă parte nu ştia dacă nu e însoţit de alţi indieni, aşa că nu putea să rişte s-o lase fără apărător pe aceea care îi era mai scumpă ca orice pe lume. Aceste gânduri îl făcură să abandoneze un plan care-i fusese inspirat numai de desperare.

— Ce mai vrei? întrebă Alice, încrucişându-şi braţele pe piept şi încercând să-şi ascundă, sub înfăţişarea rece şi demnă cu care primea totdeauna vizitele barbarului ce o răpise de la tatăl ei, neliniştea ce-o cuprinsese pentru soarta lui Heyward.

Indianul îi privi ameninţător, apoi se întoarse brusc şi începu să

îngrămădească înaintea uşii pe care intrase – alta decât cea prin care se strecurase maiorul – nişte cufere şi buturugi mari pe care, cu toată forţa sa remarcabilă, de-abia putea să le urnească.

Heyward înţelese atunci cum fusese surprins şi, crezându-se pierdut fără scăpare, o strânse pe Alice la piept, aproape neregretând că moare, fiindcă putuse în sfârşit s-o revadă şi să-i spună c-o iubeşte. Magua însă n-avea de gând să curme atât de repede suferinţele noului său prizonier. Voia să înalţe doar o baricadă destul de solidă, ca să nu poată fi înlăturată de captivi, oricât s-ar fi străduit, şi până-şi termină lucrul, nu-i mai băgă deloc în seamă. Maiorul, sprijinind-o pe Alice, care era gata să leşine, urmărea cu ochii fiecare mişcare a huronului, prea mândru şi înfuriat pentru a cere mila unui duşman de mânia căruia mai scăpase încă de două ori. Ştia de altfel că nimic nu l-ar îmblânzi.

Când sălbaticul se asigură că prizonierii nu mai aveau nicio posibilitate de evadare, se întoarse spre ei şi le spuse în engleză:

— Feţele-Palide se pricep să-l prindă pe castor în capcană, însă pieile-roşii ştiu şi cum să le păzească pe Feţele-Palide.

— Fă ce pofteşti, nemernicule! strigă maiorul, uitând pentru o clipă că trebuie să scape cu viaţă, pentru a o salva pe Alice. Nu mi-e frică şi mi-e scârbă de tine şi de răzbunarea ta!

— Ofiţerul englez o să vorbească la fel când o să fie legat de stâlp? întrebă Magua, cu o ironie care dovedea că se îndoieşte că un alb poate răbda bărbăteşte torturile.

— Chiar aici, în faţa ta şi a întregului trib! strigă Heyward.

— Vulpea-Şireată este un şef mare – zise huronul. El se duce să caute pe tinerii săi războinici, pentru ca şi ei să vadă cât de curajos înfruntă o Faţă-Palidă stâlpul de tortură.

La aceste cuvinte se întoarse şi înaintă spre uşa pe care intrase Duncan, se opri însă un moment, văzând-o ocupată de un urs care şedea pe labele dinapoi, mormăind fioros, şi se bălăngănea în dreapta şi în stânga, potrivit obiceiului acestor animale. La fel ca bătrânul indian ce condusese pe Heyward în acest loc, Magua cercetă animalul cu atenţie şi recunoscu deghizarea vraciului.

Amestecul îndelung cu englezii îl făcuse în bună parte să nu mai creadă în superstiţiile absurde ale tribului său şi nu acorda un prea mare respect aşa-zişilor vrăjitori; se pregăti deci să treacă dispreţuitor pe lângă el; însă la prima mişcare pe care o făcu, ursul începu să mormăie mai tare şi deveni ameninţător.

Magua se opri încă o dată; în sfârşit, păru hotărât să nu se lase intimidat de strâmbăturile unui şarlatan; se duse deci întins la uşă. Dar ursul, ridicându-se pe labele de dinapoi, prinse să le agite mai puternic pe cele dinainte.

— Nebunule – strigă huronul – du-te de sperie-le pe muieri şi pe

copii, şi lasă-i pe bărbaţi să-şi vadă de treburile lor!

Mai făcu un pas, fără să creadă măcar necesar să folosească tomahawkul sau cuţitul, ca să-l intimideze pe vrăjitor, însă când ajunse lângă urs, Ochi-de-Şoim întinse braţele, îi cuprinse trupul şi-l strânse cu puterea unui urs adevărat.

Heyward urmărise cu cea mai mare atenţie mişcările presupusului urs. Mai întâi o aşeză pe Alice pe o ladă şi îndată ce-l văzu pe duşmanul său strâns zdravăn în braţele vânătorului – încât nu mai putea să folosească mâinile şi picioarele – luă o curea ce servise la legarea unui balot şi se năpusti la Magua, înconjurându-i cu ea, de mai multe ori, braţele, picioarele şi coapsele, în aşa fel încât să nu mai poată face nicio mişcare. După ce fiorosul huron fu legat fedeleş, Ochi-de-Şoim îl trânti la pământ.

În timpul acestui atac atât de neaşteptat şi neobişnuit, Magua rezistase din răsputeri, deşi recunoscuse îndată că duşmanul lui era mult mai voinic. Totuşi nu scosese măcar un ţipăt. Numai când vânătorul – pentru a-i uşura explicarea atitudinii lui – îşi arătă propriul chip de sub acela al ursului – huronul nu putu să-şi reţină un strigăt de surpriză.

— Hei! Ţi-ai recăpătat graiul? zise foarte liniştit Ochi-de-Şoim. Bine că ştim! Aşadar, să mai luăm o mică precauţie, ca să nu-ţi vină cheful să ne faci vreun bucluc.

Fiindcă nu era vreme de pierdut, vânătorul îi puse imediat un căluş în gură şi, după această ultimă operaţie, nu mai avură de ce se teme de fiorosul indian.

— Pe unde a pătruns ticălosul aici? îl întrebă apoi pe maior. Doar nimeni n-a trecut în încăperea cealaltă de când ai plecat!

Heyward îi arătă uşa pe unde intrase sălbaticul şi grelele obiecte ce-o baricadau. Înlăturarea lor le-ar fi luat desigur mult timp.

— N-avem de ales! hotărî vânătorul. Trebuie să ieşim pe uşa cealaltă şi să încercăm să ajungem în pădure. Haidem! Ia-o în braţe pe domnişoara asta.

— Imposibil! Uite, ne vede, ne aude, dar spaima i-a paralizat picioarele. Nu mai poate să meargă. Du-te, bunul meu prieten, şi lasă-mă în voia sorţii!

— Orice criză are un sfârşit şi din fiecare nenorocire tragem un învăţământ. Înveleşte-o cu această stofă ţesută de femeile huronilor. Nu aşa! Acoperă-i bine picioruşele care ne-ar trăda, căci altele asemenea nu cred că se mai află în toate pădurile Americii. Aşa, ia-o în braţe: stai să-mi pun capul de urs; şi acum urmeaza-mă!

Duncan, cum se poate vedea din cele spuse de tovarăşul lui, se grăbi să-i execute dispoziţiile. O luă pe Alice în braţe – şi povara îi păru nespus de uşoară – apoi intră cu vânătorul în încăperea bolnavei, pe care o găsiră aşa cum o lăsaseră, singură şi de-abia mai trăgându-şi

sufletul. Fireşte că nu se mai opriră aici, însă pătrunzând în galeria de care am pomenit, auziră numeroase voci în dosul uşii, ceea ce îi făcu să bănuiască, pe bună dreptate, că rudele şi prietenii bolnavei se strânseseră acolo pentru a afla, o clipă mai curând, dacă farmecele vraciului străin fuseseră de vreun folos.

— Dacă vorbesc eu – şopti Ochi-de-Şoim – engleza mea, care este limba obişnuită a Feţelor-Palide de pe aci, va dezvălui acestor ticăloşi că un duşman se află printre ei. Trebuie să le vorbeşti dumneata pe limba vrăjitorilor, maiorule! Spune-le că ai închis duhul rău în peşteră şi că duci femeia în pădure, ca s-o vindeci definitiv. Încearcă să le tragi o păcăleală zdravănă; şiretenia e permisă în asemenea situaţii.

Uşa se întredeschise – ca şi cum cineva ar fi vrut să asculte ce se petrece înăuntru. Ursul mormăi însă atât de furios, încât fu repede închisă. Atunci păşiră spre poartă: vânătorul ieşi primul, jucând minunat rolul ursului, şi Duncan, ce-l urmărea pas cu pas, se văzu îndată înconjurat de vreo douăzeci de inşi care-l aşteptau cu nerăbdare.

Mulţimea se dădu la o parte, pentru a lăsa să se apropie de Duncan pe bătrânul şef care-l condusese şi pe un frate războinic, probabil soţul bolnavei.

— Fratele meu a învins duhul rău? îl întrebă primul. Ce poartă în braţe?

— Pe femeia bolnavă – răspunse Duncan cu o voce gravă. Am făcut să-i fugă boala din corp, şi boala am închis-o în peşteră. Acum îţi duc fiica-n pădure, să-i storc în gură dintr-o rădăcina o licoare, care nu-şi face efectul decât acolo, sub cerul liber, într-o singurătate completă. Doar aşa o putem pune la adăpost de alte atacuri ale duhului rău. Înainte de revărsatul zorilor va fi în wigwamul soţului ei!

Bătrânul şef traduse sălbaticilor cuvintele spuse de Duncan în limba franceză. Un murmur general de satisfacţie fu răspunsul la aflarea acestor veşti îmbucurătoare. El însuşi întinse braţul, făcând semn maiorului să-şi continue drumul, apoi adăugă cu o voce hotărâtă:

— Du-te! Sunt bărbat! Voi intra în peşteră şi mă voi lupta cu duhul cel rău.

Heyward, care pornise, se opri îndată auzind aceste cuvinte înfricoşătoare.

— Ce spune fratele meu? strigă maiorul. Oare vrea să fie atât de crud cu el însuşi? Sau poate şi-a pierdut minţile? Vrea să se ducă să caute duhul cel rău, ca acesta să pună stăpânire pe el! Nu se teme c-o să-i scape şi-o să-şi urmeze victima în pădure? Eu sunt acela care trebuie să înfrunt duhul cel rău cu farmece, dar numai atunci când bolnava va fi complet vindecată. Mai bine, fraţii mei să păzească aceasta uşă şi să n-o scape din ochi, iar dacă duhul cel rău vrea să iasă, sub orice formă ar fi, omorâţi-l cu lovituri de măciucă, însă e

viclean şi n-are să iasă din peşteră, când va vedea atâţia războinici gata să se bată cu el.

Aceste cuvinte produseră efectul la care se aştepta Duncan. Bărbaţii îşi sprijiniră tomahawkurile pe umeri, gata să izbească duhul rău, în caz că s-ar ivi; femeile şi copiii se înarmară cu pietre şi cu ciomege, pentru a se răzbuna şi ei pe făptura imaginară pe care o bănuiau drept autoarea suferinţelor bolnavei; iar cei doi pretinşi vrăjitori profitară de acest moment favorabil, pentru a se depărta.

Cu toate că se folosise de superstiţiile indienilor, Ochi-de-Şoim ştia foarte bine că ele erau mai curând îngăduite decât împărtăşite de cei mai înţelepţi dintre şefii lor. Simţea deci cât preţ avea timpul într-o asemenea ocazie. Deşi, datorită credulităţii lor, duşmanii îi ajutaseră să-şi îndeplinească planul – ştia bine că cea mai vagă bănuiala a vreunui indian le putea fi fatală. Aşa că apucară pe o potecă mai ocolită, pentru a evita să treacă prin faţa locuinţelor. Acum copiii nu se mai jucau şi focurile lor începuseră să se stingă, mai luminând totuşi – atât cât să se poată vedea – câteva grupuri de războinici care se mai aflau în poiană. Era însă un contrast izbitor între liniştea şi tăcerea de acum şi tumultul ce domnise în tabără în noaptea aceasta atât de bogată în evenimente.

Curând, aerul curat o făcu pe Alice să-şi revină.

— Pot să merg şi singură – spuse ea când ajunseră în pădure, făcând un efort să se desprindă din braţele lui Heyward care căuta s-o reţină. Acum mă simt foarte bine.

— Nu, Alice, eşti încă prea slabă!

Alice stărui şi, de voie, de nevoie, maiorul lăsă jos preţioasa lui povară.

Vânătorul – care se afla încă în blana de urs – nu bănuise fireşte nimic din simţământul minunat ce-l încearcă un tânăr când ţine în braţe pe aceea pe care o iubeşte şi foarte probabil că nu înţelegea prea bine nici acel sentiment de pudoare nevinovată, care cuprinsese sufletul Alicei, în timp ce se depărtau cu paşi mari de duşmanii lor. Când însă ajunseră la o distanţă destul de mare de tabăra huronilor, vânătorul se opri să-i vorbească de un subiect care i se părea mai arzător.

— Această potecă – spuse el – o să vă ducă la un pârâu; urmaţi-i cursul până o să ajungeţi la o cascadă. Acolo, pe muntele din dreapta, veţi găsi un alt trib. Duceţi-vă şi cereţi-i protecţie. Dacă sunt adevăraţi delawari, nu le-o veţi cere zadarnic. Să fugim mai departe acum, cu fata, este imposibil. Huronii sunt pe urmele noastre şi, mai înainte de a ajunge la douăsprezece mile de-aici, ne-ar lua scalpurile! Haide, duceţi-vă, şi Domnul să vă ocrotească!

— Dar dumneata? întrebă mirat Heyward. Doar n-o să ne despărţim!

— Huronii au în puterea lor pe cel mai vrednic erou din neamul delawarilor – răspunse vânătorul. Ei îi vor vărsa sângele, până la ultima picătură. Am să fac tot ce-mi stă în putinţă ca să-l scap pe tânărul meu prieten. Dacă sălbaticii ţi-ar lua dumitale scalpul, maiorule, aş ucide tot atâţi ticăloşi câte fire de păr ai în cap, dar dacă tânărul sagamor e legat de stâlpul de tortură, huronii or să vadă cum ştie să moară şi un alb adevărat.

Fără a se simţi ofensat pentru preferinţa făţişă pe care vânătorul o arăta pentru tânărul pe care-l putea numi fiul său adoptiv, Heyward folosi toate argumentele spre a-i schimba această hotărâre atât de desperată. Alice uni rugăminţile ei cu ale lui Duncan, conjurându-l să renunţe la un proiect care avea şanse foarte puţine de reuşită. Argumente, rugăminţi, totul fu zadarnic. Vânătorul păru că-i ascultă atent, dar nerăbdător, şi în sfârşit le răspunse cu un ton atât de hotărât, încât o făcu pe Alice să tacă, iar maiorul îşi dădu seama că orice obiecţie ar fi fost de prisos.

— Am auzit spunându-se – adăugă vânătorul – că în tinereţe un simţământ poate lega pe un bărbat de femeie mai mult ca pe un tată de fiu. Poate-i adevărat. Eu am întâlnit rar femei de culoarea mea. Poate că asemenea sentimente să fie obişnuite în aşezările albilor. Dumneata ţi-ai riscat viaţa însă, şi tot ce ai mai scump pentru a o salva pe această tânără, şi bănuiesc că simţi ceva pentru dânsa. Cât despre mine, l-am învăţat pe Uncas cum trebuie să se folosească de puşcă şi m-a răsplătit din plin pentru asta. Am luptat împreună în

multe bătălii şi totdeauna, când aud detunătura puştii lui într-o parte şi a sagamorului în cealaltă, ştiu că niciun duşman n-o să mă atace din spate. Am petrecut împreună multe ierni şi veri, împărţind aceeaşi hrană, unul dormind, celălalt veghind, şi înainte ca să se poată spune că Uncas a fost supus torturilor sau că… Da, nu-i decât o singură fiinţa care conduce soarta fiecăruia, oricare i-ar fi culoarea pielii. Pe El îl iau martor că dacă tânărul mohican va pieri din greşeala unui prieten, nu mai există bună-credinţă pe pământ, iar acest „Ucigător-de-Cerbi" nu preţuieşte mai mult decât muzicuţa cântăreţului aceluia scrântit.

Duncan lăsă braţul vânătorului şi acesta, întorcându-se, porni pe poteca ce ducea spre locuinţele huronilor. După ce se uitară după bunul lor prieten, până ce se pierdu în beznă, Alice şi maiorul, urmându-i sfaturile, se îndreptară spre tabăra delawarilor.

CAPITOLUL XXVI

Lăsaţi-mă şi pe mine să joc rolul leului.

SHAKESPEARE
(Visul unei nopţi de vară)

Vânătorul îşi dădea seama de primejdiile şi greutăţile îndrăzneţului său plan. În drum spre tabăra huronilor, calculase toate mijloacele de a scăpa vigilenţei şi bănuielilor unor duşmani a căror dibăcie o egala pe a sa. Morala lui Ochi-de-Şoim scăpase viaţa lui Magua, căci, deşi uciderea unui om fără apărare era un lucru obişnuit pentru moravurile sălbaticilor, vânătorul socotise că o asemenea faptă era nedemnă de un alb. Faptul că-l legase pe Magua îl făcea să se simtă mai în siguranţă şi îşi continuă drumul spre locuinţele sălbaticilor.

Intrând în luminiş, merse mai încet şi cu mai multă prudenţă, imitând mişcările ursului. Totuşi, ochii săi mereu la pândă vegheau dacă nu-l ameninţă vreo primejdie sau dacă nu descoperă ceva ce i-ar fi putut folosi. Nu departe de celelalte colibe zări una al cărei aspect era mai ponosit şi părea chiar că nici nu fusese terminată, probabil pentru că cel ce începuse s-o construiască observase că e prea departe de pădure şi de izvor. O lumină slabă strălucea totuşi prin crăpăturile pereţilor, care nu erau tencuite cu pământ. Vânătorul se îndreptă spre acea colibă, ca un general prevăzător care vrea să facă o recunoaştere în avanposturile duşmanului, înainte de a risca un atac.

Ochi-de-Şoim se apropie de o crăpătură prin care se putea vedea interiorul încăperii. Recunoscu îndată pe maestrul de psalmodie. Credinciosul David Gamut venise şi se stabilise aici, cu toate necazurile, temerile şi întreaga sa pioasă încredere în ocrotirea cerului. Acum era cufundat în meditaţie adâncă asupra minunii pe care o văzuse cu ochii şi o auzise cu urechile lui în peşteră.

Oricât de neclintită era credinţa lui David în miracolele din timpurile vechi, nu credea cu aceeaşi temeinicie în cele ce se petreceau în vremea sa. El nu se îndoia de loc că măgarul lui Balaam vorbise; dar un urs putea oare cânta? Totuşi asta era realitatea, şi urechea lui atât de exersată nu-l înşelase.

Din toată înfăţişarea şi gesturile lui David se vedea că era muncit de ceva. Şedea pe nişte vreascuri din care, din când în când, trăgea câte unul, ca să mai aţâţe focul de lângă el. Straiele – pe care le-am descris – nu suferiseră nicio schimbare; avea însă pe cap vechea sa pălărie de formă triunghiulară, la care nu jinduise niciun huron.

Vânătorul – care îşi aminti cum David fugise în grabă din peşteră – bănuia cam la ce se gândea. După ce dădu ocol colibei, să se asigure

că era izolată din toate părţile, şi socotind că la o asemenea oră cântăreţul nu se putea teme de nicio vizită, îndrăzni să intre fără zgomot şi se aşeză pe labele dinapoi, în faţa lui David, de care nu-l despărţea decât focul. Câteva momente se scurseră în tăcere, fiecare privindu-se unul pe altul. În sfârşit vederea neaşteptată a monstrului – care-l obseda – fu mai tare, dacă nu ca filosofia regelui David, cel puţin ca hotărârea şi credinţa lui. Aşa că luă diapazonul şi se sculă în picioare, cu intenţia de a încerca iarăşi puterea de vrajă a muzicii.

— Monstru negru şi misterios! strigă el, fixându-şi cu mâna tremurândă ochelarii pe nas şi răsfoind apoi cartea cu psalmi, în căutarea unuia mai potrivit cu această neprevăzută situaţie. Nu ştiu cine eşti şi ce gânduri ai! Însă dacă vrei să faci rău unuia din cei mai umili servitori ai bisericii, ascultă cuvântul înflăcărat al regelui profet şi căieşte-te!

Ursul se bătu în piept şi, izbucnind în râs, îi răspunse:

— Pune-ţi jucăria în buzunar şi nu-ţi mai obosi gâtlejul! Câteva cuvinte într-o engleză curată sunt mai de preţ decât orice melodie.

— Cine eşti? întrebă David, cu sufletul la gură.

— Un om ca tine, un om în ale cărui vine e tot atâta sânge de urs ca şi în ale dumitale – răspunse vânătorul. Aşa curând ai uitat pe cel ce ţi-a înapoiat jucăria caraghioasă pe care o ai în mână?

— Oare-i adevărat? exclamă David, respirând mai în voie, deşi nu înţelegea încă prea bine această metamorfoză, care-l făcea să se gândească la aceea a lui Nabucodonosor. Am văzut destule minuni de când trăiesc printre păgâni, dar niciodată una ca asta!

— Aşteaptă, aşteaptă – glăsui Ochi-de-Şoim, scoţându-şi blana de pe cap, pentru a-l convinge pe deplin pe tovarăşul său – şi ai să vezi o piele care, dacă nu este tot atât de albă ca a celor două doamne, de vină sunt vântul şi soarele! Şi acum, când ai aflat cine-i ursul, să trecem la treburi mai serioase.

David puse prima întrebare:

— Spune-mi, mai întâi, ce face prizoniera şi curajosul tânăr care a venit s-o scape?

— Din fericire, sunt amândoi la adăpost de tomahawkurile acestor ticăloşi! Dar poţi să mă pui pe urmele lui Uncas?

— Uncas e prizonier şi mă tem că moartea lui a fost hotărâtă. Păcat că un asemenea tânăr moare păgân, şi am ales un imn…

— Poţi să mă duci la el?

— Nu-i greu, deşi mă tem că prezenţa dumitale o să-i facă mai mult rău decât bine.

— Să lăsăm vorba! Arată-mi drumul!

Ochi-de-Şoim îşi puse din nou capul de urs pe umeri şi, pentru a da exemplu tovarăşului său, ieşi primul din coliba dărăpănată.

Pe drum, David îi spuse că-l mai vizitase odată pe Uncas, fără ca

cineva să se împotrivească, datorită atât faptului că dânsul era socotit cu mintea rătăcită şi lăsat să circule în voie, cât şi prieteniei legate cu unul din cei ce-l păzeau pe mohican, şi care ştia câteva cuvinte englezeşti, ceea ce-l făcuse pe zelosul cântăreţ să spere că l-ar putea converti mai uşor, folosindu-şi talentele. E foarte îndoielnic că huronul înţelesese intenţiile noului său prieten, dar cum atenţia deosebită ce i-o acorda îl linguşea pe sălbatic, cum s-ar fi întâmplat şi cu un om civilizat, David îi câştigase încrederea.

E de prisos să mai pomenesc câtă iscusinţă folosise Ochi-de-Şoim pentru a afla toate aceste amănunte de la bunul David. Nu vom aminti nimic nici de instrucţiunile ce i le dădu în scurta lor cale. Cititorii noştri vor vedea rezultatul lor, înainte de sfârşitul acestui capitol.

Cabana în care era păzit Uncas se înălţa chiar în mijlocul celorlalte locuinţe; era deci foarte greu să te apropii sau să te depărtezi de ea fără să fii văzut. Însă vânătorul n-avea de gând să pătrundă pe furiş în tabără. Având încredere în deghizarea sa şi simţindu-se capabil să joace rolul pe care şi-l asumase, se îndreptă ţintă spre colibă.

Ora înaintată a nopţii favoriza planul lui, mai mult decât orice altă precauţie omenească. Copiii dormeau duşi; huronii şi femeile lor intraseră în colibe. În preajmă se mai zăreau doar patru-cinci războinici care-l păzeau pe prizonier. Aceştia vârau capul din când în când pe uşă, să vadă dacă prizonierul mai e acolo.

Când îl văzură pe Gamut înaintând, împreună cu ursul – pe care îl socoteau drept unul din cei mai pricepuţi vrăjitori ai lor – îi lăsară să treacă fără să se împotrivească, însă nu vădiră nicio intenţie de a se depărta de uşă. Dimpotrivă, se apropiară mai mult, fără îndoială curioşi să vadă descântecele misterioase, pe care bănuiau că le vor face cei doi cu acest prilej.

Ochi-de-Şoim avea două motive bine întemeiate să tacă: mai întâi nu ştia limba huronilor, apoi se temea să nu se observe că vocea nu este a vrăjitorului a cărui deghizare o purta. Îl făcuse atent pe David că trebuia să vorbească numai el şi-i dăduse sfaturi în această privinţă, de care cântăreţul – cu toată naivitatea lui – ştiu să se folosească mai bine decât sperase vânătorul.

— Delawarii sunt nişte muieri – se adresă Gamut huronului care înţelegea puţin engleza. Jenghezii, concetăţenii mei, au fost destul de smintiţi ca să le pună tomahawkul în mână, ca să lovească cu el pe tatăl lor din Canada, uitând că nu sunt bărbaţi în toată firea. Fratele meu nu s-ar bucura să audă pe Cerbul-cel-Sprinten cerând veşminte femeieşti şi să-l vadă plângând înaintea tuturor huronilor, când o să fie legat de stâlp?

O exclamaţie de aprobare dovedi cu ce mulţumire sălbaticul ar fi asistat la această slăbiciune îngrozitoare a unui duşman, pe care tribul său învăţase să-l urască şi totodată să se teamă de el.

— Ei bine – continuă David – daţi-vă puţin la o parte, şi vraciul o sa-i facă farmece câinelui ăstuia! Spune asta fraţilor mei!

Huronul explică tovarăşilor săi ce spusese David şi ei nu întârziară să-şi manifeste bucuria pe care o pot încerca nişte oameni atât de fioroşi, aflând că noul venit voia să mărească chinurile prizonierului. Se depărtară doi-trei paşi de uşă şi făcură semn pretinsului vrăjitor să intre în colibă.

Însă ursul nu se supuse. Se aşeză pe picioarele de dinapoi şi începu să mormăie.

— Vraciul se teme ca descântecele lui să nu aibă efect asupra fraţilor săi şi să le ia şi lor curajul; fraţii săi trebuie să se ducă mai departe – adăugă David.

Huronii – care socoteau că nimic nu egalează o asemenea mare nenorocire – se dădură îndată îndărăt, având însă grijă să şadă astfel, ca să se poată uita mereu la uşa colibei. Atunci ursul, după ce aruncă o privire spre ei – ca şi cum ar fi vrut să se asigure că ei şi însoţitorul lui nu se pot teme de nimic la o asemenea depărtare – intră încet înăuntru.

În colibă mai licăreau câţiva tăciuni din focul ce servise la prepararea cinei păzitorilor. Uncas se afla singur, într-un colţ, cu spatele sprijinit de perete, cu picioarele şi mâinile legate zdravăn cu frânghii din scoarţă de copac.

Vânătorul, care-l lăsase pe David de veghe la uşă, socoti prudent să-şi păstreze deghizarea, până ce se convinse că nu-i spionează nimeni, aşa că – în aşteptare, se distră, imitând gesturile şi mişcările animalului a cărui blană o purta. La început, tânărul mohican, crezând că-i un urs adevărat, pe care duşmanii săi îl stârniseră împotriva lui, pentru a-i pune curajul la încercare, de-abia îl privi. Însă când observă că animalul n-are de gând să-l atace, se uită la el cu mai multă atenţie, băgă de seamă că animalul are mişcări nefireşti, deşi Ochi-de-Şoim le socotea perfecte, şi îşi dădu seama că cineva se deghizase.

Dacă vânătorul ar fi putut înţelege cât de puţină importanţă acorda tânărul său prieten modului cum juca rolul ursului, o oarecare ciudă l-ar fi îndemnat poate să continue să rămână deghizat, pentru a încerca să-i dovedească că se cam pripise să judece astfel. Însă expresia dispreţuitoare a ochilor lui Uncas putea fi interpretată în atâtea feluri, încât Ochi-de-Şoim nu făcu această descoperire jignitoare, şi îndată ce David îi făcu semn că nimeni nu se gândeşte să pândească ce se petrece în colibă, în loc să continue să mormăie ca un urs, începu să şuiere ca un şarpe.

Uncas închisese ochii, pentru a-şi arăta astfel nepăsarea faţă de orice răutate pe care duşmanii săi ar fi putut-o inventa ca să-l chinuiască. Însă, îndată ce auzi şuieratul unui şarpe, înălţă capul, privi cu atenţie în jurul lui şi, întâlnind ochii monstrului, se uită la ei, ca şi

cum l-ar fi atras o forţă de neînvins. Şuieratul se repetă şi păru că-l scoate botul animalului. Tânărul îşi roti din nou privirea în jurul colibei şi se uită iarăşi cu luare-aminte la urs, exclamând încet:

— Uhu!

— Taie-i legăturile! îi porunci vânătorul lui David, care între timp se apropiase. Cântăreţul îl ascultă şi membrele lui Uncas îşi recăpătară libertatea.

Chiar atunci Ochi-de-Şoim îşi scoase mai întâi capul de urs, desfăcu apoi mai multe curele care-i prindeau blana de corp şi se arătă prietenului său în adevărata lui înfăţişare. Tânărul mohican înţelese imediat – instinctiv – stratagema pe care o folosise, însă nici ochii, nici gura nu-i trădară mirarea decât printr-un nou „uhu!”. Atunci vânătorul, scoţând un cuţit, a cărui lamă lungă strălucea, îl dădu lui Uncas.

— Huronii cei roşii sunt la doi paşi! Să ne păzim! rosti el.

În acelaşi timp apăsă cu un gest semnificativ pe cuţitul ce-l avea la cingătoare şi care, la fel ca primul, era rodul isprăvilor sale din seara trecută.

— Mergem? întrebă Uncas.

— Unde?

— În tabăra Broaştelor-Ţestoase! Sunt copiii părinţilor mei!

— Fără îndoială, fără îndoială! spuse vânătorul în engleză, căci până atunci vorbise în delawară şi întrebuinţa limba engleză ori de câte ori se afla într-o situaţie încurcată. Sunt convins că acelaşi sânge curge în vinele noastre; însă timpul şi depărtarea, poate, le-a schimbat puţin culoarea. Şi ce facem cu mingaşii ăştia, care sunt la uşă? Sunt şase, iar pe cântăreţ nu ne putem bizui deloc!

— Huronii sunt lăudăroşi! glăsui dispreţuitor Uncas. Totemul lor este elanul, dar merg ca melcul; al delawarilor este broasca-ţestoasă, însă aleargă mai repede ca cerbul.

— Da, da – reluă Ochi-de-Şoim – e adevărat ce spui. Sunt convins că, dac-ar fi să te iei la întrecere, la alergat, i-ai bate pe toţi ai lor şi că ai ajunge în tabăra celuilalt trib, şi acolo ai avea timp să mai răsufli până să auzi glasul vreunuia din aceşti ticăloşi. Însă oamenii albi au braţele mai puternice decât picioarele. Cât despre mine, nu-i huron de care să mă tem în luptă dreaptă, dar când e vorba de o alergare, cred că m-ar întrece.

Uncas, care şi pornise spre uşă, gata să plece, se întoarse şi se duse într-un colţ al colibei. Vânătorul, prea adâncit în gânduri pentru a-l observa, continuă să vorbească mai mult pentru sine:

— La urma urmei – glăsui el – fiecare cu darurile lui. Nu-i drept să fim legaţi aşa unul de altul! Nu! Aşadar, Uncas, ai face bine s-o întinzi, iar eu o să-mi pun din nou pielea de urs şi o să încerc să scap printr-un şiretlic.

Tânărul mohican nu răspunse nimic, îşi încrucişă liniştit braţele pe piept şi îşi sprijini spatele de unul din trunchiurile de copaci ai colibei.

— Ei bine! Ce mai aştepţi? zise Ochi-de-Şoim, puţin uimit. Eu, e mai bine să plec când ticăloşii or să alerge după tine..

— Uncas o să rămână aici!

— De ce?

— Pentru ca să lupte cu fratele tatălui său şi să moară cu prietenul delawarilor.

— Da, da! zise vânătorul strângând mâna tânărului indian, cu degetele sale noduroase. Dacă m-ai fi părăsit, ai fi procedat ca un mingo, nu ca un mohican. Am socotit însă de datoria mea să-ţi fac propunerea asta, pentru că e firesc ca tinerii să ţină la viaţă. Ei bine, în război, când n-o scoţi la capăt cu forţa, trebuie să foloseşti dibăcia. Pune-ţi pielea asta de urs; nu mă îndoiesc că ai să joci rolul animalului la fel de bine ca mine!

Orice ar fi gândit Uncas despre talentele fiecăruia dintre ei doi în această privinţă, înfăţişarea sa gravă nu-i trăda în niciun chip vreo pretenţie de superioritate. Se acoperi tăcut şi în grabă cu blana animalului şi aşteptă ca prietenul să-i spună ce trebuie să facă.

— Acum, prietene – spuse Ochi-de-Şoim lui David – o să ne schimbăm hainele, şi cred că n-o să-ţi pară rău, căci nu eşti obişnuit cu veşmintele deşertului. Ţine, ia-mi căciula îmblănită, vesta de vânătoare şi pantalonii mei! Dă-mi pătura şi pălăria ta! Îmi trebuie chiar cartea de psalmi, ochelarii şi instrumentul tău. O să ţi le dau pe toate înapoi, şi în plus cu multe mulţumiri, dacă o să ne mai revedem vreodată.

David îi dădu cele câteva ţoale ce le purta, cu o grabă care făcea onoare spiritului său generos, dar schimbul în sine nu era în avantajul său. Doar cartea de psalmi, instrumentul şi ochelarii păru că i le dă cu părere de rău.

În mai puţin de un minut, vânătorul îşi schimbă înfăţişarea. Când ochii lui vii şi mereu neastâmpăraţi fură ascunşi de ochelari, iar pe cap îşi puse pălăria triunghiulară, în întuneric, putea fi uşor confundat cu David.

— Spune drept, eşti din fire fricos rău? îl întrebă atunci, fără ocol, pe Gamut, ca un doctor care vrea să cunoască bine boala pacientului, înainte de a-i da o reţetă.

— Mi-am petrecut toată viaţa, mulţumesc cerului, în pace şi milostenie – răspunse David, puţin supărat de acest atac neaşteptat, adus curajului său – însă nimeni nu poate să afirme că mi-am uitat credinţa-n Dumnezeu, chiar în mijlocul celor mai mari pericole.

— În momentul în care vor observa că au fost înşelaţi şi că prizonierul le-a scăpat, te vei afla în cea mai mare primejdie! replică vânătorul. Dacă atunci n-ai să primeşti o lovitură straşnică de

tomahawk, şi poate respectul ce-ţi poartă o să te ferească de asta, am toate motivele să cred c-ai să mori de moarte bună. Dacă rămâi aici, trebuie să stai cât mai în umbră, într-un colţ al colibei şi sa joci rolul lui Uncas, până când huronii or să recunoască viclenia. Atunci, să te ţii: o să fie momentul cel mai primejdios. Dacă vrei însă, poţi să-ţi iei tălpăşiţa în cursul nopţii. Fă după plac: ori o întinzi, ori rămâi!

— O să rămân! rosti hotarât David. O sa rămân în locul tânărului delawar; s-a luptat generos pentru mine şi acum voi face pentru el ce-mi ceri, şi chiar mai mult, dacă e posibil.

— Ai vorbit ca un bărbat – zise Ochi-de-Şoim – ca un bărbat care ar fi făcut lucruri mari, dacă s-ar fi găsit cine să-l dădăcească la vreme. Aşază-te aici, jos, înclină capul şi strânge picioarele sub tine, căci lungimea lor te-ar putea trăda prea curând. Şi, mai ales, taci cât poţi mai mult, iar când o să trebuiască să vorbeşti, ar fi înţelept să intonezi unul din psalmii tăi, ca să le aminteşti acestor ticăloşi că nu eşti chiar aşa de răspunzător de ce faci, cum ar fi unul din noi, bunăoară, iar dacă, ferească Dumnezeu, te scalpează, fii sigur că atât Uncas, cât şi eu n-o să te uităm niciodată şi c-o să te răzbunăm, aşa cum se cuvine unor războinici şi prieteni.

— Stai puţin! exclamă David, văzând că vor să plece după aceste cuvinte de încurajare. Sunt umilul şi nedemnul discipol al unui învăţător care n-a predicat principiul diavolesc al răzbunării. Dacă mor, să nu ucideţi pe nimeni ca să mă răzbunaţi! Iertaţi-i pe ucigaşii mei; şi dacă vă gândiţi la ei, rugaţi cerul să-i facă mai buni, să-i îndemne să se căiască.

Vânătorul şovăi şi se gândi puţin.

— Ceea ce spui – rosti el în sfârşit – n-are nimic de-a face cu legea ce domneşte în pădure, dar e nobil şi dă de gândit. Apoi, amintindu-şi de societatea civilizată la care renunţase de atâta timp, scoase un suspin adânc, poate ultimul, şi adăugă: E un principiu pe care aş vrea să-l pot urma eu însumi, ca unul ce am sângele curat. Dar nu-i posibil totdeauna să te porţi ca un păgân cum ai putea s-o faci cu un creştin. Adio, prietene! Dumnezeu să te aibă în paza lui! Cred, ţinând seama de toate, mai cu seamă că ai veşnicia atât de aproape în faţa ochilor, că nu eşti departe de drumul cel bun; însă totul depinde de darurile cu care te-a înzestrat natura şi de curajul pe care o să-l ai când ai să încerci să scapi.

Îi strânse prieteneşte mâna lui David şi ieşi din colibă, urmat de Uncas deghizat în urs.

Îndată ce Ochi-de-Şoim ajunse în locul de unde putea fi observat de huroni, îşi luă o înfăţişare ţeapănă, ca a lui David, întinse un braţ, ca şi cum ar fi bătut măsura, şi prinse să îngâne o melodie, pe care o socoti ca o remarcabilă imitaţie a unui psalm intonat de cântăreţ. Din fericire, pentru succesul acestei isprăvi primejdioase, avea de-a face cu

urechi ce nu erau nici delicate, nici exersate; altfel, strădaniile lui jalnice l-ar fi trădat în loc să-l salveze.

Totuşi, deşi era primejdios, trebuia să treacă la o mică depărtare de paznici, aşa că, apropiindu-se de ei, vânătorul căută să cânte cât mai bine. În sfârşit, când ajunse la câţiva paşi, huronul care ştia puţin engleza veni lângă ei şi-l opri pe pretinsul maestru de psalmodie.

— Ei, ce s-aude? Câinele de delawar tremură? Huronii or să aibă bucuria să-l audă gemând? zise el, arătând din cap spre colibă, ca şi cum ar fi vrut să vadă prin beznă ce efect produseseră asupra prizonierului farmecele vraciului.

Ursul mormăi atunci atât de înfiorător, încât indianul se dădu câţiva paşi îndărăt, ca şi cum ar fi crezut că lângă el se afla un urs adevărat. Vânătorul, care se temea că dacă ar răspunde măcar o vorbă, huronul ar descoperi că nu-i glasul lui David, nu găsi altă soluţie, în această împrejurare, decât să cânte mai tare, adică să producă ceea ce în orice altă societate s-ar fi numit un behăit; dar pentru ascultătorii săi constituia un drept în plus la respect, pe care huronii nu-l refuzau niciodată celor săraci cu duhul. Micul grup de huroni se retrase, şi cei ce fuseseră luaţi drept vrăjitorul şi maestrul de cânt îşi putură continua drumul, fără piedici.

Uncas şi prietenul său avură nevoie de tot curajul şi de toată prudenţa lor pentru a continua să meargă grav şi domol, ca atunci când ieşiseră din cabană, cu atât mai mult, cu cât observaseră că – din curiozitate – învingându-şi teama, cei şase indieni ce făceau de strajă se şi adunaseră în faţa colibei, pentru a vedea dacă prizonierul arată tot aşa de neînfricat sau dacă farmecele vrăjitorului îi răpiseră curajul. O mişcare nerăbdătoare, un gest nepotrivit al lui Gamut puteau să-i trădeze, şi lor le mai trebuia timp ca să se poată depărta şi ajunge la loc sigur. Pentru a nu trezi nicio bănuială, vânătorul socoti că e nevoie să continue să cânte, ceea ce atrase chiar câţiva curioşi în pragul colibelor. Un războinic înaintă până aproape de ei, pentru a-i recunoaşte. Când îi văzu, se dădu la o parte şi-i lăsă să treacă fără să spună nimic. Îndrăzneala şi bezna le erau de mare ajutor. Ajunseseră la o oarecare depărtare de locuinţe şi se aflau chiar la marginea pădurii, când auziră un strigăt venind dinspre coliba unde-l lăsaseră pe David. Tânărul mohican încetă sa mai meargă în patru labe, se ridică în picioare şi se pregăti să arunce de pe el blana de urs.

— Mai rămâi un moment aşa! îi spuse prietenul luându-l de braţ. A fost un strigăt de mirare; să-l aşteptăm pe cel de-al doilea.

Totuşi, grăbiră pasul şi intrară în pădure. Nu merseră însă nici două minute, când urlete înfiorătoare izbucniră în toată tabăra huronilor.

— E timpul să-ţi lepezi blana de urs – zise Ochi-de-Şoim, iar în timp ce Uncas îi urmă sfatul, vânătorul trase dintr-un tufiş două puşti şi cornurile lor cu praf de puşcă, precum şi un mic sac de gloanţe, pe

care le ascunsese acolo, după întâlnirea lui cu vrăjitorul; apoi, bătându-l pe umăr pe tânarul mohican, îi dădu o armă.

— Acum, diavolii ăştia turbaţi pot să ne ia urmele prin întuneric, dacă sunt în stare; dar cu primii doi pe care-i vedem, s-a şi zis!

Îşi luară puştile şi, ţinându-le în aşa fel, ca la nevoie să se poată sluji cât mai uşor de ele, se afundară în desişul pădurii.

CAPITOLUL XXVII

ANTONIU: O să mi-aduc aminte:
când Cezar zice „fă aşa”, s-a şi făcut.

SHAKESPEARE
(Iuliu Cezar)

Nerăbdarea sălbaticilor însărcinaţi cu paza prizonierului fusese mai puternică decât frica ce le-o inspirau farmecele vrăjitorului. Totuşi nu îndrăzniră să intre imediat în colibă, de teamă să nu sufere vreo influenţă vătămătoare; se apropiaseră însă de o crăpătură pe unde – datorită focului ce încă mai pâlpâia – se putea desluşi ce se petrecea înăuntru.

Timp de câteva minute continuaseră să-l ia pe David drept Uncas, dar ceea ce Ochi-de-Şoim prevăzuse, se întâmplase. Obosind să-şi tot

ţină picioroangele chircite, cântărețul le lăsase pe nesimţite să se întindă, stârnind spuza focului.

Mai întâi, huronii se gândiseră că delawarul devenise diform din cauza vrăjii, însă când David ridicase întâmplator capul, lăsând să i se vadă chipul blajin în locul trăsăturilor mândre şi îndrăzneţe ale prizonierului, ar fi trebuit mai mult decât o naivitate superstiţioasă din partea huronilor, ca să nu-şi recunoască greşeala. Alergaseră în colibă, îl înhăţaseră pe cântăreţ, îl zguduiseră zdravăn şi risipiseră orice îndoială asupra identităţii sale.

Atunci auziseră fugarii primul strigăt, care fusese urmat de blesteme şi ameninţări de răzbunare. David, întrebat de huronul care ştia engleza şi bruftuluit de ceilalţi, se hotărî să nu răspundă nimic la toate întrebările lor, ca să acopere retragerea prietenilor săi. Crezând că i-a sunat ceasul, se gândi totuşi la remediul universal; dar fără cartea de psalmi şi fără diapazon, făcu un mare efort de memorie şi căută să-şi înlesnească trecerea în lumea cealaltă, intonând în gura mare un cânt funebru. Cântecul lui aminti indienilor că era nebun şi, ieşind imediat din colibă, dădură alarma în toată tabăra.

Îmbrăcatul unui războinic indian nu durează prea mult şi, noaptea ca şi ziua, armele îi stau totdeauna la îndemână. Aşa că, de-abia se auzi strigătul de alarmă, că îndată vreo două sute de huroni erau în picioare – complet înarmaţi – gata de luptă. Curând, toţi aflară de evadarea prizonierului şi întregul trib se înghesui în jurul cabanei sfatului, aşteptând nerăbdători ordinele şefilor, care discutau despre măsurile ce trebuiau luate. În acelaşi timp observară lipsa lui Magua şi îşi manifestară uimirea că nu se afla printre ei într-o asemenea împrejurare, mai ales ştiind că iscusinţa lui le putea fi acum de folos, aşa că trimiseră degrabă pe unul din ei în coliba lui, ca să-l cheme la adunarea taberei.

În aşteptare, câţiva tineri, dintre cei mai sprinteni şi mai curajoşi, primiră ordinul să cerceteze pădurea spre partea unde se aflau aşezările delawarilor, ca să se asigure dacă aceşti vecini suspecţi nu înlesniseră fuga prizonierului şi nu se pregăteau poate să-i şi atace prin surprindere. În vreme ce şefii tribului discutau astfel cu prudenţă şi gravitate în cabana sfatului, tabăra răsuna de urletele femeilor şi copiilor care alergau năuci încoace şi încolo. Alte strigăte ce izbucniră dinspre marginea pădurii anunţară că iar se întâmplase ceva şi toţi nădăjduiră că se descoperise cheia enigmei, pe care nimeni nu o putea înţelege. Se auzi îndată zgomotul paşilor mai multor războinici care se apropiau. Mulţimea le făcu loc şi intrară în cabana sfatului cu nenorocitul vrăjitor, pe care-l descoperiseră în pădure, aşa cum îl lăsase Ochi-de-Şoim.

Deşi părerile huronilor erau împărţite în ce privea persoana vrăjitorului, unii socotindu-l un şarlatan, iar alţii crezând în puterea

lui supranaturală, toţi – cu acest prilej – îl ascultară cu cea mai mare atenţie. Când termină de povestit, tatăl bolnavei se apropie şi povesti la rândul său ce făcuse şi ce văzuse în cursul serii. Cele două istorisiri îi puseră pe o urmă mai bună. Socotiră că necunoscutul care-şi însuşise pielea de urs a vrăjitorului jucase rolul principal în această afacere şi se hotărâră să se cerceteze peştera, pentru a se vedea ce se întâmplase şi dacă nu cumva dispăruse şi prizoniera.

Acum însă, mulţimea nu se mai duse în dezordine să cerceteze peştera, ci se hotărî că este mai potrivit ca zece războinici fruntaşi să primească această misiune. Îndată ce fură aleşi, delegaţii, în frunte cu cei doi şefi mai în vârstă, se ridicară în tăcere şi plecară imediat către peşteră. Toţi păşiră în întunecosul coridor ce ducea în văgăuna cea mare, cu dârzenia unor războinici gata să se sacrifice pentru binele obştesc şi să se bată cu fiorosul duşman, care bănuiau că se mai afla încă în acel loc, deşi unii din ei se îndoiau în sinea lor de puterea şi chiar de existenţa acestui vrăjmaş.

În prima încăpere domnea o tăcere adâncă; focul se stinsese, dar huronii avuseseră prevederea să vină cu torţe. Bolnava mai zăcea pe patul ei de frunze, deşi tatăl ei afirmase că văzuse cum fusese transportată în pădure de vraciul oamenilor săi şi, neştiind cum să explice faptul că fiica lui se mai afla acolo, bătrânul se apropie neîncrezător de pat, cu o torţă în mână. O recunoscu şi îşi dădu de îndată seama că murise.

Durerea îl copleşi şi bătrânul războinic îşi acoperi faţa cu mâinile. Revenindu-şi însă imediat, se întoarse spre însoţitori şi le spuse calm:

— Femeia tânărului nostru frate ne-a părăsit. Marele Spirit este mâniat împotriva copiilor lui!

Această tristă veste fu ascultată într-o linişte adâncă. Şi în această tăcere se auzi din încăperea vecină un zgomot înăbuşit, greu de explicat. Cei mai superstiţioşi se priviră unii pe alţii, şovăind să înainteze spre locul unde se cuibărise spiritul cel rău, care – după credinţa lor – pricinuise moartea femeii. Totuşi, câţiva, mai îndrăzneţi, intrară în coridorul despărţitor, apoi nimeni nu îndrăzni să rămână în urmă şi toţi ajunseră în cealaltă încăpere, unde-l găsiră pe Magua zvârcolindu-se furios pe pământ, desperat că nu-şi poate rupe legăturile. Această descoperire fu primită cu o exclamaţie generală de uimire.

Toţi se grăbiră să-i scoată căluşul şi să-i taie curelele. Magua se ridică, îşi scutură mâinile şi picioarele, ca un leu care iese din vizuină, şi fără a rosti un cuvânt, trase cuţitul şi se uită repede la toţi cei ce-l înconjurau, ca şi cum ar fi căutat pe cineva ca să se răzbune.

Văzând pretutindeni chipuri cunoscute, sălbaticul scrâşni atât de tare din dinţi, încât parcă-i erau de oţel, şi-şi stăpâni furia, neavând asupra cui să şi-o reverse.

Martorii acestei scene se temură să-şi atragă în vreun fel mânia lui turbată, şi câteva clipe se scurseră fără ca nimeni să rostească vreun cuvânt. În sfârşit, cel mai bătrân din şefi glăsui:

— Văd că fratele meu a găsit un duşman! E prin apropiere, pentru ca huronii să-l poată răzbuna?

— Să moară delawarul! strigă Magua cu o voce de tunet.

O lungă tăcere urmă din nou, pricinuită de aceeaşi teamă, apoi acelaşi şef zise:

— Mohicanul are picioare bune, de care ştie să se folosească, însă tinerii noştri războinici sunt pe urmele lui.

— A scăpat! exclamă Magua cu glas înăbuşit, care părea că iese din adâncul pieptului.

— Un spirit rău s-a strecurat în mijlocul nostru şi i-a orbit pe huroni – reluă bătrânul.

— Un spirit rău! repetă Magua, ca o ironie amară. E acelaşi spirit rău care a făcut să moară atâţia huroni! Spiritul rău care ne-a omorât tovarăşii pe stânca Glennului, care a luat scalpurile celor cinci războinici ai noştri, lângă Izvorul Sănătăţii! Tot el a legat braţul Vulpii-Şirete!

— De cine vorbeşte fratele meu? întrebă acelaşi şef.

— De câinele ce poartă sub pielea albă forţa şi dibăcia unui huron: Carabină-Lungă! strigă Magua.

Acest nume temut produse ca de obicei acelaşi efect asupra celor de faţă. Consternarea îi amuţi o clipă pe războinici, însă când îşi dădură seama că duşmanul lor de moarte – un duşman curajos şi îndrăzneţ – pătrunsese până în tabăra lor pentru a-i înfrunta şi insulta, răpindu-le un prizonier preţios, îi cuprinse aceeaşi furie ca pe Magua. Izbucniră ţipete înfiorătoare, ameninţări groaznice şi se auziră scrâşnete de dinţi. Încetul cu încetul se liniştiră şi deveniră gravi, potrivit firii lor.

Magua, care în acest timp îşi manifestase şi el mânia, se stăpâni şi, demn, cu sânge rece, glăsui:

— Haidem, să ne întâlnim cu şefii! Ne aşteaptă!

Însoţitorii aprobară tăcuţi şi, ieşind cu toţii din peşteră, se reîntoarseră în coliba cea mare, unde avea loc sfatul. Când se aşezară, ochii tuturor se aţintiră spre Magua, care îşi dădu seama că aşteptau de la el să le povestească ce se petrecuse. Istorisi totul fără a exagera şi a ascunde nimic. Când termină, amănuntele pe care le dăduse – precum şi cele ce le cunoşteau – îi convinseseră fără putinţa de îndoială ca huronii fuseseră păcăliţi de vicleniile lui Duncan şi Carabină-Lungă, aşa că se risipi orice bănuială că vreo forţă supranaturală ar fi putut să joace vreun rol în evenimentele din acea noapte. Era deci limpede că fuseseră înşelaţi în modul cel mai jignitor.

Când Magua tăcu, toţi războinicii – căci mulţi găsiseră loc în coliba sfatului şi intraseră să-l asculte – se priviră unii pe alţii, la fel de

miraţi de curajul fără seamăn al duşmanilor lor şi de succesul ce-l obţinuseră. Dar mai presus de orice, pe toţi îi stăpânea dorinţa răzbunării.

Mai mulţi războinici plecară să descopere urmele fugarilor în vrome ce sfatul şefilor continuă să se desfăşoare în linişte.

Câţiva războinici bătrâni propuseră diferite soluţii, pe care Magua le ascultă fără să ia parte la discuţii. Vicleanul sălbatic îşi recăpătase întreaga stăpânire de sine şi prefăcătoria sa obişnuită; acum căuta să-şi atingă scopul, cu priceperea şi prudenţa care nu-l părăseau niciodată. Numai după ce fiecare şef făcuse propuneri, el se ridică pentru a-şi spune părerea, care avu cu atât mai multă greutate, cu cât – între timp – mai mulţi războinici trimişi după fugari se reîntoarseră anunţând că le descoperiseră urmele şi că ele duceau spre tabăra delawarilor.

Magua – beneficiind de avantajul de a cunoaşte această importantă informaţie – îşi expuse planul cu atâta dibăcie şi putere de convingere, încât huronii îl adoptară în unanimitate. Ne mai rămâne să vă facem cunoscut acest plan şi motivele ce l-au determinat.

Aşa cum am mai spus, cele două surori, îndată ce ajunseră în tabăra huronilor, fuseseră despărţite – potrivit unei politici de la care aceştia nu se depărtau. Magua se convinsese că, păstrând în puterea sa pe Alice, îşi asigură o influenţă mai sigură asupra Corei, decât dacă ar fi ţinut-o pe ea prizonieră. Reţinuse deci pe cea mai mică dintre cele două surori şi încredinţase pe cea mai vârstnică pazei delawarilor aliaţi – de altfel îndoielnici – ai huronilor. Bineînţeles această învoială – asupra căreia ambele părţi căzuseră de acord – nu era decât temporară, fiind valabilă numai pentru perioada când cele două triburi erau vecine. Magua hotărâse aşa, atât pentru a linguşi amorul propriu al delawarilor, arătându-le încredere, cât şi pentru a respecta tradiţia tribului său.

Mistuit de setea arzătoare de răzbunare, care de obicei nu se stinge la un sălbatic decât când este plătită cu sânge, Magua nu-şi uita totuşi celelalte interese personale. Greşelile şi prostiile ce le făcuse în tinereţe trebuia să le ispăşească prin lungi şi neplăcute servicii, înainte de a se putea lăuda că şi-a recâştigat întreaga încredere a vechiului său trib; iar fără încredere nu există autoritate la indieni. În această situaţie delicată, şiretul huron nu neglijase niciun mijloc de a-şi mări influenţa, şi una din cele mai fericite metode de reuşită fusese îndemânarea de care dăduse dovadă, pentru a intra în graţiile puternicilor şi primejdioşilor săi vecini.

Eforturile lui dezminţeau speranţele ce-şi pusese în această manevră, căci huronii nu nesocoteau nici ei acest principiu predominant al firii noastre, potrivit căruia omul îşi apreciază talentele în măsura în care sunt apreciate de alţii.

Magua – făcând însă aceste concesii – nu-şi uitase deloc interesele. Întâmplări neprevăzute îi răsturnau însă acum toate planurile, făcând să-i scape pe neaşteptate prizonierii; se vedea pus deodată în situaţia de a apela tocmai la aceia care, potrivit manevrei sale, ar fi trebuit să-i fie recunoscători.

Mai mulţi şefi propuseseră să năvălească prin surprindere asupra delawarilor, să le cuprindă tabăra şi să reia prizonierii; erau de acord cu toţii că trebuia de data asta să sacrifice onoarea tribului, cruntei lor răzbunări. Însă Magua respinse cu uşurinţă aceste planuri, a căror aplicare era primejdioasă, iar succesul nesigur. El expuse dificultăţile cu îndemânarea lui obişnuită, şi numai după ce demonstră că nu se putea adopta niciunul din planurile propuse de ceilalţi şefi, îndrăzni să vorbească de-al său.

Începu prin a-i lăuda pe cei de faţă. Apoi făcu un lung pomelnic al tuturor împrejurărilor în care huronii dăduseră dovadă de curaj şi stăruinţă pentru a răzbuna o insultă. În continuare, lăudă prudenţa şi zugrăvi această virtute, care deosebeşte pe castor de celelalte animale, pe animale de oameni şi pe huroni de tot restul omenirii. Stăruind asupra importanţei acestei virtuţi, prinse să demonstreze în ce mod ar fi potrivit să fie ea folosită în împrejurarea actuală, în care se găsea tribul său. Pe de o parte – spuse el – trebuiau să se gândească la tatăl lor, Marea Faţă-Palidă, guvernatorul Canadei, care privise pe huroni – copiii săi – cu ochi răi, văzând că tomahawkurile lor erau atât de înroşite de sânge; pe de altă parte, nu trebuiau să uite că era vorba de un trib la fel de numeros ca al lor, vorbind o limbă diferită, şi care nu-i iubea pe huroni, că acel trib avea alte interese decât ale lor şi ar profita de cea mai neînsemnată ocazie, pentru a atrage asupră-le duşmănia marelui şef alb.

Mai departe le vorbi de nevoile lor, de darurile la care aveau dreptul să se aştepte ca recompensă pentru serviciile aduse, de depărtarea la care se aflau de pădurile unde vânau de obicei, şi-i făcu să simtă necesitatea de a folosi – în împrejurări atât de grele – mai curând îndemânarea decât forţa.

Când observă însă că, deşi cei bătrâni înclinau să aprobe o asemenea propunere moderată, tinerii războinici – cei mai apreciaţi pentru curajul lor – încruntau din sprâncene, reveni cu iscusinţă la subiectul pe care-l preferau. Le spuse că rodul prudenţei pe care o recomandă va fi o izbândă completă. Lăsă chiar să se înţeleagă că măsurile prevăzătoare ce le propunea le-ar asigura un succes ce-ar putea să provoace distrugerea tuturor duşmanilor, a tuturor celor pe care-i urau. Într-un cuvânt, adoptând când o atitudine războinică, când folosind dibăcia şi şiretenia – spre a da satisfacţie atât războinicilor, ce socoteau că armele trebuie folosite numai în caz de necesitate – căută să mulţumească ambele părţi, deşi nimeni nu

înţelegea încă bine ce planuri avea.

E rar ca un orator sau un om politic, care îşi aduce ascultătorii într-o asemenea stare de spirit, să nu obţină o mare popularitate în rândul concetăţenilor săi, indiferent de judecata posterităţii. Toţi îşi dădură seama că Magua nu spusese tot ce gândea, dar fiecare se fălea în sine, socotind că tot ce nu afirmase Vulpea-Şireată deschis se potrivea întocmai cu ce dorea el însuşi.

În situaţia aceasta, îndemânarea lui Magua izbuti pe deplin, ceea ce nu e de mirare, ţinând seamă de influenţa ce o exercită totdeauna un bun orator asupra unei adunări. Aşadar, tot tribul aprobă să fie condus de el, şi încredinţă – în unanimitate – grija de a soluţiona această problemă lui Magua, care vorbise cu atâta convingere pentru a propune soluţii, asupra cărora nu dăduse totuşi explicaţii prea lămurite.

Fiorosul huron îşi atinsese scopul spre care ţintea firea sa vicleană şi îndrăzneaţă. Câştigase terenul pe care-l pierduse în ochii concetăţenilor şi era acum în fruntea treburilor tribului său. I se acordase conducerea deplină, şi atât timp cât avea să-şi menţină popularitatea, niciun monarh nu s-ar fi putut lăuda că se bucură de o autoritate mai despotică, mai ales câtă vreme tribul se afla într-un ţinut ostil. Încetând deci să mai consulte pe ceilalţi, el începu prin a-şi asuma toată răspunderea, cu înfăţişarea gravă şi demnă ce trebuia s-o aibă şeful suprem al unui trib al huronilor.

Trimise cercetaşi în toate părţile, pentru a identifica mai bine urmele fugarilor; ordonă unor spioni dibaci să se ducă să vadă ce se petrece în tabăra delawarilor; sfătui pe războinici să se reîntoarcă în colibele lor, linguşindu-i cu speranţa că vor avea ocazie în curând să-şi câştige faima în noi fapte de arme, şi spuse femeilor să se retragă cu copiii, adăugând că e de datoria lor să tacă şi să nu se amestece în treburile bărbaţilor.

După ce dădu aceste ordine, inspectă tabăra, oprindu-se uneori pentru a intra într-o colibă, când socotea că prezenţa lui putea să fie plăcută, sau ca să linguşească pe cei ce o locuiau. Încuraja pe prietenii care-i acordaseră încrederea, convingea pe cei şovăitori şi mulţumea pe toată lumea.

În cele din urmă se întoarse în cabana lui. Soţia – pe care o părăsise când fusese obligat să se îndepărteze de trib – murise; copii n-avea şi locuia o colibă izolată, a cărei construcţie nici măcar nu fusese terminată – tocmai aceea în care îl găsise Ochi-de-Şoim pe David. Huronul îi permisese să locuiască în ea şi-i îngăduia prezenţa, când se aflau împreună, cu o nepăsare dispreţuitoare şi cu un aer de superioritate mândră. În această cabană se retrase Magua, după ce-şi termină toate pregătirile, dar pe când ceilalţi dormeau, gândul lui era departe de odihnă. Dacă vreun huron ar fi fost destul de curios să

pândească ce făcea noul şef ce fusese ales, l-ar fi văzut aşezat într-un colţ al colibei, gândindu-se la planurile lui. Aşa rămase toată noaptea, până a doua zi, când dăduse ordin mai multor războinici să vină să-l întâlnească. Din când în când, focul aţâţat de el făcea să i se vadă bine pielea roşie şi trăsăturile fioroase. Văzându-l astfel, nu era greu să-ţi închipui că este prinţul întunericului, ocupat să urzească niscai comploturi mârşave.

Mult timp înainte de revărsatul zorilor, războinicii veniră unii după alţii în coliba singuratică a lui Magua. Se adunară vreo douăzeci, înarmaţi cu puşti sau alte arme, însă niciunul n-avea chipul zugrăvit ca pentru război. Toţi tăceau. Unii şedeau într-un colţ, alţii rămaseră în picioare, nemişcaţi ca nişte stane de piatră.

Când sosi şi ultimul, Magua se ridică, se puse în fruntea lor şi dădu semnalul de plecare. Îl urmară unul câte unul, în ordinea de marş căreia i s-a dat denumirea de „şir indian". Spre deosebire de soldaţi, care atunci când pornesc în marş, sunt totdeauna zgomotoşi, ei porniseră tăcuţi din tabără, semănând mai curând cu nişte năluci ce-ar fi alunecat prin beznă, decât cu nişte războinici, care se duc să-şi câştige o faimă uşoară cu preţul sângelui lor.

În loc să ia drumul ce ducea direct în tabăra delawarilor, Magua urmă câtva timp malurile pârâului şi ajunse până la micul lac artificial al castorilor. Când intrară în luminişul locuit de aceste animale harnice, se crăpa de ziuă. Magua, care îmbrăcase din nou costumul de huron, purta zugrăvită, pe blana ce-i servea de veşmânt, figura unei vulpi. În urma lui se afla un şef care luase – ca simbol sau totem – un castor; aşa încât ca să treacă pe lângă o adunare atât de numeroasă a unor prieteni ai săi, fără a le arăta niciun semn de respect, ar fi însemnat – după el – să se facă vinovat de o profanare.

În consecinţă, se opri pentru a vorbi castorilor, ca şi cum s-ar fi adresat unor fiinţe cu deplină simţire, capabile să înţeleagă. Îi numi verii săi, le aminti că datorită protecţiei şi influenţei lui se bucură de linişte, în timp ce atâţia negustori lacomi îi aţâţă pe indieni ca să-i omoare. Le făgădui că va continua să-i ocrotească, şi-i rugă să-i poarte recunoştinţă pentru aceasta. Apoi le vorbi de expediţia în care porniseră şi le spuse pe ocolite că ar fi potrivit să-şi sprijine ruda, împrumutându-i din prudenţa pentru care erau atât de vestiţi[53].

În timp ce pronunţa acest discurs neobişnuit, însoţitorii săi erau gravi şi atenţi, ca şi cum toţi ar ti fost la fel de convinşi că aşa trebuia să glăsuiască. Câteva capete de castori se arătară la suprafaţa apei, şi huronul îşi exprimă satisfacţia, convins că nu sporovăise degeaba. Tocmai când termină cuvântarea, i se păru că vede capul unui castor mare ieşind dintr-o vizuină mai îndepărtată de celelalte, pe care o socotise părăsită. Acest semn neobişnuit de încredere fu socotit ca o prevestire foarte favorabilă şi, cu toate că animalul se retrase cu

oarecare grabă, huronul nu mai conteni cu elogiile şi mulţumirile sale.

Când Magua socoti că se acordase destul timp pentru afecţiunea ce trebuia arătată familiei războinicului, dădu semnalul de plecare. În timp ce indienii îşi continuau drumul cu paşi pe care urechile unui european nu i-ar fi putut auzi, acelaşi castor îşi scoase din nou capul din vizuină. Dacă unul din huroni s-ar fi întors să-l privească, ar fi văzut că animalul supraveghea mişcările detaşamentului cu atâta interes şi dibăcie, de parc-ar fi fost înzestrat cu judecată omenească. Şi, într-adevăr, castorul dădea în asemenea măsură dovadă că spiona efectiv pe huroni, încât un observator atent n-ar fi putut avea explicaţia acestui mister decât dac-ar fi băgat de seamă că, după ce huronii intrară în pădure, animalul se arătă în întregime, şi gravul şi tăcutul Chingachook îşi zvârli de pe cap blana ce-l acoperea.

CAPITOLUL XXVIII

— Să n-o lungim, căci, după cum vezi,
am destule treburi.

SHAKESPEARE
(Mult zgomot pentru nimic)

Tribul, sau mai bine zis jumătate din tribul delawarilor, a căror tabără se învecina cu aceea a huronilor, avea cam acelaşi număr de războinici.

La fel ca alte triburi din acele ţinuturi, delawarii îl urmaseră pe Montcalm în teritoriul englezilor şi făcuseră dese şi serioase incursiuni în pădurile al căror vânat mohawkii socoteau că le aparţine în mod exclusiv. Însă, cu acea rezervă înnăscută a indienilor, ei crezuseră potrivit să rupă alianţa cu generalul francez, în momentul când

ajutorul lor ar fi putut să-i fie mai trebuincios ca oricând, adică atunci când atacase fortul William-Henry.

Francezii explicaseră în fel şi chip această atitudine neaşteptată a aliaţilor lor; părerea cea mai acreditată era că delawarii nu voiseră nici să calce vechiul tratat, care obliga pe irochezi să-i apere şi să-i ocrotească, nici să fie siliţi să lupte împotriva acelora pe care îi socoteau drept stăpânii lor. Cât despre delawari, se mulţumiseră să-i spună lui Montcalm, cu laconismul lor indian, că securile se tociseră şi că trebuiau să fie reascuţite. Generalul comandant al Canadei crezuse mai prudent să păstreze prietenia unui trib pasiv, decât să-şi facă din el un duşman declarat – printr-un act de severitate, rău înţeles.

În această dimineaţă, în timp ce Magua îşi ducea tăcut detaşamentul prin pădure, de-a lungul heleşteului castorilor – aşa cum am povestit – soarele, răsărind deasupra taberei delawarilor, îi găsi în plină activitate, ca şi cum ar fi fost în miezul zilei. Toate femeile roboteau; unele pregăteau mâncarea de dimineaţă, altele aduceau apa şi lemnele de care era nevoie, însă cele mai multe îşi întrerupeau lucrul pentru a se opri din colibă în colibă, ca să sporovăiască puţin, pe şoptite şi în grabă, cu cumetrele lor. Războinicii se adunaseră grupuri, grupuri; părea că în loc să discute stăteau mai mult pe gânduri; când unul din ei deschidea gura ca să-şi dea o părere, se simţea după tonul lui că o chibzuise îndelung. Cele necesare pentru vânătoare se aflau în colibe, însă nimeni nu părea grăbit să le folosească. Ici-colo se vedea câte un războinic cercetându-şi armele, cu o atenţie pe care nu o vădea niciodată când ştia că în pădure nu va întâlni decât animale sălbatice. Când şi când, privirile războinicilor dintr-un grup se îndreptau înspre o cabană mare, situată în centrul taberei, ca şi cum ea ar fi fost obiectivul tuturor gândurilor lor.

În timp ce se petrecea această scenă, un indian apăru deodată la extremitatea podişului stâncos pe care se afla tabăra. Era neînarmat, şi felul în care îi era zugrăvit chipul părea să aibă de scop să-i îmblânzească ferocitatea trăsăturilor. Când ajunse în dreptul delawarilor se opri şi făcu un semn de pace şi prietenie, ridicând mai întâi un braţ spre cer, apoi punându-şi mâna pe piept. Delavvarii îi răspunseră la fel şi-l încurajară să se apropie, repetând această manifestare amicală.

Asigurându-se astfel că va fi bine primit, indianul părăsi marginea stâncii unde se oprise un moment, trupul conturându-i-se pe orizontul împodobit cu minunatele culori ale zorilor, şi înaintă încet şi demn spre locuinţe. Pe când se apropia, nu se auzea decât zgomotul uşor al podoabelor de argint, ce le purta la gât şi la braţe, şi al clopoţeilor mocasinilor săi din piele de cerb. El salută pe toţi bărbaţii pe lânga care trecu, însă nu acordă nicio atenţie femeilor, ca şi cum ar fi socotit că nu-i nevoie să le câştige încrederea pentru treaba ce-l aducea acolo.

Când ajunse lângă grupul unde erau căpeteniile, care se puteau recunoaşte după înfăţişarea lor gravă şi impunătoare, se opri, şi delawarii văzură că venise în mijlocul lor un şef huron, pe care-l cunoşteau bine: Vulpea-Şireată.

Fu primit în tăcere şi cu prudenţă. Războinicii ce se aflau în faţă se dădură în laturi, pentru a face loc aceluia care era socotit drept cel mai bun orator al lor şi care vorbea toate limbile folosite de sălbaticii din nordul Americii.

— Fii binevenit, înţeleptule hutron! zise un delawar, în limba maqua. Mânca-vei oare suc-co-tushul[54] cu fraţii tăi de la lacuri?

— Pentru asta am şi venit! răspunse Magua, cu demnitatea unui prinţ oriental.

Conducătorul delawar întinse braţul, strânse pumnul huronului în semn de prietenie, iar acesta făcu la fel. Apoi, conducătorul delawar invită pe Magua să intre în coliba lui şi să ia împreună gustarea de dimineaţă. Invitaţia fu primită, şi cei doi războinici, urmaţi de alţi câţiva conducători vârstnici, se retraseră, lăsând pe ceilalţi delawari arzând de nerăbdare să afle motivul acestei vizite neobişnuite. Totuşi ei nu-şi manifestau curiozitatea nici măcar printr-o silabă sau cel mai neînsemnat gest.

În timp ce mâncau, vorbiră foarte puţin, îndeosebi despre marea vânatoare la care se ştia că Magua luase parte câteva zile mai înainte. Nici curtenii cei mai rafinaţi nu ar fi putut mai bine decât gazdele delaware să se prefacă că socotesc această vizită drept o simplă manifestare de prietenie, deşi fiecare din ei era convins că trebuie să aibă vreun motiv secret şi important. După ce mâncară şi se săturară, femeile luară cănile şi resturile de la masă şi cei doi şefi indieni se pregătiră să se întreacă în şiretenie şi iscusinţă.

— Chipul tatălui nostru din Canada nu mai priveşte spre fiii săi huroni? întrebă delawarul.

— Şi-a întors capul vreodată? Îi numeşte pe huroni scumpii săi copii! replică Magua.

Delawarul aprobă grav, deşi ştia perfect că această afirmaţie era falsă, apoi adăugă:

— Securile războinicilor voştri s-au înroşit straşnic!

— Da! zise Magua. Însă acum s-au tocit, cu toate că strălucesc, căci jenghizii au fost ucişi şi avem vecini pe delawari.

Delawarul răspunse la acest compliment printr-un gest graţios din mână şi tăcu. Profitând de aluzia pe care gazda o făcuse cu privire la masacrul de la fortul William-Henry, Magua întrebă:

— Prizoniera îi supără pe fraţii mei?

— Ea e binevenită printre noi!

— Drumul care desparte tabăra delawarilor de aceea a huronilor nu e lung şi e uşor; dacă le provoacă încurcături fraţilor mei, o pot trimite

la femeile mele!

— Ea e binevenită la noi! repetă delawarul, mai grav ca prima dată.

Magua, dezorientat, tăcu puţin, însă căută să pară nepăsător faţă de răspunsul în doi peri ce-l primise la prima încercare pe care o făcuse ca să smulgă din mâinile vecinilor săi prizoniera pe care le-o încredinţase.

— Nădăjduiesc – glăsui el în sfârşit – că tinerii mei războinici lasă prietenilor mei delawari un ţinut destul de mare pentru a vâna pe munţi.

— Lenapii nu au nevoie de îngăduinţa nimănui pentru a vâna pe munţii lor! răspunse mândru celălalt.

— Fără îndoială, dreptatea trebuie să domnească între pieile-roşii! De ce să ridice tomahawkul şi cuţitul unii împotriva altora! Feţele-Palide nu le sunt oare duşmani comuni?

— Da, da! exclamară în acelaşi timp două-trei voci.

Magua aşteptă câteva minute, pentru ca cele spuse de el să impresioneze pe delawari.

— N-au venit oare mocasini străini în aceste păduri? Fraţii mei n-au simţit urmele oamenilor albi? întrebă el.

— Tatăl meu din Canada poate să vină! Copiii săi sunt gata să-l primească.

— Când va veni Marele Şef, va fuma cu indienii în wigwamurile lor, şi atunci vor spune şi huronii: „Să fie binevenit”. Însă jenghizii au braţe lungi şi picioare care nu obosesc niciodată. Tinerii mei războinici au visat azi noapte că au văzut urmele jenghizilor în apropierea taberei delawarilor.

— Să poftească! Nu-i vor găsi dormind pe lenapi!

— Prea bine! Războinicul, al cărui ochi stă la pândă, poate să-şi vadă duşmanul! zise Magua care, constatând că nu poate risipi atât de lesne bănuiala tovarăşului său, încercă o altă manevră. Am adus câteva daruri fratelui meu! spuse el. Tribul meu are motive să nu poarte război, însă prietenii noştri n-au aceleaşi gânduri, după cât se pare!

După ce-şi manifestă astfel dorinţa de pace, vicleanul şef se ridică şi înşiră grav darurile înaintea ochilor uimiţi ai gazdelor. Erau bijuteriile ieftine ale nenorocitelor ce fuseseră jefuite şi masacrate în apropierea fortului William-Henry. Magua le împărţi cu multă dibăcie. Pe cele ce străluceau mai tare le dărui celor două căpetenii mai de seamă, printre care era şi Inimă-Tare, gazda sa; pe celelalte le oferi unor şefi mai puţin importanţi, având grijă să le laude valoarea, pentru a nu lăsa impresia că au fost neîndreptăţiţi. Într-un cuvânt, folosind abil linguşirea şi dărnicia, nu întârzie să citească pe chipurile căpeteniilor delaware că le şi câştigase de partea lui.

Manevra pe care o folosi avu rezultate imediate. Feţele delawarilor

deveniră mai puţin grave; începură să fie mai prietenoşi; chiar Inimă-Tare, care îşi datora porecla unei isprăvi de seamă, ale cărei amănunte n-au ajuns până la noi, îi spuse lui Magua, după ce privi puţin partea sa de pradă, cu o mulţumire vădită:

— Fratele meu este un mare şef! Fie binevenit!

— Huronii sunt prietenii delawarilor! rosti Magua. Şi de ce n-ar fi? Oare nu acelaşi soare le pârjoleşte pielea? Oare nu în aceleaşi păduri vâna-vor după moarte? Pieile-roşii trebuie să fie prietene şi să aibă ochii-n patru, ca să vadă ce fac albii! Fratele meu n-a văzut urmele unor spioni în pădure?

Delawarul uită răspunsul în doi peri, pe care-l dăduse la aceeaşi întrebare puţin timp mai înainte, şi, cum inima-i se mai îmblânzise în urma darurilor primite, vorbi mai clar:

— S-au văzut mocasini străini în jurul taberei noastre, au intrat chiar în locuinţele noastre.

— Fraţii mei au alungat pe câini? întrebă Magua, fără a lăsa să se observe că vorbele lui erau în contradicţie cu răspunsul ce i se dăduse.

— Nu! Străinul este totdeauna binevenit la copiii lenapiior.

— Fireşte, străinul; dar spionul?

— Oare jenghizii folosesc pe femeile lor ca spioni? Şeful huron n-a spus chiar el că a făcut femei prizoniere în timpul luptei?

— N-a spus o minciună! Jenghizii au trimis spioni! Ei au venit în wigwamurile noastre, însă nimeni nu le-a zis: „Fiţi bineveniţi!" Atunci ei au fugit la delawari, pentru că spun că sunt prietenii lor, ai jenghizilor, şi că nu vor să mai ştie de chipul tatălui lor din Canada.

Această aluzie dibace, într-o societate mai evoluată, i-ar fi atras lui Magua reputaţia de diplomat abil. Gazdele ştiau prea bine că pasivitatea tribului lor, în timpul expediţiei împotriva fortului William-Henry, fusese un motiv pentru care francezii îi acuzaseră pe delawari de mai multe ori; această atitudine făcuse să fie priviţi cu neîncredere. Nu e nevoie să analizăm prea mult cauzele şi efectele, pentru a aprecia că o asemenea situaţie putea să le dăuneze în viitor, mai ales că aşezările lor obişnuite şi pădurile din care-şi procurau hrana se aflau în teritoriul francez. Aşa că ultimele cuvinte ale huronului provocară dezaprobare, dacă nu chiar îngrijorare printre cei de faţă.

— Tatăl nostru din Canada poate să ne privească în faţă; copiii lui nu s-au schimbat! E adevărat că tinerii noştri războinici n-au mers pe câmpul de bătaie! Au avut visuri care i-au împiedicat! Însă asta nu înseamnă că-l iubesc şi-l respectă mai puţin pe Marele Şef alb!

— Oare acesta o să creadă cele spuse, când va afla că cel mai mare duşman al său este hrănit în tabăra copiilor lui? Când i se va spune că un jenghiz, pătat de sânge, fumează înaintea focului lor? Când va afla că Faţa-Palidă, care i-a omorât atâţia din prieteni, se bucură de

libertate în mijlocul delawarilor! Hei! Hei! Tatăl nostru din Canada nu-i nebun!

— Cine este jenghizul de care delawarii trebuie să se teamă, care i-a ucis războinicii şi este duşmanul de moarte al Marelui Şef alb?

— Carabină-Lungă!

Acest nume, bine cunoscut, îi făcu pe războinicii delawari să tresară, dovedind prin mirarea lor că nu ştiau că cel ce era atât de temut de triburile indiene aliate Franţei se afla în puterea lor.

— Ce vrea să spună fratele meu? întrebă mirat Inimă-Tare, ieşind din nepăsarea obişnuită rasei sale.

— Un huron nu minte niciodată! răspunse Magua, încrucişând indiferent braţele. Delawarii să-şi cerceteze prizonierii; printre ei o să găsească unul a cărui piele nu e nici roşie, nici albă!

Urmă o lungă tăcere. Inimă-Tare îşi chemă tovarăşii într-un colţ al încăperii, pentru a se sfătui cu ei. În sfârşit trimise mai multe ştafete, ca să cheme la sfat pe şefii cei mai mari ai tribului.

Curând, aceştia sosiră, unul după altul. Fiecăruia i se împărtăşea importanta ştire, adusă de Magua. Toţi îşi manifestară surpriza prin exclamaţia generală: „Uhu!" Vestea se răspândi din gură-n gură, pretutindeni în tabără. Femeile îşi încetară lucrul, pentru ca să încerce să mai afle câte ceva de la războinici. Copiii îşi uitară de jocuri, ţinându-se de părinţi şi părând la fel de uimiţi ca aceştia de îndrăzneala temutului lor duşman. Orice activitate încetă; s-ar fi zis ca întreg tribul nu mai avea altă treabă decât să stea şi să-şi exprime – fiecare în felul lui – simţământul ce-l încerca la aflarea acestei ştiri.

Când se mai liniştiră, bătrânii începură să se gândească la măsurile, pe care – pentru onoarea şi securitatea tribului – erau obligaţi să le ia într-o împrejurare atât de delicată şi încurcată. Între timp, Magua rămăsese în picioare, sprijinit nepăsător de un perete al cabanei; părea că nu acordă nicio importanţă hotărârilor ce urma să le ia consiliul. Totuşi, nicio intenţie a gazdelor nu scăpa privirilor sale iscoditoare. Cunoscând perfect firea indienilor la care venise, prevedea ce hotărâri vor lua şi s-ar putea afirma că le ghicea gândurile, înainte chiar ca ele să se fi înfiripat în mintea lor.

Sfatul delawarilor nu dură mult, şi când se termină, o rumoare generală vesti că se va convoca imediat o adunare a întregului trib. Aceste adunări solemne, fiind rare şi neavând loc decât în împrejurări deosebit de însemnate, şiretul huron – care rămăsese singur într-un colţ, tăcut dar atotvăzător – îşi dădu imediat seama că sosise momentul în care planurile sale puteau sau să triumfe sau să se spulbere. Ieşi deci din colibă şi se duse în faţa locuinţelor, unde războinicii începuseră să se adune.

Se scurse cam o jumătate de oră până ce tot tribul se strânse în acel loc; căci nu lipseau nici femeile, nici copiii. Răgazul fu folosit pentru a

se face pregătirile necesare unei adunări solemne şi extraordinare. Când însă soarele răsări deasupra muntelui înalt, pe coasta căruia delawarii îşi stabiliseră tabăra, razele lui – pătrunzând prin ramurile stufoase ale arborilor – căzură asupra unei mulţimi de oameni de aproape o mie două sute de suflete, cu femei şi copii, fiecare atât de atent, încât ai fi zis că era personal interesat de problema ce urma să fie dezbătută.

În aceste adunări ale sălbaticilor, nimeni nu se arăta nerăbdător să se evidenţieze sau să îndemne pe ceilalţi să ia vreo hotărâre pripită. Vârsta şi experienţa sunt singurele titluri care permit expunerea unei păreri în faţa adunării. Până atunci, nici forţa trupească, nici vitejia, nici darul vorbirii nu fuseseră socotite motive întemeiate pentru a îngădui cuiva să calce această veche datină.

Acum, mai multe căpetenii păreau că se puteau folosi de acest privilegiu, însă toţi tăceau, ca şi cum ar fi fost înspăimântaţi de importanţa problemei. Liniştea – care precede totdeauna adunările indienilor – durase mai mult ca de obicei. Nimeni, nici măcar cel mai mic copil, nu dădea vreun semn de nerăbdare sau de surprindere. Toţi priveau în pământ; doar când şi când se uitau spre o cabană, care se deosebea poate de celelalte prin acoperişul mai solid, care o apăra contra intemperiilor.

În sfârşit se auzi acea rumoare surdă, caracteristică adeseori adunărilor indiene, şi toată mulţimea se ridică imediat, ca la o comandă. Poarta cabanei se deschise şi trei bărbaţi păşiră domol spre locul adunării. Erau trei bătrâni, toţi mai vârstnici decât oricare din cei ce se aflau adunaţi. Unul din ei – pe care îl sprijineau ceilalţi doi – avea o etate la care rar ajung oamenii; umbla încovoiat, pentru că pe umerii lui apăsau peste o sută de ani. Nu mai avea pasul uşor şi trupul zvelt al indienilor şi era obligat să meargă aproape sprijinit de ceilalţi. Pielea sa roşie şi brăzdată de cute contrasta ciudat cu părul alb ce-i cădea pe umeri şi care nu fusese poate tăiat de mai multe generaţii.

Straiele acestui patriarh – căci vârsta, numărul descendenţilor şi influenţa de care se bucura în trib îi dădeau dreptul la această denumire – erau bogate şi impunătoare; avea o mantie dintr-o blană foarte frumoasă, căreia i se tunsese părul, pentru a se zugrăvi pe ea câteva din isprăvile războinice prin care se ilustrase acum o jumătate de veac. Pe piept îi străluceau numeroase decoraţii, unele de argint, altele chiar de aur – daruri pe care le primise de la diverşi demnitari europeni, în cursul îndelungatei lui existenţe. Pe braţe şi picioare avea brăţări de aur; capul – cu părul bogat, pe care-l lăsase să crească în valuri, de când nu se mai dusese în războaie – era împodobit cu un fel de diademă de argint, ce avea pe deasupra trei mari pene de struţ, care cădeau pe pletele-i albe. Mânerul tomahawkului său era bătut în argint, la fel ca şi acela al cuţitului, care strălucea ca şi cum ar fi fost

de aur masiv.

Când rumoarea provocată de apariţia neaşteptată a acestui bărbat venerabil se mai linişti, numele de Tamenund trecu din gură-n gură. Magua auzise adeseori vorbindu-se de înţelepciunea şi spiritul de dreptate al acestui batrân războinic delawar. Faima lui era atât de mare, încât se spunea că ar fi avut darul să stea în taină de vorbă cu Marele Spirit. Aceasta făcuse ca numele lui să se transmită – cu o mică schimbare – şi la uzurpatorii albi ai ţinutului său, fiind astfel denumit sfântul tutelar al unui vast imperiu[55]. Şeful huron se aşeză într-un loc unde putea să privească mai de aproape chipul aceluia al cărui glas părea că va avea o influenţă covârşitoare asupra reuşitei planurilor lui.

Bătrânul închisese ochii, ca şi cum ar fi obosit privind atât de mult timp pasiunile omeneşti. Culoarea pielii nu era ca a celorlalţi indieni: era mai închisă, din cauză că fusese tatuată cu nenumărate mici linii complicate, dar regulate, precum şi cu diferite figuri.

Cu toate că huronul se aşezase într-un loc foarte vizibil, Tamenund trecu prin faţa lui fără să-i acorde nicio atenţie. Sprijinit de cei doi bătrâni însoţitori, înaintă spre mulţimea care se dădu la o parte, pentru a-i face loc, şi se aşeză în mijlocul ei, cu înfăţişarea demnă a unui monarh şi bunătatea unui părinte.

E cu neputinţă să descriem respectul şi afecţiunea de care fuseseră însufleţiţi toţi membrii tribului, când văzuseră, sosind pe neaşteptate, pe acela ce parcă aparţinea unei alte lumi. După câteva minute, care se scurseră într-o tăcere adâncă – potrivit obiceiului – principalele căpetenii se apropiară pe rând de el, îi luară mâna şi o duseră la frunte, ca şi cum i-ar fi cerut binecuvântarea. Războinicii cei mai de seamă se mulţumiră apoi să-i atingă doar marginea straielor. Ceilalţi păreau să fie mulţumiţi că puteau să respire acelaşi aer ca şeful ce fusese atât de viteaz şi care mai era încă atât de drept şi înţelept. După ce prezentară patriarhului acest omagiu de profundă veneraţie, căpeteniile şi războinicii se întoarseră la locurile lor şi o tăcere adâncă domni pretutindeni.

Atunci, câţiva tineri războinici, care primiră în şoaptă instrucţiuni de la însoţitorii lui Tamenund, se ridicară şi se duseră în cabana situată în mijlocul taberei.

După puţin timp, războinicii se întoarseră, aducând în faţa adunării pe cei ce prilejuiseră toate aceste pregătiri solemne. Toţi se dădură la o parte pentru a-i lăsa să treacă, închizând apoi rândurile. Prizonierii se aflau acum chiar în mijlocul marelui cerc ce-l formase tribul.

CAPITOLUL XXIX

Membrii adunării se aşezară; despăşind
cu statura sa pe celelalte căpetentii,
Achille se adresă cu aceste cuvinte regelui…

POPE
(Homer)

În faţă stătea Cora, care o ţinea strâns în braţe pe Alice, arătându-şi astfel neţărmurita iubire ce o purta surioarei ei. Cu toată înfăţişarea fioroasă şi ameninţătoare a sălbaticilor care o înconjurau din toate părţile, sufletul nobil şi generos al fetei era neînfricat, nu se temea de ce o aştepta pe ea, ci îşi aţintea privirile asupra chipului palid şi înspăimântat al Alicei, care tremura.

Lângă ele, Heyward – nemişcat – părea atât de preocupat de cele două surori, încât în aceste momente, atât de groaznice, nu ştia pe cine iubeşte mai mult. Ochi-de Şoim stătea puţin mai în urmă, arătându-şi în felul acesta respectul faţă de rangul celor pe care îi însoţea. Cu toate că trecuseră prin aceleaşi primejdii – care l-ar fi îndreptăţit să uite deosebirea dintre ei – le arăta aceeaşi consideraţie. Uncas nu se afla printre ei.

Când se făcu linişte, unul din cei doi bătrâni şefi, care se aşezase lângă patriarh, se ridică şi întrebă cu voce tare, într-o engleză foarte corectă:

— Care din prizonierii mei este Carabină-Lungă?

Duncan şi vânătorul tăcură. Primul aruncă o privire liniştită asupra celor prezenţi, care aşteptau gravi şi tăcuţi, dar se dădu un pas înapoi când îl zări pe Magua, pe a cărui figură se citea răutatea şi perfidia. Îşi dădu seama imediat că intrigile acestui viclean sălbatic fuseseră cauza aducerii lor dinaintea acestui tribunal şi se hotărî să facă tot ce-i sta în putinţă, pentru a-i dejuca planurile sinistre chiar în noaptea aceea. Avusese prilejul să vadă în ce chip expeditiv judecau indienii pe cei ce îi socoteau vinovaţi şi se temea că acum îi venise rândul şi prietenului său. În această situaţie critică, fără a se mai gândi, se hotărî imediat să-şi ocrotească prietenul, orice pericol ar fi avut de înfruntat. Totuşi, înainte de a avea timp să răspundă, întrebarea fu repetată mai tare şi mai stăruitor.

— Daţi-ne arme! strigă atunci mândru maiorul. Trimiteţi-ne la vânătoare! Faptele o să vorbească pentru noi!

— Iată, aşadar, războinicul al cărui nume l-au auzit atât de des urechile noastre! glăsui din nou căpetenia indiană, cu acel interes şi acea vie curiozitate pe care le încerci când vezi pentru prima dată pe cineva a cărui glorie sau nenorocire, virtuţi sau crime l-au făcut celebru. De ce a venit omul alb în tabăra delawarilor? Ce l-a adus?

— Nevoia. Am venit să caut hrană, un adăpost şi prieteni!

— Nu-i adevărat! Pădurile sunt pline de vânat. Capul unui războinic n-are nevoie, pentru a se adăposti, decât de un cer fără nori, iar delawarii sunt duşmanii, nu prietenii jenghizilor. Buzele tale au vorbit, dar n-au spus ce au pe inimă!

Duncan, neştiind ce trebuie să mai răspundă, tăcu. Însă vânătorul, care ascultase cu atenţie, păşi îndrăzneţ înainte şi luă, la rândul său, cuvântul:

— Dacă n-am răspuns la numele de Carabină-Lunga, să nu credeţi că am făcut-o de ruşine sau de teamă; aceste două simţăminte nu pot să pună stăpânire pe un om cinstit. Însă nu recunosc mingaşilor dreptul de a da un asemenea nume aceluia ale cărui servicii au meritat din partea prietenilor o poreclă mai onestă; mai ales că această denumire este o insultă şi o minciună, căci „Ucigătorul-de-Cerbi” este o puşcă bună şi credincioasă, nu o carabină. Cu toate acestea, ai mei m-au numit Nathanias. Delawarii care locuiesc pe malurile râului cu acelaşi nume m-au poreclit măgulitor Ochi-de-Şoim, cât despre irochezi, şi-au permis să-mi spună Carabină-Lungă fără ca să le dau voie.

Toate privirile care se fixaseră până atunci asupra lui Duncan se aţintiră imediat asupra trăsăturilor bărbăteşti şi încordate ale aceluia căruia i se dăduse o poreclă ce devenise atât de vestită. Nu era o privelişte obişnuită să vezi două persoane disputându-şi o atât de mare onoare; mistificatori – deşi rari – se găseau printre sălbatici, căci ceea

ce interesa îndeosebi pe delawari, care voiau să fie drepţi şi severi, era să afle adevărul. Câţiva bătrâni se sfătuiră şi hotărâră să-l întrebe din nou pe Magua în această privinţă.

— Fratele meu a spus că un şarpe s-a strecurat în tabăra noastră! Unde-i?

Huronul arătă cu degetul pe vânător, însă continuă să tacă.

— Un delawar înţelept îşi pleacă urechile la urletul unui lup? Un câine nu minte niciodată! Dar aţi văzut vreodată un lup care să spună adevărul? zise Duncan, convins o dată mai mult că vechiul său duşman le-a pus gând rău.

Ochii lui Magua scăpărară, apoi stăpânindu-se imediat, amintindu-şi că trebuie să-şi păstreze prezenţa de spirit, se întoarse dispreţuitor, încredinţat că isteţimea indienilor nu se va lăsa amăgită de cuvinte. Nu se înşelă, căci, după ce se sfătui puţin, aceeaşi căpetenie, care vorbise mai înainte, se întoarse spre el şi-i aduse la cunoştinţă hotărârea bătrânilor, deşi în termeni foarte prudenţi:

— Fratele meu a fost tratat drept înşelător şi prietenilor săi le pare rău! Ei au să arate că el a spus adevărul! Să se dea arme prizonierilor şi să se dovedească prin fapte care din cei doi este războinicul pe care vrem să-l cunoaştem!

Magua îşi dădu seama că această probă fusese propusă pentru că nu aveau încredere în el; se prefăcu însă că o socoteşte ca un semn de prietenie. Făcu deci un gest de aprobare, ştiind bine că vânătorul era prea bun trăgător, pentru ca rezultatul încercării să nu confirme ceea ce afirmase. Li se dădură arme imediat, şi cei doi prieteni rivali primiră ordinul să tragă – pe deasupra mulţimii – într-un vas de pământ care se găsea, din întâmplare, pe un trunchi de arbore, la vreo sută cincizeci de picioare de locul unde se aflau.

Heyward zâmbea în sinea lui că trebuie să-şi măsoare dibăcia de ochitor cu aceea a vânătorului, însă se hotărî să stăruie în minciuna sa generoasă, până va afla planurile lui Magua. Luă puşca, ochi de trei ori cu cea mai mare atenţie şi trase! Glontele izbi copacul la câteva degete de vas, şi un strigăt general de satisfacţie vesti că proba îi dăduse prilejul să-şi arate, din plin, iscusinţa. Chiar Ochi-de-Şoim înclină surprins capul, ca şi cum nu s-ar fi aşteptat la acest rezultat, însă, în loc să se pregătească să tragă şi el, rămase pe gânduri câteva clipe, sprijinit de puşcă. Un tânăr indian, care-i dăduse arma, îi atrase atenţia, într-o engleză stâlcită:

— Celălalt om alb poate să facă la fel?

— Da, huronule! strigă vânătorul, privindu-l pe Magua, în timp ce cu mâna dreaptă apucă puşca şi o agită în aer cu atâta uşurinţă, de parcă ar fi fost o trestie. Da, huronule, aş putea să te fac să zaci la picioarele mele; nicio putere de pe pământ nu ar fi în stare să mă împiedice! Şoimul, care se aruncă asupra porumbelului, nu este mai

sigur pe zborul său, decât sunt eu pe arma asta, dacă aş vrea să-ţi trimit un glonţ în inimă. De ce n-o fac? De ce? Pentru că legile ce stăpânesc pe cei de culoarea mea mă împiedică şi pentru că astfel aş putea atrage alte necazuri asupra unor fiinţe nevinovate! Dacă ai auzit vreodată de Dumnezeu, mulţumeşte-i; mulţumeşte-i din toată inima, pe bună dreptate!

Înfăţişarea vânătorului, ochii lui strălucitori, obrajii înflăcăraţi făcură pe cei care îl ascultau să-l privească cu un fel de teamă respectuoasă. Delawarii îşi opriseră parcă toţi respiraţia, ca să-şi concentreze mai bine atenţia. Cât despre Magua – fără a acorda o încredere totală cuvintelor liniştitoare ale duşmanului său – rămase totuşi calm şi nemişcat în mijlocul mulţimii, ca şi cum ar fi fost ţintuit locului.

— Fă la fel! repetă tânărul delawar, care era în apropierea vânătorului.

— Să fac la fel! Să fac la fel! strigă Ochi-de-Şoim, agitând ameninţător din nou arma deasupra capului, deşi acum nu mai căuta cu privirea pe Magua.

— Dacă omul alb este Ochi-de-Şoim, să lovească mai aproape de ţintă! glăsui căpetenia.

Vânătorul începu să râdă atât de tare, pentru a-şi arăta dispreţul, încât îl făcu să tresară pe Heyward, de parcă ar fi auzit ceva cu totul neobişnuit. Ochi-de-Şoim lăsă să-i cadă greu puşca pe mâna stângă, pe care o întinsese. În acelaşi timp se auzi detunătura, ca şi cum numai fixarea armei ar fi fost destul ca să poată trage, şi vasul de pământ zbură în mii de bucăţi, care căzură cu zgomot pe trunchiul copacului. Aproape imediat se auzi alt zgomot; vânătorul aruncase puşca dispreţuitor.

La început, toţi fură cuprinşi de admiraţie, apoi o rumoare puse stăpânire pe mulţime. Încetul cu încetul, murmurul deveni mai distinct, dovedind că există o mare deosebire de păreri printre cei de faţă. Pe când unii îşi manifestau cu glas tare admiraţia faţă de o asemenea dibăcie nemaiîntâlnită, restul tribului – adică cea mai mare parte – socotea că succesul vânătorului se datora întâmplării. Heyward se grăbi să confirme această părere, care era în sprijinul pretenţiilor sale.

— E o întâmplare! Nimeni nu poate să tragă fără să ochească! exclamă el.

— O întâmplare? repetă vânătorul, din ce în ce mai agitat, pentru că voia acum cu orice preţ să-şi stabilească identitatea, deşi Heyward îi făcea semne desperate ca să nu-l contrazică.

— Huronul crede că-i o întâmplare? Dacă-i aşa, daţi-i şi lui o puşcă, să vină lângă mine, şi o să vedem cine-i mai bun trăgător. Dumitale, domnule maior, nu-ţi fac această propunere, pentru că avem pielea de

aceeaşi culoare şi servim aceluiaşi stăpân!

— Fireşte, huronul minte! rosti cu răceală Heyward. L-ai auzit chiar dumneata când a spus că eşti Carabină-Lungă!

E cu neputinţă să spunem ce cuvinte violente ar fi fost în stare să întrebuinţeze Ochi-de-Şoim în voinţa lui îndărătnică de a-şi stabili identitatea, dacă bătrânul delawar n-ar fi intervenit din nou:

— Şoimul care vine din nori se întoarce acolo când vrea. Daţi-le puşti!

De data aceasta, vânătorul apucă arma cu însufleţire, şi deşi Magua îi pândea cu atenţie fiecare mişcare, crezu că n-are de ce să-i fie teamă.

— Ei bine! Să vedem în faţa întregului trib al delawarilor cine este cel mai bun trăgător! exclamă vânătorul, lovind patul puştii sale cu degetul care făcuse să pornească atâtea gloanţe ucigaşe. Vezi ulcica ce atârnă de copacul de colo, domnule maior? Pentru că eşti atât de bun trăgător, încearcă s-o loveşti!

Duncan privi ţinta ce i se propusese şi se pregăti din nou să tragă. Ulcica era un mic vas, pe care-l folosesc în mod obijnuit indienii. Ea era prinsă, cu o cureluşă de piele de căprioară, de o ramură putredă a unui pin nu prea înalt; depărtarea era de cel puţin trei sute de picioare. Astea sunt ciudăţeniile amorului propriu, căci maiorul – deşi nu se sinchisea prea mult de părerea sălbaticilor ce erau arbitri – uită cauza acestui concurs, pentru a se sili din tot sufletul să-l câştige. S-a văzut că îndemânarea lui nu era de dispreţuit; deci se hotărî să profite de toate avantajele. Dacă viaţa lui ar fi fost legată de lovitura pe care urma s-o tragă, tot n-ar fi pus mai multă grijă atunci când ochi. Trase, şi trei sau patru indieni, care alergară imediat să controleze ţinta, strigară că glontele se află în copac la foarte mică distanţă de ulcică. Războinicii izbucniră în aclamaţii şi toţi îl priviră pe vânător, pentru a vedea ce-o să facă.

— Destul de bine pentru un ostaş al trupelor regale americane – râse Ochi-de-Şoim. Însă dacă lovitura mea şi-ar fi greşit astfel ţinta, mulţi lăstuni, din ale căror pene se fac manşoanele doamnelor, s-ar mai fi aflat încă şi azi în pădure! Mulţi mingaşi sângeroşi – pe care i-am trimis pe lumea cealaltă – ar mai fi devastat şi acum provinciile noastre! Sper că squawa, căreia îi aparţine ulcica, mai are şi altele în wigwamul ei, căci în ulcica pe care o ochesc n-o să se mai poată pune niciodată apă!

În timp ce vorbea, vânătorul îşi încarcă puşca, apoi făcu un pas îndărăt şi ridică încet arma de la pământ. Când ajunse în dreptul ochilor, rămase doar un moment ca încremenită. S-ar fi zis că omul şi puşca erau de piatră. Chiar în acea clipă, glonţul porni cu o flacără clară şi strălucitoare. Tinerii indieni alergară din nou la copac; căutară plumbul în toate părţile, însă zadarnic; reveniră afirmând că n-au găsit

nicio urmă a plumbului.

— Pleacă! spuse dispreţuitor bătrânul şef vânătorului. Eşti un lup în piele de câine! Am să vorbesc lui Carabină-Lungă despre jenghizi.

— Ah! dacă aş avea arma datorită căreia port această poreclă, m-aş obliga să ţintesc cureluşa şi să fac să cadă ulcica, în loc s-o găuresc! exclamă vânătorul, fără a se lăsa intimidat de tonul sever al bătrânului. Nesăbuiţilor! Dacă vreţi să găsiţi glonţul unui bun trăgător al acestor păduri, nu trebuie să căutaţi în jurul ţintei, ci chiar în ea!

Tinerii indieni înţeleseră ce voia să spună, căci de data asta vorbise în limba delawarilor. Alergară şi smulseră ulcica de pe copac şi o ridicară în aer cu strigăte de bucurie, arătând că plumbul o străbătuse prin fund.

Strigăte de admiraţie izbucniră de pretutindeni, din rândurile războinicilor. Sfatul hotărâse, şi Ochi-de-Şoim îşi văzu recunoscut dreptul la onorabila, dar periculoasa sa poreclă. Privirile de uimire şi curiozitate ce erau aţintite asupra lui Heyward se îndreptară toate asupra vânătorului, care deveni obiectul atenţiei generale a acestor fiinţe simple şi naive, care se aflau în jurul său. Când liniştea se restabili, bătrânul şef îşi continuă interogatoriul:

— De ce ai încercat să ne amăgeşti? Crezi că delawarii sunt atât de fără minte, încât nu deosebesc tânăra panteră de o pisică sălbatică?

— În curând, ei vor recunoaşte că huronul nu este decât o pasăre care ciripeşte pentru a vă înşela! glăsui Duncan, căutând să imite limbajul figurat al indienilor.

— Bine! O să aflăm cine vrea să ne astupe urechile! Frate, delawarii te ascultă! se adresă apoi bătrâna căpetenie lui Magua.

Când văzu ca este întrebat direct, huronul se sculă, păşi grav şi gânditor până în centrul cercului, în faţa prizonierilor, şi păru gata să ia cuvântul. Mai înainte însă de a începe să vorbească, privi chipurile tuturor celor ce-l înconjurau, ca şi cum ar fi căutat să-şi influenţeze ascultătorii.

Îl privi apoi pe Ochi-de-Şoim cu o vrăjmăşie plină de respect; pe Duncan cu o ură neîmpăcată; la sărmana Alice, care tremura, de-abia se uită; dar când privi pe Cora, care avea o înfăţişare mândră şi îndrăzneaţă, şi totuşi îşi păstrase tot farmecul, cu greu s-ar fi putut desluşi ce exprima chipul său; pe urmă – potrivit planurilor lui diabolice – luă cuvântul în limba canadienilor, care ştia că este înţeleasă de majoritatea ascultătorilor săi.

— Duhul care a făcut pe oameni le-a dat culori diferite – începu Magua. Unii sunt mai negri decât ursul pădurilor. Aceştia ar fi sclavii, şi lor le-a ordonat să muncească mereu, aşa cum face castorul: când suflă vântul dinspre miazăzi, puteţi să-l auziţi gemând. Gemetele lor acoperă mugetele bivolilor şi se aud de pe malurile nemărginitei ape sărate, pe care bărcile cele mari alunecă încoace şi încolo, încărcate cu

sclavi. Altora le-a dat o piele mai albă decât hermina, le-a poruncit să fie negustori, câini pentru femeile lor şi lupi pentru sclavi. Duhul a vrut ca ei să aibă aripi ce nu obosesc niciodată, ca porumbeii, copii mai numeroşi ca frunzele arborilor şi o lăcomie gata să înghită pământul. El le-a dat limba perfidă a pisicii sălbatice, inima iepurilor, şiretenia purceilor, nu a vulpii, şi braţe mai lungi decât labele şoarecilor. Rasa aceasta, cu limba ei, astupă urechile indienilor; inima îi îndeamnă să plătească soldaţi care să se bată pentru ei; răutatea îi învaţă mijloacele prin care să strângă pentru ei toate bunurile lumii; şi cuprind cu braţele pământul de la ţărmurile apei sărate până la insulele Marelui Lac. Lăcomia îi face nesătui. Dumnezeu le-a dat îndeajuns, dar ei vor să aibă totul. Aşa sunt albii! În sfârşit, alţii au primit de la Marele Spirit o piele mai strălucitoare şi mai roşie decât soarele care ne luminează – adăugă Magua, arătând cu un gest falnic astrul, ale cărui raze căutau să străpungă negura ce acoperea orizontul. Aceştia au fost copiii lui dragi; lor le-a dat această insulă, aşa cum a făcut-o, acoperită de arbori şi plină de vânat. Vântul le-a făcut luminişuri şi soarele şi ploile au copt până şi fructele. Ce nevoie aveau ei de drumuri pentru a călători? Ei semănau de-a lungul stâncilor! În timp ce castorii munceau, ei stăteau la umbră şi priveau! Vara, vânturile îi răcoreau; iarna se încălzeau în blănuri! Dacă se luptau între ei, o făceau pentru a dovedi că erau bărbaţi. Erau curajoşi, erau drepţi, erau fericiţi!

Vorbitorul tăcu şi privi din nou în jurul lui, pentru a-şi da seama dacă discursul său avusese asupra ascultătorilor înrâurirea pe care o voise. Văzu ochi fixaţi avid asupra lui, chipuri uitându-se cu nesaţ, ca şi cum fiecare ar fi fost însufleţit de dorinţa vie ca rasa din care făcea parte să-şi recapete toate drepturile.

— Dacă Marele Spirit le-a dăruit copiilor lui cu pielea roşie limbi diferite, a făcut-o pentru ca toate animalele să-i poată înţelege. I-a aşezat pe unii în mijlocul zăpezilor, acolo unde se află urşii, pe alţii în apropierea soarelui-apune, pe drumul care duce spre pădurile fericite, unde vom vâna după moarte; pe alţii, pe meleagurile care înconjoară marile lacuri cu apă dulce; însă celor mai dragi copii ai săi le-a dat nisipurile lacului sărat! Fraţii mei ştiu numele acestui popor ales?

— Lenapii! se grăbiră să strige în acelaşi timp douăzeci de glasuri.

— Da, erau lenii – lenapii! reluă Magua, înclinând prefăcut capul, ca şi cum ar fi dorit să-şi arate respectul pentru vechea lor măreţie. Soarele răsărea din sânul apei sărate şi asfinţea în lacurile cu apă dulce; niciodată nu se ascundea privirii lor. Dar oare, eu, un huron al pădurilor, trebuie să aduc la cunoştinţa acestui înţelept trib propriile lui tradiţii? De ce să le descriu nenorocirea şi măreţia lor, isprăvile şi gloria lor, propăşirea şi necazurile lor, înfrângerile şi căderea lor? Nu e nimeni printre ei care să fi văzut toate acestea şi care să ştie

adevărul? Ce aveam de spus, am spus! Acum limba mea e mută, însă urechile mele ascultă!

Tăcu, şi toţi ochii se îndreptară – ca la comandă – spre venerabilul Tamenund. De când se aşezase până acum, buzele patriarhului nu rostiseră un cuvânt, abia dacă dăduseră vreun semn de viaţă. Cocârjat aproape până la pământ, păruse că nu acordase nicio importanţă celor ce se petreceau în jurul său de la începutul acestei adunări solemne, când vânătorul izbutise să-şi stabilească identitatea într-un chip atât de limpede. Totuşi, când Magua luase cuvântul, modulându-şi vocea cu dibăcie, Tamenund păruse să fie mai atent şi o dată sau de două ori chiar ridicase capul, ca să asculte mai bine. În sfârşit, când Vulpea-Şireată rostise numele tribului său, bătrânul întredeschisese ochii şi privise mulţimea, cu acea expresie vagă, nedefinită, pe care o au spectrele de dincolo de lume. Atunci făcuse o sforţare şi, sprijinit de cei doi şefi de lângă el, rămăsese în picioare, într-o poziţie ce impunea respect, deşi din cauza vârstei îi tremurau genunchii.

— Cine vorbeşte de copiii lenapilor? Cine vorbeşte de lucruri ce nu mai există? Oare larva nu se schimbă în vierme şi viermele în muscă? Şi oare musca nu piere? De ce să vorbească delawarilor de cele pe care le-au pierdut? Mai curând să-i mulţumim lui Manitu pentru cele pe care ni le-a lăsat! zise bătrânul cu o voce răguşită, ce se auzea limpede în liniştea religioasă ce pusese stăpânire pe trib.

— Un wyandot, un prieten al lui Tamenund! glăsui Magua, apropiindu-se mai mult de platforma improvizată pe care şedea bătrânul.

— Un prieten! repetă înţeleptul, şi fruntea i se întunecă, ceea ce dădu chipului său expresia aceea severă, cu privirea fioroasă pe care o avea în trecut, când era războinic în plină putere. Oare mingaşii sunt stăpânii pământului? Un huron, aici? Ce vrea?

— Dreptate! Prizonierii lui sunt în puterea fraţilor săi şi a venit să-i ceară!

Tamenund se întoarse spre unul din şefii care-l sprijineau şi ascultă scurtele explicaţii ce i le dădu acesta. Apoi îl privi puţin pe Magua cu cea mai mare atenţie şi zise aproape în şoaptă şi cu o nemulţumire vădită:

— Dreptatea este legea marelui Manitu. Copiii mei, ospătaţi-l pe acest străin. Apoi, huronule, ia-ţi ce-i al tău şi lasă-ne!

După ce pronunţă această sentinţă solemnă, patriarhul se aşeză şi închise din nou ochii, ca şi cum ar fi preferat să-şi depene amintirile trecutului, decât să privească la tot ce-l înconjura în lumea asta. După ce rosti hotărârea, un singur delawar n-ar fi avut îndrăzneala să-şi permită măcar să murmure, cu atât mai mult să se opună. Aşa că de-abia pronunţase aceste cuvinte, că patru sau cinci tineri războinici se şi repeziră la Heyward şi la vânător, legându-le braţele cu atâta

rapiditate şi îndemânare, încât cei doi prizonieri fură îndată imobilizaţi. Primul era prea preocupat s-o sprijine cu braţul său pe nefericita Alice – care nu se putea ţine pe picioare – încât nu le bănuise intenţiile; celălalt, care socotea chiar triburile duşmane delawarilor ca făcând parte dintr-o rasă superioară, se supuse fără rezistenţă. Poate n-ar fi fost atât de îngăduitor, dacă ar fi înţeles dialogul ce avusese loc într-o limbă pe care n-o pricepea bine.

Magua privi triumfător adunarea, înainte de a trece la executarea planurilor sale. Văzând că prizonierii nu se împotriviseră, se uită la aceea care era pentru el bunul cel mai preţios. Cora îi aruncă o privire atât de calmă şi dârză, încât sălbaticul păru că şovăie. Atunci îşi aminti manevra pe care o mai folosise. Se apropie de Alice, o ridică în braţe şi, ordonând lui Heyward să-l urmeze, făcu semn mulţimii să-l lase să treacă. Însă Cora, în loc să cadă în cursa ce i se întinsese, se azvârli la picioarele patriarhului şi strigă:

— Preadreptule şi venerabile delawar, îţi implorăm înţelepciunea şi puterea! Îţi cerem să ne ocroteşti! Fii surd la perfidele uneltiri ale acestui monstru fără scrupule, care-ţi murdăreşte urechile cu minciunile lui, pentru a-şi potoli setea de sânge care-l sfâşie! Tu care ai trăit timp atât de îndelungat şi cunoşti nenorocirile ce bântuie această viaţă, ai învăţat să compătimeşti soarta celor nefericiţi!

Bătrânul deschise ochii cu greutate şi se uită la cei din jurul lui. Pe măsură ce auzea mai bine timbrul impresionant al vocii rugătoare a Corei, îşi aţintea tot mai mult privirea asupra ei. Cora se aruncase în genunchi, cu mâinile strânse una în alta şi apăsate pe piept, cu chipul palid şi îndurerat, însă luminat de o impresionantă maiestate.

În desperarea ei, era imaginea frumuseţii desăvârşite. Încetul cu încetul, faţa lui Tamenund se însufleţi, trăsăturile îşi pierdură aerul acela nepăsător, rătăcit, făcând loc admiraţiei; ochii îi scânteiară – ca odinioară, acum o jumătate de secol, când electrizau numeroasele oşti ale delawarilor. Ridicându-se fără să mai fie ajutat, parcă fără efort, întrebă cu o tărie ce făcu mulţimea să tresară:

— Cine eşti?

— O femeie! O femeie dintr-o rasă urâtă! Dacă vrei, o jenghiză; însă care nu ţi-a făcut niciodată niciun rău, care nu poate să facă aşa ceva tribului tău, chiar dacă ar vrea, şi care îţi imploră ocrotire.

— Spuneţi-mi, copii, unde şi-au făcut tabăra acum delawarii? rosti mişcat patriarhul, adresându-se cu un gest celor care îl înconjurau, dar continuând s-o privească pe Cora, care rămăsese îngenuncheată.

— Pe munţii irochezilor, dincolo de izvoarele limpezi ale Horicanului.

— Câte veri secetoase au trecut de când am băut din apa fluviului meu! adăugă înţeleptul. Copiii lui Miquon[56] sunt oamenii albi cei mai drepţi, însă le era sete şi ni l-au luat! Oare ne-au urmărit până aici?

— Noi n-am urmărit pe nimeni şi nu dorim nimic! răspunse Cora cu vioiciune. Am fost aduşi cu sila în mijlocul vostru. Nu cerem decât îngăduinţa de a pleca liniştiţi în ţara noastră. Nu eşti tu Tamenund, părintele, judecătorul, profetul acestui trib?

— Sunt Tamenund, peste care a trecut atâta amar de vreme!

— S-au scurs cam şapte ani de atunci! Unul dintre ai tăi era la bunul plac al unui şef alb, la frontierele acestei provincii. A spus că este din acelaşi sânge cu bunul şi dreptul Tamenund. „Pleacă! i-a zis şeful albilor. În semn de respect pentru el, eşti liber.” Îţi aminteşti numele acestui războinic englez?

— Când eram copilandru – reluă patriarhul, ce îşi aducea aminte mai uşor de primii ani ai vieţii decât de cei ce urmaseră – mă jucam în nisip, pe malul mării. Atunci am văzut o barcă uriaşă, având aripile mai albe ca ale lebedei, mai întinse ca ale multor vulturi. Venea dinspre soare-răsare!

— Nu, nu, nu vorbesc de un timp atât de îndepărtat, ci de o vreme mai apropiată, când unul din acelaşi neam cu mine a iertat pe o rudă a ta! Şi războinicii tineri îşi pot aminti!

— Era oare când jenghizii şi olandezii se băteau pentru stăpânirea pădurilor unde vânau delawarii? Atunci Tamenund era un şef puternic şi pentru prima dată nu a folosit arcul, căci se înarmase cu tunetul albilor…

— Nu! exclamă Cora, întrerupându-l din nou. Asta s-a petrecut mai de mult! Vorbesc de o întâmplare ce a avut loc de curând. Fără îndoială, n-ai putut să uiţi!

— De curând – continuă bătrânul, şi vocea-i deveni tremurătoare – de curând, copiii lenapilor erau stăpânii lumii! Peştii lacului sărat, păsările, animalele şi mingaşii pădurilor îi recunoşteau drept sagamori!

Cora înclină capul cu amărăciune şi durere, apoi, re-căpătându-şi curajul şi dorind să mai facă o ultimă încercare, spuse cu o voce la fel de emoţionată ca a bătrânului:

— Tamenund este oare tată?

Bătrânul plimbă privirea peste adunare. Un surâs binevoitor îi lumină faţa şi, uitându-se la Cora, răspunse:

— Tatăl unui trib!

— Nu cer nimic pentru mine. Ca şi tine şi ai tăi, şef venerabil, blestemul străbunilor îl sufăr din plin. Însă este o nenorocită, asupra căreia nu s-a abătut niciodată până acum mânia cerească! Are părinţi, prieteni care o iubesc, pentru care ea e totul. Ea este prea bună, viaţa ei prea preţioasă ca să devină victima acestui om rău! exclamă Cora, punându-şi tremurând mâinile pe inimă şi lăsând să-i cadă atât de mult capul pe piept, încât obrajii îmbujoraţi îi fură aproape complet acoperiţi de părul negru şi buclat, ce i se răspândise în dezordine pe

umeri.

— Ştiu că albii sunt o rasă de oameni mândri şi lacomi! Ştiu că pretind nu numai să stăpânească pământul, dar socotesc că cel mai neînsemnat dintre ei preţuieşte mai mult decât sachemii omului roşu! Câinii din triburile lor ar lătra cu furie dacă s-ar aduce în wigwamurile lor femei al căror sânge n-ar fi de culoarea zăpezii! Însă să nu se laude prea mult în faţa lui Manitu! Au intrat pe aceste meleaguri la răsăritul soarelui şi mai pot încă să plece când va apune. Am văzut adeseori lăcustele pustiind arborii de frunze, însă totdeauna frunzele şi arborii au crescut din nou! glăsui bătrânul, fără să bage de seamă că fiecare cuvânt al lui era un pumnal ascuţit, înfipt în inima Corei.

— E adevărat – spuse ea, gemând ca după o grea suferinţă, şi, dându-şi la o parte părul de pe obraji, lăsând să i se vadă privirile scânteietoare, care contrastau izbitor cu paloarea cadaverică a feţei – însă de ce s-a întâmplat aşa, nu nouă ne e dat să ştim! Dar mai e un prizonier care n-a fost adus aici. Face parte din tribul tău! Înainte ca huronul să plece triumfător, ascultaţi-l şi pe el!

Văzând că Tamenund priveşte şovăitor în jur, unul din însoţitori strigă:

— E un şarpe vânzător! O piele-roşie în solda jenghezilor; îl pregătim pentru tortură!

— Să fie adus aici! ordonă înţeleptul.

Tamenund recăzu din nou pe jilţ, în timp ce mai mulţi tineri indieni se pregăteau să-i execute ordinele. Se înstăpâni o linişte adâncă, auzindu-se clar doar freamătul frunzelor din pădurea din apropiere, la adierea vântului de dimineaţă.

CAPITOLUL XXX

Dacă mă refuzaţi, voi face apel la
legile voastre! Oare nu mai au nicio
putere în Veneţia? Cer să fiu judecat!
Răspundeţi, acceptaţi?

*S*HAKESPEARE
(Neguţătorul din Veneţia)

Câteva minute, niciun zgomot omenesc nu rupse tăcerea aşteptării. În sfârşit, valurile mulţimii se desprinseră, lăsându-l să treacă pe Uncas, apoi se închiseră, înconjurându-l ca apele unei mări furioase. Toţi cei ce căutaseră să citească pe chipul înţeleptului ce are de gând să facă priviră acum cu admiraţie mută statura zveltă, suplă şi plină de graţie a prizonierului.

Însă nici mulţimea din jurul lui, nici atenţia ce i se acorda nu părură să-l intimideze pe tânărul mohican. Uitându-se dârz şi hotărât la cei adunaţi, înfruntă calm privirile duşmănoase ale şefilor şi atenţia curioasă a tinerilor. Când însă îl zări pe Tamenund, ochii îi scânteiară şi parcă nu mai ştiu ce se petrece în jurul lui. În sfârşit, înaintă domol, cu un pas uşor, spre platforma pe care se afla înţeleptul, şi continuă să-l privească fără să fie observat, până ce unul din şefi îi spuse lui Tamenund că prizonierul sosise.

— Ce limbă o să vorbească prizonierul înaintea marelui Manitu? întrebă înţeleptul, fără a deschide ochii.

— Limba părinţilor săi: delawara! răspunse Uncas.

Această afirmaţie neaşteptată provocă o rumoare sălbatică şi ameninţătoare, asemănătoare răgetului leului, care anunţa că mânia mulţimii va fi fioroasă. Ştirea îl impresionă mult şi pe bătrân, însă reacţia lui fu alta. Îşi acoperi ochii cu mâna, ca şi cum ar fi vrut să nu vadă asemenea privelişte ruşinoasă pentru tribul său, şi repetă cu o voce înăbuşită cuvintele ce le pronunţase Uncas:

— Un delawar!… Am trăit destul ca să văd triburile lenapilor părăsindu-şi vetrele satelor lor, ca să se risipească precum o turmă de cerbi prin munţii irochezilor! Am văzut securea unui popor străin doborând pădurile – mândria văilor – pe care vânturile cerului le-a cruţat. Am văzut fiarele munţilor şi păsările cerului ţinute prizoniere în wigwamurile oamenilor! Însă n-am văzut încă un delawar atât de ticălos, încât să se strecoare târându-se ca un şarpe veninos în tabăra tribului său!

— Păsările au cântat şi Tamenund le-a recunoscut viersul! răspunse Uncas cu vocea lui obişnuită, blândă şi armonioasă.

Înţeleptul tresări şi îşi înclină capul, ca şi cum ar fi vrut să prindă sunetele unei melodii ce n-o mai auzise de mult.

— Tamenund e oare pradă unui vis?! exclamă el. Ce glas aud? Iarna ne-a părăsit fără să se mai reîntoarcă. Oare frumoasele zile vor reînvia pentru copiii lenapilor?

O tăcere respectuoasă, solemnă, urmă cuvintelor bătrânului delawar. Cei care-l înconjurau – amăgiţi de vorbele lui tainice – crezură că e pradă unei minuni, că stă iarăşi de vorbă cu un duh, cu o inteligenţă superioară. Aşteptară deci cu spaimă ascunsă rezultatul acestei convorbiri. Totuşi, după o lungă pauză, unul din şefii cei mai vârstnici, observând că înţeleptul nu se mai preocupa de ce se

petrecea în jurul lui, îndrăzni să-i amintească din nou că prizonierul fusese adus:

— Cel care se dă drept delawar tremură la cuvintele pe care le va rosti Tamenund! zise el. Este un copoi care latră când jenghizii îi arată urmele!

— Iar voi sunteţi câini care vă târâţi pe pământ, când francezii vă aruncă resturile cerbilor pe care i-au vânat! răspunse Uncas, privind grav, în jurul lui.

La această afirmaţie usturătoare – şi poate meritată – douăzeci de cuţite străluciră şi tot atâţia războinici se ridicară grăbiţi, însă ordinul uneia din căpetenii fu de ajuns să le potolească mânia, cel puţin pentru un moment. E adevărat că poate ar fi fost mult mai greu să-i liniştească, dacă Tamenund n-ar fi făcut un gest, arătând că vrea să vorbească.

— Delawarule! zise înţeleptul. Delawarule nedemn de acest nume, de multe ierni tribul meu n-a mai văzut strălucin un soare curat, şi războinicul ce-şi părăseşte tribul, când acesta e învăluit de norii restriştii, este de două ori trădător! Legea lui Manitu este dreaptă şi de neclintit! Ea va exista cât timp râurile vor curge, cât timp se vor înălţa munţii, cât timp vor creşte şi se vor usca, şi vor cădea frunzele arborilor! Această lege, copiii mei, vă dă toate drepturile asupra unui frate nedemn. Vi-l las să-i faceţi dreptate!

Nicio mişcare, niciun zgomot nu-l întrerupse pe Tamenund, de parcă fiecare îşi reţinea respiraţia, ca să nu piardă niciun cuvânt rostit de buzele profetului delawar. Când tăcu însă, strigăte de răzbunare izbucniră de pretutindeni, ceea ce dovedea intenţiile lor feroce şi sângeroase. În mijlocul nesfârşitelor urlete ale sălbaticilor, una din căpetenii anunţă că prizonierul va fi condamnat să sufere cumplita încercare a focului.

Cercul de indieni se desfăcu şi strigătele barbare de bucurie se pierdură în tumultul provocat de groaznicele pregătiri. Heyward – aproape în culmea desperării – lupta din răsputeri împotriva celor ce căutau să-l reţină. Ochi-de-Şoim începuse să se uite neliniştit în jur, ca şi cum ar fi căutat ajutor, iar Cora se aruncase din nou la picioarele patriarhului, pentru a-i implora mila.

În mijlocul frământării generale, doar Uncas rămăsese calm. Privea nepăsător preparativele ce se făceau pentru torturarea lui. Şi când călăii se apropiară pentru a-l lua, îi aşteptă dârz şi demn. Unul – cel mai sălbatic şi fioros – apucă haina de vânătoare a tânărului războinic şi i-o smulse de pe corp; apoi, cu un urlet groaznic, se aruncă asupra victimei fără apărare şi se pregăti să-l târască spre stâlpul torturii.

Deodată, în momentul în care sălbaticul ce se repezise la Uncas părea că nu mai e stăpânit de niciun simţământ omenesc, se opri pe neaşteptate, ca şi cum o fiinţă supranaturală s-ar fi aşezat între el şi

victimă. Ochii fiorosului delawar ieşiră parcă din orbite, deschise gura, dar nu putu să rostească un cuvânt. Era ca împietrit de uimire. În sfârşit, ridicând încet şi cu greu mâna dreaptă, arătă pieptul tânărului prizonier. Imediat mulţimea îl înconjură şi toţi contemplară, la fel de uimiţi, pe pieptul lui Uncas, o mică broască ţestoasă, tatuată cu cea mai mare grijă, într-o minunată culoare azurie.

Uncas se bucură un moment de acest triumf, privind la cei din jur cu un surâs falnic, apoi, depărtând mulţimea cu un gest mândru, înaintă cu înfăţişarea unui rege ce intră în posesia statelor sale şi luă cuvântul cu o voce răsunătoare, care răzbătu peste murmurul de admiraţie ce se auzea de pretutindeni:

— Bărbaţi lenapi, rasa mea sprijină pământul[57]! glăsui tânărul mohican. Şubredul vostru trib se sprijină pe carapacea mea! Oare un delawar ar putea aprinde un foc în stare să mă ardă pe mine? adăugă el, arătând cu mândrie desenul ce-i fusese tatuat pe piept. Sângele care s-a născut dintr-o asemenea obârşie ar stinge flăcările voastre. Rasa mea este mama triburilor!

— Cine eşti tu? întrebă Tamenund ridicându-se, emoţionat mai mult de timbrul vocii, decât de cuvintele tânărului prizonier.

— Uncas, feciorul lui Chingachgook, fiul marei Unamis[58] – răspunse imediat prizonierul, înclinându-se înaintea batrânului, în semn de respect pentru înţelepciunea şi vârsta sa înaintată.

— Lui Tamenund i se apropie ceasul! exclamă înţeleptul. Ziua vieţii lui e foarte aproape de noapte! Mulţumesc marelui Manitu, care a trimis pe acela ce trebuie să-mi ia locul la vatra sfatului! Uncas, fiul lui Uncas, a fost în sfârşit găsit! Ochii vulturului căruia i se apropie sfârşitul să mai privească o dată soarele care răsare!

Tânărul înaintă falnic, cu paşi uşori, pe marginea platformei, de unde putea fi văzut de mulţimea curioasă ce se frământa în jurul lui. Tamenund privi îndelung statura-i mândră şi chipul însufleţit; şi în ochii bătrânului se putea citi cum îşi amintea de fericitele zile ale tinereţii!

— Oare Tamenund mai e copil?! exclamă profetul cu vioiciune. Fost-a numai un vis că atâtea zăpezi au trecut peste mine, că tribul meu s-a împrăştiat ca nisipul deşertului, că jenghezii – mai numeroşi ca frunzele pădurilor – s-au răspândit pe aceste meleaguri pustii? Săgeata lui Tamenund n-ar speria nici măcar un pui de cerb! Braţul său e ca o ramură a unui stejar putred! Melcul ar fi mai iute ca el, şi totuşi Uncas e în faţa lui, aşa cum era când au plecat împreună, ca să lupte împotriva albilor! Uncas, pantera tribului său, fiul cel mai vârstnic al lenapilor. Sagamorul cel mai înţelept dintre mohicani! Delawari, care mă înconjuraţi, răspundeţi-mi, oare Tamenund doarme de o sută de ierni?

Liniştea adâncă ce domni după aceste cuvinte dovedi că bătrânul

fusese ascultat cu respect şi teamă. Nimeni nu îndrăzni să răspundă; fiecare îşi ţinea răsuflarea, de frică parcă să nu piardă un cuvânt din cele ce ar fi vrut să mai spună. Însă Uncas, privindu-l cu respectul şi tandreţea unui copil scump, prinse să vorbească. Glasul lui era emoţionat, ca şi cum ar fi căutat să îndulcească tristul adevăr ce urma să-l reamintească bătrânului:

— Patru războinici din rasa lui au trăit şi au murit de când Uncas, prietenul lui Tamenund, conducea triburile în luptă! Sângele broaştei ţestoase a curs în sângele mai multor şefi, însă toţi s-au întors în sânul pământului, de unde îşi au obârşia, în afară de Chingachgook şi fiul lui! glăsui Uncas.

— E adevărat, e adevărat! răspunse înţeleptul, copleşit sub povara acestor triste amintiri, ce-i risipeau farmecul atâtor iluzii şi-i zugrăveau adevărata istorie a tribului său. Înţelepţii mi-au repetat adesea că doi din războinicii noştri cu sângele curat se află în munţii stăpâniţi de jenghezi! De ce locurile lor în jurul vetrei sfatului au fost libere timp atât de îndelungat?

La aceste cuvinte, Uncas înălţă capul, pe care până acum îl ţinuse aplecat, în semn de respect, şi vorbi cu glas tare, ca să fie auzit de toată mulţimea, hotărât să explice o dată pentru totdeauna politica familiei sale:

— Odinioară, noi dormeam într-un loc de unde auzeam apele lacului sărat mugind cu furie! Atunci eram stăpânii şi sagamorii ţării! Însă, când am văzut pe albi pe ţărmurile fiecărui pârâiaş, am pornit şi noi pe urmele cerbului care fugea în grabă spre fluviul tribului nostru! Delawarii plecaseră! Prea puţini războinici rămăseseră să-şi potolească setea din izvorul ce le era drag! Atunci părinţii mei mi-au spus: Aici vom vâna! Apele râului se varsă în lacul sărat. Dacă am merge spre asfinţit, am găsi izvoare care-şi rostogolesc cursul spre marile lacuri cu apă dulce! Dar acolo un mohican ar muri ca peştii de mare ce ar fi obligaţi să trăiască în apă dulce. Când Manitu va fi gata şi va zice: „Veniţi!”, vom coborî cursul fluviului până la mare şi ne vom relua bunurile. Aceasta este, delawari, credinţa copiilor broaştei ţestoase; ochii noştri sunt aţintiţi spre soare-răsare, nu spre soare-apune. Noi ştim de unde vine, însă nu cunoaştem unde se duce! Am zis!

Copiii lenapilor ascultau cu tot respectul impus de superstiţii, găsind un farmec ascuns în vorbirea ciudată şi plină de imagini a tânărului sagamor. Iar Uncas pândea pe furiş efectul ce-l produsese scurta sa explicaţie şi, pe măsură ce observa că ascultătorii sunt mulţumiţi, vorbea cu un ton mai puţin autoritar. Privind mulţimea tăcută ce înconjura jilţul mai ridicat al lui Tamenund, zări pe Ochi-de-Şoim, ce era încă legat fedeleş. Coborî imediat de pe locul mai ridicat unde se afla, înlătură mulţimea, alergă spre prietenul său şi, luând un cuţit, îi tăie legăturile. Apoi făcu un semn celor ce-l înconjurau să se

împrăştie. Indienii, gravi şi atenţi, ascultară tăcuţi şi se aşezară din nou în cerc, în aceeaşi ordine ca mai înainte. Uncas, luându-l de mână pe vânător, îl conduse la picioarele patriarhului:

— Tată – zise – priveşte pe acest alb; e un om drept şi prietenul delawarilor!

— Este un fecior al lui Miquon?

— Nu, este un războinic cunoscut de jenghezi şi temut de mingaşi.

— Cum a fost poreclit pentru faptele lui?

— Noi îi spunem Ochi-de-Şoim – preciză Uncas, fo-losindu-se de denumirea delawară – căci ochiul nu-l înşală niciodată. Mingaşii îl cunosc prea bine; le-a omorât mulţi războinici; ei îl numesc Carabină-Lungă!

— Carabină-Lungă! exclamă Tamenund, deschizând ochii şi aţintindu-şi privirea asupra vânătorului. Copilul meu a avut dreptate dându-i numele de prieten?

— Dau acest nume aceluia ce a dovedit că-l merită! rosti Uncas calm şi sigur de el. Dacă Uncas este binevenit printre delawari, Ochi-de-Şoim trebuie de asemenea să fie pe lângă prietenii mei!

— Mi-a ucis mulţi războinici tineri! Numele lui e vestit prin loviturile ce le-a dat lenapilor! zise Magua.

— Dacă un mingo îşi îngăduie să afirme o asemenea minciună în faţa unui delawar, dovedeşte doar că-i un mincinos! strigă vânătorul, care socoti că sosise momentul să respingă asemenea acuzaţii insultătoare. Am făcut să piară mingaşi, nu neg; uneori chiar lângă focurile unde ţineau sfat; însă, cu voinţă, mâna mea n-a făcut niciodată nici cel mai mic rău unui delawar. Asta-i cea mai cumplită calomnie şi oricine mă cunoaşte ştie că nu se potriveşte cu simţămintele mele, care mă îndeamnă să-i iubesc pe ei şi tot ce aparţine tribului lor!

Strigăte de bucurie se auziră în rândurile luptătorilor, care se uitau unii la alţii, ca şi cum şi-ar fi dat seama de greşeala lor.

— Unde este huronul? Crede că mi-a înşelat urechile? întrebă Tamenund.

Cât despre Magua, e mai uşor să vă închipuiţi decât să vă descriu ce simţea în timpul acestei scene, când Uncas izbândise. El înaintă totuşi cu îndrăzneală în faţa bătrânului, îndată ce auzi că i se pronunţase numele.

— Tamenund cel drept – spuse el – nu va păstra ceea ce un huron i-a împrumutat.

— Spune-mi, fiu al fratelui meu, străinul are asupra ta drepturile unui învingător? glăsui înţeleptul, evitând să se uite la chipul fioros al Vulpei-Şirete şi privind cu plăcere înfăţişarea deschisă şi sinceră a lui Uncas.

— Niciunul! Pantera poate să cadă în cursele ce i se întind, însă

datorită forţei ştie să scape.

— Dar asupra lui Carabină-Lungă?

— Prietenul meu îşi bate joc de mingaşi! Haide, huronule, întreabă pe ai tăi ce culoare are ursul!

— Asupra străinului şi a feţei albe, care au venit împreună în tabăra mea, are vreun drept?

— Ei trebuie să călătorească liberi!!

— Dar asupra femeii pe care huronul a încredinţat-o războinicilor mei?

Uncas tăcu.

— Asupra femeii pe care mingo a adus-o în tabăra mea? repetă grav Tamenund.

— Este a mea! strigă Magua, făcând un gest de triumf şi privind pe Uncas. Mohicanule, ştii că este a mea!

— Fiul meu tace! zise Tamenund, căutând să-i citească simţămintele pe expresia feţei.

— E adevărat! răspunse Uncas în şoaptă.

Un moment domni liniştea. Era clar că mulţimea primise cu o totală neplăcere pretenţiile lui Magua. În sfârşit, înţeleptul, care trebuia să hotărască, spuse cu o voce hotărâtă:

— Huronule, pleacă!

— Aşa cum a venit, sau se poate bucura de buna-credinţă a delawarilor? întrebă vicleanul Magua. Wigwamul Vulpei-Şirete este gol! Dă-i înapoi ce-i al lui!

Bătrânul se gândi puţin şi, plecându-şi capul spre unul din venerabilii lui însoţitori, îl întrebă:

— Urechile mele aud bine?

— A spus adevărul!

— Acest mingo e un şef?

— Conducătorul tribului său!

— Fată! Ce vrei? Un mare războinic te ia de soţie! Du-te, neamul tău nu se va stinge niciodată!

— Să pier mai bine de o mie de ori, decât să sufăr o asemenea umilinţă! exclamă Cora, încremenită de spaimă.

— Huronule, sufletul ei este alături de cei ce se află în corturile părinţilor săi! O soţie care nu intră de bunăvoie în wigwam, aduce nenorocire!

— Vorbeşte limba poporului ei! reluă Magua, privindu-şi ironic victima. Este dintr-un neam de negustori şi vrea să se vândă scump! Marele Tamenund să hotărască!

— Ce vrei?

— Magua nu vrea nimic mai mult decât ce a adus el însuşi aici.

— Ei bine, pleacă cu tot ce-ţi aparţine! Marele Manitu nu dă voie ca un delawar să fie nedrept!

Magua înaintă şi apucă pe prizonieră de braţ. Delawarii se dădură înapoi, în linişte. Cât despre Cora, ca şi cum ar fi simţit că orice stăruinţă e de prisos, păru că se resemnase să se supună sorţii.

— Opreşte-te, ai milă! strigă Duncan, încercând să se apropie de huron. Răscumpărarea ei o să te facă atât de bogat, cum n-a fost niciodată careva dintre ai tăi.

— Magua este o piele-roşie! N-are nevoie de nimicurile albilor!

— Aur, argint, praf de puşcă, gloanţe, tot ce trebuie unui războinic vei avea în wigwamul tău; tot ce are nevoie un mare şef!

— Vulpea-Şireată e tare; s-a răzbunat! strigă Magua, ameninţând cu mâna cu care o clipă mai înainte apucase braţul Corei.

— Puternic stăpân al lumii, oare asemenea crime sunt permise? Te implor, Tamenund cel drept, înduplecă-te! strigă Heyward, frângându-şi mâinile în culmea desperării.

— Delawarul a vorbit! răspunse înţeleptul închizând ochii şi plecând capul, ca şi cum şi-ar fi sleit toată bruma de energie ce o mai avea, trecând prin atâtea emoţii. Bărbaţii nu vorbesc de două ori.

— E înţelept, e drept – zise Ochi-de-Şoim, făcând semn lui Duncan să nu-l întrerupă – ca un şef să nu-şi piardă timpul, revenind asupra hotărârii luate. Însă prudenţa cere de asemenea ca un războinic să gândească adânc înainte de a zvârli tomahawkul în capul prizonierului său. Huronule, nu te iubesc şi n-aş afirma de loc că un mingo m-a lăudat vreodată prea mult! Nu-i prea greu să trag concluzia că dacă acest război nu se termină curând, un mare număr din războinicii voştri o să afle cât îi costă dacă mă întâlnesc în pădure! Aşadar, chibzuieşte serios, ce-i mai de preţ: să iei prizonieră o femeie în tabăra ta sau mai bine un luptător ca mine, pe care cei din tribul tău vor fi bucuroşi să-l ştie dezarmat.

— Carabină-Lungă îşi oferă viaţa pentru a răscumpăra pe prizonieră? întreba Magua, întorcându-se şovăind, deşi începuse să se depărteze cu victima lui.

— Nu, nu, n-am mers până acolo! zise Ochi-de-Şoim, pe atât de rezervat, pe cât Magua părea de interesat ca să-i asculte oferta. Schimbul n-ar fi drept. Cea mai bună femeie din ţinutul frontierelor preţuieşte oare cât un războinic în plină putere, atunci când poate să aducă servicii poporului său? Aş putea să consimt să intru acum în tabăra de iarnă – cel puţin pentru un timp – dacă îi dai drumul tinerei.

Magua dădu din cap cu dispreţ şi – neliniştit – făcu semn mulţimii să-l lase să treacă.

— Ei bine, ascultă! adăugă vânătorul nehotărât, ca unul ce nu prea ştie bine ce vrea. Am să-ţi dau şi puşca mea, pe „Ucigătorul-de-Cerbi”, pe deasupra. Crede pe un vânător priceput, nu găseşti nicăieri o puşcă la fel.

Magua nici nu socoti necesar să răspundă şi-şi continuă strădania de

a-şi face drum prin mulţime.

— Poate o să fii mulţumit dacă mă oblig să învăţ pe tinerii tăi războinici să mânuiască arma asta? adăugă vânătorul, însufleţindu-se pe măsură ce indianul era mai nepăsător,

Vulpea-Şireată porunci delawarilor, care continuau să facă zid în jurul lui, în nădejdea că va primi în cele din urmă propunerile vânătorului, să-i lase drumul liber; îi ameninţă chiar, printr-un gest, că va apela din nou la judecata profetului lor.

— Cele hotarâte trebuie să se întâmple mai curând sau mai târziu! reluă Ochi-de-Şoim, privind mâhnit pe Uncas. Acest ticălos ştie ce avantaje are şi vrea să nu piardă nimic! Uncas, Dumnezeu să te apere, băiatul meu. Te afli în mijlocul prietenilor tăi fireşti; nădăjduiesc că vor ţine la tine la fel ca alţi prieteni pe care i-ai întâlnit şi care aveau sângele neamestecat! Cât despre mine, mai curând sau mai târziu, tot trebuie să mor! De altfel am puţini prieteni care-mi vor plânge moartea! Unde mai pui că blestemaţii n-or să aibă linişte până n-or să-mi zboare creierii! Aşa că două sau trei zile în plus nu prea au preţ pe răbojurile eternităţii! Dumnezeu să te binecuvânteze! adăugă el, privind din nou pe tânărul său prieten. Te-am iubit totdeauna, Uncas, pe tine şi pe tatăl tău, deşi nu avem pielea chiar de aceeaşi culoare şi cerul ne-a dat daruri diferite. Spune-i sagamorului că m-am gândit totdeauna la el în momentele de grea cumpănă, iar tu adu-ţi aminte uneori de mine când eşti pe o cale bună, şi fii sigur, copilul meu, că – fie că există un cer sau două – e o potecă pe care oamenii cinstiţi e cu neputinţă să nu se întâlnească acolo. Ai să găseşti puşca în locul unde am ascuns-o; ia-o şi păstreaz-o din iubire pentru mine. Şi ascultă-mă, băiatule, pentru darurile tale fireşti, nu-ţi interzice bucuria răzbunării; foloseşte-te de ea cât poţi mai bine, când e vorba de mingaşi! Asta o să-ţi mai aline durerea ce ţi-ar putea provoca moartea mea şi o să-ţi facă bine! Huronule, îţi primesc propunerea! Dă-i drumul tinerei! Sunt prizonierul tău.

La auzul acestei oferte generoase, un murmur de aprobare se auzi pretutindeni şi nu fu un delawar – cât de cât simţitor – care să nu fie adânc mişcat de acest devotament atât de plin de curaj. Magua se opri şi păru că şovăie puţin, apoi, uitându-se la Cora cu o privire fioroasă şi plină de admiraţie, îşi schimbă pe neaşteptate expresia chipului, dovedind că hotărârea sa e de nezdruncinat.

Cu o mişcare dispreţuitoare a capului, arătă că refuză această ofertă şi spuse cu o voce dârză şi apăsată:

— Vulpea-Şireată este un mare şef! Ştie ce vrea! Haide! Un războinic huron nu-şi pierde timpul cu flecăreli! Să mergem!

Tânăra se dădu înapoi cu o înfăţişare demnă; ochii-i scânteiară şi chipul i se roşi când simţi mâna ticăloasă a celui ce o persecuta.

— Sunt prizoniera ta – zise ea – şi sunt gata să te urmez, chiar până

la moarte. Însă nu-i nevoie de violenţă – adăugă ea cu răceală. Întorcându-se apoi spre Ochi-de-Şoim îi spuse: Om generos, îţi mulţumesc din toată inima! Oferta ta era de prisos; n-aş fi putut s-o accept. Însă poţi să-mi fii încă de folos, chiar dacă nu-ţi îndeplineşti nobilele tale hotărâri. Priveşte pe această nefericită, pe care durerea o copleşeşte; nu o părăsi până nu o conduci la aşezările oamenilor civilizaţi. Nu-ţi voi spune – exclamă ea, strângând în mâinile ei delicate mâna aspră a vânătorului – că tatăl meu te va recompensa! Oameni ca tine nu pot fi plătiţi cu nimic! Însă îţi va mulţumi, te va binecuvânta! Ah! Crede-mă, binecuvântarea unui bătrân are preţ în faţa cerului! De-ar da Dumnezeu s-o primesc chiar din gura lui, în aceste momente groaznice!

Vorbise emoţionată, cu vocea întretăiată, şi când tăcu se apropie de Duncan – care îi sprijinea sora ce leşinase – şi i se adresă cu o voce caldă, ce dădea viaţă simţămintelor pe care le încerca acum:

— Nu-i nevoie să-ţi mai amintesc să veghezi asupra comorii pe care o ai. O iubeşti, Heyward, şi iubirea dumitale ar putea să-i ascundă toate defectele, dacă ar avea vreunul. E bună, blândă, duioasă – atât cât poate fi o muritoare. Această frunte imaculată nu este decât o imagine a purităţii sufletului ei – adăugă, mângâind minunatul păr blond ce acoperea fruntea Alicei. Câte calităţi n-ar trebui să mai adaug! Însă despărţirea asta e sfâşietoare! Trebuie să-mi fie milă de voi şi de mine!

Cora se aplecă şi strânse în braţe pe nenorocita sa soră. După ce o sărută cu nespus drag, se ridică, şi paloarea morţii i se întipărise pe chip, deşi nicio lacrimă nu-i curgea din ochii strălucitori. Apoi se întoarse spre sălbatic şi zise demnă:

— Acum, domnule, sunt gata să te urmez!

— Da, pleacă! strigă Duncan, încredinţând pe Alice braţelor unei tinere indiene. Pleacă, Magua, pleacă! Delawarii au legile lor, care îi împiedică să te oprească! Însă eu n-am aceleaşi motive ca ei! Pleacă, monstrule, pleacă! Cine te opreşte?

E greu să descriem chipul lui Magua când auzi ameninţarea că-l va urma. Un moment îl cuprinse o bucurie extraordinară, pe care şi-o stăpâni îndată, luându-şi o înfăţişare gravă, ce îl făcea şi mai perfid.

— Pădurile sunt libere! Mână-Spartă poate să ne urmeze!

— Opreşte-te! strigă Ochi-de-Şoim, apucându-l pe Duncan de braţ şi căutând să-l reţină cu forţa. Nu-l cunoşti pe monstrul acesta! Îţi întinde o cursă şi moartea…

— Huronule! zise Uncas, care, supunându-se obiceiurilor tribului său, ascultase atent tot ce se petrecuse. Huronule, dreptatea delawarilor aparţine lui Manitu! Priveşte soarele! Acum străluceşte în ramurile acestor arbori! Când nu le va mai lumina, războinicii mei vor fi pe urmele tale!

— Croncăne, cioară! zise insultător Magua. Loc! adăugă el, privind mulţimea care se dădea încet deoparte, pentru a-i deschide drum. Unde sunt femeile delawarilor? O să vină oare să-şi încerce săgeţile şi puştile împotriva wyandoţilor? Câini, iepuri, hoţi, vă scuip în faţă!

Aceste insulte aruncate la plecare fură primite cu o tăcere posomorâtă. Magua luă triumfător drumul pădurii, urmat de prizoniera sfâşiată de durere. Îl ocroteau legile inviolabile ale ospitalităţii delaware.

CAPITOLUL XXXI

FLUELLEN: Uciderea celor care rămân
în urmă şi a purtătorilor de bagaje
este cu totul împotriva legilor războiului;
este o laşitate, după cum
vedeţi, o laşitate fără seamăn în
această lume.

SHAKESPEARE

Cât timp Magua şi victima lui se mai zăriră, mulţimea rămase nemişcată, ca şi cum o putere supranaturală, care-l proteja pe huron, ar fi ţintuit-o locului. Îndată însă ce dispărură, un tumult năprasnic izbucni de pretutindeni. Uncas rămase pe dâmbul pe care se urcase, cu ochii ţintă la Cora, până când straiele ei se confundară cu verdele pădurii. Atunci coborî şi, străbătând tăcut mulţimea ce-l înconjura, intră în coliba de unde venise.

Unele din căpeteniile cele mai de seamă – şi mai prevăzătoare – observând mânia care sticlea în ochii lui Uncas, îl urmară în locul unde se hotărâse să mediteze asupra măsurilor ce trebuiau luate. Curând se retrase şi Tamenund şi se porunci femeilor şi copiilor să se împrăştie. Acum tabăra lua înfăţişarea unui stup, ale cărui albine aşteptau sosirea reginei lor, pentru a porni o expediţie importantă pe meleaguri îndepărtate.

Un tânăr războinic ieşi în sfârşit din coliba unde intrase Uncas şi cu paşi gravi, însă hotărâţi, se îndreptă spre un pin pitic, care-şi înfipsese rădăcinile în pământul pietros. Îi smulse aproape toată scoarţa şi se întoarse în coliba de unde venise. Apoi ieşi un alt războinic, care-i smulse aceluiaşi pin toate ramurile, lăsându-i trunchiul golaş. Îi urmă un al treilea, care zugrăvi pomul cu dungi late, stacojii. Aceste desene, ce arătau planurile de război ale conducătorilor tribului, fură primite de cei de faţă într-o tăcere adâncă şi posomorâtă. În sfârşit, se arătă chiar mohicanul, despuiat de straie, nepăstrând decât brâul.

Uncas se apropie încet de pinul pitic şi prinse îndată să danseze în jurul lui, cu paşi măsuraţi, ridicând din când în când vocea, pentru a face să se audă sunetele sălbatice şi ciudate ale cântecului său de război. Uneori erau duioase şi jalnice, ca ciripitul unei păsări; alteori deveneau pe neaşteptate dârze şi fioroase. Cântecul de război se compunea dintr-un mic număr de cuvinte, repetate cu stăruinţă; începea printr-un fel de imn sau invocaţie adresată divinităţii, anunţa apoi planurile războinicului, iar sfârşitul ca şi începutul erau un omagiu adus Marelui Spirit. Cum nu putem să traducem limba melodioasă şi expresivă pe care o vorbea Uncas, o să redăm măcar sensul cuvintelor:

„Manitu! Manitu! Manitu! Eşti bun! Eşti mare! Eşti înţelept! Manitu! Manitu! Eşti drept!

În ceruri, în nori – ah! – zăresc o mulţime de pete; unele sunt negre, altele sunt roşii! Oh, câte pete sunt în ceruri!

În păduri şi în văzduh, pretutindeni, aud strigătul, prelungul strigăt de război! Ah, în păduri, strigătul, prelungul strigăt de război a răsunat!

Manitu! Manitu! Manitu! Eu sunt slab, tu eşti tare! Manitu, ajută-

mă!”

La sfârşitul fiecărei strofe, Uncas prelungea ultimul sunet, dând glasului său timbrul ce se potrivea cu simţământul care-l exprima. După prima strofă, vocea sa luă un ton solemn, prin care arăta veneraţia; după a doua – energia; cea de a treia se termină cu fiorosul strigăt de război, care parcă reda tot tumultul groaznic al bătăliei; la ultima, mlădierea vocii fu blândă, umilă, mişcătoare, ca la început. Repetă de trei ori cântecul şi de trei ori ocoli arborele dansând.

După primul ocol, o căpetenie a lenapilor – grav şi venerabil – îi urmă exemplul şi începu să dănţuiască, cântând alte cuvinte, însă pe o melodie asemănătoare. Pe rând, alţi războinici prinseră să danseze. Curând toţi cei care se bucurau de oarecare prestigiu şi faimă dansară. Acum însă, înfăţişarea războinicilor deveni mai sălbatică, mai fioroasă; ochii căpeteniilor scânteiau ameninţători, şi pe măsură ce cântau, cădeau într-o stare de extaz, iar glasurile le deveneau surde, dogite. În acest moment, Uncas îşi înfipse securea în pin şi scoase înfiorătorul strigăt de război, arătând că îşi asuma conducerea expediţiei plănuite.

Acesta fu semnalul care redeşteptă în trib toate pasiunile lui războinice amorţite. Mai mult de o sută de tineri, care până atunci se stăpâniseră din pricina vârstei lor fragede, se năpustiră cu furie asupra trunchiului arborelui – ce simboliza duşmanul – şi-l ciopârţiră în numeroase bucăţi.

Entuziasmul lor fu contagios. Toţi războinicii tăbărâră asupra resturilor copacului, fărâmându-le cu atâta furie, parcă ar fi sfârtecat membrele însufleţite ale victimelor. Cuţite şi securi scânteiară pretutindeni. În sfârşit, exaltarea şi bucuria sălbatică ce însufleţea pe toţi războinicii dovedeau fără putinţă de tăgadă că expediţia începea sub auspicii bune şi că războiul va fi crâncen.

După ce dăduse primul semnal, Uncas părăsise cercul şi, privind soarele, văzu că răgazul acordat lui Magua trecuse. Un strigăt energic, însoţit de un gest dârz dădu de veste şi celorlalţi războinici; mulţimea se grăbi să înceteze simulacrul de război şi începu să se pregătească pentru o expediţie adevărată.

În câteva clipe, tabăra luă altă înfăţişare. Războinicii, care erau tatuaţi şi înarmaţi, deveniră atât de calmi, parcă n-ar fi simţit niciun fel de emoţie. Femeile ieşiră din colibe scoţând strigăte de veselie şi de durere, încât nu ştiai ce să crezi: sunt bucuroase sau triste. Niciuna însă nu stătea locului: unele cărau ce aveau mai de preţ; altele se grăbeau să pună la adăpost de pericol pe copii sau pe rudele nevolnice; toate însă se îndreptau spre pădurea care se desfăşura la poalele muntelui, ca un bogat covor de verdeaţă.

Tamenund se retrase de asemenea – calm şi demn – după o scurtă şi mişcătoare convorbire cu Uncas, de care înţeleptul se despărţi cu

regretul unui tată care şi-a regăsit fiul pierdut de timp îndelungat. Duncan, după ce dusese pe Alice într-un loc sigur, se întoarse la vânător cu ochii strălucitori, dovedind astfel interesul purtat evenimentelor ce se pregăteau.

Însă Ochi-de-Şoim era prea obişnuit cu tot ritualul acesta al cântecelor de război, ca să mai fie emoţionat şi să trădeze sentimentele ce-l frământau. Se mulţumea să observe numărul şi valoarea războinicilor care îşi manifestaseră dorinţa să-l urmeze pe Uncas la luptă. Curând păru mulţumit, văzând că entuziasmul tânărului şef electrizase pe toţi bărbaţii în stare să poarte arme. Atunci hotărî să trimită pe un băieţaş să-i aducă „Ucigătorul-de-Cerbi" şi puşca lui Uncas de la marginea pădurii, unde le ascunsese când se apropiaseră de tabăra delawarilor. Luaseră atunci măsura asta, pe de o parte pentru ca armele să nu sufere soarta lor, iar pe de altă parte, pentru a se putea amesteca printre străini, fără a da de bănuit. Aşa, neînarmaţi, păreau mai curând nişte sărmani călători. Vânătorul, cu prudenţa lui obişnuită, trimise pe altcineva să-i aducă preţioasa armă la care ţinea atât de mult. Ştia că Magua venise în tabără însoţit de un detaşament numeros şi că huronul pândea de-a lungul pădurii orice mişcare a noilor lui duşmani. În situaţia aceasta, îndrăzneala i-ar fi fost fatală, iar orice alt războinic ar fi plătit cu viaţa acest curaj; însă un copil putea să intre în pădure fără să dea de bănuit, şi poate duşmanii nici n-ar fi observat ce are de gând, decât când ar fi fost prea târziu ca să-l mai împiedice. Când Heyward se apropie de el, Ochi-de-Şoim aştepta îngrijorat reîntoarcerea copilului.

Acesta, un băieţandru îndemânatic, de îndată ce primise instrucţiunile vânătorului, plecase tremurând de speranţă şi bucurie, fericit că inspirase o asemenea încredere şi hotărât să fie demn de ea. Aşa că urmă nepăsător marginea luminişului şi nu intră în pădure decât când ajunse în apropierea locului unde fuseseră ascunse armele. Curând dispăru în tufişuri şi se târî ca o şopârlă spre comoara dorită. Nu întârzie s-o descopere, căci reapăru imediat, purtând câte o puşcă în fiecare mână şi alergând în goana mare prin strâmta trecătoare care despărţea pădurea de platoul ceva mai ridicat, pe care se întindea satul. Ajunsese la poalele stâncilor şi începuse să le urce sprinten, când o împuşcătură răsună din pădure, dovedind cât de just fusese raţionamentul vânătorului. Copilul răspunse printr-un strigăt dispreţuitor; însă imediat un al doilea glonţ porni din altă parte a pădurii. Chiar atunci, copilul ajunse pe platou şi, ridicând puştile cu un aer triumfător, se îndreptă mândru, ca un cuceritor, spre vestitul vânător, care-i făcuse cinstea să-i încredinţeze o misiune atât de glorioasă.

Cu toată grija deosebită ce purtase tânărului său mesager, bucuria de a fi din nou în posesia „Ucigătorului-de-Cerbi" îi înlătură un

moment orice altă preocupare. După ce cercetă cu o aruncătură de ochi – vie şi inteligentă – dacă scumpa-i armă nu suferise ceva, trase încărcătorul de mai multe ori, asigurându-se că-i în bună stare, apoi se întoarse spre copil, întrebându-l cu bunătate şi grijă dacă era rănit. Băiatul îl privi mândru, dar nu răspunse nimic.

— Biet copil, ticăloşii ţi-au străpuns braţul! exclamă vânătorul, observând că o rană mare îi sângera sub umăr. Însă câteva frunze strivite de arin au să te vindece ca prin farmec. Ai început devreme ucenicia de războinic, curajosul meu copil, şi pari hărăzit să duci în mormânt multe cicatrice glorioase! Cunosc tineri războinici care au făcut fapte de ispravă în destule lupte şi care n-au asemenea semne mândre! Haide, într-o bună zi ai să fii un adevărat şef! adăugă el, terminând pansamentul tânărului rănit.

Băiatul se depărtă, mai mândru de sângele ce-i curgea decât un curtean îngâmfat, care ar fi primit o însemnată decoraţie; se duse îndată lângă prietenii lui de joacă, care îl admirau şi invidiau.

Însă, într-o împrejurare atât de gravă, când războinicii erau preocupaţi de treburi foarte importante, acest act izolat de curaj trecu neobservat, deşi într-o împrejurare mai liniştită ar fi fost deosebit de apreciat. Totuşi, întâmplarea le făcuse cunoscute delawarilor poziţia şi planurile duşmanilor. În consecinţă, un detaşament de tineri războinici plecă imediat, spre a izgoni pe huronii ce se ascunseseră în pădure, însă, între timp, aceştia văzând că fuseseră descoperiţi, se retrăseseră. Delawarii îi urmăriră până la oarecare distanţă de tabără, apoi se opriră, pentru a aştepta noi ordine, de teamă sa nu cadă în vreo cursă.

În acest timp, Uncas – căutând să-şi ascundă neliniştea ce-l frământa – îşi adună căpeteniile şi le împărtăşi planul de bătaie. Îl prezentă pe Ochi-de-Şoim ca pe un războinic încercat, pe care îl socotise întotdeauna demn de întreaga lui încredere. Văzând că toţi se grăbeau să-l primească deosebit de favorabil pe prietenul lui, îi dădu comanda unui detaşament de douăzeci de războinici îndrăzneţi şi hotărâţi, ca şi el. Le explică apoi delawarilor rangul pe care-l avea Heyward în trupele jenghezilor şi rugă să-i acorde aceleaşi onoruri, însă Duncan ceru să lupte ca voluntar, alături de vânător. După ce dădu aceste ordine, numi diferite căpetenii în posturile mai importante şi, fiindcă timpul era preţios, dădu semnalul de plecare. În curând, peste două sute de războinici porniră în marş, bucuroşi, însă tăcuţi.

Intrară în pădure fără nicio teamă şi merseră câtva timp fără să întâlnească pe nimeni care ar fi avut de gând să li se împotrivească sau să le dea lămuririle necesare. Când făcură un scurt popas – într-un loc unde arborii îi fereau să fie văzuţi – căpeteniile ţinură o scurtă consfătuire, pe şoptite. Se propuseră mai multe planuri de acţiune, dar niciunul nu satisfăcu pe nerăbdătorul Uncas. Dacă s-ar fi lăsat târât de

temperamentul său impulsiv, şi-ar fi condus războinicii în luptă fără să se mai sfătuiască, însă ar fi jignit tradiţiile compatrioţilor săi, înşelându-le încrederea ce-i acordaseră; aşa că ascultă atât propunerile pline de prudenţă, pe care firea lui impetuoasă le ura, cât şi sfaturile ce-i păreau nevolnice, atunci când se gândea la primejdiile prin care trecea Cora şi la obrăznicia lui Magua.

După ce se sfătuiră puţin, fără rezultat, văzură apărând în depărtare un bărbat. Era singur şi venea din partea unde trebuia să se afle duşmanul. Mergea atât de repede, încât părea o ştafetă aducând propuneri de pace. Când ajunse la două-trei sute de paşi de pădurea la adăpostul căreia avea loc sfatul delawarilor, şovăi puţin, părând nehotărât ce drum să urmeze. În sfârşit se opri. Toate privirile se îndreptară spre Uncas, ca şi cum l-ar fi întrebat ce trebuiau să facă.

— Ochi-de-Şoim nu trebuie să-i mai vadă niciodată pe huroni! şopti tânărul şef.

— Ţi-a sosit ceasul! zise vânătorul, laconic, aplecând vârful puştii prin frunziş. Părea că se pregăteşte să tragă. Deodată, în loc să apese pe trăgaci, puse liniştit arma pe pământ şi prinse să râdă, după cum îi era obiceiul.

— Ce caraghioslâc! Luasem pe amărâtul ăsta drept un mingo! Însă pe când ochiam şi alegeam locul cel mai potrivit unde să-i trimit glonţul – ai să vezi Uncas – l-am recunoscut pe cântăreţui nostru! Cu alte cuvinte, este zăpăcitul pe care-l numim Gamut şi a cărui moarte n-ar folosi nimănui; pe când trăind ne poate fi util, dacă o să mai facă şi altceva decât să cânte. Cum sper că nu mi-am pierdut minunata mea voce, o să audă sunete mai plăcute decât detunăturile „Ucigătorului meu de Cerbi”!

Spunând aceste cuvinte, Ochi-de-Şoim se târî printre tufişuri, până ajunse într-un loc de unde David îl putea auzi; acolo încercă să execute acelaşi „concert!” încântător, datorită căruia străbătuse în condiţii atât de fericite tabăra huronilor. Gamut avea urechea prea fină şi exersată ca să nu recunoască sunetele pe care le mai auzise o dată; îşi dădu seama imediat de unde veneau. De altminteri, ar fi fost şi greu pentru altul, decât Ochi-de-Şoim, să producă o asemenea „melodie”! Aşa că, îndată ce o auzi, parcă ar fi scăpat de o grea povară; prinse să alerge în direcţia de unde venea vocea, ceea ce pentru el era la fel de uşor ca pentru un războinic care se îndreaptă spre locul unde bubuie tunul. Îndată descoperi pe cântăreţul ascuns al minunatei melodii de urs.

— Aş vrea să ştiu ce or să creadă touronii de isprava asta – zise vânătorul, în timp ce-şi lua prietenul de braţ, să-l conducă la delawari. Dacă ticăloşii sunt prin preajma noastră şi ne-au auzit, au să spună că acum sunt doi nebuni, în loc de unul; dar aici suntem în siguranţă – adăugă el, arătând pe Uncas şi trupa lui. Acum povesteşte-ne – într-o

engleză omenească – ce urzesc mingaşii, fără să ne mai tragi vreo cântare!

David privi în jur şi, văzând chipurile posomorâte ale căpeteniilor ce îl înconjurau, la început se înspăimântă, dar, dumirindu-se din ce trib făceau parte, se linişti îndeajuns pentru a putea răspunde.

— Păgânii se pregătesc de luptă! zise David. Mă tem că au gânduri rele. Au urlat, au făcut o zarvă şi un tărăboi drăcesc în casele lor, încât a trebuit să fug, ca să-mi găsesc linişte, în tabăra delawarilor!

— Urechile tale n-ar fi avut nimic de pierdut, dacă ai fi fost puţin mai prevăzător! răspunse vânătorul. Dar să lăsăm asta! Unde sunt huronii?

— S-au ascuns în pădure, între locul ăsta şi satul lor, şi sunt în număr atât de mare, încât cred că-i mai prudent să vă reîntoarceţi imediat.

Uncas privi dârz şi plin de încredere la tovarăşii lui, apoi întrebă:

— Magua e cu ei?

— Da! A dus în peşteră şi a lăsat-o acolo pe tânăra ce a stat la delawari, şi imediat, ca un lup furios, a luat conducerea sălbaticilor din tribul lui. Nu ştiu ce l-o fi înfuriat aşa!

— Zici c-a lăsat-o în peşteră? exclamă Heyward. Din fericire, acum ştiu unde se află! N-am putea găsi un mijloc s-o eliberăm imediat?

Uncas îl privi fix pe vânător, înainte de a-l întreba:

— Ce crede Ochi-de-Şoim?

— Dă-mi-i pe cei douăzeci de oameni! Am s-o iau pe la dreapta, de-a lungul râului, trecând pe lângă vizuinele castorilor, şi o să mă duc să mă întâlnesc cu sagamorul şi colonelul Munro. De acolo o să auziţi curând strigătul nostru de război, vântul o să-l aducă fără greutate. Atunci, Uncas, să-i goneşti în faţa ta, iar când o să fie în bătaia puştilor noastre – pe cuvântul meu de, vânător – o să-i fac să se îndoaie ca un arc de lemn de frasin. Apoi, vom intra în sat şi ne vom duce drept la peşteră, s-o eliberăm pe fată. Domnule maior, nu-i un plan prea savant, însă cu îndrăzneală şi răbdare putem să-l executăm!

— Îmi place al naibii planul ăsta! Trebuie să încercăm să-l realizăm numaidecât! exclamă Duncan, bucurându-se că eliberarea Corei era apropiată.

După ce se sfătuiră puţin, planul fu aprobat; nu mai rămânea decât să-l explice căpeteniilor delaware. Împlinind şi această obligaţie, fiecare se duse să-şi ocupe postul încredinţat.

CAPITOLUL XXXII

Însă nenorocirile s-au răspândit până
departe şi focurile de înmormântare s-au
ţinut lanţ, până când marele rege a trimis
la Chorysa – fără răscumpărare – pe
fata cu ochii negri.

POPE
(Traducere din Homer)

În timp ce Uncas îşi aşeza trupa în ordine de bătaie, în pădure domnea o linişte adâncă; în afară de această trupă, nici ţipenie nu părea să se mai afle în adâncul ei, întocmai ca în ceasul când o crease Dumnezeu. Pretutindeni unde privirea s-ar fi strecurat printre arborii deşi, n-ar fi descoperit nimic ce ar fi putut să dea de bănuit sau care să tulbure tăcerea ce se înstăpânise.

Dacă uneori vreo pasăre mişca frunzişul copacilor sau o veveriţă

lăsa să cadă o nuca, atrăgând o clipă atenţia delawarilor, această tulburare trecătoare a tăcerii făcea apoi liniştea mai adâncă; nu se mai auzea decât freamătul vântului prin vârfurile copacilor acestui codru, ce se întindea pe o mare suprafaţă a regiunii.

După liniştea profundă ce domnea în această parte a pădurii, ce despărţea pe delawari de satul duşmanilor lor, s-ar fi zis că nici picior de om nu trecuse vreodată pe acolo: totul era într-o stare de nemişcare, de repaus complet. Însă Ochi-de-Şoim, care primise misiunea să conducă expediţia principală, cunoştea prea bine firea acelora pe care trebuia să-i înfrunte, ca să se încreadă în aceste aparenţe înşelătoare.

Când micul său detaşament se adună din nou, vânătorul îşi luă „Ucigătorul-dc-Cerbi" sub braţ şi, făcând semn tovarăşilor săi să-l urmeze, se reîntoarse până la malul râuleţului pe care-l traversaseră la venire. Aci se opri, până când toţi războinicii lui îl ajunseră; când se adunară cu toţii în jurul său, îi întrebă în delawară:

— Ştie careva unde se varsă râuşorul ăsta?

Un delawar întinse mâna, deschise două degete şi, arătând întâlnirea a două cursuri de apă, răspunse:

— Înainte ca soarele să asfinţească, râuşorul se varsă în râul cel mare. Apoi, făcând un nou gest expresiv, adăugă: Cele două ape împletite fac una singură pentru castori.

— Aşa socoteam şi eu, după cursul ce-l urmează şi după poziţia munţilor – reluă vânătorul, îndreptându-şi privirea pătrunzătoare spre vârfurile copacilor. Războinicilor, noi o să ţinem malurile râuşorului, până o să dăm de urmele huronilor.

Indienii aprobară printr-o scurtă aclamare – după obiceiul lor – însă, văzând că şeful lor se pregăteşte el însuşi să le arate drumul, câţiva dintre ei îl făcură să înţeleagă prin semne că se întâmplase ceva. Ochi-de-Şoim îi înţelese şi întorcându-se numaidecât văzu că maestrul de cânt se luase după ei.

— Ştii, prietene – îi spuse vânătorul, cu un ton grav şi chiar cu oarecare mândrie că i se încredinţase o comandă atât de importantă – ştii că acest detaşament este alcătuit din războinici viteji, aleşi pentru o expediţie periculoasă şi comandată de unul care, fără a folosi fraze sforăitoare, are de gând să-şi facă datoria până la capăt? Poate n-or să se scurgă nici zece minute şi o să avem prilejul să trecem peste corpul unui huron – viu sau mort.

— Deşi nu mi s-a spus ce ai de gând să faci, ostaşii tăi mi-au amintit de copiii lui Iacob, când au pornit să lupte împotriva sichemiţilor, pentru că şeful lor a vrut să ia de soţie pe o femeie dintr-o seminţie care era ocrotită de Dumnezeu – răspunse David, al cărui chip se însufleţise. Privirile-i, de obicei senine şi nepăsătoare, străluceau acum de un foc lăuntric. Ştii prea bine, am călătorit mult cu acea tânără

fată, am stat timp îndelungat în preajmă-i, în felurite împrejurări; şi deşi nu sunt războinic şi n-am nici sabie, nici cucură de săgeţi, vreau totuşi să fac şi eu ceva pentru ea!

Vânătorul şoväi, ca şi cum ar fi chibzuit ce urmări ar fi putut să aibă o înrolare atât de ciudată.

— Nu ştii să mânuieşti nicio armă! îi spuse el după o clipă de gândire. N-ai nici puşcă, lasă-ne pe noi! Mingaşii o să ne dea în curând înapoi ce au luat.

— Dacă nu sunt lăudăros şi crud cum era Goliat, n-am uitat pilda copilului evreu – răspunse David, scoţând o praştie de sub straie. Din copilărie am învăţat să mânuiesc această armă. Nădăjduiesc că n-am pierdut cu totul încă obiceiul.

— Hei! exclamă Ochi-de-Şoim, privind dispreţuitor praştia şi şorţul lui din piele de cerb. Ar fi bună la ceva, dacă ar trebui să ne apărăm împotriva săgeţilor sau măcar a cuţitelor. Însă aceşti mingaşi au fost înzestraţi de francezi cu puşti bune. Totuşi, fiindcă ai darul – după cât se pare – să treci prin foc fără să ţi se întâmple nimic şi pentru că până acum ai avut noroc… Domnule maior, de ce n-ai pus piedica la puşcă? Dacă tragi un singur glonţ înainte de timpul potrivit, înseamnă că ne curăţăm cu toţii fără niciun folos! Cântăreţule, dacă vrei, poţi să ne urmezi! Poate o să ne fii de folos în timpul luptei.

— Prietene, îţi mulţumesc – răspunse David, care, la fel ca regele biblic, al cărui nume era mândru că-l poartă, îşi umplu şorţul cu pietrele ce se găseau pe malul râului. Deşi n-am prea multă pregătire în materie de omor, aş fi fost mâhnit dacă te-ai fi împotrivit să vă urmez.

— Nu uita însă că am venit aici să ne batem, nu să facem muzică! adaugă vânătorul, privindu-l cu prietenie. Gândeşte-te că în afară de strigătul de război, care o să izbucnească de pretutindeni când va veni ceasul, nu trebuie să se audă alt zgomot decât detunăturile puştilor.

David aprobă respectuos din cap, arătând că primeşte condiţiile ce i se puneau, iar Ochi-de-Şoim, cercetându-şi luptătorii din nou, cu privirea, ca şi cum i-ar fi trecut în revistă, dădu ordinul de plecare.

Urmară cursul râului pe distanţă de o milă. Malurile abrupte îi adăposteau de vederea celor ce i-ar fi pândit, iar desimea tufişurilor care acopereau malurile le îngăduia de asemenea să poată înainta fără să fie văzuţi; totuşi, în timpul marşului, luară toate măsurile de prevedere, pe care obişnuiesc să le ia indienii când se pregătesc de atac. De o parte şi de alta a râului, câte un delawar, trimis înainte, mai mult se căţăra decât mergea, cu privirea mereu aţintită spre pădure, deîndată ce dădea de un loc deschis. Dar aceasta nu era totul; nu treceau câteva minute fără ca detaşamentul să nu se oprească, ascultând dacă nu se aude vreun zgomot, cu o atenţie pe care greu şi-o pot închipui cei ce nu cunosc rosturile pădurii. Nu se întâmplă însă

nimic şi ajunseră la locul unde pârâiaşul se vărsa în râu, fără ca să fie descoperiţi. Vânătorul ordonă atunci din nou un popas şi prinse să cerceteze cerul:

— Cred că o să avem o zi bună ca să-i atacăm – îi spuse în engleză lui Heyward, privind norii ce începuseră să se adune pe cer. Când soarele dogoreşte şi puşca străluceşte, nu ocheşti ca lumea. Totul ne favorizează. Huronii au vântul împotriva lor, aşa că fumul se va îndrepta spre ei, ceea ce nu-i un avantaj de dispreţuit; în timp ce noi putem trage în voie, fără ca nimic să ne împiedice ţinta. Acum se termină umbra care ne ocroteşte; de aici, castorul e de sute de ani stapân al malurilor acestui râu. Uite câte trunchiuri de copac a folosit; puţini arbori mai sunt întregi.

Ochi-de-Şoim zugrăvise în câteva cuvinte destul de bine priveliştea ce se oferea ochilor. Râul avea un curs neregulat; când se abătea într-o albie strâmtă, săpată în stâncă, când se lărgea în văi adânci, formând întinse heleştee. Pretutindeni, pe malurile lui, se vedeau trunchiuri putrezite de copaci, cu formele cele mai variate; de la buturugile găunoase, până la ramurile de curând despuiate de scoarţa care le apără seva misterioasă, ce le dă viaţă. Câteva ruine acoperite de muşchi păreau să nu fi fost cruţate de vreme decât pentru a veni drept mărturie că o generaţie locuise odinioară aceste singurătăţi, generaţie din care nu mai rămăseseră alte urme.

Niciodată vânătorul nu cercetase cu mai mult interes şi grijă fiecare colţişor al aşezării din faţa lui. Ştia că locuinţele huronilor se aflau cel mult la o jumătate de milă şi, temându-se de o cursă, era neliniştit că nu observă nici cea mai mică urmă a duşmanilor.

De câteva ori fusese ispitit să dea semnalul de atac şi să caute să ia satul prin surprindere, însă experienţa îl făcea în acelaşi timp să-şi dea seama cât de primejdioasă era o asemenea încercare. Aşa că asculta încordat, cu cea mai mare băgare de seamă, dacă nu răzbate vreun zgomot suspect dinspre locul unde rămăsese Uncas. Nu se auzea însă decât şuierul vântului, care începuse să măture tot ce întâlnea în cale în pădure, anunţând furtuna. În sfârşit, plictisit de atâtea măsuri prudente şi ascultând doar de o nerăbdare care nu-i stătea în fire, hotărî să acţioneze fără să mai întârzie.

Vânătorul se oprise în dosul unui tufiş, pentru a observa mai bine totul; între timp, războinicii lui se ascunseseră aproape de albia râului. Auzind semnalul dat de şeful lor cu voce înceată, urcară pe mal, strecurându-se pe furiş ca nişte năluci, şi se grupară toţi în jurul lui. Ochi-de-Şoim le arătă cu degetul direcţia în care trebuiau să meargă şi el porni în frunte. Întregul detaşament forma o singură linie, mergând exact pe urmele vânătorului, astfel încât, în afară de urmele lui Heyward şi David, nu se vedea decât dâra paşilor unui singur om.

De-abia ieşiseră în loc deschis, că o salvă de douăsprezece puşti

răsună în spatele lor şi un delawar făcu un salt şi căzu mort la pământ, ca un cerb atins de glonţul unui vânător.

— Ah, mă temeam eu că o să cădem într-o cursă diavolească! exclamă vânătorul în engleză. Apoi, iute ca gândul, adăugă în delawară: Repede la adăpost şi încărcaţi-vă armele!

La aceste cuvinte, detaşamentul se împrăştie şi, înainte ca Heyward să-şi revină din uimire, se trezi singur cu David. Noroc că huronii se retrăseseră şi, pentru moment, n-aveau de ce să se teamă. Dar răgazul nu putea să fie de lungă durată; vânătorul reapăru numaidecât şi, dând exemplu, îi urmări, descărcând puşca şi alergând din copac în copac; îşi încărca mereu arma şi trăgea, în timp ce duşmanul se retrăgea încet.

Se părea că numai un mic detaşament de huroni atacase atât de neaşteptat; însă, pe măsură ce vrăjmaşii pierdeau teren, numărul lor se mărea neîncetat şi curând fură în stare să facă faţă focului delawarilor, ba chiar să-i respingă fără prea multe pierderi. Heyward se aruncă şi el în mijlocul luptătorilor şi, imitând prudenţa tovarăşilor săi, când se ascundea, când trăgea. Bătălia deveni acum mai însufleţită; huronii nu se mai retrăgeau; amândouă detaşamentele rămaseră pe loc. Puţini războinici erau răniţi, pentru că fiecare avea grijă – pe cât era posibil – să se adăpostească după copaci şi nu-şi descoperea decât o parte a corpului, când ochia.

Totuşi, şansele de a izbândi păreau tot mai reduse pentru. Ochi-de-Şoim şi pentru războinicii lui. Vânătorul era prea încercat, ca să nu-şi dea seama de pericolul poziţiei sale, însă nu ştia cum ar fi putut-o schimba. Vedea că-i mai primejdios să se retragă, decât să se menţină, însă pe de altă parte, duşmanul, care primea mereu noi întăriri, căuta să-i, înconjoare prin flancuri pe delawari, astfel că aceştia, neputându-se pune în siguranţă, îşi încetiniră focul. În această situaţie critică, tocmai când începuseră să creadă că în curând vor fi împresuraţi de tribul huronilor, auziră pe neaşteptate strigăte de război şi detunături răsunând sub bolta deasă a pădurii, dinspre locul unde îl lăsaseră pe Uncas – într-o vale adâncă, mult deasupra terenului pe care Ochi-de-Şoim se bătea cu înverşunare. Efectul acestui atac neaşteptat fu imediat, înlesnind o manevră foarte folositoare vânătorului şi prietenilor lui. Se pare că duşmanul bănuise totuşi acest atac prin surprindere, pe care-l încercase Ochi-de-Şoim, ceea ce făcuse ca el să eşueze; însă, înşelându-se asupra numărului delawarilor, huronii lăsaseră un detaşament prea slab în faţa atacului impetuos al tânărului mohican. Această ipoteză părea justă, pentru că pe de o parte, larma bătăliei ce se angajase în pădure se apropia din ce în ce, iar pe de altă parte, văzură că scade dintr- odată numărul agresorilor, care se grăbiră să alerge în ajutorul tovarăşilor respinşi de Uncas şi să întărească principala lor poziţie de apărare.

Profitând de această împrejurare, Ochi-de-Şoim, prin strigăte şi mai ales prin exemplul său, îşi însufleţi războinicii, dând ordin să se năpustească asupra duşmanului. Înaintarea urma să se facă din copac în copac, adăpostindu-se, dar apropiindu-se mereu de vrăjmaş. Manevra aceasta fu executată repede şi cu succes. Hunonii fură obligaţi să se retragă şi nu se opriră decât când ajunseră într-un desiş. Acum atacară ei, şi lupta deveni mai aprigă; un foc, viu izbucni din ambele părţi; o rezistenţă îndârjită răspundea însufleţitului atac al vânătorilor, şi era greu de prevăzut care din cele două tabere va ieşi victorioasă. Delawarii nu mai pierduseră niciun războinic, însă mulţi din ci erau răniţi, din cauza poziţiei dezavantajoase pe care o ocupau.

Ochi-de-Şoim se strecură atunci după acelaşi arbore care servea de adăpost lui Heyward. Cei mai mulţi dintre războinicii lor se aflau puţin mai la dreapta, aşa că-i puteau auzi comenzile, şi toată trupa continuă să tragă salve repezi, dar fără prea bune rezultate, pentru că duşmanii erau bine ascunşi în pădurea cea deasă, care-i ocrotea.

— Domnule maior, eşti tânăr! zise vânătorul puţin obosit, sprijinind în pământ „Ucigatorul-de-Cerbi" şi rezemându-se de el. Eşti tânăr şi poate o să ai cândva prilejul să conduci trupe împotriva acestor ticăloşi de mingaşi. Ai acum prilejul să observi tactica unei lupte cu indienii. Principalul este să ai mâna uşoară, privirea ageră şi loc unde să te adăposteşti. Să presupunem că eşti în fruntea unei companii a trupelor regale americane, să vedem puţin ce-ai face.

— Aş ataca pe aceşti ticăloşi, cu baioneta la armă!

— Da, aşa raţionează albii; însă în aceste meleaguri pustii, un comandant trebuie să se întrebe câte vieţi poate să cruţe. Hei! adăugă el dând din cap, ca unul care-i copleşit de gânduri triste. Mi-e ruşine să spun, dar o să vină vremea când calul o să hotărască soarta în aceste încăierări[59]. Animalele valorează mai mult decât omul şi ar trebui sa ne folosim numai de cai. Pune un cal să urmărească o piele-roşie şi dacă sălbaticul n-are puşca încărcată, n-o să se mai poată opri, s-o încarce.

— Despre toate astea ar fi mai potrivit să vorbim altădată – răspunse Heyward. Acum ce facem, atacăm?

— Nu văd de ce n-am vorbi despre tactică şi n-am folosi astfel o clipă preţioasă de răgaz?! stărui blând vânătorul. Să forţez atacul e o măsură care nu-mi prea place, pentru că trebuie totdeauna sa sacrifici câteva vieţi în asemenea împrejurări. Totuşi – adăugă, aplecând capul spre a auzi mai bine zgomotul bătăliei ce se desfăşura în depărtare – dacă Uncas are nevoie de ajutorul nostru, trebuie să-i izgonim pe caraghioşii ce ne împiedică drumul!

Se întoarse numaidecât şi-şi chemă hotărât, prin strigăte, indienii. Aceştia îi răspunseră la fel ca la comandă, toţi cu mişcări repezi, şi ieşiră de după copacii ce-i adăposteau. La vederea lor, huronii se

grăbiră să trimită o salvă, care nu răni pe nimeni. Atunci delawarii, fără să le dea timp, să respire, se năpustiră spre pădure, ca nişte pantere asupra prăzii. Câţiva huroni mai vârstnici – cu mai multă experienţă ca ceilalţi – nu se lăsară însă amăgiţi de manevra folosită pentru a-şi descărca puştile; ei aşteptară ca delawarii a se apropie, şi numai atunci traseră. Aşa că, din nefericire, temerile vânătorului fură pe deplin justificate, căci trei din indienii lui fură atinşi de gloanţe. Dar această rezistenţă nu putu împiedica pe ceilalţi. Delawarii pătrunseră în pădure şi – în furia atacului – se năpustiră asupra celor ce îi împiedicau să înainteze.

Lupta corp la corp nu dură decât o clipă, şi huronii se retraseră până ajunseră la cealaltă margine a pădurii, unde se ascunseră, părând însă hotărâţi să se apere din nou cu înverşunarea animalelor sălbatice, încolţite în bârlogul lor. În această împrejurare gravă, când soarta luptei devenise nesigură – o împuşcătură se auzi în spatele huronilor: un glonţ şuieră dintre vizuinele castorilor, din luminiş; curând izbucni şi groaznicul răcnet de război.

— E sagamorul! exclamă Ochi-de-Şoim, repetând strigătul cu vocea sa puternică. I-am încolţit din spate şi din faţă! Nu ne mai scapă!

Efectul ce-l avu acest atac neaşteptat asupra huronilor nu se poate descrie. Neavând unde să se adăpostească, toţi începură să scoată răcnete de desperare şi, fără să mai opună cea mai mică rezistenţă, căutară să se salveze prin fugă. Mulţi, vrând să scape, căzură ucişi de gloanţele delawarilor.

N-o să ne oprim ca să descriem întâlnirea dintre vânător şi Chingachgook sau aceea, mai mişcătoare, dintre Duncan şi tatăl Alicei. Câteva cuvinte spuse în grabă au fost de ajuns ca să le explice în ce situaţie se aflau. Apoi Ochi-de-Şoim, arătând pe sagamor detaşamentului său, predă comanda şefului mohican. Acesta o preluă – potrivit dreptului de netăgăduit pe care i-l dădea originea şi experienţa lui – cu gravitatea unui comandant american, ale cărui ordine sunt ascultate fără murmur. Mergând după vânător, străbătură pădurea ce fusese teatrul unei lupte atât de crâncene. Când delawarii găseau vreun cadavru al vreunui camarad, îl ascundeau cu grijă; însă dacă era al unui duşman, îi luau scalpul. Ajunşi pe o înălţime, sagamorul porunci detaşamentului să se oprească.

După o expediţie atât de rodnică, învingătorii aveau nevoie să mai prindă puteri. Colina pe care se opriseră era înconjurată cu arbori destul de deşi ca să-i adăpostească. În faţa lor se întindea – pe mai multe mile – o vale întunecată, strâmtă şi împădurită. În mijlocul acescui defileu, Uncas se mai lupta cu principalul detaşament al huronilor.

Mohicanul şi prietenii lui înaintară pe panta colinei şi ascultară atenţi. Zgomotul luptei părea mai puţin îndepărtat; câteva păsări

dădeau târcoale deasupra văii, ca şi cum de spaimă şi-ar fi părăsit cuiburile; câţiva nori de fum – destul de deşi – ce se pierdeau în văzduh, se ridicau deasupra copacilor, dezvăluind locul unde lupta era mai înverşunată.

— Se apropie din partea asta – zise Duncan, când mai multe împuşcături se auziră din nou. Suntem prea aproape de centrul liniei huronilor, ca să putem să-i atacăm cu sorţi de izbândă!

— O să se îndrepte spre partea mai adâncă a văii, unde copacii sunt mai deşi. Acolo vom putea să-i luăm din flanc – zise vânătorul. Haide, sagamorule, în curând o să trebuiască să scoatem strigătul de război şi să-i punem pe fugă! O să mă bat şi de data asta alături de războinici de aceeaşi culoare ca mine; şi mă cunoşti, mohicanule, te asigur că niciun huron n-o să treacă râul care e în spatele nostru, fără ca „Ucigătorul-de-Cerbi" al meu să nu-i răsune la urechi!

Căpetenia indiană se mai opri puţin, să privească înspre locul luptei, care părea că e din ce în ce mai aproape, dovadă evidentă că delawarii erau victorioşi. Nu porni decât când gloanţele – care cădeau la câţiva paşi de ei, ca nişte boabe de grindină ce anunţă furtuna – le dezvălui că atât prietenii, cât şi duşmanii lor se aflau mai aproape chiar decât bănuiau. Ochi-de-Şoim şi tovarăşii lui se retraseră după un tufăriş – destul de des pentru a le servi drept baricadă – şi aşteptară ce avea să urmeze, cu un calm desăvârşit, pe care numai o îndelungă obişnuinţă poate s-o dea într-un asemenea moment.

Curând, tumultul luptei crescu, împuşcăturile răsunară în imediata lor apropiere, şi văzură apărând câţiva huroni. Respinşi afară din pădure, până în luminiş, ei se ascunseră după ultimii copaci, hotărâţi să opună o ultimă rezistenţă. Un mare număr din tovarăşii lor li se alăturară în curând şi, adăpostiţi după arbori, păreau că se vor opune cu desperare. Heyward nu-şi mai găsea loc de nerăbdare; privirile-i scânteietoare căutau neîncetat pe acelea ale lui Chingachgook, ca şi cum ar fi întrebat dacă n-a venit timpul să atace. Căpetenia indiană – calmă şi demnă – se aşezase pe o stâncă, privind atât de liniştit desfăşurarea luptei, ca şi cum ar fi fost un simplu spectator.

— Acum, delawarii ar trebui sa-i izbească! exclamă Duncan.

— Nu, nu, nu încă! răspunse vânătorul. Când prietenii noştri vor fi mai aproape, o să le dăm de ştire că suntem aici. Iată-i! Caraghioşii se pitesc după pinii de colo, aşa cum se adună albinele în jurul reginei lor! Pe sufletul meu, şi un copil ar putea să tragă un glonţ în mijlocul roiului ăstuia de trupuri înghesuite.

În acest moment, Chingachgook dădu semnalul. Detaşamentul lui trase o salvă, şi o duzină de huroni căzură morţi. În acelaşi timp, bătrâna căpetenie delawară scoase strigătul de război, la care i se răspunse prin aclamaţii, din mai multe părţi ale pădurii. Un răcnet atât de pătrunzător răsună în văzduh, parcă ar fi fost scos de o mie de

voci. Huronii, înspăimântaţi, părăsiră centrul liniei lor, şi Uncas, în fruntea a peste o sută de războinici, ieşi din pădure prin locul ce-l lăsaseră liber.

Tânărul conducător arătă cu mâna în dreapta şi în stânga pe duşmani, tovarăşilor săi care începură să-i urmărească. Lupta se desfăşura acum în mai multe locuri. Cele două flancuri ale huronilor, care fuseseră despărţite, se refugiară în pădure, pentru a căuta un adăpost, şi fură urmărite îndată de copiii victorioşi ai lenapilor. Nu trecu decât foarte puţin timp şi zgomotul luptei se depărtă în mai multe direcţii, auzindu-se din ce în ce mai puţin clar, pe măsură ce luptătorii se înfundau în pădure. Totuşi se formase un grup de huroni, care, dispreţuitori, n-o rupseră făţiş la fugă, ci se retrăgeau încet, ca nişte lei încolţiţi, şi urcau colina pe care Chingachgook şi detaşamentul său o părăsiseră ca să ia parte la luptă. Magua putea fi văzut în mijlocul războinicilor lui; avea o înfăţişare mândră şi sălbatică, şi părea că mai dă încă ordine.

Îmbărbătându-şi tovarăşii cu însufleţire pentru a-i urmări pe fugari, Uncas rămăsese aproape singur. Când îl zări însă pe Vulpea-Şireată, uită de toate. Scoţând strigătul de război, adună în jurul său cinci-şase luptători şi se năpusti asupra duşmanului său, fără să ţină seama că vrăjmaşii erau în număr mult mai mare. Magua, care-i pândise toate mişcările, se opri să-l aştepte, bucurându-se cu sălbăticie în sinea lui, când văzu că tânărul erou – lăsându-se mânat de o îndrăzneală nesocotită – vine să-l înfrunte. Tocmai atunci, alte strigăte izbucniră, şi Carabină-Lunga apăru pe neaşteptate, în fruntea unui grup de albi. Huronul se întoarse şi începu să se retragă pe Colină.

Uncas abia dacă-i zări pe prietenii lui, atât de preocupat era de urmărirea huronilor, pe care continua să-i hărţuiască fără răgaz. În zadar Ochi-de-Şoim îi strigă să nu se expună fără folos; tânărul mohican parcă nici nu auzise şi sfida focul duşmanilor, obligându-i în curând să fugă cu aceeaşi iuţeală cu care îi urmărea. Din fericire, această cursă forţată nu dură mult timp, căci albii, conduşi de vânător, ajunseră la o depărtare mai mică de duşman, decât Uncas; altminteri, delawarul ar fi depăşit pe camarazii săi şi ar fi căzut victimă îndrăznelii lui. Înainte însă ca o asemenea nenorocire să se întâmple, fugarii şi învingătorii intrară aproape în acelaşi timp în satul wyandoţilor.

Întărâtaţi de vederea colibelor unde locuiau, huronii se opriră şi îşi înteţiră eforturile, luptându-se cu desperare în jurul vetrei marelui sfat. Aici, bătălia luă proporţiile unui adevărat uragan şi urmările luptei fură înfiorătoare. Securea lui Uncas, puşca lui Ochi-de-Şoim şi chiar braţul încă zdravăn al lui Munro făcură astfel de ravagii, încât în jurul lor pământul era acoperit de cadavre. Totuşi, Magua – datorită îndrăznelii lui – deşi se expunea fără încetare, scăpă de vrăjmaşii care

făceau toate eforturile ca să-l ucidă. Parcă o vrajă ascunsă îi ocrotea viaţa, întocmai ca eroilor favorizaţi de destin, a căror fabuloasă istorie ne-au păstrat-o vechile legende. Vulpea-Şireată scoase un răcnet de furie şi deznădejde, când văzu că numeroşi ostaşi de-ai săi căzuseră în jurul lui. Atunci, însoţit de doi prieteni, care singuri supravieţuiseră, părăsi câmpul de bătaie, lăsând pe delawari să culeagă trofeele sângeroase ale victoriei lor.

Uncas îl căutase în zadar în timpul luptei, iar acuma, văzându-l, se luă după el, şi Ochi-de-Şoim, Heyward şi David îl urmară îndată. Vânătorul nu putea face altceva decât să-şi dea toată silinţa ca să fie întotdeauna lângă mohican, să-i poată sări la timp în ajutor. La un moment dat, păru că Magua vrea să se întoarcă, hotărât să-şi potolească setea de răzbunare; părăsi însă îndată acest plan şi, fugind mai departe printr-un tufăriş des, intră în peştera pe care o cunoaştem. Cu duşmanii pe urmele lui, Ochi-de-Şoim scoase un strigăt de bucurie, văzând că acum prada nu putea să le mai scape.

Împreună cu însoţitorul său se repezi în peştera a cărei intrare era lungă şi strâmtă şi avu timp să zărească pe huronii care se retrăgeau. În momentul când pătrundeau în galeriile şi în coridoarele subterane ale peşterii, sute de femei şi copii fugeau scoţând strigăte de groază. În întunericul ca de mormânt, care stăpânea locul, puteau fi luaţi drept umbre sau fantome care fug la apropierea muritorilor.

Totuşi, Uncas nu-l vedea decât pe Magua; ochii lui nu-l căutau decât pe el, nu se opreau decât asupra lui; îl urmărea pas cu pas. Heyward şi vânătorul continuau să se ţină după el, însufleţiţi de acelaşi simţământ, deşi poate mai puţin puternic. Dar cu cât înaintau, cu atât era mai întuneric şi le venea din ce în ce mai greu să deosebească pe vrăjmaşii lor, care, cunoscând drumul, le scăpau tocmai când credeau că sunt pe punctul de a pune mâna pe ei. O clipă crezură chiar că le-au pierdut urma, când zăriră o rochie albă, fluturând la capătul unui coridor strâmt, ce părea că duce pe munte.

— E Cora! exclamă Heyward, cu glasul sugrumat de emoţie.

— Cora! Cora! repetă Uncas repezindu-se înainte, ca cerbul în pădure.

— E chiar ea! repetă vânătorul. Curaj, domnişoară! Suntem aici!

Văzând-o, se simţiră însufleţiţi de puteri noi, parcă ar fi avut aripi. Dar drumul era întortocheat, cu urcuşuri şi coborâşuri, şi în unele locuri chiar impracticabil. Uncas aruncă puşca care-l întârzia în mers şi se repezi în grabă, plin de elan. Heyward făcu la fel; dar imediat îşi recunoscură nesocotinţa, auzind un foc de armă, pe care huronii avură timp să-l tragă urcând coridorul săpat în stâncă; glonţul răni chiar uşor pe tânărul mohican.

— Trebuie să-l ajungem! strigă vânătorul, luând-o înaintea prietenilor săi, dintr-o pornire deznădăjduită. Ticăloşii ne pot lovi la

distanţa asta; şi, priviţi, ţin pe tânăra fată astfel, încât să le servească drept scut!

Fără să fie atenţi la aceste cuvinte, sau mai degrabă fără să le audă, însoţitorii lui îi urmară exemplul şi, prin eforturi de neînchipuit, se apropiară îndeajuns ca să poată vedea cum Cora era târâtă de doi huroni, în timp ce Magua le arăta drumul. În acest moment, o lumină străbătu pe neaşteptate în peşteră; silueta tinerei fete şi cele ale agresorilor ei se proiectară o clipă pe zid, apoi toţi patru dispărură. Cuprinşi de un fel de frenezie pricinuită de deznădejde, Uncas şi Heyward îşi îndoiră sforţările lor aproape supraomeneşti şi, văzând o deschizătură, se repeziră afară din peşteră. Aci, drept în faţa lor, începu muntele; dar sosiră la timp, ca să vadă pe ce drum apucaseră fugarii.

Trebuiau să urce o potecă abruptă şi stâncoasă. Împiedicat de puşcă şi poate mai puţin interesat de soarta prizonierei ca însoţitorii săi, vânătorul rămase puţin mai în urmă. Heyward, la rândul lui, fu depăşit de Uncas. În felul acesta trecură repede peste stânci şi prăpăstii, care în alte situaţii le-ar fi părut inaccesibile. În sfârşit fură răsplătiţi pentru munca lor, văzând că ajung din urmă pe huroni, cărora Cora le întârzia mersul.

— Opreşte, câine de wyandot! strigă Uncas din înălţimea unei stânci, agitându-şi tomahawkul. Opreşte! O fată[60] delawară îţi spune să te opreşti!

— N-am să merg mai departe! strigă Cora, oprindu-se deodată pe marginea unei prăpăstii adânci, la mică depărtare de creştetul muntelui. N-ai decât să mă ucizi, huron ticălos! N-am să merg mai departe!

Cei doi huroni care o înconjurau ridicară îndată tomahawkurile asupra ei, cu bucuria plină de cruzime de care se spune că sunt plini demonii când săvârşesc o faptă rea, dar Magua le opri braţul. El le smulse armele, le aruncă departe de el şi scoţând cuţitul se întoarse spre prizonieră, în timp ce pe chipul lui se oglindeau pasiunile cele mai violente şi mai opuse:

— Femeie – spuse el – alege între wigwamul şi cuţitul Vulpei-Şirete!

Cora, fără să-l privească, căzu în genunchi. Chipul ei luase o expresie extraordinară; ridică ochii şi întinse braţele spre cer, spunând cu glas blând, dar plin de încredere:

— Doamne, sunt a ta! Hotărăşte ce vrei cu mine!

— Femeie – repetă Magua cu glasul răguşit – alege!

Dar Cora, a cărei figură arăta seninătatea unui înger, nu-i auzi întrebarea şi nu răspunse. Huronul tremura din tot trupul şi ridică deodată braţul, apoi îl lăsă să cadă, ca şi cum n-ar fi ştiut la ce să se hotărască; părea că în sufletul său se dădea o luptă cumplită; ridică din nou arma ameninţătoare, dar în aceeaşi clipă, un strigăt

pătrunzător se auzi deasupra capului său. Uncas, care nu se mai putu stăpâni, se aruncă de la o înălţime uimitoare pe marginea primejdioasei prăpăstii, unde se afla vrăjmaşul lui. Chiar în clipa când Magua, auzind strigătul groaznic, ridică ochii, unul din însoţitorii săi, profitând de această mişcare, îşi împlântă cuţitul în pieptul tinerei fete.

Huronul se repezi ca un tigru asupra celui care-i călcase porunca; dar Uncas, în căderea lui, îi despărţi şi se rostogoli la picioarele lui Magua. Uitând atunci de primele lui gânduri de răzbunare, deveni şi mai fioros din cauza crimei la care fusese martor şi îşi înfipse cuţitul între umerii lui Uncas, care era încă cu faţa în jos, scoţând un strigăt infernal în clipa când săvârşea acest atentat laş. Uncas mai găsi încă puterea să se ridice şi, ca o panteră rănită care se năpusteşte asupra celui ce o atacă, printr-un ultim efort în care îşi epuiza toată vlaga care-i mai rămăsese, îl lovi de moarte pe ucigaşul Corei şi căzu şi el. În această poziţie se întoarse spre Vulpea-Şireată şi, privindu-l cu mândrie şi curaj, părea că-i spune cine i-ar fi fost a doua victimă, dacă nu l-ar fi părăsit puterile. Fiorosul Magua apucă de braţ pe tânărul mohican, care nu mai putea opune nicio rezistenţă, şi îi împlântă cuţitul în inimă, de trei ori, până când victima, privindu-şi tot timpul vrăjmaşul cu cel mai adânc dispreţ, căzu moartă la picioarele lui.

— Iertare! Iertare, huronule! strigă Heyward de pe o stâncă, cu chipul sfâşiat de durere. Ai milă de alţii, dacă vrei ca şi alţii să aibă milă de tine!

Magua, învingător, se întoarse spre tânărul ostaş şi, arătându-i arma fatală, plină toată de sângele victimelor sale, scoase un strigăt atât de feroce, atât de sălbatic şi care în acelaşi timp zugrăvea atât de bine triumful lui barbar, încât cei care se luptau în vale, la mai mult de o mie de picioare sub ei, îl auziră şi îşi dădură seama ce vrea să însemne. Fu urmat de o exclamaţie groaznică, scăpată de vânător, care, sărind peste stânci şi peste râpe, înaintă spre el atât de repede, atât de dârz, de parcă era susţinut în văzduh de o putere nevăzută. Dar când ajunse pe locul masacrului, nu găsi decât cadavrele victimelor.

Ochi-de-Şoim aruncă asupra lor o singură privire şi imediat ochii lui pătrunzători se îndreptară spre muntele care se ridica aproape perpendicular înaintea lui. În vârf se afla un om; ţinea braţele ridicate şi avea o înfăţişare ameninţătoare. Fără să se uite măcar la el, Ochi-de-Şoim îşi ridică puşca; dar o bucată de stâncă ce se prăbuşi pe capul unuia din fugari, pe care nu-l zărise, îl făcu să descopere pe cinstitul Gamut, al cărui chip scânteia de indignare. În acel moment, Magua ieşi dintr-un fel de scobitură în care se băgase şi, trecând nepăsător peste cadavrul ultimului din însoţitorii săi, sări dintr-odată peste o crăpătură mare şi urcă stâncile, într-un loc unde braţul lui David nu-l

mai putea ajunge. Nu mai avea de făcut decât un singur salt, ca să treacă de partea cealaltă a prăpastiei, la adăpost de orice primejdie. Înainte de a sări, huronul se opri o clipă şi, aruncând vânătorului o privire ironică, strigă:

— Albii sunt nişte câini! Delawarii sunt nişte muieri! Magua îi lasă pe stânci, ca să servească drept hrană corbilor!

La aceste cuvinte izbucni într-un râs înfricoşător şi făcu o săritură uriaşă, dar nu ajunse pe stânca pe care voia să sară; alunecă şi se agăţă cu mâinile de tufişurile de pe marginea ei. Ochi-de-Şoim îi urmărea toate mişcările, şi mâinile îi erau scuturate de un tremur atât de mare, încât ţeava puştii lui, pe jumătate ridicată, se mişca în văzduh ca o frunză în vânt. Fără să-şi cheltuiască forţele în strădanii zadarnice, Vulpea-Şireată, atârnat de mâini, găsi o altă stâncă pe care îşi sprijini piciorul. Apoi, adunându-şi toate puterile, încercă iar şi izbuti să-şi pună genunchii pe marginea ultimei stânci de pe creastă. Chiar în momentul când trupul vrăjmaşului său era chircit, gata să sară, vânătorul îl ochi. În clipa când apăsă pe trăgaci, arma era tot atât de nemişcată ca şi stâncile înconjurătoare. Braţele huronului se desprinseră şi trupul i se lăsă puţin pe spate, în timp ce genunchii păstrau mereu aceeaşi poziţie. Aruncând o privire stinsă asupra duşmanului său, făcu un gest ca să-l mai înfrunte încă. Dar genunchii i se muiară, şi monstrul, căzând cu capul în jos, se rostogoli în fundul prăpastiei care avea să-i fie mormântul.

CAPITOLUL XXXIII

Luptară vitejeşte, mult limp şi cu putere;
pe ţărm îngrămădiră mormane de
cadavre musulmane; învinseră, dar
Batzais căzu scăldat în propriul lui
sânge. Însoţitorii săi, care supravieţuiseră
în număr foarte mic, îl văzură zâmbind
când strigătul lor de triumf răsună şi
când câmpul de luptă fu al lor; şi văzură
cum moartea îi închidea pleoapele
şi cum el se cufundă liniştit în ultimul
somn, ca o floare care se închină când
se înserează.

HALLEK

În zorii zilei următoare, tribul lenapilor era zguduit de o negrăită durere. Zgomotul luptei încetase: răzbunaseră din plin vechea lor duşmănie şi noua lor ceartă cu tribul Mingo, nimicindu-l până la unul. Tăcerea şi întunericul care se întindea pe locul unde fusese tabăra huronilor arătau destul de limpede ce soartă avusese acest trib rătăcitor. Nori de corbi se luptau pe creştetul munţilor, pentru pradă, sau se aruncau ca o vijelie pe potecile largi ale pădurilor; ei erau cioclii siniştri care vesteau că locurile acelea fuseseră însufleţite de viaţă şi că acum asupra lor stăpânea moartea. Chiar un ochi mai puţin deprins cu o asemenea privelişte, pe care vecinătatea a două triburi duşmane n-o oferă prea des, ar fi putut să-şi dea seama de rezultatele înspăimântătoare ale răzbunării indiene.

Când răsări soarele, lenapii jeleau. Nu se auzeau răsunând nici strigăte de izbândă, nici cântece de triumf. Toţi războinicii părăsiseră câmpul de bătălie, după ce-i scalpaseră pe inamici. Abia avuseseră timpul să facă să dispară urmele misiunii lor sângeroase şi veniseră să jelească morţii lor dragi, laolaltă cu ceilalţi din trib. După mândria şi entuziasmul exprimat prin lungi strigăte de răzbunare, ei arătau acum, prin adânca lor durere, că sentimentele omeneşti îşi cereau dreptul şi în inimile lor.

Colibele erau pustii; toţi cei pe care moartea îi cruţase se retrăseseră într-o tabără vecină, unde formau un cerc foarte mare, într-o tăcere solemnă. Cu toate că erau de diferite ranguri şi vârste, bărbaţi şi femei, simţeau toţi aceeaşi emoţie. Toate privirile erau aţintite înspre centrul cercului, unde se găseau cei pe care toţi îi plângeau.

Şase fete delaware, cu cozi negre şi lungi pe umeri, abia aveau curajul să arunce din când în când câteva ierburi înmiresmate sau flori de pădure pe un pat de plante parfumate, pe care se odihneau, sub un baldachin improvizat în grabă, din rochiile indienilor, rămăşiţele nobilei, blândei şi generoasei Cora. Trupul ei mlădios era înveşmântat în mai multe văluri moi şi simple, iar chipul ei, altădată atât de fermecător, era ascuns pentru totdeauna de privirile muritorilor. La picioarele ei stătea deznădăjduit Munro. Capul lui cărunt se înclinase până la pământ, arătând parcă resemnarea cu care se supunea loviturii ce i-o hărăzise providenţa, iar pe frunte i se citea cea mai sfâşietoare durere. Gamut se afla lângă el; razele soarelui îi învăluiau capul, în timp ce ochii lui expresivi cătau fără încetare atât la prietenul pe care-i era atât de greu şi atât de dureros să-l mângâie, cât şi la nedespărţita-i carte de rugăciuni; singură ea putea să-i dea tărie şi să-i inspire felul în care să aline durerea nefericitului tată. Heyward, sprijinit de un copac – la o depărtare de câţiva paşi – îşi dădea silinţa să-şi stăpânească durerea, dar nu reuşea, cu toata tăria firii lui de ostaş.

Dar oricât de trist şi oricât de niâhnit ar fi fost grupul pe care l-am

prezentat, nu se putea compara cu cel care ocupa partea opusă a cercului. Uncas, parcă ar fi fost însufleţit, era gătit cu podoabele cele mai măreţe pe care le putuse aduna tribul său. Pene minunate îi fluturau pe cap, în mâinile ţepene strângea încă arma poporului său, braţele şi gâtul erau împodobite cu o sumedenie de brăţări şi de medalii de tot felul, deşi ochiul lui stins şi trăsăturile încremenite ofereau un contrast înfiorător cu fastul de care era înconjurat.

Chingachgook sta drept înaintea nefericitului său fiu, fără arme şi podoabe. Îşi ştersese vopseaua de pe corp, în afară de strălucitoarea broască ţestoasă a tribului său, care-i fusese tatuată pe piept în aşa fel, încât să nu se mai şteargă. De când se adunase tribul, războinicul mohican nu-şi luase nicio clipă ochii deznădăjduiţi de pe chipul încremenit al fiului său. Privirea îi era atât de fixă şi stătea atât de nemişcat, încât un străin nu şi-ar fi putut da seama care din cei doi era mortul decât după mişcările convulsive de care era zguduit părintele îndurerat şi după liniştea veşnică ce se aşternuse pe chipul fiului său preaiubit. Vânătorul – lângă el – se sprijinea de arma care nu putuse să-i apere prietenul cufundat în gânduri, în timp ce Tamenund, susţinut de câţiva bătrâni din trib, se aşezase pe un gorgan, de unde putea îmbrăţişa cu privirea scena mută şi tristă la care lua parte tot tribul său.

La o margine a cercului se afla un militar îmbrăcat într-o uniformă străină, înconjurat de alţi ostaşi călări, care păreau că se pregătesc pentru o călătorie lungă. Uniforma militară arăta că făcea serviciul pe lângă comandantul Canadei. Venit cu scopul de a încheia pace, furia sălbatică a aliaţilor săi îi făcuse inutilă misiunea. Acum privea tăcut urmările nefericite ale unei neînţelegeri pe care n-o putuse înlătura fiindcă sosise prea târziu.

Soarele se ridicase de mult, dar tribul deznădăjduit al delawarilor stătea din zori în această nemişcare tăcută, simbol al morţii care le sfâşia inima. Nu se auzea niciun zgomot afară de câteva suspine înăbuşite. În mijlocul mulţimii înmărmurite, singura mişcare erau gesturile tinerelor tovarăşe ale Corei, care presărau flori pe chipul ei neînsufleţit. S-ar fi spus că toţi cei care participau la această neobişnuită ceremonie fuseseră schimbaţi în stane de piatră.

În sfârşit, înţeleptul, întinzând braţele şi sprijinindu-se de umerii celor ce-l susţineau, se ridică atât de slăbit şi atât de lipsit de vlagă, de parcă povara unui întreg secol din istoria poporului său apăsa pe acela care în ajun prezidase sfatul tribului cu energia unui războinic tânăr:

— Fraţi lenapi – spuse el cu glas trist şi profetic – chipul lui Manitu este învăluit în nori, ochii lui s-au întors de la voi, urechile-i sunt închise, buzele lui nu vă răspund nimic! Voi nu-l vedeţi, dar judecata lui vă loveşte. Deschideţi-vă inimile şi nu vă lăsaţi ispitiţi de minciună. Fraţi lenapi, chipul lui Manitu este învăluit în nori!

O liniște adâncă şi solemnă urmă acestor cuvinte simple şi înfiorătoare; parcă s-ar fi auzit glasul spiritului la care se închina tribul, şi Uncas părea singurul înzestrat cu viaţă în mijlocul acestei mulţimi prosternate în tăcere.

După câteva minute, mai multe voci murmurară un cântec în cinstea victimelor războiului. Erau vocile femeilor şi cântecul lor de jale pătrundea în sufletul tuturor şi îi înduioşa. Cuvintele acestei melodii triste nu fuseseră alese anume, de îndată ce termina una, cealaltă relua ceea ce s-ar fi putut numi rugăciunea funebră şi spunea în ea tot ce simţea.

Când şi când, corul era întrerupt de suspine şi tânguiri, iar fetele care înconjurau sicriul Corei se repezeau la florile care o acopereau şi, copleşite de durere, le dădeau la o parte să o privească. Când îşi veneau în fire, se grăbeau să pună la loc acest simbol al curăţeniei şi al bunătăţii aceleia pe care o plângeau. Deşi erau des întrerupte, se înţelegea că acele cântece erau imnuri de laudă pentru Uncas şi Cora.

O fată mai răsărită decât celelalte, prin rangul şi înfăţişarea ei, fusese aleasă să facă elogiul războinicului mort. Ea începu prin aluzii modeste la virtuţile lui, înfrumuseţându-şi cuvântarea cu imagini orientale, pe care indienii le luaseră, se vede, din extremitatea celuilalt continent şi care constituie întrucâtva lanţul de legătură al istoriei celor două lumi. Ea îl numi pantera tribului său, îl înfăţişă străbătând munţii cu un pas atât de uşor, încât piciorul nu-i lăsa nicio urmă, sărind din stâncă în stâncă, cu graţia şi supleţea unui tânăr cerb. Îi asemui ochiul cu o stea care străluceşte într-o noapte întunecată, şi glasul lui în mijlocul bătăliei – cu tunetul lui Manitu. Ea aminti despre mama care-l născuse şi despre fericirea pe care trebuia s-o simtă ea că avusese asemenea fiu, şi îl însărcina să-i spună, când o va întâlni în lumea spiritelor, că fiicele delaware au vărsat lacrimi pe mormântul fiului ei şi au numit-o prea fericită.

Urmară alte fete care vorbiră cu glas şi mai duios, cu acel sentiment de delicateţe propriu firii lor, şi amintiră de tânăra străină răpită din viaţă în acelaşi timp cu eroul, văzând prin aceasta că Marele Spirit arăta că voia lui era ca ei să fie uniţi pe veci. Îi spuseră să fie bun şi prevenitor cu ea, să o ierte dacă nu ştia unele lucruri, pentru că nu o învăţase nimeni, să treacă cu vederea că nu era în măsură să-l servească aşa cum un războinic ca el ar fi aşteptat de la orice mândră femeie. Vorbiră despre neasemuita ei frumuseţe, despre nobilul ei curaj, fără să strecoare niciun sentiment de invidie în cuvintele lor, apoi adăugară că marile ei calităţi înlocuiau pe acelea de care educaţia neamului ei o lipsise.

După acestea veniră altele, care se adresară pe rând, direct, tinerei străine, şi în intonaţiile lor se simţea duioşie şi dragoste. Ele o îndemnau să aibă încredere în fericirea ce-o aşteaptă. Un vânător îi va

fi tovarăş şi acesta va avea grijă să nu ducă lipsă de nimic. Un războinic va veghea lângă ea şi acesta o va feri de toate primejdiile. Ele îi făgăduiră că această călătorie o să-i fie paşnică, şi povara – uşoară; o înştiinţară să nu regrete zadarnic prietenii din copilărie şi locurile unde trăiseră părinţii ei şi o asigurară iarăşi că pădurile prea fericite în care vânează lenapii după moarte aveau văi tot atât de vesele, izvoare tot atât de limpezi şi flori tot atât de frumoase ca cerul albilor. Ele o sfătuiră să fie atentă la nevoile tovarăşului ei de dincolo de moarte şi să nu uite niciodată deosebirea pe care Manitu o hărăzise între ei cu atâta înţelepciune.

Apoi, însufleţindu-se deodată, cântară toate în cor laude pentru mohican. Era nobil, brav şi generos, cum trebuia să fie un războinic, şi avea toate calităţile ca să placă oricăror mândre fete.

Îmbrăcându-şi ideile în imagini cât mai subtile şi mai deosebite, lăsară să se înţeleagă că, în scurtul răstimp pe care el îl petrecuse alături de dânsa, ele descoperiseră – cu instinctul firii lor femeieşti – cui îşi dăruise în chip firesc inima. Fiicele delawarilor nu aveau niciun farmec pentru el. Uncas făcea parte dintr-o rasă care altădată era sagamoră, pe malurile lacului sărat, şi inima lui se legase de poporul care se aşezase printre mormintele strămoşilor acestei rase. Toţi îşi dăduseră seama că tânăra fată avea sângele mai curat decât restul naţiei sale. Dovedise prin purtarea ei că era în stare să îndure oboselile şi primejdiile vieţii din pădure; şi acum, adăugară ele, Marele Spirit o chemase într-un loc unde ea avea să fie fericită de-a pururi.

Apoi îşi schimbară glasul şi vorbiră de surioara Corei, care jelea în cabana vecină. Ele îi asemănară caracterul blând şi simţitor cu fulgii de zăpadă curaţi şi fără pată, care se topesc tot atât de uşor când sunt atinşi de razele soarelui, după cum îngheaţă în timpul iernii geroase. Nu se îndoiau că Alice se bucura de întreaga afecţiune a tânărului şef alb, a cărui durere era tot atât de mare ca a ei; dar deşi se fereau să spună, se vedea că nu o credeau înzestrată cu aceleaşi mari calităţi, care o distingeau de Cora. Comparau buclele părului Alicei cu cârceii de viţă. Ochii ei – cu bolta de azur a cerului, şi pieliţa ei – cu norul cel alb, care străluceşte în razele soarelui de dimineaţă.

Toţi cei prezenţi păstrau cea mai adâncă linişte în timpul acestor cântece triste, care nu erau întrerupte decât atunci când cineva nu mai putea suporta durerea şi izbucnea în plâns.

Delawarii ascultau cuprinşi parcă de vrajă şi li se citeau pe chip emoţiile de care erau cuprinşi. Chiar David se simţea plăcut impresionat, auzind aceste glasuri suave; mult timp după ce încetaseră bocetele indienilor, privirile lui vii şi aprinse arătau că încă era adânc mişcat.

Vânătorul, singurul dintre albi care înţelegea limba delawarilor,

ridică puţin capul, ca să nu piardă nimic din cântecele tinerelor indiene, dar când ele pomeniră despre viaţa pe care o vor duce Uncas şi Cora în pădurile preafericite, dădu din cap, ca unul care ştia cât de greşită era credinţa lor, şi-l lăsă iar în jos, până ce se termină ceremonia. Din fericire, Heyward şi Munro nu înţelegeau sensul cuvintelor sălbaticilor, care i-ar fi îndurerat şi mai mult.

Numai Chingachgook nu era atent la aceste manifestări. Privirea lui era aţintită numai spre chipul iubit şi, chiar în cele mai zguduitoare momente, muşchii neclintiţi şi trăsăturile obrazului său nu trădau nici cea mai mică emoţie. Rămăşiţele reci şi fără simţire ale fiului lui erau totul pentru el; toate simţurile, în afară de al văzului, erau încremenite. Părea că trăieşte numai ca să-l poată privi pe acela care curând avea să-i fie răpit pentru totdeauna.

După ce se terminară cântecele funerare, un bărbat cu o înfăţişare gravă şi severă, războinic vestit pentru vitejia lui şi îndeosebi pentru faptele eroice din ultima luptă, înaintă încet din mijlocul mulţimii şi se apropie de trupul neînsufleţit al lui, Uncas:

— De ce ne-ai părăsit, mândrie a tribului Wapanachki? spuse el, adresându-se tânărului războinic neînsufleţit. Viaţa ta n-a durat decât o clipă, dar gloria ta a fost mai strălucitoare decât lumina soarelui. Ai plecat, tinere biruitor, dar pe poteca ce duce în lumea spiritelor au mers înaintea ta o sută de wyandoţi şi ţi-au deschis drumul printre mărăcini. Cine oare, dintre cei care te-au văzut în plină bătălie, ar fi putut crede că vei muri vreodată? Cine, înainte de tine, a arătat lui Utsawa drumul luptei? Picioarele tale se asemănau cu aripile vulturului, braţul tău era mai greu decât ramurile înalte care cad din vârful pinului, şi vocea ta era ca aceea a lui Manitu – când glăsuieşte din înaltul norilor. Cuvintele lui Utsawa sunt prea neînsemnate – adăugă el trist – şi inima lui e străpunsă de durere! Mândrie a tribului Wapanachki, cui ne-ai lăsat?

Lui Utsawa îi urmară mai mulţi alţi războinici, până când primii şefi ai naţiei luară cuvântul, ca să laude memoria fratelui lor de arme. După aceasta se făcu linişte adâncă.

Apoi se auzi un murmur surd şi uşor, ca acela al unei muzici îndepărtate. Sunetele erau atât de nesigure, încât abia se auzeau şi era greu să se spună precis de unde veneau. Cu timpul, însă, se auzeau din ce în ce mai clar; curând se putură deosebi plânsete, exclamaţii de durere şi în sfârşit câteva fraze întretăiate. Lui Chingachgook începură să-i tremure buzele, arătând astfel că voia să contribuie şi el, cu glasul lui, la onorurile funerare ale fiului său. Toţi se uitau în pământ, în semn de respect pentru durerea tatălui, care încerca în zadar să şi-o stăpânească. Emoţia delawarilor nu era arătată prin nimic, dar se citea pe chipurile şi până şi în atitudinea lor că ascultau cu o aviditate şi cu o atenţie cum nu arătaseră până atunci decât în faţa lui Tamenund.

Dar ascultau în zadar; sunetele se auzeau din ce în ce mai slab, tremurau şi nu se mai înţelegeau şi, în sfârşit, se stinseră cu totul, ca acordurile unei muzici care se îndepărtează şi căreia vântul îi acoperă ultimele sunete. Buzele sagamorului se închiseră, ochii i se fixară din nou asupra lui Uncas. Muşchii lui contractaţi nu făceau nicio mişcare; s-ar fi spus că e o fiinţă scăpata din mâinile atotputernicului înainte de a-i primi sufletul. Delawarii, văzând că prietenul lor nu era încă destul de pregătit să îndeplinească o misiune atât de grea, hotărâră să mai acorde câteva clipe acestui nefericit părinte şi, cu delicateţe, care le era firească, păreau că dau toată atenţia funerariilor tinerei străine.

Unul dintre cei mai vechi şefi ai tribului făcu semn femeilor care erau grupate aproape de locul unde se odihnea corpul Corei. Îndată, tinerele delaware ridicară litiera şi porniră cu pas lent şi regulat, cântând – pe un ton plăcut şi în surdină – laude tovarăşei lor. Gamut, care urmărise cu atenţie ceremonia pe care o socotea păgână, se aplecă pe umărul prietenului său şi-i şopti:

— Acum ridică rămăşiţele copilului dumitale; noi nu le urmăm? Nu vom pronunţa pe mormântul ei nici măcar câteva cuvinte creştineşti?

Munro tresări de parcă i-ar fi sunat în urechi trompeta judecăţii de apoi şi aruncând în jurul lui o privire neliniştită şi deznădăjduită, se ridică şi urmă cortegiul simplu cu ţinuta unui ostaş, dar cu inima unui părinte copleşit de greutatea nenorocirii. După el veneau prietenii săi, pătrunşi de aceeaşi durere; chiar tânărul ofiţer francez părea profund mişcat de moartea violentă şi prematură a unei femei atât de distinse. Dar când ultimele femei ale tribului îşi luară locul care le fusese fixat în cortegiul funerar, lenapii strânseră cercul şi se grupară din nou în jurul lui Uncas, tot atât de nemişcaţi şi tăcuţi ca înainte.

Locul hotărât pentru mormântul Corei era o colină mică, unde crescuseră câţiva pini tineri şi puternici, care dădeau laolaltă o umbră deasă şi întunecată, potrivită pentru un loc de veci. Ajungând, tinerele indiene lăsară jos targa, cu răbdarea care le caracteriza şi cu sfiala vârstei lor, aşteptară ca unul din prietenii Corei să le dea încuviinţarea, potrivit datinii. În sfârşit, vânătorul, singurul care cunoştea obiceiurile lor la înmormântare, le spuse în limba delawară:

— Este bine ceea ce au făcut fiicele mele şi oamenii albi le mulţumesc.

Mulţumite de aceste vorbe bune, tinerele delaware aşezară corpul Corei într-un fel de sicriu, făcut cu multă îndemânare şi chiar cu oarecare artă, din scoarţă de mesteacăn, şi apoi îl coborâră în bezna ultimului lăcaş. Ceremonia obişnuită a acoperirii pământului proaspăt săpat cu frunze şi ramuri fu îndeplinită în acelaşi chip simplu şi tăcut. După ce împliniră şi această ultimă şi tristă datorie, tinerele se opriră, pentru că nu ştiau dacă trebuie să continue solemnitatea după riturile tribului lor. Atunci, vânătorul luă din nou cuvântul:

— Fiicele mele au făcut îndeajuns – spuse el. Sufletul unui alb nu are nevoie nici de veşminte, nici de hrană, dar – adăugă el, aruncându-şi ochii asupra lui David, care îşi deschisese cartea şi se pregătea să înceapă un imn sfânt – am să las să vorbească pe cel care cunoaşte mai bine decât mine datinile creştinilor.

Femeile se retraseră modest deoparte şi, după ce jucaseră primul rol în această tristă scenă, deveniră cele mai simple şi cele mai atente spectatoare. Tot timpul cât durară pioasele rugăciuni ale lui David nu îşi îngăduiră nici priviri mirate, nici semne de nerăbdare. Ele ascultau ca şi cum ar fi înţeles cuvintele ce se pronunţau şi păreau atât de emoţionate, încât făceau impresia că simt durerea, speranţa şi resemnarea care se citea pe chipul lor.

Îndemnat de ceremonia la care fusese martor şi poate şi de emoţia ascunsă pe care-o simţea, maestrul de cânt se întrecu pe el însuşi. Vocea lui plină şi sonoră, care răsuna acum după melodiile jalnice ale tinerelor fete, era tot atât de plăcută, şi cântecul său, în cadenţe mai regulate, avea meritul că putea fi înţeles de cei cărora se adresa în mod deosebit. Sfârşi psalmul, cum îl începuse, în mijlocul unei tăceri grave şi solemne.

Când termină ultimul verset, toţi priveau neliniştiţi şi sfioşi şi se sileau să nu facă nici cel mai mic zgomot; se vedea că aşteaptă ca tatăl tinerei victime să ia cuvântul. Într-adevăr, Munro păru că-şi dă seama că a venit momentul pentru el să îndeplinească ceea ce se poate socoti drept cea mai mare încercare de care este în stare firea omenească. Îşi descoperi părul alb şi, luându-şi o ţinută fermă, privi mulţimea nemişcată care-l înconjura. Atunci, făcând semn vânătorului să-l asculte, vorbi astfel:

— Spune acestor tinere, care arată atâta blândeţe şi bunătate, că un bătrân istovit, cu inima zdrobită, le mulţumeşte din adâncul sufletului. Spune-le că fiinţa pe care o adorăm cu toţii va ţine seamă de milostenia lor, şi va veni o zi când ne vom putea aduna în jurul tronului său, cu toţii: bărbaţi şi femei, fără deosebire de rang sau de culoare.

Vânătorul ascultă atent pe bătrânul care pronunţă aceste cuvinte cu glas tremurat. Când sfârşi dădu din cap, parcă ar fi dat de înţeles că se îndoia de eficacitatea lor.

— Dacă le traduc toate acestea – răspunse el – e totuna cum le-aş spune că iarna nu e zăpadă sau că soarele nu străluceşte niciodată cu mai multă putere ca atunci când arborii sunt despuiaţi de frunze.

Apoi, întorcându-se spre femei, le exprimă recunoştinţa lui Munro în termeni pe care-i crezu mai potriviţi pentru ascultătoarele lui. Bătrânul lăsă iar capul în jos şi căzu pradă durerii, când tânărul francez, despre care am vorbit, cuteză să-l atingă uşor pe umăr. După ce atrase astfel atenţia nefericitului părinte, îi arătă un grup de tineri

indieni care se apropiau, ducând o litieră complet închisă, apoi, cu un gest expresiv, îi arătă soarele ajuns la amiază.

— Vă înţeleg, domnule – răspunse Munro, silindu-se să vorbească cu glasul ferm – vă înţeleg! Aceasta-i voinţa cerului şi mă supun. Cora, copilul meu, dacă binecuvântarea unui tată deznădăjduit mai poate ajunge la tine, primeşte-o împreună cu rugăciunile mele fierbinţi. Hai, domnilor – adăugă el, privind în jurul lui cu un aer în aparenţă calm, deşi durerea care-l copleşea era prea puternică ca să poată fi complet ascunsă – nu mai avem nimic de făcut aici! Să plecăm!

Heyward ascultă de acest ordin care-l îndemna să părăsească un loc unde, în fiecare clipă, simţea că-i scade curajul. Pe când însoţitorii săi încălecau, găsi timp să strângă mâna vânătorului şi să-i amintească de promisiunea lui de a se întoarce în rândurile armatei engleze. Apoi, urcând în şa, se apropie de litieră. Doar nişte suspine înăbuşite anunţau că Alice se afla acolo. Toţi albii, în frunte cu Munro, urmat de Heyward şi David îndureraţi, se îndepărtară de acel loc de adâncă mâhnire şi în curând dispărură în inima pădurii. Rămase doar Ochi-de-Şoim.

Împrejurările nefericite pe care le trăiseră împreună au stabilit între locuitorii acestor păduri şi străinii care-i vizitaseră în acele zile neuitate o legătură trainică. Timp de mulţi ani, povestea tinerei fete albe şi a tânărului războinic mohican a fermecat lungile seri şi a întreţinut în sufletul tinerilor delawari setea de răzbunare împotriva duşmanilor lor.

Nici cei care jucaseră un rol secundar în aceste evenimente nu au fost uitaţi. Prin mijlocirea vânătorului, care încă mulţi ani a servit ca om de legătură între civilizaţie şi viaţa sălbatică a pustietăţilor, delawarii au aflat că bătrânul cu părul alb a murit curând, datorită, după cât se părea, atât oboselilor îndelungate pricinuite de viaţa militară, cât şi – mai cu seamă – marii dureri pe care o încercase. Au mai aflat că Mână-Spartă a dus pe cea de-a doua fiică a bunului bătrân departe, în oraşele albilor, şi că acolo, după ce au plâns încă mult timp, au avut parte de o viaţă fericită.

Dar aceste evenimente aveau să se petreacă mult mai târziu. După ce toţi albii plecară, Ochi-de-Şoim se înapoie la locul care-i amintea atâtea lucruri triste. Delawarii începuseră să-l îmbrace pe Uncas în veşminte de îngropăciune. Se opriră o clipă, ca să-l lase pe vânător să privească la tânărul lui prieten şi să-şi ia rămas bun de la el. Apoi îi înfăşurară corpul astfel ca să nu mai fie descoperit niciodată. Atunci începu – ca şi pentru Cora – o procesiune solemnă, şi tot tribul se strânse în jurul mormântului provizoriu al tânărului şef; provizoriu, pentru că urma ca, odată şi odată, osemintele, să-i odihnească lângă cele ale strămoşilor tribului său.

Mulţimea se strânsese toată şi arăta aceeaşi durere, aceeaşi gravitate

şi aceeaşi linişte în jurul mormântului. Corpul fu depus ca şi cum s-ar fi odihnit, cu faţa spre soare; armele lui de luptă şi de vânătoare fură aşezate lângă el; totul fu pregătit pentru călătoria din urmă. În sicriu se tăiase o deschizătură, pentru ca sufletul să poată fi în legătură cu rămăşiţele pământeşti când va fi timpul, şi delawarii, cu îndemânarea lor, luaseră măsurile cuvenite ca să-l pună la adăpost de păsările de pradă.

Când toate aceste pregătiri fură încheiate, atenţia generală se îndreptă din nou asupra lui Chingachgook. El nu vorbise încă şi toţi aşteptau câteva cuvinte de mângâiere, câteva sfaturi folositoare din gura unui şef atât de vestit, într-o împrejurare atât de solemnă. Ghicind dorinţa poporului, nefericitul tată ridică capul care-i cădea pe piept, rotindu-şi privirea calmă şi liniştită asupra adunării. Buzele i se deschiseră şi, pentru prima oară de la începutul acestei lungi ceremonii, glăsui:

— De ce sunt întristaţi fraţii mei? De ce plâng fiicele mele? Un tânăr războinic a plecat să vâneze în pădurile preafericite! Un şef şi-a sfârşit menirea cu cinste! Era bun, era supus, era viteaz. Manitu avea nevoie de un războinic ca el şi l-a chemat. Eu nu mai sunt decât un trunchi uscat, pe care albii l-au despuiat de rădăcini şi de ramuri. Seminţia mea a dispărut de pe malurile lacului sărat şi de pe stâncilc delawarilor, dar cine poate spune care şarpe din tribul său i-a uitat înţelepciunea! Sunt singur…

— Nu, nu! strigă Ochi-de-Şoim care până atunci stătuse liniştit, cu privirea aţintită la chipul încremenit al prietenului său, dar a cărui răbdare nu ţinu prea mult. Nu, sagamorule, nu eşti singur! Deşi nu avem aceeaşi culoare, Dumnezeu a făcut să ne întâlnim pe acelaşi drum şi să facem călătoria împreună. Nu am părinţi, nici rude şi, ca şi dumneata, pot spune, nu aparţin niciunui popor. Uncas îţi era fiu, era o piele-roşie, acelaşi sânge curgea în vinele lui; dar dacă am să uit vreodată pe tânărul care a luptat de atâtea ori alături de mine în războaie şi s-a odihnit alături de mine în timp de pace, tot aşa să mă uite şi pe mine cel care ne-a creat pe toţi, oricare ar fi culoarea noastră! Băiatul ne-a părăsit pentru câtva timp, dar nu eşti singur, sagamorule!

Chingachgook apucă mâna pe care i-o întinse Ochi-de-Şoim, în culmea emoţiei, pe deasupra mormântului proaspăt, şi cei doi falnici şi iscusiţi vânători înclinară capul în acelaşi timp, pe când lacrimi mari curgeau pe pământul unde odihneau rămăşiţele lui Uncas.

În mijlocul liniştii solemne care se înstăpânise la vederea acestei scene înduioşătoare, Tamenund ridică glasul ca să împrăştie mulţimea:

— Ajunge! spuse el. Duceţi-vă, copii ai lenapilor. Manitu tot mai e mânios. De ce ar mai aştepta Tamenund? Albii sunt stăpânii pământului. Ceasul pieilor-roşii n-a bătut încă. Ziua vieţii mele a

dăinuit prea mult. Dimineaţa am văzut pe fiii lui Unamic puternici şi fericiţi, dar înainte de căderea nopţii am trăit să-l văd şi pe ultimul războinic din străvechea rasă a mohicanilor!

SFÂRŞIT

[←1]

1-Scriitorul şi-a adăugat abia mai târziu, în 1826, la numele de familie, numele mamei sale, născută Fenimore, semnându-şi de acum înainte întreaga operă James Fenimore Cooper.

[←2]

2-Combinaţie intraductibilă din trei cuvinte: olandezul manekin (om), englezul monkey (maimuţă), englezescul money (bani).

[←3]

3-Triburile indiene îşi au fiecare graiul sau dialectul său şi dau de obicei nume diferite aceluiaşi loc geografic, deşi aproape toţi termenii lor au un caracter descriptiv. Bunăoară, traducerea literală a numelui acestei frumoase întinderi de apă – adoptată de tribul ce locuieşte pe ţărmurile ei – este „Coada lacului". Şi într-adevăr „lacul George", cum se numeşte acum în mod legal, formează, când îl priveşti pe hartă, un fel de coadă a lacului Champlain. (n.a.).

[←4]

4-Rută terestră, între două ape navigabile. (n.t.).

[←5]

5-Acest tânăr locuitor din Virginia era chiar Washington, pe atunci colonel al unui regiment de trupe provinciale. Generalul de care se pomeneşte aici este nefericitul Braddock, care a fost omorât după ce şi-a pierdut – din pricina îngâmfării lui – jumătate din armată. Renumele militar al lui Washington datează din acea epocă; el a condus cu pricepere retragerea şi a salvat restul trupelor. Acest eveniment s-a petrecut în 1755. Washington s-a născut în 1732; deci el n-avea pe atunci decât 23 de ani. Potrivit unei tradiţii populare, o căpetenie indiană prezisese că tânărul virginian nu va fi niciodată ucis în luptă; deşi indienii erau vestiţi pentru îndemânarea lor, au tras zadarnic asupra lui, de mai multe ori; Washington a fost singurul ofiţer călare care nu a fost rănit sau ucis în acea luptă. Degeaba Washington a atras atenţia generalului european asupra situaţiei periculoase în care se vârâse inutil. El a scăpat restul armatei engleze în acea împrejurare numai prin hotărârea şi curajul lui. Faima dobândită de Washington în această bătălie a fost principalul motiv al alegerii sale, mai târziu, la comanda armatelor americane. O împrejurare demnă de semnalat este faptul că, pe când în America faima sa se răspândise pretutindeni, numele lui nu a fost pomenit în niciunul din ziarele europene care au relatat această bătălie. Patria-mamă, consecventă sistemului de opresiune, tăinuia astfel chiar gloria coloniştilor ei americani. (n.a.).

[←6]

6-Munro. (n.t.).

[←7]

7-Un tomahawk este o mică secure. Înainte de sosirea coloniştilor europeni, tomahawkurile erau făcute din piatră; astăzi, albii le fabrică ei înşişi din fier şi le vând sălbaticilor. Sunt două feluri de tomahawkuri: cu lulea şi fără. Primul nu poate fi azvârlit, capătul securii formând corpul pipei, iar mânerul – ţeava; cel de-al doilea este folosit și aruncat de sălbatici cu mare îndemânare, ca dgeridul maur. (n.a.).

[←8]

8-A existat mult timp o confederaţie a triburilor ce locuiau în partea de nord-est a coloniei New York, cunoscută mai întâi sub denumirea de „Confederaţia celor cinci naţiuni”. Mai târziu, fiind admis şi un alt trib, căpătă titlul „Confederaţia celor şase naţiuni”. În prima sa formă era alcătuită din mohawki, oneizi, seneci, cayugi şi onondagi. Al şaselea trib erau tuscarorii. Resturi din aceste popoare mai există în teritoriile ce le-au fost repartizate de guvern, însă dispar pe zi ce trece, fie că mor, fie că pleacă spre meleaguri cu obiceiuri mai apropiate de-ale lor. În curând nu va mai rămâne decât numele acestor popoare, cu totul deosebite, în regiunile unde străbunii lor au trăit timp de secole. Statul New York are districte care poartă numele lor, cu excepţia acelora ale mohawkilor şi tuscarorilor; totuşi, unul din râurile principale ale acestui stat se numeşte Mohawk. (n.a.).

[←9]

9-În statul Rhode-Island se află un golfuleţ ce se cheamă Narrangaset, după numele unui puternic trib ce locuia odinioară pe acele meleaguri. În acest ţinut erau numeroşi cai, vestiţi în toată America. Erau mici şi de o culoare denumită în America, de obicei, sorrel (roib). Se deosebeau prin trapul lor frumos. Caii din aceasta rasă erau, şi mai sunt şi acum, căutaţi pentru călărie, fiind rezistenţi şi cu un mers uşor. De aceea, narrangaseţii erau aleşi spre a fi călăriţi de femeile care erau obligate să călătorească pe şleaurile pline de rădăcini şi hârtoape ale noilor ţinuturi. (n.a.).

[←10]

10-Un asemenea cântăreţ de psalmi cere un tip specific Statelor Unite. Fenimore Cooper îşi aminteşte undeva, el însuşi, o vreme când cântarea psalmilor era un divertisment favorit al societăţii americane şi nu pretinde decât de a fi zugrăvit un asemenea personaj, numai puţin caricaturizat faţă de modelul din realitate. (n.t.).

[←11]

11-Războinicii din America de Nord îşi rădeau părul de pe ţeastă păstrând doar o şuviţă pe vârful capului, pentru ca duşmanii să le poată smulge scalpul atunci când căzeau în luptă. Scalpul era singurul trofeu admis al victoriei; de altfel, mai important era de a obţine scalpul unui luptător decât a-l omorî. Unele triburi acordau o mare importanţă onoarei de a lovi pe cei omorâţi. Aceste datini au dispărut aproape complet la indienii statelor de pe ţărmul Atlanticului. (n.a.).

[←12]

12-Hunting-shirt – un fel de bluză de vânătoare. Era o haină pitorească – scurtă şi împodobită cu ciucuri şi noduri. Culoarea vrea să imite nuanţele frunzişului, ca să ascundă pe vânător de ochii prăzii. Mai multe corpuri de miliţie americană au fost îmbrăcate astfel, şi această uniformă a fost una din cele mai originale din acele timpuri. Bluza de vânătoare este adeseori albă. (n.a.).

[←13]

13-Un fel de încălţăminte indiană. (n.r.).

[←14]

14-Puşca militară este totdeauna scurtă; aceasta era de vânătoare. (n.r.).

[←15]

15-Fluviul Mississippi. Cercetaşul face aluzie la o tradiţie care este foarte populară în statele atlantice. Din această împrejurare se poate deduce o nouă dovadă despre originea lor asiatică, deşi istoria indienilor este foarte nesigură. (n.a.).

[←16]

16-Rachiul. (n.t.).

[←17]

17-Wampumul era moneda băştinaşilor din America Septentrională. Ei alcătuiau wampumul din scoici de un anumit soi, pe care le legau în formă de mătănii, brâie etc. Această monedă se măsura în loc să se numere. Înainte de încheierea tratatelor de pace şi prietenie se făceau daruri alcătuite din wampumi. (n.t.).

[←18]

18-Această scenă se petrece la 42° latitudine, unde asfinţitul nu durează niciodată mult timp. (n.a.).

[←19]

19-În franceză, în text: Le Renard-Subtil. (n.t.).

[←20]

20-Wigwamul este cortul familiei ori tabăra, sau satul tribului. (n.t.).

[←21]

21-Principalele sate ale indienilor sunt încă denumite castele (castles) de albii din statul New York. Oneida-Castle nu este decât un cătun pe jumătate ruinat; totuşi şi-a mai păstrat numele. (n.a.).

[←22]

22-În text: relish. În vorbirea obişnuită, condimentul unei mâncări se numeşte la americani relish şi se pare că ei acordă mai multă importanţă condimentului decât mâncării. Aceşti termeni provinciali sunt puşi adesea în gura actorilor, potrivit condiţiei lor sociale. Cei mai mulţi din aceşti termeni au o întrebuinţare locală şi alţii sunt cu totul specifici categorici de oameni căreia îi aparţine personajul principal. În cazul de faţă, vânătorul se serveşte de acest cuvânt făcând aluzie la sare cu care, din fericire, erau aprovizionaţi. (n.a.).

[←23]

23-Un joc de cuvinte, care e foarte dificil de tradus. Acaju se zice în engleză mahagony. Ochi-de-Şoim îl pronunţă: myhog-Guineea, ceea ce înseamnă: porcul meu de Guineea, şi ei adaugă că saxafraxul are un miros cu mult mai plăcut şi decât cel al porcului de Guineea şi al tuturor porcilor din lume. (n.t.).

[←24]

24-Cascadele Glennului sunt spre Hudson, la aproximativ 40 sau 50 de mile deasupra liniei mareelor, adică din locul unde râul devine navigabil. Descrierea cataractei făcută de cercetaşul nostru este pitorească şi destul de corectă, deşi folosirea apei pentru uzul vieţii moderne a schimbat de atunci frumuseţea acestor aşezări. Insula stâncoasă şi cele două peşteri sunt binecunoscute călătorilor; acum, prima susţine pilonul unui pod care a fost construit peste râu, chiar deasupra cascadei. Pentru a explica preferinţa lui Ochi-de-Şoim trebuie să ne amintim că oamenii îndrăgesc lucrurile de care se bucură cel mai puţin. Astfel, într-o ţară nouă, pădurile şi celelalte frumuseţi naturale – care în lumea veche erau păstrate ca ochii din cap – acum sunt pur şi simplu distruse, pentru a fi „ameliorate", după cum se obişnuieşte a se spune. (n.a.).

[←25]

25-Sensul cuvintelor indiene se determină, mai ales, după tonul pronunţării lor. (n.a.).

[←26]

26-Respectiv: Leul şi Îngăduinţa. (n.a.).

[←27]

27-Ochi-de-Şoim dă diferite nume vrăjmaşilor săi. Mingo şi maqua sunt termeni de dispreţ, iar irochez este denumirea franceză. Indienii utilizează foarte rar acelaşi nume când cei aparţinând diferitelor triburi vorbesc unii de alţii. (n.a.).

[←28]

28-Este o caracteristică a psalmodiei americane ca ariile să se deosebească unele de altele prin nume de oraşe sau provincii, cele mai apreciate fiind: Danemark, Loraine și Insula Wight. (n.t.).

[←29]

29-Odinioară, unii albi, care voiau să fie în termeni buni cu căpeteniile indienilor, obişnuiau să le dea medalii pe care să le poarte în locul podoabelor lor grosolane. Cele date de englezi aveau efigia regelui, iar cele date de americani, efigia preşedintelui. (n.a.).

[←30]

30-Băutură alcoolică. (n.t.).

[←31]

31-Corturile militare. (n.t.).

[←32]

32-Nume dat de indieni femeilor lor. (n.t.).

[←33]

33-Multe din animalele sălbatice din pădurile Americii erau urmărite de vânători după urmele pe care le lăsau când veneau să lingă sarea de pe malurile acestor izvoare de ape minerale. (n.a.).

[←34]

34-Această scenă se petrece în locul unde s-a clădit de atunci Balliston, una din principalele staţiuni cu ape termale din America. (n.a.).

[←35]

35-Acum câţiva ani, autorul vâna în preajma ruinelor fortului Oswego, pe teritoriul lacului Ontario. Vâna căprioare într-o pădure care se întindea aproape neîntrerupt pe un spaţiu de cincizeci de mile, când zări şase sau opt scări de lemn, întinse la mică distanţă unele de altele; erau grosolan făcute şi în stare foarte proastă. Surprins că vede într-un astfel de loc obiecte de acestea, se adresă unui bătrân care locuia în apropiere, ca să-i dea o lămurire.

În războiul din 1776, când fortul Oswego era ocupat de englezi, s-a trimis o expediţie, care a mers două sute de mile prin pădure, ca să ocupe fortul. Se pare că, ajungând la locul unde se află scările, americanii au aflat că erau aşteptaţi şi în mare primejdie de a fi atacaţi. Au aruncat scările de asalt şi s-au retras imediat. Scările se aflau acolo deci de mai bine de treizeci de ani. (n.a.).

[←36]

36-Baronul german Dieskau, înrolat în serviciul Franţei. Cu câţiva ani înainte de epoca acestei povestiri a fost înfrânt de sir William Johnson, din Johnstown, statul New York, pe malurile lacului George. (n.a.).

[←37]

37-În limba franceză, în text: Asta e firea războinicilor. (n.t.).

[←38]

38-Nu le lăsaţi nicio clipă de răgaz ticăloşilor! (n.t.).

[←39]

39-În Statele Unite, în timp de zece ani s-au săpat mai bine de trei sute de leghe de canale. Acestea se datoresc iniţiativei lui De Witt Clinton, guvernatorul statului New York, mort în 1328. (n.a.).

[←40]

40-Planul lui Clinton, susţinut de primul lui succes, a şi izbutit. Era vorba să se unească, printr-un canal, marile lacuri de Oceanul Atlantic. Această lucrare a fost executată în opt ani. (n.t.).

[←41]

41-Legi ale primilor regi francezi. Cu o discuţie despre acestea începe drama Henric al V-lea, de Shakespeare, citată în moto de autor. (n.t.).

[←42]

42-Decoraţie scoţiană. (n.t.).

[←43]

43-Deviza acestui ordin: Nimeni nu mă va ataca nepedepsit. (n t.).

[←44]

44-În Scoţia, titlul proprietarului unui domeniu. (n.t.).

[←45]

45-Înapoi, copiii mei, e cald; retrăgeţi-vă puţin (în limba franceză în text). (n.t.).

[←46]

46-Rapoartele despre numărul celor căzuţi atunci indică între 500 şi 1 500 de oameni. (n.a.).

[←47]

47-Însuşirile papagalului american sunt bine-cunoscute. Dar adevăratul papagal nu se găseşte mai la nord de statul New York, unde are doi înlocuitori mai puţin preţuiţi: cat-bird, numit astfel pentru că imită mieunatul pisicii, citat deseori de vânători, şi pasărea numită vulgar groum-tresher. Aceste din urmă păsări cântă mai frumos decât privighetoarea şi ciocârlia, cu toate că în general păsările din America nu cântă aşa frumos ca acelea din Europa. (n.a.).

[←48]

48-Numele unui lac, în statul New York. (n.t.).

[←49]

49-Acest nume este mai puţin cunoscut decât acela al mamutului. El este folosit de către naturaliştii din nordul Europei şi din America, pentru a denumi un animal marin, monstruos prin mărimea şi forma lui. (n.t.).

[←50]

50-Totemurile constituie un fel de blazon. Fiecare trib, care crede că se trage dintr-un animal, adoptă drept emblemă chipul acestui animal, ca origine presupusă. Mormântul este de asemenea împodobit cu totemul care a fost desenat pe trupul sălbaticului în timpul vieţii şi a jucat un rol în toate împrejurările existenței sale aventuroase. (n.a.).

[←51]

51-Whip-poorwill este numele local al unei specii de şoimi din America. (n.t.).

[←52]

52-Jenghezi – englezi. (n.t.).

[←53]

53-Aceste cuvântări adresate animalelor sunt frecvente la indieni; adeseori ei le ţin şi înaintea victimelor lor, acuzându-le de laşitate şi lăudându-le curajul, după cum dau dovadă de stoicism sau de slăbiciune în suferinţă. (n.a.).

[←54]

54-Suc-co-tush este o mâncare făcută de obicei numai din porumb și mazăre. Această mâncare este foarte cunoscută și apreciată de albii din Statele Unite, care-i acordă aceeași denumire. (n.t.).

[←55]

55-Americanii numesc uneori pe sfântul lor tutelar Tameny, deformare a numelui celebrului şef, despre care pomenim aici. Multe tradiţii amintesc de reputaţia şi puterea lui Tamenund. (n.a.).

[←56]

56-William Penn era numit Miquon de către delawari. Şi cum n-a folosit nici nedreptăţile, nici violenţa în relaţiile cu ei, reputaţia sa de om cinstit a devenit proverbială. Pe bună dreptate americanul este mândru de originea naţiunii sale, pentru că este poate unică în istoria lumii, însa locuitorii din Pensylvania şi Jersey au un motiv în plus să se fălească cu strămbunii lor, mai mult ca oricare alt stat, pentru că n-au comis nicio nedreptate faţă de primii proprietari ai solului natal. (n.a.).

[←57]

57-Aluzie la credinţa unor triburi sălbatice, după care pământul se sprijină pe o mare broască ţestoasă. (n.t.).

[←58]

58-Marea Broască Ţestoasă. (n.t.).

[←59]

59-Prin pădurile americane se poate trece călare, pentru că sunt puţine tufişuri şi ramuri ce atârnă din copaci. Planul lui Ochi-de-Şoim a reuşit cele mai adeseori în luptele dintre albi şi indieni. Wayne – în celebra sa campanie împotriva statului Miami – a fost primit cu focuri de la inamic, din faţă; atunci a ordonat dragonilor să-i atace pe flancuri. Indienii au fost atunci biruiţi, fără să aibă măcar timp să-şi încarce armele. Una din principalele căpetenii ce a luat parte la bătălia de la Miami a asigurat pe autor că pieile-roşii nu puteau să învingă pe războinicii care purtau „cuţite lungi şi ciorapi de piele", făcând aluzie la săbiile şi cizmele dragonilor. (n.a.).

[←60]

60-Această frază este o expresie dispreţuitoare, adresată inamicului care fuge, şi n-are nicio legătură cu cuvintele care urmează. (n.a.).

Table of Contents

Observații